

18.04.2017

Kokousaika	18.04.2017 16:00 - 18:19, keskeytetty 16:30 - 16:42	
Kokouspaikka	Kaupunginhallituksen istuntosali	
Läsnä		
Jäsenet	Rauhamaäki, Tatu Pajamaäki, Osku	kaupunginhallituksen puheenjohtaja kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja
	Kivekäs, Otso	poistui 17:33, poissa: 427 ja 428 §:t kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja
	Honkasalo, Veronika Karhuvaara, Arja Kolbe, Laura Modig, Silvia Raatikainen, Mika Rantala, Marcus Rissanen, Laura Torsti, Pilvi Vainikka, Mirka Rantanen, Tuomas Tuominen, Hannu	varajäsen varajäsen
Muut	Kousa, Tuuli Bogomoloff, Harry	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
	Paavolainen, Sara	kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
	Pajunen, Jussi Sauri, Pekka Viljanen, Ritva Sinnemäki, Anni Sarvilinna, Sami	kaupunginjohtaja apulaiskaupunginjohtaja apulaiskaupunginjohtaja apulaiskaupunginjohtaja kansliapäällikkö poissa: 424 §
	Enroos, Asta	yksikön päällikkö, työnantajapolitiikka
	Malinen, Matti Summanen, Juha Åhlgren, Harry	talousarviopäällikkö hallintojohtaja vs. kaupunginlakimies

18.04.2017

Peltonen, Antti	hallintopäällikkö poistui 16:21, poissa: 418 - 427 §:t
Andersson, Victor	kaupunginsihteri
Hyttinen, Hannu	kaupunginsihteri
Härmälä, Timo	kaupunginsihteri
Matikainen, Kristiina	kaupunginsihteri
Mickwitz, Leena	kaupunginsihteri saapui 16:41, poissa: 379 - 425 §:t
Rautanen, Marja-Liisa	kaupunginsihteri
Tapiolinna, Hilikka	vs. kaupunginsihteri
Thodén, Annikki	vs. kaupunginsihteri
Vallittu, Anja	kaupunginsihteri
Villeneuve, Anna	hallintoasiantuntija
Lindén, Timo	vs. apulaiskaupunginsihteri
Kari, Tapio	viestintäpäällikkö
Menna, Lauri	hallintoasiantuntija
Månsson, Björn	Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän puheenjohtaja asiantuntija saapui 16:40, poistui 18:19, läsnä: osa 426 ja 427 §:iä
Peltokorpi, Terhi	Keskustan valtuustoryhmän puheenjohtaja asiantuntija saapui 16:40, poistui 18:19, läsnä: osa 426 ja 427 §:iä
Leppälä, Outi	markkinointipäällikkö asiantuntija saapui 16:36, poistui 17:47, läsnä: osa 426 §:ää
Machere, Saila	yksikön päällikkö asiantuntija saapui 16:36, poistui 17:47, läsnä: osa 426 §:ää
Haahtela, Ilkka	maahanmuutto- ja työllisyysasioiden päällikkö asiantuntija saapui 17:47, poistui 18:19, läsnä: osa 427 §:ää
Koli, Arja	projektipäällikkö asiantuntija saapui 17:47, poistui 18:19, läsnä: osa 427 §:ää
Pohjolainen, Liisa	toimialajohtaja asiantuntija

18.04.2017

saapui 17:47, poistui 18:19, läsnä:
osa 427 §:ää

Puheenjohtaja

Tatu Rauhamäki

kaupunginhallituksen puheenjohtaja
379 - 427 §:t

Esittelijät

Jussi Pajunen

kaupunginjohtaja
379 - 386, 407, 408, 412-414 ja 426
§:t

Ritva Viljanen

apulaiskaupunginjohtaja
387 - 393, 403 - 406, 417, 424, 425
ja 427 §:t

Anni Sinnemäki

apulaiskaupunginjohtaja
394 - 402, 411 ja 418 - 423 §:t

Pekka Sauri

apulaiskaupunginjohtaja
409, 410, 415 ja 416 §:t

Pöytäkirjanpitäjä

Lauri Menna

hallintoasiantuntija
379 - 427 §:t

18.04.2017

§	Asia	
379	Kj/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
380	Kj/2	Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano
381	Kj/1	F 3.5.2017, Den av Svenska folkpartiets fullmäktigegrupp väckta gruppmotionen om anslutande av staden till ICORN:s nätverk
381	Pj/1	V 3.5.2017, Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite Helsingin kaupungin liittymisestä ICORN -verkostoon
382	Kj/2	V 3.5.2017, Valtuutettu Yrjö Hakasen aloite avoimuusperiaatteesta kaupungin johtajien tapaamisissa
383	Kj/3	V 3.5.2017, Valtuutettu Mari Rantasen aloite koiraveron poistamisesta
384	Kj/4	V 3.5.2017, Valtuutettu Helena Kantolan aloite Mellarin asukastilan tilanteen korjaamiseksi
385	Kj/5	V 3.5.2017, Valtuutettu Matti Niirasen aloite Helsingistä sähköautoille ystävällinen kaupunki
386	Kj/6	V 3.5.2017, Valtuutettu Pia Pakarisen aloite yhden luukun palvelujen kehittämisestä yrittäjiä varten
387	Sj/1	V 3.5.2017, Kokoomuksen valtuustoryhmän aloite lasten harrastekuusta
388	Sj/2	V 3.5.2017, Valtuutettu Mari Holopaisen aloite vieraan kielen oppimisen varhaistamisesta
389	Sj/3	V 3.5.2017, Valtuutettu Tuomo Valokaisen aloite Love Records -yhtiön muistolaatata
390	Sj/4	V 3.5.2017, Valtuutettu Laura Rissasen aloite palautusluukkujen lisäämisestä kirjastoihin
391	Sj/5	V 3.5.2017, Valtuutettu Sanna Vesikansan aloite Paloheinän pulkamäen valaistuksesta
392	Sj/6	V 3.5.2017, Valtuutettu Hanna Mithikun aloite maauimalan rakentamisesta Kannelmäkeen
393	Sj/7	V 3.5.2017, Valtuutettu Pilvi Torstin aloite maksuttomasta joukkoliikenteestä koululaisryhmille Suomi 100-juhlavuonna
394	Kaj/1	V 3.5.2017, Ruotsalaisen kansanpuolueen ryhmäaloite Olympiatermi-

18.04.2017

		naalin ja Katajanokan terminaalin välisestä rantapromenadista
394	Kaj/1	F 3.5.2017, Den av Svenska folkpartiets fullmäktigegrupp väckta gruppmotionen om en strandpromenad mellan Olympiaterminalen och Skatuddsterminalen
395	Kaj/2	V 3.5.2017, Valtuutettu Pentti Arajärven aloite Miina Sillanpään mukaan nimettävästä alueesta
396	Kaj/3	V 3.5.2017, Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite pyöräilijöiden ajolinjojen merkitsemisestä Elielinaukiolle
397	Kaj/4	V 3.5.2017, Valtuutettu Helena Kantolan aloite ruokajonossa oleville järjestettävistä sisätiloista
398	Kaj/5	V 3.5.2017, Valtuutettu Leo Straniuksen aloite ympärivuotisesta pyöräilyreitistä Keskuspuiston läpi
399	Kaj/6	V 3.5.2017, Valtuutettu René Hurstin aloite tilojen varaamisesta Koskelan sairaalasta Stop Huumeille ry:lle
400	Kaj/7	V 3.5.2017, Valtuutettu Tuomo Valokaisen aloite Jakomäen alueen uimakuoppien kehittämisestä
401	Kaj/8	V 3.5.2017, Valtuutettu Hannu Oskalan aloite Guggenheim-hankkeelle varatun maa-alueen kehittämisestä
402	Kaj/9	V 3.5.2017, Valtuutettu Anna Vuorjoen aloite sukupuolineutraalien WC-tilojen järjestämisestä kaupungin tiloihin
403	Stj/1	V 3.5.2017, Valtuutettu Nina Hurun aloite iäkkään henkilön palvelutarpeen ilmoittamisen selkeyttämisestä
404	Stj/2	V 3.5.2017, Valtuutettu Petra Malinin aloite sosiaalityöntekijöiden työhyvinvoinnista
405	Stj/3	V 3.5.2017, Valtuutettu Tuomo Valokaisen aloite terveystieteiden ajanvarauspalvelujen kehittämisestä
406	Stj/4	V 3.5.2017, Valtuutettu Yrjö Hakasen aloite ympärivuorokautisen hoidon kehittämisestä
407	Kj/7	V 3.5.2017, Ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystieteiden palveluista annetun vanhuspalvelulain mukaisen suunnitelman seuranta
408	Kj/8	V 3.5.2017, Hallintosäännön tekninen tarkistus
409	Ryj/1	V 3.5.2017, Siuntion ja Tuusulan kuntien liittyminen Helsingin Seudun

18.04.2017

		Liikenne -kuntayhtymän jäseniksi
410	Ryj/2	V 3.5.2017, Helsingin kaupungin ympäristöraportti 2016
411	Kaj/10	V 3.5.2017, Kunnan asukkaan aloite paremmasta kävely-ympäristöstä Rautatieasemalle
412	Kj/3	Lausunto työ- ja elinkeinoministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista
413	Kj/4	Kulttuuri ja vapaa-ajan toimialan nuorisoasiainjohtajan virkaan ottaminen
414	Kj/5	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
415	Ryj/1	Valtuutettu Ville Jalovaaran aloite roskakorien lisäämisestä Vuosaareen
416	Ryj/2	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
417	Sj/1	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
418	Kaj/1	Valtuutettu Ville Jalovaaran aloite Liisankadun ja Maurinkadun risteyksen liikenneturvallisuuden parantamisesta
419	Kaj/2	Valtuutettu Ville Jalovaaran aloite Vuosaarentien liikenneturvallisuuden parantamisesta
420	Kaj/3	Valtuutettu Seppo Kanervan aloite täydennysrakentamisen kitkojen poistamisesta
421	Kaj/4	Lausunto ympäristöministeriölle laista asumisoikeusasunnoista sekä suuntaviivoista pitkän korkotukimallin kehittämiseksi
422	Kaj/5	Lausunto liikenne- ja viestintäministeriölle hallituksen esityksestä tieliikennelaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi
423	Kaj/6	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
424	Stj/1	Oy Apotti Ab:n osakassopimuksen muuttaminen ja uusien kuntien liittyminen järjestelmän käyttäjiksi
425	Stj/2	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
426	Kj/6	Iltakouluasia: Helsingin kaupungin brändikonseptin soveltamisen eteneminen
427	Sj/2	Iltakouluasia: Maahanmuutto ja työllisyys – tilannekatsaus Helsingin tilanteeseen sekä Helsingin osaamiskeskus kotouttamisen uudistajana

18.04.2017

Kj/1

§ 379

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Tuomas Rantasen ja Mika Raatikaisen sekä varatarkastajiksi Arja Karhuvaaran ja Osku Pajamäen.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti puheenjohtajan ehdotuksesta valita yksimielisesti pöytäkirjantarkastajaksi Sanna Vesikansan sijasta Tuomas Rantasen ja Lasse Männistön sijasta Arja Karhuvaaran.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi Sanna Vesikansan ja Mika Raatikaisen sekä varatarkastajiksi Lasse Männistön ja Osku Pajamäen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

18.04.2017

Kj/2

§ 380

Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että tämän kokouksen päätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, ellei erikseen toisin ole päätetty tai myöhemmin päätetä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

18.04.2017

Kj/1

§ 381

F 3.5.2017, Den av Svenska folkpartiets fullmäktige-grupp väckta gruppmotionen om anslutande av staden till ICORN:s nätverk

HEL 2016-011226 T 00 00 03

Beslut

Stadsstyrelsen föreslog stadsfullmäktige följande:

Stadsfullmäktige beslutar anse den av Svenska folkpartiets fullmäktige-grupp väckta gruppmotionen vara slutligt behandlad.

Föredragande

stadsdirektör
Jussi Pajunen

Upplysningar

Anu Riila, specialplanerare, telefon: 310 64495
anu.riila(a)hel.fi
Ilkka Haahtela, Maahanmuutto- ja työllisyysasioiden päällikkö, telefon: 310 25565
ilkka.haahtela(a)hel.fi
Veikko Kunnas, Osastopäällikkö, telefon: 310 37002
veikko.kunnas(a)hel.fi

Bilagor

1 RKPn valtuustoryhmän ryhmäaloite Kvsto 12.10.2016 asia 11

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Svenska folkpartiets fullmäktige-grupp föreslår i sin motion att Helsingfors stad ska utreda möjligheterna och förbereda sig på att bli en av de städer som deltar i verksamheten i nätverket International Cities of Refuge Networking (ICORN) och erbjuder fristad i Helsingfors för förföljda journalister, författare och artister.

Enligt 22a § i arbetsordningen för stadsfullmäktige ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en gruppmotion på det sätt som i 22 § är föreskrivet om behandlingen av en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter. En gruppmotion ska föreläggas stadsfullmäktige inom åtta månader.

Gruppmotionen är undertecknad av mer än hälften av ledamöterna (i fullmäktigegruppen i fråga). Sammanlagt fem ledamöter har undertecknat gruppmotionen.

Stadsstyrelsen hänvisar till utredningarna och konstaterar att det är värt understöd att Helsingfors blir medlem i nätverket ICORN.

Det administrativa centret för nätverket ICORN som bildades år 1993 ligger i Stavanger i Norge. ICORN Stavanger tar emot ansökningar från författare och konstnärer som behöver tillfälligt eller långvarigare skydd, och bedömer och verifierar risken för dem att faktiskt drabbas av förföljelse i hemlandet. ICORN Stavanger föreslår skyddsbehövande konstnärer för medlemsstäder eller medlemsområden och hjälper den skyddsbehövande personen att flytta från sitt hem- eller vistelseland till mottagarstaden i samarbete med medlemsstaden eller medlemsområdet. På motsvarande sätt förbinder sig medlemsstäderna och medlemsområdena inom ICORN att enligt sin kapacitet erbjuda kortvariga (1–4 månader) och långvarigare (max. 2 år) skyddshem för förföljda konstnärer, författare och artister.

Medlemsstäderna och medlemsområdena i nätverket ICORN fungerar inom ramen för sina egna lagar och föreskrifter. För personer som behöver långvarigare skydd gäller härigenom i främsta rummet det nationella asylförfarandet. Medlemskapet i nätverket ICORN innebär dock att medlemsstaden eller medlemsområdet kan utnyttja organisationens expertis och nätverk som stöd för behandlingen av ansökan om fristad under asylförfarandet i syfte att bedöma den skyddsökande journalistens, författarens eller artistens konstnärliga verksamhet som hänför sig till hans eller hennes yrkesutövning i förhållande till förföljelsen eller riskerna i samband med repatriering.

I Helsingfors har man sedan 2015 ordnat kortvariga fristadsvistelser för professionella artister inom visuell konst och musik. Perpetuum Mobile ry:s och HIAP ry:s (Helsinki International Artist Programme) fristadsverksamhet har varit en ny öppning på internationell nivå. Under de korta boendeperioderna i fristäder har konstnärer ordnat flera diskussionsmöten, konserter och utställningar tillsammans med helsingforsiska aktörer. Detta pilotprojekt har finansierats av Kulturkontakt Nord och undervisnings- och kulturministeriet. Sedan 2016 har Helsingfors stad med ett litet bidrag understött bl.a. fristadsverksamheten för Safe Haven Helsinki som har låtit fem konstnärer från olika länder bo i sina skyddshem under en kortare period år 2016. Dessutom var en process med uppehållstillstånd aktuell i fråga om en första långvarigare vistelse i Finland år 2016.

Erfarenheterna av fristadsverksamheten åren 2015–2016 har varit positiva. Helsingfors kulturcentral anser det som en bra idé att staden ansluter sig till nätverket ICORN, och näringslivsavdelningen stöder denna uppfattning. Som medlem i nätverket ICORN fungerar staden som en del av ett större internationellt nätverk i samarbete med andra fristadsstäder och får då tillgång till organisationens expertis och tjänster vad sökprocesserna och valen i anslutning till fristadsverksamheten beträffar och stöd för verksamheten. Helsingfors stadsfullmäktige har behandlat saken tidigare i november 2015 (HEL 2015-003160/00003).

De städer som blir medlemmar i nätverket förbinder sig till att ordna fristadsverksamhet, tillhandahålla stöd i anslutning till verksamheten och för sin del underlätta konstnärernas ställning genom att bl.a. erbjuda juridisk rådgivning och möjligheter att bilda nätverk med den lokala gemenskapen och stadens konstnärer. Varje stad som blir medlem överväger dock alltid själv hur stadens fristadsverksamhetsnivå definieras och dimensioneras och hur staden finansierar verksamheten.

Helsingfors understöder i praktiken redan för andra året genom projektfinansiering sådan fristadsverksamhet som följer nätverket ICORNs riktlinjer. Enligt kulturcentralens uppfattning är stadens konst- och kulturunderstöd också i fortsättningen det viktigaste verktyget för att verkställa stadens ansvar att driva fristadsverksamhet, såsom de redan är i nuläget.

Det är ändamålsenligt att Helsingfors kulturcentral tillsammans med Esbo och Vanda och eventuella kulturaktörer utreder möjligheterna att utveckla samarbetet inom nätverket ICORN i syfte att nå synergifördelar. Samtidigt är detta ett tecken på positivt stöd till konstnärer, artister och redaktörer som yrkesutövare och på att städerna i huvudstadsregionen för sin del främjar yttrandefriheten och efterlevnaden av förpliktelserna vad gäller de mänskliga rättigheterna.

Det konstateras ytterligare att Göteborgs stads bedömning om nätverket ICORNs verksamhet i Sverige blir färdig våren 2017.

Helsingfors stads verksamhetsprincip är att när staden ansluter sig till en ny organisation ska den samtidigt avgå från en annan. Om förhandlingsresultatet blir att man beslutar bli medlem i nätverket ICORN, kan Helsingfors på förslag av kulturcentralen avgå från medlemskapet i nätverket IETM International Network for Contemporary Performing Arts.

Utlåtandet har beretts i samråd med stadskansliets näringslivsavdelning och kulturcentralen.

Föredragande

stadsdirektör

18.04.2017

Kj/1

Jussi Pajunen

Upplysningar

Anu Riila, specialplanerare, telefon: 310 64495

anu.riila(a)hel.fi

Ilkka Haahtela, Maahanmuutto- ja työllisyysasioiden päällikkö, telefon: 310 25565

ilkka.haahtela(a)hel.fi

Veikko Kunnas, Osastopäällikkö, telefon: 310 37002

veikko.kunnas(a)hel.fi

Bilagor

1 RKPn valtuustoryhmän ryhmäaloite Kvsto 12.10.2016 asia 11

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

18.04.2017

Pj/1

§ 381

V 3.5.2017, Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite Helsingin kaupungin liittymisestä ICORN -verkostoon

HEL 2016-011226 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anu Riila, erityissuunnittelija, puhelin: 310 64495
anu.riila(a)hel.fi

Ilkka Haahtela, Maahanmuutto- ja työllisyysasioiden päällikkö, puhelin: 310 25565
ilkka.haahtela(a)hel.fi

Veikko Kunnas, Osastopäällikkö, puhelin: 310 37002
veikko.kunnas(a)hel.fi

Liitteet

1 RKP:n valtuustoryhmän ryhmäaloite Kvsto 12.10.2016 asia 11

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmä esittää aloitteessaan, että Helsingin kaupunki selvittää ja valmistautuu olemaan yksi kaupungeista, jotka osallistuvat International Cities of Refuge Networking (ICORN) toimintaan ja tarjoaa suojapaikkoja vainotuille toimittajille, kirjailijoille ja artisteille Helsingissä.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 22a §:n mukaan kaupunginhallituksen on esitettävä ryhmäaloite valtuuston käsiteltäväksi siten kuin 22 §:ssä määrätään sellaisen aloitteen käsittelemisestä, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua. Ryhmäaloite on esitettävä valtuuston käsiteltäväksi kahdeksan kuukauden kuluessa.

Ryhmäaloitteen on allekirjoittanut yli puolet (ko. valtuustoryhmän) valtuutetuista. Allekirjoittajia ryhmäaloitteella on yhteensä viisi.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin selvityksiin ja toteaa, että Helsingin liittymistä ICORN -verkoston jäseneksi pidetään kannatettavana.

Vuonna 1993 perustetun ICORN -verkoston hallinnollinen keskus on Stavangerissa Norjassa. ICORN Stavanger vastaanottaa tilapäistä tai pitkäkestoisempaa turvaa tarvitsevien kirjailijoiden ja taiteilijoiden hakeuksia, sekä arvioi ja todentaa heidän riskiään joutua tosiasiallisesti vainon kohteeksi kotimaassa. ICORN Stavanger ehdottaa suojelun tarpeessa olevia taiteilijoita jäsenkaupungeille tai -alueille ja auttaa, yhteistyössä jäsenkaupungin tai -alueen kanssa, turvaa tarvitsevan henkilön siirtymistä koti- tai asuinmaastaan vastaanottavaan kaupunkiin. Vastaavasti ICORN jäsenkaupungit ja -alueet sitoutuvat tarjoamaan, kapasiteettinsa mukaisesti, lyhytkestoisia (1-4 kk) ja pitkäkestoisempia (maksimissaan 2 vuotta) turvakoteja vainotuille taiteilijoille, kirjailijoille ja artisteille.

ICORN -verkoston jäsenkaupungit ja -alueet toimivat kunkin maan lakien ja säännösten puitteissa. Näin ollen pidempiaikaista suojelua tarvitsevien henkilöiden kohdalla kansallinen turvapaikkamenettely on ensisijainen. ICORN -verkoston jäsenyys tarkoittaa kuitenkin sitä, että jäsenkaupunki tai -alue voi käyttää järjestön asiantuntijuutta ja verkostoja arvioitaessa kansainvälistä suojelua hakevan toimittajan, kirjailijan ja taiteilijan ammatinharjoittamiseen liittyvää taiteellista toimintaa suhteessa vainon kohteeksi joutumista tai palauttamiseen liittyviä riskejä turvapaikkamenettelyssä käsiteltävän turvapaikkahakemuksen tukena.

Helsingissä on järjestetty lyhytkestoisia turvaresidenssejä visuaalisen taiteen ja musiikin ammattilaisille vuodesta 2015. Perpetuum Mobile ry:n ja HIAP ry:n (Helsinki International Artist Programme) turvaresidenssitoiminta on ollut uusi avaus kansainvälisesti. Lyhyiden turvakodeissa asumisjaksojen aikana taiteilijat ovat järjestäneet useita keskustelutilaisuuksia, konsertteja sekä näyttelyitä helsinkiläisten toimijoiden kanssa. Tätä pilottiprojektia ovat rahoittaneet Pohjoismainen kulttuuripiste sekä opetus- ja kulttuuriministeriö. Helsingin kaupunki on vuodesta 2016 alkaen tukenut avustuksella em. Safe Haven Helsinki turvaresidenssitoimintaa, jonka turvakodeissa on vuoden 2016 aikana asunut lyhytkestoisesti viisi taiteilijaa eri maista. Lisäksi vuonna 2016 oli vireillä oleskelulupaprosessi liittyen ensimmäiseen pitkäkestoisempaan oleskeluun Suomessa.

Turvaresidenssitoiminnasta saadut kokemukset vuosilta 2015 - 2016 ovat olleet myönteisiä. Helsingin kulttuurikeskus pitää hyvänä kaupungin liittymistä ICORN -verkoston jäseneksi ja elinkeino-osasto tukee tä-

tä näkemystä. ICORN -jäsenenä kaupunki toimisi osana laajempaa kansainvälistä verkostoa yhteistyössä muiden turvaresidenssikaupunkien kanssa, jolloin Helsinki saisi käyttöönsä järjestön asiantuntemuksen ja palvelut vainottujen taiteilijoiden turvaresidenssitoimintaan liittyvissä hakuprosesseissa ja valinnoissa sekä tukea toiminnalle. Helsingin kaupunginvaltuustossa on asiaa käsitelty aiemmin marraskuussa 2015 (HEL 2015-003160 / 00003).

Verkostoon liittyvät kaupungit sitoutuvat järjestämään turvaresidenssitoimintaa, siihen liittyvää tukea, sekä helpottamaan osaltaan taiteilijoiden asemaa mm. tarjoamalla juridista neuvontaa sekä verkostoitumista paikallisyhteisöön ja kaupungin taiteilijoihin. Kukin jäseneksi liittyvä kaupunki kuitenkin aina itse harkitsee sen miten määrittelee, mitoittaa ja rahoittaa kaupungin turvaresidenssitoiminnan tason.

Helsinki on käytännössä tukenut ICORN - verkoston linjausten mukaisia turvaresidenssitoimintaa hankerahoituksella jo toista vuotta. Kulttuurikeskuksen näkemyksen mukaan kaupungin taide- ja kulttuuriavustukset olisivat, kuten jo nyt, mutta myös jatkossa keskeisin väline toteuttaa kaupungin vastuita turvaresidenssitoiminnan toteuttamisessa.

On tarkoituksenmukaista, että Helsingin kulttuurikeskus selvittää Espoon ja Vantaan sekä mahdollisten kulttuuritoimijoiden kanssa ICORN -yhteistyön kehittämistä synergiaetujen saavuttamiseksi. Samalla se viestii myönteisesti tuesta taiteilijoille, artisteille ja toimittajille ammatinharjoittajina sekä siitä, että pääkaupunkiseudun kaupungit osaltaan edistävät sananvapautta ja ihmisoikeusvelvoitteiden noudattamista.

Todettakoon vielä, että Göteborgin kaupungin arvio ICORN –verkosto toiminnasta Ruotsissa valmistuu keväällä 2017.

Helsingin kaupungin toimintaperiaatteena on, että kun johonkin uuteen järjestöön tai organisaatioon liitytään, niin samalla tulee erota jostakin toisesta järjestöstä. Jos neuvottelutuloksena ICORN verkostoon päättään liittyä, voi Helsinki, Kulttuurikeskuksen ehdottamana, erota IETM International Network for Contemporary Performing Arts –verkoston jäsenyydestä.

Lausunto on valmisteltu yhteistyössä kaupunginkanslian elinkeinosaston ja Kulttuurikeskuksen kanssa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anu Riila, erityissuunnittelija, puhelin: 310 64495
anu.riila(a)hel.fi

18.04.2017

Pj/1

Ilkka Haahtela, Maahanmuutto- ja työllisyysasioiden päällikkö, puhelin: 310 25565
ilkka.haahtela(a)hel.fi
Veikko Kunnas, Osastopäällikkö, puhelin: 310 37002
veikko.kunnas(a)hel.fi

Liitteet

1 RKPn valtuustoryhmän ryhmäaloite Kvsto 12.10.2016 asia 11

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

18.04.2017

Kj/2

§ 382

V 3.5.2017, Valtuutettu Yrjö Hakasen aloite avoimuusperiaatteesta kaupungin johtajien tapaamisissa

HEL 2016-011747 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Yrjö Hakasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Yrjö Hakasen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Yrjö Hakasen ja 22 muuta valtuutettua esittävät aloitteensa, että kaupungin johtajat ja keskeisissä tehtävissä olevat johtavat viranhaltijat ryhtyisivät pitämään julkista kalenteria tapaamisistaan viiranhoitoon liittyen.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 22 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunginkanslian oikeuspalveluiden tekemään lainsäädännön ja oikeuskäytännön tarkasteluun ja toteaa, ettei aloitteen toteuttaminen näytä mahdolliselta.

Kuntalain 29 § ja 84 §

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Kuntalain viestintää koskevan 29 §:n 1 momentin mukaan kunnan toiminnasta on tiedotettava asukkaille, palvelujen käyttäjille, järjestöille ja muille yhteisöille. Kunnan tulee antaa riittävästi tietoja kunnan järjestämisestä palveluista, taloudesta, kunnassa valmistelussa olevista asioista, niitä koskevista suunnitelmista, asioiden käsittelystä, tehdyistä päätöksistä ja päätösten vaikutuksista. Kunnan on tiedotettava, millä tavoin päätösten valmisteluun voi osallistua ja vaikuttaa.

Kunnan on 29 §:n 2 momentin mukaan huolehdittava, että toimielinten käsittelyyn tulevien asioiden valmistelusta annetaan esityslistan valmistuttua yleisen tiedonsaannin kannalta tarpeellisia tietoja yleisessä tietoverkossa. Kunnan on verkkoviestinnässään huolehdittava, että salassa pidettäviä tietoja ei viedä yleiseen tietoverkkoon ja että yksityisyyden suoja henkilötietojen käsittelyssä toteutuu.

Kuntalain 84 § tulee voimaan 1.6.2017. Lainkohdasta ilmenevien toimielinten jäsenten, kunnanjohtajan, pormestarin ym. on tehtävä sidonnaisuusilmoitus tarkastuslautakunnalle. Pykälän 1 momentissa ilmenevät ne asiat, joista sidonnaisuusilmoitus on tehtävä. Kunnan on 4 momentin mukaan pidettävä sidonnaisuuksista rekisteriä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Ilmoitusvelvollisuuden piiriin kuuluvan luottamustoimen tai tehtävän päättyessä henkilöä koskevat tiedot on poistettava rekisteristä ja tietoverkosta.

Kuntaliitto on antanut ohjeistuksen sidonnaisuusilmoituksista ja -rekisteristä. Rekisterin käyttötarkoitusta koskevassa rekisteriselosteen 4 kohdassa todetaan, että henkilötietoja käsitellään kuntalain 84 §:n perusteella. Kuntaliiton ohjeistuksesta todetaan vielä esim., että jos kunnassa halutaan tehdä säädettyä laajemmin internetissä julkaistavia sidonnaisuusilmoituksia, tulee ilmoitusten käsittelyn kunnassa perustua luottamushenkilön tai viranhaltijan suostumukseen. Vapaaehtoisen rekisterin vieminen internettiin ei ole mahdollista ilman rekisteröidyn suostumusta. Em. ilmoituksistakin muodostuu henkilörekisteri, jota koskee henkilötietolaki ja henkilötietolaissa säädettyt velvoitteet, kuten rekisteriselosteen laatimisvelvoite.

Em. kuntalain 29 § ei velvoita kuntaa tiedottamaan kaupunginjohtajan ym. tapaamisista eikä kuntalakiin sisälly velvollisuutta pitää tapaamisista rekisteriä.

Oikeuskäytäntö, korkein hallinto-oikeus 781/2015

Korkeimmassa hallinto-oikeudessa ratkaistiin (781/2015) toimittajan tietopyyntö koskien ministerin virallista päiväohjelmaa/kalenteria. Ministeriö oli päätöksellään hylännyt toimittajan asiakirjapyyntönsä ja viitannut julkisuuslain 5 §:n 2 ja 4 momenttiin sekä 24 §:n 1 momentin 7 ja 32

kohtiin. Ministeriö perusteli päätöstään mm. sillä, että kyse ei ole viranomaisen asiakirjasta ja että ministerintointa koskevan kalenterin antaminen mahdollistaisi ministerin päiväohjelman, kulkureittien ja säännöllisten aikataulurutiinien selvittämisen. Näiden tietojen julkisiksi tuleminen vaarantaisi merkittävässä määrin ministerin turvallisuuden ja vaikeuttaisi turvajärjestelyjen toteuttamista. Ministerintointa koskeva kalenteri oli siten salassa pidettävä julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 7 kohdan perusteella.

Korkein hallinto-oikeus totesi päätöksessään, että ministeriö oli voinut hylätä A:n asiakirjapyyntöön ministeritoimeen liittyvien kalenterimerkintöjen osalta sillä perusteella, että niihin ei julkisuuslain 5 §:n 4 momentin perusteella sovelleta mainittua lakia.

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (JulkL) 5 §:ssä määritellään mm. mitä tarkoitetaan viranomaisen asiakirjalla ja mitä ei pidetä viranomaisen asiakirjana. Jos kaupunki perustaisi valtuustoaloitteessa ehdotetun rekisterin, kyse olisi viranomaisen asiakirjasta. Tilanne olisi siis toinen kuin korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisussa v. 2015.

Henkilörekisteri

Henkilötietolain 3 §:n 1 momentin kolmannen kohdan mukaan henkilörekisterillä tarkoitetaan mm. käyttötarkoituksensa vuoksi yhteenkuuluvista merkinnöistä muodostuvaa henkilötietoja sisältävää tietojoukkoa, jota käsitellään osin tai kokonaan automaattisen tietojenkäsittelyn avulla siten, että tiettyä henkilöä koskevat tiedot voidaan löytää helposti ja kohtuuttomitta kustannuksitta.

Valtuustoaloitteen toteuttaminen merkitsisi sitä, että kaupunki perustaisi henkilörekisterin. Kaikki henkilötietolain (25.5.2018 lukien tietosuojasetuksen) velvoitteet tulisivat noudatettaviksi, mm. velvollisuus tehdä rekisteriseloste.

Henkilörekisteriin sisältyvien henkilötietojen laittaminen (eli luovuttaminen) kunnan verkkosivuille

Tietosuojavaltuutetun antamassa ohjeessa koskien henkilötietojen luovuttamista on oma erillinen lukunsa koskien esityslistoja ja pöytäkirjoja:

”Henkilörekisteriin sisältyvien henkilötietojen laittaminen viranomaisen kotisivulle on henkilötietojen sähköistä luovuttamista. Sovellettavaksi tulee JulkL:n 16.3 säännös.

Henkilötietojen laittaminen kotisivuille (avoimeen internet-verkkoon) merkitsee, että

- henkilötietoja luovuttava rekisterinpitäjä ei voi enää hallita ko. tietojen käyttöä. Kysymyksessä on henkilötietojen luovutus
- luovutuksensaajia ovat kaikki, jotka voivat internetiä käyttää ja kotisivuja katsella. Luovutuksensaajien käyttötarkoitusta ei voida selvittää.

Mainituista syistä JulkL:n 16.3 edellytykset henkilötietojen luovutukselle eivät täyty. Kotisivuille ei henkilörekisteriin sisältyviä henkilötietoja ilman asianomaisen suostumusta siten saa laittaa. Suostumus tarvitaan, koska internetissä tietoja voivat käsitellä ketkä tahansa, eikä tällaisella internetin käyttäjällä ole henkilötietolain 8 §:n perusteella oikeutta kerätä eikä käsitellä kyseisiä henkilötietoja. Poikkeuksen voivat muodostaa henkilötietolain 8.1 kohdassa tarkoitetut tiedot. Tällöinkin mm. henkilötietolain yleisveloitteet tulee ottaa huomioon.

Suostumuksen pyytämisen yhteydessä annettavassa informoinnissa tulee muun ohella informoida henkilöä kyseisten henkilötietojen käyttömahdollisuuksista internetissä. Henkilön tulee tietää mihin suostuu (HeTiL 2.1 § kohta 7 ja 24 §).

Henkilötietojen laittaminen internettiin merkitsee tosiasiallisesti myös henkilötietojen luovuttamista ulkomaille. Henkilötietojen luovuttaminen EU:n ulkopuolelle voi tapahtua vain henkilötietolain säännösten mukaisesti (22 ja 23 §). Käytännössä säädettyjä edellytyksiä ei voida em. syistä noudattaa kotisivuille luovutettujen tietojen osalta, koska tiedot ovat periaatteessa nähtävissä kaikkialla maailmassa.

Asianomaisen yksiselitteisen suostumuksen lisäksi henkilörekisteriin kuuluvien henkilötietojen laittaminen internettiin voisi olla mahdollista asiaa koskevan nimenomaisen säännöksen perusteella. Tällaisia luovuttamissäännöksiä ei tiedossa juuri ole (kommentti: ohje on v. 2010). Esim. JulkL:n yleinen tiedottamisvelvollisuus ei ko. luovuttamiseen oikeuta.

HetiL:n 8 §:n 1 momentin 8 kohta oikeuttaa käsittelemään tietyin edellytyksin henkilön asemaa, tehtäviä ja niiden hoitoa julkisyhteisössä tai elinkeinoelämässä kuvaavia yleisesti saatavissa olevia tietoja. Tällaisia tietoja voidaan säännöksen perusteella laittaa (eli luovuttaa) myös viranomaisen kotisivuille, jos se rekisterinpitäjänä olevan viranomaisen toiminnan kannalta on tarpeellista ja perusteltua (esim. tiedot tietyissä kunnan viroissa olevista henkilöistä, heidän tehtävistään sekä työosoitteistaan). Ilman asianmukaista, toimintaan liittyvää tarvetta tällaisten tietojen laittamista internettiin ei voitane pitää hyvän tietojenkäsittelytavan mukaisena. Kaikissa tilanteissa on huolehdittava siitä, ettei kenenkään yksityisyyttä perusteettomasti vaaranneta.”

Lopuksi

Aloitteen toteuttaminen merkitsisi, että kaupunki perustaisi uuden henkilökisterin. Aloitteessa ehdotettujen viranhaltijoiden kalenteritietojen julkaiseminen yleisessä verkossa internetissä tulisi perustua asianomaisen viranhaltijan nimenomaiseen suostumukseen. Myöskään tapaamisen vastapuolen edustajien henkilötietoja ei olisi lupa julkaista ilman heidän nimenomaista suostumustaan.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Yrjö Hakasen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 383

V 3.5.2017, Valtuutettu Mari Rantasen aloite koiraveron poistamisesta

HEL 2016-012065 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Mari Rantasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Ari Hietamäki, johtava suunnittelija, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Liitteet

1 Rantanen Mari ym. valtuustoaloite Kvsto 2.11.2016 asia 11

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mari Rantanen ja 17 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunginhallitus ryhtyisi selvittämään koiraveron poistamista Helsingissä.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 22 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa vuoden 2017 talousarvion päättämisen yhteydessä käsitelyyn talousarvioaloitevastaukseen ja toteaa seuraavaa. Vaikka järjestyslaki määrää, että koiran ulkoiluttajien on kerättävä koirien jätökset, aiheutuu kaupungille kuitenkin lain noudattamatta jättämisestä seuraavia puhtaanapitokustannuksia. Koiraverosta kerätyt verotulot ovat osa kaupungin veropohjaa, ja näin ollen kerätyillä koiraveroilta on voitu osaltaan kattaa puhtaanapidosta aiheutuvia kustannuksia.

18.04.2017

Kj/3

Kun koirien jätöksistä aiheutuvia puhtaanapitokustannuksia katetaan koiranomistajilta kerättävällä verolla, kohdentuvat kustannukset niitä aiheuttavalle taholle. Koiraverosta kaupungille kertyvä tuotto on kaupungin saamista eri veromuodoista pienin. Nykyisessä taloudellisessa tilanteessa ei ole perusteltua luopua tästäkään veromuodosta.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Ari Hietamäki, johtava suunnittelija, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Liitteet

1 Rantanen Mari ym. valtuustoaloite Kvsto 2.11.2016 asia 11

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

18.04.2017

Kj/4

§ 384

V 3.5.2017, Valtuutettu Helena Kantolan aloite Mellarin asukastilan tilanteen korjaamiseksi

HEL 2016-012652 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Ville Vastamäki, kehittämisinsinööri, puhelin: 310 25902
ville.vastamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Helena Kantolan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Helena Kantola ja 33 muuta valtuutettua esittävät aloitteensa, että kaupunginhallitus selvittää yhdessä Mellunmäki-seuran kanssa toteuttamiskelpoisimman ratkaisun asukastilan tilanteen korjaamiseksi ja mahdollisuudet Mellarin toiminta-avustuksen jatkamisesta nykyiseen tapaan.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 22 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin sekä aikaisemmin Yrjö Hakasen samaan aiheeseen liittyvästä toivomusponnesta annettuun selvitykseen ja toteaa yhteenvedona seuraavaa:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Mellarin asukastila on toiminut sosiaali- ja terveystieteiden vuokralaisena Mellunmäessä osoitteessa Korvatunturintie 2 sijaitsevassa ostoskeskuskiinteistössä. Sosiaali- ja terveystieteiden virasto ei ole enää päivätoimintaa Mellunmäen ostoskeskuksen kiinteistössä ja virasto on luopunut vuokratiloistaan. Kaupunki omistaa Kiinteistöyhtiö Mellunmäen liike- ja toimintakeskuksen Mellarin käyttämien huonetilojen hallintaan oikeuttavat osakkeet.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Mellunmäen ostoskeskuksen asemakaavan muutosehdotuksen 2.3.2016. Kaavamuutoksen myötä vanha ostoskeskus tullaan purkamaan ja tilalle rakennetaan uusia asuintaloja ja jonkin verran liiketilaa. Tämän hetkisen tiedon mukaan ostoskeskuksen purkutyöt alkavat kesäkuussa 2017. Kaupungin omistukseen ei tule tiloja uudesta hankkeesta.

Kiinteistöviraston tilakeskus hankkii kaupungin omaa palvelutuotantoa varten tarvittavat tilat sekä rakennuttamalla uusia rakennuksia ja perusparantamalla olemassa olevia tiloja että vuokraamalla tai ostamalla olemassa olevia tiloja. Hallintokunnat maksavat käyttämistään tiloista sisäistä vuokraa. Kiinteistöviraston tilakeskus tarjoaa ulkopuolisille käyttäjille tiloja kaupungin omistamasta tilakannasta silloin, kun tiloille ei löydy omaa käyttöä ja tiloista ei kuitenkaan ole mahdollista luopua. Kiinteistöviraston tilakeskus huolehtii lisäksi Helsingin kaupungin asunnot Oy:n ja Helsingin asumisoikeus Oy:n omistuksessa olevia liiketilojen välivuokrauksesta kaupungin ulkopuolisille käyttäjille.

Kaupungin omistamat vapaat ulkopuolisille tarjolla olevat tilat löytyvät kiinteistöviraston tilakeskuksen verkkosivuilta. Kiinteistövirasto perii kaupungin ulkopuolisilta tahoilta tiloista markkinaehtoista vuokraa. Mahdollinen tiloissa tapahtuvan toiminnan tukeminen tulee järjestää läpinäkyvästi esimerkiksi kaupunginhallituksen myöntämällä vuokratukentakuksiin kohdistettavilla asukasosallisuusavustuksilla.

Mellarin asukastilalle on etsitty vaihtoehtoja kaupungin tyhjästä tiloista, mutta ne eivät ole olleet yhdistykselle sopivia.

Nuorisolautakunta toteaa aloitteesta antamassaan lausunnossa, että Mellunmäen läheisyydessä sijaitsee Vesalan nuorisotalo, jonka tilojen käyttö asukastila Mellarin toimintaan voisi olla ainakin osittain mahdollista. Lausunnon mukaan nuorisosiainkeskuksen tilat ovat maksuttomia yhdistyksille joiden kotipaikka on Helsinki.

Nuorisolautakunnan lausunnon mukaan Mellunmäessä sijaitsee myös Me-säätiön Me-talo, jonka toimintaa koordinoi 09 Helsinki Human Rights -säätiö. Me-talojen tavoitteena on vähentää eri asuinalueiden välistä eriarvoisuutta ja parantaa ihmisten hyvinvointia. Mellunmäen Me-talossa toiminnan tarkoituksena on koota alueen eri toimijat kehittä-

mään asukkaiden toiveista ja tarpeista nousevaa toimintaa. Erityistä huomiota kiinnitetään moniammatilliseen yhteistyöhön kunnan palveluiden, koulujen, päiväkotien, seurakuntien, järjestöjen ja muiden alueiden toimijoiden kanssa.

Yrjö Hakasen asukastila Mellarin ja kirjaston suunnittelua koskevan toivomusponnen käsittelyn yhteydessä on todettu, että kulttuurikeskus ja sosiaali- ja terveystieteiden osasto ovat luopuneet alueelle aikaisemmin suunnitellusta monitoimitalosta ja tiivistäneet toimintojaan olemassa oleviin kiinteistöihin. Lisäksi em. toivomusponnen käsittelyn yhteydessä on todettu, että Laakavuoren korttelitalon peruskorjauksen, jonka toteutus on ohjelmoitu talonrakennushankkeiden rakentamishjelmassa vuosille 2023-2024, suunnittelun yhteydessä voidaan selvittää asukkaiden yhteistilojen mahdollisuutta.

Yrjö Hakasen asukastila Mellarin ja kirjaston suunnittelua koskevan toivomusponnen käsittelyn yhteydessä on lisäksi todettu, että asukastalojen sijaintia tulisi tarkastella myös koko kaupungin näkökulmasta. Kaupungissa on paljon katvealueita, joissa asukastiloja ei ole kaupungin, järjestöjen eikä asukkaiden ylläpitäminä.

Kaupunginhallitus myöntäessään asukasosallisuusavustukset vuodelle 2017 hylkäsi Mellunmäki-seura ry:n avustushakemuksen, koska hakija ei toimittanut avustusohjeiden mukaan vaadittavia liitteitä useista pyynnöistä huolimatta.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Ville Vastamäki, kehittämissinööri, puhelin: 310 25902
ville.vastamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveislautakunta 11.04.2017 § 102

HEL 2016-012652 T 00 00 03

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

18.04.2017

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Helena Kantolan Mellarin asukastilan tilanteen korjaamista koskevasta valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

"Sosiaali- ja terveysviraston päivätoimintaa varten virastolla oli aiemmin vuokrattuna tiloja Mellunmäessä osoitteessa Korvatunturintie 2 sijaitsevassa rakennuksessa. Mellarin asukastila toimi silloin sosiaali- ja terveysviraston vuokralaisena samoissa tiloissa.

Sosiaali- ja terveysvirastolla ei ole enää päivätoimintaa Mellunmäen ostoskeskuksen kiinteistössä ja virasto on luopunut vuokratiloistaan. Ostoskeskuksen kiinteistö tullaan purkamaan kesällä 2017.

Kiinteistöviraston tilakeskus vastaa uusien tilojen järjestämisestä ja vuokraamisesta Mellunmäki-seuralle.

Mellunmäki-seuran asukastila ei ole sosiaali- ja terveysviraston toimintaa."

Esittelijä

va. virastopäällikkö
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Pirjo Sipiläinen, arkkitehti, puhelin: 310 42256
pirjo.sipilainen(a)hel.fi

Nuorisolautakunta 30.03.2017 § 24

HEL 2016-012652 T 00 00 03

Lausunto

Nuorisolautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon.

Asukastila Mellari on ollut Mellunmäessä sijaitseva n. 650 m2 asukas-, kulttuuri- ja vapaa-ajantila. Se on otettu käyttöön vuonna 2008 paikallisen asukasjärjestön aloitteesta. Mellarin toiminta on pyörinyt Mellunmäki-seuran sekä kaupungin eri toimijoiden yhteisvoimin. Se on tarjonnut tilat erilaisille tapahtumille, kursseille, kokouksille, paikallisille kehittämiss Hankkeille ja projekteille sekä sosiaali- ja terveysviraston palveluille. Tällä hetkellä asukastila Mellari on suljettu, koska Mellunmäki-seura ei ole saanut avustusta aiemman hallituksen epäselvän taloustilanteen takia. Asukastilat tullaan purkamaan kesäkuussa 2017. Tällä hetkellä Mellarilla on käytössään samassa rakennuksessa oleva aulatila 31.5.2017 asti.

Mellunmäki-seura on kartoittanut uusia tiloja Tilakeskuksen kanssa kaupungin tyhjästä tiloista, mutta ne eivät ole olleet sopivia yhdistykselle.

Nuorisoasiainkeskus näkee tärkeänä asukastoiminnan turvaamisen ja tilaratkaisun löytymisen toiminnalle jatkossakin. Asukastila on tärkeä osa alueen palveluverkkoa, joka huomioi kaikki ikäryhmät, vaikka painotus onkin aikuisväestössä. Alueen asukkaiden palveluita kehitettäessä on myös tärkeää huomioida nuorten kuuleminen uuden kuntalain sekä nuorisolain mukaisesti.

Nuorisoasiankeskuksella ei ole tiloja Mellunmäessä, mutta sen läheisyydessä sijaitsee Vesalan nuorisotalo (700m metroasemalta), jonka tilojen mahdollinen käyttö asukastila Mellarin toimintaan voisi ainakin osittain olla mahdollista. Nuorisoasiankeskuksen tilat ovat maksuttomia yhdistyksille joiden kotipaikka on Helsinki.

Mellunmäessä sijaitsee myös Me-säätiön Me-talo osoitteessa Jänkäpolku 1 G. Talon toimintaa koordinoi 09 HHR (Helsinki Human Rights). Me-talojen tavoitteena on vähentää eri asuinalueiden välistä eriarvoistumista ja parantaa ihmisten hyvinvointia. Mellunmäen Me-talossa toiminnan tarkoituksena on koota alueen eri toimijat kehittämään asukkaiden toiveista ja tarpeista nousevaa toimintaa. Erityistä huomiota kiinnitetään moniammatilliseen yhteistyöhön kunnan palveluiden, koulujen, päiväkotien, seurakuntien, järjestöjen ja muiden alueiden toimijoiden kanssa. Me-talosta ei tällä hetkellä kuitenkaan löydy Mellarin toiminnalle tiloja koska mm Laakavuoren ala-aste tarvitsee sieltä tiloja remontin takia.

Esittelijä

osastopäällikkö
Katri Kairimo

Lisätiedot

Sari Nybäck, suunnittelija, puhelin: 310 89043
sari.nyback(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 23.03.2017 § 135

HEL 2016-012652 T 00 00 03

Lausunto

Kiinteistölautakunta antoi kaupunginhallitukselle kaupunginvaltuutettu Helena Kantolan yms. valtuustoaloitteesta, joka koskee Mellarin asukastilan tilanteen korjaamista, seuraavan lausunnon:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Mellarin asukastila on toiminut sosiaali- ja terveystieteiden vuokralaisena Mellunmäessä osoitteessa Korvatunturintie 2 sijaitsevassa rakennuksessa. Kaupunki omistaa Mellarin käyttämien huoneilojen hallintaan oikeuttavat Kiinteistö Oy Mellunmäen liike- ja toimintakeskuksen osakkeet. Yhtiön osakkaiden vireille panemana kiinteistössä on käynnistynyt kiinteistökehityshanke, jonka myötä vanha ostoskeskusrakennus puretaan ja tilalle rakennetaan asuintalo ja jonkin verran liiketilaa. Purkutyöt alkavat tämän hetken tietojen mukaan kesäkuussa. Kaupungin omistukseen ei tule tilaa uudesta hankkeesta.

Kiinteistöviraston tilakeskus hankkii kaupungin omaa palvelutuotantoa varten tarvittavat tilat joko ostamalla, vuokraamalla tai rakennuttamalla. Hallintokunnat maksavat tiloista kustannusperusteista vuokraa. Ulkopuoliseen käyttöön kaupunki ei hanki tiloja. Kaupunki voi tarjota ulkopuolisille käyttäjille tiloja kaupungin omistamasta tilakannasta, joka ovat vapautuneet kaupungin omasta käytöstä.

Myös aravayhtiöiden liiketilat ovat kiinteistöviraston vuokrauksessa ja niitä tarjotaan vuokralle ulkopuolisille tahoille.

Kaupungin omistamat vapaat liiketilat löytyvät kiinteistöviraston tilakeskuksen sivuilta. Kiinteistövirasto perii kaupungin ulkopuolisilta vuokralaisilta markkinavuokraa. Kiinteistövirasto ei voi subventoida vuokrien kautta ulkopuolista toimintaa, vaan tuesta vastaa toimintaa lähinnä oleva hallintokunta.

Mellarin asukastilalle on etsitty vaihtoehtoja kaupungin tyhjästä tiloista. Tarjotut vaihtoehdot eivät ole olleet sopivia yhdistykselle.

Esittelijä

tilakeskuksen päällikkö
Arto Hiltunen

Lisätiedot

Sisko von Behr, asiakaspäällikkö, puhelin: 310 40366
sisko.von.behr(a)hel.fi

18.04.2017

Kj/5

§ 385

V 3.5.2017, Valtuutettu Matti Niirasan aloite Helsingistä sähköautoille ystävällinen kaupunki

HEL 2016-011227 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Matti Niirasan aloitteen loppuun käsittelyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Niiranan Matti ym. valtuustoaloite Kvsto 12.10.2016 asia 12

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Matti Niiranan ja 31 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin kaupunki ryhtyisi sähköautoille ystävälliseksi kaupungiksi ja laatisi siihen tähtäävän konkreettisen toimenpideohjelman. Selvittää tulisi esimerkiksi mahdollisuudet sijoittaa katujen varsille runsaasti sähköautojen latauspisteitä erillisen palvelumallin avulla. Latauspisteiden tulee olla yhdensopivia kaikkien sähköautojen kanssa. Sähköautojen käytön lisäämistä edistävien toimien suunnitteluun ja toteuttamiseen tulisi varata riittävät resurssit.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 22 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunki on toiminnassaan ottanut huomioon aloitteessa esitetyjä asioita mm. Strategiaohjelman 2013–2016

kestävää liikkumista edistävän tavoitteen toimenpide-ehdotuksena olevan kattavan sähköautojen latausverkon luomisen pohjalta.

Kaupunginhallitus päätti vähäpäästöisten ajoneuvojen edistämisestä ja ympäristövyöhykkeen perustamisesta Helsinkiin 31.5.2010. Vähäpäästöisten henkilöautojen pysäköintietuus otettiin käyttöön huhtikuussa 2011. Kriteerejä päätettiin tarkistaa kahden vuoden välein, ja ensimmäinen tarkistus hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 9.6.2014 ja toinen 14.11.2016 § 1025. Päätökset pohjautuvat ilmansuojelutyöryhmän esityksiin. Kaikki täyssähköautot ja täyssähkökäyttöiset L-luokan ajoneuvot (moottoripyörät, mopot, kolmi- ja nelipyörät sekä kevyet nelipyörät eli mopoautot) ovat vähäpäästöisiä ja niille voidaan siten myöntää kaupunginvaltuuston 16.2.2011 § 31 hyväksymä 50 %:n alennus voimassaolevista pysäköintimaksuista sekä asukas- ja yrityspysäköintitunnuksen lunastamismaksusta.

Kaupunki on kaupunginhallituksen 25.11.2013 § 1265 tekemän päätöksen perusteella liittynyt perustettuun valtakunnalliseen sähköautojen latausoperaattoriyhtiöön, Liikennevirta Oy:öön. Valtakunnallisen sähköautojen latausoperaattoriyhteistyön lähtökohtana on, että sähköauton lataaminen toimisi pääperiaatteiltaan samalla tavalla yli kaupunkirajojen liikuttaessa. Olennaista on järjestää latauspistokkeiden yhteensopiavuus, latauspisteiden löydettävyyden, tekninen asiakaspalvelu lataukseen sekä latauspalveluiden maksu- ja tietojärjestelmät. Latausoperaattoriyhteistyöllä nostetaan latauspisteiden käyttöastetta, alennetaan latauspisteiden yksikkökustannuksia ja jaetaan vuosikustannuksia sekä mahdollistetaan kilpailukykyinen sähköautojen latauspalveluliiketoiminta pitkäjänteisesti.

Helsingissä on vuodesta 2011 lähtien toiminut kaupunginjohtajan nimeämä sähköisen liikenteen työryhmä. Työryhmään ovat kuuluneet edustajat mm. rakennusvirastosta, kaupunkisuunnitteluvirastosta, rakentamispalvelu Starasta sekä Helen Oy:stä. Työryhmän tehtävänä on ollut mm. sähköistyvän autoliikenteen edistäminen ja ensivaiheen kehitystoimien koordinointi. Työssä on määritetty sähköautojen julkisen latausinfrastruktuurin suunnittelun ja toteutuksen periaatteet Helsingissä.

Euroopan komission jakeluinfradirektiivin suositukseksi on, että sähköautojen julkisia latauspisteitä tulisi olla yksi kappale kymmentä sähköautoa kohti. Suomen kansallisena tavoitteena on vähintään 2000 julkista latauspistettä vuoteen 2020 mennessä. Näistä noin 200 olisi pikalatauspisteitä. Julkisella latauspisteellä ei tarkoiteta pelkästään julkisilla paikoilla sijaitsevia latauspisteitä, vaan kaikkien autojen käytettävissä olevia asemia. Vuoden 2030 tavoitteena puolestaan on, autotavoitteet huomioiden, vähintään 25 000 julkista latauspistettä. Kansallisessa oh-

jelmassa on esitetty Helsingin tavoitteeksi vuodelle 2020 yhteensä 156 uutta latauspistettä eli yhteensä 247 julkista latauspistettä.

Ladattavien henkilöautojen määrä Helsingissä oli vuoden 2016 lopussa 653 ajoneuvoa. Näistä 145 oli täyssähköautoa ja 508 ladattavia hybridejä. Tämän lisäksi Helsingin alueelle oli rekisteröity 37 sähkökäyttöistä pakettiautoa.

Helsingissä oli vuoden 2016 lopussa 16 yleisille alueille toteutettua julkista sähköautojen latausasemaa, joissa on yhteensä 35 latauspistettä. Näiden lisäksi kaupungissa on 15 pysäköintiyhtiöiden tai kauppaliikkeiden toteuttamaa yleisessä käytössä olevaa julkista latausasemaa ja näissä 56 latauspistettä. Yhteensä kaupungin alueella on nyt 91 julkisessa käytössä olevaa sähköautojen latauspistettä.

Helsinki on laatinut latauspisteiden vuonna 2017 päivitetyn yleissuunnitelman yli sadan julkisen latausaseman toteuttamisesta yleisille alueille. Kullekin latausasemalle on toteutettavissa 1-4 latauspistettä, mikä mahdollistaa myös em. kansallisessa ohjelmassa Helsingin kaupungille tavoitteeksi esitetyn yhteensä noin 250 latauspisteen toteuttamisen vuoteen 2020 mennessä. Uudet latauspisteet on tarkoitus toteuttaa markkinaehtoisesti yleissuunnitelman pohjalta. Kaupunki on laatinut periaatteet latauspaikkojen luovuttamiseksi latausoperaattoreille. Luovutusperiaatteiden mukaisesti kaupunki ei osallistu jakeluinfraan rahoittamiseen, vaan tarvittavat investoinnit jäävät latausoperaattorin rahoitettavaksi. Pääperiaatteena on, että kaupunki kilpailuttaa alueen latausaseman sijoittamista varten ja latauspisteen toteuttaja sitoutuu tarjoamaan latauspalvelua sopimuskauden ajan. Yleisille alueille sijoitettava latauspiste toteutetaan latauspisteen ulkomitat ja sijoittumisen kaupunkiympäristöön määrittelevän tyyppi- ja sijaintiperusteiden mukaisesti. Kaupunki määrittää latauspisteiden tarkan sijainnin kuultuaan mahdollisia toteuttajia. Määrittelyssä huomioidaan maanalainen infra, sähkön saanti kohteeseen ja tehdään liikennejärjestelystä päätös. Alueen luovuttamisen yhteydessä pyritään siihen, että lataaminen olisi mahdollista yleisimmille Suomessa käytettäville eri sähköautomalleille ja -merkeille.

Kalasadamassa kaupunki on määrittänyt Kalasadaman älykkäät energiajärjestelmät - tontinluovutusehdot, joihin Kalasadaman alueen rakentajien tulee sitoutua. Ehdot koskevat sekä asuinrakennuksia että soveltuvin osin myös liike- ja toimitiloja. Tontinluovutusehdot sisältävät vaatimuksia myös sähköautojen lataukselle.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunki on edistänyt systemaattisesti jo usean vuoden ajan sähköautojen käytön lisäämistä. Edistystoimia ovat myös aloitteessa selvitettäväksi esitetyn sähköautojen latausverkoston ensi vaiheen toteuttaminen sekä latausoperaattoreiden kilpailuttamisen

18.04.2017

Kj/5

valmistelu. Lisäksi kaupunki on edistänyt mm. pysäköintietuuksilla ja tontinluovutusehdoin sähköautojen käytön lisäämistä. Jatkossakin sähköautojen käytön lisäämistä edistävien toimien suunnittelua ja toteuttamista voidaan tehdä osana kaupungin normaalia toimintaa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Niiranen Matti ym. valtuustoaloite Kvsto 12.10.2016 asia 12

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

18.04.2017

Kj/6

§ 386

V 3.5.2017, Valtuutettu Pia Pakarisen aloite yhden luukun palvelujen kehittämistä yrittäjiä varten

HEL 2013-013602 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Pia Pakarisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Santtu Von Bruun, yksikön päällikkö, puhelin: 310 36258
santtu.vonbruun(a)hel.fi

Liitteet

1 Pakarinen Pia valtuustoaloite Kvsto 23.10.2013 asia 8

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Pia Pakarinen ja 20 muuta valtuutettua esittivät aloitteensa yhden luukun palvelun käyttöönottoa helsinkiläisille yrityksille erityisesti lupa-asioissa.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 22 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus palautti 28.4.2014 aloitteen uudelleen valmisteluun laajentaen alkuperäistä tavoitetta siten, että lupa-asioiden lisäksi myös yritysten muissa yhteydenotoissa kaupungin suuntaan siirrytään myöhemmin yhden luukun mukaisen verkkopalvelun käyttöön.

Kaupunginhallitus toteaa, että palautuksen jälkeen elinkeino-osasto ja tietotekniikka- ja viestintäosasto käynnistivät yhteistyönä etenemismal-

lin valmistelun sekä siihen liittyvät taustaselvitykset. Valtuustoaloitteen seurauksena sähköisten palveluiden kehittäminen nostettiin talousarviossa 2015 kanslian sitovaksi tavoitteeksi.

Kaupungin eri virastojen yrityksille suunnattuja palveluita kartoitettiin elokuussa 2015. Kartoituksen yhteydessä selvitettiin yrityksille suunnattujen palvelujen määrä ja tilanne sekä vaihtoehtoja yhden luukun mallin toteuttamiseksi. Kartoituksessa löytyi suoraan palvelualustalle siirrettäviä sähköisiä palveluita vain vähän ja useimmissa niissäkin prosessista vain osa, esimerkiksi lomake, oli sähköisessä muodossa.

Aloitteen mukaisten sähköisten palveluiden kehittämisen keskeiseksi haasteeksi nousi se, että vaikka ne lähtökohtaisesti tarjoavat mahdollisuuden tehostaa ja uudistaa kaupungin toimintatapoja ja palvelutuotantoa, niistä ei saada merkittävää tuottavuushyötyä, mikäli samalla pyritään säilyttämään nykyiset toimintamallit muuttumattomina. Käytännössä yhden luukun sähköisten palveluiden kehittäminen edellyttää siis taustalla olevien prosessien ja päätöksenteon kuvaamista ja kehittämistä.

Tämän johdosta päädyttiin esittämään mallia, jossa:

a) Palvelualustaan ja palveluiden alustalle siirtämiseen liittyvät toimenpiteet toteutetaan olemassa olevien budjettien puitteissa.

- Yritysten palvelunäkymää kehitetään olemassa olevalle hel.fi-sivustolle, Yritysten Helsinki -nettisivulle. Sivusto hyödyntää jo olemassa olevaa kaupungin sähköisen asiointin alustaa palvelujen yhteen toimivuuden takaamiseksi.
- Kartoituksen mukaan jo valmiina olevat yrityspalvelut siirretään Yritysten Helsinki -sivustolle.
- Palvelunäkymän kehittämisessä noudatetaan valtion kansallisen Yrityssuomi-palvelunäkymän periaatteita. Yrityssuomi-palvelunäkymän julkinen beta-versio avattiin kesäkuussa 2016.

b) Uusien palveluiden tai palvelukokonaisuuksien ja niihin liittyvien prosessien kehittäminen projektoidaan ja budjetoidaan erikseen.

- Keskitytään palveluihin tai palvelukokonaisuuksiin, jotka parhaiten soveltuvat sähköiseen asiointiin ja joilla on riittävän iso volyymi.
- Jatketaan sähköisen tapahtumailmoituksen kehittämistyötä:

1. Uusi, asiakasystävällisempi sähköinen tapahtumailmoitus otettiin käyttöön marraskuussa 2016.

2. Tapahtumailmoituksen prosessien automatisointi, joista ensimmäisenä lähdetään työstämään ehdollista maankäyttöä ja karttaliittymän integraatiota. Työ viedään tuotantoon kevään 2017 aikana. Hanketta rahoitetaan tietotekniikan määrärahoista ja kansallisista hankkeista. Valtiovarainministeriön julkisten palveluiden digitalisointi -hankkeelta haettu rahoitus on varmistunut loppusyksystä 2016.

- Käynnistetään hanke Tukutorin yrityksille tarjoamien palveluiden sähköistämiseksi:

1. Torien myyntipaikat (vakituiset, määräaikaiset ja pop-up-paikat sekä torimyyntipaikat) viedään sähköiseen asiointiin. Hankkeelle haetaan rahoitusta tietotekniikan määrärahoista.

2. Toreille hankitaan maksuautomaatit torimaksujen keräämistä varten. Maksuautomaatit otetaan käyttöön asteittain aloittaen Kauppatorista kesällä 2017.

- Osana kaupungin osallisuus- ja vuorovaikutusmallia käynnistetään yritysluotsimallin kehittäminen, jossa yrityksille tarjotaan keskitetysti kaupungin palveluihin liittyvää neuvontaa ja ohjausta.

Kehittämismalli käsiteltiin 5.2.2016 elinkeinopoliittisessa neuvottelukunnassa. Vastine oli tarkoitus tuoda sen jälkeen kaupunginhallitukseen käsiteltäväksi. Valitettavasti asian käsittely on teknisistä syistä viivästynyt. Varsinaista kehittämistyötä on kuitenkin koko ajan jatkettu elinkeino-osaston ja tietotekniikka- ja viestintäosaston yhteistyönä.

Erityisesti 2017 voimaantuleva toimialauudistus ja siihen liittyvä lautakuntien määrän vähentäminen avaa hyvän tilaisuuden sähköisten palveluiden kehittämiseen ja erityisesti palvelu- ja päätöksentekoprosessien yksinkertaistamiseen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Santtu Von Bruun, yksikön päällikkö, puhelin: 310 36258
santtu.vonbruun(a)hel.fi

Liitteet

1 Pakarinen Pia valtuustoaloite Kvsto 23.10.2013 asia 8

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

18.04.2017

Kj/6

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 28.04.2014 § 496

HEL 2013-013602 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti palauttaa aloitteen valmisteltavaksi siten, että siirrytään alkuvaiheessa lupien myöntämisessä ja seuraavassa vaiheessa myös muissa yritysten yhteydenotoissa kaupungin suuntaan yhden luukun periaatteen mukaisen verkkopalvelun käyttöön. Osana vastausta aloitteeseen valmistellaan hankkeen aikataulu.

Käsittely

28.04.2014 Palautettiin

Palautusehdotus:

Lasse Männistö: Palautetaan aloite valmisteltavaksi siten, että siirrytään alkuvaiheessa lupien myöntämisessä ja seuraavassa vaiheessa myös muissa yritysten yhteydenotoissa kaupungin suuntaan yhden luukun periaatteen mukaisen verkkopalvelun käyttöön. Osana vastausta aloitteeseen valmistellaan hankkeen aikataulu.

Kannattaja: Sirpa Puhakka

Äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Palautetaan aloite valmisteltavaksi siten, että siirrytään alkuvaiheessa lupien myöntämisessä ja seuraavassa vaiheessa myös muissa yritysten yhteydenotoissa kaupungin suuntaan yhden luukun periaatteen mukaisen verkkopalvelun käyttöön. Osana vastausta aloitteeseen valmistellaan hankkeen aikataulu.

Jaa-äännet: 0

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

18.04.2017

Kj/6

Ei-äänet: 14

Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Emma Kari, Kauko Koskinen, Tuuli Koussa, Lasse Männistö, Hannu Oskala, Osku Pajamäki, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki, Laura Rissanen, Tarja Tenkula

Tyhjä: 1

Jorma Bergholm

Poissa: 0

Äänin 14 - 0 (1 tyhjä) kaupunginhallitus päätti palauttaa asian uudeen valmisteltavaksi jäsen Männistön palautusehdotuksen mukaisesti.

22.04.2014 Pöydälle

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Nyrki Tuominen, elinkeinopäällikkö, puhelin: 310 36255
nyrki.tuominen(a)hel.fi

18.04.2017

Sj/1

§ 387

V 3.5.2017, Kokoomuksen valtuustoryhmän aloite lasten harrastetu- kuusta

HEL 2016-010621 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa Kokoomuksen valtuustoryhmän ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteerä, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kokoomuksen valtuustoryhmän aloite
- 2 Liikuntalautakunnan lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kokoomuksen valtuustoryhmä esittää ryhmäaloitteessaan, että Helsingissä kootaan harrastusvalikko ja kartoitetaan kansalaistoiminnan, urheilun, kulttuurin, vapaan sivistystyön ja omaehtoisen toiminnan mahdollisuudet, tilat, tarjoajat, tapahtumat ja tuet. Lisäksi aloitteessa edellytetään, että Helsinki käynnistää selvityksen siitä, miten jokaiselle lapselle ja nuorelle taattaisiin mahdollisuus vähintään yhteen harrastukseen.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 22 a §:n mukaan työjärjestyksen 2 §:ssä tarkoitettu valtuustoryhmä voi tehdä ryhmäaloitteen. Ryhmäaloite on aloite, jonka on allekirjoittanut enemmän kuin puolet valtuustoryhmän jäsenistä, ja joka otsikoidaan ryhmäaloitteeksi. Ryhmäaloitteen jättää puheenjohtajalle valtuustoryhmän puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Valtuustoryhmä voi tehdä neljä ryhmäaloitetta valtuustokauden

aikana. Kaupunginhallituksen on esitettävä ryhmäaloite valtuuston käsiteltäväksi siten kuin 22 §:ssä määrätään sellaisen aloitteen käsittelemisestä, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua. Muuten ryhmäaloitteeseen sovelletaan, mitä 22 §:ssä on määrätty valtuutetun aloitteesta.

Kaupunginhallitus viittaa asiassa saatuihin lausuntoihin. Niistä ilmenee, että yleiskuva lasten ja nuorten harrastamisesta on myönteinen. Suomen nuorisoyhteistyö Allianssi ry:n julkaisun Nuorista Suomessa mukaan noin 90 prosentilla lapsista ja nuorista on jokin harrastus. Lapset ja nuoret käyvät elokuvissa, harrastavat lukemista ja pelaavat mm. digitaalisia pelejä, ja kuvaavat videoita.

Helsingissä laadittiin ensimmäinen lastensuojelulain edellyttämä Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma vuosille 2009 -2013. Suunnitelmaa työstettäessä kaupungin toimijat tunnistivat harrastamisen merkityksen lasten ja nuorten hyvinvoinnille. Yhdeksi suunnitelman tavoitteeksi kirjattiin, että jokaisella lapsella tulee olla mahdollisuus yhteen harrastukseen. Suunnitelman laatiminen toi eri toimijat yhteen, ja tämä poikkiallinnollinen työ jatkuu edelleen mm. Nuorten monialaisen palvelu- ja ohjausverkon työssä. Lasten ja nuorten hyvinvointiohjelma on nyt sisällytetty valtuustostrategiaan. Tavoitteeksi on edelleen asetettu edelleen, että jokaisella lapsella on mahdollisuus harrastamiseen.

Lauta- ja johtokunnilta saaduissa lausunnoissa on kuvattu sitä laajaa harrastusten kirjoa, jota kaupungin eri toimijat järjestävät lapsille ja nuorille. Osa harrastamisesta ja niihin ohjaamisesta tapahtuu jo kouluissa ja päiväkodeissa. Esimerkkinä onnistumisesta voidaan mainita Liikkuva koulu -hanke, joka tuo liikunnan osaksi lasten ja nuorten koulupäivää ja siten tukee liikunnan harrastusta. Kaikki Helsingin kaupungin peruskoulut ovat nyt Liikkuvia kouluja. Niissä istutaan vähemmän, välitunneilla liikutaan ja koulumatkoja kuljetaan jalan tai pyörällä. Koulujen kerhotoiminnalla tuetaan lapsia ja nuoria pitkäjänteiseen harrastamiseen. Helsingin kaupungin kouluissa kerhotoimintaan osallistui vuonna 2016 noin 14 000 koululaista. Vastaavasti varhaiskasvatuksessa lapsia tutustutetaan harrastuksiin päivittäisessä, varhaiskasvatuksen mukaisessa toiminnassa.

Tarjolla olevien harrastusten alueellisessa saatavuudessa on edelleen merkittäviä eroja, mistä kertoo mm. taiteen perusopetuksesta tehty selvitys. Samaten perheiden taloudellinen tilanne vaikuttaa siihen, miten lapset ja nuoret pääsevät harrastamaan. Selvityksen mukaan perheiden tiukka taloudellinen tilanne näkyy nuorten harrastuksissa. Kolmasosa nuorista sanoo, että he ovat jättäneet jonkin harrastuksen aloittamatta rahanpuutteen takia, vieraskielisistä nuorista näin kertoo lähes puolet. Vastaavasti vajaa viidesosa nuorista on joutunut jättämään har-

rastuksen kesken rahanpuutteen takia, vastaava luku vieraskielisillä nuorilla on 27 prosenttia.

Nuorisoasiainkeskuksen Hyvä vapaa-aika -hankkeesta saadut tulokset kertovat toisaalta, että nuoren lähipiirin vapaa-ajanvieron perinteet vaikuttavat jopa taloudellisia tekijöitä enemmän siihen, mitä nuori harrastaa. Vanhemmat ohjaavat lapsiaan harrastamaan samaa, mitä he itse nuorena harrastivat. Kaverien kanssa vietettävä aika on myös erittäin tärkeää: Nuori voi harrastaa mitä vain, jos tärkeät kaveritkin niin tekevät. Hankkeessa on saatu lisätodisteita sille, että maksuttomien ja edullisten harrastusten tarjoamisen lisäksi on lisättävä vanhempien tietoa harrastusmahdollisuuksista, helpotettava uusien asioiden kokeilua sekä vahvistettava nuorisotyön ja koulun yhteistyötä sen varmistamiseksi, että jokaiselle lapselle ja nuorelle varmistetaan harrastusmahdollisuus. Kouluissa osan työajastaan toimivat nuoriso-ohjaajat vahvistavat osaltaan harrastamisen kulttuureita. Nuorisolautakunnan lausunnossa todetaan tältä osin vielä, että laajemman joukon kanssa toimiessa vältetään yksittäisten nuorten leimaaminen erityistä tukea tarvitseviksi tai köyhiksi. Opetuslautakunnan lausunnossa todetaan puolestaan, että koululla on suuret mahdollisuudet avata lapsille ja nuorille harrastetoiminnan merkitystä ja mahdollisuuksia. Koulujen kerhotoiminta kuuluu peruskoulujen tehtäviin. Kerhotoimimalla voidaan erityisesti tukea perusopetuslakiin kirjattuja kasvatustavoitteita: tukea lapsen ja nuoren tasapainoista kasvua ja kehitystä. Kaikille oppilaille suunnattu maksuton kerhotoiminta on yksi keino, jonka avulla peruskoulu voi vähentää lasten ja nuorten välistä epätasa-arvoa.

Aloitteessa esitetään erityisen harrastusvalikon kokoamista. Monissa lausunnoissa viitataan tältä osin nuorisoasiainkeskuksen Harrastushaku.fi -palveluun, jonka kehittämistä nuorisolautakunta pitää tältä osin parhaana ratkaisuna. Harrastushaku tarjoaa avointa ja maksutonta palvelua kaikille pääkaupunkiseudun toimijoille, jotka tuottavat nuorille suunnattuja palveluita. Vuoden 2016 lokakuussa palveluun oli tuotu yli 1 700 harrastusta, ja lokakuussa palvelusta oli haettavissa yli 700 erilaista nuorille suunnattua harrastusta. Harrastushaku-palveluun tullaan liittämään verkkomaksumahdollisuus ja nuorisoasiainkeskus tulee panostamaan palvelun tunnettuisuuden lisäämiseen. Harrastushakutietojen julkaiseminen avoimena datana tekee mahdolliseksi sen, että myös kaupungin ulkopuoliset toimijat voivat rakentaa käyttöliittymiä kaupungin kokoaman tiedon varaan.

Toimialauudistus tarjoaa entistä paremmat mahdollisuudet toimijoiden yhteistyölle ja yhteisille hankkeille. Kulttuuri- ja kirjastolautakunnan lausunnossa todetaan tältä osin, että meneillään oleva johtamisjärjestelmän ja toimialarakenteen uudistaminen luo yhteiselle suunnittelulle ja tekemiselle yhä vahvemmat edellytykset, kun kulttuurin, nuorison ja lii-

kunnan palveluiden nykyiset seitsemän virasto ovat 1.6.2017 alkaen yhtä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialaa. Lausunnossa todetaan edelleen, että aloitteessa edellytetty harrastusmahdollisuuksien nykytilan kartoittaminen on luonteva osa tulevan kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan palveluiden yhteistä kehitystyötä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kokoomuksen valtuustoryhmän aloite
- 2 Liikuntalautakunnan lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Liikuntalautakunta 09.02.2017 § 37

HEL 2016-010621 T 00 00 03

Lausunto

Liikuntalautakunta antaa seuraavan lausunnon kokoomuksen valtuustoryhmän ryhmäaloitteeseen, joka koskee harrastustakuuta – jokaiselle lapselle vähintään yksi harrastus:

Aloitteessa toivotaan, että Helsingissä kootaan harrastusvalikko ja kartoitetaan kansalaistoiminnan, urheilun, kulttuurin vapaan sivistystyön ja omaehtoisen toiminnan mahdollisuudet, tilat, tarjoajat, tapahtumat ja tuet. Lisäksi aloitteessa kiinnitetään huomiota lasten ja nuorten harrastusten kasvaviin kustannuksiin sekä edellytetään käynnistämään selvitys siitä, miten taataan jokaiselle lapselle vähintään yksi harrastus.

Liikuntalautakunta pitää tärkeänä, että tunnustetaan harrastustoiminnan merkitys lasten ja nuorten terveelle kasvulle, kehitykselle ja kokonaisvaltaiselle hyvinvoinnille. On tärkeää, että hyvin alkanutta kaupungin eri toimijoiden, toimialojen ja palveluntuottajien välistä yhteistyötä jatketaan ja vahvistetaan matalan kynnyksen harrastustoiminnan palvelujen toteuttamisessa. Liikuntalautakunta pitää myös tärkeänä, että matalan kynnyksen harrastusmahdollisuuksien toteuttamiseen ohjataan jatkos-

18.04.2017

Sj/1

sa riittävästi resursseja. Selvityksen osalta liikuntalautakunta toteaa, että toimialauudistus ja valmisteilla oleva uusi osallisuus- ja vuorovaikutusmalli antavat lähtökohdat aloitteessa toivotulle kartoitustyölle.

Käsittely

09.02.2017 Ehdotuksen mukaan

Jäsen Joonas Lyytinen teki seuraavan vastaehdotuksen: Esityksen mukaan, mutta lisätään lausunnon perusteluissa yhteistyön merkitys -kappaleen loppuun: Erilaisista harrastusmahdollisuuksista tiedottamisessa lapsille ja nuorille sekä näiden vanhemmille koulut ja opetusvirasto ovat keskeisessä roolissa. Tulevina vuosina liikunta-, nuoriso- ja kasvatus- ja koulutustoimi sekä liikuntaseurojen yhteistyötä tulisi kehittää niin, että tieto eri alueiden harrastusmahdollisuuksista saavuttaisi kohderyhmät nykyistä tehokkaammin.

Lautakunta päätti esittelijän ehdotuksen mukaan, mutta lausuntoehdotukseen lisätään seuraava kappale: Erilaisista harrastusmahdollisuuksista tiedottamisessa lapsille ja nuorille sekä näiden vanhemmille koulut ja opetusvirasto ovat keskeisessä roolissa. Tulevina vuosina liikunta-, nuoriso- ja kasvatus- ja koulutustoimi sekä liikuntaseurojen yhteistyötä tulisi kehittää niin, että tieto eri alueiden harrastusmahdollisuuksista saavuttaisi kohderyhmät nykyistä tehokkaammin.

Kannattaja: Heidi Ruhala

Esittelijä

osastopäällikkö
Tarja Loikkanen-Jormakka

Lisätiedot

Tytti Soini, liikunnansuunnittelija, puhelin: 310 87509
tytti.soini(a)hel.fi

Kaupunginkirjasto 2.2.2017

HEL 2016-010621 T 00 00 03

Kirjasto tarjoaa lapsille ja nuorille mahdollisuuden ennen kaikkea luke-
misharrastukseen mutta harrastuskirjallisuuden muodossa myös tukea
moneen muuhun harrastukseen. Lisäksi kirjastojen teatteri- ja musiikki-
sekä muissa tilaisuuksissa saa kosketuksen kulttuuriin, millä on kirjas-
toverkon tavoitavuuden ansiosta suuri alueellinen merkitys. Näistä
suuri osa on suunnattu lapsille. Nuorten kannalta kiinnostavaa toimin-
taa on muun muassa Kirjasto 10:ssä sijaitseva Kaupunkiverstas, jossa

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

voi käyttää esimerkiksi 3D-printtereitä, vinyylileikkureita ja muita työvälineitä; tämä toiminta siirtyy vuonna 2018 laajennettuna keskustakirjasto Oodiin.

Viimeisimmän tilaston mukaan 52 % helsinkiläisistä alle 20-vuotiaista on vuoden aikana käyttänyt kirjastokorttiaan, ts. lainannut kirjoja, käyttänyt työasemaa tai muuta rekisteröitymistä edellyttävää palvelua.

Lisätiedot

Tuula Haavisto, kirjastotoimen johtaja, puhelin: 310 85500
tuula.haavisto(a)hel.fi

Svenska arbetarinstitutet Rektor 20.12.2016

HEL 2016-010621 T 00 00 03

Helsingfors arbis inser vikten av en hobbygaranti för barn. Därför erbjuder Arbis kurser också för barn. Arbis kurspriser är mycket moderata och dessutom kan låginkomsttagare anhålla om sänkt kursavgift. Arbis ordnar kurser för barn och ungdomar i konst, hantverk, hushåll, teater, gymnastik, musik, historia och språk. Några av kurserna är för barn tillsammans med en förälder, vilket har visat sig vara ett omtyckt koncept. Arbis samarbetar aktivt med både daghem och skolor för att på så sätt göra Arbis bekant som en plats för fritidsaktiviteter.

Upplysningar

Moa Thors, rektor, telefon: 310 70077
moa.thors(a)arbis.hel.fi

Suomenkielisen työväenopiston jk 13.12.2016 § 76

HEL 2016-010621 T 00 00 03

Päätös

Suomenkielisen työväenopiston johtokunta päätti antaa seuraavan lausunnon kokoomuksen valtuustoryhmän ryhmäaloitteeseen ”Harrastustakuu – jokaiselle lapselle vähintään yksi harrastus”.

Suomenkielisen työväenopiston toiminta on tarkoitettu pääasiassa 16 vuotta täyttäneille kuntalaisille. Yli 16-vuotiaat nuoret voivat osallistua normaaliin tapaan työväenopiston eri kursseille. Päätoimiset opiskelijat saavat 50% alennuksen kurssimaksusta. Lisäksi alennuksen voivat saada työttömät työnhakijat, koulutustukea saavat työttömät, vuorotellukorvausta saavat henkilöt, varus- ja siviilipalvelumiehet, äitiys-, isyys- ja vanhempainrahaa tai kodinhoidontukea saavat sekä henkilöt, joilla

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

on voimassaoleva toimeentulotukipäätös. Kurssimaksusta voi hakea myös henkilökohtaista alennusta tai kokonaan vapautusta. Alle 29-vuotiaat nuoret ja nuoret aikuiset saattavat kuulua joihinkin edellä luetelluista ryhmistä ja ovat silloin oikeutettuja harrastustoimintaan joko ilmaiseksi tai alennettuun hintaan.

Työväenopiston järjestää yhdessä nuorten vaikuttamisjärjestelmä Ruutin kanssa harrastekursseja, jotka on tarkoitettu 12-18 –vuotiaille nuorille. Nämä kurssit ovat maksuttomia. Vanhemmuuden ja perheiden tukemiseksi järjestetään erilaisia perhekursseja, joihin osallistuvat 3-10 –vuotiaat lapset yhdessä aikuisten kanssa. Lisäksi järjestetään alle 3-vuotiaille vauva-, taapero- ja muksumuskareita ja mm. vauvojen värikylpyjä, joissa aikuiset ovat mukana.

Työväenopiston tarjoaa myös runsaasti kaikille avoimia ja maksuttomia luentoja ja tapahtumia.

Suomenkielinen työväenopiston toiminta on yksi kanava nuorille matalan kynnyksen harrastustoimintaan. Työväenopisto johtokunta pitää nuorten matalan kynnyksen harrastustoiminnan tukemista tärkeänä ja työväenopisto on avoin erilaisille yhteistyölle nuorten harrastustoiminnan tukemiseksi. Lisäksi työväenopisto kannattaa harrastusvalikon aikaansaamista.

Työväenopiston hallinnoimia tiloja voidaan vuokrata ulkopuolisille käyttäjille mm. nuorten harrastustoimintaan. Opiston yhteistyökumppanit ja monitoimitalojen käyttäjät voivat erillisellä päätöksellä vuokrata tiloja alennetulla vuokralla tai maksutta.

Esittely

Kokoomuksen valtuustoryhmän ryhmäaloitteessa ”Harrastustakuu – jokaiselle lapselle vähintään yksi harrastus” todetaan, että harrastustoiminta on ennaltaehkäisevää työtä, jolla tuetaan nuorten kasvua ja itsetuntemusta. Harrastustoiminnan aloittamisen yksittäinen este on harrastusten kustannukset ja siksi harrastuksen aloittamisessa on tärkeää, että kunta tarjoaa matalan kynnyksen harrastustoimintaa ja että eri toimijoiden välisellä yhteistyöllä voidaan tukea lasten ja nuorten monipuolista harrastamista.

Valtuustoryhmä esittää, että Helsingissä koottaan harrastusvalikko ja kartoitetaan kansalaistoiminnan, urheilun, kulttuurin, vapaan sivistystyön ja omaehtoisen toiminnan mahdollisuudet, tilat, tarjoajat, tapahtumat ja tuet. Lisäksi ryhmä edellyttää, että käynnistetään selvitys siitä, miten jokaiselle lapselle ja nuorelle taattaisiin mahdollisuus vähintään yhteen harrastukseen.

Esittelijä

opetusosaston osastopäällikkö
Eero Julkunen

Lisätiedot

Eero Julkunen, opetusosaston osastopäällikkö, puhelin: 310 88531
eero.julkunen(a)hel.fi

Kaupunginorkesterin johtokunta 12.12.2016 § 22

HEL 2016-010621 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginorkesterin johtokunta antoi seuraavan lausunnon:

Kokoomuksen valtuustoryhmän ryhmäaloitteen tavoitteena on lasten ja nuorten harrastustoiminnan kynnysten madaltaminen sellaiseksi, että jokaiselle lapselle ja nuorelle taattaisiin mahdollisuus vähintään yhteen harrastukseen. Kaupunginorkesterin johtokunta pitää tavoitetta tärkeänä ja kannatettavana.

Lapset ja nuoret huomioidaan orkesterin ohjelmiston ja yleisötyön suunnittelussa. Helsingin kaupunginorkesteri tarjoaa klassisesta musiikista kiinnostuneille nuorille mahdollisuuden kokea elävä orkesteri. Kaupunginorkesterin digitaaliset palvelut tarjoavat matalan kynnyksen monipuolisia sisältöjä oma-aloitteeseen harrastamiseen.

Kaupunginorkesteri ei järjestä varsinaista harrastustoimintaa vaan tekee yhteistyötä kulttuurikeskuksen, varhaiskasvatusviraston, opetusviraston, sosiaali- ja terveysviraston, kirjaston, Helsingin suomenkielisen ja ruotsinkielisen työväenopiston ja erityisesti nuorisosiainkeskuksen kanssa nuorten harrastusmahdollisuuksien lisäämiseksi.

Helsingin kaupunginorkesteri tukee taiteen perusopetusta tarjoavien musiikkioppilaitosten toimintaa tarjoamalla esiintymismahdollisuuksia musiikin harrastajille erityisesti ennen konsertteja järjestettävien Pieni alkusoitto -aulakonserttien kautta. Näin kaupunginorkesteri tuo näkyväksi taiteen perusopetuksen korkean tason omille konserttiasiakkailleen.

Kaupunginorkesterin johtokunta kannattaa Helsingin nuorisosiainkeskuksen kehittämän Harrastushaun jatkokehittämistä. Kaupunginorkesterin johtokunta näkee, että Harrastushaku toteuttaa aloitteessa toivotut tavoitteet.

Esittelijä

Intendentti
Gita Kadambi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Lisätiedot

Virpi Tahvanainen, Viestintäsuunnittelija, puhelin: 310 22710
virpi.tahvanainen(a)hel.fi
Gita Kadambi, Intendentti, puhelin: 0931022701
gita.kadambi(a)hel.fi

Kaupunginmuseon johtokunta 29.11.2016 § 74

HEL 2016-010621 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunginmuseon johtokunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavaan lausunnon lasten ja nuorten harrastustoimintaa koskevasta valtuustoa-
loitteesta:

Kokoomuksen valtuustoryhmän ryhmäaloitteen tavoitteena on lasten ja nuorten harrastustoiminnan kynnysten madaltaminen sellaiseksi että jokaiselle lapselle ja nuorelle taattaisiin mahdollisuus vähintään yhteen harrastukseen. Kaupunginmuseon johtokunta pitää tavoitetta kaikin puolin kannatettavana.

Helsingiläiset koululuokat ja päiväkotiryhmät voivat vierailla Helsingin kaupunginmuseossa aina maksutta ja etukäteen varattuna ryhmät saavat toivomansa opastuksen museon ohjelmavalikoimasta tai tarvittaessa räätälöitynä. Päiväkotijäsen- ja koululaisryhmissä museossa käy vilkkaimpina kuukausina noin 1 500 lasta. Aina vapaa pääsy takaa myös perheille mahdollisuuden vierailla museossa toistuvasti ja leikki-ikäisille seuralaisineen suunnatussa Lasten kaupungissa on sen avaamisesta toukokuusta 2016 lokakuun loppuun vierailut noin 140 000 ihmistä.

Uuden museon neljännen kerroksen ohjelmistossa huomioidaan nuoret ja siellä on ensimmäisen puolen vuoden aikana vierailut yli 150 000 ihmistä.

Helsingin kaupunginmuseo tarjoaa lapsille ja nuorille säännöllisesti maksutonta ohjelmaa heidän vapaa-aikanaan. Koulujen syys- ja talvilo-
milla sekä kesäkuussa museo tarjoaa matalan kynnyksen pop up -työ-
pajoja, joissa osallistujat voivat kokeilla menneen ajan työmuotoja tai askarrella ja luoda uutta. Tarjolla on myös säännöllisesti omatoimityö-
pajoja ja muita maksuttomia tapahtumia esim. Helsinki-päivänä 12.6., taiteiden yönä ja adventtina.

Museo viestii aktiivisesti kaupunkilaisille, että se tarjoaa alustan harras-
tustoiminnalle. Osallisuus ja vuorovaikutus ohjaavat sekä näyttely- ja
ohjelmistotiimin että oppimis- ja hyvinvointipalvelut -tiimin toimintaa.
Kutsuvat ja monipuoliset yleisötilat, Aikakone, kolme interaktiivista

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

näyttelyä ja Kuvaseleamo ovat vapaasti kaikkien kaupunkilaisten käytössä viikon jokaisena päivänä. Kaupunginmuseossa voi tavata ystäviä ja kokoontua omaehtoisen harrastamisen merkeissä. Lapset ja nuoret huomioidaan museon näyttely- ja ohjelmatuotannossa, mutta laajan ja säännöllisesti harjoitetun pitkäkestoisen harrastustoiminnan järjestämiseen museon resurssit eivät yksin ole riittäneet. Teemme mielellämme yhteistyötä esimerkiksi muiden nuoriso- ja kulttuuritoimijoiden kanssa ja uskomme että yhdessä heidän kanssaan kykenemme aikaansaamaan ja tarjoamaan yhdessä uudella toimialalla monipuoliseen kulttuuritarjontaan liittyviä harrastusmahdollisuuksia. Tällainen voisi olla vaikkapa yhteinen kulttuurikerho, jonka kautta voitaisiin hyödyntää eri kulttuuripalveluiden tarjontaa.

Esittelijä

museonjohtaja
Tiina Merisalo

Lisätiedot

Jari Karhu, yksikön päällikkö, puhelin: +358 9 310 64198
jari.karhu(a)hel.fi

Taidemuseon johtokunta 29.11.2016 § 47

HEL 2016-010621 T 00 00 03

Lausunto

Taidemuseon johtokunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavaan lausunnon lasten ja nuorten harrastustoimintaa koskevasta valtuustoaloitteesta:

Helsingin taidemuseo pitää lasten ja nuorten harrastustoiminnan edistämistä tärkeänä. Taidemuseo ei järjestä varsinaista ohjattua ilmaista harrastustoimintaa, mutta tarjoaa näyttelyillään ja julkisen taiteen teoksillaan hyvät puitteet kuvataideharrastukselle. Helsingin taidemuseoon on ilmainen sisäänpääsy kaikille alle 18-vuotiaille.

Taidemuseo tarjoaa kuitenkin maksullisia opastus- ja taidepajapalveluita näyttelyihinsä ja julkiseen taiteeseen. Palvelut tuotetaan osin ostopalveluna, ja ne ovat erikseen tilattavia. Kouluille ja oppilaitoksille tarjotaan eri ikäisille räätälöityjä opastuksia ja pajoja subventoituun hintaan. Taidemuseossa on myös lauantaisin ja tapahtumapäivinä kaikille avointa ohjattua taidepajatoimintaa, joka on ilmaista alle 18-vuotiaille.

Taidemuseo tekee mielellään yhteistyötä eri toimijoiden kanssa lasten ja nuorten harrastustoiminnan lisäämiseksi. Taidemuseon Jakomäkeen suuntautuvan Taidetta sataa Jakomäkeen -projektin puitteissa on syys-

kaudella 2016 kokeiltu ohjattua iltapäiväkerhotoimintaa Jakomäen ala-asteen oppilaille yhteistyössä Helsingin mallin rahoitusta saaneiden toimijoiden, Kaupunginteatterin ja Itä-Helsingin bändikoulun kanssa. Taidemuseo on antanut syksyllä 2016 taidepajatilastaan kiintiön nuorisosiainkeskuksen ohjaamille erityisnuorisoryhmille.

Taidemuseo viittaa kulttuuri- ja kirjastolautakunnan antamaan lausuntoon, jossa todetaan johtamisjärjestelmän uudistamisen tuomat mahdollisuudet yhteiselle kehitystyölle: ”Meneillään oleva johtamisjärjestelmän ja toimialarakenteen uudistaminen luo yhteiselle suunnittelulle ja tekemiselle yhä vahvemmat edellytykset, kun kulttuurin, nuorison ja liikunnan palveluiden nykyiset seitsemän virastoa ovat 1.6.2017 alkaen yhtä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialaa. Aloitteessa edellytetty harrastusmahdollisuuksien nykytilan kartoittaminen on luonteva osa tulevan kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan palveluiden yhteistä kehitystyötä.”

Esittelijä

taidemuseon johtaja
Maija Tanninen-Mattila

Lisätiedot

Taru Tappola, intendentti, yleisötyö, puhelin: 310 87077
taru.tappola(a)hel.fi

Opetuslautakunta 15.11.2016 § 325

HEL 2016-010621 T 00 00 03

Lausunto

Opetuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Aloitteessa toivotaan, että Helsingissä olisi kattava harrastusvalikko, josta jokainen lapsi ja nuori voisi löytää mielenkiintoisen harrastuksen kansalaistoiminnan, urheilun, kulttuurin, vapaan sivistystyön ja omaehtoisen toiminnan piiristä. Lisäksi aloitteessa kiinnitetään huomiota harrastusten kasvaviin kustannuksiin.

Opetuslautakunta pitää tärkeänä, että tunnistetaan harrastustoiminnan merkitys lasten ja nuorten terveelle kasvulle ja kehitykselle. On tärkeää, että kaupungin eri hallintokunnat jatkavat jo olemassa olevaa yhteiskiekkittelyä yhdessä kaupallisten ja yleishyödyllisten toimijoiden kanssa harrastustoiminnan toimintaedellytysten turvaamiseksi.

Koululla on suuret mahdollisuudet avata lapsille ja nuorille harrastetoiminnan merkitystä ja mahdollisuuksia. Koulujen järjestämä kerhotoiminta on perusopetuslain ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaista toimintaa, joka kuuluu peruskoulun tehtäviin. Kou-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

lun kerhotoiminnalla voidaan erityisesti tukea perusopetuslakiin kirjattuja kasvatustavoitteita; tukea lapsen ja nuoren tasapainoista kasvua ja kehitystä. Kaikille oppilaille suunnattu maksuton koulun kerhotoiminta on yksi keino, jonka avulla peruskoulu voi vähentää lasten ja nuorten välistä epätasa-arvoa. Yhtenä koulun kerhotoiminnan tavoitteena on lapsen ja nuoren pitkäjänteisen harrastuneisuuden herättäminen.

Opetussuunnitelmassa kerhot voidaan nähdä koulujen oppimisympäristöjen rikastajina ja laventajina. Vapaaehtoisuuteen perustuva ja asiantuntijuudella ohjattu kerho on eräänlainen rajapintoja yhdistävä kokonaisuus. Toisaalta se on turvallinen paikka omien rajojen koettelemiseen ja uudenlaisten asioiden oppimiseen, toisaalta kerhoissa voidaan luontevalla tavalla yhdistää koulun opetussuunnitelmaan perustuva toiminta jokapäiväisen elämän asioihin. Opetus- ja kulttuuriministeriö tukee erityisavustuksella koulujen kerhotoimintaa. Helsingin kaupungin kouluissa koulun kerhotoimintaan osallistuu vuonna 2016 noin 14 000 koululaista.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman 2013–2016 yhteydessä käynnistyi tiivis yhteistyö opetusviraston, nuorisoasiainkeskuksen, liikuntaviraston, kulttuurikeskuksen ja kirjastojen kanssa yhteisen harrastustoiminnan hakupalvelun kehittämiseksi. Nuorisoasiainkeskuksen Harrastushaku-palvelussa on kattavasti löydettävissä Helsingin ja pääkaupunkiseudun harrastetarjontaa ympäri vuoden.

Opetuslautakunta pitää tärkeänä, että hyvin käynnistynyttä yhteistyötä jatketaan edelleen. Kaupungin toimialauudistuksen yhteydessä on mahdollisuus löytää uusia asiakaslähtöisiä toimintamalleja. Kehittämistyössä tulee hyödyntää jo olemassa olevia laajoja toimijaverkostoja ja viranomaisyhteistyötä.

Opetuslautakunta kehottaa opetusvirastoa yhdessä muiden virastojen kanssa selvittämään toimintamallia ja toimenpiteitä, joiden avulla jokaiselle lapselle ja nuorelle taattaisiin mahdollisuus vähintään yhteen harrastukseen. Lisäksi on selvitettävä toimenpiteistä aiheutuvat kustannukset.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Monipuolinen harraste- ja kerhotoiminta tukee lasten ja nuorten tervettä kasvua, hyvinvointia ja oppimista. Jokaisella lapsella on oikeus lepoon, leikkiin ja vapaa-aikaan sekä taide- ja kulttuurielämään.

Käsittely

15.11.2016 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

18.04.2017

Esittelijä lisäsi lausuntoehdotukseensa ennen otsikkoa "Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi" uudeksi kappaleeksi seuraavaa:

"Opetuslautakunta kehottaa opetusvirastoa yhdessä muiden virastojen kanssa selvittämään toimintamallia ja toimenpiteitä, joiden avulla jokaiselle lapselle ja nuorelle taattaisiin mahdollisuus vähintään yhteen harrastukseen. Lisäksi on selvitettävä toimenpiteistä aiheutuvat kustannukset."

Keskustelu.

Hyväksyttiin esittelijän muutettu ehdotus.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Leena Palve-Kaunisto, erityissuunnittelija, puhelin: 310 86809
leena.palve(a)hel.fi

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta 15.11.2016 § 110

HEL 2016-010621 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta päätti antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Harrastustakuun ja -valikon ajatukset pohjaavat Helsingin kaupungin strategiaohjelman tärkeään tavoitteeseen, jonka mukaan taidekasvatus sekä kulttuuri- ja liikuntaharrastukset on pidettävä korkeatasoisina, ja ryhmälähtöiseen harrastustoimintaan osallistuvien lasten ja nuorten määrää tulisi lisätä. Jokaisella lapsella ja nuorella on oikeus harrastukseen.

Aloite harrastustakuusta on sekä olemassa olevaan ja kysynnän mukaan kehittyvään harrastustarjontaan liittyvä että vahvasti viestinnällinen.

Monipuoliset harrastusmahdollisuudet

Yhtäältä tavoitteen saavuttaminen edellyttää, että Helsingin kaupungin lapsille ja nuorille suunnatut palvelut ja harrastusmahdollisuudet on pidettävä jatkossakin monipuolisina ja laadukkaina. Lasten, nuorten ja perheiden muuttuvat harrastuksiin liittyvät toiveet ja tarpeet on turvattava ja kaupunki jatkaa yhteistyötä erilaisten palvelutuottajien kanssa. Lasten ja nuorten etu on, että harrastustarjonta vastaa kysyntää ja kau-

punkilaisten vaatimuksia esimerkiksi liittyen itse sisältöön, hintaan, laatuun, harrastusmahdollisuuksien alueelliseen sijaintiin ja saavutettavuuteen.

Kulttuurikeskuksen toimipaikoissa (Annantalo, Caisa, Kanneltalo, Malmitalo, Savoy-teatteri, Stoa ja Vuotalo) järjestetään vuosittain kaikkiaan noin 1 700 esitystä, 1 500 taidekurssia ja 150 näyttelyä, jotka tavoittavat kymmeniä tuhansia helsinkiläislapsia ja -nuoria. Kirjastot ympäri kaupunkia ovat helposti saavutettavia tiloja, joissa pääsee etenkin kirjallisen kulttuurin ääreen ja lukuharrastuksen alkuun. Tarinoiden maailmaan houkutellaan järjestämällä lukupiirejä, kirjailijavierailuita ja teatteriesityksiä. Kirjastot järjestävät myös loma- ja vapaa-ajan toimintaa. Työpajoissa ja kerhoissa askarrellaan, tehdään käsitöitä ja pelataan lauta- ja konsolipelejä. Kirjastot ja kulttuurikeskukset ovat turvallisia ja elämyksellisiä paikkoja, joissa jokainen lapsi ja nuori voi viettää aikansa yksin tai kavereiden seurassa.

Yhä monipuolisen perustarjonnan lisäksi lapsia ja nuoria aktivoidaan Helsingissä erilaisin hankkein ja kokeiluun, kuten nuorisosiainkeskuksen Hyvä vapaa-aika -kehittämishanke ja RuutiBudjetti. Alueensa nuoris- ja kulttuuritoimijoiden yhteinen toimintamalli Operaatio Pulssi on ollut käynnissä vuodesta 2009 alkaen. Pulssin puitteissa 12–18-vuotiaat ovat voineet löytää nuorille kohdennettua maksutonta ja edullista tekemistä, kokeilla uusia harrastuksia ilman aiempaa kokemusta, osallistua budjetointiin ja päästä vaikuttamaan omalla alueellaan järjestettävään nuorten toimintaan. Ideana on nimenomaan ollut, että koko ikäluokka pääsee osallistumaan suunnitteluun ja harrastustarjontaan, mikä on tuonut mukaan uusia nuoria ja mahdollistanut harrastamisen yhä useammalle. Alueellisesti Operaatio Pulssi on jakautunut toiminnassaan läntiseen (Malminkartano, Kannelmäki, Haaga, Maunula) ja koilliseen (Pukinmäki, Malmi, Tapanila, Jakomäki), ja kaupungin hallintokuntien lisäksi toimintaan ovat osallistuneet alueen koulut, seurakunnat ja järjestöt.

Lasten ja nuorten harrastustoimintaa järjestetään ja koordinoidaan jo nyt eri hallintokuntien (kuten kirjaston, kulttuurikeskuksen, nuorisotoimen ja opetusviraston) yhteistyönä. Meneillään oleva johtamisjärjestelmän ja toimialarakenteen uudistaminen luo yhteiselle suunnittelulle ja tekemiselle yhä vahvemmat edellytykset, kun kulttuurin, nuorison ja liikunnan palveluiden nykyiset seitsemän virastoa ovat 1.6.2017 alkaen yhtä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialaa. Aloitteessa edellytetty harrastusmahdollisuuksien nykytilan kartoittaminen on luonteva osa tulevan kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan palveluiden yhteistä kehitystyötä. Uusi toimialamalli tukee kulttuurin, nuorison ja liikunnan yhä tiiviimpää strategistakin yhtenäisyyttä – mitä tulee esimerkiksi osallistamisen, asia-

kas- ja yleisötutkimuksen, tiedon jakamisen ja hyödyntämisen sekä palveluiden markkinointiviestinnän kysymyksiin.

Palvelut näkyviksi

Toisaalta harrastusvalikkoa esittävä aloite onkin leimallisesti viestinnällinen. Eritoten sähköisiä tapahtumakalenteri- ja hakupalveluita on kehitettävä edelleen mahdollisimman tiiviisti yhdessä kaikkien kaupungin toimijoiden kanssa. Yhtä tärkeää kuin moninaiset asiakaslähtöiset harrastusmahdollisuudet on, että palvelut osataan tehdä oikealla tavalla näkyviksi. Jotta harrastusvalikko toimisi ja täyttäisi tehtävänsä, sen tulisi olla kaupunkilaisten keskuudessa riittävän tunnettu, käytettävyydeltään hyvä ja sisällön suhteen mahdollisimman avoin myös yksityisille palvelun tarjoajille. Googlen kanssa on turha kilpailla mutta samalla loogikalla verkkoasiakas on tottunut toimimaan, kaikkien palveluiden tulee löytyä yhdellä haulla tai ne jäävät löytämättä.

Nuorisoasiainkeskuksen kehittämä Harrastushaku-sivusto (www.harrastushaku.fi) on avoin ja maksuton palvelu, johon on kuluvan vuoden aikana tuotu yli 1700 lähinnä nuorille suunnattua harrastusta. Vuonna 2015 hakuja tehtiin yhteensä 125 000. Sisältöä Harrastushakuun tuotavat tällä hetkellä nuorisoasiainkeskuksen lisäksi muun muassa kulttuurikeskus, liikuntavirasto ja muut kaupungin hallintokunnat, nuorisjärjestöt sekä Espoon ja Vantaan nuorisotoimet ja -järjestöt. Nuorisoasiainkeskuksen tavoite on kehittää Harrastushakua edelleen, panostaa sivuston tunnettuuteen ja tehdä siitä pääkaupunkiseudun johtava palvelu uusien harrastusten löytämiseksi. Sivusto on jo nyt periaatteessa avoin myös laajempien kohderyhmien palveluille, joten jatkossa mikään ei estä sisältöjen laimentamista lapsista ja nuorista myös kulttuurin ja vapaa-ajan palveluiden aikuiskohderymiin.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta näkee järkevänä olla mukana nuorisoasiainkeskuksen Harrastushaku-palvelun kehitystyössä ja yhdistää voimia mahdollisuuksien mukaan jo ennen uuteen toimialarakenteeseen siirtymistä. Harrastushaku-palvelun jatkokehittelyssä tulee panostaa käytettävyyden lisäksi eritoten rajapintoihin, joiden kautta harrastussällöt saataisiin automaattisesti ilman manuaalista lisätyötä muista kaupungin tietojärjestelmistä (kuten kulttuurikeskuksen oma toiminnanohjausjärjestelmä) mukaan Harrastushakuun.

Rajapintojen suunnittelu- ja kehitystyö on syytä tehdä tiiviissä yhteydessä kaupungin kanslian hallinnoiman Linked events -projektin kanssa. Linked events on vuonna 2013 Forum Viriumin ja Helsingin kaupungin yhteistyönä käynnistynyt yhdenmukaisen tapahtumatiedon rajapintahanke, jonka tavoitteena on joustava, hyvin määritelty ja täysin avoin rajapinta, josta kuka tahansa voi hakea haluamansa tapahtumatiedot

jatkojakeluun ja esimerkiksi minkä tahansa tapahtumakalenterisovelluksen hyödynnettäväksi ilman kustannuksia. Kulttuurikeskuksen ja kirjaston yksittäiset tapahtumat löytyvät Linked events -rajapinnasta mutta kurssimuotoiset harrastukset eivät. Kehitystyötä onkin jatkettava, jotta Harrastushaku-palvelu voi hyödyntää Linked eventsiä, ja jotta avoimen rajapinnan varaan tulee mahdolliseksi kehittää muitakin kaupunkilaista helpottavia tapahtuma- ja harrastushakusovelluksia.

Taiteen perusopetus

Myös taiteen perusopetuksella on tärkeä paikkansa taiteen ja kulttuurin harrastustarjonnassa ja lasten ja nuorten osallistumisessa. Opetussuunnitelmiin perustuva taiteen perusopetus tapahtuu kouluajan ulkopuolella ja on tyypillisesti sisällöltään laajaa ja tavoitteellista. Opetusta säätelee laki, se on luvanvaraista ja ensisijaisesti suunnattu lapsille ja nuorille. Helsingissä taiteen perusopetusta annetaan muun muassa musiikkiopistoissa sekä kuvataide-, tanssi- ja sirkuskouluissa, joista kaupungin toiminta-avustusta saa 40 toimijaa, joista 15 taideoppilaitosta on lisäksi tuntiperusteisen valtionosuusavustuksen piirissä.

Kulttuurikeskuksen tuore selvitys Taiteen perusopetuksen tila ja kehittämistarpeet Helsingissä (2016) osoittaa (selvitys luettavissa kulttuurikeskuksen internetsivuilla), että taiteen perusopetuksen saavutettavuutta on syytä kehittää. Selvityksessä havaitaan suuria alueellisia eroja taiteen perusopetuksen saatavuudessa ja siihen osallistumisessa. Lisäksi huomionarvoista on julkisen rahoituksen ja samalla oppilasmäärien painottuminen musiikin opetukseen sekä tyttöjen osuuden korostunut osuus monissa taiteenlajeissa.

Selvitys tarjoaa perustellut lähtökohdat taiteen perusopetuksen kehittämiseksi ja toteuttamiseksi. Helsingissä on tavoitteena mahdollistaa hyvä harrastus jokaiselle lapselle ja nuorelle. Taiteen perusopetuksen saavutettavuutta tulee vahvistaa keskustan ulkopuolella, ja oppilaitosten toimintaedellytyksiä on parannettava muun muassa kehittämällä kulttuurin ja taiteen avustusperusteita ja turvaamalla avustusten jakautuminen tasapuolisesti. Lisärahalla taiteen perusopetukseen olisikin mahdollista saada lisää harrastustakuuajatuksen mukaista matalan kynnyksen alueellista toimintaa.

Nuorisoasiainkeskuksen Hyvä vapaa-aika -tutkimushankkeessa on noussut esiin useita syitä nuorten harrastamattomuudelle. Kyse ei ole välttämättä harrastuksen hinnasta tai edes laadusta. Harrastamista ei aina mielletä vapaa-ajaksi, se kilpailee ajasta kavereiden ja perheen kanssa. Myös harrastuksiin halutaan kaveri mukaan. Harrastamisen kulttuuri myös periytyy, eikä koulua välttämättä mielletä houkuttelevak-

si tilaksi viettää vapaa-aikaa. Harrastaminen on tietenkin sitä helpompaa mitä lähempänä kotia tarjontaa on.

Käsittely

15.11.2016 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Juha-Pekka Väisänen: Kulttuuri- ja kirjastolautakunnan lausunto Kokoomuksen valtuustoryhmän aloitteeseen harrastustakuusta

Pidän tärkeänä, että julkisesti kunnallisten kulttuuri, nuoriso ja vapaa-ajan palvelujen kautta voidaan turvata jokaiselle lapsella ja nuorella mahdollisuus harrastuksiin. On hyvä, että selvitetään miten harrastustoimintaa voidaan järjestää aloitteen hengessä eli miten jokaiselle lapselle ja nuorelle voidaan taata mahdollisuus vähintään yhteen harrastukseen.

Totean, että Helsingin kaupunki tekee arkista ja toimivaa yhteistyötä kansalaisyhteiskunnan ja yritysmailman kanssa.

Huomioin, että esitystekstissä on linjaus helsinkiläisten verorahoja käyttämisestä kaupallisten tahojen ja yksityisten harrastustoimintaa tuottavien tahojen toimintaedellytysten turvaamiseksi.

Tekstin muotoilu on turhaa linjausta ja mahdollisesti jakaa lautakunnan kulttuuripoliittiset tavoitteet.

Esitän kohdan

Monipuoliset harrastusmahdollisuudet.

Toisen virkkeen

"On myös turvattava yksityisten, kaupallisten ja yleishyödyllisten tahojen toimintaedellytykset sekä otettava huomioon lasten, nuorten ja perheiden muuttuvat toiveet ja tarpeet."

Uudelleen muotoilua kuulumaan seuraavasti

"Lasten, nuorten ja perheiden muuttuvat harrastuksiin liittyvät toiveet ja tarpeet on turvattava ja kaupunki jatkaa yhteistyötä erilaisten palvelutuottajien kanssa."

Kannattaja: Risto Kolanen

Vastaehdotus:

Juha-Pekka Väisänen: Esitän kohdan
Monipuoliset harrastusmahdollisuudet

Kolmannen virkkeen

"Asiakkaalle ei ole olennaista, kuka palvelun tuottaa tai tarjoaa, vaan se, kuinka hyvin harrastustarjonta vastaa kysyntää ja kaupunkilaisten vaatimuksia esimerkiksi liittyen itse sisältöön, hintaan, laatuun tai harrastusmahdollisuuksien alueelliseen sijaintiin."

Uudelleen muotoilua kuulumaan seuraavasti

"Lasten ja nuorten etu on, että harrastustarjonta vastaa kysyntää ja kaupunkilaisten vaatimuksia esimerkiksi liittyen itse sisältöön, hintaan, laatuun, harrastusmahdollisuuksien alueelliseen sijaintiin ja saavutettavuuteen."

Perusteena em. muutoksille totean, että nykymuotoisena en voi yhtyä estettyyn lausuntoon joka jakaa liikaa kulttuuripoliittisia päämääriä ja että on syytä myös kiinnittää huomiota, että aloitteen jättäneen tahon perusteissa ei mitenkään korosteta tarvetta painottaa kaupallisia tai yksityisiä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimijoita.

Kannattaja: Johanna Sydänmaa

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Kulttuuri- ja kirjastolautakunnan lausunto Kokoomuksen valtuustoryhmän aloitteeseen harrastustakuusta Pidän tärkeänä, että julkisesti kunnallisten kulttuuri, nuoriso ja vapaa-ajan palvelujen kautta voidaan turvata jokaiselle lapsella ja nuorella mahdollisuus harrastuksiin. On hyvä, että selvitetään miten harrastustoimintaa voidaan järjestää aloitteen hengessä eli miten jokaiselle lapselle ja nuorelle voidaan taata mahdollisuus vähintään yhteen harrastukseen. Totean, että Helsingin kaupunki tekee arkista ja toimivaa yhteistyötä kansalaisyhteiskunnan ja yritysmaailman kanssa.

Huomioin, että esitystekstissä on linjaus helsinkiläisten verorahoja käyttämisestä kaupallisten tahojen ja yksityisten harrastustoimintaa tuottavien tahojen toimintaedellytysten turvaamiseksi.

Tekstin muotoilu on turhaa linjausta ja mahdollisesti jakaa lautakunnan kulttuuripoliittiset tavoitteet. Esitän kohdan

Monipuoliset harrastusmahdollisuudet. Toisen virkkeen "On myös turvattava yksityisten, kaupallisten ja yleishyödyllisten tahojen toimintaedellytykset

sekä otettava huomioon lasten, nuorten ja perheiden muuttuvat toiveet ja tarpeet." Uudelleen muotoilua kuulumaan seuraavasti "Lasten, nuorten ja perheiden muuttuvat harrastuksiin liittyvät toiveet ja tarpeet on turvattava ja kaupunki jatkaa yhteistyötä erilaisten palvelutuottajien kanssa."

Jaa-äännet: 4

Marianna Kupias, Toivo Laitinen, Johanna Sydänmaa, Timo Vuori

Ei-äännet: 5

Charlotte Granberg-Haakana, Petra Jääskeläinen, Risto Kolanen, Sami Muttilainen, Juha-Pekka Väisänen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Kolmannen virkkeen "Asiakkaalle ei ole olennaista, kuka palvelun tuottaa tai tarjoaa, vaan se, kuinka hyvin harrastustarjonta vastaa kysyntää ja kaupunkilaisten vaatimuksia esimerkiksi liittyen itse sisältöön, hintaan, laatuun tai harrastusmahdollisuuksien alueelliseen sijaintiin." Uudelleen muotoilua kuulumaan seuraavasti "Lasten ja nuorten etu on, että harrastustarjonta vastaa kysyntää ja kaupunkilaisten vaatimuksia esimerkiksi liittyen itse sisältöön, hintaan, laatuun, harrastusmahdollisuuksien alueelliseen sijaintiin ja saavutettavuuteen." Perusteena muutoksille totean, että nykymuotoisena en voi yhtyä estettyyn lausuntoon joka jakaa liikaa kulttuuripoliittisia päämääriä ja että on syytä myös kiinnittää huomiota, että aloitteen jättäneen tahon perusteissa ei mitenkään korosteta tarvetta painottaa kaupallisia tai yksityisiä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimijoita.

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 9

Charlotte Granberg-Haakana, Petra Jääskeläinen, Risto Kolanen, Marianna Kupias, Toivo Laitinen, Sami Muttilainen, Johanna Sydänmaa, Timo Vuori, Juha-Pekka Väisänen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Stuba Nikula

Lisätiedot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvnro

FI02012566

Jussi Kaisjoki, viestintäpäällikkö, puhelin: 310 29870
jussi.kaisjoki(a)hel.fi

Saara Ihamäki, kirjastotoimen apulaisjohtaja, puhelin: 310 85503
saara.ihamaki(a)hel.fi

Varhaiskasvatuslautakunta 08.11.2016 § 127

HEL 2016-010621 T 00 00 03

Lausunto

Varhaiskasvatuslautakunta antoi Kokoomuksen valtuustoryhmän aloitteesta lasten ja nuorten harrastustoiminnan takaamisesta seuraavan lausunnon:

Varhaiskasvatuslautakunta pitää tärkeänä aloitteessa toivottua kynnysten madaltamista lasten ja nuorten harrastustoiminnassa. Siinä mainitun selvityksen laadinnassa on tärkeää ottaa huomioon varhaiskasvatuksen piirissä olevien lasten kehitystason erityispiirteet.

Varhaiskasvatusvirasto tutustuttaa omalta osaltaan harrasteisiin päiväkodeissa, perhepäivähoidossa, leikkipuistoissa ja kerhoissa. Alle kouluikäisten lasten lisäksi toiminnan piiriin kuuluu 1-2 -luokkien sekä kaikkien kehitysvammaisten ja autismikirjon peruskoululuokkien koululaisia iltapäivä- ja loma-ajan toiminnassa. Eri ikävaiheissa harrasteisiin tutustuminen tapahtuu erilaisin tavoittein ja menettelyin päivittäisessä, varhaiskasvatussuunnitelman mukaisessa toiminnassa.

Harrastusmahdollisuuksiin tutustumisessa apuna on laaja yhteistyöverkosto, joka on laajenemassa. Varhaiskasvatuksella on runsaasti yhteisiä hankkeita Helsingin mallin hengessä kulttuurilaitosten, taiteilijoiden ja kulttuurityöntekijöiden sekä liikunta-alan ja ympäristökasvatustahojen kanssa. Muotoina ovat esimerkiksi museo-, kuvataide-, tanssi- ja draamatyöpajat, vanhempi-lapsi -liikuntaohjelmat, lähiliikuntapaikkojen ja luontokohteiden tarjonta, liikuntajärjestöjen pikkulapsitoiminta, lasten hiihto-, luistelu-, retkeily-, kaupunkiviljely-, kalastus-, jne. toiminta sekä kirjastoyhteistyö satudiplomeineen. Lasten leikkeihin on toisinaan mahdollista kytkeä eri oppilaitosten projekteja luovissa aineissa ja peruskoulun oppilaiden työelämään tutustumisjaksoja varhaiskasvatuksen yksiköissä voidaan kytkeä koululaisten harrastusten näkyväksi tekemistä lapsille.

Alle kouluikässä vasta tutustutaan moniin eri harrastusmuotoihin leikin kehityksessä. Lapsen maailma on vielä kokonaisvaltainen. Taidelajit eivät ole eriytyneitä - eivät myöskään leikki ja oppiminen tai kiinnostuksen kohteet eri liikuntamuotoihin ja maailman moniin ilmiöihin. Harrastusmahdollisuuksien turvaamisessa on olennaista, ettei näitä leikin ulot-

tuvuuksia rikota kovin varhaisella yhteen tai muutamaan harrastukseen systemaattisesti rajautumalla. Pienille koululaisille järjestetään koulujen loma-aikoina leikkipuistoissa teemallisia päiväleirejä, joissa syntyy kosketuksia erilaisiin harrastusaloihin.

Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa tarjotaan tasapuolisesti kaikille lapsille monipuolisia harrastekokemuksia toiminta-aikana ilman lisämaksua. Lasten ja nuorten harrastusvalikon kartoittaminen tukee varhaiskasvatuksen toteuttamista. Päiväkotien ulkoilualueet ja niihin liittyvät lähiliikuntapaikat sekä leikkipuistot tarjoavat tiloja harrastajille. Useita varhaiskasvatuksen sisätiloja on vuokrattavissa nimelliseen hintaan, vähitellen lisääntyvästi myös uuden Varaamo-palvelun kautta.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Varhaiskasvatuksen eri muodoissa tapahtuva monipuolinen harrastustoiminta edistää lasten ja nuorten hyvinvointia. Varhaiskasvatussuunnitelman mukainen toiminta pitää sisällään laajasti sekä liikunta- että kulttuurikasvatuksen eri muotoja.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Risto Keskinen, varhaiskasvatuksen asiantuntija, puhelin: 050 597 8748
risto.keskinen(a)hel.fi

Nuorisolautakunta 03.11.2016 § 113

HEL 2016-010621 T 00 00 03

Lausunto

Nuorisolautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon.

Aloitteessa toivotaan Helsinkiin kattavaa harrastusvalikkoa sekä kartoitusta kansalaistoiminnan, urheilun, kulttuurin, vapaan sivistystyön ja omaehtoisen toiminnan mahdollisuuksista, tiloista, tarjoajista, tapahtumista ja tuista. Lisäksi aloitteessa edellytetään, että käynnistetään selvitys siitä, miten taataan jokaiselle lapselle vähintään yksi harrastus.

Nuorisolautakunta pitää tärkeänä, että kokoomuksen ryhmäaloite tunnistaa harrastustoiminnan ja kansalaistoiminnan merkityksen. Harrastuksissa nuori pääsee kehittämään ja käyttämään taitojaan, hänen elämänsä tulee uusia ystäviä ja luotettavia aikuisia ja hänen itseluottamuksensa vahvistuu. Myös jatkossa on varmistettava, että Helsingin kaupunki sekä kaupalliset että yleishyödylliset toimijat tuottavat rikkaan

kirjon erilaisia mahdollisuuksia nuorille. Nuorisolautakunta katsoo, että nuorisoasiainkeskuksen kehittämän Harrastushaun kehittäminen olisi viisain ratkaisu aloitteessa toivottuun harrastusvalikkoon. Nuorisolautakunta lisäksi katsoo, että valmisteilla oleva uusi osallisuus- ja vuorovaihtusmalli sekä toimialauudistus edellyttävät aloitteessa toivottua kartoitustyötä. Selvityksen osalta nuorisolautakunta pitää tärkeänä, että myös jatkossa kaupunki hyödyntää ja tuottaa tutkimustietoa nuorten harrastustoiminnasta.

Lasten harrastamisen tila

Yleinen kuva lasten ja nuorten harrastamisesta on myönteinen. Suomen nuorisoyhteistyö Allianssi ry:n tuoreen Nuorista Suomessa -julkaisun mukaan 89 prosentilla lapsista ja nuorista on jokin harrastus. Harrastavien nuorten määrä on kasvanut vuodesta 2013. Kaikista vapaaajan aktiviteeteista yleisin on elokuvissa (tai teatterissa, konserteissa tai taidenäyttelyissä) käyminen, jota sanoo ainakin joskus tekevänsä useampi kuin kolme neljästä. Lukemista harrastaa noin puolet, ja viikkoittainen tai päivittäinen harrastaminen on yleistä. Digitaalisten pelien suosio on laskenut. Vuonna 2013 niitä harrasti kaksi kolmesta, mutta vuonna 2016 niitä pelasi 10-29-vuotiaista vähintään viikottain 44 prosenttia ja lisäksi pelaaminen vähenee mitä vanhemmaksi nuori tulee. Vuonna 2013 tanssia harrasti 15–29-vuotiaiden ikäryhmässä 9 prosenttia. Kuvataiteita tai kuvien käsittelyä tietokoneella harrasti 21 prosenttia. Soittamista ja laulamista harrasti 30 prosenttia. Kirjoittamista harrasti 19 prosenttia, missä on kasvua kolmessa vuodessa peräti 7 prosenttia. Kasvua selittää nettikirjoittelun yleistymisen. Valo- ja videokuvauksen harrastaminen kasvoi 2010-luvun alussa voimakkaasti kuvaamiseen sopivien mobiililaitteiden nopean yleistymisen myötä, mutta viime vuosina harrastajien määrä on pysähtynyt reiluun 40 prosenttiin.

Perheiden tiukka taloudellinen tilanne näkyy myös lasten harrastusmahdollisuuksissa, vaikka se on usein viimeisiä säästämisen paikkoja vanhemmille. 34 prosenttia nuorista sanoo joutuneensa jättämään jonkin harrastuksen aloittamatta rahanpuutteen takia, vieraskielisistä nuorista luku on peräti 47 prosenttia. 18 prosenttia nuorista on puolestaan joutunut lopettamaan harrastuksen rahanpuutteen takia, vieraskielisistä 27 prosenttia.

Myönteistä on myös se, että liikunnan suosio on kasvussa. Vuoden 2016 Lasten ja nuorten vapaa-aikatutkimuksen mukaan nuorista 91 prosenttia sanoo harrastavansa jotain liikuntaa. 20–29-vuotiaista päivittäistä vähintään 30 minuuttia kestävää kohtuullisen kuormittavaa liikuntaa harrastaa nuorista vain 10 prosenttia, vähintään viidesti viikossa liikkuvia on sentään 27 prosenttia. Teini-iässä osa nuorista, ennen kaikkea pojista, lopettaa harrastuksen, mutta 20 ikävuoden jälkeen liikuntaa

harrastavien nuorten osuus ikäluokasta jälleen kasvaa. Perheen koettu taloudellinen tilanne heijastuu liikunta-aktiivisuuteen Suomessa erityisen selkeästi. Hyvin toimeentulevien perheiden pojat liikkuvat noin yhdeksän prosenttia ja tytöt noin kuusi prosenttia yleisemmin kuin heikosti toimeentulevien perheiden nuoret. Sekä nuorisoasiainkeskus että liikuntavirasto ovatkin lisänneet merkittävästi matalan kynnyksen liikuntamahdollisuuksia (esimerkiksi FunAction, EasySport, Nutafudis).

Nuorisoasiainkeskuksen toimet harrastusten lisäämiseksi

Strategiaohjelman mukaan Helsingin "tavoitteena on, että kaikilla nuorilla on mahdollisuus harrastukseen". Lisäksi strategiaohjelma velvoittaa lisäämään ryhmälähtöiseen harrastustoimintaan osallistuvien nuorten määrää. Pienryhmien eli ryhmälähtöisen harrastustoiminnan lisääminen on nostettu nuorisoasiainkeskuksessa kaupunginvaltuustolle raportoitavaksi sitovaksi toiminnalliseksi tavoitteeksi. Vuonna 2016 nuorisoasiainkeskus tulee järjestämään noin 1 900 maksutonta tai hyvin edullista harrastusryhmää helsinkiläisille nuorille. Harrastusmahdollisuuksien takaaminen jokaiselle lapselle ja nuorelle on kirjattu myös lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman 2013–2016.

Helsingissä on kartoitettu ja suunniteltu nuorille edullisia tai ilmaisia harrastustoimintoja Operaatio Pulssi -toiminnan avulla vuodesta 2009 Länsi-Helsingin (Malminkartano, Kannelmäki ja Haaga) ja 2013 Koillis-Helsingin (Malmi, Tapanila, Pukinmäki ja Jakomäki) alueilla sekä nuorisoasiainkeskuksen osallistuvan budjetoinnin avulla vuodesta 2013. Molempien toimintojen ansiosta harrastusmahdollisuuksien kirjo seuraa nuorten nopeastikin vaihtuvia toiveita, mahdollistaa uusien harrastusten kokeilun sekä harrastamisen myös niille, joilla ei jo ole harrastuksia. Olennaista osallistuvassa budjetoinnissa ja Operaatio Pulssissa on, että koko ikäluokka pääsee vaikuttamaan harrastustarjontaan, eivät vain nykyiset aktiivit. Mukana toiminnan toteuttajina ovat kaupungin hallintokunnat, alueiden koulut, seurakunnat ja järjestöt. Operaatio Pulssin harrastuskyselyissä suosituimpia ovat joukkueurheilulajit nuorten vapaaehtoisille porukoille ja muu yhdessä tekemistä mahdollistava toiminta, kuten ruoanlaittokurssit, elokuvailat ja nuorten tapahtumat.

Nuorisoasiainkeskuksen toimintaa suunnitellaan osallistuvan budjetoinnin avulla koko Helsingin laajuudella ensimmäistä kertaa tänä vuonna 2016. Kaupunginvaltuusto on päättänyt (16.3.2016) vakinaistaa osallistuvan budjetoinnin osaksi nuorisotoimen ja opetustoimen toimintaa. Osallistuvassa budjetoinnissa nuoret ideoivat, suunnittelevat ja neuvottelevat vuosittain alueiden nuorisotyön painopisteistä seuraavalle toimintavuodelle. Osa ehdotuksista koskee harrastustoimintaa. Vuonna 2015 yhteensä 6 727 nuorta oli mukana suunnittelemassa ja päättämässä vuoden 2016 nuorisotyön alueellisista toimintasuunnitelmista ja

resurssien suuntaamisesta. Nuorten harrastustoimintaa koskevat aloitteet ja toimenpidesuunnitelmat koskivat Pulssi -toiminnassakin nousseita nuorten vapaamuotoisten porukoiden joukkueurheilumahdollisuuksia, ulkokenttien käyttömahdollisuuksia ja kunnostamisia sekä urheilusalivuoroja nuorten omille peliporukoille. Useammalla alueella ääniä keräsi vuoden 2015 äänestyksissä nuorten ehdottamat Air Soft -taistelupelimahdollisuudet, nuorten tuottamat tapahtumat alueen muille asukkaille, ja videopelimahdollisuudet sekä hyödylliset kurssit kuten YouTube-videoiden tekokurssi Myllypuron alueella. Laajemmista harrastamisen esteistä on RuutiBudjetissa noussut nuorten toive halvemmista tai ilmaisista joukkoliikennelipuista, mikä voisi edesauttaa nuorten harrastusmahdollisuuksien saatavuutta kaupungissa.

Selvitystyö harrastamattomuudesta

Helsingin kaupunginhallitus myönsi vuonna 2012 nuorisoasiainkeskukselle erillISRahoituksen Hyvä vapaa-aika -kehittämis- ja tutkimushankkeelle vuosiksi 2013–2017. Hankkeessa on kokeiltu toimintamallia, jossa koko yläkoulun ajan luokalla on oma nimetty nuoriso-ohjaaja. Nuoret ovat hankkeessa seitsemännen luokan alusta peruskoulun päättymisen jälkeisen syksyn loppuun asti. Nuorille tarjotaan mahdollisuus kokeilla erilaisia harrastuksia ilman sitoumusta ja osallistua monipuoliseen ohjattuun harrastustoimintaan vapaa-ajallaan. Tavoitteena on, että jokaisella nuorella olisi jokin mielekäs harrastus tai oma juttu vapaa-ajalla.

Viiden eri yläkoulun rehtorit valitsivat kouluistaan toiminnalle yhden tai kaksi kohdeluokkaa ja näille vertailuluokat, jotka osallistuivat vain tutkimukseen. Yhteensä hankkeeseen osallistui 12 yläkoululuokkaa eli noin 170 nuorta. Hankkeessa saadaan uutta tietoa nuorten vapaa-ajan rakentumisesta ja sen merkityksistä. Tavoitteena on selvittää laadukkaan vapaa-ajan toiminnan vaikutuksia nuoren hyvinvointiin ja oppimiseen. Hanke päättyy kesällä 2017.

Hyvä vapaa-aika -hankkeen tutkimustulosten mukaan nuoren lähipiirin vapaa-ajanvieton perinteet vaikuttavat jopa taloudellisia tekijöitä enemmän siihen, mitä hän harrastaa. Perheillä on yhteisiä harrastuksia ja lapset ohjataan harrastamaan samaa, mitä itse nuorena harrastettiin. Ohjaajan tuella lähipiirin perinteitä laajentava harrastuskulttuuri tulee nuorelle tutuksi ja nuoren oma valinta merkitykselliseksi. Jos nuori ei ole kuullutkaan jostain harrastuksesta tai jos hän on oppinut, ettei sen tekeminen sovi esimerkiksi pojille tai yli 15-vuotiaille, sitä on vaikea haluta. Tutkimus- ja kehittämishanke myös osoittaa, että maksuttomat harrastukset eivät aina ratkaise asiaa. Hankkeen nuorista vain joka kolmas aloitti hankkeen tukemana uuden, maksullisen harrastuksen ja vain muutamilla uudet harrastukset ovat olleet kalliita. Ohjaajien tuki

avasi kaupungin maksuttomien harrastusmahdollisuuksien ovet konkreettisesti.

Perheen harrastuskulttuurin lisäksi kavereiden kanssa vietettävä aika on erittäin tärkeää: nuori voi harrastaa mitä vain, jos tärkeät kaveritkin niin tekevät. Nuorten mielestä parasta on omaehtoinen toiminta ystävien kanssa ja sen jälkeen perheen kanssa vietetty vapaa-aika. Kavereiden kanssa ei välttämättä tehdä mitään erityistä, vaan hengataan. Nuoret arvostavat kaverisuhteita niin paljon, että niiden katsotaan luovan elämään enemmän tyytyväisyyttä kuin työ, koulutus ja aineellinen hyvinvointi.

Hyvä vapaa-aika -hankkeessa on saatu lisätodisteita sille, että maksuttomien ja edullisten harrastusten lisäksi on lisättävä vanhempien tietoa harrastusmahdollisuuksista, helpotettava uusien asioiden kokeilua sekä vahvistettava nuorisotyön ja koulun yhteistyötä harrastusmahdollisuuksien varmistamisessa jokaiselle lapselle ja nuorelle. Myös koulussa osan työajastaan toimiva nuoriso-ohjaaja vahvistaa harrastamisen kulttuureita ja tukee nuorten vapaa-aikaa myös muuten kuin taloudellisesti. Laajemman joukon kanssa toimittaessa vältetään yksittäisten nuorten leimaaminen erityistä tukea tarvitseviksi tai esimerkiksi erityisen köyhiksi (vrt. esim. taloudellisin perustein jaettavat harrastussetelit).

Harrastushaku.fi harrastusvalikkona

Nuorisoasiainkeskuksen kehittämä Harrastushaku on avoin ja maksuton palvelu kaikille toimijoille, jotka tuottavat nuorille suunnattuja harrastuspalveluja pääkaupunkiseudulla. Harrastushaku-palvelussa oli viime vuoden aikana 125 000 hakua. Vuoden 2016 aikana Harrastushaku-palveluun on tuotu yhteensä 1739 harrastusta ja lokakuussa 2016 palvelusta on haettavissa 726 erilaista nuorille suunnattua harrastusta. Harrastushaku-palveluun sisältöä tuottavat nuorisoasiainkeskuksen lisäksi mm. nuorisjärjestöt, kaupungin muut hallintokunnat ja Espoon ja Vantaan kaupunkien nuorisotoimet ja järjestöt. Harrastushaku-palveluun tullaan liittämään vuoden 2017 keväällä verkkomaksumahdollisuus palvelukokonaisuuden parantamiseksi. Nuorisoasiainkeskus panostaa Harrastushaku-palvelun tunnettavuuteen myös markkinoinnillisin keinoin sekä viestimällä koulujen ja järjestöjen kautta.

Nuorisolautakunta pitää viisaana palvelun kehittämistä pääkaupunkiseudun johtavaksi paikaksi löytää uusia harrastuksia. Harrastushakutietojen julkaisu avoimena datana tekee mahdolliseksi myös muille rakentaa käyttöliittymiä kaupungin kokoaman tiedon varaan.

Osallisuus- ja vuorovaikutusmalli

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Aloitteessa ehdotetaan, että Helsingissä kartoitetaan kansalaistoiminnan, urheilun, kulttuurin, vapaan sivistystyön ja omaehtoisen toiminnan mahdollisuudet, tilat, tarjoajat, tapahtumat ja tuet. Kaupunginvaltuuston käsittelyyn marraskuussa 2016 tulevassa hallintosäännössä on kirjattuna Helsingin osallisuuden uudet periaatteet, joissa korostetaan myös tukea omaehtoiselle toiminnalle. Keväällä 2017 valmistuu kaupunginkanslian toimesta selvitys siitä, miten Helsinki voisi helpottaa vapaaehtoistoiminnan mahdollisuuksia kuntalaisille. Vuoden 2017 aikana tul-laan jokaisella toimialalla selvittämään, millä tavoin se voisi vielä nykyistäkin paremmin tukea kansalaistoimintaa ja omaehtoista toimintaa. Osallisuusmalliin sisältyy myös linjaus eri hallintokuntien asiakastilojen nykyistä merkittävämmästä avaamisesta kuntalaisten käyttöön sekä maksupolitiikan selkeyttämisestä. Nyt pilottivaiheessa oleva sähköinen Varaamo-tilanvarauspalvelu antaa kuntalaisille merkittävästi nykyistä paremmat mahdollisuudet kaupungin tilojen löytämiseen ja hyödyntämiseen. Nuorisosiainkeskuksen vuoden 2017 tavoitteena on, että kaikki asiakastilat ovat varattavissa Varaamo-palvelun kautta.

Esittelijä

nuorisotoimenjohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Tommi Laitio, nuorisotoimenjohtaja, puhelin: 310 89045
tommi.laitio(a)hel.fi
Anna Anttila, tutkija, puhelin: 310 89098
anna.anttila(a)hel.fi
Antti Lilja, viestintäpäällikkö, puhelin: 310 89028
antti.lilja(a)hel.fi

Eläintarhan johtokunta 03.11.2016 § 37

HEL 2016-010621 T 00 00 03

Lausunto

Eläintarhan johtokunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon lasten ja nuorten harrastustoimintaa koskevasta Lasse Männistön valtuustoaloitteesta (esityksen liite 1):

Kokoomuksen valtuustoryhmän ryhmäaloitteessa esitetään, että Helsingissä kootaan harrastusvalikko ja kartoitetaan kansalaistoiminnan, urheilun, kulttuurin, vapaan sivistystyön ja omaehtoisen toiminnan mahdollisuudet, tilat, tarjoajat, tapahtumat ja tuet. Lisäksi edellytetään, että Helsinki käynnistää selvityksen siitä, miten jokaiselle lapselle ja nuorelle taattaisiin mahdollisuus vähintään yhteen harrastukseen.

Korkeasaaren eläintarha ei järjestä harrastustoimintaa.

Koulujen lomakaudella järjestetään mahdollisuuksien mukaan leiritointia.

Helsingiläiset koululuokat ja päiväkotiryhmät voivat vierailla Korkeasaarella ympäri vuoden maksutta. Korkeasaarella toimii myös luontokoulu, joka on helsinkiläisille kouluille maksuton. Korkeasaaren eläintarhan pyrkii hinnoittelulla varmistamaan sen, että helsinkiläisillä perheillä on mahdollisuus vierailla Korkeasaarella. Korkeasaaren eläintarha tekee yhteistyötä muun muassa varhaiskasvatusviraston, nuorisoasiainkeskuksen sekä sosiaali- ja terveystieteiden kanssa. Korkeasaarella toimii varhaiskasvatusviraston järjestämä maksuton leikkitoiminnan kerho, joka on tarkoitettu kotihoidossa oleville lapsille. Nuorisoasiainkeskuksen nuorisotoimintaryhmät sekä sotien vastaanottokeskukset hyödyntävät Korkeasaaren ympäristöä omassa toiminnassaan.

Esittelijä

eläintarhan johtaja
Sanna Hellström

Lisätiedot

Jenni Ahtiainen, suunnittelija, puhelin: 310 78475
jenni.ahtiainen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

18.04.2017

Sj/2

§ 388

V 3.5.2017, Valtuutettu Mari Holopaisen aloite vieraan kielen oppimisen varhaistamisesta

HEL 2016-012068 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Hannu Tuomisen ehdotuksesta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Mari Holopaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mari Holopainen ja 34 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että vieraan kielen opiskelu mahdollistetaan alakoulun ensimmäiseltä luokalta alkaen. Samalla tarjotaan kielikerhoja ja lisätään kielikylpyä ja -suihkuja osana varhaiskasvatusta. Aloitetaan yhteistyössä varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa valmistelu, jossa tutkitaan näiden toimenpiteiden lisäksi uusia keinoja tavoitteen saavuttamiseksi.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 22 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa opetuslautakunnan ja varhaiskasvatuslautakunnan lausuntoihin ja toteaa seuraavaa:

Kielenoppimisen tukeminen kielenopetuksen varhentamisella on tutkimusten mukaan merkittävää. Varhennetulla kielenopetuksella tuetaan oppilaiden oppimista ja oppilaiden motivoitumista kielenopiskeluun. Tutkimusten mukaan vieraan kielen oppimisessa parhaat tulokset saavutetaan, kun oppiminen on aloitettu ennen yhdeksättä ikävuotta.

Varhennettua kielenopetusta on tällä hetkellä tarjolla 13 suomenkielissä koulussa Helsingin 76:sta suomenkielisestä koulusta, joissa on ensimmäinen vuosiluokka. Varhennettua kielenopetusta tarjoavat koulut sijoittuvat kaikille Helsingin neljälle perusopetuksen alueelle. Helsingin kaupungin suomenkielisissä kouluissa ensimmäisen vieraan kielen opiskelu alkaa kaikille oppilaille viimeistään 3. luokalla.

Jos kaikki oppilaat aloittavat 1. luokalta A-kielen opetuksen, tämä edellyttää lisärahoitusta. Varhennettu kielen opetus tarkoittaa sitä, että 1-2 luokkalaisten minimituntimäärä nousee 19 vuosiviikkotunnista 21 vuosiviikkotuntiin. Vuotuinen kustannus yhteensä suomenkielisissä ja ruotsinkielisissä kouluissa olisi noin 2,5 milj. euroa.

Kaksikielistä opetusta on tarjolla sekä laajamittaisena (11 suomenkielistä koulua) että suppeampana (3 suomenkielistä koulua) kaksikielisenä opetuksena. Laajamittaisessa kaksikielisessä opetuksessa opetuksesta vähintään 25 % toteutetaan kohdekielellä. Suppea kaksikielinen opetus on kielirikasteista opetusta, jossa alle 25 % oppiaineiden sisällöstä opetetaan muulla kuin koulun opetuskielellä. Lisäksi kaupungissa on ruotsin kielen kielikylvyn opinpolku varhaiskasvatuksesta perusopetuksen päättövaiheeseen asti. Vuosiluokilla 1-6 kielikylpyopetusta on kuudessa suomenkielisessä koulussa ja vuosiluokilla 7-9 viidessä suomenkielisessä koulussa. Osa kouluista tarjoaa vuosiluokilla 1 ja 2 mahdollisuuden tutustua kieliin myös kerhoissa ja pienimuotoisissa opetus-tuokioissa (ns. kielisuihkutus).

Varhaiskasvatusvirastossa on varauduttu kielirikasteisen esiopetuksen kokeiluun päiväkotien esiopetuksessa toimintavuonna 2017–2018. Kielipainottunutta toimintaa pilotoidaan sovituilla alueilla kielirikasteisen esiopetuksen periaatteiden mukaisesti.

Kielirikasteisella esiopetuksella tarkoitetaan esiopetusta, jossa alle 25 % toiminnasta järjestetään säännöllisesti ja suunnitellusti jollakin muulla kuin perusopetuslaissa säädetyllä opetuskielellä. Kielirikasteinen esiopetus antaa luontevia mahdollisuuksia tuoda monikielisyttä ja kulttuurien kohtaamisia esiin esiopetuksen arjessa ja toimintakulttuurissa. Tavoitteena on, että lapset olisivat sekä kielen oppijoita että käyttäjiä. Tavoitteena voi olla siirtyminen kielirikasteiseen tai muuhun kaksikieliseen perusopetukseen. (Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014 OPH.)

Tehtävään palkataan neljä äidinkielenään muuta kieltä kuin suomea tai ruotsia puhuvaa lastentarhanopettajaa, jotka vastaavat toiminnan käynnistämisestä ja toteuttamisesta. Kielirikasteinen esiopetus toteutetaan niin, että opettajat kiertävät useammassa esiopetusryhmässä ja järjestävät kielirikasteisen esiopetuksen mukaista toimintaa kussakin ryhmässä niin, että se muodostaa alle 25 % esiopetuksen toiminnasta. Kielirikasteisen esiopetuksen kokeilu käynnistetään syksyllä 2017.

Kielirikasteisen esiopetuksen käynnistämistä ehdotetaan seuraavilla kielillä: venäjä, espanja, ranska ja englantia.

Helsingin opetusviraston suomen- ja ruotsinkielinen linja ovat yhdessä varhaiskasvatusviraston kanssa hakeneet Opetushallituksen perusopetuksen järjestäjille suunnattua avustusta kielenopetuksen varhentamiseen, kehittämiseen ja lisäämiseen. Haku liittyy Uusi peruskoulu -ohjelman kielenopetusta koskevaan kokeiluun. Hankkeeseen liittyvien toimenpiteiden kautta laajennetaan varhennetun kielen ja kielisuihkutuksen tarjontaa. Haun yhteydessä kouluilta kysyttiin halukkuutta kielenopetuksen varhentamiseen. Kouluista 20 ilmoitti halukkuutensa kielenopetuksen varhentamiseen jo syksystä 2017 ja 12 koulua ilmoitti halukkuutensa kielisuihkutuksen antamiseen kielivalintojen tueksi. Varhennetun kielenopetuksen laajentamisessa huomioidaan alueellinen tasa-arvoisuus.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Liitteet

1 Holopainen Mari ym. valtuustoaloite Kvsto 2.11.2016 asia 12

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Varhaiskasvatuslautakunta 07.03.2017 § 30

HEL 2016-012068 T 00 00 03

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Varhaiskasvatuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Mari Holopaisen ym. aloitteesta vieraan kielen oppimisen varhaistamisesta perusopetuksessa sekä kielikerho- ja kielisuihkutarjonnan lisäämisestä varhaiskasvatuksessa:

Varhaiskasvatusvirastossa on varauduttu kielirikasteisen esiopetuksen kokeiluun päiväkotien esiopetuksessa toimintavuonna 2017–2018. Kielipainottunutta toimintaa pilotoidaan sovitulla alueilla kielirikasteisen esiopetuksen periaatteiden mukaisesti.

Kielirikasteisella esiopetuksella tarkoitetaan esiopetusta, jossa alle 25 % toiminnasta järjestetään säännöllisesti ja suunnitellusti jollakin muulla kuin perusopetuslaissa säädetyllä opetuskielellä. Kielirikasteinen esiopetus antaa luontevia mahdollisuuksia tuoda monikielisyyttä ja kulttuurien kohtaamisasia esiin esiopetuksen arjessa ja toimintakulttuurissa. Tavoitteena on, että lapset olisivat sekä kielen oppijoita että käyttäjiä. Tavoitteena voi olla siirtyminen kielirikasteiseen tai muuhun kaksikieliseen perusopetukseen. (Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014 OPH.)

Tehtävään palkataan neljä äidinkielenään muuta kieltä kuin suomea tai ruotsia puhuvaa lastentarhanopettajaa, jotka vastaavat toiminnan käynnistämisestä ja toteuttamisesta. Kielirikasteinen esiopetus toteutetaan niin, että opettajat kiertävät useammassa esiopetusryhmässä ja järjestävät kielirikasteisen esiopetuksen mukaista toimintaa kussakin ryhmässä niin, että se muodostaa alle 25 % esiopetuksen toiminnasta. Kielirikasteisen esiopetuksen kokeilu käynnistetään syksyllä 2017.

Kielirikasteisen esiopetuksen käynnistämistä ehdotetaan seuraavilla kielillä ja alueilla:

- Itäinen suurpii (Myllypuro) – venäjä
- Keskinen suurpiiri (Käpylä) – espanja
- Koillinen suurpiiri (Pihlajisto ja Latokartano) – ranska
- Pohjoinen ja koillinen suurpiiri (Maunula ja Siltamäki) – englantia

Alueet kokeilulle on valikoitu yhdessä perusopetuksen järjestäjien kanssa, jotta lapsille saataisiin mahdollisimman sujuva opinpolku ja opetuksen jatkumo. Alueiden valinnassa on tarkasteltu myös yksityisten palveluntuottajien tarjoamaa kielipainotteista esiopetusta, jotta vältetään päällekkäisyydet tarjonnassa.

Kielten oppimisen pilotointiin päiväkodeissa on varauduttu 150 000 euron määrärahalta. Lisäksi olemme mukana Kielirikas Helsinki -hankkeessa, jossa kielten opetuksen varhentamiseen, seurantaan ja kehittämiseen esi- ja perusopetuksessa on haettu Opetushallituksen jakamaa valtionavustusta.

Kielirikas Helsinki -hankkeen tavoitteena on monikielinen Helsinki, jossa kaupungin rikas kielivaranto sekä tukee oppimista että houkuttaa lapsia uusien kielten äärelle. Pidemmän aikavälin tavoitteena on, että helsinkiläisillä lapsilla on entistä varhaisemmin ja entistä monipuolisemmin mahdollisuus oppia eri kieliä jo esiopetuksesta alkaen.

1. Varhennetaan kielten oppimista ja rohkaistaan monipuolisen kielivarannon luomiseen esi- ja perusopetuksessa siten, että kaupungin eri alueilla olisi monipuoliset mahdollisuudet varhennetun kielen aloittamiseen.
2. Kehitetään systemaattisesti varhennettua pedagogista kielipolkuja esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelman mukaisen yhteistoiminnan kautta.
3. Mahdollistetaan kielirikasteisen opetuksen mukaisia toiminnallisia tuokioita esiopetuksen ja perusopetuksen yhteisissä ryhmissä.
4. Kartoitetaan huoltajien kielitoiveita ja ajatuksia kielten opetuksesta koko kaupungin laajuisesti, sekä rohkaistaan kartoituksen tulosten pohjalta kouluja lisäämään uusia harvinaisempia kieliä koulujen kieliohjelmiin.
5. Lisätään monipuolisella ja varhennetulla kielitarjonnalla lähikoulujen vetovoimaa.
6. Tiedotetaan kielten opiskelun merkityksestä lapsen opinpolulla, osana identiteetin kehittymistä ja tulevassa työelämässä hyödyntäen yhteistyökumppaneiden ja elinkeinoelämän toimijoiden verkostoja.
7. Vahvistetaan oppiaineiden välistä yhteistyötä luomalla rakenne, jossa kielten opetus on vakiintuneesti tiiviinä osana vähintään yhden oppimiskokonaisuuden opetusta lukuvuoden aikana.
8. Tuetaan ruotsinkielisen esi- ja alkuopetuksen kaksikielisten (suomi/ruotsi) oppilaidenkielellistä kehitystä ja herätetään halu suomen kielen opiskeluun.
9. Tuetaan ruotsinkielisen perusopetuksen oppilaiden suomenkielen oppimäärän ryhmävalintaa.
10. Rohkaistaan ruotsinkielisen perusopetuksen oppilaita valitsemaan A2-kieleksi ranska tai saksa tavallisemman englannin sijaan.

Varhaiskasvatuslautakunta toivoo, että tulevaisuudessa tarkastellaan säännöllisesti eri kielirikasteisen kasvatuksen ja opetuksen sekä kieli-

18.04.2017

Sj/2

kylvyn tarjontaa koko kaupungissa sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa ja pyritään ohjaamaan tarjontaa kokonaisuutena.

Käsittely

07.03.2017 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Juha Levo: Varhaiskasvatuslautakunta toivoo, että tulevaisuudessa tarkastellaan säännöllisesti eri kielirikasteisen kasvatuksen ja opetuksen sekä kielikylvyn tarjontaa koko kaupungissa sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa ja pyritään ohjaamaan tarjontaa kokonaisuutena.

Varhaiskasvatuslautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Juha Levon tekemän vastaehdotuksen.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Nina Onufriew, varhaiskasvatuksen asiantuntija, puhelin: 310 42550
nina.onufriew(a)hel.fi

Opetuslautakunta 07.03.2017 § 31

HEL 2016-012068 T 00 00 03

Lausunto

Opetuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Opetuslautakunta pitää tärkeänä kielenopetukseen kohdistuvia kehittämistoimia ja kielenopetuksen varhentamista.

Kielenoppimisen tukeminen kielenopetuksen varhentamisella on tutkimusten mukaan merkittävää. Varhennetulla kielenopetuksella tuetaan oppilaiden oppimista ja oppilaiden motivoitumista kielenopiskeluun. Tutkimusten mukaan vieraan kielen oppimisessa parhaat tulokset saavutetaan, kun oppiminen on aloitettu ennen yhdeksättä ikävuotta.

Varhennettua kielenopetusta on tällä hetkellä tarjolla 13 suomenkielisessä koulussa Helsingin 76:sta suomenkielisestä koulusta, joissa on ensimmäinen vuosiluokka. Varhennettua kielenopetusta tarjoavat koulut sijoittuvat kaikille Helsingin neljälle perusopetuksen alueelle. Helsingin-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

gin kaupungin suomenkielisissä kouluissa ensimmäisen vieraan kielen opiskelu alkaa kaikille oppilaille viimeistään 3. luokalla.

Kaksikielistä opetusta on tarjolla sekä laajamittaisena (11 suomenkielistä koulua) että suppeampana (3 suomenkielistä koulua) kaksikielisenä opetuksena. Laajamittaisessa kaksikielisessä opetuksessa opetuksesta vähintään 25 % toteutetaan kohdekielellä. Suppea kaksikielinen opetus on kielirikasteista opetusta, jossa alle 25 % oppiaineiden sisällöstä opetetaan muulla kuin koulun opetuskielellä. Laajamittaiseen kaksikieliseen opetukseen hakeudutaan soveltuvuuskokeella. Suppea kaksikielinen opetukseen voi osallistua kaikki kyseisen koulun oppilaat. Lisäksi kaupungissa on ruotsin kielen kielikylvyn opinpolku varhaiskasvatuksesta perusopetuksen päättövaiheeseen asti. Vuosiluokilla 1-6 kielikylpyopetusta on kuudessa suomenkielisessä koulussa ja vuosiluokilla 7-9 viidessä suomenkielisessä koulussa. Osa kouluista tarjoaa vuosiluokilla 1 ja 2 mahdollisuuden tutustua kieliin myös kerhoissa ja pienimuotoisissa opetustuokioissa (ns. kielisuihutus).

Helsingin ruotsinkielisissä kouluissa A1-kielen opetus on varhennettu alkavaksi toiselta vuosiluokalta. A1-kieli on kaikissa kouluissa suomi. Neljännellä luokalla alkaa A2-kielen opetus ja vaihtoehtoina on englanti, saksa ja ranska. Kutakuinkin kaikki oppilaat valitsevat A2-kielen. B2-kielen opetus on varhennettu aloitettavaksi seitsemänneltä vuosiluokalta.

Helsingin opetusviraston suomen- ja ruotsinkielinen linja ovat yhdessä varhaiskasvatusviraston kanssa hakeneet Opetushallituksen perusopetuksen järjestäjille suunnattua avustusta kielenopetuksen varhentamiseen, kehittämiseen ja lisäämiseen. Haku liittyy Uusi peruskoulu -ohjelman kieltenopetusta koskevaan kokeiluun. Hankkeeseen liittyvien toimenpiteiden kautta laajennetaan varhennetun kielen ja kielisuihikutuksen tarjontaa. Haun yhteydessä kouluilta kysyttiin halukkuutta kielenopetuksen varhentamiseen. Kouluista 20 ilmoitti halukkuutensa kielenopetuksen varhentamiseen jo syksystä 2017 ja 12 koulua ilmoitti halukkuutensa kielisuihikutuksen antamiseen kielivalintojen tueksi. Varhennetun kielenopetuksen laajentamisessa huomioidaan alueellinen tasa-arvoisuus.

Opetuslautakunta pitää tärkeänä, että kaikki oppilaat aloittavat 1. luokalta A-kielen opetuksen. Tämä edellyttää lisärahoitusta. Varhennettu kielen opetus tarkoittaa sitä, että 1-2 luokkalaisten minimituntimäärä nousee 19 vuosiviikkotunnista 21 vuosiviikkotuntiin. Varhennetun kielenopetuksen uudistusta toteutettaessa on syytä varmistaa, että vuosiviikkotuntimäärää lisätään yhtä paljon suomenkielisissä sekä ruotsinkielisissä kouluissa. Vuotuinen kustannus yhteensä suomenkielisissä ja ruotsinkielisissä kouluissa olisi noin 2,5 milj. euroa.

18.04.2017

Sj/2

Käsittely

07.03.2017 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Keskustelu.

Jäsen Hertzberg teki vastaehdotuksen, että lausuntoehdotuksen 6. kappaleen ("Helsingin ruotsinkielisissä kouluissa...") toisen virkkeen "A1-kieli on kaikissa kouluissa suomi." jälkeen lisätään seuraavaa:

"Neljännellä luokalla alkaa A2-kielen opetus ja vaihtoehtoina on englanti, saksa ja ranska. Kutakuinkin kaikki oppilaat valitsevat A2-kielen."

ja että lausuntoehdotuksen viimeisen kappaleen ("Opetuslautakunta pitää tärkeänä...") kolmannen virkkeen jälkeen lisätään seuraavaa:

"Varhennetun kielenopetuksen uudistusta toteutettaessa on syytä varmistaa, että vuosiviikkotuntimäärää lisätään yhtä paljon suomenkielisisä sekä ruotsinkielisissä kouluissa."

Kannattaja jäsen Nordman

Hyväksyttiin yksimielisesti jäsen Hertzbergin vastaehdotus.

Hyväksyttiin esittelijän ehdotuksesta poiketen.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Taina Tervonen, vs. opetuspäällikkö, puhelin: 310 86208
taina.tervonen(a)hel.fi

§ 389

V 3.5.2017, Valtuutettu Tuomo Valokaisen aloite Love Records -yhtiön muistolaatasta

HEL 2016-012069 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa.

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Tuomo Valokaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Tuomo Valokaisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Tuomo Valokainen ja 23 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että helsinkiläiselle levy-yhtiölle Love Recordsille tulisi laittaa muistolaatta Vuorimiehenkatu 29:ään, joko talon seinään tai katuosuu-
delle. Yhtiö toimi mainitussa osoitteessa vuosina 1966-1979, ja samassa osoitteessa sijaitsi legendaarinen studio. Aloitteessa mainitaan lukuisia artisteja, joille Love Records tarjosi tilaisuuden ponnahtaa julkisuuteen. Aloitteessa todetaan edelleen, että Love Recordsin tallentama musiikki elää edelleen, ja muistolaatta olisi muisto mittavasta työstä populaarikulttuurin hyväksi.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunginmuseon lausuntoon. Siinä kaupunginmuseon johtokunta yhtyy aloitteessa olevaan kuvaukseen Love Recordsin mittavasta roolista ja merkityksestä Suomen populaarikulttuurin historiassa. Levy-yhtiön tallentama musiikki on vahvasti elävää

kulttuuriperintöämme. Muistolaatan toteuttamiselle ei ole estettä, mutta lausunnossa todetaan, että kaupungin määrärahoja ei ole enää vuosiin osoitettu tällaisiin hankkeisiin. Muistolaattahankkeiden toteuttajina ovat olleet yksityiset tahot, yritykset tai yhdistykset. Asia kuuluu ensisijaisesti asianomaiselle taloyhtiölle, jonka on oltava hankkeessa vähintäänkin luvan myöntäjän roolissa. Kaupunginmuseosta saa neuvoja muistolaatan toteuttamisessa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Tuomo Valokaisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginmuseon johtokunta 28.03.2017 § 25

HEL 2016-012069 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunginmuseon johtokunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuustoaloitteesta, jossa esitetään, että selvitetään muistolaatan toteuttamista Love Recordsille Vuorimiehenkatu 29 seinään tai katuosuudelle.

Kaupunginmuseon johtokunta yhtyy aloitteen tekijöiden esittämään kuvaukseen helsinkiläisen levy-yhtiön Love Recordsin mittavasta roolista ja merkityksestä populaarimusiikin ja sen kautta yleisemminkin Suomen populaarikulttuurin historiassa 1960-luvulta lähtien. Vaikka yhtiön toiminta loppuikin jo 1979, on sen tallentama musiikki vahvasti elävää kulttuuriperintöämme. Levy-yhtiön studio toimi Vuorimiehenkatu 29:ssä vuosina 1966-79. Alkuperäinen rakennus on purettu.

Love Recordsin artistien ja levytysten luoma elävä perintö on jo itsessään soivana muistomerkkinä läsnä tässä päivässä, mutta kaupunginmuseon johtokunta ei myöskään näe estettä muistolaatan toteuttami-

selle. Valitettavasti kaupungin määrärahoja ei kuitenkaan enää vuosiin ole osoitettu tällaiseen toimintaan, mutta toteutukseen voi saada neuvoja kaupunginmuseosta. Yleensä muistolaattahankkeiden toteuttajina on viime vuosina ollutkin jokin yksityinen taho, yritys tai yhdistys. Luonnollisesti asia kuuluu ensi sijassa asianomaiselle taloyhtiölle tai kiinteistönomistajalle, jonka tulisi olla hankkeen osapuolena vähintäänkin luvan myöntäjän roolissa. Lisäksi toteutuksessa tulee noudattaa rakennusvalvontaviraston ehtoja ja ohjeita. Rakennuksen seinään sijoitettava muistolaatta on käytännöllisempi ja toimivampi ratkaisu kuin aloitteessa mainittu katuosuus.

Esittelijä

museonjohtaja
Tiina Merisalo

Lisätiedot

Tiina Merisalo, museonjohtaja, puhelin: +358 9 310 36485
tiina.merisalo(a)hel.fi

18.04.2017

Sj/4

§ 390

V 3.5.2017, Valtuutettu Laura Rissasen aloite palautusluokkien lisäämisestä kirjastoihin

HEL 2016-012656 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Laura Rissasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Laura Rissasen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Laura Rissanen ja 39 muuta valtuutettua esittävät, että Helsingin kirjastoissa lisätään aineiston palauttamista varten tarkoitettuja palautusluokkia. Perusteluissa todetaan mm. että palautusluukuille on tarvetta, koska kirjastojen aukioloajat vaihtelevat, eivätkä kaikki kirjastot ole esimerkiksi sunnuntaisin avoinna. Palautusluukuista on tullut erinomaista palautetta, mutta luokkia on toistaiseksi varsin vähän. Tavoitteena on, että palautusluokku tulisi ainakin niihin kirjastoihin, jotka ovat hyvien liikenneyhteyksien varrella.

Kaupunginhallituksen työjärjestyksen 22 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa kulttuuri- ja kirjastolautakunnan lausuntoon, jossa kerrataan kirjastojen aukioloajat. Aineistoa voi palauttaa kaikkiin

18.04.2017

Sj/4

kirjastoverkon kirjastoihin, myös autoon, ja palvelutalossa sijaitseviin yksiköihin. Palautusluukku on kymmenessä kirjastossa. Tämän lisäksi aineistoa voi palauttaa tavanomaisten aukioloaikojen ulkopuolella myös Suomenlinnan ja Jakomäen kirjastoissa, joihin sopimuksen tehneet asiakkaat pääsevät myös ns. omatoimiaikaan. Vuoden 2017 aikana tällaisiksi kirjastoiksi muuttuvat myös Lauttasaaren, Maunulan ja Vallilan kirjastot.

Helsingin kaupunginkirjastossa ei tällä hetkellä olla panostamassa palautusluukkujen lisäämiseen tai palautusluukkujärjestelmän kehittämiseen. Resursseja suunnataan tämän sijasta pitkiin aukioloaikoihin, jolloin kirjastopalvelut ovat laajemmin asukkaiden käytössä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Laura Rissasen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta 24.01.2017 § 7

HEL 2016-012656 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta antoi seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja kirjastolautakunnalle tullessa aloitteessa esitetään, että Helsingin kirjastoissa lisätään palautusluukkujen määrää. Tavoitteena aloitteen tekijöiden mukaan on se, että ainakin hyvien liikenneyhteyksien varrella olevissa kirjastoissa olisi palautusluukku.

Helsingin kaupunginkirjaston palveluverkko muodostuu 37 kirjastosta. Verkkoa täydentää kaksi kirjastoautoa ja 10 palvelutaloissa ja sairaaloissa sijaitsevaa kirjastopistettä.

Kirjastojen aukiolot ovat miltei kaikissa kirjastoissa:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Klo (8) 9-20.00 ma-to
Klo 9-16 (18) pe
Klo 10 (12)-16 (18) la

Klo 12-16 sunnuntaisin ovat auki Itäkeskuksen, Kallion, Rikhardinkadun, Töölön kirjastot. Lisäksi Kirjasto 10:llä on laajemmat aukioloajat. Aineistoa voi palauttaa kaikkiin kirjastoihin, myös autoon ja palvelu-aloissa sijaitseviin yksiköihin.

Palautusluukku on Etelä-Haagan, Herttoniemen, Laajasalon, Munkkiniemen, Puistolan, Pukinmäen, Roihuvuoren, Tapanilan, Viikin ja Vuosaaren kirjastoissa. Jos kirjasto sijaitsee koulun tai muun rakennuksen sisällä ei palautusluukkuja ole asennettu, poikkeuksena Viikin ja Vuosaaren kirjastot.

Aukioloaikojen ulkopuolista palautusta voi tehdä myös Suomenlinnan ja Jakomäen kirjastoissa, joihin sopimuksen tehneet pääsevät myös ns. omatoimiaikaan. Vuoden 2017 aikana tällaisia kirjastoja tulevat olemaan myös Lauttasaaren, Maunulan ja Vallilan kirjastot.

Remonttien ja uudisrakentamisen yhteydessä palautusluukkuja ei ole lisätty kirjastoihin. Perusteluna on ollut toisaalta kirjastojen pitkät aukioloajat, toisaalta taas ilkeältä. Kehittyneimmillä palautusluukkujärjestelmillä ilkeältä voisi varmasti vähentää. Helsingin kaupunginkirjastossa ei ole kuitenkaan päätetty investoida palautusluukkujen kehittämiseen ja niiden määrän lisäämiseen. Sen sijaan resursseja satsataan pitkiin aukioloaikoihin jolloin kirjastopalvelut ovat laajemminkin asukkaiden käytössä.

Esittelijä

kirjastotoimen johtaja
Tuula Haavisto

Lisätiedot

Saara Ihamäki, kirjastotoimen apulaisjohtaja, puhelin: 310 85503
saara.ihamaki(a)hel.fi

18.04.2017

Sj/5

§ 391

V 3.5.2017, Valtuutettu Sanna Vesikansan aloite Paloheinän pulkkamäen valaistuksesta

HEL 2016-012657 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Sanna Vesikansan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Liitteet

1 Vesikansa Sanna Aloite Kvsto 16112016 2

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Sanna Vesikansa ja 16 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Paloheinän pulkkamäkeen palautetaan valaistus talvisin ja että liikuntavirasto edistää muillakin keinoin lasten ulkoilu liikuntaa kaupungin pulkkamäissä ja löytää kestävämmän ratkaisun, esim. ohjeistavan kyltin mahdollisiin vastuukysymyksiin.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 22 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa liikuntalautakunnan lausuntoon ja toteaa seuraavaa:

Paloheinän ulkoilualueella sijaitsevan pulkkamäen valaistus ei ollut toiminnassa syystalvesta 2016 valaisinkaapelin vaurioitumisen vuoksi.

18.04.2017

Sj/5

Valasinkaapeli katkesi alueen metsänhoitotöiden yhteydessä. Liikuntavirasto ryhtyi välittömästi korjaustoimenpiteisiin huomattuaan, että pulkkamäen valaistus ei toimi. Kaapelivika saatiin kuitenkin korjattua vasta siinä vaiheessa, kun ensilumi oli jo sulanut.

Pulkkamäen valaistuksen puuttumiseen ei ole syynä määrärahojen vähäisyys, vaan kyseinen valaisinkaapelin vaurioituminen metsänhoitotöiden yhteydessä.

Liikuntavirasto ilmoitti Paloheinän sähköisillä infotauluilla, että pulkkamäen valot ovat tilapäisesti pois toiminnasta johtuen teknisistä syistä.

Pulkkamäistä ei ole laissa erikseen määritelty mitkä ovat riittävät turvallisuusmääritelmät. Pulkkamäki voidaan katsoa kunnan tarjoamaksi palveluksi, kun pulkkarinteeseen on rakennettu valot valaisemaan rinnettä pulkkailua varten.

Paloheinässä sijaitsee ainoa liikuntaviraston hallinnoimilla alueilla oleva pulkkamäki, joka voidaan laskea liikuntaviraston tarjoamaksi palveluksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Liitteet

1 Vesikansa Sanna Aloite Kvsto 16112016 2

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Liikuntalautakunta 19.01.2017 § 12

HEL 2016-012657 T 00 00 03

Lausunto

Liikuntalautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon kaupunginvaltuutettu Sanna Vesikansan ja 16 muun valtuutetun aloitteesta Paloheinän pulkkamäen valaistuksen palauttamisesta:

18.04.2017

Paloheinän ulkoilualueella sijaitsevan pulkkamäen valaistus ei ollut toiminnassa syystalvesta 2016 valaisinkaapelin vaurioitumisen vuoksi. Valaisinkaapeli katkesi alueen metsänhoitotöiden yhteydessä. Liikuntavirasto ryhtyi välittömästi korjaustoimenpiteisiin huomattuaan, että pulkkamäen valaistus ei toimi. Kaapelivika saatiin kuitenkin korjattua vasta siinä vaiheessa, kun ensilumi oli jo sulanut.

Pulkkamäen valaistuksen puuttumiseen ei ole syynä määrärahojen vähäisyys, vaan kyseinen valaisinkaapelin vaurioituminen metsänhoitotöiden yhteydessä.

Pulkkamäkien ylläpidossa on aina huomioitava turvallisuus. Kuluttajaturvallisuuslain (22.7.2011/920) 5 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on olosuhteiden vaatiman huolellisuuden ja ammattitaidon edellyttämällä tavalla varmistauduttava siitä, että kulutustavarasta tai kuluttajapalvelusta ei aiheudu vaaraa kenenkään terveydelle tai omaisuudelle. Toiminnanharjoittajalla on oltava riittävät ja oikeat tiedot kulutustavarasta ja kuluttajapalvelusta, ja hänen on arvioitava niihin liittyvät riskit. Lain 9 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on selkeällä ja ymmärrettävällä tavalla annettava kuluttajille ja kuluttajiin rinnastettaville tarvittavat tiedot, jotta he pystyvät arvioimaan kulutustavarihin ja kuluttajapalveluihin liittyvät vaarat. Liikuntavirasto ilmoitti Paloheinän sähköisillä infotauluilla, että pulkkamäen valot ovat tilapäisesti pois toiminnasta joutuen teknisistä syistä.

Pulkkamäistä ei ole laissa erikseen määritelty mitkä ovat riittävät turvallisuusmääritelmät. Pulkkamäki voidaan katsoa kunnan tarjoamaksi palveluksi kun pulkkarinteeseen on rakennettu valot valaisemaan rinnettä pulkkailua varten.

Korkein oikeus on vuonna 2007 (Diaarinumero R2007/222) tuominnut kunnan viranhaltijan vammantuottamuksesta sakkoihin pulkkaonnettomuudessa tapahtuneesta vammautumisesta. Viranhaltija, joka vastasi kunnan liikuntatoimen palveluista katsottiin vastuulliseksi pulkkamäen toiminnasta. Päätöksessä viitattiin kuluttajaturvallisuuslain huolellisuuspykälään. ”Palvelun tarjoajalla on oltava riittävät ja oikeat tiedot kuluttajapalveluksesta ja siihen liittyvistä riskeistä. Palvelun tarjoajan tulee kartoittaa tarjoamansa palvelun riskit sekä pyrkiä ennalta ehkäisemään vaarasta mahdollisesti aiheutuvat onnettomuudet sekä ryhtyä heti tarvittavaiin toimenpiteisiin havaitun vaaran poistamiseksi. Laissa palvelutarjoajan huolellisuusvelvollisuus on tiukka. Palveluntarjoaja ei voi vedota siihen, että palvelua koskevia määräyksiä ei ole olemassa”.

Paloheinässä sijaitsee ainoa liikuntaviraston hallinnoimilla alueilla oleva pulkkamäki, joka voidaan laskea liikuntaviraston tarjoamaksi palveluksi.

18.04.2017

Sj/5

Helsingissä on runsaasti mäkiä, joista on laskettu pulkalla vuosikymmeniä, mutta ne eivät ole kaupungin tarjoamia pulkkamäkiä.

Esittelijä

osastopäällikkö
Stefan Fröberg

Lisätiedot

Stefan Fröberg, osastopäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi
Arja Eloranta, hallintosihteeri, puhelin: 310 87902
arja.eloranta(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

18.04.2017

Sj/6

§ 392

V 3.5.2017, Valtuutettu Hanna Mithikun aloite maaumalan rakentamisesta Kannelmäkeen

HEL 2016-012658 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Hanna Mithikun aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Mithiku Hanna ym valtuustoaloite kvsto 16.11.2016 asia 14
- 2 Alueen sijaintikartta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Hanna Mithiku ja 23 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Kannelmäkeen rakennettaisiin maaumala ja että kaupungin tulee käynnistää tarvittavat selvitys- ja suunnittelutoimet. Kannelmäen ja Pitäjänmäen alueista on tarkoitus kaupunginvaltuuston hyväksymän uuden yleiskaavan puitteissa kehittää suuria aluekeskuksia.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 22 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa liikuntalautakunnan ja kaupunkisuunnittelulautakunnan lausuntoihin ja toteaa seuraavaa:

Liikuntalautakunta on lausunnossaan todennut mm., että se ei puolla tässä vaiheessa aloitetta maauimalan rakentamisesta Kannelmäkeen.

Liikuntalautakunta antanut lausunnon kaupunkisuunnitteluvirastolle Kuninkaantammen lammenrannan asemakaavaehdotuksesta. Lausunnossa lautakunta puoltaa Palettilammen kaavoittamista uimarannaksi, jos uimarannan perustamisen ja hoidon vaatimat taloudelliset resurssit turvataan. Toisena vaihtoehtona lautakunta on esittänyt Kuninkaantammen alueelle kaavoitettavaksi uimakelpoisen puistolammen, joka on rakennus- ja ylläpitokustannuksiltaan uimarantaa edullisempi. Kuninkaantammen lampi tulisi uimapaikkana palvelemaan myös Kannelmäen alueen asukkaita.

Helsingissä on kaksi maauimalaa, Uimastadion ja Kumpulan maauimala. Uimastadion on peruskorjattu vuosina 1993 - 1995 ja Kumpulan maauimala vuosina 2003 - 2005. Talven 2015 - 2016 aikana peruskorjattiin Uimastadionin lasten allas, ja talven 2016 - 2017 aikana peruskorjataan hyppyallas ja -torni. Espoon Leppävaaraan on kesällä 2016 valmistunut uusi maauimala, mikä on hyvin saavutettavissa myös Länsi- ja Luoteis-Helsingistä.

Maauihaloiden lisäksi Pirkkolassa on ulkona oleva hiekkapohjainen uima-allas -ns. plotti -johon on rakennettu vedenkäsittelylaitteet ja vesiliukumäki.

Kesäisin Helsingissä on uintimahdollisuus myös 24 rannalla, joista 13 on valvottuja. Lisäksi vuonna 2016 kaupungin keskustaan on toteutettu yksityisin varoin ympäri vuoden käytössä oleva merivesiuimala, joka lisää kaupunkilaisten uintimahdollisuuksia.

Liikuntaviraston teettämänä valmistui 1995 Pirkkolan liikuntapuiston yleissuunnitelma, johon sisältyy osana luonnos Pirkkolan nykyisen uimahallin laajennukseksi. Uimahallin eteläpuolelle on kaavailtu myös maauimalan tyyppistä ulkona olevaa uima-allasta. Keskuspuiston keskiosan 29.1.2014 lainvoimaiseksi tulleessa asemakaavassa näitä koskevat varaukset on osoitettu Pirkkolan liikuntapuiston alueella. Asemakaavassa nykyisen uimahallin eteläpuolella on varaus ulkouima-altaalle sekä varaus uimahallin laajennuksen toteuttamista varten. Uimahallin laajennus saa olla kaksikerroksinen ja 9 000 k-m² suuruinen.

Liikuntatoimen tämän hetkisessä taloussuunnitelmassa ei ole osoitettu investointimäärärahoja uuden maauimalan rakentamiseen. Toimialauiduksen myötä liikuntapaikkarakentamiseen osoitetut investointimäärärahat siirtyvät kaupunkiympäristön toimialalle ja samalla tulee toteuttaa selvitys Helsingin uimapaikkojen alueellisesta kehitystarpeista ja tarkastella mahdollisuutta toteuttaa uusi maauimala tai muu vastaavan-

lainen ratkaisu jonkun nykyisen uimahallin yhteyteen tai muulle alueelle.

Kaupunkisuunnittelulautakunta on lausunnossaan todennut mm., että Helsingin uusi yleiskaava esittää maankäytön pitkän aikavälin tavoitteita vuoteen 2050 asti. Ensi vaiheessa Kartanonhaan lähistön täydennysrakentamisen asemakaavoitus keskittyy Malminkartanontien ympäristöön. Lähitulevaisuudessa on tavoitteena kehittää Malminkartanonhuipun virkistyskäytön mahdollisuuksia.

Maankäytön suunnittelun kannalta uuden maauimalan sijoittamisesta Kaarelaan ei ole tarpeen käynnistää erillistä selvitystä. Uimapaikkojen palveluverkkoa on syytä tulevaisuudessa tarkastella kokonaisuutena, jotta investoinnit voidaan kohdistaa tarkoituksenmukaisesti kaikkien kaupunkilaisten näkökulmasta. Mikäli resursseja aloitteen mukaiseen maauimalaan myöhemmin järjestyisi, voidaan virkistys- ja liikuntatoimintojen sijoittumista Kartanonhaan alueelle tarkastella ottaen samalla huomioon Mätäjoen ja alueen luontoarvojen suojelun.

Esittelijä toteaa, että tässä vaiheessa aloitteessa esitettyä maauimalaa ei olla suunnittelemassa. Uimapaikkojen palveluverkkoa tulee tulevaisuudessa tarkastella kokonaisuutena.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Mithiku Hanna ym valtuustoaloite kvsto 16.11.2016 asia 14
- 2 Alueen sijaintikartta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 07.03.2017 § 138

HEL 2016-012658 T 00 00 03

Ksv 5264_109

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Valtuustoaloitteessa esitetään maauimalan rakentamista Kaarelan kaupunginosan Malminkartanon osa-alueella sijaitsevalle Kartanonhaka-nimiselle lähivirkistysalueelle.

Uimarantojen ja maauimaloiden sijoittamismahdollisuuksia selvitetään osana virkistysalueiden suunnittelua ja niille pyritään osoittamaan aluevarauksia mahdollisuuksien mukaan. Uuden uimapaikan tai maauimalan sijoittamisessa tulee varmistaa sen hyvä saavutettavuus julkisella liikenteellä. Toiminnallisesti ja taloudellisesti tarkoituksenmukaista olisi sijoittaa maauimala nykyisen uimahallin ja muiden liikuntapalvelujen yhteyteen.

Helsingissä on kaksi maauimalaa: Uimastadion ja Kumpula. Vuonna 2016 Helsingin keskustaan on toteutettu yksityisin varoin merivesiuimala. Lisäksi Pirkkolan liikuntapuiston alueella sijaitsee hiekkapohjainen, vedenkäsittelylaitoksella ja vesiliukumäellä varustettu uima-allas, ns. plotti, joka on hyvin suosittu lasten ja nuorten keskuudessa. Pirkkolan alueen asemakaava (nro 12185, tullut voimaan 14.3.2014) mahdollistaa myös uuden ulkoaltaan rakentamisen nykyisen tai mahdollisesti laajennettavan uimahallin yhteyteen. Pirkkolan uimahalli sijaitsee linnuntietä 3 kilometrin etäisyydellä Kartanonhaan alueesta.

Kartanonhaan alueella on voimassa asemakaava nro 9060 (vahvistettu 11.8.1986). Kaavassa alue on merkitty lähivirkistysalueeksi (VL) ja palstaviljelyalueeksi (RP). Kaava osoittaa pysäköintialueiden ja pallokenttien ohjeelliset sijainnit ja että alueen länsiosaan tulee istuttaa puita. Alueella vallitseva nykytilanne on pitkälti asemakaavan mukainen. Mätäjoen mutkan pohjoispuolella on laaja nurmialue, joka on kesäisin suosittu pallottelu- ja auringonottoaika.

Helsingin yleiskaava 2002:ssa Kartanonhaan alue on merkitty kaupunkipuistikoksi ja kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittäväksi alueeksi.

Kaupunginvaltuuston 26.10.2016 hyväksymä uusi yleiskaava osoittaa Kartanonhaan virkistys- ja viheralueeksi, joka jatkuu Mätäjoen vartta etelään ja liittyy viheryhteys-merkinnöin lännessä, luoteessa ja koillisessa sijaitsevaan muuhun viheralueverkkoon. Kartanonkaaren eteläpuolella on osoitettu nykyistä virkistysaluetta täydennysrakentamiseen ja merkitty asuntovaltaiseksi alueeksi (A2). Kartanonhaan länsipuoliset nykyiset teollisuus- ja varastointialueet on merkitty kantakaupungiksi (C2). Vihdintielle on esitetty pikaraitiotievaraus. Yleiskaavan teemakartassa "Virkistys- ja viherverkosto 2050" Kartanonhaka on lisäksi merkit-

ty kaupunginosapuistoksi, osaksi Länsipuiston vihersormea sekä osaksi itä-länsisuuntaista viherlinjaa.

Helsingin uusi yleiskaava esittää maankäytön pitkän aikavälin tavoitteita vuoteen 2050 asti. Ensi vaiheessa Kartanonhaan lähistön täydennysrakentamisen asemakaavoitus keskittyy Malminkartanontien ympäristöön. Lähitulevaisuudessa on tavoitteena kehittää Malminkartanonhuipun virkistyskäytön mahdollisuuksia.

Mätäjoki kuuluu ELY-keskuksen lohi- ja siikapitoisten vesistöjen listalle. Nämä kalalajit käyttävät Mätäjokea nousu- tai vaellustienään. Veden käyttämistä ja puhdistamista maauimalan käyttöön ei voida pitää mahdollisena. Valuman tulee olla tasainen ympäri vuoden. Helsingin ympäristökeskuksen luontotietojärjestelmässä Kartanonhaan alueelle on merkitty arvoluokiteltuja lepakko- ja linnustokohteita.

Kaupunkisuunnittelulautakunta katsoo, että maankäytön suunnittelun kannalta uuden maauimalan sijoittamisesta Kaarelaan ei ole tarpeen käynnistää erillistä selvitystä. Uimapaikkojen palveluverkkoa on syytä tulevaisuudessa tarkastella kokonaisuutena, jotta investoinnit voidaan kohdistaa tarkoituksenmukaisesti kaikkien kaupunkilaisten näkökulmasta. Mikäli resursseja aloitteen mukaiseen maauimalaan myöhemmin järjestyisi, voidaan virkistys- ja liikuntatoimintojen sijoittumista Kartanonhaan alueelle tarkastella ottaen samalla huomioon Mätäjoen ja alueen luontoarvojen suojelun.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Mikael Ström, arkkitehti, puhelin: 310 37470
mikael.strom(a)hel.fi

Liikuntalautakunta 09.02.2017 § 34

HEL 2016-012658 T 00 00 03

Lausunto

Liikuntalautakunta antoi seuraavan lausunnon valtuustoaloitteeseen, joka koskee maauimalan rakentamista Kannelmäkeen.

Liikuntalautakunta ei puolla tässä vaiheessa aloitetta maauimalan rakentamisesta Kannelmäkeen.

Lisäksi liikuntalautakunta toteaa, että se on antanut lausunnon kaupunkisuunnitteluvirastolle Kuninkaantammen lammenrannan asemakaa-

vaehdotuksesta. Lausunnossa lautakunta puoltaa Palettilammen kaavoittamista uimarannaksi, jos uimarannan perustamisen ja hoidon vaatimat taloudelliset resurssit turvataan. Toisena vaihtoehtona lautakunta on esittänyt Kuninkaantammen alueelle kaavoitettavaksi uimakelpoisen puistolammen, joka on rakennus- ja ylläpitokustannuksiltaan uimarantaa edullisempi. Kuninkaantammen lampi tulisi uimapaikkana palvelemaan myös Kannelmäen alueen asukkaita.

Helsingissä on kaksi vuoden 1952 Olympialaisiin valmistunutta maauimalaa: Uimastadion ja Kumpulan maauimala. Uimastadion on peruskorjattu vuosina 1993 - 1995 ja Kumpulan maauimala vuosina 2003 - 2005. Talven 2015 - 2016 aikana peruskorjattiin Uimastadionin lasten allas, ja talven 2016 - 2017 aikana peruskorjataan hyppyallas ja -torni. Espoon Leppävaaraan on kesällä 2016 valmistunut uusi maauimala, mikä on hyvin saavutettavissa myös Länsi- ja Luoteis-Helsingistä.

Uimastadion oli vuonna 2016 avoinna 8.5. - 18.9. ja Kumpulan maauimala 28.5. - 28.8. Maauimaloiden vuosittaiset kävijämäärät ovat viime vuosina olleet

	Uimastadion	Kumpula
2014	295 334	127 815
2015	278 523	113 216
2016	256 139	104 333

Maauimaloiden lisäksi Pirkkolassa on ulkona oleva hiekkapohjainen uimaallas -ns. plotti -johon on rakennettu vedenkäsittelylaitteet ja vesiliukumäki. Vanhan pukusuojarakennuksen tilalle rakennettiin vuonna 2007 uusi pukusuojarakennus, jossa on myös saniteetitilat ja kioski. Lisäksi vuosina 2012 - 2013 plotin koko ympäristö ja leikkivälineet uusittiin ja kunnostettiin sekä lisättiin kuntoiluvälineet. Vaikka plotti on enimmillään vain runsaan metrin syvyinen, se on ollut etenkin lasten ja nuorten suosima kesäkeidas. Vuonna 2016 plotilla oli 30 427 kävijää.

Kesäisin Helsingissä on uintimahdollisuus myös 24 rannalla, joista 13 on valvottuja. Lisäksi vuonna 2016 kaupungin keskustaan on toteutettu yksityisin varoin ympäri vuoden käytössä oleva merivesiuimala, joka lisää kaupunkilaisten uintimahdollisuuksia.

Liikuntaviraston teettämänä valmistui 1995 Pirkkolan liikuntapuiston yleissuunnitelma, johon sisältyy osana luonnos Pirkkolan nykyisen uimahallin laajennukseksi. Uimahallin eteläpuolelle on kaavailtu myös maauimalan tyyppistä ulkona olevaa uima-allasta. Keskuspuiston keskiosan 29.1.2014 lainvoimaiseksi tullessa asemakaavassa näitä koskevat varaukset on osoitettu Pirkkolan liikuntapuiston alueella. Asemakaavassa nykyisen uimahallin eteläpuolella on varaus ulkouima-altaalle

sekä varaus uimahallin laajennuksen toteuttamista varten. Uimahallin laajennus saa olla kaksikerroksinen ja 9 000 k-m² suuruinen.

Liikuntatoimen tämän hetkisessä taloussuunnitelmassa ei ole osoitettu investointimäärärahoja uuden maauimalan rakentamiseen. Toimialauidistuksen myötä liikuntapaikkarakentamiseen osoitetut investointimäärärahat siirtyvät kaupunkiympäristön toimialalle.

Samalla kun liikuntapaikkarakentamiseen osoitetut investointimäärärahat siirtyvät kaupunkiympäristön toimialalle, tulee liikuntalautakunnan näkemyksen mukaan toteuttaa selvitys Helsingin uimapaikkojen alueellisista kehitystarpeista ja tarkastella mahdollisuutta toteuttaa uusi maauimala tai muu vastaavanlainen ratkaisu jonkun nykyisen uimahallin yhteyteen sekä/tai muulle alueelle.

Käsittely

09.02.2017 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti lausuntoehdotustaan seuraavasti: Liikuntalautakunta ei puolla tässä vaiheessa aloitetta maauimalan rakentamisesta Kannelmäkeen.

Esittelijä lisäsi lausuntoehdotukseensa seuraavan kappaleen: Lisäksi liikuntalautakunta toteaa, että se on antanut lausunnon kaupunkisuunnitteluvirastolle Kuninkaantammen lammenrannan asemakaavaehdotuksesta. Lausunnossa lautakunta puoltaa Palettilammen kaavoittamista uimarannaksi, jos uimarannan perustamisen ja hoidon vaatimat taloudelliset resurssit turvataan. Toisena vaihtoehtona lautakunta on esittänyt Kuninkaantammen alueelle kaavoitettavaksi uimakelpoisen puistolammen, joka on rakennus- ja ylläpitokustannuksiltaan uimarantaa edullisempi. Kuninkaantammen lampi tulisi uimapaikkana palvelemaan myös Kannelmäen alueen asukkaita.

Esittelijä poisti lausuntoehdotuksestaan seuraavaan kappaleen: Toiminnallisesti ja taloudellisesti olisi tarkoituksenmukaisinta toteuttaa mahdollinen uusi maauimala jonkun nykyisen uimahallin - erityisesti Pirkkolan - yhteyteen. Tulevina vuosina myös kehittyvä Östersundomin alue voisi toimia uuden maauimalan sijoituspaikkana.

Esittelijä lisäsi lausuntoehdotuksestaan poistetun kappaleen tilalle seuraavaan kappaleen: Samalla kun liikuntapaikkarakentamiseen osoitetut investointimäärärahat siirtyvät kaupunkiympäristön toimialalle, tulee liikuntalautakunnan näkemyksen mukaan toteuttaa selvitys Helsingin uimapaikkojen alueellisista kehitystarpeista ja tarkastella mahdollisuutta toteuttaa uusi maauimala tai muu vastaavanlainen ratkaisu jonkun nykyisen uimahallin yhteyteen sekä/tai muulle alueelle.

Lautakunta päätti asiasta esittelijän muutetun lausuntoehdotuksen mukaisesti.

Jäsen Riku Ahola teki lausuntoon seuraavan vastaehdotuksen: Liikuntalautakunta ei puolla tässä vaiheessa aloitetta maauimalan rakentamisesta Kannelmäkeen.

Lisätään lausuntoon:

Lisäksi liikuntalautakunta toteaa että se on antanut lausunnon kaupunkisuunnitteluvirastolle Kuninkaantammen lammenrannan asemakaavaehdotuksesta. Lausunnossa lautakunta puoltaa Palettilammen kaavoittamista uimarannaksi, jos uimarannan perustamisen ja hoidon vaatimat taloudelliset resurssit turvataan. Toisena vaihtoehtona lautakunta on esittänyt Kuninkaantammen alueelle kaavoitettavaksi uimakelpoisen puistolammen, joka on rakennus- ja ylläpitokustannuksiltaan uimarantaa edullisempi. Kuninkaantammen lampi tulisi uimapaikkana palvelemaan myös Kannelmän alueen asukkaita.

Muutetaan kappale: Toiminnallisesti ja taloudellisesti olisi tarkoituksenmukaisinta toteuttaa mahdollinen uusi maauimala jonkun nykyisen uimahallin - erityisesti Pirkkolan - yhteyteen. Tulevina vuosina myös kehittyvä Östersundomin alue voisi toimia uuden maauimalan sijoituspaikkana.

Muotoon: Samalla kun liikuntapaikkarakentamiseen osoitetut investointimäärärahat siirtyvät kaupunkiympäristön toimialalle, tulee liikuntalautakunnan näkemyksen mukaan toteuttaa selvitys Helsingin uimapaikkojen alueellisista kehitystarpeista ja tarkastella mahdollisuutta toteuttaa uusi maauimala tai muu vastaavanlainen ratkaisu jonkun nykyisen uimahallin yhteyteen sekä/tai muulle alueelle.

Kannattaja: Riitta Hämäläinen-Bister

Esittelijä

osastopäällikkö
Petteri Huurre

Lisätiedot

Mia Savolainen, hallintosihteeri, puhelin: 310 87812

18.04.2017

Sj/7

§ 393

V 3.5.2017, Valtuutettu Pilvi Torstin aloite maksuttomasta joukkoliikenteestä koululaisryhmille Suomi 100-juhlavuonna

HEL 2017-000742 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Pilvi Torstin ehdotuksesta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Pilvi Torstin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Pilvi Torsti ja 23 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki toteuttaa Helsingin vanhempainyhdistyksen ehdotuksen maksuttomasta joukkoliikenteestä koululaisryhmille Suomi 100-juhlavuoden kunniaksi. HELVARY ry:n esityksen mukaan ”Helsingin vanhemmat HELVARY esittää, että Helsingin kaupunki lähtee toteuttamaan ennakkoluulottomalla ja rohkealla tavalla perusopetuksen uutta opetussuunnitelmaa ja sallii Suomi 100 – juhlavuoden kunniaksi opettajan johdolla matkustaville koululaisryhmille joukkoliikenteen maksuttoman käytön kello 10 ja kello 15 välillä.”

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 22 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin.

Opetuslautakunnan lausunnossa todetaan mm., että koulujen mahdollisuudet hyödyntää kaupunkiympäristön monipuolista tarjontaa ovat riippuvaisia koulun sijainnista. Suurimpana rajoitteena ovat opintokäyntien matkakulut, jotka julkisella liikenteellä ovat 1,50 euroa/suunta/oppilas. Perusopetuksessa opiskelee noin 40 000 oppilasta, joista noin 7000:lle on myönnetty koulumatkaetuutena HSL:n koululaiskortti. Yksi opintokäynti kuukaudessa koulujen työaikana aiheuttaisi vuositasolla noin 1 milj. euron kulut kouluille. Maksuton joukkoliikenne koululaisille klo 10-15 välillä tukisi uuden opetussuunnitelman mukaista toimintaa ja edistäisi oppilaiden kasvamista joukkoliikenteen käyttäjiksi.

Liikennelaitos-liikelaitoksen johtokunta toteaa lausunnossaan mm., että HKL:n tavoiteohjelmassa on kirjattu yhdeksi tavoitteeksi HKL:n pyrkimys lisätä kestävien liikkumispalveluiden osuutta liikenteestä. Käsiteltävänä olevan aloitteen toteutuminen tukisi koululaisten kasvamista joukkoliikennepalvelujen tottuneiksi käyttäjiksi ja siten lisäisi kestävien liikkumispalveluiden käyttämistä kaupungissa myös tulevaisuudessa.

Maksuttoman joukkoliikenteen tarjoamisesta tai maksuttoman joukkoliikenteen mahdollisesta kampanjasta jollekin erityiselle ryhmälle päätöksen tekee HSL, joka hyväksyy joukkoliikenteen taksa- ja lippujärjestelmän sekä lippujen hinnat.

Helsingin seudun liikenteen antamassa lausunnossa todetaan mm., että HSL:n asiakkaista lähes 10 % on lapsia. Lastenlippujen alennusprosentti on 50 ja niiden myynnin arvo on vuodessa yli 20 miljoonaa euroa. Koulumatkoja varten tarkoitettujen koululaislippujen myynti on yli 2 miljoonaa euroa. Kortit myöntää koululaisen kotikunta, jos koulumatka ylittää tietyn rajan. Pääperiaatteena on, että kaikilla matkustajilla on voimassa oleva matkalippu. HSL:n hallitus on vuonna 2015 päättänyt erityisryhmien oikeudesta liputtomaan matkustamiseen uudessa vuonna 2018 käyttöön otettavassa vyöhykemallissa. HSL:n hallitus ei ole päättänyt koululaisryhmien maksuttomista joukkoliikennematkoista. Maksuttomien joukkoliikennematkojen myöntäminen pelkästään helsinkiläisille koululaisryhmille ei ole mahdollista, koska lippujen hinnoittelu- ja myöntämisperusteet tulee olla samat eri jäsenkunnissa. HSL ei voi myöntää erilaisia kokeiluja yhden jäsenkunnan alueella.

Esittelijä toteaa, että koulut tekevät retkiä, jolloin koulu maksaa matkaliput. Joukkoliikenteen käytön lisääminen on kaupungin strategiaohjelman mukaista. Lippu- ja taksajärjestelmästä päättäminen kuuluu kuitenkin HSL:lle, joka ei pidä mahdollisena aloitteen mukaisen ehdotuksen toteuttamista Helsingin koululaisille.

Esittelijä

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

18.04.2017

Sj/7

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kv 18.1.2017 koululaisryhmien maksuton joukkoliikenne.pdf
- 2 Helsingin seudun liikenne_lausunto.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Opetuslautakunta 07.03.2017 § 32

HEL 2017-000742 T 00 00 03

Lausunto

Opetuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupungin peruskoulujen opetussuunnitelmassa oppiminen ja oppimisympäristö laajenevat perinteisen luokkahuoneen ja koulurakennuksen ulkopuolelle. Oppimista tapahtuu kaikkialla ja koko kaupunki on oppimisympäristönä.

Koulujen mahdollisuudet hyödyntää Helsingin kaupunkiympäristön monipuolista tarjontaa ovat riippuvaisia koulun sijainnista. Suurimpana rajoitteena ovat opintokäytien matkakulut, jotka julkisella liikenteellä ovat 1,50 euroa/suunta/oppilas. Suomen- ja ruotsinkielisessä perusopetuksessa opiskelee yhteensä n. 40 000 oppilasta, joista reilulle 7 000:lle on myönnetty koulumatkaetuutena HSL:n koululaiskortti. Yksi opintokäynti kuukaudessa koulujen työaikana aiheuttaisi näin vuositasolla yhteensä noin 1 milj. euron kulut kouluille.

Maksuton joukkoliikenne koululaisille klo 10-15 välillä tukee uuden opetussuunnitelman mukaista toimintaa ja turvaa oppilaille tasavertaiset, koulun sijainnista riippumattomat mahdollisuudet hyödyntää Helsingin monipuolista kaupunkiympäristöä ja kulttuuritarjontaa. Lisäksi myönteinen kokemus joukkoliikenteen käytöstä koulupäivän aikana vahvistaa ekologisesti kestävästä liikkumistottumusta ja edistää oppilaiden kasvamista joukkoliikenteen käyttäjiksi. Joukkoliikenteen käytön lisääminen on Helsingin kaupungin strategiaohjelman mukaista.

Käsittely

07.03.2017 Ehdotuksen mukaan

Keskustelu.

Hyväksyttiin esittelijän ehdotus.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Marjo Kyllönen, vs. linjanjohtaja, puhelin: 310 86274
marjo.kyllonen(a)hel.fi

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) 16.02.2017 § 22

HEL 2017-000742 T 00 00 03

Lausunto

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päätti antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle koskien Pilvi Torstin valtuustoaloitteeseen valtuustoaloitetta selvittää mahdollisuudet toteuttaa maksuton joukkoliikenne koululaisryhmille Suomi 100 -juhlavuonna.

Helsingin kaupungin liikennelaitoksen tehtävä on huolehtia metro-, raitio- ja lauttaliikenteen tuottamisesta pääkaupunkiseudulla. HKL tuottaa omistajilleen ja tilaajilleen hyötyä kokonaisvaltaisena joukkoliikennepalvelujen tuottajana ja tavoitteena on, että arki HKL:n kanssa on helppoa. HKL:n tavoiteohjelmassa on kirjattu yhdeksi tavoitteeksi HKL:n pyrkimys lisätä kestävien liikkumispalveluiden osuutta liikenteestä. Käsiteltävänä olevan aloitteen toteutuminen tukisi koululaisten kasvamista joukkoliikennepalvelujen tottuneiksi käyttäjiksi ja siten lisäisi kestävien liikkumispalveluiden käyttämistä kaupungissa myös tulevaisuudessa.

Mikäli koululaisryhmien ilmaiset matkat ajoitettaisiin aloitteen mukaisesti ruuhka-aikojen ulkopuolelle, sillä voisi olla myönteistä vaikutusta joukkoliikennematkojen sujuvuuden kannalta. Lisäksi HSL-kuntien kokonaisedun kannalta järjestelystä olisi se hyöty, että kouluilla olisi enemmän mahdollisuuksia hyödyntää opetustyössään HSL-alueen koululaisille ilmaista kulttuuritarjontaa.

Maksuttoman joukkoliikenteen tarjoamisesta tai maksuttoman joukkoliikenteen mahdollisesta kampanjasta jollekin erityiselle ryhmälle päätöksen tekee HSL, joka hyväksyy joukkoliikenteen taksa- ja lippujärjestelmän sekä lippujen hinnat. HSL:n hallitus on tarkemmin 10.12.2013 hy-

väksymässä päätöksessään kuvannut erityisryhmien alennus- ja va-paalippuetuja sekä oikeutta matkustaa ilman lippua. Myöhemmin tätä päätöstä on tarkennettu muun muassa 25.10.2016 HSL:n hallitukses-sa.

Käsittely

16.02.2017 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus: Sinikka Vepsä

Lisätään lausunnon 2. kappaleen jälkeen:

HKL:n tavoiteohjelmassa on kirjattu yhdeksi tavoitteeksi HKL:n pyrki-mys lisätä kestävien liikkumispalveluiden osuutta liikenteessä. Käsitel-tävänä olevan aloitteen toteutuminen tukisi koululaisten kasvamista joukkoliikennepalveluiden tottuneiksi käyttäjiksi. Suomi 100-juhlavuo-den kunniaksi olisi syytä harkita laajempia maksuttomia joukkoliikenne-palveluita lapsille ja alle 16-vuotiaille nuorille. Maksuton joukkoliikenne olisi tärkeä tälle ryhmälle ja vähentäisi eriarvoistumista, syrjäytymisvaa-raa ja mahdollisuutta liikkua harrastuksiin. Suomi 100-juhlavuoden kun-niaksi olisi harkittava myös maksuttoman joukkoliikennepalvelun tarjoa-mista yli 70-vuotiaille eläkeläisille ja vammaisille. Tällä maksuttomalla joukkoliikenteellä olisi merkittävä vaikutus ikäihmisten toimintakyvyn säilymiselle ja edistämiseksi. Tämän päivän ikäihmiset ovat mahdollis-taneet meille tämän päivän Suomen.

Kannattaja: Stefan Loman

Vastaehdotus: Tuomas Rantanen

Lisätään lausunnon 2. kappaleen jälkeen:

Mikäli koululaisryhmien ilmaiset matkat ajoitettaisiin aloitteen mukaises-ti ruuhka-aikojen ulkopuolelle, sillä voisi olla myönteistä vaikutusta jouk-koliikennematkojen sujuvuuden kannalta. Lisäksi HSL-kuntien kokonai-sedun kannalta järjestelystä olisi se hyöty, että kouluilla olisi enemmän mahdollisuuksia hyödyntää opetustyössään HSL-alueen koululaisille il-maista kulttuuritarjontaa.

Kannattaja: Kari Kälviä

Äänestys 1:

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Vastaehdotus / Sinikka Vepsä

JAA: 6, EI: 2, Tyhjiä: 0, Poissa: 1

JAA: Kari Kälviä, Sakari Oka, Tuomas Rantanen, Riina Simonen, Mar-jaana Syrjälä, Lilja Tamminen

18.04.2017

Sj/7

El: Stefan Loman, Sinikka Vepsä
Poissa: Kimmo Kokkila

Äänestys 2:

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
El-ehdotus: Vastaehtotus / Tuomas Rantanen

JAA: 2, El: 6, Tyhjiä: 0, Poissa: 1

JAA: Sakari Oka, Sinikka Vepsä

El: Kari Kälviä, Stefan Loman, Tuomas Rantanen, Riina Simonen, Mar-
jaana Syrjälä, Lilja Tamminen

Poissa: Kimmo Kokkila

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Markus Keisala, kehittämisspäällikkö, puhelin: 310 35838
markus.keisala(a)hel.fi

18.04.2017

Kaj/1

§ 394

V 3.5.2017, Ruotsalaisen kansanpuolueen ryhmäaloite Olympiaterminalin ja Katajanokan terminaalien välisestä rantapromenadista

HEL 2017-000743 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa ruotsalaisen kansanpuolueen ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi
Sirpa Kallio, projektinjohtaja, puhelin: 310 36379
sirpa.kallio(a)hel.fi

Liitteet

- 1 RKP:n valtuustoryhmän ryhmäaloite Kvsto 18.1.2017
- 2 Helsingin Satama Oyn lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmä esittää ryhmäaloitteessaan, että Guggenheim-museosuunnitelman tultua hylätyksi Eteläsataman ja Kauppatorin aluetta kehitettäisiin kokonaisuutena niin, että Olympiaterminalista Katajanokan terminaalisiin asti suunniteltaisiin rantapromenadi, jonka varrelle voisi suunnitella mm. puistoistutuksia ja kahviloita. Aloitteessa esitetään myös, että Guggenheim-museolle varattuna olleelle tontille voisi sijoittaa Itämeri-aiheisen paviljongin, jossa olisi tiloja sekä pysyville että vaihtuville näyttelyille.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 22a §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallituksen on esitettävä ryhmäaloite valtuuston käsiteltäväksi si-

ten kuin 22 §:ssä määrätään sellaisen aloitteen käsittelemisestä, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkisuunnittelulautakunnan ja Helsingin Satama Oy:n lausuntoihin ja toteaa, että Eteläsataman suunnittelu on alkanut Torikortteleista ja edennyt Kauppatorin ja kauppahallin alueen suunnitteluperiaatteiden laatimiseen (kaupunkisuunnittelulautakunta 13.12.2016, 441 §). Suunnittelualuetta laajennetaan vuoden 2017 aikana koskemaan koko Eteläsataman aluetta Olympiaterminaalin ja Katajanokan puolella.

Kauppatorin suunnitteluperiaatteiden tavoitteena on vahvistaa Kauppatorin asemaa historiallisesti arvokkaana merellisenä edusaukiona. Torin yhteyttä mereen suunnitellaan vahvistettavan poistamalla näkö- ja kulkuesteitä sekä rantamuuria myötäilevää kävelyreittiä ja rannan oleskelupaikkoja parantamalla. Jotta ranta saataisiin helsinkiläisten ja matkailijoiden käyttöön, on ydinalueilta olennaisesti vähennettävä niille soveltumattomia toimintoja, kuten autojen pysäköintiä.

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi Kauppatorin alueen suunnitteluperiaatteet 13.12.2016 (441 §). Yleissuunnitelmaa käytetään asema-kaavatyön, liikenne- ja katusuunnittelun sekä toimintojen suunnittelussa lähtötietona ja runkona. Yleissuunnitelma valmistuu kuluvan vuoden aikana ja asemakaavamuutos tulee vireille syksyllä 2017.

Eteläsataman alueen suunnittelu on haastavaa, sillä satamatoiminnan ja matkustajaliikenteen toimintaedellytykset on turvattava. Olympiaterminaalin ja Kauppahallin välinen alue on kokonaisuudessaan Helsingin Satama Oy:n hallinnoimaa aluetta ja sataman aktiivisessa ja ympärivuotisessa toiminnallisessa käytössä. Suunnittelussa on otettava huomioon, että satama-alueita toimintoinen määrittelee kansainvälinen turvatoimialue, jonka mukaan satama-alue tulee olla rajattuna ympäröivästä toiminnasta, ja pääsyn satama-alueelle tulee olla rajoitettua ja valvottua. Tästä syystä esteetöntä pääsyä satama-alueelle ja meren äärelle on mahdotonta toteuttaa.

Lopuksi kaupunginhallitus toteaa, että Eteläsataman suunnittelun keskeisenä periaatteena on alueen liittäminen osaksi keskustan julkisia tiloja ja Helsingin niemeä kiertävää jalankulkureittiä. Jalankulkuympäristöä ja jalankulku yhteyksiä kehitetään koko alueella. Tavoitteena on saada Eteläsatamasta nykyistä vielä houkuttelevampi alue helsinkiläisille ja matkailijoille. Alueelle esitettävien väliaikaisten toimintojen sijoittelussa jalankulku yhteyksien sujuvuus on ensiarvoisen tärkeää. Guggenheim-hankkeelle varatulla alueella väliaikaisten toimintojen kehittämiseen vaikuttavat ratkaisevasti myös sataman tarpeet. Eteläsataman

suunnittelussa voidaan edetä askel askeleelta, kokeilujen kautta, pyrkien viihtymiselle ja oleskelulle sopivaan kokonaisuuteen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi
Sirpa Kallio, projektinjohtaja, puhelin: 310 36379
sirpa.kallio(a)hel.fi

Liitteet

- 1 RKPn valtuustoryhmän ryhmäaloite Kvsto 18.1.2017
- 2 Helsingin Satama Oyn lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 07.03.2017 § 137

HEL 2017-000743 T 00 00 03

Ksv 5264_106

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Eteläsataman suunnittelu on alkanut Torikortteleista ja edennyt Kaupatorin ja kauppahallin alueen suunnitteluperiaatteiden laatimiseen. Suunnittelualuetta laajennetaan vuoden 2017 aikana koskemaan koko Eteläsataman aluetta Olympiaterminaalin ja Katajanokan puolella.

Keskeisenä periaatteena on alueen liittäminen osaksi keskustan julkisia tiloja ja Helsingin niemeä kiertävää jalankulkureittiä. Jalankulkuympäristöä ja jalankulkuuyhteyksiä kehitetään koko alueella. Tavoitteena on saada Eteläsatamasta nykyistä vielä houkuttelevampi alue helsinkiläisille ja matkailijoille. Alueelle esitettävien väliaikaisten toimintojen sijoittelussa on jalankulkuuyhteyksien sujuvuus ensiarvoisen tärkeää. Guggenheim-hankkeelle varatulla alueella väliaikaisten toimintojen kehittämiseen vaikuttaa ratkaisevasti myös sataman tarpeet.

Esittelijä

18.04.2017

Kaj/1

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Janne Prokkola, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37233
janne.prokkola(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 394

F 3.5.2017, Den av Svenska folkpartiets fullmäktige-grupp väckta grupp-motionen om en strandpromenad mellan Olympiaterminalen och Skatuddsterminalen

HEL 2017-000743 T 00 00 03

Beslut

Stadsstyrelsen föreslog stadsfullmäktige följande:

Stadsfullmäktige beslutar anse den av Svenska folkpartiets fullmäktige-grupp väckta grupp-motionen vara slutligt behandlad.

Föredragande

biträdande stadsdirektör
Anni Sinnemäki

Upplysningar

Anna Villeneuve, förvaltningsexpert, telefon: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi
Sirpa Kallio, projektchef, telefon: 310 36379
sirpa.kallio(a)hel.fi

Bilagor

- 1 RKPn valtuustoryhmän ryhmäaloite Kvsto 18.1.2017
- 2 Helsingin Satama Oyn lausunto

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Svenska folkpartiets fullmäktige-grupp framhåller följande i sin grupp-motion: Sedan Guggenheim-museiplanen skrinlagts är det viktigt att utveckla Södra hamnen och Salutorgsområdet som en helhet, på så sätt att en strandpromenad planeras, som sträcker sig från Olympiaterminalen ända till Skatuddsterminalen. Längs den kan planeras in parkplanteringar, caféer och motsvarande. På den tomt som hade reserverats för Guggenheim-museet kunde lämpligen placeras en paviljong med Östersjön som tema, med utrymmen för både permanenta och tillfälliga utställningar.

Enligt 22 a § 2 mom. i arbetsordningen för stadsfullmäktige ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en gruppmotion på det sätt som i 22 § är föreskrivet om behandlingen av en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen hänvisar till utlåtanden från stadsplaneringsnämnden och Helsingfors Hamn Ab och påpekar att planeringen av Södra hamnen har börjat i Torgkvarteren och fortsatt med att planeringsprinciper utarbetats för Salutorgs- och saluhallsområdet (stadsplaneringsnämnden 13.12.2016, 441 §). Planeringsområdet börjar under år 2017 omfatta hela Södra hamnen på Olympiaterminals- och Skatuddssidan.

Syftet med planeringsprinciperna för Salutorget är att stärka dess ställning som historiskt värdefull maritim öppen plats. Det har planerats att kontakten mellan torget och havet ska bli bättre genom att sikt- och gånghinder avlägsnas och gångstråket längs strandmuren och platserna för utevistelse på stranden förbättras. För att helsingforsare och turister ska få tillgång till stranden måste den verksamhet som är olämplig i kärnområdena, t.ex. parkeringen, minskas väsentligt.

Stadsplaneringsnämnden godkände planeringsprinciperna för Salutorgsområdet 13.12.2016 (441 §). En översiktsplan används som utgångspunkt och stomme för detaljplanearbete, trafik- och gatuplanering och planering av verksamhet. Översiktsplanen blir klar inom år 2017, och en detaljplaneändring blir aktuell hösten 2017.

Att planera Södra hamnen är krävande eftersom förutsättningarna för hamnverksamhet och passagerartrafik måste tryggas. Området mellan Olympiaterminalen och saluhallen förvaltas i sin helhet av Helsingfors Hamn Ab och används aktivt året runt för hamnverksamhet. Det måste vid planeringen beaktas att hamnområdet inklusive verksamhet betraktas som ett internationellt hamnskyddsområde, vilket innebär att hamnområdet ska vara avgränsat från omgivningen och att tillträdet till hamnområdet ska vara begränsat och övervakat. Obehindrat tillträde till hamnområdet och havet är följaktligen omöjligt att ordna.

Stadsstyrelsen påpekar till sist att en nyckelprincip för planeringen av Södra hamnen är att området ska bli en del av det offentliga rummet i centrum och av ett gångstråk runt Helsingforsudden. Gångmiljön och gångstråken utvecklas i hela området. Avsikten är att Södra hamnen ska bli ett ännu attraktivare område för helsingforsare och turister. När föreslagen tillfällig verksamhet förläggs till området är det av största vikt att gångtrafiken löper bra. När det gäller det område som var reserverat för Guggenheimprojektet påverkar också hamnbehoven i hög grad möjligheterna att utveckla tillfällig verksamhet. Södra hamnen kan planeras

steg för steg, genom försök, med en trivsamt helhet lämplig för utevis-
telse som mål.

Föredragande

biträdande stadsdirektör
Anni Sinnemäki

Upplysningar

Anna Villeneuve, förvaltningsexpert, telefon: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi
Sirpa Kallio, projektchef, telefon: 310 36379
sirpa.kallio(a)hel.fi

Bilagor

- 1 RKPn valtuustoryhmän ryhmäaloite Kvsto 18.1.2017
- 2 Helsingin Satama Oyn lausunto

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 07.03.2017 § 137

HEL 2017-000743 T 00 00 03

Ksv 5264_106

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupungin-
hallitukselle:

Eteläsataman suunnittelu on alkanut Torikortteleista ja edennyt Kaup-
patorin ja kauppahallin alueen suunnitteluperiaatteiden laatimiseen. Su-
unnittelualuetta laajennetaan vuoden 2017 aikana koskemaan koko
Eteläsataman aluetta Olympiaterminaalin ja Katajanokan puolella.

Keskeisenä periaatteena on alueen liittäminen osaksi keskustan julkisia
tiloja ja Helsingin niemeä kiertävää jalankulkureittiä. Jalankulkuympäri-
stöä ja jalankulkuuyhteyksiä kehitetään koko alueella. Tavoitteena on
saada Eteläsatamasta nykyistä vielä houkuttelevampi alue helsinkiläi-
sille ja matkailijoille. Alueelle esitettävien väliaikaisten toimintojen sijoit-
telussa on jalankulkuuyhteyksien sujuvuus ensiarvoisen tärkeää. Gug-
genheim-hankkeelle varatulla alueella väliaikaisten toimintojen kehittä-
miseen vaikuttaa ratkaisevasti myös sataman tarpeet.

Esittelijä

18.04.2017

Kaj/1

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Janne Prokkola, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37233
janne.prokkola(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 395

V 3.5.2017, Valtuutettu Pentti Arajärven aloite Miina Sillanpään mukaan nimettävästä alueesta

HEL 2016-010622 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Pentti Arajärven aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Arajärvi Pentti ym. valtuustoaloite Kvsto 28.9.2016 asia 23

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Pentti Arajärvi ja 17 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki nimeää soveliaan alueen Miina Sillanpään mukaan.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 22 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunginmuseon johtokunnan, kaupunkisuunnittelulautakunnan ja nimistötoimikunnan lausuntoihin ja toteaa, että sosiaaliministeri, kansanedustaja, talousneuvos Miina Sillanpään (1866 - 1952) muistaminen Helsingin nimistössä on tärkeää. Miina Sillanpää asui vuosina 1927 - 1952 Kallion Siltasaaressa osoitteessa Pitkäsillanranta 7 - 9. Miina Sillanpään muistomerkki, kuvanveistäjä Aimo Tukiaisen ”Soihtu”, on paljastettu Tokoinrannassa 4.6.1968.

Sörnäisten rantatien koirapuistojen eteläpuolella sijaitseva Miina Sillanpään aukio - Miina Sillanpääs plats on nimetty Sillanpään mukaan. Hakaniemenrannan ja Sörnäistenrannan alue on kuitenkin parhaillaan kaavoitettavana, ja on todennäköistä, että Miina Sillanpään muistoa nyt kunnioittava aukio tulee poistumaan uuden asemakaavan muutoksen myötä.

Nimistötoimikunta on kokouksessaan 12.10.2016 (77 §) päättänyt esittää, että vireillä olevassa Hakaniemenrannan ja Sörnäistenrannan asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa Sörnäisten rantatien alkupään (osoitenumerot 1 - 11 ja 2 - 10, Hakaniementorilta Näkinsillalle) nimi muutettaisiin Miina Sillanpään kaduksi (Miina Sillanpääs gata). Sörnäisten rantatien alkupää on hankalasti hahmotettava ja liikenteellisesti irrallinen osa Sörnäisten rantatiestä, joten vakiintuneen nimen muuttaminen on mahdollista.

Kaupunginhallitus pitää Miina Sillanpään muiston säilyttämistä erityisen tärkeänä Pitkäsillan pohjoispuolisessa nimistössä. Aloitteen tavoite on paraikaa toteutumassa Hakaniemenrannan ja Sörnäistenrannan kaavamutoksen edetessä kohti päätöksentekoa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Arajärvi Pentti ym. valtuustoaloite Kvsto 28.9.2016 asia 23

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 17.01.2017 § 10

HEL 2016-010622 T 00 00 03

Ksv 5264_72

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi valtuustoaloitteesta kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Kaupunkisuunnittelulautakunta kannattaa sosiaaliministeri, kansanedustaja, talousneuvos Miina Sillanpään (1866–1952) muistamista Helsingin nimistössä ja pitää Miina Sillanpään muiston säilyttämistä erityisen tärkeänä Pitkäsillan pohjoispuolisessa nimistössä.

Kaupunkisuunnittelulautakunta toteaa, että Vallilan kaupunginosaan on vuonna 1954 nimetty Ensi-Kodin tie–Ensi-Kotivägen Suomen ensimmäisen, vuonna 1940 perustetun ensikodin mukaan, jota Miina Sillanpää oli perustamassa.

Sörnäisten kaupunginosan ranta-alueen kortteleita 10574 ja 290 sekä mm. katu- ja puistoalueita koskevassa asemakaavassa nro 10960 vuodelta 2007 on ranta-alueella sijaitseva Miina Sillanpään aukio–Miina Sillanpääs plats nimetty Sillanpään mukaan. Hakaniemenrannan ja Sörnäistenrannan alue on kuitenkin parhaillaan kaavoitettavana, ja on todennäköistä, että Miina Sillanpään muistoa nyt kunnioitettava aukio tulee poistumaan uuden asemakaavan muutoksen myötä.

Hakaniemenrannan ja Sörnäistenrannan asemakaavan ja asemakaavan muutoksen valmisteluaineisto ja luonnos ovat olleet nähtävillä 10.10.–4.11.2016. Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen tavoitteena on keskeisten liikenneyhteyksien parantaminen, Hakaniemensillan uudelleenlinjaaminen, uuden pikaraitiotien mahdollistaminen ja kaupunkirakenteen tiivistäminen. Kaavaluonnoksessa on Miina Sillanpään aukiolle esitetty asuinrakentamista kaavan tarkoituksen ja tavoitteiden mukaisesti.

Nimistötoimikunta on kokouksessaan 12.10.2016 (§ 77) päättänyt esittää, että vireillä olevassa asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa Sörnäisten rantatien alkupään (osoitenumerot 1–11 ja 2–10, Hakaniementorilta Näkinsillalle) nimi muutettaisiin Miina Sillanpään kaduksi (Miina Sillanpääs gata) muuttuvien liikennejärjestelyiden ja vuosien varrella Sörnäisten rantatien alkupään asukkailta tulleiden nimenmuutostoiveiden perusteella. Sörnäisten rantatien alkupää on hankalasti hahmotettava ja liikenteellisesti irrallinen osa Sörnäisten rantatiestä.

Nykyisen Sörnäisten rantatien alkupään (osoitenumerot 1–11 ja 2–10) nimen muuttaminen Miina Sillanpään kaduksi tulee ratkaistavaksi vireillä olevan asemakaavan ja asemakaavan muutoksen yhteydessä.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Kaupunginmuseon johtokunta 29.11.2016 § 75

HEL 2016-010622 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunginmuseon johtokunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavaan lausunnon valtuustoaloitteesta, joka koskee Miina Sillanpään muistamista kaupungin nimistössä:

Kaupunginmuseon johtokunta yhtyy aloitteen tekijöiden esittämään kuvaukseen Miina Sillanpään merkityksestä ja toteaa käsityksensä, että nimistötoimikunnan tiedossa on jo pitkään ollut toive löytää kaavoituksen yhteydessä Sillanpäälle nimettävä sopiva paikka. Tällainen onkin osoitettu tuoreessa Hakaniemenrannan asemakaavaluonnoksessa, jossa Näkin korttelin eteläpuolelle on nimetty Miina Sillanpäänkatu. Johtokunta katsoo, että valtuustoaloitteessa esitetty tavoite on näin toteutunut.

Esittelijä

museonjohtaja
Tiina Merisalo

Lisätiedot

Tiina Merisalo, museonjohtaja, puhelin: +358 9 310 36485
tiina.merisalo(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 16.11.2016 § 93

HEL 2016-010622 T 00 00 03

Nimistötoimikunta käsitteli Pentti Arajärven ja 17 muun allekirjoittaneen valtuustoaloitetta (28.9.2016), jossa esitetään sosiaaliministeri, kansanedustaja, talousneuvos Miina Sillanpään (aik. Vilhelmiina Riktig, 1866–1952) muistamista Helsingin nimistössä.

Nimistötoimikunta toteaa, että jonkin kohteen nimeämistä henkilön muistoksi voidaan harkita, mikäli henkilö on kansallisesti ja kansainvälisesti merkittävän elämäntyön tehnyt suomalainen, tai henkilö on syntynyt tai asunut osan elämästään tai tehnyt elämäntyönsä Helsingissä, tai henkilö liittyy positiivisella tavalla nimettävään paikkaan tai edustaa sen historiallista kerrostuneisuutta. Henkilön nimeä voidaan harkita käytettäväksi kaavanimessä vasta viiden vuoden kuluttua henkilön kuolemasta. Helsingin muistonimisuositukset noudattavat YK:n ja kielilautakunnan suosituksia.

Nimistötoimikunta toteaa, että 3.8.2007 vahvistuneessa asemakaavassa 10960 on nimetty Sörnäisten kaupunginosan ranta-alueelle Miina Sillanpään aukio–Miina Sillanpääs plats. Alue on parhaillaan kaavoitettavana, ja on todennäköistä, että Miina Sillanpään muistoa tällä hetkellä kunnioittava aukio tulee poistumaan uuden asemakaavan ja kaupunkirakenteen myötä. Nimistötoimikunta pitää Miina Sillanpään muiston säilyttämistä Helsingin ja aivan erityisesti Pitkäsillan pohjoispuolisessa nimistössä kuitenkin erittäin tärkeänä. Miina Sillanpää asui vuosina 1927–1952 Kallion kaupunginosan Siltasaassa osoitteessa Pitkäsillanranta 7–9. Miina Sillanpään muistomerkki, kuvanveistäjä Aimo Tukiaisen ”Soihtu”, on paljastettu Tokoinrannassa 4.6.1968.

Nimistötoimikunta on kokouksessaan 12.10.2016 (§ 77) päättänyt esittää, että valmisteilla olevassa Hakaniemenrannan ja Sörnäistenrannan asemakaavassa ja asemakaavan muutoksessa Sörnäisten rantatien alkupään (osoitenumerot 1–11 ja 2–10, Hakaniementorilta Näkinsillalle) nimi muutettaisiin Miina Sillanpään kaduksi (Miina Sillanpääs gata) muuttuvien liikennejärjestelyiden ja vuosien varrella Sörnäisten rantatien alkupään asukkailta tulleiden nimenmuutostoiveiden perusteella. Sörnäisten rantatien alkupää on hankalasti hahmottuva ja liikenteellisesti irrallinen osa Sörnäisten rantatiestä.

Helsingin nimistösuunnittelussa noudatettavien periaatteiden mukaan vakiintuneiden kadunnimien muuttaminen on mahdollista vain perustelusta syystä. Alueen asemakaavaluonnos oli nähtävillä 4.11.2016 asti, eikä Sörnäisten rantatien alkupään nimenmuutosta vastustavia mielipiteitä tullut. Näin ollen nimistötoimikunta pitäytyy alkuperäisessä, 12.10.2016 tekemässään esityksessä.

Nimistötoimikunta toteaa, että nykyisen Sörnäisten rantatien alkupään (osoitenumerot 1–11 ja 2–10) nimen muuttaminen Miina Sillanpään kaduksi tulee ratkaistavaksi parhaillaan valmisteilla olevan Hakaniemenrannan ja Sörnäistenrannan asemakaavan ja asemakaavan muutoksen yhteydessä.

12.10.2016 Pöydälle

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

§ 396

V 3.5.2017, Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite pyöräilijöiden ajolinjojen merkitsemisestä Elielinaukiolle

HEL 2016-010623 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Sami Muttilaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Sami Muttilainen ja 23 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että pyöräteitä jatkettaisiin Elielinaukiolla, suojatiet merkittäisiin jalankulkijoita varten ja kokonaisuus selkeytettäisiin koko aukion osalta.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 22 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkisuunnittelulautakunnan ja yleisten töiden lautakunnan lausuntoihin ja toteaa, että Elielinaukio on erittäin vilkas paikka, jossa risteää niin jalankulkua kuin pyöräilyä. Aukiolla on myös usein erilaisia tapahtumakojuja, feissareita, mainostajia ja lehtimyyjiä.

Pyörätiet on merkitty liikennemerkein ja tiemerkinnoin Elielinaukion ja Asema-aukion länsireunalla sekä Postikadun pohjoisreunalla. Näiden pyöräteiden välisellä alueella pyöräily on sallittua. Alue tulkitaan katuaukioksi, jolla toimitaan samaan tapaan kuin yhdistetyllä jalkakäytävällä ja pyörätiellä. Tällä alueella pyöräilijöiden on käytäytävä jalankulkijoiden ehdoilla. Erottelu saattaa lisätä pyörien nopeuksia ja aiheuttaa haittaa vilkkaalle jalankululle. Lisäksi erottelu rajaa ja vaikeuttaa pyöräilijöiden ajolinjojen valintaa. Merkinnot eivät myöskään poistaisi pyöräilijöiden suoremien ajolinjojen valintaa aukiolla.

Kaupunkisuunnitteluvirasto ja rakennusvirasto ovat laatimassa suunnitelmaa Helsingin ratapihan alittavasta tunnelista. Pyöräliikenteen enusteissa tunneli vähentää merkittävästi tarvetta kiertää Rautatieaseman eteläpuolitse, jolloin Elielinaukion pyöräilijämäärät vähenevät. Tunneli on yleissuunnitteluvaiheessa, ja yleissuunnitelma valmistuu kuluun vuoden loppuun mennessä. Suunnitelman perusteella tarkemman suunnitteluun ehdotetaan parasta ratkaisuvaihtoehtoa. Myös kustannukset ja toteutusaikataulu tarkentuvat yleissuunnitelman valmistumisen myötä.

Lopuksi kaupunginhallitus katsoo, että Elielinaukion jalankulun ja pyöräilyn suurten volyyymien vuoksi ratapihan alittavan tunnelin suunnittelussa on syytä edetä nopeasti.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Muttilainen Sami valtuustoaloite kvsto 28.9.2016 asia 26

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Yleisten töiden lautakunta 10.01.2017 § 17

HEL 2016-010623 T 00 00 03

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Rakennusviraston tehtävänä on toteuttaa kaupunkisuunnitteluviraston laatimat liikenteenohjaussuunnitelmat, joissa on esitetty liikenteenohjaukseen liittyvät liikennemerkkit ja tiemerkinnot.

Elielin aukio on erittäin vilkas paikka, jossa risteää niin jalankulkua kuin pyöräilyä. Siellä on myös usein erilaisia tapahtumakojuja, feissareita, mainostajia ja lehtimyyjiä. Helsingin ratapihan alitse on suunnitteilla tunneli, joka toteutuessaan vähentäisi pyöräliikenteen tarvetta kiertää rautatieaseman eteläpuolitse, jolloin myös Elielin aukion pyöräilijämäärät vähenevät. Tämä on toisaalta pidemmän aikavälin hanke eikä helppota tilannetta lyhyellä aikavälillä, mikä on kuitenkin aloitteen tarkoitus. Elielin aukion tilanne voidaan tarkastella uudelleen tunnelin valmistuttua riippumatta aikaisemmista muutoksista.

Rakennusvirastolla on ollut ketterien kioskien pitäjien kanssa sopimus kioskitoiminnan harjoittamisesta Elielin aukioilla. Koska kioskit olivat usein väärässä paikassa ja haittasivat ihmisten liikkumista torilla, kioskien pitoa Elielin aukioilla jouduttiin rajoittamaan. Myös mainostajien kärkyt ovat usein keskellä aukiota ja estävät sujuvaa liikkumista aukiolla.

Yleisten töiden lautakunta pitää jalankulun ja pyöräilyn katuosuuksien selkeää erottelua tärkeänä turvallisuutta lisäävänä seikkana. Elielin aukioilla liikkuu erittäin paljon ihmisiä, ja siksi pyöräilijöiden ajo-osuuksien merkitseminen on perusteltua.

Käsittely

10.01.2017 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Aura Kostiainen: Lisätään kappaleen 3 alkuun:

Elielin aukio on erittäin vilkas paikka, jossa risteää niin jalankulkua kuin pyöräilyä. Siellä on myös usein erilaisia tapahtumakojuja, feissareita, mainostajia ja lehtimyyjiä.

Lisätään kappaleen 3 loppuun:

Tämä on toisaalta pidemmän aikavälin hanke eikä helppota tilannetta lyhyellä aikavälillä, mikä on kuitenkin aloitteen tarkoitus. Elielin aukion tilanne voidaan tarkastella uudelleen tunnelin valmistuttua riippumatta aikaisemmista muutoksista.

Lisätään uusi kappale 4:

Rakennusvirastolla on ollut ketterien kioskien pitäjien kanssa sopimus kioskitoiminnan harjoittamisesta Elielin aukioilla. Koska kioskit olivat

18.04.2017

usein väärässä paikassa ja hättäsivät ihmisten liikkumista torilla, kioskien pitoa Elielinaukiolla jouduttiin rajoittamaan. Myös mainostajien kärryt ovat usein keskellä aukiota ja estävät sujuvaa liikkumista aukiolla.

Kannattaja: Pörrö Sahlberg

Vastaehdotus:

Antti Möller: Lisätään uusi kappale:

Yleisten töiden lautakunta pitää jalankulun ja pyöräilyn katuosuuksien selkeää erottelua tärkeänä turvallisuutta lisäävänä seikkana. Elielinaukiolla liikkuu erittäin paljon ihmisiä, ja siksi pyöräilijöiden ajo-osuuksien merkitseminen on perusteltua.

Kannattaja: Pörrö Sahlberg

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään kappaleen 3 alkuun: Elielinaukio on erittäin vilkas paikka, jossa risteää niin jalankulkua kuin pyöräilyä. Siellä on myös usein erilaisia tapahtumakojuja, feissareita, mainostajia ja lehtimyyjiä. Lisätään kappaleen 3 loppuun: Tämä on toisaalta pidemmän aikavälin hanke eikä helpota tilannetta lyhyellä aikavälillä, mikä on kuitenkin aloitteen tarkoitus. Elielinaukion tilanne voidaan tarkastella uudelleen tunnelin valmistuttua riippumatta aikaisemmista muutoksista. Lisätään uusi kappale 4: Rakennusvirastolla on ollut ketterien kioskien pitäjien kanssa sopimus kioskitoiminnan harjoittamisesta Elielinaukiolla. Koska kioskit olivat usein väärässä paikassa ja hättäsivät ihmisten liikkumista torilla, kioskien pitoa Elielinaukiolla jouduttiin rajoittamaan. Myös mainostajien kärryt ovat usein keskellä aukiota ja estävät sujuvaa liikkumista aukiolla.

Jaa-äännet: 1

Terhi Koulumies

Ei-äännet: 4

Aura Kostianen, Antti Möller, Pörrö Sahlberg, Wiking Vuori

Tyhjä: 1

Mariam Rguibi

Poissa: 3

Maria Landén, Dennis Pasterstein, Tuomo Valokainen

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään uusi kappale: Yleisten töiden lautakunta pitää ja-

18.04.2017

lankulun ja pyöräilyn katuosuuksien selkeää erottelua tärkeänä turvallisuutta lisäävänä seikkana. Elielinaukiolla liikkuu erittäin paljon ihmisiä, ja siksi pyöräilijöiden ajo-osuuksien merkitseminen on perusteltua.

Jaa-äännet: 2

Terhi Koulumies, Mariam Rguibi

Ei-äännet: 4

Aura Kostiainen, Antti Möller, Pörrö Sahlberg, Wiking Vuori

Tyhjä: 0

Poissa: 3

Maria Landén, Dennis Pasterstein, Tuomo Valokainen

13.12.2016 Pöydälle

Esittelijä

osastopäällikkö
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Tomi Laine, ylläpitöinsinööri, puhelin: 310 39762
tomi.m.laine(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 13.12.2016 § 450

HEL 2016-010623 T 00 00 03

Hankennumero 5264_65

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Pyörätiet on merkitty liikennemerkkein ja tiemerkinkein Elielinaukion ja Asema-aukion länsireunalla sekä Postikadun pohjoisreunalla. Näiden pyöräteiden välisellä alueella on pyöräily sallittua. Alue tulkitaan katuaukioksi, jolla toimitaan samaan tapaan kuin yhdistetyllä jalkakäytävällä ja pyörätiellä. Tällä alueella pyöräilijöiden halutaan käyttäytyvän jalankulkijoiden ehdoilla. Erottelu saattaisi lisätä pyörien nopeuksia ja tästä aiheutuisi haittaa vilkkaalle jalankululle. Lisäksi erottelu rajaisi ja vaikeuttaisi pyöräilijöiden ajolinjojen valintaa. Merkinnät eivät myöskään poistaisi pyöräilijöiden suurempien ajolinjojen valintaa (oikaisua) aukiolla.

18.04.2017

Liikennesuunnitteluosasto ja rakennusvirasto ovat laatimassa suunnitelmaa Helsingin ratapihan alittavasta tunnelista. Pyöräliikenteen ennusteissa tunneli vähentää merkittävästi tarvetta kiertää Rautatieaseman eteläpuolitse, joten Elielinaukion pyöräilijämäärät vähenevät.

Näin ollen pyörätien merkitsemistä Elielinaukiolle ei katsota tarkoituksenmukaiseksi.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Reetta Putkonen

Lisätiedot

Pekka Nikulainen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37122
pekka.nikulainen(a)hel.fi

§ 397

V 3.5.2017, Valtuutettu Helena Kantolan aloite ruokajonossa oleville järjestettävistä sisätiloista

HEL 2016-011748 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää valtuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Helena Kantolan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kantola Helena ym. valtuustoaloite Kvsto 26.10.2016 asia 10
- 2 Valtuutettu Tuomo Valokaisen aloite (allekirjoittamaton)
- 3 Kvsto 2.3.2016, 70 §
- 4 Khs 22.8.2016, 714 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Helena Kantola ja 32 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki selvittää mahdollisuudet järjestää ruokajonoissa oleville asianmukaiset sisätilat Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhla-vuodeksi yhteistyössä järjestöjen, yritysten, seurakuntien tai muiden toimijoiden kanssa sekä selvittää tarvittaessa "Hyvät käytännöt pysyvään käyttöön" -valtionavustuksen kaltaisen avustuksen hakemista valtiolta.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 22 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa valtuutettu Tuomo Valokaisen 9.9.2015 tekemään aloitteeseen ja kaupunginvaltuuston 2.3.2016 (70 §) päätökseen katsoa aloite loppuun käsitellyksi. Valtuutettu Valokaisen aloite ja kaupunginvaltuuston päätös ovat liitteinä (2 ja 3).

Kaupunginhallitus totesi tilojen järjestämismahdollisuuksista mm. seuraavaa:

Kiinteistöviraston tilakeskus vuokraa kaupungin eri hallintokuntien käyttöön niiden tarvitsemat palvelu- yms. tilat. Aloitteessa mainittu ruokajakelu ei kuulu minkään kaupungin hallintokunnan palvelutuotantoon, vaan se kuuluu lähinnä vapaaehtoisjärjestöille.

Tilakeskus ei voi tukea mitään toimintaan vuokrasubvention muodossa, vaan tila vuokrataan ulkopuoliselle taholle markkinavuokralla. Mikäli jokin kaupungin hallintokunta katsoo hyödylliseksi ryhtyä tarjoamaan tilaa aloitteessa esitettyyn toimintaan, tilakeskus pyrkii järjestämään tarvittavat tilat normaalikäytännön mukaan.

Lopuksi kaupunginhallitus totesi, että Helsingin kaupungilla ei ole mahdollisuuksia ottaa aktiivisempaa roolia elintarvikejakelussa, josta vastaavat pääosin kolmannen sektorin toimijat. Kaupunki pystyy kuitenkin tarjoamaan omasta tilakannastaan toimintaan soveltuvia tiloja vuokratavaksi kyseiseen käyttöön.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen:

Selvitetään mahdollisuutta järjestää ruoanjakelua Helsingissä Vantaan Yhteinen pöytä -mallin mukaisesti. Ihmisten ei pitäisi joutua jonottamaan ruokaa pakkasissa ja järjestöillä pitäisi olla resursseja tukea ruoanhakijoita myös muin keinoin kuin vain nälkää poistamalla. (Maria Ohisalo)

Kaupunginhallitus merkitsi 22.8.2016 (714 §) tiedoksi selvityksen toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä. Kaupunginhallituksen päätös on liitteenä (4).

Kaupunginhallitus perusteli päätöstään mm. sillä, että aloitteessa mainittu ruokajakelu ei kuulu Helsingin sosiaali- ja terveysviraston itse järjestämiin palveluihin. Sosiaali- ja terveysvirasto myöntää sen sijaan toiminta-avustuksia lukuisille järjestöille, vuonna 2016 yhteensä 260 järjestölle, joista osa myös järjestää maksutonta ruoanjakelua.

Neljän avustuksensaajan toimintaan kuului ruoanjakelu: Malmin Saalem Lähetys ry (avustus 10 000 euroa), Myllypuron elintarvikeapu ry (avustus 150 000 euroa), Suomen Pelastusarmeijan Säätiö rs (avustus

65 000 euroa) ja Veikko ja Lahja Hurstin laupeudentyö ry - Pelastakaa Suomen Nuoret ry (avustus 100 000 euroa).

Perustelujen yhteenvedona todettiin, että Helsingissä tilakeskuksen tehtäviin ei kuulu tukea toimintoja esimerkiksi subventoiduilla vuokrilla tai vastikkeettomilla tilan luovutuksilla. Sosiaali- ja terveystieteiden virasto ei Helsingissä itse järjestä ruoanjakelua, mutta osallistuu toiminnan tukemiseen avustamalla mm. ruoanjakelua järjestäviä toimijoita, jotka puolestaan itse hankkivat tarkoitukseen soveltuvia tiloja sieltä, mistä niitä on edullisesti saatavilla.

Lopuksi kaupunginhallitus toteaa, että Vantaan kaupungin Yhteinen pöytä -toimintamalli on hyvin arvokas ja kiinnostava malli, jonka vaikutuksia ja monistettavuutta Vantaan kaupunki ja Sitra tutkivat. Sosiaali- ja terveysministeriö on myös myöntänyt valtionavustusta Kirkkohallituksen Yhteinen keittiö -hankkeelle. Helsingin kaupungin tulee toiminta-avustusten kohdistamisen lisäksi seurata em. mallin ja hankkeen edistymistä ja niiden mahdollista monistamista.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kantola Helena ym. valtuustoaloite Kvsto 26.10.2016 asia 10
- 2 Valtuutettu Tuomo Valokaisen aloite (allekirjoittamaton)
- 3 Kvsto 2.3.2016, 70 §
- 4 Khs 22.8.2016, 714 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 398

V 3.5.2017, Valtuutettu Leo Straniuksen aloite ympärivuotisesta pyöräilyreitistä Keskuspuiston läpi

HEL 2016-012659 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Leo Straniuksen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Stranius Leo Aloite Kvsto 16112016 1

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Leo Stranius ja 17 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Kuninkaantammentie pidetään myös talvikaudella pyöräilyreittinä Haltialan ja Pitkäkosken välillä sekä laduille etsitään/tehdään korvaavat reitit.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 22 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkisuunnittelulautakunnan, liikuntalautakunnan ja ympäristölautakunnan lausuntoihin ja toteaa, että talvipyöräily on keskeinen osa kaupungin määrätietoista pyöräliikenteen edistämistä. Talvipyöräilyn houkuttelevuuteen vaikuttaa merkittävästi luottamus turvallista matkantekoa kohtaan. Innostus talvipyöräilyä kohtaan hiipuu helposti, jos kohtaa ennakoimattomia ongelmia matkan varrella.

Tyypillisiä ongelmia ovat heikko talvikunnossapito tai renkaan puhkeaminen, joka talvella sepelin vuoksi on kesäaikaa huomattavasti yleisempää. Helsingin kaupunki onkin ryhtynyt kehittämään vaihtoehtoisia talvihoidon menetelmiä.

Latupohja ei yleensä kestä pyörällä ajamista tai kävelyä, ja renkaan jäljet häiritsevät hiihtäjiä. Latupohja on usein liian pehmeä miellyttävään etenemiseen pyörällä. Myös hiihdon kannalta on tärkeää, että pyöräliikenteelle ja jalankululle voidaan tarjota vaihtoehtoinen rinnakkainen yhteys. Etenkin Keskuspuistossa reitistöjen päällekkäisyys on kuitenkin yleistä. Vaikein esimerkki lienee juuri keskuspuiston pohjoisen osan poikittainen pyöräliikenteen pääreitti, jolle ei ole tarjolla korvaavaa reittiä.

Helsingin kattava ja laadukas latuverkko suurkaupungin sydämessä - aina silloin kun lunta riittää - on kansainvälisellä mittapuullakin mitattuna merkittävä hyvinvoinnin edistämiskeino. Vaihtoehtoisen pyöräilyreitien rakentaminen linjalla Pitkäkoski – Paloheinän maja pidentää hiukan talvipyöräreittiä Kuninkaantammesta Jakomäen suuntaan, mutta olisi mm. turvallisuusasiat huomioon ottaen hyvä ratkaisu. Uuden hiihtoreitin linjaaminen ja rakentaminen Kuninkaantammentien viereen tai nykyistä reittiä leventäen vaatisi metsän raivaamista luonnonsuojelualueella ja maisemallisesti arvokkaalla pelto- tai niittyalueen puustoisella reunavyöhykkeellä. Vaihtoehtoisesti uusi hiihtoreitti tulisi rakentaa alueelle, joka sisältää suuria korkeuseroja ja kulkee Helsingin luonnonsuojeluohjelmassa 2015 - 2024 suojeltavaksi tarkoitetun alueen läpi.

Lopuksi kaupunginhallitus toteaa, että kaupunkisuunnitteluvirasto hyväksyi 13.12.2016 Pyöräliikenteen tavoiteverkon esikaupunkialueille ohjeellisesti jatkosuunnittelussa noudatettavaksi. Kuninkaantammentie on osoitettu verkolla pääreitiksi. Yleensä pääreitit ovat ympärivuotisesti hoidettuja, mutta esimerkiksi latuverkoston jatkuvuuden turvaamiseksi poikkeuksiakin esiintyy. Kuninkaantamentiellä liikkuu talviaikaan keskimäärin kaksi kertaa enemmän hiihtäjiä kuin reitillä liikkuu kesäaikaan kävelijöitä, lenkkeilijöitä ja pyöräilijöitä. Latuverkon ja pyöräreittien ongelmakohdat tullaan selvittämään laajempaan kokonaisuutena yhteistyössä kaupungin liikunta-, liikenne- ja maisemasuunnittelusta vastaavien toimielinten kesken.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

1 Stranius Leo Aloite Kvsto 16112016 1

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Liikuntalautakunta 11.04.2017 § 86

HEL 2016-012659 T 00 00 03

Lausunto

Liikuntalautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon kaupunginvaltuutettu Leo Straniuksen ym. valtuustoaloitteesta, joka koskee ympärivuotista pyöräilyreittiä pohjoisen Keskuspuiston läpi:

Liikuntalautakunnan mielestä Kuninkaantammentietä ei tule muuttaa talvikunnossapidettäväksi reitiksi, vaan säilyttää se talvella hiihtokäytössä. Reitillä liikkuu talviaikaan keskimäärin kaksi kertaa enemmän hiihtäjiä kuin reitillä liikkuu kesäaikaan kävelijöitä, lenkkeilijöitä ja pyöräilijöitä.

Vaihtoehtoisen reitin rakentaminen linjalla Pitkäkoski – Paloheinän maja pidentää hiukan talvipyöräreittiä Kuninkaantammesta Jakomäen suuntaan, mutta on mm. turvallisuusasiat huomioon ottaen parempi ratkaisu. Pitkäkoski – Paloheinän majan välinen reitti on tarkoitus toteuttaa mm. uusimalla hiihtosilloja niin, että hiekoitetut talvikunnossapidettävät reitit ja hiihtoladut kulkevat risteyksissä eri tasossa.

Keskuspuisto on Helsingin suosituin ulkoilualue. Puistossa ulkoillaan omatoimisesti ympäri vuoden ja sinne tehdään noin 2 miljoonaa ulkoilukäyntiä vuosittain. Tämä kertoo alueen tärkeydestä arki- ja lähiliikuntaympäristönä. Helsingin kaupungin liikuntavirasto vastaa Keskuspuiston ulkoilureittien ylläpidosta.

Keskuspuistossa on ulkoilureittejä noin 100 km, joista osa on talvisin latuina ja osa aurattuina ulkoilureitteinä. Valaistuja ulkoilureittejä on Laaksosta Pirkkolan ja Paloheinän kautta Pitkäkoskelle. Keskuspuisto alkaa Laakson ratsastuskentältä ja jatkuu 10 kilometriä pohjoiseen Vantaanjokeen saakka. Keskuspuiston kautta voi kävellä tai pyöräillä moniin kaupunginosiin. Keskuspuiston ulkoilureitit muodostavat tärkeän työmatkapyöräilyverkoston.

Hiihtolatuja suunnitellaan paikkoihin, joihin kuntalaisten on helppo mennä ja mihin voi myös ajaa kattavan latuverkoston. Tällaisia alueita Hel-

singissä ovat esimerkiksi Mustavuori Vuosaassa, Paloheinän ympäristö, Keskuspuisto ja Talin golfkenttä. Tämä tarkoittaa, että muutaman hiihtokuukauden ajan kyseisillä alueilla ei pääse kävelemään ja pyöräilemään samoilla reiteillä, joilla on totuttu liikkumaan keväällä, kesällä ja syksyllä.

Latuverkoston suunnittelussa on huomioitava mm. että risteykset talvikunnossapidettävien reittien kanssa tulee minimoida. Samassa tasossa risteävä hiihtolatu ja talvikunnossapidettävä reitti aiheuttavat aina turvallisuusriskin. Talvikunnossapidettävällä reitillä on huolehdittava liukauden torjunnasta, mikä tarkoittaa, että reitit on hiekoitettava ja tämä puolestaan aiheuttaa vaaratilanteen hiihtäjille.

Aloitteessa mainittua Kuninkaantammentietä ei ole aurattu ja hiekoitettu, koska silloin latuverkkoa ei pystyttäisi toteuttamaan niin kattavana, sekä latujen ja hiekoitettujen reittien risteysten määrä kasvaisi huomattavasti. Kuninkaantammentie on valaistu reitti on tärkeä osa Paloheinän latuverkosta. Paloheinän alueella ja Keskuspuiston pohjoisosassa liikkuu lumitilanteeltaan hyvänä talvena tuhansia hiihtäjiä päivittäin.

Liikuntaviraston ulkoliikuntapalvelut on lisännyt talvikunnossapidettävien reittien kilometrimäärää vuosittain jo muutaman vuoden ajan. Vuosittaisena tavoitteena on ylläpitää 45 km talvikunnossapidettyjä reittejä.

Paloheinän tunnelityömaan yhteydessä on mm. levennetty Paloheinän mäen vieressä menevää väylää niin, että siihen mahtuu väylä niin hiihtäjille kuin kävelijöillekin. Tavoitteena on, että tulevaisuudessa Paloheinän majan takaa kulkisi talvikunnossapidetty reitti suoraan Pitkäkosen majalle myös kävelijöille ja pyöräilijöille, jolloin tästä muodostuu luonteva talvipyöräilyä tukeva reitti, ja josta reitti jatkuu Kuusimiehentien suuntaisesti talvikunnossapidettävää kevyenliikenteen reittiä pitkin Torpparinmäen suuntaan. Tällä hetkellä pyörällä pääsee talvisin Pitkäkosen majalta Paloheinän majalle pyöräillen, reitti kulkee Paloheinän täyttömäen eteläpuolelta. Liikuntavirasto selvittää yhdessä Vantaan kaupungin kanssa mahdollisuutta talvipyöräilyn järjestämiseksi Kuninkaantammentien suuntaisesti Pitkäkoskelta itään päin Vantaan kaupungin alueella Vantaanjoen pohjoispuolella, josta reitti siirtyisi Helsingin kaupungin puolelle. Reitin siirtyminen Helsingin kaupungin puolelle edellyttäisi uuden sillan rakentamista Vantaanjoen yli.

Rakennusviraston valmistelussa on Keskuspuiston luonnonhoidon yleissuunnitelma vuosille 2017–2026. Suunnitelmassa todetaan, että Kuninkaantammi – Jakomäki on tärkeä poikittainen virkistysreitti, jota tulisi kehittää ympärivuotisena ulkoilureittinä. Liitteenä olevat kartat kuvaavat vuoden 2015 ulkoilureitistöä.

Uuden hiihtoreitin linjaaminen ja rakentaminen Kuninkaantammentien viereen tai nykyistä reittiä leventäen vaatisi metsän raivaamista luonnonsuojelualueella ja maisemallisesti arvokkaalla pelto- tai niittyalueen puustoisella reunavyöhykkeellä. Vaihtoehtoisesti uusi hiihtoreitti tulisi rakentaa alueelle, joka sisältää suuria korkeuseroja sekä kulkisi Helsingin luonnonsuojeluohjelmassa 2015–2024 suojeltavaksi tarkoitettun alueen läpi.

Pitkäkosken majan ja Haltialan tilan ympäristöt toimivat hyvinä lähtöpaikkoina latuverkolle, tämä poistaa painetta Paloheinän majan ympäristöstä.

Käsittely

11.04.2017 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti ehdotustaan siten, että ehdotuksen kymmenennen kappaleen loppuun tehdään seuraava lisäys: Liikuntavirasto selvittää yhdessä Vantaan kaupungin kanssa mahdollisuutta talvipyöräilyn järjestämiseksi Kuninkaantammentien suuntaisesti Pitkäkoskelta itään päin Vantaan kaupungin alueella Vantaanjoen pohjoispuolella, josta reitti siirtyisi Helsingin kaupungin puolelle. Reitin siirtyminen Helsingin kaupungin puolelle edellyttäisi uuden sillan rakentamista Vantaanjoen yli.

Liikuntalautakunta päätti asiasta esittelijän muutetun ehdotuksen mukaisesti.

Esittelijä

osastopäällikkö
Stefan Fröberg

Lisätiedot

Stefan Fröberg, osastopäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi
Petri Angelvuo, ulkoilupäällikkö, puhelin: 310 87906
petri.angelvuo(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 28.03.2017 § 164

HEL 2016-012659 T 00 00 03

Hankennumero 5264_116

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvnro

FI02012566

Talvipyöräily on keskeinen osa kaupungin määrätietoista pyöräliikenteen edistämistä. Talvipyöräilyn houkuttelevuuteen vaikuttaa merkittävästi luottamus turvallista matkantekoa kohtaan. Innostus talvipyöräilyä kohtaan hiipuu helposti, jos kohtaa ennakoimattomia ongelmia matkan varrella. Tyypillisiä ongelmia ovat heikko talvikunnossapito tai renkaan puhkeaminen, joka talvella sepelin vuoksi on kesäaikaa huomattavasti yleisempää. Helsingin kaupunki onkin ryhtynyt kehittämään vaihtoehtoisia talvihoidon menetelmiä.

Talvella pyöräliikenteen reitit saattavat käyttää samaa puistokäytävää kuin latuverkosto. Kyseiset yhteydet esimerkiksi Keskuspuistossa merkitään usein "ei talvihoitoa" -lisäkilvellä. Pyörä- ja jalankulkureitti voi kulkea ladun kanssa vierekkäin esimerkiksi niin, että latu on pientareella.

Latupohja ei yleensä kestä pyörällä ajamista tai kävelyä, ja renkaan jäljet häiritsevät hiihtäjiä. Latupohja on usein liian pehmeä miellyttävään etenemiseen pyörällä. Myös hiihdon kannalta on tärkeää, että pyöräliikenteelle ja jalankululle voidaan tarjota vaihtoehtoinen rinnakkainen yhteys. Etenkin Keskuspuistossa reitistöjen päällekkäisyys on kuitenkin yleistä. Vaikein esimerkki lienee juuri keskuspuiston pohjoisen osan poikittainen pyöräliikenteen pääreitti, jolle ei ole tarjolla korvaavaa reittiä.

Lumen määrä ja lumisen ajan pituus vaihtelevat Helsingissä suuresti. Eräillä osuuksilla pyöräliikenteen reittiä talvella on yritetty ohjata talvisin vaihtoehtoista reittiä opasteiden avulla. Vaihtoehtoisten talvireittien tarjoaminen pyöräliikenteelle ei tunnu mielekkäältä, koska talvikelien kesto on vaikea ennakoita. Vähälumiseen aikaan maa saattaa olla jäinen pitkiäkin aikoja. Yksi haaste on, ettei talvihoitoa ole eikä liukkautta torjua lumettomana aikana. Silloin puistokäytävää ei voida käyttää hiihtoon, mutta talvihoidon puuttuessa jäisyys saattaa tehdä reiteistä lähes käytökelvottomia myös muille kulkumuodoille.

Pyöräliikenteen määrät talvikuukausina ovat kasvussa. Talven pyöräilymääriin vaikuttavat lumisuuden ja talvihoidon lisäksi mm. yleinen pyöräliikenteen suosion kasvu ja välinekehitys. Talvipyöräilyssä on vielä paljon kasvupotentiaalia. Kaupunki voi vaikuttaa kausivaihteluun merkittävimmin talvihoitoa kehittämällä. Talvipyöräilyn keskeisiä elementtejä on luottamus siihen, että päivittäinen matkanteko sujuu vaivatta. Jaetut hiihdon ja pyöräilyn osuudet ovat ristiriidassa tavoitteen kanssa. Toisaalta Helsingin kattava ja laadukas latuverkko suurkaupungin sydämessä - aina silloin kun lunta riittää - on kansainvälisellä mittapuullakin mitattuna hyvinvoinnin edistämiskeino.

Kuninkaantammentie on itäosaltaan merkitty asemakaavassa ulkoilutiekse ja länsiosaltaan jalankululle ja polkupyöräilylle varatuksi alueen

18.04.2017

osaksi. Kaupunkisuunnitteluvirasto hyväksyi 13.12.2016 Pyöräliikenteen tavoiteverkon esikaupunkialueille ohjeellisesti jatkosuunnittelussa noudatettavaksi. Kuninkaantammentie on osoitettu verkolla pääreitiksi. Yleensä pääreitit ovat ympärivuotisesti hoidettuja, mutta esimerkiksi latuverkoston jatkuvuuden turvaamiseksi poikkeuksiakin toistaiseksi esiintyy.

Tarve ympärivuotisesta pyöräily-yhteydestä Kuninkaantammentielle on ilmeinen. Vain yhden reitin käyttötarkoituksen muuttaminen ei kuitenkaan ole mielekästä erillisenä toimenpiteenä. Latuverkon ja pyöräreittien ongelmakohdat tullaan selvittämään laajempina kokonaisuutena yhteistyössä kaupungin liikunta- ja liikenne- ja maisemasuunnittelusta vastaavien toimielinten kesken. Työn tavoitteena on saada nykyistä paremmat pyöräreitit talvikunnossapidon piiriin ilman, että latuverkoston monipuolisuus tai katkottomuus samalla heikkenevät.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Reetta Putkonen

Lisätiedot

Leena Silfverberg, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37091
leena.silfverberg(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 14.02.2017 § 45

HEL 2016-012659 T 00 00 03

Lausunto

Ympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon.

Ympäristölautakunta kannattaa valtuustoaloitteessa esitettyä ympärivuotista kävely- ja pyöräilyreittiä Kuninkaantammentielle ja esittää, että liikuntaviraston vetovastuulla tulee muutoksista laatia suunnitelma, jossa otetaan huomioon kävelijöiden ja pyöräilijöiden tarpeiden lisäksi myös hiihtäjien tarpeet sekä luonnonsuojelunäkökohdat.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Kaarina Heikkonen, kaupunkiekologi, puhelin: +358 9 310 31581
kaarina.heikkonen(a)hel.fi

§ 399

V 3.5.2017, Valtuutettu René Hurstin aloite tilojen varaamisesta Koskelan sairaalasta Stop Huumeille ry:lle

HEL 2016-012661 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu René Hurstin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Rene Hurstin aloite 16.11.2016

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu René Hursti ja 20 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Koskelan sairaalan alueen G-talon tilat annetaan vastikkeetta Stop Huumeille ry:n käyttöön.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 22 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkisuunnittelulautakunnan sekä sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoihin ja toteaa, että Koskelan sairaalan ja pesuloiden alueen asemakaava ja asemakaavan muutos on tullut voimaan 27.1.2017. Asemakaavassa (nro 12389) entinen sairaalan ja pesuloiden alue on muutettu asuinalueeksi noin 3 000 asukkaalle.

Koskelan sairaalan G-talon tilanne on tarkastettu tiloja hallinnoivasta kiinteistöviraston tilakeskuksesta: Rakennuksen viemäri- ja vesijohtoputkisto on elinkaarensa päässä. Rakennuksessa on ollut paikallisia putkivuotoja, joita on korjattu. Yksi putkilinja on kokonaan pois käytöstä. Kaupungin periaatteiden mukaan tiloja ei anneta vastikkeetta käyttöön. Tällä hetkellä kohdetta vuokrataan ainoastaan lyhytaikaiseen käyttöön rakennuksen kunnan ehdoilla. Koskelan G-talo ei vastaa valtuustoaloitteessa esitettyjä Stop Huumeille ry:n tarpeita tilojen huonokuntoisuuden, väliaikaisuuden ja vastikkeellisuuden vuoksi.

Valtuustoaloitteessa esitetty toiminta ei lisäksi ole asemakaavan mukaista, sillä asemakaavassa G-rakennus on osoitettu muutettavaksi asuinkäyttöön. Rakennus on osa uutta asuinkerrostalojen korttelialuetta 26961. Aloitteessa esitetty toiminta ei olisi sopusoinnussa sairaala-alueen asemakaavan kanssa. Koskelan sairaalan ja pesuloiden asemakaava-alueelle on sinänsä osoitettu runsaasti tilaa sosiaalisille palveluille (mm. mielenterveyskuntoutujien palvelutalo, monipuolinen palvelukeskus ja muistisairaiden ryhmäkoti).

Lopuksi kaupunginhallitus toteaa, että Stop Huumeille ry:n toiminta on yhteiskunnallisesti merkittävää ja tärkeää, mutta valtuustoaloitteen mukaisen käytön osoittaminen ei ole edellä esitetyn perusteella tarkoituksenmukaista. Toiminnalle mahdollisesti Helsingin alueella osoitettavat tilat on tarkoituksenmukaista osoittaa asemakaavassa sosiaalitointa palvelevien ja/tai palvelurakennusten korttelialueille.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Rene Hurstin aloite 16.11.2016

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 14.03.2017 § 88

HEL 2016-012661 T 00 00 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Rene Hurstin valtuustoaloitteesta koskien tilojen varaamista Koskelan sairaalasta Stop Huumeille ry:lle:

"Koskelan sairaalan G-talon tilanne on tarkastettu tiloja hallinnoivasta kiinteistöviraston tilakeskuksesta: Rakennuksen viemäri- ja vesijohtoputkisto on elinkaarensa päässä. Rakennuksessa on ollut paikallisia putkivuotoja, joita on korjattu. Yksi putkilinja on kokonaan pois käytöstä. Tilakeskus ei anna rakennusta vastikkeetta käyttöön. Kohdetta vuokrataan ainoastaan lyhytaikaiseen käyttöön rakennuksen kunnan ehdoilla.

Koskelan G-talo ei vastaa valtuustoaloitteessa esitettyjä Stop Huumeille ry:n tarpeita tilojen huonokuntoisuuden, väliaikaisuuden ja vastikkeellisuuden vuoksi."

Esittelijä

va. virastopäällikkö
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Leena Turpeinen, va. osastopäällikkö, puhelin: 310 52481
leena.turpeinen(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 14.03.2017 § 148

HEL 2016-012661 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Koskelan sairaalan ja pesuloiden alueen asemakaava ja asemakaavan muutos on tullut voimaan 27.1.2017. Asemakaavassa (nro 12389) entinen sairaalan ja pesuloiden alue on muutettu asuinalueeksi noin 3 000 asukkaalle.

Valtuustoaloitteessa Stop-huumeille ry:n mm. päivätoimintakeskuksen, hallinnon ja päivystyksen toimitilakäyttöön vastikkeetta esitetty G-rakennus sijaitsee Koskelan sairaalan alueella Kunnalliskodintien varrella Antti Korpintien risteyksen kohdalla. Rakennus on toiminut tilapäisenä vastaanottokeskuksena turvapaikanhakijoille, mutta tilapäiskäyttö tulee päättymään lähitulevaisuudessa.

18.04.2017

Valtuustoaloitteessa esitetty toiminta ei ole asemakaavan mukaista, sillä asemakaavassa G-rakennus on osoitettu muutettavaksi asuinkäyttöön, johon se soveltuu hyvin. Rakennus on osa uutta asuinkerrostalojen korttelialuetta 26961.

Valtuustoaloitteessa esitetty toiminta saattaa vaikeuttaa olennaisesti sairaala-alueen asemakaavan toteuttamista, sillä Koskelan sairaalan ja pesuloiden asemakaava-alueelle on jo osoitettu runsaasti tilaa myös sosiaalisille palveluille.

Sairaalan alueella toimii Lilinkotisäätiön mielenterveyskuntoutujien palvelutalo Koskikoti. G-rakennuksen vieressä sijaitseva F-rakennus on suunniteltu muutettavaksi päiväkodin tiloiksi 200-300 lapselle. Entisten pesuloiden alueelle Kunnalliskodintien pohjoispuolelle on varattu tontti kaupungin monipuoliselle palvelukeskukselle (rakennusoikeutta 20 000 k-m²), johon palvelukeskuksen lisäksi tulisi sijoittumaan 250 asukasta muistisairaiden ryhmäkoteihin. Sosiaalisten tai terveystaluiden enempi lisääminen asumisen kustannuksella ei ole perusteltua.

Stop Huumeille ry:n toiminta on yhteiskunnallisesti merkittävää ja tärkeää, mutta valtuustoaloitteen mukaisen käytön osoittaminen asemakaavan vastaisesti Koskelan sairaala-alueen G-rakennukseen heikentäisi määrällisten ja laadullisten asuntotuotantotavoitteiden toteuttamisedellytyksiä sekä alueen identiteetin kehittymistä. Toiminnalle mahdollisesti Helsingin alueella osoitettavat tilat on tarkoituksenmukaista osoittaa asemakaavassa sosiaalitointa palvelevien ja/tai palvelurakennusten korttelialueille.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Paula Kinnunen, arkkitehti, puhelin: 310 37141
paula.a.kinnunen(a)hel.fi

§ 400

V 3.5.2017, Valtuutettu Tuomo Valokaisen aloite Jakomäen alueen uimakuoppien kehittämisestä

HEL 2016-013311 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Tuomo Valokaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Valokainen Tuomo ym. valtuustoaloite kvsto 30.11.2016 asia 38

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Tuomo Valokainen ja 20 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsinki ja Vantaa aloittavat yhteiset neuvottelut Vaarala-Jakomäen alueen uimakuoppien kehittämiseksi maauimalaksi ja virkistysalueeksi.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 22 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkisuunnittelulautakunnan, liikuntalautakunnan ja ympäristölautakunnan lausuntoihin ja toteaa, että Vaaralanlampia on yhteensä neljä, joista kolme on Vantaan ja yksi (Jakomäen lampi) Helsingin puolella. Helsingin kaupungin puolella sijaitsevan lammen alue lähiympäristöineen on yksityisomistuksessa, Vantaan puolei-

sista lammista kaksi pohjoisinta omistaa Vantaan kaupunki ja eteläisin on yksityisomistuksessa.

Pohjavesialueen lisäksi lammet sijaitsevat arvokkaalla lintualueella, paikallisesti tärkeällä lepakkoalueella sekä paikallisesti arvokkaalla matelija- ja sammakkoeläin-alueella. Lisäksi Slättmossenin alue aivan lampien alueeseen asti on merkitty ensimmäisen arvoluokan geologisesti sekä geomorfologisesti arvokkaaksi alueeksi.

Veden laatua ja sen soveltuvuutta uimiseen tulisi selvittää. Pieni, matala vesialue, jossa veden vaihtuminen on hidasta, on altis pilaantumisle esimerkiksi hulevesien tai eläinten ulosteiden vaikutuksesta.

Oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa ja uudessa yleiskaavassa (kaupunginvaltuusto 26.10.2016) Jakomäen lammen alue on pääosin virkistys- ja viheraluetta. Maauimalan toteuttaminen olisi siis yleiskaavan mukaista. Lisäksi Helsingin viher- ja virkistysverkoston kehittämissuunnitelmassa (VISTRA II) Jakomäen lammen alue on Viikki–Kivikko viher-sormen tärkeä kehitettävä kohde (Jakomäen hiekkakuopat).

Vantaan kaupunginvaltuusto on 6.3.2017 (16 §) käsitellyt samansisällöisen aloitteen. Aloitteeseen annetussa vastauksessa todetaan, että alue on Vantaan yleiskaavassa lähivirkistysaluetta, jota ei ole asemakaavoitettu. Vantaan kaupunki on toteuttanut Kaivokselan Vetokannakselle vuonna 2012 valmistuneen uimapaikan vanhaan sorakuoppaan. Hankkeesta saa Vantaan mukaan hyvät lähtökohdat Vaaralan sorakuoppien kehittämisen pohjaksi.

Lopuksi kaupunginhallitus toteaa, että maankäytölliset tavoitteet niin Helsingin kuin Vantaankin puolella puoltavat virkistysalueen kehittämisen tarvetta. Alueen kehittäminen ja suunnittelu yhteistyössä Vantaan kaupungin kanssa mahdollistaa laajemman kuntarajan ylittävän virkistyskohteen syntymisen. Keskusteluja Vantaan kanssa on jo käyty ja niitä on tarkoitus jatkaa vielä ennen kesää. Uusien virkistystoimintojen sijoittuminen Jakomäkeen on tärkeää, sillä ne parantavat alueen viihtyisyyttä ja houkuttelevuutta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Valokainen Tuomo ym. valtuustoaloite kvsto 30.11.2016 asia 38

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Ympäristölautakunta 07.03.2017 § 84

HEL 2016-013311 T 00 00 03

Lausunto

Ympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon.

Vaaralan lammet ovat vanhoihin hiekkakuoppiin muodostuneita lampia, joista yksi (Jakomäen lampi) sijaitsee Helsingin kaupungin alueella ja kolme Vantaan puolella. Helsingin alueella oleva lampi ja sen lähiympäristö on yksityisomistuksessa. Vantaan puolella sijaitsevista lammista eteläisin on yksityisomistuksessa ja kaksi pohjoisinta omistaa Vantaan kaupunki.

Vaaralan lampien alueen virkistyskäytön kehittäminen ja lampien mahdollinen uimarantakäyttö on ollut esillä ennenkin. Yleisten töiden lautakunta on vuonna 2015 hyväksynyt Jakomäen, Tattarisuon ja Tattariharjun aluesuunnitelman. Aluesuunnitelmassa on esitetty virkistyskäyttöä tukevia toimenpiteitä ja samalla todetaan, että asukkaiden toivomia uintimahdollisuuksia pohjavesialueella on selvitettävä jatkotutkimuksin ja jatkosuunnittelun myötä. Aluesuunnitelman mukaan hanketta suunnitellaan yhdessä Vantaan kaupungin ja alueen asukkaiden kanssa.

Uimakuoppien kehittäminen uimarannaksi

Alue on tärkeä pohjavesialue ja sijaitsee vedenottamon lähellä. Näin ollen hankkeen edellytyksenä on selvittää Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY) kanta siihen, sopiiko alue uimarantahankkeelle.

Vantaan kaupunki on teettänyt vuonna 2015 alueelle pohjavesien suojelusuunnitelman (Fazerilan pohjavesialueen suojelusuunnitelma), jossa otetaan jonkin verran kantaa myös maankäytön suunnitteluun.

Ympäristölautakunta huomauttaa, että ympäristönsuojelulaissa on säädetty pohjaveden pilaamiskielto, joka on ehdoton. Vesilain mukaan puolestaan vesitaloushankkeelle, joka voi aiheuttaa pohjaveden laadun tai määrän muutoksia, jotka esimerkiksi huonontaisivat pohjavesiesiintymän käyttökelpoisuutta, tulee hakea lupaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolta (AVI).

Ennen tarkempaa uimarannan suunnittelua tulee selvittää, soveltuvatko lammet veden laadun puolesta uimarannaksi. Helsingin ympäristökeskus on ottanut Helsingin alueella sijaitsevasta lammesta näytteitä kaksi kertaa vuodessa, mutta veden laadun tarkempi selvittäminen vaatii lisätutkimuksia. Lähtökohtaisesti pieni, matala vesialue, jossa veden vaihtuminen on hidasta, on altis pilaantumiselle esimerkiksi hulevesien tai eläinten ulosteiden vaikutuksesta. Uimarannan veden laadulle, näytteenotolle ja raportoinnille on yksityiskohtaiset vaatimukset (STMa 177/2008 ja STMa 354/2008), jotka perustuvat EU:n uimavesidirektiiviin.

Uimarannan tulee olla myös asianmukaisesti varustettu. Asianmukaiseen varusteluun kuuluvat vähintään wc-tilat, pukeutumistilat, suihkut, riittävät roska-astiat, ilmoitustaulut ja opasteet. Lisäksi uimarantaa suunniteltaessa tulee huomioida mm. uinninvalvonnan järjestäminen, pelastusajoneuvojen pääsy rannalle ja asiakkaiden pysäköinti. Uimarannalle tarvitaan ylläpitäjä, joka vastaa mm. rannan ja sen rakenteiden ylläpidosta ja hoidosta, puhtaudesta ja tiedottamisesta rannalla.

Alueen virkistyskäytön kehittäminen

Lampien eteläpuolelle sijoittuu Slåttmossenin luonnonsuojelualue. Alueelle sijoittuu myös monia muita Helsingin kaupungin luontotietojen arvokkaita luontokohteita. Geologisesti arvokas turvakerrostuma, Slåttmossen (23/007), ulottuu myös luonnonsuojelualueen pohjoispuolelle. Alueelle sijoittuu myös II-luokan arvokas lintualue (Jakomäen lammikot, 40/2010) ja III arvoluokan lepakkoalue (Jakomäki 41/03). Jakomäen lampi lähiympäristöineen on paikallisesti arvokas matelija- ja sammakkoeläinkohde (Jakomäki 11/07). Lampi on sammakkoeläinten suosi-maa elinympäristöä ja monien alueella tavattavien eläinten esim. sammakkoeläinten ja hyönteisten lisääntymispaikka.

Virkistyskäytön kehittämiseen tähtäävät toimet, joita aluesuunnitelmas-sa on mainittu, kuten polkuverkoston ja reittien kehittäminen, roska-astioiden lisääminen, penkit ja opastaulut, voisivat parhaimmillaan jopa parantaa luontoarvojen säilymistä alueella esimerkiksi ohjaamalla kul-kua ja siten vähentämällä alueen kulumista.

Ympäristölautakunnan mielestä Jakomäen ja Vaaralan lampien alueen virkistyskäytön kehittäminen yhdessä Vantaan kaupungin kanssa on kannatettavaa edellyttäen, että jatkosuunnittelussa otetaan huomioon alueen monet luontoarvot. Lammen ympäristön voimakkaampi muok-kaaminen virkistyskäyttöön tai mahdollisesti uimarannaksi edellyttää huolellista luontovaikutusten arviointia sekä luontoarvojen ja virkistys-käytön yhteensovittamista.

Esittelijä

18.04.2017

ympäristöterveyspäällikkö
Pertti Forss

Lisätiedot

Lotta Kivikoski, terveystarkastaja, puhelin: +358 9 310 31595
lotta.kivikoski(a)hel.fi

Anu Haahla, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 28916
anu.haahla(a)hel.fi

Sini-Pilvi Saarnio, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32019
sini-pilvi.saarnio(a)hel.fi

Liikuntalautakunta 02.03.2017 § 55

HEL 2016-013311 T 00 00 03

Lausunto

Liikuntalautakunta antoi seuraavan lausunnon valtuustoaloitteeseen, joka koskee Vaarala-Jakomäen alueen uimakuoppien kehittämistä maauimalaksi ja virkistysalueeksi.

Helsingin Jakomäen ja Vantaan Vaaralan alueen rajalla sijaitsevat lammet ovat muodostuneet 1930 –1940 lukujen aikana aloitetun ja 1980-luvulle jatkuneen maa-ainesten oton seurauksena kaivutoiminnan ulottua alueen pohjaveden pinnan alapuolelle ja pohjaveden täytettyä maa-ainesten otossa syntyneet kuopat. Alueella sijaitsee nykyisin neljä hiekkakuoppiin muodostunutta lampea, joista yksi on Helsingin puolella ja kolme Vantaan puolella kuntarajaa. Voimassa olevassa asemakaavassa Helsingin puoleinen alue on merkitty lähivirkistysalueeksi ja Helsingin uudessa yleiskaavassa virkistysalueeksi. Lampien/ hiekkakuoppien alue on yksityisessä, OY Karl Fazer AB omistuksessa.

Lammet sijaitsevat vedenhankinnan kannalta tärkeällä 1-luokan Fazerialan pohjavesialueella, jossa kaikki maaperän tai pohjaveden tilaa vaarantavat toimenpiteet ovat kiellettyjä. Lampien alueen eteläpuolella sijaitsee Slättmossenin paikallisesti ja alueellisesti tärkeä kosteikko ja suoalue, josta kolmannes on Helsingin ja kaksi kolmannesta Vantaan alueella. Slättmossen on keidassuoalue, jonka Helsingin puoleisesta alueesta suurin osa on luonnonsuojelualuetta.

Helsingin kaupungin luontotietojärjestelmässä Jakomäen lampien Helsingin puoleinen osa ympäristöineen on merkitty arvokkaaksi lintualueeksi, paikallisesti tärkeäksi lepakkoalueeksi sekä paikallisesti arvokkaaksi matelija ja sammakkoeläin alueeksi. Lisäksi luontotietojärjestelmässä Slättmossenin alue aivan lampien alueeseen asti on merkitty ensimmäisen arvoluokan geologisesti sekä geomorfologisesti arvokkaaksi alueeksi.

Helsingissä on kaksi vuoden 1952 Olympialaisiin valmistunutta maauimalaa: Uimastadion ja Kumpulan maauimala. Uimastadion on peruskorjattu vuosina 1993 - 1995 ja Kumpulan maauimala vuosina 2003 - 2005. Talven 2015 - 2016 aikana peruskorjattiin Uimastadionin lasten allas, ja talven 2016 - 2017 aikana peruskorjataan hyppyallas ja -torni. Espoon Leppävaaraan on kesällä 2016 valmistunut uusi maauimala.

Uimastadion oli vuonna 2016 avoinna 8.5. - 18.9. ja Kumpulan maauimala 28.5. - 28.8. Maauimaloiden vuosittaiset kävijämäärät ovat viime vuosina olleet

	Uimastadion	Kumpula
2014	295 334	127 815
2015	278 523	113 216
2016	256 139	104 333

Maauimaloiden lisäksi Pirkkolassa on ulkona oleva hiekkapohjainen ns. uima-allas -plotti, johon on rakennettu vedenkäsittelylaitteet ja vesiliukumäki. Vanhan pukusuojarakennuksen tilalle rakennettiin vuonna 2007 uusi pukusuojarakennus, jossa on myös saniteetitilat ja kioski. Lisäksi vuosina 2012 - 2013 plotin koko ympäristö ja leikkivälineet uusittiin ja kunnostettiin sekä lisättiin kuntoiluvälineet. Vaikka plotti on enimmillään vain runsaan metrin syvyinen, se on ollut etenkin lasten ja nuorten suosima kesäkeidas. Vuonna 2016 plotilla oli 30 427 kävijää.

Kesäisin Helsingissä on uintimahdollisuus myös 24 rannalla, joista 13 on valvottuja. Lisäksi vuonna 2016 kaupungin keskustaan on toteutettu yksityisin varoin ympäri vuoden käytössä oleva merivesiuimala, joka lisää kaupunkilaisten uintimahdollisuuksia. Liikuntaviraston teettämänä valmistui 1995 Pirkkolan liikuntapuiston yleissuunnitelma, johon sisältyy osana luonnos Pirkkolan nykyisen uimahallin laajennukseksi. Uimahallin eteläpuolelle on kaavailtu myös maauimalan tyyppistä ulkona olevaa uima-allasta. Keskuspuiston keskiosan 29.1.2014 lainvoimaiseksi tullessa asemakaavassa näitä koskevat varaukset on osoitettu Pirkkolan liikuntapuiston alueella. Asemakaavassa nykyisen uimahallin eteläpuolella on varaus ulkouima-altaalle sekä varaus uimahallin laajennuksen toteuttamista varten. Uimahallin laajennus saa olla kaksikerroksinen ja 9 000 k-m² suuruinen.

Liikuntatoimen tämän hetkisessä taloussuunnitelmassa ei ole osoitettu investointimäärärahoja uuden maauimalan rakentamiseen. Toimialauidistuksen myötä liikuntapaikkarakentamiseen osoitetut investointimäärärahat siirtyvät kaupunkiympäristön toimialalle.

Liikuntalautakunta on antanut lausunnon kaupunkisuunnitteluvirastolle Kuninkaantammen lammenrannan asemakaavaehdotuksesta. Lausunnossa lautakunta puoltaa Palettilammen kaavoittamista uimarannaksi, jos uimarannan perustamisen ja hoidon vaatimat taloudelliset resurssit turvataan. Toisena vaihtoehtona lautakunta on esittänyt Kuninkaantammen alueelle kaavoitettavaksi uimakelpoisen puistolammen, joka on rakennus- ja ylläpitokustannuksiltaan uimarantaa edullisempi.

Samalla kun liikuntapaikkarakentamiseen osoitetut investointimäärärahat siirtyvät kaupunkiympäristön toimialalle, tulee liikuntalautakunnan näkemyksen mukaan toteuttaa selvitys Helsingin uimapaikkojen alueellisista kehitystarpeista ja tarkastella mahdollisuutta toteuttaa uusi maauimala tai muu vastaavanlainen ratkaisu jonkun nykyisen uimahallin yhteyteen sekä/tai muulle alueelle. Pitäen sisällään myös valtuustoaloitteessa esitetyn Vaarala - Jakomäen alueen joko maauimalana tai uimalampena.

Käsittely

02.03.2017 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti ehdotustaan jäsen Tiina Sandbergin tekemän vastaehdotuksen mukaisesti siten, että lausuntoehdotuksen viimeisen kappaleen viimeinen lause muutetaan seuraavasti: Pitäen sisällään myös valtuustoaloitteessa esitetyn Vaarala - Jakomäen alueen joko maauimalana tai uimalampena.

Lautakunta päätti asiasta esittelijän muutetun esityksen mukaisesti.

Jäsen Tiina Sandberg teki seuraavan vastaehdotuksen: Lausuntoehdotuksen viimeisen kappaleen viimeinen lause: "Pitäen sisällään myös valtuustoaloitteessa esitetyn Vaarala - Jakomäen alueen." muutetaan muotoon: "Pitäen sisällään myös valtuustoaloitteessa esitetyn Vaarala - Jakomäen alueen joko maauimalana tai uimalampena."

Esittelijä

osastopäällikkö
Petteri Huurre

Lisätiedot

Petteri Huurre, osastopäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 28.02.2017 § 121

HEL 2016-013311 T 00 00 03

Ksv 5264_107

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi lausunnon kaupunginhallitukselle:

Valtuustoaloitteen mukaiselle virkistysalueen kehittämiseksi ei ole asemakaavallisia esteitä.

Vaaralanlampia on yhteensä neljä, joista kolme on Vantaan ja yksi (Jakomäen lampi) Helsingin puolella. Helsingin kaupungin puolella sijaitsevan lammen alue lähiympäristöineen on yksityisomistuksessa, Vantaan puoleisista lammista kaksi pohjoisinta omistaa Vantaan kaupunki ja eteläisin on yksityisomistuksessa.

Vaaralan lammet sisältyvät vedenhankintaa varten tärkeään Fazerilan pohjavesialueeseen. Pääosa pohjavesialueesta on Vantaalla, mutta se ulottuu länsiosaltaan myös Helsingin kaupungin alueelle. Pohjavesialueella rakentamista rajoittavat vesilain ja ympäristönsuojelulain mukaiset pohjaveden muuttamis- ja pilaamiskiellot. Lisäksi Helsingin kaupungin alueella on noudatettava rakennusvalvontaviraston julkaisemaa rakentamistapaohjetta tärkeälle pohjavesialueelle rakentamisesta. Rakentaminen saattaa vaikuttaa pohjaveden laatuun ja määrään.

Helsingin Yleiskaava 2002:ssa Jakomäen lammen alue on merkitty virkistysalueeksi. Helsingin uudessa yleiskaavassa (kaupunginvaltuusto 26.10.2016) alue on pääosin virkistys ja viheraluetta sekä eteläosaltaan asuntovaltaista aluetta A2. Koska asuntovaltaiseen pääkäyttötarkoitukseen sisältyy myös pienemmät puistot ja lähivirkistysalueet, ei uusi yleiskaava estäisi mahdollisen maauimalan tulevaa toteuttamista. Helsingin uuden Yleiskaavan liitteessä Virkistys ja viherverkosto 2050 alue sijaitsee Viikki–Kivikko vihersormella ja sen läpi kulkee Kuninkaantammi–Jakomäki viherlinja sekä seudullinen viheryhteystarve.

Helsingin viher- ja virkistysverkoston kehittämissuunnitelmassa (VIST-RA II) Jakomäen lammen alue on Viikki–Kivikko vihersormen tärkeä kehitettävä kohde; Jakomäen hiekkakuopat. Alueella kulkevat ja yhdistyvät Viikki–Kivikko vihersormen pääreitti ja Kuninkaantammi–Jakomäki viherlinja. Molemmat jatkuvat seudullisena yhteytenä kuntarajan ylitse Vantaan puolelle.

Asemakaavassa Somerikkotien ja Vantaan rajan väliin sijoittuvat luontoalueet on merkitty lähivirkistysalueeksi (VL). Jakomäen lammen alueella on lisäksi tärkeän pohjavesialueen osoittava kaavamerkintä (pv), joka ulottuu Vantaan rajalle. Vantaan puolella sijaitsevat Vaaralanlammet lähiympäristöineen on toistaiseksi asemakaavoittamatonta aluetta. Vantaalla sijaitseva Fazerin tehtaan alue Länsimäentien länsipuolella sekä Vaaralanlampien pohjoispuolella sijaitsevat kiinteistöt on osoitettu asemakaavassa teollisuusalueeksi.

Somerikkotien länsipuolella on vireillä asemakaavan muutoshanke, johon sisältyy mm. Huokopuisto (VP), Jakomäen liikuntapuisto (VU) ja nykyisten palvelurakennusten tontteja. Alueella tutkitaan koulu- ja päiväkotirakennusten osittaista purkamista ja uudisrakentamista sekä asuntojen täydennysrakentamisen edellytyksiä. Myös alueen virkistysalueiden kehittämistä ja liikennejärjestelyjen parantamista tutkitaan kokonaisratkaisuun liittyen. Nykyisen yläasteen tontilla 41216/4 (YO) sijaitsevan uimahallin on tarkoitus jatkaa toimintaansa (os. Somerikko-polku 6).

Helsingin ympäristökeskuksen luontotietojärjestelmässä Helsingille kuuluvan lammen kohdalle ja lähiympäristöön on merkitty arvoluokiteltuja lepakko-, linnusto-, sammakkokohteita (kohderaportit 41/03, 40/2010, 11/07) joiden arvoluokat on II–III. Lampialueen eteläpuolella on myös Slättmossenin kohosuon luonnonsuojelualue, joka on merkitty Helsingin luontotietojärjestelmään arvoluokan I turvekerrostumakohteena (23-007).

Vantaan kaupungin kanssa on yhteistyössä todettu, että viher- ja sini-verkoston vahvistaminen ja virkistyspalvelujen monipuolistaminen alueella on kummankin kaupungin etujen mukaista.

Helsingin uuden yleiskaavan maankäytölliset tavoitteet, tulevat asemakaavahankkeet sekä Vantaan puolen tulevat maankäytölliset muutokset puoltavat virkistysalueen kehittämisen tarvetta. Alueen kehittäminen ja suunnittelu yhteistyössä Vantaan kaupungin kanssa mahdollistaisi laajemman kuntarajan ylittävän virkistyskohteen syntymisen. Lampien muuttaminen uima- tai virkistyskäyttöön palvelisi asukkaita rajan molemmin puolin ja pienentäisi seudun muihin uimakohteisiin (Kuusijärvi ja Vantaanjoki) kohdistuvaa käyttöpainetta. Uusien virkistystoimintojen sijoittuminen Jakomäkeen parantaisi alueen imagoa lisäämällä alueen houkuttelevuutta.

Jakomäen yleisiä alueita kehitetään Helsingin rakennusviraston julkaiseman aluesuunnitelman (hyväksytty vuonna 2015 yleisten töiden lautakunnassa) ja Helsingin viher- ja virkistysverkoston kehittämisen periaatteiden (hyväksytty vuonna 2016 kaupunkisuunnittelulautakunnassa) mukaisesti kaupungin strategiaohjelman hengessä ja kunnioittamalla alkuperäisen ympäristön vahvuuksia.

Alueelle tehtävät uudistukset tulevat painottumaan palvelujen sekä asumisen tiivistämiseen. Alueen palveluita sekä vapaa-ajanvieton mahdollisuuksia kehitetään palvelemaan muidenkin kaupunginosien asukkaita. Tavoitteena on säilyttää nykyiset luontoarvot jatkossakin. Suunnittelussa pyritään hakemaan ratkaisuja joissa yhteensovitetään luontoarvot ja virkistyskäyttö. Alueen tiivistämisen yhteydessä on arvioitava

viheralueiden kulutus- ja sietokyky. Tarvittaessa on rakennettava uusia reittejä ja vahvistettava nykyinen polku- ja reittiverkosto, jotta alueen kulumiselta vältyttäisiin.

Jakomäen lammen alueen kehittäminen muiden Vaaralan lampien kanssa tukee seuraavia, kaupunkisuunnittelulautakunnan hyväksymiä Helsingin viher- ja virkistysverkoston kehittämisen periaatteita: viher- sormien jatkuvuus, saavutettavuus ja vetovoimaisuus osana tiivistyvää kaupunkia, alueellisen viher- ja virkistysverkoston parantaminen täydennysrakentamisen yhteydessä ja julkisten ulkotilojen kunnostaminen sekä viherverkoston seudullisen jatkuvuuden turvaaminen.

Kaupunkisuunnittelulautakunta katsoo, että maankäytön suunnittelun ja kaavoituksen kannalta Jakomäen ja Vaaralan lammikkoalueen kehittämistä virkistysalueena tulee edistää yhteistyössä Vantaan kaupungin kanssa. Alueen pohjaveden ja luontokohteiden suojelu on otettava huomioon alueen maankäytön suunnittelussa. Kaupunkisuunnittelulautakunta katsoo maauimalan ja virkistysalueen selvittämisen Vantaan ja Helsingin yhteishankkeena tarpeelliseksi. Kaupunkisuunnitteluvirasto osallistuu asiantuntijana suunnittelu- ja selvitystyöhön. Ennen mahdolliseen hankkeeseen ryhtymistä tulee asiasta sopia myös alueen yksityisen maanomistajan sekä vesivarojen käytön ja hoidon osalta Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY) kanssa.

Käsittely

28.02.2017 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Jape Lovén: (15) Kaupunkisuunnittelulautakunta katsoo, että maankäytön suunnittelun ja kaavoituksen kannalta Jakomäen ja Vaaralan lammikkoalueen kehittämistä virkistysalueena tulee edistää yhteistyössä Vantaan kaupungin kanssa. Alueen pohjaveden ja luontokohteiden suojelu on otettava huomioon alueen maankäytön suunnittelussa. Kaupunkisuunnittelulautakunta katsoo maauimalan ja virkistysalueen selvittämisen Vantaan ja Helsingin yhteishankkeena tarpeelliseksi. Kaupunkisuunnitteluvirasto osallistuu asiantuntijana suunnittelu- ja selvitystyöhön. Ennen mahdolliseen hankkeeseen ryhtymistä tulee asiasta sopia myös alueen yksityisen maanomistajan sekä vesivarojen käytön ja hoidon osalta Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY) kanssa.

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti yksimielisesti ilman äänestystä hyväksyä jäsen Lovénin tekemän vastaehdotuksen.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö

18.04.2017

Olavi Veltheim

Lisätiedot

Elias Rainio, arkkitehti, puhelin: 310 37275
elias.rainio(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 401

V 3.5.2017, Valtuutettu Hannu Oskalan aloite Guggenheim-hankeelle varatun maa-alueen kehittämisestä

HEL 2016-013841 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Hannu Tuomisen ehdotuksesta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Hannu Oskalan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Hannu Oskala ja 39 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin kaupunki ryhtyy välittömästi toimenpiteisiin aiemmin Guggenheim-hankkeelle varatun maa-alueen kehittämiseksi.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 22 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkisuunnittelulautakunnan lausuntoon ja toteaa, että Eteläsataman alueen suunnittelua tehdään kaupunkisuunnitteluvirastossa kantakaupunkitoimiston ja Keskustaprojektin yhteisenä tehtävänä. Suunnittelua tehdään kokonaisuutena koko Eteläsataman alueen toiminnot ja toimijat huomioiden. Kirjava Satama -kilpailun

ideoita tullaan hyödyntämään suunnittelussa. Kauppatorin alueelle vuonna 2016 laaditut suunnitteluperiaatteet ovat osa kokonaisuutta.

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi Kauppatorin alueen suunnitteluperiaatteet 13.12.2016 (441 §). Yleissuunnitelmaa käytetään asema-kaavatyön, liikenne- ja katusuunnittelun sekä toimintojen suunnittelussa lähtötietona ja runkona. Yleissuunnitelma valmistuu kuluvan vuoden aikana ja asemakaavamuutos tulee vireille syksyllä 2017.

Eteläsataman alueen suunnittelu on alkanut Torikortteleista ja edennyt Kauppatorin ja kauppahallin alueen suunnitteluperiaatteiden laatimiseen. Suunnittelualuetta laajennetaan vuoden 2017 aikana koskemaan koko Eteläsataman aluetta Olympiaterminaalin ja Katajanokan puolella. Väliaikaisten käyttöjen mahdollisuudet ratkeavat suunnittelun edetessä.

Lopuksi kaupunginhallitus toteaa, että Eteläsataman alueen suunnittelu on haastavaa, sillä satamatoiminnan ja matkustajaliikenteen toimintaa edellytykset on turvattava. Olympiaterminaalin ja Kauppahallin välinen alue on kokonaisuudessaan Helsingin Satama Oy:n hallinnoimaa aluetta ja sataman aktiivisessa ja ympärivuotisessa toiminnallisessa käytössä. Suunnittelussa on otettava huomioon, että satama-aluetta toimintoihin määrittelee kansainvälinen turvatoimialue, jonka mukaan satama-alue tulee olla rajattuna ympäröivästä toiminnasta, ja pääsyn satama-alueelle tulee olla rajoitettua ja valvottua. Guggenheim-hankkeelle varatulla alueella väliaikaisten toimintojen kehittämiseen vaikuttavat ratkaisevasti myös sataman tarpeet. Eteläsataman suunnittelussa voidaan edetä askel askeleelta, kokeilujen kautta, pyrkien viihtymiselle ja oleskelulle sopivaan kokonaisuuteen.

Kiinteistöviraston lausuntoa ei saatu.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Oskala Hannu ym. valtuustoaloite Kvsto 14.12.2016 asia 19

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

Kaupunkisuunnittelulautakunta 07.03.2017 § 136

HEL 2016-013841 T 00 00 03

Ksv 5264_102

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Eteläsataman alueen suunnittelua tehdään kaupunkisuunnitteluvirastossa kantakaupunkitoimiston ja Keskusta-projektin yhteisenä tehtävänä. Suunnittelua tehdään kokonaisuutena koko Eteläsataman alueen toiminnot ja toimijat huomioiden. Kirjava Satama -kilpailun ideoita tullaan hyödyntämään suunnittelussa. Kauppatorin alueelle vuonna 2016 laaditut suunnitteluperiaatteet ovat osa kokonaisuutta.

Eteläsataman alueen suunnittelu on alkanut Torikortteleista ja edennyt Kauppatorin ja kauppahallin alueen suunnitteluperiaatteiden laatimiseen. Suunnittelualuetta laajennetaan vuoden 2017 aikana koskemaan koko Eteläsataman aluetta Olympiaterminaalin ja Katajanokan puolella. Väliaikaisten käyttöjen mahdollisuudet ratkeavat suunnittelun edetessä. Guggenheim-hankkeelle varatulla alueella väliaikaisten toimintojen kehittämiseen vaikuttaa ratkaisevasti sataman tarpeet.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Janne Prokkola, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37233
janne.prokkola(a)hel.fi

§ 402

V 3.5.2017, Valtuutettu Anna Vuorjoen aloite sukupuolineutraalien WC-tilojen järjestämisestä kaupungin tiloihin

HEL 2016-012660 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää valtuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Anna Vuorjoen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Anna Vuorjoki ja 15 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaikkiin kaupungin palvelu- ja toimipisteisiin järjestettäisiin vähintään yksi sukupuolineutraali asiakas-WC.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 22 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa kiinteistölautakunnalta ja tasa-arvotoimikunnalta saamiinsa lausuntoihin ja toteaa, että kaupunki toteuttaa sukupuolineutraaleja asiakas-WC:itä uudisrakennus- ja peruskorjaushankkeissa. Kiinteistöviraston tilakeskus on esimerkiksi toteuttamassa sukupuolineutraalit asiakas-WC:t rakenteilla olevaan keskustakirjastoon. Kyseisestä WC:stä on mediassa arvioitu tulevan kaupungin suurin ja suo-

situin käymälä. Myös esimerkiksi Oulunkylän ala-asteen peruskorjauksessa pyrittiin pääasiassa yksittäisiin WC-eriöihin, joita on sijoitettu eri puolelle koulua. Samassa yhteydessä WC-eriöistä poistettiin mies- ja naiskyltit.

Esteettömyyssäännösten perusteella lähes kaikissa kaupungin tiloissa on jo nyt ainakin yksi sukupuolineutraali WC, mutta nämä WC:t on tarkoitettu liikuntaesteisille. Suomen rakentamismääräyskokoelman mukaan liikuntaesteisten tilat on varustettava liikuntaesteisen tunnuksella ja niiden tulee olla sijoitukseltaan käyttäjän tai avustajan sukupuolesta riippumattomia.

Translain esitöiden perusteella lain tavoitteena oli turvata transseksuaalille mahdollisuus tulla kohdelluksi hänen sukupuoli-identiteettinsä mukaisesti niillä lainsäädännön aloilla, joilla annetaan merkitystä sukupuolelle. Eri tunnukset WC-tilojen ovilla voidaan nähdä sekä perinteisinä sosiaalisina normeina että tilan omistajan määräyksinä tilan käyttäjille, ja norminvastaisen WC:n valitsemisesta voi seurata muiden paheksuntaa.

Laissa miesten ja naisten välisestä tasa-arvosta 7 §:ssä on kielletty sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuva syrjintä. Lain 6c §:n mukaan viranomaisten, koulutuksen järjestäjien ja muiden koulutusta tai opetusta järjestävien yhteisöjen sekä työnantajien tulee ennaltaehkäistä tällaista syrjintää tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti. Saman pykälän mukaan tämä velvoite on otettava huomioon myös oppilaitosten ja työnantajien lakisääteisissä tasa-arvosuunnitelmissa.

Sukupuolineutraalien asiakas-WC:iden järjestäminen kaikkiin kaupungin toimitiloihin voi potentiaalisesti asettaa kaupungin työntekijät eriarvoiseen asemaan. Tilastollisesti voidaan olettaa että Helsingin kaupungin henkilöstössä on useampia transsukupuolisia, joten selvityksessä tulisi huomioida myös henkilöstön WC:t, eikä vain yleisö-WC:t. Työsuojeluohjeiden mukaan yleisölle tarkoitettuja WC-tiloja ei yleensä pidetä riittävinä työntekijöiden käyttöön. Lisäksi WC:t, pukuhuoneet ja peseytymistilat sijaitsevat usein samassa rakenteellisesti erotetussa tilassa, sillä vesi- ja viemäriputkistot ja niitä käyttävät toiminnot on kustannussyistä tarkoituksenmukaista sijoittaa samaan osaan rakennusta. Sukupuolineutraalien WC:iden toteuttaminen kaikkiin kaupungin toimitiloihin voi joissain tiloissa vaatia merkittäviä muutostöitä, joihin ei kiinteistötoimen talousarviossa ole varauduttu.

Lopuksi kaupunginhallitus toteaa, että kaupunki pyrkii sukupuolineutraaleihin wc-tiloihin meneillään olevissa sekä tulevilla korjaus- ja rakennushankkeissa. Myös sukupuolitunnusten poistaminen ovista voi

monissa tapauksissa olla helppo ja toimiva ratkaisu, jolla aloitteen tavoite saavutetaan lähes kustannuksitta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuorjoki Anna ym. valtuustoaloite Kvsto 16.11.2016 asia 16
- 2 Tasa-arvotoimikunnan lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kiinteistölautakunta 12.01.2017 § 15

HEL 2016-012660 T 00 00 03

Lausunto

Kiinteistölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon kaupunginvaltuutettu Anna Vuorjoen ym. aloitteesta sukupuolineutraaleista asiakas-wc:istä:

Kaupungin tilahankkeet priorisoidaan turvallisuuden, terveellisyys sekä hallintokuntien tarpeiden mukaan. Toimitilojen käyttöä myös jatkuvasti tehostetaan, eikä tilojen kokonaismäärän tulisi kasvaa. Kiinteistölautakunta toteaa, että ehdoton tai välitön velvollisuus toteuttaa sukupuolineutraalit wc:t kaupungin kaikkiin toimitiloihin voi johtaa merkittävään kustannusvaikutuksiin. Kuitenkin sukupuolineutraaleja asiakas-wc:itä toteutetaan jo, tarpeiden mukaan, kaupungin uudisrakennus- ja peruskorjaushankkeissa.

Kiinteistöviraston tilakeskus on esimerkiksi toteuttamassa sukupuolineutraalit asiakas-wc:t rakenteilla olevaan keskustakirjastoon, joka on yksi Suomen itsenäisyyden juhluvuoden kärkihankkeita, ja josta on mediassa arvioitu tulevan myös kaupungin suurin ja suosituin käymälä. Sukupuolineutraaleilla wc:illä pyritään säästämään ylläpitokustannuksissa. Yleiset käymälät ovat nimittäin usein ilkeiden kohteita. Innovatiivisten tilaratkaisujen avulla keskustakirjaston wc:hin tulee enemmän positiivista sosiaalista kontrollia.

Toisessa esimerkkihankkeessa, Oulunkylän ala-asteen peruskorjauksessa, sukupuolierotellut ryhmäkäymäläratkaisuihin perustuneet wc:t eivät täyttäneet suuresta oppilasmäärästä johtuvia toiminnallisia vaatimuksia. Peruskorjauksessa pyrittiin pääasiassa yksittäisiin wc-eriöihin, joita on sijoitettu eri puolelle koulua. Tässä yhteydessä wc-eriöistä poistettiin mies- ja naiskyltit.

Esteettömyyssäännösten perusteella lähes kaikissa kaupungin tiloissa on jo nyt ainakin yksi sukupuolineutraali wc, mutta nämä wc:t on tarkoitettu liikkumisesteisille. Suomen rakentamismääräyskokoelman mukaan liikuntaesteisten tilat on varustettava liikkumisesteisen tunnuksella ja niiden tulee olla sijoitukseltaan käyttäjän tai avustajan sukupuolesta riippumattomia.

Niin sanotun translain esitöiden perusteella lain tavoitteena oli turvata transseksuaalille mahdollisuus tulla kohdelluksi hänen sukupuoli-identiteettinsä mukaisesti niillä lainsäädännön aloilla, joilla annetaan merkitystä sukupuolelle. Eri tunnukset wc-tilojen ovilla voidaan nähdä sekä perinteisinä sosiaalisina normeina että tilan omistajan määräyksinä tilan käyttäjille, ja norminvastaisen wc:n valitsemisesta voi seurata muiden paheksuntaa.

Sukupuolineutraalien asiakas-wc:den tarve koskee erityisesti niitä henkilöitä, joiden kokemus omasta sukupuolestaan tai sukupuolen ilmaisu ei ole tai ei ole aina ollut sama kuin hänelle syntymässä määritelty sukupuoli, sekä henkilöitä, joiden fyysiset sukupuoli määrittävät ominaisuudet eivät ole yksiselitteisesti vain naisen tai miehen. Laissa miesten ja naisten välisestä tasa-arvosta 7 §:ssä on kielletty sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuva syrjintä. Lain 6c §:n mukaan viranomaisten, koulutuksen järjestäjien ja muiden koulutusta tai opetusta järjestävien yhteisöjen sekä työnantajien tulee ennaltaehkäistä tällaista syrjintää tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti. Saman pykälän mukaan tämä velvoite on otettava huomioon myös oppilaitosten ja työnantajien lakisääteisissä tasa-arvosuunnitelmissa.

Helsingissä tämän moninaisen käyttäjäryhmän kokoa on vaikea arvioida. Edellä mainitun lainsäädännön takia sukupuolivähemmistöt ovat relevantti käyttäjäryhmä myös tilankäyttöä suunniteltaessa. Uudistuva hankinta-laki, joka astuu voimaan alkuvuodesta 2017, velvoittaa hankintayksiköitä huomioimaan entistä korostetummin kaikkien tilojen käyttäjien tarpeet ja heidän sujuvan osallistumisen muun muassa työntekoon, harrastuksiin, kulttuuriin ja opiskeluun.

Sukupuolineutraalien asiakas-wc:den järjestäminen kaikkiin kaupungin toimitiloihin voi potentiaalisesti asettaa kaupungin työntekijät eriarvoiseen asemaan. Tilastollisesti voidaan olettaa että Helsingin kaupungin

henkilöstössä on useampia transsukupuolisia, joten selvityksessä tulisi huomioida myös henkilöstön wc:t, eikä vain yleisö-wc:t. Työsuojeluohjeiden mukaan yleisölle tarkoitettuja wc-tiloja ei yleensä pidetä riittävinä työntekijöiden käyttöön, etenkin jos työnantajan järjestämien tilojen toteutus on kohtuudella mahdollista.

Wc:t, pukuhuoneet ja peseytymistilat sijaitsevat usein samassa rakenteellisesti erotetussa tilassa, sillä vesi- ja viemäriputkistot ja niitä käyttävät toiminnot on kustannussyistä tarkoituksenmukaista sijoittaa samaan osaan rakennusta. Tämän takia sukupuolineutraalien wc:den toteuttaminen kaikkiin kaupungin toimitiloihin voi jossain kaupungin tiloissa vaatia merkittäviä muutostöitä, mihin ei kiinteistötoimen talousarviossa ole tällä hetkellä varauduttu.

Kiinteistölautakunta puoltaa esitetyn selvityksen teettämistä. Selvityksessä tulisi huomioida erilaiset tekniset toteuttamistavat eri toimipisteissä ja niiden kustannusvaikutukset.

Käsittely

12.01.2017 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Arto Hiltunen: Muutan esitystäni seuraavasti:

Lausuntoehdotuksen kappale "Niin sanotun translain tavoitteena oli turvata transseksuaalille mahdollisuus tulla kohdelluksi hänen sukupuoli-identiteettinsä mukaisesti niillä lainsäädännön aloilla, joilla annetaan merkitystä sukupuolelle" muutetaan kuulumaan seuraavasti:

"Niin sanotun translain esitöiden perusteella lain tavoitteena oli turvata transseksuaalille mahdollisuus tulla kohdelluksi hänen sukupuoli-identiteettinsä mukaisesti niillä lainsäädännön aloilla, joilla annetaan merkitystä sukupuolelle."

Lisäksi lausuntoehdotuksen virkkeen "Sukupuolineutraalien asiakas-wc:den järjestäminen kaikkiin kaupungin toimitiloihin voi potentiaalisesti asettaa kaupungin työntekijät eriarvoiseen asemaan" jälkeen lisätään seuraava virke:

"Tilastollisesti voidaan olettaa että Helsingin kaupungin henkilöstössä on useampia transsukupuolisia, joten selvityksessä tulisi huomioida myös henkilöstön wc:t, eikä vain yleisö-wc:t."

Esittelijä

tilakeskuksen päällikkö
Arto Hiltunen

Lisätiedot

Teemu Suominen, lakimies, puhelin: 310 27382

18.04.2017

Kaj/9

teemu.suominen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 403

V 3.5.2017, Valtuutettu Nina Hurun aloite iäkkään henkilön palvelutarpeen ilmoittamisen selkeyttämisestä

HEL 2016-011228 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Nina Hurun aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Nina Hurun aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Nina Huru ja 22 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin kaupunki kartoittaa mahdollisuuksia helpottaa olennaisien tietojen kokoamista ja niiden jatkokäsittelyä sekä lisää tietoa kaupunkilaisten keskuudessa, millä tavoin toimia iäkkään henkilön palvelutarpeen ilmoittamisessa kaupungin viranomaisille.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 22 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että Helsingin kaupungin internet-sivuilta löytyy ohje iäkkään henkilön palvelutarpeen ilmoittamisesta. Ohjeessa olevat linkit vievät sosiaali- ja lähityön sekä kotihoidon internet-sivuille, josta löytyvät näiden palvelujen yhteystiedot. Vapamuotoisen ilmoituksen voi antaa

myös kirjallisesti näihin yksiköihin. Seniori-info antaa ikääntyneiden palveluneuvontaa sähköpostitse seniori.info@hel.fi tai puhelimitse arkisin klo 8.30–12.00, puh. 09 3104 4556. Virka-ajan ulkopuolella voi ottaa yhteyttä sosiaalipäivystykseen, puh. 020 696 006. Ilmoituksen saavuttua iäkkään henkilön palvelutarpeen selvittäminen käynnistetään viipymättä.

Ilmoituksen iäkkään henkilön palvelutarpeesta voi tehdä joko yksityishenkilö tai viranomainen. Ilmoituksen tarkoituksena on varmistaa, että iäkäs henkilö saa tarvitsemansa huolenpidon silloinkin, kun hän ei sitä itse osaa tai ymmärrä pyytää.

Terveystieteiden ammattihenkilö ilmoittaa terveydenhuollon laitoksesta kotiutuvasta kotihoitoon, jos iäkkään henkilön arvioidaan tarvitsevan kotihoidon palvelua. Muussa tapauksessa ilmoitus tehdään iäkkään asuinalueen sosiaali- ja lähityöhön. Ensihoidon kanssa on sovittu, että ensihoito voi halutessaan tehdä ilmoituksen myös sosiaalipäivystykseen.

Esittelijä

va. apulaiskaupunginjohtaja
Pia Panhelainen

Lisätiedot

Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Nina Hurun aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 31.01.2017 § 28

HEL 2016-011228 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle iäkkään henkilön palvelutarpeen ilmoittamisen selkiyttämistä koskevasta valtuutettu Nina Hurun ym. valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

"Ilmoituksen iäkkään henkilön mahdollisesta palvelutarpeesta voi tehdä, kun herää huoli sosiaali- tai terveydenhuollon tarpeessa olevasta

iäkkästä henkilöstä, joka on ilmeisen kykenemätön vastaamaan omasta huolenpidostaan, terveydestään tai turvallisuudestaan. Ilmoituksen tarkoituksena on varmistaa, että iäkäs henkilö saa tarvitsemansa huolenpidon silloinkin, kun hän ei sitä itse osaa tai ymmärrä pyytää. Ilmoituksen iäkkään henkilön palvelutarpeesta voi tehdä joko yksityishenkilö tai viranomainen.

Helsingin kaupungin internet-sivuilta löytyy ohje iäkkään henkilön palvelutarpeen ilmoittamisesta. Ohjeessa olevat linkit vievät sosiaali- ja lähityön sekä kotihoidon internet-sivuille, josta löytyvät näiden palvelujen yhteystiedot. Vapaamuotoisen ilmoituksen voi antaa myös kirjallisesti näihin yksiköihin. Seniori-info antaa ikääntyneiden palveluneuvontaa sähköpostitse seniori.info@hel.fi tai puhelimitse arkisin klo 8.30–12.00, puh. 09 3104 4556. Virka-ajan ulkopuolella voi ottaa yhteyttä sosiaalipäivystykseen, puh. 020 696 006.

Terveydenhuollon ammattihenkilö ilmoittaa terveydenhuollon laitoksesta kotiutuvasta kotihoitoon, jos iäkkään henkilön arvioidaan tarvitsevan kotihoidon palvelua. Muussa tapauksessa ilmoitus tehdään iäkkään asuinalueen sosiaali- ja lähityöhön. Ensihoidon kanssa on sovittu, että ensihoito voi halutessaan tehdä ilmoituksen myös sosiaalipäivystykseen.

Ilmoituksen saavuttua iäkkään henkilön palvelutarpeen selvittäminen käynnistetään viipymättä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Ikäihmisten hyvinvoinnin ja toimintakyvyn kannalta on tärkeää, että he saavat asianmukaista neuvontaa, palvelua ja hoitoa sekä tukea arjessa selviytymiseen. Kunta voi tukea ikäihmisiä tarjoten riittävät ja oikea-aikaiset palvelut yhteistyössä eri tahojen kanssa. Palvelujen riittävyden ja laadun arvioinnissa ja palvelujen suunnittelussa on tärkeää kuulla erityisesti ikääntyntä itseään."

Esittelijä

va. virastopäällikkö
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Helena Soini, erityissuunnittelija, puhelin: 310 46933
helena.soini(a)hel.fi

18.04.2017

Stj/2

§ 404

V 3.5.2017, Valtuutettu Petra Malinin aloite sosiaalityöntekijöiden työhyvinvoinnista

HEL 2016-012070 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Petra Malinin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Petra Malin ja 31 muuta valtuutettu esittävät aloitteessaan sosiaalityöntekijöiden työhyvinvoinnin selvittämistä ja parantavia toimenpiteitä.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 22 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus toteaa, että henkilöstön työhyvinvoinnista huolehtiminen on tärkeää. Työkykyjohtaminen on osa Helsingin kaupungin johtamisjärjestelmää. Kaupunginkanslia tarjoaa virastoille ja liikelaitoksille työkaluja työelämän laadun ja työhyvinvoinnin aktiiviseen seurantaan ja parantamiseen. Työhyvinvointia seurataan vuorovuosin Työterveyslaitoksen johtaman Kunta10-tutkimuksen ja Työterveys Helsingin suoritta-

man työterveyskyselyn avulla. Työterveyslaitos on lisäksi toteuttanut vuonna 2015 erillisen Kunta10-tutkimuksen osahankkeen sosiaalityöntekijöiden työhyvinvoinnista, jossa Helsinki oli mukana (liite 2).

Helsingin kaupungin työkykyjohtamisen mallia on selkeytetty vuoden 2016 aikana. Sille on määritelty selkeät tavoitteet, toimijat, prosessit ja mittarit. Toimintaa on mahdollista parantaa seuraamalla ja arvioimalla työhyvinvointia säännöllisesti.

Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että sosiaali- ja terveysvirastossa käynnistettyjen muutosten ja kehittämisprosessien keskeiset toimenpiteet ovat: tuki työyhteisöille ja johtamiskäytäntöjen uudistaminen, sosiaalityön sisältöjen ja työtapojen kehittäminen sekä tuki ammatilliselle kehitymiselle.

Sosiaali- ja terveysvirastossa kiinnitetään huomiota työkykyjohtamiseen vuoden 2017 käyttösuunnitelman mukaisesti. Uudistettujen palvelujen johtamismallin toimeenpanossa kiinnitetään huomiota mm. osaamisen johtamiseen, osallisuuteen, ketterään kehittämiseen, monialaiseen työskentelyyn ja valmentavaan esimiestyöhön. Lähiesimiehet koulutetaan uuteen johtamismalliin vuodesta 2017 alkaen. Virastossa on käynnissä lastensuojelun sosiaalityön vetovoimaisuushanke, jossa selvitetään lastensuojelun sosiaalityön vetovoima- ja kuormitustekijöitä sekä toteutetaan tarvittavat korjaavat toimenpiteet. Vuonna 2016 virastossa on aloitettu sosiaalialan tehtävärakennetyö voimavarojen tarkoituksenmukaisen kohdentamisen parantamiseksi. Sosiaalityöntekijöiden vaikutusmahdollisuuksia parannetaan kehittämällä rakenteellisen sosiaalityön muotoja. Kehityskeskustelun yhteydessä työntekijän kanssa käydään läpi henkilökohtainen kehityssuunnitelma. Sosiaalityön sisältöjä ja käytäntöjä kehitetään yhteistyössä pääkaupunkiseudun kuntien, sosiaalialan osaamiskeskus Soccan ja Helsingin yliopiston kanssa.

Kaupunginhallitus toteaa, että Työterveyslaitoksen Kunta 10-tutkimuksen ja siihen liittyvän sosiaalityöntekijöiden osahankkeen tulokset ovat kattavia ja ajankohtaisia ja siten hyödynnettävissä sosiaalityöntekijöiden työhyvinvoinnin parantamiseksi ilman erillistä selvitystä. Sosiaali- ja terveysvirasto on määritellyt tarvittavat toimenpiteet.

Esittelijä

va. apulaiskaupunginjohtaja
Pia Panhelainen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

- 1 Valtuutettu Petra Malinin aloite
- 2 Sosiaalityöntekijän hyvinvointi ja jaksaminen työssä - Kunta10 -tutkimuksen osahanke

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 28.02.2017 § 63

HEL 2016-012070 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon valtuutettu Petra Malinin valtuustoaloitteesta koskien sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointia:

"Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että henkilöstön työhyvinvoinnista huolehditaan ja sitä pyritään parantamaan erityisesti niissä tehtävissä, joissa työ on kuormittavinta. Sosiaalityöntekijöiden työhyvinvoinnin riskitekijät on tiedostettu, ja niihin vastataan sosiaali- ja terveysvirastossa käynnistettyjen muutosten ja kehittämisprosessien avulla. Keskeiset toimenpiteet ovat: tuki työyhteisöille ja johtamiskäytäntöjen uudistaminen, sosiaalityön sisältöjen ja työtapojen kehittäminen sekä tuki ammatilliselle kehittämiselle.

Helsingissä on toteutettu vuosina 2014 ja 2016 kuntatyöntekijöiden hyvinvointia selvittävä Kunta10 -tutkimus. Vuoden 2014 Kunta10 -kyselyyn on vastannut 592 ja vuoden 2016 kyselyyn 614 Helsingin kaupungin sosiaalityöntekijää. Määrä edustaa kattavasti Helsingin sosiaalityöntekijöitä. Lisäksi Helsinki on ollut mukana Työterveyslaitoksen sosiaalityöntekijöiden hyvinvointia selvittävässä tutkimuksessa, jonka osana sosiaalityöntekijöille on toteutettu hyvinvointia koskeva lisäkysely vuonna 2015. Työterveyslaitoksen lisäkyselyyn vastasi Helsingistä 385 sosiaalityöntekijää.

Kuntavertailussa (liite 1: sosiaalityöntekijän hyvinvointi ja työssä jaksaminen) Helsingin tulokset olivat lähellä keskiarvoa. Yksittäisellä kunnalla ei ole oikeutta julkaista muiden kuntien tuloksia. Helsingin tuloksia on verrattu koko aineistoa koskeviin tuloksiin eli tuloksiin, joissa kaikki kunnat on laskettu yhteen. Työnkuvan epäselvyys ja oman työn arvostuksen vähäisyys työyhteisössä kuormittivat Helsingin sosiaalityöntekijöitä vähemmän kuin muissa kunnissa. Myös asiakasmäärät kuormittivat Helsingin sosiaalityöntekijöitä keskiarvoa vähemmän. Kokemus työhön

kohdistuvien ristiriitaisten vaatimusten kuormittavuudesta oli sen sijaan Helsingissä keskiarvoa suurempi. Koska Kunta10- ja Sosiaalityöntekijöiden hyvinvointi -tutkimukset ovat tuloksiltaan kattavia sekä ajankoh-
taisia, sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että tulokset ovat hyödyn-
nettävissä sosiaalityöntekijöiden työhyvinvoinnin parantamiseksi ilman
erillistä selvitystä.

Tuki työyhteisöille ja johtamiskäytäntöjen uudistaminen

Sosiaali- ja terveysvirastossa kiinnitetään huomiota työkykyjohtamiseen vuoden 2017 käyttösuunnitelman mukaisesti. Kunta10 -kyselyn ja sairauspoissaolomallikokeilun tuloksia hyödynnetään työkykyjohtamisessa. Erityistä tukea tarvitseville työyhteisöille tarjotaan asiantuntija-apua henkilöstöjohtamisen parantamiseksi ja työyhteisön varhaisen tuen mallia laajennetaan.

Uudistettujen palvelujen johtamismallin toimeenpanossa panostetaan muuan muassa osaamisen johtamiseen, osallisuuteen, ketterään kehittämiseen, monialaiseen työskentelyyn ja valmentavaan esimiestyöhön. Lähiesimiehet koulutetaan uuteen johtamismalliin vuodesta 2017 alkaen. Palvelujen uudistamisen yhteydessä kehitetään moniammatillisen työn ja tiimityöskentelyn malleja, jotka vahvistavat ammattilaisten välistä yhteistyötä asiakkaan asioiden hoitamisessa.

Sosiaali- ja terveysvirastossa on käynnissä lastensuojelun sosiaalityön vetovoimaisuushanke, jossa selvitetään lastensuojelun sosiaalityön vetovoima- ja kuormitustekijöitä sekä toteutetaan tarvittavat toimenpiteet niiden osalta. Toimenpiteissä on huomioitu työn arvostuksen, työolojen ja -välineiden, johtamisen ja perehdytyksen kehittäminen. Hankkeessa on ollut sen käynnistymisestä alkaen mukana työntekijöitä, esimiehiä ja alan opiskelijoita. Vetovoimaisuushankkeen tuloksia hyödynnetään myös muiden sosiaalityön sektoreiden kehittämisessä.

Sosiaalityön sisältöjen ja työtapojen kehittäminen

Vuonna 2016 sosiaali- ja terveysvirastossa on aloitettu sosiaalialan tehtävärakennetyö. Tehtävärakennetyön tavoitteena on kehittää tarkoituksenmukainen tehtävien jako sosiaalityöntekijöiden ja sosiaaliohjaajien välillä, jotta lainsäädännön asettamat vaatimukset voidaan saavuttaa ja sosiaalialan ammattihenkilöiden osaaminen tulee optimaalisesti käyttöön. Sosiaalityöntekijä vastaa erityistä tukea tarvitsevien lasten ja muiden erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden palvelutarpeen arvioinnista ja toimii heidän vastuutyöntekijänä. Resurssien oikealla kohdentamisella on mahdollista edistää ammatillista kehittymistä ja hyödyntää entistä paremmin sosiaalityöntekijöiden koulutuksen tuottamaa osaamista. Aikuissosiaalityössä toimeentulotuen Kela-siirron myötä sosiaalityöntekijöiden työaika vapautuu uusien työmuotojen kehittämiseen.

Rakenteellinen sosiaalityö (SHL 1301/2014, 7 §) on yksi keskeinen keino lisätä työntekijöiden mahdollisuuksia vaikuttaa omaan työhönsä. Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen vuonna 2016 tekemässä sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen selvityksessä tuli esiin, että sosiaalityöntekijät pitävät rakenteellisen sosiaalityön vahvistamista keskeisenä tapana hyödyntää ammattitaitoaan paremmin. Sosiaalityöntekijöiden vaikutusmahdollisuuksia parannetaan kehittämällä rakenteellisen sosiaalityön muotoja. Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksessa on otettu käyttöön SPro -järjestelmä, johon työntekijät voivat ilmoittaa havaitsemistaan sosiaalihuollon toteuttamista koskevista epäkohdista matalalla kynnyksellä. Lautakunta pitää tärkeänä että kaikilla sosiaalityöntekijöillä on mahdollisuus osallistua rakenteellisen sosiaalityön tekemiseen ja että tätä varten luodaan toimivat rakenteet kaikissa palveluissa.

Tuki ammatilliselle kehitymiselle

Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksessa panostetaan henkilöstön osaamisen kehittämiseen ja huolehditaan riittävästä täydennyskoulutuksesta. Kehityskeskustelun yhteydessä työntekijän kanssa käydään läpi henkilökohtainen kehittämissuunnitelma. Yksilökehityskeskustelun oli vuonna 2016 käynyt 71,5 prosenttia sosiaalityöntekijöistä. Vuonna 2017 kokeillaan sosiaalityöntekijöiden uramalleja, joiden avulla voidaan tukea yksittäisen henkilön urakehitystä ja ammatillista kehittymistä sekä parantaa työntekijöiden työmotivaatiota.

Sosiaalityön oppilaitosyhteistyössä nostetaan esiin työelämän tarpeita ja kehitetään opetuksen sisältöjä yhteistyössä yliopiston kanssa. Kehittämisessä kiinnitetään huomiota uran alkuvaiheessa olevien sosiaalityöntekijöiden tukemiseen sekä asiakkaiden kohtaamisen taitojen ja tunnetaitojen vahvistamiseen. Sosiaalityön sisältöjä ja käytäntöjä kehitetään yhteistyössä pääkaupunkiseudun kuntien, sosiaalialan osaamiskeskus Soccan ja Helsingin yliopiston kanssa. Yhtenä toimenpiteenä suunnitellaan sosiaali- ja terveystieteiden yhteissovitetun mentorointimallia, johon otetaan vaikutteita lääkärinkoulutuksesta.

Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta edellyttää, että lautakunnalle esitetään selvitys sosiaalityöntekijöiden asiakasmääristä työntekijää kohden eri palveluissa. Samalla lautakunnalle esitetään laskelma, paljonko resursseja vaatisi sosiaalityöntekijöiden määrän nostaminen suositusten tasolle.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Sosiaalityöntekijöiden työhyvinvoinnilla on merkittäviä vaikutuksia kuntalaisten hyvinvointiin. Heikko työhyvinvointi on yhteydessä työntekijöiden saatavuuteen ja sairauspoissaolojen määrään. Työntekijävajaukset kuormittavat työntekijöitä, jolloin palvelujen laatu ja saatavuus kärsivät.

Sosiaalityöntekijöiden työhyvinvointi vaikuttaa etenkin haavoittuvien asiakasryhmien saamiin palveluihin. Työhyvinvointia edistävien toimenpiteiden avulla voidaan vaikuttaa terveys- ja hyvinvointierojen kaventumiseen."

Käsittely

28.02.2017 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Anna Vuorjoki: Tehdään Sosiaalityön sisältöjen ja työtapojen kehittäminen -osan ensimmäisen kappaleen loppuun seuraava lisäys: "Toimeentulotukihakemusten ruuhkautuminen Kelassa alkuvuodesta 2017 on aiheuttanut kuormitusta sosiaali- ja terveysviraston palveluihin. Lautakunta pitää tärkeänä, että tässä tilanteessa huolehditaan työntekijöiden hyvinvoinnista ja heidän mahdollisuudestaan kehittää uusia työmuotoja."

Kannattaja: Jäsen Tuula Salo

Vastaehdotus 2:

Jäsen Anna Vuorjoki: Tehdään Sosiaalityön sisältöjen ja työtapojen kehittäminen -osan toisen kappaleen loppuun seuraava lisäys: "Lautakunta pitää tärkeänä että kaikilla sosiaalityöntekijöillä on mahdollisuus osallistua rakenteellisen sosiaalityön tekemiseen ja että tätä varten luodaan toimivat rakenteet kaikissa palveluissa."

Kannattaja: Jäsen Tuula Salo

Vastaehdotus 3:

Jäsen Anna Vuorjoki: Lisätään lausunnon loppuun seuraava kohta: "Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että sosiaali- ja terveystoiminnassa tulee järjestää riittävä työhohjaus kaikille sosiaalityöntekijöille. Lautakunta edellyttää varmistettavan, että työhohjausta tarjotaan kaikille."

Kannattaja: Jäsen Tuula Salo

Vastaehdotus 4:

Jäsen Anna Vuorjoki: Lisätään lausunnon loppuun seuraava kohta: "Sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että lautakunnalle esitetään selvitys sosiaalityöntekijöiden asiakasmääristä työntekijää kohden eri palveluissa. Samalla lautakunnalle esitetään laskelma, paljonko resursseja vaatisi sosiaalityöntekijöiden määrän nostaminen suositusten tasolle."

Kannattaja: Jäsen Tuula Salo

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavien äänestysten pohjalta:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Anna Vuorjoki): Tehdään Sosiaalityön sisältöjen ja työtapojen kehittäminen -osan ensimmäisen kappaleen loppuun seuraava lisäys: "Toimeentulotukihakemusten ruuhkautuminen Kelassa alkuvuodesta 2017 on aiheuttanut kuormitusta sosiaali- ja terveysviraston palveluihin. Lautakunta pitää tärkeänä, että tässä tilanteessa huolehditaan työntekijöiden hyvinvoinnista ja heidän mahdollisuudestaan kehittää uusia työmuotoja."

Jaa-äännet: 6

Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Sami Heistaro, Jukka Ihanus, Kimmo Parhiala, Hannu Tuominen

Ei-äännet: 3

Miina Kajos, Tuula Salo, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 4

Gunvor Brettschneider, Laura Nordström, Nelli Nurminen, Tuomas Tuure

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 6 - 3 (tyhjää 4).

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 2 (jäsen Anna Vuorjoki): Tehdään Sosiaalityön sisältöjen ja työtapojen kehittäminen -osan toisen kappaleen loppuun seuraava lisäys: "Lautakunta pitää tärkeänä että kaikilla sosiaalityöntekijöillä on mahdollisuus osallistua rakenteellisen sosiaalityön tekemiseen ja että tätä varten luodaan toimivat rakenteet kaikissa palveluissa."

Jaa-äännet: 5

Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Sami Heistaro, Jukka Ihanus, Kimmo Parhiala

Ei-äännet: 6

Miina Kajos, Laura Nordström, Tuula Salo, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 2
Gunvor Brettschneider, Nelli Nurminen

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Anna Vuorjoen vastaehdotuksen äänin 6 - 5 (tyhjää 2).

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
Ei-ehdotus: Vastaehdotus 3 (jäsen Anna Vuorjoki): Lisätään lausunnon loppuun seuraava kohta: "Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että sosiaali- ja terveystieteissä tulee järjestää riittävä työnohjaus kaikille sosiaalityöntekijöille. Lautakunta edellyttää varmistettavan, että työnohjausta tarjotaan kaikille."

Jaa-äännet: 8

Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Sami Heistaro, Jukka Ihanus, Nelli Nurminen, Kimmo Parhiala, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure

Ei-äännet: 5

Gunvor Brettschneider, Miina Kajos, Laura Nordström, Tuula Salo, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 8 - 5.

4 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
Ei-ehdotus: Vastaehdotus 4 (jäsen Anna Vuorjoki): Lisätään lausunnon loppuun seuraava kohta: "Sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että lautakunnalle esitetään selvitys sosiaalityöntekijöiden asiakasmääristä työntekijää kohden eri palveluissa. Samalla lautakunnalle esitetään laskelma, paljonko resursseja vaatisi sosiaalityöntekijöiden määrän nostaminen suositusten tasolle."

Jaa-äännet: 5

Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Sami Heistaro, Jukka Ihanus, Kimmo Parhiala

Ei-äännet: 7

Miina Kajos, Laura Nordström, Nelli Nurminen, Tuula Salo, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Anna Vuorjoki

18.04.2017

Stj/2

Tyhjä: 1
Gunvor Brettschneider

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Anna Vuorjoen vastaehdotuksen äänin 7 - 5 (tyhjää 1). Esittelijä Juha Jolkkonen jätti eriävän mielipiteen hyväksytystä vastaehdotuksesta 4.

Asiassa jätettiin seuraava eriävä mielipide:

Esittelijä Juha Jolkkonen jätti eriävän mielipiteen hyväksytystä vastaehdotuksesta 4.

14.02.2017 Pöydälle

Esittelijä

va. virastopäällikkö
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Anna-Kaisa Tukiala, johtava asiantuntija, puhelin: 310 46693
anna-kaisa.tukiala(a)hel.fi

§ 405

V 3.5.2017, Valtuutettu Tuomo Valokaisen aloite terveyskeskuksen ajanvarauspalvelujen kehittämisestä

HEL 2016-013312 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Tuomo Valokaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Tuomo Valokaisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Tuomo Valokainen ja 20 muuta valtuutettu esittävät aloitteessaan terveyskeskuksen ajanvarauspalvelujen kehittämistä.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 22 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että palvelujen uudistamisen ja terveysasemien toiminnan kehittämisen avulla lisätään peruspalvelujen saatavuutta. Keskeisenä strategisena tavoitteena on terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen.

Sosiaali- ja terveysviraston palvelujen uudistamisessa hyödynnetään enenevästi digitaalisia palveluja. Töölön ja Vallilan terveysasemilla on otettu käyttöön sähköinen yhteydenottolomake, jolle asiakkaat kirjoitta-

vat palveluntarpeensa. Tämä vähentää puhelinasioinnin painetta ja sujuvoittaa yhteydensaantia. Sähköinen asiointi vapauttaa henkilöstöä asiakaspalveluun ja puhelinyhteydenottoihin mm. niissä tilanteissa, joihin sähköinen asiointi ei sovellu. Takaisinsoittopalvelu on edelleenkin käytössä.

Pilotoitavana olevassa terveys- ja hyvinvointikeskus (THK) -toimintamallissa asiakas saa oman yhteyshenkilön, jolle palvelun koordinaatiovastuu keskitetään ja jolla on käytettävissään moniammatillinen tiimi. Yhteyshenkilö hoitaa tarvittavat ajanvaraukset, jolloin yhteydenottotarve puhelimitse vähenee. Toimintamallin pilotointi aloitettiin joulukuussa 2016 Töölön, Vallilan ja Vuosaaren terveysasemilla.

Terveys- ja hyvinvointikeskuspilotteja ja niihin liittyviä kokeiluja tuetaan, seurataan ja arvioidaan. Toimintamallia laajennetaan asteittain muille terveysasemille huomioiden kokeiluista esiin nousevat kehittämistarpeet.

Esittelijä

va. apulaiskaupunginjohtaja
Pia Panhelainen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Tuomo Valokaisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 14.02.2017 § 43

HEL 2016-013312 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Tuomo Valokaisen ym. aloitteeseen seuraavan lausunnon koskien terveysasemien ajanvarauspalvelujen kehittämistä:

"Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden palvelujen uudistamisessa hyödynnetään enenevästi digitaalisia palveluja. Älykkäiden digitaalisten palvelujen avulla asiakkaalla on mahdollisuus arvioida palvelutarpeen-

sa itse. Näin asiakkaiden itsehoito lisääntyy ja asiakkaat tuottavat itse kattavammat esitiedot tilanteissa, joissa tarvitaan ammattilaisapua.

Digitaalisia palveluja hyödyntämällä yhteydenotot hoidon tarpeen arviointiin vähenevät ja siirrytään diagnoosi- ja ongelmalähtöisestä asiakkaan kohtaamisesta asiakkaan tarpeesta lähtevään työskentelyyn ja asiakkaan arjessa pärjääminen otetaan aiempaa vahvemmin huomioon. Uudessa terveys- ja hyvinvointikeskus (THK) -toimintamallissa asiakas saa oman yhteyshenkilön ja palvelun koordinaation vastuu keskitetään tälle yhdelle ammattilaiselle, jolla on käytettävissään moniammatillinen tiimi. Toimintamallin pilotointi alkoi joulukuussa 2016 Töölön, Vallilan ja Vuosaaren terveysasemilla. Asiakas voi olla suoraan yhteydessä omaan yhteyshenkilöönsä ja näin asiakkaan yhteydenotto terveysasemalle helpottuu. Yhteyshenkilö koordinoi tarvittavat ajanvaraukset. Kun tarve uusiin yhteydenottoihin yhteiseen terveysaseman numeroon vähenee, puhelinpaine hoidon tarpeen arviointiin helpottuu.

Töölön ja Vallilan terveysasemilla on otettu joulukuussa käyttöön sähköinen yhteydenottolomake. Yhteydenottolomakkeen yhteydenotot ovat olleet asiallisia, asiakkaat ovat kuvanneet ongelmat hyvin ja osa asioista on hoidettu kokonaan sähköisen palvelun kautta. Asiakkaat kirjoittavat tarpeensa selkeästi, mikä nopeuttaa ja sujuvoittaa hoidon käynnistymistä. Myös tämä vähentää painetta puhelinpalveluun ja sujuvoittaa yhteydensaantia. Sähköisen asioinnin osuus on noussut kokeiluasemilla nopeasti. Sähköinen palvelu ei sovellu kaikkiin asioihin eikä kaikille asiakkaille, mutta palvelu vapauttaa henkilöstöä enemmän palveluja tarvitseville asiakkaille, myös puhelinyhteydenottoihin.

Terveys- ja hyvinvointikeskuspilotteja ja niihin liittyviä kokeiluja tuetaan, seurataan ja arvioidaan ja niissä tehdään tarvittavia korjausliikkeitä. Tulovaisuudessa toimintamallia laajennetaan asteittain myös muille terveysasemille.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Palvelujen uudistamisen ja terveysasemien toiminnan kehittämisen avulla lisätään peruspalvelujen saatavuutta. Strategian keskeinen tavoite on terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen."

Esittelijä

va. virastopäällikkö
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Olli Huuskonen, terveysasemien johtajalääkäri, puhelin: 310 41957
olli.huuskonen(a)hel.fi

§ 406

V 3.5.2017, Valtuutettu Yrjö Hakasen aloite ympärivuorokautisen hoidon kehittämisestä

HEL 2016-013842 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Yrjö Hakasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Yrjö Hakasen aloite
- 2 Vanhusneuvoston lausunto 16.2.2017

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Yrjö Hakanen ja 19 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Stadin ikäohjelman toteutuksessa, seuraavan budjetin ja strategiaohjelman valmistelussa sekä Helsingin toimissa sote-uudistuksessa otetaan huomioon ympärivuorokautisen hoidon ja huolenpidon kasvavat tarpeet ja laatuvaatimukset

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 22 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa että Helsingissä odotti alkuvuonna 95 asiakasta ympärivuorokautisen hoidon paikkaa. Kuukausittain noin 100 uuden asiakkaan arvioidaan tarvitsevan ympärivuorokautisen hoidon paikkaa ja suunnilleen sama määrä myös

saa hoitopaikan. Tiedot palvelun saannin määräajoista päivitetään vanhuspalvelulain edellyttämällä tavalla kolme kertaa vuodessa kaupungin internetsivuille. Odotusajat ovat lainmukaisia: odotusajan mediaani on 21 vrk ja yli lain säätämän 3 kk aikarajan odottajia on ollut 2 asiakasta (joulukuu v. 2016).

Pitkäaikaisen hoitopaikan tarve arvioidaan aiempaa useammin avopalveluissa kotona ja paikkaa odotetaan yhä harvemmin sairaalassa. Selvitys, arviointi ja sijoitus -prosessissa keskeisenä periaatteena on, että asiakas ja hänen omaisensa voivat osallistua ja olla mukana vaikuttamassa omaan hoitoonsa.

Helsingin kaupunki kehittää ja uudistaa ikäihmisten palveluja vanhuspalvelulain ja Stadin ikäohjelman mukaisesti koko kaupungissa. Henkilöstömitoitus ympärivuorokautisessa hoidossa vastaa valtakunnallisia suosituksia ja ammattitaitoa turvaavaa koulutusta järjestetään laajasti. Helsingin vanhustenhuollon tilaa seurataan säännöllisesti omavalvontasuunnitelmien avulla. Henkilöstön työhyvinvointia seurataan säännöllisesti ja työyksiköt suunnittelevat omia työhyvinvointiin liittyviä kehittämishankkeita.

Vanhuspalvelulaki edellyttää, että kunta järjestää iäkkään asiakkaan pitkäaikaisen hoidon ja huolenpidon ensisijaisesti hänen kotiinsa annettavilla ja muilla sosiaali- ja terveydenhuollon avopalveluilla. Kunta voi vastata iäkkään henkilön palveluntarpeeseen pitkäaikaisella laitoshoidolla vain, jos siihen on lääketieteelliset perusteet tai asiakasturvallisuuteen tai potilasturvallisuuteen liittyvät perusteet.

Verrattuna vanhusten palvelujen laatusuositukseen (v. 2013) ympärivuorokautisessa laitoshoidossa olleiden 75 vuotta täyttäneiden ikävaikioitu osuus vastaavan ikäisestä väestöstä Helsingissä on 2,5 %, mikä on suosituksen mukainen (2-3 %). Se on edelleen suurempi kuin Espoossa (1,2 %) ja Vantaalla (1,6 %). Tehostetussa palveluasumisessa olleiden 75 vuotta täyttäneiden osuus oli Helsingissä 6,4 % mikä on suosituksen (6-7 %) mukainen (Espoossa 7,2 % ja Vantaalla 6,4 %).

Kotihoitoon on lisätty vuoden 2013 jälkeen yhteensä 48 eritasoista hoitotyön työntekijää. Samalla on kehitetty etähoitoa, jota joulukuussa 2016 sai jo yli 600 asiakasta ja etäkäyntejä kertyi noin 18 000 (noin 7 % kuukauden käynneistä). Etäkäynteinä voidaan toteuttaa erilaisia tarkastuskäyntejä, mutta myös kuntoutus- tai päivätoimintaryhmään osallistuminen on mahdollista.

Vuonna 2016 geriatrian poliklinikan toimintaa on vahvistettu ja muistikoordinaattoritoiminta keskitettiin sinne, samalla kun muistikoordinaattoritoimintaan lisättiin kaksi työntekijää. Tutkimuksiin pääsy poliklinikoil-

"Ikäihmisten palveluja uudistetaan vanhustalain ja Stadin ikäohjelman mukaisesti koko kaupungissa. Verrattuna vanhusten palvelujen laatusuosituksen (v. 2013) ympärivuorokautisessa laitoshoidossa olleiden 75 vuotta täyttäneiden ikävakioidu osuus vastaavan ikäisestä väestöstä Helsingissä on 2,5 %, mikä on suosituksen mukainen (2-3 %). Se on edelleen suurempi kuin Espoossa (1,2 %) ja Vantaalla (1,6 %). Vanhustalain edellyttää, että kunta järjestää iäkkään asiakkaan pitkäaikaisen hoidon ja huolenpidon ensisijaisesti hänen kotiinsa annettavilla ja muilla sosiaali- ja terveydenhuollon avopalveluilla. Kunta voi vastata iäkkään henkilön palvelutarpeeseen pitkäaikaisella laitoshoidolla vain, jos siihen on lääketieteelliset perusteet tai asiakasturvallisuuden tai potilasturvallisuuden liittyvät perusteet. Tehostetussa palveluasumisessa olleiden 75 vuotta täyttäneiden osuus oli Helsingissä 6,4 % mikä on suosituksen (6-7 %) mukainen (Espoossa 7,2 % ja Vantaalla 6,4 %). Henkilöstömitoitus ympärivuorokautisessa hoidossa vastaa suosituksia ja ammattitaitoa turvaavaa koulutusta järjestetään laajasti. Helsingin vanhustenhuollon tilaa seurataan säännöllisesti omavonttasuunnitelmien avulla.

Ympärivuorokautisen hoidon tarpeeseen vaikuttaa kotona asumista tukevien palvelujen määrä ja laatu. Kotihoitoon on lisätty vuoden 2013 jälkeen yhteensä 48 eritasoista hoitotyön työntekijää. Samalla on kehitetty etähoitoa, jota joulukuussa 2016 sai jo yli 600 asiakasta ja etäkäyntejä kertyi noin 18 000 (noin 7 % kuukauden käynneistä). Etäkäyntinä voidaan toteuttaa erilaisia tarkastuskäyntejä, mutta myös kuntoutus- tai päivätoimintaryhmään osallistuminen on mahdollista. Etäkuntoutus laajenee koko kaupungin alueelle tänä vuonna. Kotihoito 2020 -kehittämishajelman mukaisesti on erilaista asiantuntijuutta lisätty kotona asumisen tukemiseen. Tämä vähentää tarvetta ympärivuorokautiseen, pitkäaikaiseen hoitoon. Ennalta ehkäiseviä ja toimintakykyä edistäviä toimenpiteitä on lisätty. Säännöllisen kotihoidon piirissä oli 75 vuotta täyttäneistä Helsingissä 12,6 %, mikä on suurempi osuus kuin Espoossa (8,2 %) tai Vantaalla (7,8 %)(Kuusikkoraportti vuonna 2015).

Iäkkäiden henkilöiden palveluneuvontaa on vahvistettu aloittamalla keskitetty puhelinpalveluneuvonta Seniori-info 1.2.2016. Sosiaali- ja lähityön sosiaaliohjaajat työskentelevät nykyisin myös terveysasemilla vahvistaen iäkkäiden henkilöiden palveluohjausta. Tällä hetkellä valmistellaan keskitetyn palveluneuvonnan, -ohjauksen ja palvelutarpeen arvioinnin toimintamallia. Keskitetty malli yhdenmukaistaa käytäntöjä ja turvaa tasalaatuisen ohjauksen sekä yksinkertaistaa asiakkaiden näkökulmasta palveluihin hakeutumista.

Muistisairauksien tunnistamiseen ja hoitoon on erityisesti kiinnitetty huomiota. Terveysasemien osaamista ja potilasohjausta muistisairauksissa on parannettu: geriatrit käyvät konsultoimassa terveysasemalää-

käreitä muistisairauksiin liittyvissä kysymyksissä; asiakkaita ohjataan muistitutkimuksiin kaupungin erikoislääkäripoliklinikoille sujuvasti. Muistivastuuhoitajatoimintaa ja muistitestausta terveysasemilla on kehitetty sekä parannettu muistisairausdiagnoosin jälkeistä seurantaa edelleen terveysasemien, kotihoidon ja palvelukeskusten yhteistyötä tiivistäen. Vuonna 2016 geriatrian poliklinikan toimintaa on vahvistettu ja muistikoordinaattoritoiminta keskitettiin sinne. Kaksi muistikoordinaattoria on saatu lisää: ruotsinkielinen ja vastaava muistikoordinaattori. Tutkimuksiin pääsy poliklinikoille on nopeutunut ja geriatrian poliklinikan toiminnassa sujuvoitetaan edelleen tutkimus- ja hoitoprosessia. Kaikki nämä toimet tukevat muistisairaiden kotona asumista.

Helsingissä tällä hetkellä (tammikuun lopussa) 95 asiakasta odottaa ympärivuorokautisen hoidon paikkaa. Kuukausittain noin 100 uuden asiakkaan arvioidaan tarvitsevan ympärivuorokautisen hoidon paikkaa ja suunnilleen sama määrä myös saa hoitopaikan. Tiedot palvelun saannin määrärajoista päivitetään vanhuspalvelulain edellyttämällä tavalla kolme kertaa vuodessa kaupungin internetsivuille. Odotusajat ovat lainmukaisia: odotusajan mediaani on 21 vrk (odotusajan mediaani tarkoittaa asiakaskohtaisten odotusaikojen suuruusjärjestyksen keskimmäistä arvoa); yli lain säätämän 3 kk aikarajan odottajia on ollut 2 asiakasta (joulukuu v. 2016). Pitkäaikaispaikan tarve arvioidaan aiempaa useammin avopalveluissa kotona ja paikkaa odotetaan yhä harvemmin kaupunginsairaalassa. Selvitys, arviointi ja sijoitus -prosessissa keskeisenä periaatteena on, että asiakas ja hänen omaisensa voivat osallistua ja olla mukana vaikuttamassa omaan hoitoonsa.

Helsingissä vuonna 2015 aloitetun Stadin ikäohjelman toimeenpanossa ovat asukkaat ja asiakkaat keskeisesti mukana. Palvelujen kehittäminen yhdessä asiakkaiden kanssa lisää asiakkaiden vaikutusmahdollisuuksia ja palvelujen asiakaslähtöisyyttä. Eri palveluissa toimii asiakasneuvostoja ja kokemusasiantuntijoita käytetään aiempaa enemmän. Stadin ikäohjelman jatkovalmistelussa turvataan asukkaiden osallistuminen.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Ikäihmisten hyvinvoinnin ja toimintakyvyn kannalta on tärkeää, että he saavat asianmukaista neuvontaa, palvelua ja hoitoa sekä tukea arjessa selviytymiseen. Kunta voi tukea ikäihmisiä tarjoten riittävät ja oikea-aikaiset palvelut yhteistyössä eri tahojen kanssa. Palvelujen riittävyden ja laadun arvioinnissa ja palvelujen suunnittelussa on tärkeää kuulla eri tahoja, erityisesti ikäänntyneitä itseään.

Lautakunta kiinnittää huomiota siihen, että palveluja tarvitsevien vanhusten määrä tulee kasvamaan. Tämä edellyttää resurssien lisäämistä

niin kotihoidossa ja muissa kotiin tarjottavissa palveluissa kuin palveluasumisessa. Myös henkilöstön jaksaminen korostaa tarvetta lisätä voimavaroja."

Käsittely

14.02.2017 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esitetty vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Anna Vuorjoki: Lisätään lausunnon loppuun: "Lautakunta kiinnittää huomiota siihen, että palveluja tarvitsevien vanhusten määrä tulee kasvamaan. Tämä edellyttää resurssien lisäämistä niin kotihoidossa ja muissa kotiin tarjottavissa palveluissa kuin palveluasumisessa. Myös henkilöstön jaksaminen korostaa tarvetta lisätä voimavaroja."

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavan äänestyksen pohjalta:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Anna Vuorjoki): Lisätään lausunnon loppuun: "Lautakunta kiinnittää huomiota siihen, että palveluja tarvitsevien vanhusten määrä tulee kasvamaan. Tämä edellyttää resurssien lisäämistä niin kotihoidossa ja muissa kotiin tarjottavissa palveluissa kuin palveluasumisessa. Myös henkilöstön jaksaminen korostaa tarvetta lisätä voimavaroja."

Jaa-äännet: 4

Sirpa Asko-Seljavaara, Sami Heistaro, Seija Muurinen, Hannu Tuominen

Ei-äännet: 9

Maija Anttila, Gunvor Brettschneider, Rene Hursti, Jukka Ihanus, Miina Kajos, Jouko Malinen, Laura Nordström, Marko Rosenholm, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Anna Vuorjoen vastaehdotuksen äänin 9 - 4.

Esittelijä

va. virastopäällikkö
Juha Jolkkonen

18.04.2017

Stj/4

Lisätiedot

Helena Soini, erityissuunnittelija, puhelin: 310 46933
helena.soini(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 407

V 3.5.2017, Ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvuluista annetun vanhuspalvelulain mukaisen suunnitelman seuranta

HEL 2015-001023 T 06 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää merkitä tiedoksi selvityksen ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvuluista annetun ns. vanhuspalvelulain (980/2012) 5 §:n mukaisen suunnitelman seurannasta.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Stadin ikäohjelma_Raportti_vanhusneuvostolle_2016
- 2 Vanhusneuvoston kannanotto 14.2.2017

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Vanhusneuvosto

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto päätti 9.9.2015 § 205 hyväksyä osana kaupungin strategista suunnittelua ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvuluista annetun lain, ns. van-

huspalvelulain, (980/2012) 5 §:n mukaisen suunnitelman vuosiksi 2015 - 2016. Kaupunginvaltuuston päätös sisältyy päätöshistoriaan.

Valtuuston päätöksen täytäntöönpanon yhteydessä kaupunginhallitus kehotti (14.9.2015 § 861) lauta- ja johtokuntia sekä virastoja ja liikelaitoksia ottamaan valmistelussa huomioon ikäohjelman osana kaupungin strategista suunnittelua sekä toteuttamaan toimenpiteiden seurannan niin, että tulokset ovat hyödynnettävissä keväällä 2017 arvioitaessa valtuustokauden 2013 – 2016 ja ikäohjelman tuloksia.

Lisäksi kaupunginhallitus edellytti 31.8.2015, että valtuustolle toimitetaan selvitys ohjelman toteutumisesta ja ohjelman vaatimista resursseista seuraavan strategian valmisteluun mennessä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta on omalta osaltaan käsitellyt ikäohjelman seurantaan 14.3.2017. Lautakunnan antaman lausunto sisältyy päätöshistoriaan.

Asia on valmisteltu yhteistyössä kaupunginkanslian talous- ja suunnitteleuosaston kanssa.

Vanhuspalvelulain edellyttämä suunnitelma

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvveluista, ns. vanhuspalvelulaki tuli voimaan asteittain 1.7.2013 alkaen. Lain tarkoituksena on tukea ikääntyneen väestön hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä ja itsenäistä suoriutumista sekä parantaa ikääntyneiden mahdollisuuksia osallistua elinoloihinsa vaikuttavien päätösten valmisteluun ja tarvitsemiensa palvelujen kehittämiseen. Tarkoituksena on myös parantaa iäkkään henkilön mahdollisuutta saada laadukkaita sosiaali- ja terveystalvveluja sekä ohjausta muiden tarjolla olevien palvelujen käyttöön yksilöllisten tarpeidensa mukaisesti ja riittävän ajoissa silloin, kun hänen heikentynyt toimintakykynsä sitä edellyttää. Lisäksi lain tarkoituksena on vahvistaa iäkkään henkilön mahdollisuutta vaikuttaa hänelle järjestettävien sosiaali- ja terveystalvvelujen sisältöön sekä toteuttamistapaan ja osaltaan päättää niitä koskevista valinnoista.

Vanhuspalvelulain 5 §:n mukaan kunnan tulee valtuustokausittain laatia suunnitelma toimenpiteistään ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi sekä iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien palvelujen ja omaishoidon järjestämiseksi ja kehittämiseksi. Suunnittelussa on painotettava kotona asumista ja kuntoutumista edistäviä toimenpiteitä. Suunnitelma on tehtävä osana kaupungin strategista suunnittelua.

Helsingissä lain mukaista suunnitelmaa toteutetaan monihallintokuntaisesti sosiaali- ja terveystieteiden koordinoimana ja osana kaupungin strategiaohjelmaa. Vanhuspalvelulain mukainen suunnitelma on nimetty Stadin ikäohjelmaksi ja se on toiminut strategiaohjelman toimeenpanosuunnitelmana. Ikäohjelman seurannassa vanhusneuvosto on ollut keskeinen toimija. Vanhusneuvostolle on toimitettu yksityiskohtainen raportointi vuosina 2015 ja 2016 (vuoden 2016 raportti liitteenä 1).

Stadin ikäohjelma valmisteltiin yhdessä

Stadin ikäohjelmaa valmisteltiin laajapohjaisessa verkostossa, jossa oli kattavasti osallistujia eri virastoista ja liikelaitoksista (Arbis, HSL, kaupunginkanslia, kaupunkisuunnitteluvirasto, kaupunginkirjasto, kulttuurikeskus, liikuntavirasto, rakennusvirasto, sosiaali- ja terveystieteiden keskus, työväenopisto) sekä järjestöistä, vanhusneuvostosta ja palvelukeskusten asiakasneuvostoista. Valmisteluvaiheessa järjestettyjen asukastilaisuuksien teemat noudattivat hyvän ikääntymisen turvaamista ja palvelujen parantamista koskevan laatusuosituksen teemoja. Lisäksi terveys- ja hyvinvointierojen kaventamisen teema sekä heikoimmassa asemassa olevien ikääntyneiden asema otettiin valmistelussa huomioon.

Yhteiset tavoitteet ja toimenpiteet

Valmisteluvaiheessa tunnistettiin selkeitä kokonaisuuksia, joihin keskittymällä on mahdollista lisätä helsinkiläisten ikääntyneiden hyvinvointia ja terveyttä. Laaja-alaisessa verkostossa oli mahdollista syventää mukana olevien toimijoiden ymmärrystä ja etsiä yhdessä uudenlaisia keinoja ikääntyneiden terveys- ja hyvinvointierojen kaventamiseksi. Stadin ikäohjelmassa on viisi yhteisesti sovittua toimenpidekokonaisuutta vuosiksi 2015 – 2016, niiden tavoitteet, vastuutahot ja muut osallistujat. Toimenpiteet toteutettiin voimassa olevan taloussuunnitelman ja talousarvion mukaisin käytettävissä olevin voimavaroin. Stadin ikäohjelmaa ovat toteuttaneet kaupungin työntekijät omana työnään yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Ylimääräisiä henkilöresursseja ohjelmaa varten ei ole käytetty.

Viisi toimenpidekokonaisuutta etenivät

Tieto käyttöön ja voimaa vaikuttamiseen -verkosto on paneutunut digineuvonnan kehittämiseen. Yhteistyötä on tehty laajasti kirjastoissa, työväenopistossa ja palvelukeskuksissa. Perinteistä neuvontaa ei ole unohdettu, vaan kirjallista materiaalia on parannettu. Ikäihmisten alueellisia palveluoppaita laajennettiin kattamaan myös muita kuin sosiaali- ja terveystieteiden palveluja, esimerkiksi liikuntaa ja kulttuuria. Stadin ikäohjelmalle perustettiin oma sivu Helsinki-kanavalle ja tilaisuuksien videonnit tallennettiin sinne. Kaupungin internetsivujen uudistaminen on aloitettu,

jotta sekä iäkkäät itse, heidän läheisensä ja työntekijät löytäisivät entistä paremmin Helsingin tarjoamaa monipuolista toimintaa.

lätöntä asumista -verkostossa on kartoitettu, miten ikäihmiset Helsingissä asuvat, tutustuttu erilaisiin yhteisöllisiin asumiskohteisiin sekä jaettu tietoa erilaisista asumisvaihtoehdoista. Syksyllä 2015 järjestettiin ”Asumista ja elämää Helsingissä” minimessujen sarja palvelukeskuksissa. Tilaisuuksia oli neljä, joista yksi oli osittain kaksikielinen. Asumisen vaihtoehdot kiinnostavat ja aiheesta on laadittu esite.

Muistiystävällinen Helsinki -verkosto järjesti Aivoterveysmessut sekä vuonna 2015 että 2016 Kampin palvelukeskuksessa. Molemmissa tilaisuuksissa kävi yli 700 asukasta ja palaute oli kiittävää. Seuraavat messut järjestetään ensi syksynä ja alueellisia messuja on alettu myös suunnitella. Kaupunkilaisten tietoutta aivoterveystyöstä ja muistihäiriöistä sekä -sairauksista on lisätty parantaen kirjallista ohjeistusta ja vahvistetaan ammattilaisten osaamista esimerkiksi neuvontapuhelimessa ja palvelukeskuksissa.

Luotuja liikkumaan -verkostossa julkisen liikenteen sujuvaan käyttöön on kiinnitetty huomiota ja järjestetty opastusta. Helsingin seudun liikennelaitoksen kanssa on tehty yhteistyötä helpottamaan julkisten liikennevälineiden käyttöä. Verkosto on tuottanut näyttöön perustuvaa materiaalia aktiivisen elämäntavan vaikutuksesta aivoterveystyöön ja liikuntakykyyn ja kehittänyt Helsingissä tarjolla olevia liikuntapalveluja ikääntyneiden näkökulmasta. Kaupungin palvelukartasta tehty esite ja esittelyvideo ovat osa ikääntyneiden toiminnan esteiden poistamista. Kiinteä ja kehittyvä yhteistyö järjestötoimijoiden kanssa suuntautuu edelleen uusien innovatiivisten kulkemismallien kokeiluun ja ikäihmisten yhteisöllisyyden lisäämiseen. Pohjoismaisen innovaatiokilpailun loppuviisikossa palkitun Nappi Naapuri -sovelluksen kanssa on yhteistyössä lähdetty tukemaan iäkkäiden ja vapaaehtoisten kohtaamista esimerkiksi kävelyseuran hankkimiseksi. Lisäksi on kiinnitetty huomiota erityisryhmiin mm. aistiesteellisten, kulttuuri- ja kielivähemmistöjen sekä muistisairaiden toimintamahdollisuuksiin ja palvelujen saavutettavuuteen.

Käyttäjälähtöiset palvelut -verkoston palveluja on kehitetty yhteistyössä asiakasneuvostojen, vanhusneuvoston ja asukastilaisuuksista saadun palautteen avulla. Erityisesti on lisätty kotona asumista tukevia palveluja ja muistisairauksiin liittyviä palveluja. Seniori-info eli puhelinneuvontapalvelu aloitti uudelleen toimintansa vuonna 2016.

Kaikkien verkostojen toiminta on edennyt suunnitellusti. Verkostoille on järjestetty säännöllisesti yhteisiä vuorovaikutteisia tapaamisia. Tapaamisissa on käsitelty ajankohtaisia asioita, joita on otettu esiin asukastapaamisissa, verkostojen tapaamisissa tai vanhusneuvostossa. Aiheina

ovat olleet mm. omaishoito, digitalisaatio, palvelujen uudistaminen. Verkostotapaamisia järjestettiin kolme ohjelman valmistelussa ja sen jälkeen kaksi syksyisin ja keväisin, yhteensä yksitoista tilaisuutta.

Vuorovaikutus asukkaiden kanssa

Stadin ikäohjelma on suunniteltu ja toteutettu vanhusneuvoston seurannassa yhdessä helsinkiläisten ikäihmisten ja heidän omaistensa kanssa. Keskiössä ovat kuntalaiskeskustelun teemat: tiedon saanti, asuminen, muisti, liikunta ja liikkuminen ja palvelujen käyttäjälähtöisyys. Strategiakauden aikana järjestettiin yhteensä 28 asukastilaisuutta, joissa kuultiin asukkaita ja koottiin kirjallista palautetta. Tilaisuuksia järjestettiin myös ruotsiksi. Tiedotus on toiminut suomeksi ja ruotsiksi Internetissä, Facebookissa ja Twitterissä. Helsinki-kanavalle on tallennettu tilaisuuksien videoita. Stadin ikäohjelman alatyöryhmät ovat järjestäneet minimessujen sarjan, jossa kuntalaisille tuotiin tietoa mm. asumisesta, liikuntapalveluista, tiedon saannista ja vaikuttamisesta.

Strategian valmistelu

Sosiaali- ja terveyslautakunta on lausunnossa esittänyt, että kaupungin strategisessa suunnittelussa otetaan huomioon Stadin ikäohjelman toimenpidekokonaisuudet ja saavutetut tulokset. Lisäksi lautakunta esittää jatkosuunnittelua varten asuntojen varaamista vanhuksille palvelukeskusten läheisyydessä, ryhmäkotien ja senioriasuntojen rakentamisesta, tietotekniikan käytön ja opetuksen mahdollistamista kotona, HSL:n lähibuslinjojen lisäämistä, Seniori-infon kehittämistä ja terveysasemien ajanvarauksen parantamista. Vanhusneuvosto on toimittanut oman samansuuntaisen kannanottonsa (liite 2).

Kaupunginhallituksen tarkoituksena on, mikäli kaupunginvaltuusto hyväksyy päätösehdotuksen, valtuuston päätöksen täytäntöönpanon yhteydessä kehottaa kaupunginkansliaa ja toimialoja ottamaan valmistelussaan huomioon Stadin ikäohjelman toimenpidekokonaisuudet ja saavutetut tulokset sekä ottamaan ne huomioon jatkosuunnittelun osana valtuustokauden 2017 - 2021 kaupunkistrategian suunnittelussa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Stadin ikäohjelma_Raportti_vanhusneuvostolle_2016
- 2 Vanhusneuvoston kannanotto 14.2.2017

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Vanhusneuvosto

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveyslautakunta
Kaupunginkanslia
Toimialajohtajat

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 14.03.2017 § 87

HEL 2015-001023 T 06 01 02

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle ikäohjelman toteutumisesta ja ohjelman vaatimista resursseista seuraavan esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon:

"Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista säädetyn lain 980/2012, niin sanotun vanhustalvelulain, 5 §:n mukaisen suunnitelman 24.2.2015. Suunnitelma vuosille 2015–2016 koostui kaupungin strategiaohjelmasta 2013–2016, Stadin ikäohjelma -nimisestä toimeenpanosuunnitelmasta, ikääntyneille tarkoitettujen Helsingin sosiaali- ja terveyspalvelujen kuvauksesta sekä Helsingin tietokeskuksen tuottamista ikääntyneitä väestöä koskevista tilastotiedoista. Sosiaali- ja terveyslautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että suunnitelma vietään vanhustalvelulain 5 §:n mukaisesti kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi osana kaupungin strategista suunnittelua. Kaupunginvaltuuston 9.9.2015 tekemän päätöksen mukaisesti kaupunginhallitus kehotti lauta- ja johtokuntia sekä virastoja ja liikelaitoksia ottamaan valmistelussa huomioon ikäohjelman osana kaupungin strategista suunnittelua sekä toteuttamaan toimenpiteiden seurannan niin, että tulokset ovat hyödynnettävissä keväällä 2017 arvioitaessa valtuustokauden 2013–2016 ja ikäohjelman tuloksia.

Stadin ikäohjelma valmisteltiin yhdessä

Stadin ikäohjelmaa valmisteltiin laajapohjaisessa verkostossa, jossa oli kattavasti osallistujia eri virastoista ja liikelaitoksista (Arbis, HSL, kaupunginkanslia, kaupunkisuunnitteluvirasto, kaupunginkirjasto, kulttuurikeskus, liikuntavirasto, rakennusvirasto, sosiaali- ja terveystieteiden keskus, työväenopisto) sekä järjestöistä, vanhusneuvostosta ja palvelukeskusten asiakasneuvostoista. Asukastilaisuuksissa koottiin mielenkiintoa siitä, mikä Stadin ikäohjelmassa on ikääntyneille tärkeintä. Asukastilaisuuksien teemat noudattivat hyvän ikääntymisen turvaamista ja palvelujen parantamista koskevan laatusuosituksen teemoja. Lisäksi terveys- ja hyvinvointierojen kaventamisen teema kulki mukana ohjelman valmistelussa. Myös heikoimmassa asemassa olevat ikääntyneet otettiin huomioon.

Yhteiset tavoitteet ja toimenpiteet

Verkoston tapaamisissa ja asukastilaisuuksissa tunnistettiin selkeitä kokonaisuuksia, joihin keskittymällä voitaisiin lisätä helsinkiläisten ikääntyneiden hyvinvointia ja terveyttä. Laaja-alaisen yhteistyön avulla oli mahdollista edelleen syventää mukana olevien toimijoiden ymmärrystä ja etsiä yhdessä uudenlaisia keinoja ikääntyneiden terveys- ja hyvinvointierojen kaventamiseksi. Stadin ikäohjelmassa kuvattiin viisi yhteisesti sovittua toimenpidekokonaisuutta vuosille 2015–2016, niiden tavoitteet, vastuutahot ja muut osallistajat. Toimenpiteet toteutettiin voimassa olevan taloussuunnitelman ja talousarvion mukaisin käytettävissä olevin voimavaroin. Stadin ikäohjelmaa ovat toteuttaneet kaupungin työntekijät omana työnään yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Ylimääräisiä henkilöresursseja ohjelmaa varten ei ole käytetty.

Viisi toimenpidekokonaisuutta etenivät

Tieto käyttöön ja voimaa vaikuttamiseen -verkosto on paneutunut digineuvonnan kehittämiseen. Yhteistyötä on tehty laajasti kirjastoissa, työväenopistossa ja palvelukeskuksissa. Perinteistä neuvontaa ei ole unohdettu, vaan kirjallista materiaalia on parannettu. Ikäihmisten alueellisia palveluoppaita laajennettiin kattamaan myös muita kuin sosiaali- ja terveystieteiden palveluita, kuten liikunta ja kulttuuri. Stadin ikäohjelmalle perustettiin oma sivu Helsinki-kanavalle ja tilaisuuksien videoinnit tallennettiin sinne. Kaupungin internetsivujen uudistaminen on aloitettu, jotta sekä iäkkäät itse, heidän läheisensä ja työntekijät löytäisivät entistä paremmin Helsingin tarjoamaa monipuolista toimintaa.

lätöntä asumista -verkostossa on kartoitettu, miten ikäihmiset Helsingissä asuvat, tutustuttu erilaisiin yhteisöllisiin asumiskohteisiin sekä jaettu tietoa erilaisista asumisvaihtoehdoista. Syksyllä 2015 järjestettiin ”Asumista ja elämää Helsingissä” minimessujen sarja palvelukeskuk-

sissa. Tilaisuuksia oli 4, joista yksi oli osittain kaksikielinen. Asumisen vaihtoehdot kiinnostavat ja aiheesta on tehty esite.

Muistiystävällinen Helsinki -verkosto järjesti Aivoterveysmessut marras-kuussa 2015 sekä 2016 Kampin palvelukeskuksessa. Molemmissa tilaisuuksissa kävi yli 700 asukasta ja palaute oli kiittävää. Seuraavat messut järjestetään ensi syksynä ja alueellisia messuja on alettu myös suunnitella. Kaupunkilaisten tietoutta aivoterveystä ja muistihäiriöistä/-sairauksista on lisätty parantaen kirjallista ohjeistusta ja vahvistaen ammattilaisten osaamista esim. neuvontapuhelimesta ja palvelukeskuksissa.

Luotuja liikkumaan -verkostossa julkisen liikenteen sujuvaan käyttöön on kiinnitetty huomiota ja järjestetty opastusta. Helsingin seudun liikennelaitoksen kanssa on tehty yhteistyötä helpottamaan julkisten liikennevälineiden käyttöä. Verkosto on tuottanut näyttöön perustuvaa materiaalia aktiivisen elämäntavan vaikutuksesta aivoterveysten ja liikuntakykyyn ja kehittänyt Helsingissä tarjolla olevia liikuntapalveluja ikääntyneiden näkökulmasta. Kaupungin palvelukartasta tehty esite ja esittelyvideo ovat osa ikääntyneiden toiminnan esteiden poistamista. Kiinteä ja kehittyvä yhteistyö järjestötoimijoiden kanssa tähtää edelleen uusien innovatiivisten kulkemismallien kokeiluun ja ikäihmisten yhteisöllisyyden lisäämiseen. Pohjoismaisen innovaatiokilpailun loppuviisikossa palkitun Nappi Naapuri -sovelluksen kanssa on yhteistyössä lähdetty tukemaan iäkkäiden ja vapaaehtoisten kohtaamista esimerkiksi kävelyseuran hankkimiseksi. Lisäksi on kiinnitetty huomiota erityisryhmiin mm. aistiesteellisten, kulttuuri- ja kielivähemmistöjen sekä muistisairaiden toimintamahdollisuuksiin ja palveluiden saavutettavuuteen.

Käyttäjälähtöiset palvelut -verkosto on sosiaali- ja terveysviraston sairaala-, kuntoutus- ja hoivaosaston vastuulla. Palveluja on kehitetty yhteistyössä asiakasneuvostojen, vanhusneuvoston ja asukastilaisuuksista saadun palautteen avulla. Erityisesti on lisätty kotona asumista tukevia palveluja ja muistisairauksiin liittyviä palveluja. Seniori-info eli puhe- linneuvontapalvelu aloitti uudelleen toimintansa helmikuussa 2016.

Kaikkien verkostojen toiminta on edennyt suunnitellusti. Verkostoille on järjestetty säännöllisesti yhteisiä tapaamisia, jolloin ne voivat käyttää toistensa osaamista hyödyksi. Tapaamisissa on käsitelty ajankohtaisia asioita, joita on otettu esiin asukastapaamisissa, verkostojen tapaamisissa tai vanhusneuvostossa. Aiheina ovat olleet mm. omaishoito, digitalisaatio, palvelujen uudistaminen. Verkostotapaamisia järjestettiin kolme ohjelman valmistelussa ja sen jälkeen kaksi syksyisin ja keväisin, yhteensä yksitoista tilaisuutta.

Ohjelman seurannassa vanhusneuvostolla on keskeinen rooli. Työs-
kentelystä on raportoitu yksityiskohtaisesti vanhusneuvostolle vuosien
2015 ja 2016 lopussa.

Ohjelmaa toteutetaan vuorovaikutuksessa asukkaiden kanssa

Stadin ikäohjelma on suunniteltu ja toteutettu yhdessä helsinkiläisten
ikäihmisten ja heidän omaistensa kanssa. Keskiössä ovat kuntalaiskes-
kustelun teemat: tiedon saanti, asuminen, muisti, liikunta ja liikkuminen
ja palvelujen käyttäjälähtöisyys. Strategiakauden aikana järjestettiin yh-
teensä 28 asukastilaisuutta, joissa sekä kuultiin asukkaita että koottiin
kirjallista palautetta. Tilaisuuksia järjestettiin myös ruotsiksi. Tiedotta-
mista on tehty suomeksi ja ruotsiksi Internetissä, Facebookissa ja Twit-
terissä. Helsinki-kanavalle on tallennettu tilaisuuksista videoita. Stadin
ikäohjelman alatyöryhmät ovat järjestäneet minimessujen sarjan, jossa
kuntalaisille tuotiin tietoa mm. asumisesta, liikuntapalveluista, tiedon
saannista ja vaikuttamisesta. Aivoterveysmessut järjestettiin kaksi ker-
taa.

Terveyttä ja hyvinvointia kaikille iäkkäille

Stadin ikäohjelmassa näkökulmana on koko iäkäs väestö. Lisäksi kiin-
nitetään huomiota erityisesti heikoimmassa asemassa oleviin iäkkäisiin
henkilöihin. Iäkäs väestö kokonaisuudessaan on erityisryhmä, vaikka
iäkkäät yksilöinä ovat hyvin moninainen joukko. Ikääntyneet ovat osal-
listuneet ohjelman valmisteluun ja osallisuus näkyy myös ohjelman to-
teuttamisessa ja arvioinnissa.

Ikäohjelma on koonnut Helsingin kaupungin hallintokunnat ja muut toi-
mijat yhteen sovitussa toimenpidekokonaisuuksissa, jolloin niiden edis-
täminen on ollut aiempaa koordinoitumpaa, tehokkaampaa ja asiakas-
lähtöisempää. Eri toimijat ovat tuoneet asiantuntemuksensa yhteisten
teemojen kehittämiseen, ja monipuoliset palvelumahdollisuudet on saa-
tu hyödynnettyä laajasti ja monipuolisesti terveys- ja hyvinvointierojen
kaventamiseksi sekä tasa-arvon edistämiseksi. Sekä asukkaat että
asiantuntijat ovat tunnistaneet samoja kehittämistarpeita ohjelman toi-
menpidekokonaisuuksissa ja niitä on viety eteenpäin yhdessä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta esittää, että kaupungin strategisessa
suunnittelussa otetaan huomioon Stadin ikäohjelman toimenpidekoko-
naisuudet ja saavutetut tulokset. Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta
esittää, että Stadin ikäohjelman jatkosuunnittelu käynnistetään kaupun-
gin eri toimialojen ja muiden toimijoiden yhteistyönä.

Samalla lautakunta esittää jatkosuunnittelua varten, että asuntoja vara-
taan vanhuksille palvelukeskusten läheisyydessä, rakennetaan ryhmä-
koteja ja senioriasuntoja, mahdollistetaan tietotekniikan käyttö ja ope-

tus asiakkaiden kotona, lisätään HSL:n lähibuslinjoja, kehitetään Seniori-infoa ja parannetaan terveysasemien ajanvarausta.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Ikäihmisten hyvinvoinnin ja toimintakyvyn kannalta on tärkeää, että he saavat asianmukaista neuvontaa, palvelua ja hoitoa sekä tukea arjessa selviytymiseen. Kunta voi tukea ikäihmisiä tarjoten riittävät ja oikea-aikaiset palvelut yhteistyössä eri tahojen kanssa. Palvelujen riittävyden ja laadun arvioinnissa ja palvelujen suunnittelussa on tärkeää kuulla eri tahoja, erityisesti ikääntyneitä itseään.

Käsittely

14.03.2017 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Sirpa Asko-Seljavaara: "Samalla lautakunta esittää jatkosuunnittelua varten, että asuntoja varataan vanhuksille palvelukeskusten läheisyydessä, rakennetaan ryhmäkoteja ja senioriasuntoja, mahdollistetaan tietotekniikan käyttö ja opetus asiakkaiden kotona, lisätään HSL:n lähibuslinjoja, kehitetään Seniori-infoa ja parannetaan terveysasemien ajanvarausta."

Kannattaja: Puheenjohtaja Maija Anttila

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Sirpa Asko-Seljavaaran vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

10.03.2015 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

24.02.2015 Pöydälle

Esittelijä

va. virastopäällikkö
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Helena Soini, erityissuunnittelija, puhelin: 310 46933
helena.soini(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 09.09.2015 § 205

HEL 2015-001023 T 06 01 02

Päätös

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti hyväksyä osana kaupungin strategista suunnittelua liitteinä 1 - 3 olevan ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvveluista annetun lain (980/2012), ns. vanhuspalvelulain 5 §:n mukaisen suunnitelman vuosiksi 2015 - 2016.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavat toivomusponnet:

1. Ennen seuraavan valtuustostrategian valmistelua selvitetään, miten nykyiset palveluasumiseen pääsyn kriteerit turvaavat vanhusten hyvän hoidon ja elämän laadun. Selvitystyössä kuullaan henkilöstöä, asiakkaiden edustajia, vanhusneuvostoa ja vanhusjärjestöjä. (Anna Vuorjoki)
2. Valtuusto edellyttää, että vanhuksille tiedotetaan laajemmin mahdollisuuksista saada avustusta omatoimista selviytymistä helpottaviin asunnon muutostöihin ja että selvitetään miten kaupunki voi tarvittaessa edistää muutostöiden tekemistä. (Yrjö Hakanen)
3. Hyväksyessään Stadin ikäohjelman, joka painottaa kuntoutusta ja kotona-asumista, valtuusto kehottaa sosiaali- ja terveystointia yhteistyössä HSL:n kanssa kehittämään vanhusten ja samalla vammaisten kuljetusmahdollisuuksia, jotta he pääsevät tarjottuihin palveluihin. (Sirpa Asko-Seljavaara)
4. Hyväksyessään Stadin ikäohjelman valtuusto edellyttää, että ennen seuraavan valtuustostrategian valmistelua selvitetään mahdollisuudet osallistaa ikääntyneitä toimimaan kokemusasiantuntijoina niin palvelumuotoilussa kuin palvelutuotannossa, esimerkiksi muistelu- tai muiden harrastusryhmien vertaisohjaajina tai ohjaajan työparina. (Riitta Skoglund)

Käsittely

09.09.2015 Ehdotuksen mukaan

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja esitti selontekona, että keskustelun kuluessa oli tehty vastaehdotus.

Valtuutettu Yrjö Hakanen oli valtuutettu Dan Koivulaakson kannattamana ehdottanut seuraavaa:

Päätösesityksen loppuun lisätään: Hyväksyessään Stadin ikäohjelman valtuusto edellyttää, että sen tavoitteiden toteuttamiseksi tarvittavista voimavaroista tehdään arvio ja esitykset osana vuoden 2017 talousarvion valmistelua.

Lisäksi oli ehdotettu hyväksyttäväksi seuraavat kuusi toivomuspontta:

Valtuutettu Anna Vuorjoki oli valtuutettu Yrjö Hakasen kannattamana ehdottanut hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Ennen seuraavan valtuustostrategian valmistelua selvitetään, miten nykyiset palveluasumiseen pääsyn kriteerit turvaavat vanhusten hyvän hoidon ja elämän laadun. Selvitystyössä kuullaan henkilöstöä, asiakkaiden edustajia, vanhusneuvostoa ja vanhusjärjestöjä.

Valtuutettu Yrjö Hakanen oli valtuutettu Mari Rantasen kannattamana ehdottanut hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Valtuusto edellyttää, että talousarvion valmistelussa selvitetään miten voidaan turvata kotihoidon päivystävien yksiköiden toiminnan laajentamisen edellyttämät resurssit.

Valtuutettu Yrjö Hakanen oli valtuutettu Dan Koivulaakson kannattamana ehdottanut hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Valtuusto edellyttää, että kaupunginhallitus selvittää kaupungin mahdollisuudet ylläpitää ympärivuorokautisissa vanhushpalveluissa korkeampaa henkilöstömitoitusta kuin ministeriön valmistelemassa uusissa suosituksissa.

Valtuutettu Yrjö Hakanen oli valtuutettu Dan Koivulaakson kannattamana ehdottanut hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Valtuusto edellyttää, että vanhuksille tiedotetaan laajemmin mahdollisuuksista saada avustusta omatoimista selviytymistä helpottaviin asunnon muutostöihin ja että selvitetään miten kaupunki voi tarvittaessa edistää muutostöiden tekemistä.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara oli valtuutettu Arja Karhuvaaran kannattamana ehdottanut hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään Stadin ikäohjelman, joka painottaa kuntoutusta ja kotona-asumista, valtuusto kehottaa sosiaali- ja terveystointia yhteistyössä HSL:n kanssa kehittämään vanhus- ja samalla vammaisten kuljetusmahdollisuuksia, jotta he pääsevät tarjottuihin palveluihin.

Valtuutettu Riitta Skoglund oli valtuutettu Mari Rantasen kannattamana ehdottanut hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään Stadin ikäohjelman valtuusto edellyttää, että ennen seuraavan valtuustostrategian valmistelua selvitetään mahdollisuudet osallistaa ikääntyneitä toimimaan kokemusasiantuntijoina niin palvelumuotoilussa kuin palvelutuotannossa, esimerkiksi muistelu- tai muiden harrastusryhmien vertaisohjaajina tai ohjaajan työparina.

Selonteko myönnettiin oikeaksi.

1 äänestys

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken hyväksyy kaupunginhallituksen ehdotuksen, äänestää jaa; jos ei voittaa, on valtuutettu Yrjö Hakasen vastaehdotus hyväksyty.

JAA-ehdotus: Khs

Ei-ehdotus: Päätösesityksen loppuun lisätään: Hyväksyessään Stadin ikäohjelman valtuusto edellyttää, että sen tavoitteiden toteuttamiseksi tarvittavista voimavaroista tehdään arvio ja esitykset osana vuoden 2017 talousarvion valmistelua.

Jaa-äännet: 67

Outi Alanko-Kahiluoto, Hennariikka Andersson, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Gunvor Brettschneider, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Matti Enroth, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Eero Heinäluoma, Veronica Hertzberg, Fatbardhe Hetemaj, Mari Holopainen, Rene Hursti, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Katriina Juva, Jukka Järvinen, Helena Kantola, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Tuuli Kousa, Heimo Laaksonen, Timo Laaninen, Maria Landén, Harri Lindell, Hannele Luukkainen, Pekka Majuri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Sari Mäkimattila, Lasse Männistö, Matti Niiranen, Maria Ohisalo, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Pia Pakarinen, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Mari Puoskari, Mika Raatikainen, Timo Raittinen, Marcus Ran-

tala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Jukka Relander, Laura Rissanen, Tomi Sevander, Riitta Skoglund, Päivi Storgård, Leo Stranius, Johanna Sumuvuori, Johanna Sydänmaa, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Pertti Villo, Ville Ylikahri

Ei-äännet: 13

Zahra Abdulla, Yrjö Hakanen, Veronika Honkasalo, Sirkku Ingervo, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Petra Malin, Silvia Modig, Sami Muttilainen, Henrik Nyholm, Sirpa Puhakka, Tuomo Valokainen, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 3

Maija Anttila, Jape Lovén, Thomas Wallgren

Poissa: 2

Nasima Razmyar, Wille Rydman

Kaupunginvaltuusto päätti siten hyväksyä kaupunginhallituksen ehdotuksen.

Puheenjohtaja esitti hyväksyttäväksi seuraavan äänestysjärjestyksen: Toivomusponsien hyväksymisestä äänestetään erikseen.

2 äänestys

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken hyväksyy valtuutettu Anna Vuorjoen ehdottaman toivomusponnen, äänestää jaa, ken sitä vastustaa äänestää ei.

JAA-ehdotus: Ennen seuraavan valtuustostrategian valmistelua selvitetään, miten nykyiset palveluasumiseen pääsyn kriteerit turvaavat vanhusten hyvän hoidon ja elämän laadun. Selvitystyössä kuullaan henkilöstöä, asiakkaiden edustajia, vanhusneuvostoa ja vanhusjärjestöjä.

Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 49

Zahra Abdulla, Outi Alanko-Kahiluoto, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Yrjö Hakanen, Jasmin Hamid, Eero Heinäluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Rene Hursti, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Sirkku Ingervo, Ville Jalovaara, Katriina Juva, Jukka Järvinen, Helena Kantola, Emma Kari, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Maria Landén, Jape Lovén, Petra Malin, Silvia Modig, Sami Muttilainen, Sari Mäkimattila, Henrik Nyholm, Maria Ohisalo, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Jukka Relander, Tomi Sevander, Riitta Skoglund, Leo Stranius, Johanna Sumuvuori, Kaarin

Taipale, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Tuomo Valokainen, Pertti Villo, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 34

Hennariikka Andersson, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Gunvor Brettschneider, Matti Enroth, Juha Hakola, Veronica Hertzberg, Fatbardhe Hetemaj, Arja Karhuvaara, Kauko Koskinen, Terhi Koulu-mies, Tuuli Kousa, Heimo Laaksonen, Timo Laaninen, Harri Lindell, Hannele Luukkainen, Pekka Majuri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Lasse Männistö, Matti Niiranen, Pia Pakarinen, Terhi Peltokorpi, Mari Puoskari, Mika Raatikainen, Timo Raittinen, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Laura Rissanen, Päivi Storgård, Johanna Sydänmaa, Ulla-Marja Urho, Ville Ylikahri

Poissa: 2

Nasima Razmyar, Wille Rydman

Kaupunginvaltuusto oli hyväksynyt valtuutettu Anna Vuorjoen ehdotta-man toivomusponnen.

3 äänestys

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken hyväksyy valtuutettu Yrjö Hakasen ehdottaman toivo-musponnen, äänestää jaa, ken sitä vastustaa äänestää ei.

JAA-ehdotus: Valtuusto edellyttää, että talousarvion valmistelussa sel-vitetään miten voidaan turvata kotihoidon päivystävien yksiköiden toi-minnan laajentamisen edellyttämät resurssit.

Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 30

Zahra Abdulla, Pentti Arajärvi, Gunvor Brettschneider, Mika Ebeling, Yrjö Hakanen, Eero Heinäluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasa-lo, Rene Hursti, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Sirkku Ingervo, Ville Jalo-vaara, Helena Kantola, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Maria Landén, Harri Lindell, Petra Malin, Silvia Modig, Sami Muttilainen, Sari Mäkimmattila, Henrik Nyholm, Sirpa Puhakka, Timo Raittinen, Mari Ran-tanen, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Tuomo Valokainen, Anna Vuorjo-ki

Ei-äännet: 3

Sirpa Asko-Seljavaara, Tuomas Rantanen, Pertti Villo

Tyhjä: 50

Outi Alanko-Kahiluoto, Hennariikka Andersson, Maija Anttila, Harry Bo-gomoloff, Jussi Chydenius, Matti Enroth, Juha Hakola, Jasmin Hamid,

Veronica Hertzberg, Fatbardhe Hetemaj, Katriina Juva, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Tuuli Kousa, Heimo Laaksonen, Timo Laaninen, Jape Lovén, Hannele Luukkainen, Pekka Majuri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Lasse Männistö, Matti Niiranen, Maria Ohisalo, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Pia Pakarinen, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Mari Puoskari, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Jukka Relander, Laura Rissanen, Tomi Sevander, Riitta Skoglund, Päivi Storgård, Leo Stranius, Johanna Sumuvuori, Johanna Sydänmaa, Kaarin Taipale, Ulla-Marja Urho, Ville Ylikahri

Poissa: 2
Nasima Razmyar, Wille Rydman

Valtuutettu Tuomas Rantanen ilmoitti tarkoituksenaan olleen äänestää tyhjää.

Kaupunginvaltuusto ei ollut hyväksynyt valtuutettu Yrjö Hakasen ehdottamaa toivomuspontta.

4 äänestys

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken hyväksyy valtuutettu Yrjö Hakasen ehdottaman toivomusponnen, äänestää jaa, ken sitä vastustaa äänestää ei.

JAA-ehdotus: Valtuusto edellyttää, että kaupunginhallitus selvittää kaupungin mahdollisuudet ylläpitää ympärivuorokautisissa vanhuspalveluissa korkeampaa henkilöstömitoitusta kuin ministeriön valmistelemisissä uusissa suosituksissa.

Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 37

Zahra Abdulla, Pentti Arajärvi, Gunvor Brettschneider, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Yrjö Hakanen, Eero Heinäluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Rene Hursti, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Sirkku Ingervo, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Helena Kantola, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Maria Landén, Harri Lindell, Jape Lovén, Petra Malin, Silvia Modig, Sami Muttilainen, Sari Mäkimattila, Henrik Nyholm, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Sirpa Puhakka, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Tomi Sevander, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Tuomo Valokainen, Anna Vuorjoki

Ei-äännet: 2
Björn Månsson, Pertti Villo

Tyhjä: 44

Outi Alanko-Kahiluoto, Hennariikka Andersson, Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Matti Enroth, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Veronica Hertzberg, Fatbardhe Hetemaj, Katriina Juva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Tuuli Kousa, Heimo Laaksonen, Timo Laaninen, Hannele Luukkainen, Pekka Majuri, Seija Muurinen, Lasse Männistö, Matti Niiranen, Maria Ohisalo, Pia Pakarinen, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Mari Puoskari, Timo Raittinen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Jukka Relander, Laura Rissanen, Riitta Skoglund, Päivi Storgård, Leo Stranius, Johanna Sumuvuori, Johanna Sydänmaa, Ulla-Marja Urho, Ville Ylikahri

Poissa: 2

Nasima Razmyar, Wille Rydman

Kaupunginvaltuusto ei ollut hyväksynyt valtuutettu Yrjö Hakasen ehdottamaa toivomuspontta.

5 äänestys

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken hyväksyy valtuutettu Yrjö Hakasen ehdottaman toivomuspontin, äänestää jaa, ken sitä vastustaa äänestää ei.

JAA-ehdotus: Valtuusto edellyttää, että vanhuksille tiedotetaan laajemmin mahdollisuuksista saada avustusta omatoimista selviytymistä helpottaviin asunnon muutostöihin ja että selvitetään miten kaupunki voi tarvittaessa edistää muutostöiden tekemistä.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 57

Zahra Abdulla, Outi Alanko-Kahiluoto, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Gunvor Brettschneider, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Yrjö Hakanen, Jasmin Hamid, Eero Heinäluoma, Veronica Hertzberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Rene Hursti, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Sirkku Ingervo, Ville Jalovaara, Katriina Juva, Jukka Järvinen, Helena Kantola, Emma Kari, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Maria Landén, Harri Lindell, Jape Lovén, Petra Malin, Silvia Modig, Sami Muttillainen, Björn Månsson, Sari Mäkimattila, Henrik Nyholm, Maria Ohisalo, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Jukka Relander, Tomi Servander, Riitta Skoglund, Päivi Storgård, Leo Stranius, Johanna Sumuvuori, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Tuomo Valokainen, Pertti Villo, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 26

Hennariikka Andersson, Matti Enroth, Juha Hakola, Fatbardhe Hetemaj, Arja Karhuvaara, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Tuuli Kousa, Heimo Laaksonen, Timo Laaninen, Hannele Luukkainen, Pekka Majuri, Seija Muurinen, Lasse Männistö, Matti Niiranen, Pia Pakarinen, Terhi Peltokorpi, Timo Raittinen, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Laura Rissanen, Johanna Sydänmaa, Ulla-Marja Urho, Ville Ylikahri

Poissa: 2

Nasima Razmyar, Wille Rydman

Kaupunginvaltuusto oli hyväksynyt valtuutettu Yrjö Hakasen ehdottaman toivomusponnen

6 äänestys

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken hyväksyy valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran ehdottaman toivomusponnen, äänestää jaa, ken sitä vastustaa äänestää ei.

JAA-ehdotus: Hyväksyessään Stadin ikäohjelman, joka painottaa kuntoutusta ja kotona-asumista, valtuusto kehottaa sosiaali- ja terveystointa yhteistyössä HSL:n kanssa kehittämään vanhusten ja samalla vammaisten kuljetusmahdollisuuksia, jotta he pääsevät tarjottuihin palveluihin.

Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 65

Zahra Abdulla, Outi Alanko-Kahiluoto, Hennariikka Andersson, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Gunvor Brettschneider, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Matti Enroth, Yrjö Hakanen, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Eero Heinäluoma, Veronica Hertzberg, Fatbardhe Hetemaj, Mari Holopainen, Rene Hursti, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Katriina Juva, Helena Kantola, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Tuuli Kousa, Heimo Laaksonen, Timo Laaninen, Maria Landén, Harri Lindell, Hannele Luukkainen, Pekka Majuri, Sami Mutttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Sari Mäkimattila, Lasse Männistö, Matti Niiranen, Henrik Nyholm, Maria Ohisalo, Sara Paavolainen, Pia Pakarinen, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Mari Puoskari, Mika Raatikainen, Timo Raittinen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Jukka Relander, Laura Rissanen, Riitta Skoglund, Päivi Storgård, Leo Stranius, Johanna Sumuvuori, Johanna Sydänmaa, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Pertti Villo, Anna Vuorjoki, Ville Ylikahri

Tyhjä: 18

Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Veronika Honkasalo, Sirkku Ingervo, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Jape Lovén, Petra Malin, Silvia Modig, Osku Pajamäki, Sirpa Puhakka, Mari Rantanen, Tomi Sevander, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Tuomo Valokainen

Poissa: 2

Nasima Razmyar, Wille Rydman

Kaupunginvaltuusto oli hyväksynyt valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran ehdottaman toivomusponnen

7 äänestys

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken hyväksyy valtuutettu Riitta Skoglundin ehdottaman toivomusponnen, äänestää jaa, ken sitä vastustaa äänestää ei.

JAA-ehdotus: Hyväksyessään Stadin ikäohjelman valtuusto edellyttää, että ennen seuraavan valtuustostrategian valmistelua selvitetään mahdollisuudet osallistaa ikääntyneitä toimimaan kokemusasiantuntijoina niin palvelumuotoilussa kuin palvelutuotannossa, esimerkiksi muistelu- tai muiden harrastusryhmien vertaisohjaajina tai ohjaajan työparina.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 74

Zahra Abdulla, Outi Alanko-Kahiluoto, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Gunvor Brettschneider, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Matti Enroth, Yrjö Hakanen, Jasmin Hamid, Eero Heinäluoma, Veronica Hertzberg, Fatbardhe Hetemaj, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Rene Hursti, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Sirkku Ingervo, Ville Jalovaara, Katriina Juva, Jukka Järvinen, Helena Kantola, Emma Kari, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Tuuli Kousa, Timo Laaninen, Maria Landén, Harri Lindell, Jape Lovén, Hannele Luukkainen, Petra Malin, Silvia Modig, Sami Mutttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Sari Mäkimmattila, Lasse Männistö, Matti Niiranen, Henrik Nyholm, Maria Ohisalo, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Pia Pakarinen, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Timo Raittinen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Tatu Rauhamäki, Jukka Relander, Tomi Sevander, Riitta Skoglund, Päivi Storgård, Leo Stranius, Johanna Sumuvuori, Johanna Sydänmaa, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Tuomo Valokainen, Pertti Villo, Anna Vuorjoki, Ville Ylikahri

18.04.2017

Tyhjä: 9

Hennariikka Andersson, Juha Hakola, Arja Karhuvaara, Heimo Laaksonen, Pekka Majuri, Mika Raatikainen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Ulla-Marja Urho

Poissa: 2

Nasima Razmyar, Wille Rydman

Kaupunginvaltuusto oli hyväksynyt valtuutettu Riitta Skoglundin ehdotaman toivomusponnen

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 31.08.2015 § 779

HEL 2015-001023 T 06 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä osana kaupungin strategista suunnittelua liitteinä 1 - 3 olevan ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvueluista annetun lain (980/2012), ns. vanhuspalvelulain 5 §:n mukaisen suunnitelman vuosiksi 2015 - 2016.

Samalla kaupunginhallitus edellytti, että kaupunginvaltuuston hyväksyessä ikäohjelman valtuustolle toimitetaan selvitys ohjelman toteutumisesta ja ohjelman vaatimista resursseista seuraavan strategian valmisteluun mennessä.

Käsittely

31.08.2015 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijä muutti esitystään Marcus Rantalan vastaehdotuksen mukaisesti.

Vastaehdotus:

Marcus Rantala: Lisätään liitteen 1 kohdan 2.3.3 Sosiaali- ja terveystalvuelut ensimmäisen kappaleen loppuun seuraava virke:

"Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus on valmistelemassa toimenpideohjelmia ruotsinkielisten sosiaali- ja terveystieteiden kehittämiseksi. Tarkoituksena on, että lautakunta käsittelee ehdotusta vuoden 2015 lopussa. Tuleva ohjelma on tärkeä ja konkreettinen työkalu myös ruotsinkielisten ikäihmistien palveluiden osalta."

Kannattaja: Veronika Honkasalo

Vastaehdotus:

Veronika Honkasalo: Lisätään päätösehdotuksen loppuun lause:

"Hyväksyessään Stadin ikäohjelman kaupunginhallitus edellyttää, että valtuustolle toimitetaan selvitys ohjelman toteutumisesta ja ohjelman vaativista resursseista seuraavan strategian valmisteluun mennessä".

Kannattaja: Pilvi Torsti

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Veronika Honkasalon vastaehdotuksen ja esittelijän muutetun ehdotuksen mukaisesti muutetun esityksen.

24.08.2015 Pöydälle

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 11.06.2015 § 269

HEL 2015-001023 T 06 01 02

Lausunto

Kiinteistölautakunta antoi kaupunginhallitukselle ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystieteiden palveluista säädetyn lain, ns. vanhuspalvelulain, mukaisesta suunnitelmasta seuraavan lausunnon:

Ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystieteiden palveluista annettu laki (niin sanottu vanhuspalvelulaki) on tullut voimaan asteittain 1.7.2013 alkaen. Lain tarkoituksena on mm. tu-

kea ikääntyneen väestön hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä ja itse-
näistä suoriutumista sekä parantaa ikääntyneiden mahdollisuuksia
osallistua elinoloihinsa vaikuttavien päätösten valmisteluun ja tarvitse-
miensa palvelujen kehittämiseen. Kunnan tulee valtuustokausittain
suunnitella, miten lain tavoitteet kunnassa toteutetaan.

Kunnan laatimassa suunnitelmassa painotetaan muun muassa kotona
asumista ja kuntoutumista edistäviä toimenpiteitä. Suunnitelmassa on
määriteltävä kunnan eri toimialojen vastuut toimenpiteiden toteuttami-
sessa ja, miten toimitaan yhteistyössä. Helsingissä vanhuspäivälain
mukaista suunnitelmaa toteutetaan monihallintokuntaisesti sosiaali- ja
terveysviraston koordinoimana ja osana kaupungin strategiaohjelmaa
käyttämällä toimeenpanosuunnitelmana niin sanottua Stadin ikäohjel-
maa. Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi kokouksessaan 10.3.2015
Stadin ikäohjelman, joka on vanhuspäivälain velvoittama Helsingin
suunnitelma.

Stadin ikäohjelmaa valmistelevassa verkostossa ja asukastilaisuuksis-
sa tunnistettiin tarve nostaa asumiseen liittyvät teemat omaksi toimen-
piteekseen. Asumiseen liittyvät asiat ovat ikääntyneiden elämässä kes-
keisiä, koska kodin ja sen lähiympäristön merkitys korostuu toimintaky-
vyn heikentyessä.

Suunnitelmaa edistetään verkostotyöskentelyllä, jota varten on perus-
tettu neljä alatyöryhmää, joista yksi on ”lätöntä asumista”. Siinä tavoit-
teena on, että ikääntyneiden asumista parannetaan ja kotona asumisen
mahdollisuuksia lisätään. Kiinteistövirastoa koskevat asiat liittyvät ohjel-
man kohtaan ”lätöntä asumista”.

Ikääntyneiden asumisen kehittämissuunnitelman tavoitteet vuosille 2013 -
2017 on sisällytetty Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutu-
sohjelmaan.

Asumisen ja maankäytön toteutusohjelman koordinoinnista vastaa kau-
punginkanslian johdolla poikkihallinnollinen AM-sihteeristö, jossa ovat
mukana kiinteistövirasto, kaupunkisuunnitteluvirasto, rakennusvalvon-
tavirasto, Helsingin kaupungin asunnot Oy (Heka) ja Helsingin kaupun-
gin asuntotuotantotoimisto (ATT).

Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman strategiset
toimenpiteet ovat:

Kaupungin omassa asuntokannassa pyritään tarjoamaan esteettömän
asumisen vaihtoehtoja vanhoille ja uusille vuokra-asukkaille.

Parannetaan asuntojen soveltuvuutta elinkaariasumiseen sekä ediste-
tään hissien rakentamista vanhaan asuntokantaan.

Asuntorakentamista kehitetään ottaen huomioon eri asukasryhmien tulevaisuuden tarpeet, jotta asuntotarjonta vastaisi paremmin eri ryhmien muuttuviin tarpeisiin.

Turvataan eri väestöryhmien mahdollisuudet asua pääkaupungissa. Asumisen suunnittelussa kiinnitetään erityistä huomiota asuntomarkkinoille tulevien nuorten, lapsiperheiden, ikääntyneiden ja erityisryhmiin kuuluvien asukkaiden asumismahdollisuuksiin sekä maahanmuuttaja-taustaisen väestön ja pienten asuntokuntien määrän kasvuun.

Ikääntyneiden asuntoja pyritään sijoittamaan omatoimisuuden vahvistamiseksi monipuolisten palvelukeskusten lähelle.

Helsingin kaupungin asunnot Oy:n (Heka Oy) vapautuvien esteettömien vuokra-asuntojen jaossa huomioidaan liikkumis- ja toimimisesteiset.

AM (Asumisen ja maankäytön toteutusohjelman) -sihteeristön tehtävänä on varmistaa Helsingin asunto-ohjelman tavoitteiden toteutuminen ikääntyneiden kohdalla. Yhteistyöverkoston toiminnalla voidaan varmistaa kaikkien toimiminen samaan suuntaan tavoitteiden saavuttamiseksi.

Kiinteistölautakunta pitää Stadin ikäohjelmassa esitettyjä tavoitteita ja sen toteutusmallia kiinteistöviraston kannalta hyvinä. Kiinteistölautakunta myötävaikuttaa omalta osaltaan Stadin ikäohjelmassa asetettujen tavoitteiden toteuttamiseen. Kiinteistölautakunta esittää uudisrakentamiseen tontinvarauksia ikäihmisten tarpeisiin asuntopoliittisessa ohjelmassa asetetun tavoitteen mukaisesti tai muutoin sosiaali- ja terveysviraston kanssa yhteisesti määritellyllä tavalla. Tällöin etusijalle asetetaan kaupungin omana tuotantona toteutettavat hankkeet.

Esittelijä

tilakeskuksen päällikkö
Arto Hiltunen

Lisätiedot

Tarja Leväinen, vuokrauspäällikkö, puhelin: 310 78283
tarja.levainen(a)hel.fi

Direktionen för svenska arbetarinstitutet 10.06.2015 § 36

HEL 2015-001023 T 06 01 02

Beslut

Direktionen för svenska arbetarinstitutet beslutade att ge följande utlåtande

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Stadens seniorprogram ger en förtjänstfull bild av stadens tjänster för de äldre. I och med att man under arbetets gång involverat stadens invånare, finns också de äldres egna behov och önskemål med, vilket är av stor betydelse. Seniorprogrammet tar också upp befolkningsutvecklingen under de kommande åren, också det viktig information för Arbis med tanke på planeringen av kurser.

Arbetsgruppen kom fram till fem mål som man ska jobba vidare med (fritt översatta):

1. Tillgänglig information och möjlighet att påverka
2. Gott boende för alla åldrar
3. Motion för alla
4. Det minnesvänliga Helsingfors
5. Användarvänliga tjänster

Arbis deltog i arbetet med seniorprogrammet i synnerhet i initialskedet, mot slutet på distans. Av de mål som man formulerade tangerar alla utom boendefrågorna naturligt Arbis verksamhet. Arbis kursutbud stödjer seniorernas både fysiska och psykiska hälsa – den skapar ett intellektuellt kapital och ett socialt sammanhang, vilket är särskilt viktigt för seniorerna. Någon annan motsvarande verksamhet erbjuds inte på svenska i Helsingfors till ett så fördelaktigt pris som på institutet – kurser som riktar sig enbart till seniorer subventioneras med 50 %, delvis med hjälp av studiesedlar beviljade av Utbildningsstyrelsen.

Utgående från åtgärdsförslagen som är listade under målen i seniorprogrammet kommer Helsingfors Arbis ännu noggrannare än tidigare att planera sitt kursutbud för seniorer. Arbis kommer att sitta med i arbetsgruppen för det minnesvänliga Helsingfors, eventuellt också i gruppen som jobbar med motionsfrågor. Seniorerna utgör sedan länge en av Arbis viktigaste målgrupper. Institutet ordnar årligen ca 25 kurser i motion och hälsa för seniorer och ungefär lika många i it. Dessutom är alla kurser som går dagtid välbesökta av den äldre befolkningen.

Som det framgår i rapporten på sidan 12 är 10 % av åldersklassen över 65 år svenskspråkiga men av över 85-åringarna är hela 12,5 % svenskspråkiga. Ålderskurvan för stadens svenskspråkiga och speciellt för dem över 65 år avviker klart från motsvarande finskspråkiga. All forskning visar på att modersmålet har en stor betydelse då man blir äldre och de som nu är 70 eller äldre gick i skola i en värld där det inte i folkskolan var obligatoriskt att läsa det andra inhemska språket – i detta fall finska. Det att det i staden finns ett svenskspråkigt rum som Arbis

har en mycket stor betydelse för de svenskspråkiga seniorerna och deras möjligheter att i samstämmighet med landets seniorpolitik bo hemma så länge som möjligt.

Förutom de fem arbetsgrupperna som har tillsatts utgående från målen i seniorprogrammet anser direktionen för Helsingfors arbis därför att den svenska enheten vid social- och hälsovårdsverket tar ansvaret att koordinera och utveckla utbudet av tjänster på svenska i samarbete med andra enheter i staden. Det finns redan nu ett mycket gott samarbete mellan stadens olika verk och tredje sektorn, men detta måste stärkas och vidareutvecklas.

Föredragande

rektor
Moa Thors

Upplysningar

Pamela Granskog, biträdande rektor, telefon
pamela.granskog(a)arbis.hel.fi

Suomenkielisen työväenopiston jk 09.06.2015 § 41

HEL 2015-001023 T 06 01 02

Päätös

Suomenkielisen työväenopiston johtokunta päättää antaa seuraavan lausunnon (viite: diaarinumero HEL 2015-001023):

Lausunto ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalveluista säädetyin lain, ns. vanhuspalvelulain mukaisesta suunnitelmasta "Stadin ikäohjelmasta".

Stadin ikäohjelma tuottaa työväenopistolle arvokasta tietoa ikääntyneistä ja heidän elinoloistaan ja ikäohjelma voi toimia työväenopiston suunnittelua ohjaavana asiakirjana. Työväenopisto oli mukana valmistelussa Stadin ikäohjelmaa sekä on myös mukana jatkotyöskentelyssä, jossa suunnitellaan ohjelman käytännön toteutusta.

Ikääntyneet ovat työväenopiston tärkeä kohderyhmä. Stadin ikäohjelma ilmaistaan työväenopiston keskeiset periaatteet ikäihmisten toiminnan tukemiseksi:

"Työväenopistojen koulutustarjonta on laajaa. Ikääntyneiden käytössä ovat ns. normaalikurssit, ja lisäksi on kurseja senioreille. Ikääntyneille suunnattu tarjonta on yleensä arkipäivisin, kun taas perustarjonta iltaisin ja viikonloppuisin. Kurssit ovat suosittuja, mutta yleensä paikat riittä-

vät kaikille halukkaille. Ikääntyneille suunnattujen kurssien hinnat ovat yleensä alennettuja.”

Työväenopiston johtokunnan mielestä on hyödyllistä, että on tehty kaupungin eri toimijat yhteen kokoava ohjelma. Näin on saatu kokonaisuksena, ja eri toimijoiden keskinäiset roolit ja yhteistyö ovat tarkentuneet. Ohjelma tuottaa uudella tavalla synergiaa eri virastojen, järjestöjen ja myös ikääntyneiden itsensä kanssa, jotka ovat pääasiassa olleet palvelukeskusten asiakasneuvostojen jäseniä ja ohjelma velvoittaa myös eri toimijoita yhteistyöhön.

Jo pitkään jatkunut yhteistyö työväenopiston ja palvelukeskusten kanssa saa ohjelmasta uutta pontta ikääntyneiden opetuksen koordinoimiseen koko kaupungin laajuisesti. Palvelukeskusten määrä on kasvanut. Työväenopisto laajentaa toimintaansa kattamaan uusia palvelukeskuksia ja pyrkii näin palvelemaan ikääntyneitä lähellä heidän asuinpaikkaan erityisesti niillä alueilla, joilla asuu prosentuaalisesti suuria määriä ikääntyneitä.

Stadin ikäohjelma on tuonut tarkennusta ikääntyneille suunnattujen kurssien suunnitteluun: matalan kynnyksen kursseja lisätään, luentojen aiheissa on vanhenemiseen ja ikääntyneenä elämiseen liittyviä aiheita yleiskulttuuristen aiheiden lisäksi.

Kaupungin yhteisenä tavoitteena on, että jokainen pystyisi asumaan kotona mahdollisimman pitkään. Työväenopiston kurssit, luennot ja tapahtumat tukevat tätä tavoitetta lisäämällä sekä fyysistä että henkistä hyvinvointia.

Johtokunta pitää ansiokkaana, että Stadin ikäohjelman valmistelutyöhön on osallistunut myös asiakkaita.

Stadin ikäohjelmassa esitetään tavoitteita ja toimenpiteitä ikääntyneiden helsinkiläisten terveys- ja hyvinvointierojen kaventamiseksi vuosina 2015–2016. Tavoitteet on hahmotettu viiteen koriin: Tieto käyttöön ja voimaa vaikuttamiseen, lähtöä asumista, Luotuja liikkumaan, Muistiystävällinen Helsinki ja Käyttäjälähtöiset palvelut.

Työväenopisto liittyy luontevasti tavoitteisiin ”Tieto käyttöön ja voimaa vaikuttamiseen”, ”Luotuja liikkumaan” sekä tavoitteeseen ”Muistiystävällinen Helsinki”.

Työväenopiston johtokunnan mielestä ohjelmaan tulisi lisätä lause:

- ” Ikääntyneiden opiskelu ja harrastustoiminta nostavat ikääntyneiden elämänlaatua ja ovat tärkeä tekijä sosiaalisessa, psyykkisessä ja fyysisessä hyvinvoinnissa sekä yksinäisyyden lievittämisessä. Erityisesti tu-

lisi kiinnittää huomiota ikääntyneiden miesten syrjäytymisen ehkäisyyn.”

Johtokunta ehdottaa, että ”Luotuja liikkumaan” otsikko muutetaan muotoon

- ”Luotuja liikkumaan ja harrastamaan”

ja että tavoite ”Lisätään ikääntyneiden mahdollisuuksia liikkumiseen, liikuntaan ja arkiaktiivisuuteen toteuttamalla asunto-ohjelman ja strategiaohjelman tavoitteita sekä terveysliikuntasuosituksia ja esteettömyyslinjauksia.” muutetaan muotoon

- ”Lisätään ikääntyneiden mahdollisuuksia harrastamiseen, liikkumiseen, liikuntaan ja arkiaktiivisuuteen toteuttamalla asunto-ohjelman ja strategiaohjelman tavoitteita sekä terveysliikuntasuosituksia ja esteettömyyslinjauksia.”

Lisäksi johtokunnan mielestä ohjelmaan tulisi sisällyttää toimenpiteenä

- ”Eri sukupolvien kohtaamismahdollisuuksien lisääminen.”

Suomenkielisen työväenopiston johtokunta päätti antaa seuraavan lausunnon (viite: diaarinumero HEL 2015-001023):

Lausunto ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvveluista säädetyin lain, ns. vanhustalvvelulain mukaisesta suunnitelmasta ”Stadin ikäohjelmasta”.

Stadin ikäohjelma tuottaa työväenopistolle arvokasta tietoa ikääntyneistä ja heidän elinoloistaan ja ikäohjelma voi toimia työväenopiston suunnittelua ohjaavana asiakirjana. Työväenopisto oli mukana valmistelussa Stadin ikäohjelmaa sekä on myös mukana jatkotyöskentelyssä, jossa suunnitellaan ohjelman käytännön toteutusta.

Ikääntyneet ovat työväenopiston tärkeä kohderyhmä. Stadin ikäohjelmassa ilmaistaan työväenopiston keskeiset periaatteet ikäihmisten toiminnan tukemiseksi:

”Työväenopistojen koulutustarjonta on laajaa. Ikääntyneiden käytössä ovat ns. normaalikurssit, ja lisäksi on kursseja senioreille. Ikääntyneille suunnattu tarjonta on yleensä arkipäivisin, kun taas perustarjonta iltaisin ja viikonloppuisin. Kurssit ovat suosittuja, mutta yleensä paikat riittävät kaikille halukkaille. Ikääntyneille suunnattujen kurssien hinnat ovat yleensä alennettuja.”

Työväenopiston johtokunnan mielestä on hyödyllistä, että on tehty kaupungin eri toimijat yhteen kokoava ohjelma. Näin on saatu kokonaisku-

va, ja eri toimijoiden keskinäiset roolit ja yhteistyö ovat tarkentuneet. Ohjelma tuottaa uudella tavalla synergiaa eri virastojen, järjestöjen ja myös ikääntyneiden itsensä kanssa, jotka ovat pääasiassa olleet palvelukeskusten asiakasneuvostojen jäseniä ja ohjelma velvoittaa myös eri toimijoita yhteistyöhön.

Jo pitkään jatkunut yhteistyö työväenopiston ja palvelukeskusten kanssa saa ohjelmasta uutta pontta ikääntyneiden opetuksen koordinoimiseen koko kaupungin laajuisesti. Palvelukeskusten määrä on kasvanut. Työväenopisto laajentaa toimintaansa kattamaan uusia palvelukeskuksia ja pyrkii näin palvelemaan ikääntyneitä lähellä heidän asuinpaikkaan erityisesti niillä alueilla, joilla asuu prosentuaalisesti suuria määriä ikääntyneitä.

Stadin ikäohjelma on tuonut tarkennusta ikääntyneille suunnattujen kurssien suunnitteluun: matalan kynnyksen kurseja lisätään, luentojen aiheissa on vanhenemiseen ja ikääntyneenä elämiseen liittyviä aiheita yleiskulttuuristen aiheiden lisäksi.

Kaupungin yhteisenä tavoitteena on, että jokainen pystyisi asumaan kotona mahdollisimman pitkään. Työväenopiston kurssit, luennot ja tapahtumat tukevat tätä tavoitetta lisäämällä sekä fyysistä että henkistä hyvinvointia.

Johtokunta pitää ansiokkaana, että Stadin ikäohjelman valmistelutyöhön on osallistunut myös asiakkaita.

Stadin ikäohjelmassa esitetään tavoitteita ja toimenpiteitä ikääntyneiden helsinkiläisten terveys- ja hyvinvointierojen kaventamiseksi vuosina 2015–2016. Tavoitteet on hahmotettu viiteen koriin: Tieto käyttöön ja voimaa vaikuttamiseen, lähtöä asumista, Luotuja liikkumaan, Muistiystävällinen Helsinki ja Käyttäjälähtöiset palvelut.

Työväenopisto liittyy luontevasti tavoitteisiin ”Tieto käyttöön ja voimaa vaikuttamiseen”, ”Luotuja liikkumaan” sekä tavoitteeseen ”Muistiystävällinen Helsinki”.

Työväenopiston johtokunnan mielestä ohjelmaan tulisi lisätä lause:

- ”Ikääntyneiden opiskelu ja harrastustoiminta nostavat ikääntyneiden elämänlaatua ja ovat tärkeä tekijä sosiaalisessa, psyykkisessä ja fyysisessä hyvinvoinnissa sekä yksinäisyyden lievittämisessä.”

Johtokunta ehdottaa, että ”Luotuja liikkumaan” otsikko muutetaan muotoon

- ”Luotuja liikkumaan ja harrastamaan”

18.04.2017

ja että tavoite ”Lisätään ikääntyneiden mahdollisuuksia liikkumiseen, liikuntaan ja arkiaktiivisuuteen toteuttamalla asunto-ohjelman ja strategiaohjelman tavoitteita sekä terveysliikuntasuosituksia ja esteettömyyslinjauksia.” muutetaan muotoon

- ”Lisätään ikääntyneiden mahdollisuuksia harrastamiseen, liikkumiseen, liikuntaan ja arkiaktiivisuuteen toteuttamalla asunto-ohjelman ja strategiaohjelman tavoitteita sekä terveysliikuntasuosituksia ja esteettömyyslinjauksia.”

Lisäksi johtokunnan mielestä ohjelmaan tulisi sisällyttää toimenpiteenä

- ”Eri sukupolvien kohtaamismahdollisuuksien lisääminen.”

19.05.2015 Palautettiin

Esittelijä

opetusosaston osastopäällikkö
Eero Julkunen

Lisätiedot

Eero Julkunen, opetusosaston osastopäällikkö, puhelin: 310 88531
eero.julkunen(a)hel.fi
Päivi Hytönen, koulutus­päällikkö, puhelin: 310 88667
paivi.k.hytonen(a)hel.fi

Liikuntalautakunta 28.05.2015 § 113

HEL 2015-001023 T 06 01 02

Lausunto

Liikuntalautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista (niin sanottu vanhuspalvelulaki) tuli voimaan asteittain 1.7.2013 alkaen. Lain tarkoituksena on tukea ikääntyneen väestön hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä ja itsenäistä suoriutumista sekä parantaa ikääntyneiden mahdollisuuksia osallistua elinoloihinsa vaikuttavien päätösten valmisteluun ja tarvitsemiensa palvelujen kehittämiseen. Kunnan tulee valtuustokausittain suunnitella, miten lain tavoitteet kunnassa toteutetaan.

Kaupunginvaltuuston 24.4.2013 hyväksymä Helsingin kaupungin strategiaohjelma sisältää useita eri hallintokuntia sitovia ikääntyneisiin liittyviä tavoitteita, joissa on huomioitu Helsingin ikääntyvän väestön palvelutarpeet sekä toimintakyvyn ja osallisuuden edistäminen. Kukin hallin-

tokunta toteuttaa näitä tavoitteita ja toimenpiteitä omassa toiminnassaan. Helsingin kaupungin strategisena tavoitteena on lisäksi helsinkiläisten liikunnan lisääntyminen ja ikääntyneiden palveluja ohjaava keskeinen periaate on kotona asumista tukevien palveluiden ensisijaisuus.

Helsingissä asuu yli 100 000 Suomen runsaasta miljoonasta 65 vuotta täyttäneestä. Helsinkiläisten ikääntyneiden määrä on jyrkässä ja kasvussa. Yli 75-vuotiaiden määrä tulee kasvamaan nykyisestä 42 000 yli 80 % 2020-luvun loppuun mennessä. Yli 85-vuotiaiden määrä on nykyisin lähes 13 000 ja kasvaa tasaisesti vuoteen 2030 asti, minkä jälkeen heidän määränsä tulee ennusteen mukaan kolminkertaistumaan vuoteen 2040 mennessä.

Vanhusten toimintakyvyn ylläpitämiseen ja kotona asumisen mahdollistamiseen pitää ottaa käyttöön tutkitusti vaikuttavia toimenpiteitä ja interventioita. Esimerkiksi kahden vuoden suuressa UKK-instituutti tekemästä seurantatutkimuksessa onnistuttiin Tampereella progressiivisesti lisääntyvän liikunnan ja D-vitamiinilisän avulla vähentämään riskiryhmään kuuluvien iäkkäiden ihmisten hoitoa vaatien kaatumavammojen määrää puoleen verrokiryhmään verrattuna. HUS-piirin alueella ilmenee vuosittain noin 1400 lonkkamurtumatapausta joiden yhteenlasketut hoitokustannukset ovat 32 miljoonaa euroa. Aktiivisella ennaltaehkäisyllä tästä olisi mahdollista saada kymmenien miljoonien eurojen säästöt hyvin pienillä investoinneilla.

Ikääntyneiden palvelujen kehittämistä tehdään Helsingissä monihallintokuntaisesti sosiaali- ja terveystieteiden koordinoimana niin kutsutun Stadin ikäohjelman muodossa. Verkostotyöskentelyn kautta ohjelmassa ovat syntyneet yhteiset tavoitteet ja toimenpiteet ikääntyneiden helsinkiläisten terveys- ja hyvinvointierojen kaventamiseksi vuosina 2015–2016. Nämä toimenpidekokonaisuudet ovat nimeltään: Tieto käyttöön ja voimaa vaikuttamiseen, lähtöä asumista, Luotuja liikkumaan, Muistiystävällinen Helsinki sekä Käyttäjälähtöiset palvelut. Liikuntavirasto on aktiivisesti mukana kahdessa ikäohjelman viidestä verkostotyöryhmästä. Toisessa tavoitteena on edistää ikääntyneiden arkiaktiivisuutta ja vähentää liikkumattomuutta sekä edistää joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen käyttöä. Toisen verkoston tavoitteena on muistisairauksien ennaltaehkäisy terveellisten elämäntapojen sekä aivoterveyttä edistävän tiedon keinoin. Verkostojen tehtävänä on jatkossa määrittää konkreettiset keinot yhteisiin tavoitteisiin pääsemiseksi.

Stadin ikäohjelman tavoitteisiin pääseminen edellyttää, että liikunta- mahdollisuuksia löytyy läheltä kotia tai vähintään kohtuullisen matkan päästä. Liikuntaviraston lisäksi liikuntapalveluja Helsingissä tarjoavat muun muassa sosiaali- ja terveystieteiden, työväenopisto, Urheiluhallit

Oy, järjestö- ja yhdistystoimijat, liikuntaseurat sekä yksityiset palveluntarjoajat.

Liikuntamahdollisuuksia tulisi olla tarjolla kaiken kuntoisille ikääntyneille, varsinkin kun tavoitteena on tukea kotona asumista mahdollisimman pitkään. Liikunta on edullinen ja tehokas tapa ylläpitää toimintakykyä mahdollisimman pitkään. Toimintakyvyltään heikentyneet henkilöt saattavat tarvita yksilöllistä ohjausta ja neuvontaa sekä kuljetuspalveluja liikuntaryhmiin hakeutumisessa. Tämän ryhmän liikuntamahdollisuuksia tulisi kaupungissa vahvistaa kaikkien toimijoiden yhteistyönä.

Liikuntamahdollisuuksien kohtuuhintaisuus parantaa liikuntapalveluiden saavutettavuutta. Puolet (49 %) 70 vuotta täyttäneistä ja noin kolmannes (31 %) 60–69 -vuotiaista kuului alimpiin tuloluokkiin (tulot alle 20 000 euroa) vuonna 2012. Tulot olivat vähintään 60 000 euroa 13 %:lla 60–69 -vuotiaista ja 6 %:lla 70 vuotta täyttäneistä vuonna 2012. Helsingiläisen naisten keskimääräinen kokonaiseläke on 1765 euroa kuukaudessa ja miesten vastaava 2528 euroa kuukaudessa (Helsingin kaupungin tietokeskus 2014). Arkiliikkumisen mahdollisuuksia tulisi tukea esteettömyysratkaisuin ja huomioida esimerkiksi, että liikkumisväylien ja ulkoilureittien varrella on riittävästi penkkejä, joissa voi reitin varrella levätä. Lähiliikuntapaikat reittien varrella kannustavat parhaimmillaan spontaaniin liikkumiseen.

Helsingissä on tarjolla runsaasti eri toimijoiden toteuttamia palveluja, toimintaa ja harrastusmahdollisuuksia ikääntyneille. Näistä tiedottaminen ja tiedon saanti on kuitenkin iso haaste, johon tulee jatkossa nykyistä enemmän resursoida. Sähköisen tiedottamisen lisäksi täytyy tämän kohderyhmän tavoittamiseksi käyttää myös muita tiedotuskanavia.

Liikuntaviraston näkökulmasta eri kuntoisten ikääntyneiden liikuntamahdollisuuksien lisääminen ja arkiaktiivisuuteen kannustaminen on keskeistä. Tämän tavoitteen saavuttamiseen tarvitaan kaikkien toimijoiden yhteistyötä ja osittain myös asennemuutosta nykyistä aktiivisempaan elämäntapaan kannustamisessa. Järjestetty liikunta ei yksin riitä pitämään yllä ikääntyneen väestön toiminta- ja liikkumiskykyä. Terveys- ja hyvinvointierojen kaventamisessa eri tahojen välinen yhteistyö on välttämätöntä. Yhteistyöllä saadaan erilaiset keinot laajasti käyttöön.

Liikuntalautakunnalla ei ole huomautettavaa ns. vanhuspalvelulain mukaisesta suunnitelmasta.

Käsittely

28.05.2015 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Joonas Lyytinen: Lisätään toisen kappaleen jälkeen:

Vanhusten toimintakyvyn ylläpitämiseen ja kotona asumisen mahdollistamiseen pitää ottaa käyttöön tutkitusti vaikuttavia toimenpiteitä ja interventioita. Esimerkiksi kahden vuoden suuressa UKK-instituutti tekemästä seurantatutkimuksessa onnistuttiin Tampereella progressiivisesti lisääntyvän liikunnan ja D-vitamiinilisän avulla vähentämään riskiryhmään kuuluvien iäkkäiden ihmisten hoitoa vaatien kaatumavammojen määrää puoleen verrokkiryhmään verrattuna. HUS-piirin alueella ilmenee vuosittain noin 1400 lonkkamurtumatapausta joiden yhteenlasketut hoitokustannukset ovat 32 miljoonaa euroa. Aktiivisella ennaltaehkäisyllä tästä olisi mahdollista saada kymmenien miljoonien eurojen säästöt hyvin pienillä investoinneilla.

Kannattajat: Heimo Laaksonen

Esittelijän muutokset esitykseen:

Lisätään teksti: Helsingissä asuu yli 100 000 Suomen runsaasta miljoonasta 65 vuotta täyttäneestä. Helsingiläisten ikääntyneiden määrä on jyrkässä ja kasvussa. Yli 75-vuotiaiden määrä tulee kasvamaan nykyisestä 42 000 yli 80 % 2020-luvun loppuun mennessä. Yli 85-vuotiaiden määrä on nykyisin lähes 13 000 ja kasvaa tasaisesti vuoteen 2030 asti, minkä jälkeen heidän määränsä tulee ennusteen mukaan kolminkertaistumaan vuoteen 2040 mennessä.

Lisätään teksti: Puolet (49 %) 70 vuotta täyttäneistä ja noin kolmannes (31 %) 60–69 -vuotiaista kuului alimpiin tuloluokkiin (tulot alle 20 000 euroa) vuonna 2012. Tulot olivat vähintään 60 000 euroa 13 %:lla 60–69 -vuotiaista ja 6 %:lla 70 vuotta täyttäneistä vuonna 2012.

Esittelijä

osastopäällikkö
Tarja Loikkanen-Jormakka

Lisätiedot

Minna Ekman, liikunnansuunnittelija, puhelin: 310 87932

Yleisten töiden lautakunta 19.05.2015 § 235

HEL 2015-001023 T 06 01 02

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Vanhuspalvelulaki edellyttää, että kunta laatii suunnitelman toimenpiteistään ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi sekä iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien palveluiden ja omaishoidon järjestämiseksi ja kehittämiseksi. Suunnitelmassa on painotettava kotona asumista ja kuntoutumista edistäviä toimenpiteitä.

Helsingissä tällainen suunnitelma on nimeltään "Stadin ikäohjelma 2015 - 2016". Suunnitelman taustaselvityksissä ja kuulemistilaisuuksissa on käsitelty monipuolisesti yli 65-vuotiaiden helsinkiläisten elämää ja olosuhteita. Suunnitelmassa tulee näkyä vahvemmin tavoitteet ja kehittämistoimenpiteet. Valitut viisi toimenpidealuetta ovat oikeat, yleisötilaisuuksissa tärkeimmiksi nousseet aiheet.

Ikärakenteen muutos on nopea ja se vaikuttaa suoraan asumiseen. Jotta ikääntyneet voivat asua kodissaan mahdollisimman pitkään, heillä tulee olla toimiva, esteetön, ja turvallinen asuinympäristö. Esteettömiä asuntoja tarvitsevat myös vammaiset ja lapsiperheet.

Esteettömyydessä on ennen kaikkea kyse hyvästä suunnittelusta. Tilaaja on ratkaisevassa asemassa, jotta tehokkaaseen ja toimivaan esteettömyyteen voidaan panostaa. Esteettömien asuntojen riittävä tarjonta vastaa myös väestömme huoltosuhteen haasteeseen ja ikääntyvän väestön palvelutarpeen hallintaan. Hyvät asuinolot osaltaan myöhentävät ja jopa ehkäisevät siirtymistä palveluasumiseen ja laitoshoittoon. Kotiin vietäviä palveluja tulee laajentaa ja kehittää, jotta kotona asuminen olisi todellinen vaihtoehto myös yksinasuville muistisairaille. Erilaisia asumismuotoja tulee kehittää: yhteisöllisessä asumisessa olisi helppo järjestää yhteistä virkistystoimintaa, ulkoilua ja liikuntaa sekä tarpeelliset terveydenhuollon ja kodinhoidon palvelut.

Esteettömien asuntojen lisäksi tarvitaan myös esteettömiä julkisia tiloja. Aluesuunnitelmissa tarkastellaan esteettömät reitit, alueet ja puistot esteettömine penkkeineen. Katualueiden kehittämiseen kuuluu muun muassa jalankulun ja pyöräilyn parempi erottelu ja eri käyttäjäryhmien tarpeiden huomiointi (kuten pyörätuolin ja rollaattorin käyttäjät ja näkövammaiset). Alueellisten esteettömyyssuunnitelmien tärkeimpiä korjauskohteita tulee myös aktiivisesti priorisoida sekä ryhtyä toteuttamaan. Esteettömyyttä tulee edistää myös talvikunnossapidossa.

Toimivat ja esteettömät lähipalvelut mahdollistavat kotona asumisen. Kaupat, sosiaali- ja terveysasemat sekä kirjastot auttavat ikääntyneiden toimintakyvyn säilyttämistä. Monipuolisia palvelukeskuksia pitää olla eri puolilla kaupunkia.

Viestintään ja tiedonsaantiin tulee panostaa. Vain noin puolet 65-vuotiaista käyttää internetiä, joten palveluneuvonnan kehittäminen sähköisen viestinnän lisäksi tulee ottaa mukaan Stadin ikäohjelmaan.

Julkinen liikenne mahdollistaa ikääntyneiden itsenäisen elämän. Liikennevälineiden, pysäkkien ja terminaalien tulee olla esteettömiä, jotta kaikki voivat niitä käyttää.

Liikunta eri muodoissaan on todettu keskeiseksi tekijäksi toimintakyvyn ylläpitämiseksi. Kaupungin tulee tukea myös liikkumis- ja toimimises-teisten liikuntaa esim. saattajapalveluja kehittämällä sekä rakentamalla ja korjaamalla esteettömiä harrastuspaikkoja sekä tarjoamalla ilmaisia ohjattuja liikuntatapahtumia.

Käsittely

19.05.2015 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijän muutokset: Muutetaan lausuntoehdotuksen ensimmäinen kappale kuulumaan seuraavasti: "Yleisten töiden lautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:"

Poistetaan väliotsikko "Esittelijän perustelut".

Muutetaan kappaleen neljä toisen virkkeen sana "asunto" muotoon "asuinympäristö".

Lisätään lausuntoehdotukseen seuraava uusi kuudes kappale: "Esteettömien asuntojen lisäksi tarvitaan myös esteettömiä julkisia tiloja. Alue-suunnitelmissa tarkastellaan esteettömät reitit, alueet ja puistot esteettömine penkkeineen. Katualueiden kehittämiseen kuuluu muun muassa jalankulun ja pyöräilyn parempi erottelu ja eri käyttäjäryhmien tarpeiden huomiointi (kuten pyörätuolin ja rollaattorin käyttäjät ja näkövammaiset). Alueellisten esteettömyyssuunnitelmien tärkeimpiä korjauskohteita tulee myös aktiivisesti priorisoida sekä ryhtyä toteuttamaan. Esteettömyyttä tulee edistää myös talvikunnossapidossa."

Esittelijä

kaupungininsinööri
Raimo K Saarinen

Lisätiedot

Pirjo Tujula, projektinjohtaja, puhelin: 310 38410
pirjo.tujula(a)hel.fi

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta 12.05.2015 § 77

HEL 2015-001023 T 06 01 02

Lausunto

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta pitää hyvänä, että ohjelmassa kulttuurinen ja demokratianäkökulma on nostettu esiin osana ikääntyvän väestön hyvinvoinnin edistämistä.

Kulttuurin hyvinvointivaikutukset on osoitettu sekä lukuisissa tutkimuksissa että käytännön hankkeissa. Taiteella sekä kulttuurisella tekemisellä ja osallistumisella on osoitetusti positiiviset vaikutukset myös ikääntyneille. Kulttuurin tekemisellä ja kokemisella voidaan vahvistaa myös ikääntyneiden elämänlaatua, luovuutta, merkityksellisyyden kokemista, itsetuntemusta, itseilmaisua, voimavaroja ja eheytymistä. Taide ja kulttuuri tarjoavat erityisen tavan tukea ikäihmisten toimintakykyä ja toimijuutta. Keskeisenä mahdollisuutena tässä on ns. taiteen soveltavan käytön lisääminen osana hyvinvointipalveluja.

Kulttuurisen vanhustyön osalta valtakunnallisesti on käynnissä merkittävää kehittämistyötä. Kulttuurin näkökulmaa on mahdollista - ja syytä - syventää ja laajentaa sekä Stadin ikäohjelman verkostotyöskentelyssä että seuraavalla ohjelmakaudella. Tässä keskeisellä sijalla on ylihallintokuntaisen yhteistyön mahdollisuuksien vahvistaminen sekä monihallintokuntaisesti toteutetut ja seuratut toimenpiteet, esim. ikäihmisille suunnatun kulttuurisisältöihin keskittyvän vapaaehtoistyön lisäämiseksi. Hankemaisen toiminnan sijaan on syytä pyrkiä hyvien käytäntöjen jakamiseen ja sellaisten toimintamallien luomiseen, joilla tuetaan vanhustyön toteuttamisen arkea. Kulttuurisen näkökulman huomioiminen edellyttää usein aivan uudenlaista asiantuntijuutta ja osaamista moniammatillisessa ja -alaisessa palvelutuotannossa.

Ohjelmassa korostetaan asukasosallisuutta ja asiakkaiden mahdollisuuksia vaikuttaa palveluiden kehittämiseen, suunnitteluun ja toteutukseen. Tämä on keskeistä myös ikääntyneiden kulttuuripalveluiden kehittämisessä ja toteuttamisessa. On myös jatkossa tärkeää, että kulttuurikeskus ja kirjasto ovat mukana luomassa kaupunkiyhteisiä osallistumisen mahdollisuuksia myös ikääntyneille.

Kulttuurivaikutusten ja palvelujen yhteiskehittämisen lisäksi kirjastoilla on tärkeä rooli demokratian vahvistajina laajemminkin. Kirjastot ovat yhä enemmän lähidemokratian tiloja, joissa päättäjät, kaupunginosaaktiivit ja tavalliset kuntalaiset voivat kohdata ja jakaa ja kehitellä ajatuksiaan koko kaupungin tulevaisuudesta. Kaupunginjohtajan käynnistämä 'Kirjastot asukkaiden toiminnan tukena' -hanke tiivistää kirjaston ja asukasaktiivisuuden suhdetta. Ikäihmisten on helppo osallistua tähän toimintaan, koska kirjastot ovat luonteeltaan lähipalvelua.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Stuba Nikula

Lisätiedot

Reetta Sariola, kulttuurisuunnittelija, puhelin: 310 32987
reetta.sariola(a)hel.fi
Tuula Haavisto, kirjastotoimen johtaja, puhelin: 310 85500
tuula.haavisto(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 12.05.2015 § 147

HEL 2015-001023 T 06 01 02

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Sosiaali- ja terveyslautakunta on hyväksynyt vanhuspalvelulain 5 §:n mukaisen suunnitelman. Suunnitelma vuosille 2015 - 2016 koostuu kaupungin strategiaohjelmasta 2013 - 2016, Stadin ikäohjelma -nimisestä toimeenpanosuunnitelmasta, ikääntyneille tarkoitettujen Helsingin sosiaali- ja terveyspalveluiden kuvauksesta sekä Helsingin tietokeskuksen tuottamista ikääntyneitä väestöä koskevista tilastotiedoista.

Kaupunkisuunnitteluvirasto on osallistunut Stadin ikäohjelmaverkoston tapaamisiin sekä valmistelutyöhön, joka on ollut erittäin hyvin järjestetty. Kaupunkisuunnitteluvirasto on kommentoinut Stadin ikäohjelmaa jos sen valmisteluvaiheessa, määräaikaan 28.1.2015 mennessä sisältäen mm. seuraavat kommentit:

"Ikäohjelman sisältö keskittyy pääasiassa sosiaali- ja terveyspuolen aiheisiin. Ikäohjelma sivuaa kaupunkisuunnitteluviraston toimialaa muutamissa kohdissa (esim. kpl 2.2). Asiasisällöt vastaavat pääsääntöisesti sitä sisältöä, mitä verkoston tapaamisissa on ollut keskusteluissa esillä.

Kaupunkisuunnitteluviraston keskeisenä tehtävänä on asuntojen kaavoitus ja kerrosalan tuottaminen. Kaavoissa ei voida määritellä tulevien asukkaiden ikää, tai edes asunnon kokoa. Verkoston tapaamisissa keskusteluissa nousi esille, että kun suunnitellaan hyvää kaupunkitilaa ja esteetöntä ympäristöä, se tulee palvelemaan kaikkia asukkaita – ikäihmisten lisäksi myös lapsia ja nuoria.

Asuntotuotannon merkitys on tärkeä, jotta voitaisiin turvata kohtuuhintainen asuminen – myös ikäihmisille. Tämän pitäisi näkyä tekstissä. Tiivis ympäristö parantaa myös palvelutarjontaa, ja mahdollistaa palvelujen hyvän saavutettavuuden.

Kappaleessa 3.2 käsitellään iätöntä asumista. Asunto-ohjelmasta tähän valitut strategiset toimenpiteet ovat kannatettavia, mutta painottuvat luonteeltaan asumisen laatuun tai sisältökysymyksiin. Kaupunkisuunnitteluvirasto vastaa toiminnallaan asumisen sijoittumisesta ja määrästä (mm. strategiaohjelman tavoitteet "kaupunginosat kehittyvät eloisina ja houkuttelevina" ja "kaupunkirakenteen eheyttäminen parantaa saavutettavuutta ja sujuvuutta") sekä luo edellytyksiä erityyppisten asumisratkaisujen toteuttamiselle.

Kaupunkisuunnitteluvirasto on mukana yhteistyöverkostossa, mutta koollekutsujana tulisi toimia tahon, joka voi vaikuttaa nimenomaan ikääntyneiden asumisen parantamiseen."

Kaupunkisuunnittelulautakunta toteaa, että kaupunkisuunnitteluviraston kommentit sekä Stadin ikäohjelmaverkoston tapaamisissa että tammi-kuussa lähetetty palaute tavoitteeseen "Iätöntä asumista" on huomioitu Stadin ikäohjelmassa. Asumisen ja maankäytön toteutusohjelman koordinoinnista vastaa kaupunginkanslian johdolla poikkihallinnollinen AM-sihteeristö. Kaupunkisuunnitteluvirasto tulee jatkossakin osallistumaan Stadin ikäohjelmaverkoston työskentelyyn sekä olemaan mukana toimenpiteiden edistämisessä.

Kaupunkisuunnittelulautakunnalla ei ole tässä vaiheessa muuta kommentoitavaa Stadin ikäohjelmasta.

Esittelijä

yleiskaavapäällikkö
Rikhard Manninen

Lisätiedot

Satu Tarula, yleiskaavasuunnittelija, puhelin: 310 37164
satu.tarula(a)hel.fi

§ 408

V 3.5.2017, Hallintosäännön tekninen tarkistus

HEL 2016-005361 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä Helsingin kaupungin hallintosäännön liitteen 1 mukaisesti voimaan 1.6.2017 lukien.

Samalla kaupunginvaltuusto toteaa, että kaupunginvaltuusto on hallintosääntöä koskevissaan päätöksissään 22.6.2016 (§ 196) ja 16.11.2016 (§ 291) päättänyt siirtymäsäännöksistä, jotka edelleen ovat voimassa.

Lisäksi kaupunginvaltuusto päättää, että kansliapäällikkö ja toimialajohdaja tai heidän määräämänsä voivat allekirjoittaa sopimuksia, joiden allekirjoittamisesta on päätetty ennen 1.6.2017 ja allekirjoitustoimivalta on annettu päätöshetken mukaisen organisaation viranhaltijalle, jota ei enää ole.

Vielä kaupunginvaltuusto päättää, että jos ennen 1.6.2017 tehtyihin päätöksiin kohdistuvien oikaisuvaatimusten tai hankintaoikaisuvaatimusten käsittely on kesken uuden hallintosäännön tullessa voimaan 1.6.2017, eri toimitelille osoitetut oikaisuvaatimukset ja hankintaoikaisuvaatimukset käsittelee se uuden hallintosäännön mukainen toimielin, jolle asia kuuluisi, jos oikaisuvaatimuksen tai hankintaoikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös olisi tehty 1.6.2017 voimaan tulleen hallintosäännön toimivaltamääräysten mukaisesti.

Käsittely

Esittelijä muutti esitystään siten, että päätösehdotuksen loppuun lisätään seuraava:

Jos ennen 1.6.2017 tehtyihin päätöksiin kohdistuvien oikaisuvaatimusten tai hankintaoikaisuvaatimusten käsittely on kesken uuden hallintosäännön tullessa voimaan 1.6.2017, eri toimitelille osoitetut oikaisuvaatimukset ja hankintaoikaisuvaatimukset käsittelee se uuden hallintosäännön mukainen toimielin, jolle asia kuuluisi, jos oikaisuvaatimuksen tai hankintaoikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös olisi tehty 1.6.2017 voimaan tulleen hallintosäännön toimivaltamääräysten mukaisesti.

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 20170411 Helsingin kaupungin hallintosääntö muutokset hyväksytyt
- 2 20170411 Helsingin kaupungin hallintosääntö muutokset näkyvissä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä Helsingin kaupungin hallintosäännön liitteen 1 mukaisesti voimaan 1.6.2017 lukien.

Samalla kaupunginvaltuusto toteaa, että kaupunginvaltuusto on hallintosääntöä koskevissaan päätöksissään 22.6.2016 (§ 196) ja 16.11.2016 (§ 291) päättänyt siirtymäsäännöksistä, jotka edelleen ovat voimassa.

Lisäksi kaupunginvaltuusto päättää, että kansliapäällikkö ja toimialajohtaja tai heidän määräämänsä voivat allekirjoittaa sopimuksia, joiden allekirjoittamisesta on päätetty ennen 1.6.2017 ja allekirjoitustoimivalta on annettu päätöshetken mukaisen organisaation viranhaltijalle, jota ei enää ole.

Esittelijän perustelut

Tiivistelmä

Kaupunginvaltuusto on 16.11.2016 hyväksynyt Helsingin kaupungin hallintosäännön voimaan 1.6.2017 lukien, ja muuttanut sitä 1.3.2017 (§ 139) rakentamispalveluliikelaitokseen perustamista koskevan päätöksen yhteydessä. Lisäksi kaupunginvaltuusto käsittelee 19.4.2017 hallintosäännön täydentämistä Korkeasaaren eläintarhaa koskevilla väliaikaisilla määräyksillä.

Kaupunginhallitus kehotti 21.11.2016 (§ 1049) kaupunginjohtajaa tarvittaessa valmistelemaan hallintosääntöön mahdollisesti tarvittavat korjaukset tai tarkistukset siten, että ne voidaan käsitellä kaupunginvaltuustossa keväällä 2017.

Johtamisjärjestelmän ja organisaation uudistamista on valtuuston 16.11.2016 päätöksen jälkeen jatkettu.

Kaupunginjohtaja asetti 11.1.2017 (4 §) johtamisjärjestelmän uudistamisen kevään 2017 valmisteluvaiheen työryhmät. Kunkin toimialan toimintaan valmistautumista varten asetettiin toimialaryhmä, jonka tehtävänä on mm. valmistella tarvittavia toimialalautakunnan ja toimialajohtajan päätöksiä sekä laatia ehdotus toimialan toimintasäännön täydennyksestä. Toimialaryhmien lisäksi kaupunginjohtaja asetti johtaminen ja koordinaatio -ryhmän huolehtimaan muutosprosessin ohjauksesta ja valmistelun koordinoinnista. Ryhmän tehtävänä on myös arvioida ja valmistella hallintosääntöön mahdollisesti tarvittavia korjauksia tai tarkistuksia siten, että ne voidaan käsitellä kaupunginvaltuustossa keväällä 2017. Muut asetetut työryhmät ovat osallisuusryhmä, joka jatkaa osallisuus- ja vuorovaikutusmallin valmistelua, ICT muutostyöryhmä, joka koordinoi ICT-ratkaisujen muutoksia sekä hallinto- ja tukipalvelut -ryhmä, jonka tehtävänä on mm. valmistella toimialojen toimintasääntöjen yhteiset mallit sekä koordinoida päätösten ja ohjeiden päivittämistä.

Toimialajohtajat ovat päättäneet tammikuussa 2017 toimialojen toimintasäännöissä toimialansa tarkemmasta organisaatorakenteesta. Toimialaryhmien alaryhmissä on valmisteltu kevään 2017 aikana toimintasääntöjen täydennyksiä mm. toimivallan delegointien osalta. Lisäksi johtamisen jaoston päätettäväksi on valmisteltu toimialalautakunnille kuuluvia päätöksiä, joita tarvitaan ennen tulevien toimialalautakuntien kokoontumista.

Valmistelun tarkentuessa ja edetessä on työryhmätyöskentelyssä havaittu joukko hallintosäännön teknisiä tarkistustarpeita. Nämä ovat luonteeltaan kirjoitusasun yhdentämisiä, oikolukujen ja virheiden korjauksia sekä toimivaltakysymyksiin liittyviä tarkennuksia.

Esitettävät muutokset eivät muuta johtamisjärjestelmän toimivaltasuhteita.

Esitettävät muutokset

Hallintosäännön toisessa, toimielimiä käsittelevässä luvussa, on yhdenmukaistettu jaostojen puheenjohtajien ja varapuheenjohtajien valinnan sanamuotoja. Lisäksi on korjattu taloushallintopalveluliikelaitoksen nimi.

Keskushallintoa, tarkastusvirastoa ja toimialoja käsittelevään neljänteen lukuun on tehty teknisiä ja yhdenmukaistavia korjauksia ja täydennetty liikelaitoksia koskeviin pykäliin niiden toiminnassaan käyttämät nimet: Palvelukeskus Helsinki, Talpa, Työterveys Helsinki ja HKL. Henkilöstöosaston tehtävistä, toisen pykälän toisen momentin kolmas kohta, on poistettu henkilöstön eläkeneuvonta ja henkilöstöasioiden neuvon-

taa kaupungin esimiehille, koska työntekijöiden ja esimiesten erilaiset neuvontapalvelut keskitetään taloushallintopalveluliikelaitokseen osana tukipalvelujen työnjaon tarkistuksia. Henkilöstöosastolta Talpaan siirtyvät palvelut ovat esimiesten päivittäinen HR-neuvonta, eläkeneuvonta ja työnhakijoiden eRekry –neuvonta.

Lukuun viisi, Johtavat viranhaltijat, on täydennetty virkojen perustamisen yhteydessä päätetyt virkanimikkeet. Ympäristövalvonta- ja ympäristölupa-asiat on täsmennetty ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon asioiksi.

Toimialalautakunnan yleistä toimivaltaa käsittelevän 10 luvun ensimmäisen pykälän toisen momentin kolmannen kohdan sanajärjestystä on selkeytetty. Toimialalautakunta päättää palvelukokonaisuuden johtajan suoran alaisen sekä toimialan hallintojohtajan virkaan ottamisesta.

11 luvun ensimmäisen pykälän toisen momentin ensimmäistä kohtaa on selkeytetty lisäämällä liikelaitoksen johtokunnan yleiseen, delegoitavissa olevaan päätösvaltaan tarveselvitykseen perustuvan hanke- tai muun suunnitelman hyväksyminen kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa.

Luvun toisen pykälän, liikelaitoksen johtajan päätösvallan viidenteen kohtaan on lisätty työntekijän siirtäminen toiseen työsuhteeseen. Vaikka siirto ei ole hallintopäätös, se on otettu selkeyden vuoksi viranhaltijan siirtämisen rinnalle hallintosääntöön. Vastaava lisäys on tehty 12 luvun ensimmäisen pykälän, kansliapäällikön toimivalta, ensimmäisen momentin yhdeksänteen kohtaa (siirto toimialojen välillä), toisen momentin kymmenenteen kohtaan (siirto keskushallinnossa), 13 luvun toisen pykälän, tarkastusjohtajan toimivalta, ensimmäisen momentin kuudenteen kohtaan, 14 luvun ensimmäisen pykälän, toimialajohtajan toimivalta, toisen momentin kahdeksänteen kohtaan sekä 16 luvun 12 pykälän, pelastuskomentajan toimivalta, toisen momentin kuudenteen kohtaan.

Luvussa 12, toimivalta keskushallinnossa, ensimmäisen pykälän toisen momentin 10 kohdan kansliapäällikön toimivalta viranhaltijan ja työntekijän siirtämisessä on laajennettu kattamaan koko keskushallinto. Muutos on tekninen, koska kansliapäällikkö päättää myös toimialojen välisistä siirroista. Luvun viidennen pykälän, rahoitusjohtajan toimivalta, kahdeksas kohta on poistettu, koska laskutus- ja perintäohjeiden antaminen sisältyy 20 luvun 11 §:n toimivaltaan. Tarkoitus on, että rahoitusjohtaja antaa laskutus ja perintäohjeet. Aiemman 12 kohdan käteisvarojen enimmäismäärästä päättäminen on korjattu koskevaksi kaupunginkansliaa, tarkastusvirastoa, toimialoja, liikelaitoksia ja pelastuslaitosta.

Tarkastuslautakunnan ja -johtajan toimivaltaa käsittelevän 13 luvun ensimmäisen pykälän sisältöä on järjestelty teknisesti uudelleen siten, että aiemman kolmannen momentin sisältö on siirretty osaksi ensimmäistä momenttia, jolloin ensimmäinen momentti sisältää tarkastuslautakunnan kaiken ei delegeitavan toimivallan ja toinen momentti sisältää tarkastuslautakunnan delegeitavan toimivallan.

Luvun 15 ensimmäisestä, kasvatusta ja koulutuslautakunnan erityistä toimivaltaa käsittelevän pykälän ensimmäisestä momentista on poistettu kohta kolme, päättäminen käynnistämistuen myöntämisestä yksityiseen päiväkotitoimintaan ja kahden hoitajan ryhmäperhepäiväkotitoimintaan. Tämä sisältyy toisen momentin toiseen kohtaan, jonka mukaan kasvatusta ja koulutuslautakunta päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää lautakunnan käytettävissä olevien avustusmäärärahojen jakamisesta ja avustusten käytön valvonnasta. Käynnistämistuki ei poikkea oikeudelliselta luonteeltaan järjestöavustuksista. Luvun kolmannen, koulujen ja lukioden johtokuntien erityistä toimivaltaa koskevan pykälän kolmannen kohdan sanamuotoa on täsmennetty niin, että johtokunta päättää lukion opiskelijan oikeudesta osallistua opetukseen, jos tämä on esitutkinnassa epäiltynä rikoksesta.

Kuudennentoista luvun ensimmäisen pykälän, jossa käsitellään kaupunkiympäristölautakunnan erityistä toimivaltaa, ensimmäisen momentin 2 d kohdasta on poistettu kaupunginvaltuuston hyväksymistä koskeva tarkennus, jolloin lautakunnalla on toimivalta muuttaa kaavan mukaista rakennuksen suurinta sallittua kerroslukua myös lautakunnan itsensä hyväksymien kaavamuutosten osalta. Aiemman kolmannen kohdan maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen kunnan perustellun kannanoton ilmoittaminen kaavaehdotuksesta muistutuksen tehneille on siirretty pykälän toiseen momenttiin, jolloin se on delegeitavissa viranhaltijalle. Muutos mahdollistaa kaavaprosessin kehittämisen. Lautakunnan erityiseen toimivaltaan on lisätty uusi, seitsemäs kohta, jonka mukaan se päättää kunnallisen pysäköinninvalvojan asettamisesta. Toisen momentin 13 kohdan sanamuotoa on yhdenmukaistettu viidennen pykälän, maankäyttöjohtajan toimivallan viidennen kohdan sanamuodon kanssa koskemaan periaatteellisesti merkittävää rakentamista.

Luvun toisen, ympäristö- ja lupajaoston toimivaltaa käsittelevän pykälän ensimmäisen momentin kahdeksas kohta, rakennusluvista päättäminen, mikäli hakemuksen sisältämien uudisrakennusten yhteenlaskettu kerrosala on tai ylittää 3 000 kerrosneliometriä, on siirretty pykälän toiseen momenttiin, jaoston delegeitavaan toimivaltaan, jolloin se voidaan osoittaa viranhaltijan tehtäväksi esimerkiksi lomakaudella. Luvun toisen momentin kolmas kohta on täsmennetty koskemaan talousjätevesien käsittelyä koskevia vaatimuksia. Rakennusten ja yleisten alueiden jaoston toimivaltaa käsittelevän kolmannen pykälän toisen momen-

tin kolmas kohta on selkiytetty koskemaan kaikkien lautakuntien hyväksymiä tarveselvityksiä.

Maankäyttöjohtajan toimivaltaa käsittelevän viidennen pykälän ensimmäinen, kolmas ja neljäs kohta on siirretty uuteen, liikenne- ja katusuunnittelupäällikön toimivaltaa käsittelevään kuudenteen pykälään. Voimassa olevassa hallintosäännössä toimivalta on kirjattu maankäyttöjohtajalle, koska alempi organisaatio ei ollut hallintosääntöä tuolloin hyväksyttäessä tiedossa. Esitettävä toimivaltajako vastaa nykyistä käytäntöä. Maankäyttöjohtajan toimivaltaan on lisätty uusi 3 c kohta, jonka mukaan tämä päättää maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesta poikkeamisesta, kun hakemus käsittää useita poikkeamisia, joista osa kuuluu maankäyttöjohtajalle ja osa muulle viranhaltijalle. Muutos on asiakaslähtöinen ja se selkeyttää poikkeamismenettelyä. Toimivallasta on poistettu ristiriitaisena ja tarpeettomana aiempi 21 kohta, valtuutuksen antaminen maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen poikkeamisluvan hakemiseen. Tätä koskeva toimivalta sisältyy toimialajohtajan viranomaislupien hakemista koskevaan kohtaan.

Aiempien kahdeksannen ja yhdeksännen pykälän nimikkeet on täsmennetty kaupunginhallituksen virkojen perustamisen yhteydessä päätämien virkanimikkeiden mukaisiksi. Rakennusvalvontaa johtaa rakennusvalvontapäällikkö ja ympäristötointa johtaa ympäristöjohtaja.

Aiempaan 10 pykälään, pelastuslautakunnan toimivaltaan, on lisätty toisen momentin 10 kohta, jonka mukaan pelastuslautakunta hyväksyy pelastuslaitoksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kuvauksen. Vastaava tehtävä sisältyy toimialalautakuntien yleiseen toimivaltaan. Neljännen kohdan suojelusuunnitelmat on täsmennetty väestönsuojelua koskeviksi suunnitelmiksi.

Sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtajan erityistä toimivaltaa käsittelevän 18 luvun kolmanteen pykälään on lisätty uusi ensimmäinen momentti, jonka mukaan toimialajohtaja määrää viranhaltijan päättämään, siltä osin kuin asia ei kuulu jaoston päätettäväksi, sosiaalihuollon järjestämisestä ja antamisesta sekä palvelusta perittävän maksun määräämisestä lautakunnan vahvistamien perusteiden ja yleisten ohjeiden mukaisesti. Vastaava toimivalta sisältyy sosiaali- ja terveystoimen nykyisessä johtosäännössä viraston päällikölle.

Kaupunginvaltuuston hallintosääntöä koskevan päätöksen 22.6.2016 (§ 196) perusteluissa on todettu, että sosiaali- ja terveystoimen toimialan toimivallan kohdentumista yhdenmukaistetaan kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa ja lautakunnan nykyisen johtosäännön 4 § 18 kohdan sairaansijojen ja muiden hoitopaikkojen määrän vahvistaminen ja niiden tilapäisistä muutoksista päättäminen sekä 4 § 19 kohdan

toimintayksiköiden aukioloajoista päättäminen siirretään viranhaltijatehtäviksi. Hallintosäännön 18 lukuun on lisätty neljäs, palvelukokonaisuuden johtajan erityistä toimivaltaa käsittelevä pykälä, jonka mukaan tämä vahvistaa sairaansijojen ja muiden hoitopaikkojen määrät ja päättää niiden tilapäisistä muutoksista sekä päättää toimintayksiköiden aukioloajoista. Palvelukokonaisuuden johtaja voi myös määrätä tehtävän muulle viranhaltijalle.

Hallintomenettelyn 24 luvun ensimmäisen, asiakirjojen allekirjoittamista käsittelevän pykälän kolmatta momenttia on muutettu siten, että sopimukseen sitoutumisesta päättänyt viranhaltija voi delegoida sen allekirjoittamisen määräämälleen henkilölle. Neljännen momentin sisältö on yleistetty kattamaan muut kuin aiemmissa momenteissa mainitut asiakirjat ja niiden allekirjoittaminen on osoitettu hallintosäännössä mainituille johtaville viranhaltijoille tai heidän määräämälleen henkilölle. Tavanomaiden asiakirjojen allekirjoittaminen on osoitettu niiden laatijalle.

Yksilöityjen muutosten lisäksi hallintosäännön pykälistä on korjattu kirjoitusvirheitä ja niihin on tehty vähäisiä täsmennyksiä, täydennyksiä ja poistoja sekä kieliasun tarkistuksia.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 20170411 Helsingin kaupungin hallintosääntö muutokset hyväksytyt
- 2 20170411 Helsingin kaupungin hallintosääntö muutokset näkyvissä

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 03.04.2017 § 328

Kaupunginhallitus 21.11.2016 § 1049

Kaupunginhallitus 31.10.2016 § 943

- Kaupunginhallitus 24.10.2016 § 913
- Kaupunginhallitus 27.06.2016 § 639
- Kaupunginhallitus 13.06.2016 § 589
- Kaupunginhallitus 06.06.2016 § 560
- Kaupunginvaltuusto 16.11.2016 § 291
- Kaupunginvaltuusto 22.06.2016 § 196
- Kaupunginhallituksen johtamisen jaosto 17.10.2016 § 72
- Kaupunginhallituksen johtamisen jaosto 10.10.2016 § 67
- Kaupunginhallituksen johtamisen jaosto 30.05.2016 § 38
- Kaupunginhallituksen johtamisen jaosto 16.05.2016 § 31

§ 409

V 3.5.2017, Siuntion ja Tuusulan kuntien liittyminen Helsingin Seudun Liikenne -kuntayhtymän jäseniksi

HEL 2017-003934 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä Siuntion ja Tuusulan kuntien liittymisen Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymään 1.1.2018 alkaen.

Samalla kaupunginvaltuusto päättää

- hyväksyä liitteenä olevan muutetun Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän perussopimuksen ehdolla, että myös kuntayhtymän muut nykyiset jäsenkunnat hyväksyvät muutetun perussopimuksen.

- valtuuttaa Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän tekemään perussopimuksen yhteydessä tarvittaessa vähäisiä ja teknisiä tarkennuksia perussopimukseen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 HSL:n käsittelypyyntö 30.3.2017
- 2 HSL:n hallitus 14.2.2017 § 14, Siuntion kunnan liittyminen
- 3 HSL:n hallitus 7.3.2017 § 21, Tuusulan kunnan liittyminen
- 4 Helsingin Seudun kuntayhtymä, Luonnos muutetusta perussopimuksesta
- 5 Helsingin Seudun kuntayhtymä, perussopimus 1.1.2012

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) on perustettu 10.6.2009, ja toiminta käynnistyi 1.1.2010. Kuntayhtymä toimii joukkoliikennelain mukaisena toimivaltaisena viranomaisena HSL-kuntien alueella.

Kuntayhtymän ovat perustaneet Helsinki, Espoo, Kauniainen ja Vantaa sekä Kerava ja Kirkkonummi. HSL:n perussopimuksen mukaan kuntayhtymään voivat perustajakuntien lisäksi kuulua muut Helsingin seudun kunnat: Järvenpää, Nurmijärvi, Tuusula, Mäntsälä, Pornainen, Hyvinkää, Vihti ja Sipoo. Jäsenkuntia ovat tällä hetkellä Helsinki, Espoo, Kauniainen, Vantaa, Kirkkonummi ja Sipoo.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän hallitus esittää 30.3.2017 nykyisille jäsenkunnille, että ne hyväksyvät ehdotuksen muutetuksi HSL:n perussopimukseksi Siuntion ja Tuusulan kuntien päätettyä valtuustojensa päätöksillä 30.1.2017 ja 13.2.2017 jäsenyyden hakemisesta. Lisäksi jäsenkuntia pyydetään valtuuttamaan HSL tekemään perussopimukseen tarvittaessa vähäisiä teknisiä tarkennuksia.

HSL:n esitys on liitteenä 1 ja HSL:n pöytäkirjanotteet Siuntion ja Tuusulan liittymisestä liitteinä 2 ja 3.

Perussopimuksen muuttaminen

Uuden jäsenkunnan liittyminen edellyttää perussopimuksen muutosta, joka on käsiteltävä kaikissa HSL:n jäsenkuntien valtuustoissa. Perussopimukseen on samassa yhteydessä tarkoitus tehdä myös eräitä teknisiä tarkistuksia.

Luonnos perussopimukseksi on liitteenä 4 ja nykyinen perussopimus on liitteenä 5.

Siuntiota ja Tuusulaa ei mainita nykyisessä perussopimuksessa niiden kuntien joukossa, jotka voivat liittyä kuntayhtymään. Perussopimuksen 4 §:ään ehdotetaan tämän vuoksi lisättäväksi toinen momentti seuraavasti: 'Kuntayhtymään voi lisäksi kuulua sellainen Helsingin seudun ulkopuolinen kunta, joka täyttää 5 §:n mukaiset jäsenyyden edellytykset.'

Perussopimuksen 12 §:n 1 momentin mukaan yhtymäkokouksessa jäsenkuntien äänivalta jakautuu asukaslukujen suhteessa kuitenkin siten, että yhden kunnan ääniosuus voi olla enintään 50 %. Perussopimukseksi todetaan, että ääniosuudet tarkistetaan kunnallisvaalikauden alussa kunnallisvaalivuotta edeltävän vuoden viimeisen päivän asukaslukujen mukaisesti ja uuden jäsenkunnan liittyessä kuntayhtymään 12 §:n 1 momentissa mainittua periaatetta noudattaen.

Perussopimuksen 15 §:n mukaan hallituksen paikkajako määräytyy 12 §:n mukaisten ääniosuuksien suhteessa. HSL:n hallituksessa on enintään 14 jäsentä ja näiden varajäsenet, kuten nykyisinkin.

Luonnoksessa 12 §:stä ja 15 §:stä on poistettu ääniosuuksien määrät ja hallituspaikkojen määrät kunnittain. HSL:n mukaan ei ole tarkoituksenmukaista kertoa kuin hallituspaikkojen ja ääniosuuksien määräytymisperuste, eikä niiden tarkkoja määriä.

Tarkistukset HSL:n hallituksen kokoonpanoon tehdään myöhemmin tämän vuoden aikana, kun kuntavaalien tulos on selvillä. Uudet hallituksen jäsenet nimeää HSL:n yhtymäkokous.

Perussopimukseen on lisäksi tehty muita Siuntion ja Tuusulan jäsenyydestä johtuvia teknisiä muutoksia sekä muita tarkistuksia, jotka koskevat lähinnä kohtia, joilla ei enää ole merkitystä.

Peruspääoman muutokset

HSL:n yhtymäkokous peruspääoman korottamisesta Siuntion ja Tuusulan osuuksia vastaavalla määrällä. Siuntion peruspääoma olisi noin 51 000 euroa ja Tuusulan noin 316 200 euroa.

Uuden jäsenkunnan on maksettava peruspääomaosuutensa liittymisen yhteydessä. Tätä koskeva selvitys esitetään lisättäväksi perussopimuksen 6 §:ään.

Siuntion ja Tuusulan kuntien liittymisen vaikutus nykyisten jäsenkuntien maksuosuuksiin on HSL:n alustavien tietojen mukaan vähäinen.

Esittelijän kannanotot

Kaupunginhallitus pitää uusien jäsenten ottamista kannatettavana sekä muutoksia perussopimukseen perusteltuina. Kaupunginhallitus toteaa, että Tilastokeskuksen ennakkoväkiluvun mukaan Helsingin ääniosuus ei olisi muuttumassa Siuntion ja Tuusulan liittymisen johdosta.

Kaupunginhallituksen tarkoituksena on, mikäli kaupunginvaltuusto hyväksyy päätösehdotuksen, kaupunginvaltuuston päätöksen täytäntöönpanon yhteydessä kehottaa kaupunginkanslian oikeuspalveluja allekirjoittamaan perussopimuksen sekä oikeuttaa oikeuspalvelut samalla hyväksymään vähäisiä ja teknisiä tarkennuksia perussopimukseen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 HSL:n käsittelypyyntö 30.3.2017
- 2 HSL:n hallitus 14.2.2017 § 14, Siuntion kunnan liittyminen
- 3 HSL:n hallitus 7.3.2017 § 21, Tuusulan kunnan liittyminen
- 4 Helsingin Seudun kuntayhtymä, Luonnos muutetusta perussopimuksesta
- 5 Helsingin Seudun kuntayhtymä, perussopimus 1.1.2012

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

§ 410

V 3.5.2017, Helsingin kaupungin ympäristöraportti 2016

HEL 2016-013239 T 11 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää merkitä tiedoksi Helsingin kaupungin ympäristöraportin vuodelta 2016.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Ympäristöraportti 2016

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Ympäristöasioiden huomioon ottamista ohjaavat kaupunginvaltuuston hyväksymät strategiaohjelma ja ympäristöpolitiikka sekä kaupunginhallituksen hyväksymät talousarvio-ohjeet. Kaupungilla on lisäksi useita ympäristönsuojelun osa-alueiden ohjelmia, jotka toimivat osaltaan kaupungin ympäristöjohtamisen toteuttajina. Hallintokuntien ja tytäryhteisöjen ympäristötyö tukee kaupungin ympäristöjohtamista.

Helsingin kaupungin ympäristöraportti on kaupunkikonsernin yhteinen asiakirja, jossa kuvataan kaupungin ympäristötavoitteiden toteutumista ja toiminnan vaikutuksia ympäristöön sekä kaupungin ympäristöpolitiikan toteutumista. Hallintokuntien vastaukset ja ympäristötilinpitotiedot on julkaistu avoimessa datassa. Koko raportti tullaan julkaisemaan osoitteessa www.hel.fi/ymparistoraportti. Ympäristökeskuksen kokoomaan ja toimittamaan raporttiin ovat tuottaneet tietoja kaupungin virastot, liikelaitokset ja tytäryhteisöt.

Seuraavassa joitakin keskeisiä poimintoja ympäristöraportista:

Kaupunginjohtajan nimeämä ilmastotyöryhmä valmisteli raportin, jossa esitetään Business As Usual-skenaario ja kuuden eri vaihtoehdon keskiarvoskenaario Helsingin päästökehitykselle vuoteen 2030 sekä niihin liittyvät toimenpiteet. Raportin perusteella työryhmä esittää uuteen kaupungin strategiaan vuoden 2030 tavoitteeksi vähentää päästöjä 60 prosenttia vuoden 1990 päästöistä ja uudeksi hiilineutraalisuustavoitteeksi vuotta 2040. Lisäksi työryhmä esittää ilmastonmuutoksen sopeutumisen linjauksia kaupungin strategian valmistelua varten. Sopeutumisen linjausten voimassaoloajaksi esitetään kahta valtuustokautta 2017–2025. Linjauksissa esitetään sopeutumisvisio ilmastonkestävälle kaupungille vuodelle 2050.

EU:n ilmanlaatudirektiivin typpidioksidin vuosiraja-arvo ylittyy edelleen keskustan katukuiluissa. Syynä ovat liikenteen, etenkin dieselkaluston, pakokaasupäästöt. Raja-arvon ylitysalue on noin 5,7 km ja se on pienentynyt vuodesta 2008 noin 30 prosenttia. Ympäristölautakunnan hyväksymä uusi ilmansuojelusuunnitelma astui voimaan vuoden 2017 alusta. Suunnitelman valmistelussa kuultiin laajasti asukkaita ja sidosryhmiä. Suunnitelmassa ovat teemoina liikenteen lisäksi ilmanlaatuun myös merkittävästi vaikuttavat katupöly ja pienpoltto, ja siinä esitetään 48 toimenpidettä vuosille 2017-2024.

Uuden meluntorjunnan toimintasuunnitelman valmistelu käynnistettiin vuonna 2016. Toimintasuunnitelmaan kirjataan meluntorjunnan toimenpiteet vastuutahoittain vuosille 2018–2023. Työ perustuu viiden vuoden välein tehtävään pääkaupunkiseudun ympäristömeludirektiivin mukaiseen uuteen meluselvitykseen, joka valmistuu kesäkuussa 2017.

Kaupunkipyöräjärjestelmän ensimmäinen vaihe otettiin käyttöön 500 pyörän ja 50 pyöräaseman laajuudessa toukokuussa. Palvelu sai erittäin hyvän vastaanoton, ja sen suosio ylitti kaikki ennusteet. Järjestelmä laajenee vuoden 2017 aikana yhteensä 1 400 pyörän ja 140 aseman laajuuteen.

Helsinki aloitti ainutlaatuisen fosforineutraaluspilotin yhdessä John Nurmisen säätiön kanssa. Helsingistä tulee Itämeren ensimmäinen fosforineutraali kaupunki yhdyskuntajätevesien osalta, kun se neutraloi Viikinmäen jätevedenpuhdistamon fosforijalanjäljen rahoittamalla valkovenäläisen Vitebskin kaupungin jätevesien puhdistusta.

Vanhankaupungin aluesuunnitelmassa pilotoidun ekosysteemipalvelutarkastelun hyvät tulokset ja työssä kehitellyt menetelmät ja mallit ekosysteemipalveluiden parantamiseksi koottiin ohjeiksi. Ohjeet menetelmäkuvauksineen on suunnattu etupäässä aluesuunnittelijoille ja suunnittelukonsulteille.

Kaupunginhallitus hyväksyi joulukuussa 2016 virastojen ja liikelaitosten ohjeellisena noudatettavaksi Helsingin kaupungin viherkattolinjauksen "Stadin katot elävät" strategiset linjaukset ja toimenpiteet. Linjauksen päämääriä ovat hulevesien parempi hallinta rankkasateiden aikana, lämpösaarekeilmiöiden hillitseminen, kaupunkiluonnon monimuotoisuuden turvaaminen ja kattojen aktiivinen hyödyntäminen toiminnallisena, taloudellisena ja esteettisenä voimavarana.

Merkittävimpiä pilaantuneen maaperän kunnostuskohteita olivat asuiskäyttöön muutettavat Kalasataman ja Jätkäsaaren projektialueet sekä Keski-Pasilan keskustakorttelin alue. Suuria kunnostuskohteita olivat lisäksi Laajasalon öljysatama-alueen loppukunnostus sekä Pasilan entinen konepaja-alue. Jokaiseen alueeseen kuului lukuisia erillisiä kunnostuskohteita. Maaperää puhdistettiin kaikkiaan noin 40 eri kunnostuskohteessa.

Kaivumassojen koordinoitu hallinta ja hyötykäyttö vähentävät kuljetuksia ja niistä aiheutuvia päästöjä. Yleisten alueiden rakentamisessa hyötykäyttettiin vuonna 2016 yhteensä 759 560 tonnia kaivumassoja. Määrä nousi 65 prosenttia vuodesta 2015. Hyötykäytön ansiosta säästyi 1,4 miljoonaa litraa polttoainetta, päästöt vähenivät 3 519 CO₂e ja kuljetuksia tehtiin 29,2 miljoonaa tonnikilometriä vähemmän. Eniten massoja hyötykäyttettiin Länsisataman projektialueella.

Kevennetty Ekokompassi-ympäristöjärjestelmä on osoittautunut toimivaksi järjestelmäksi kaupungin hallintokunnissa ja tytäryhteisöissä. Järjestelmä on käytössä tai rakenteilla 13 hallintokunnassa ja 12 tytäryhteisössä. Helsingissä myönnettiin viidelle tapahtumalle 30 prosentin alennus alueenkäytöstä perittävästä vuokrasta auditoitua Ekokompassi tapahtuma -järjestelmää vastaan. Ensimmäiset ekotukihenkilöt koulutettiin Helsingissä vuonna 2006 eli ekotukitoiminnan aloittamisesta Helsingin kaupungilla tuli vuonna 2016 täyteen kymmenen vuotta. Tänä aikana kaupungin 28 hallintokuntaan ja yhdeksään tytäryhteisöön on koulutettu yli 1 300 ekotukihenkilöä.

Kaupungin omasta toiminnasta aiheutuneet ympäristökulut olivat 91 miljoonaa euroa (2,1 % toimintakuluista). Suurimmat kuluerät kaupungille olivat jätehuollon ja alueiden puhtaanapidon (24 %) sekä ilmasto- ja ympäristöystävällisen liikkumisen edistämisen (18 %) aiheuttamat kulut. Ympäristöinvestoinnit olivat yhteensä 148 miljoonaa euroa (22,4 % käyttöomaisuusinvestoinneista). Ympäristötuotot olivat 7,6 miljoonaa euroa (0,7 % toimintatuotoista).

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

18.04.2017

Ryj/2

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Ympäristöraportti 2016

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 411

V 3.5.2017, Kunnan asukkaan aloite paremmasta kävely-ympäristöstä Rautatieasemalle

HEL 2016-013124 T 08 00 04

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää merkitä kunnan asukkaan aloitteen tiedoksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Kunnan asukkaan aloite 20.10.2016, parempi kävely-ympäristö Rautatieasemalle

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

***** ja 221 muuta asukasta ovat 20.10.2016 tehneet kunnan asukkaan aloitteen, jossa esitetään parempaa kävely-ympäristöä Rautatieasemalle.

Kaupunginhallitus toteaa, että kuntalain 28 §:n mukaan kunnan asukkaalla on oikeus tehdä kunnalle aloitteita sen toimintaa koskevissa asioissa. Aloitteen tekijälle on ilmoitettava aloitteen johdosta suoritettavat toimenpiteet. Valtuuston tietoon on saatettava vähintään kerran vuodessa sen toimivaltaan kuuluvissa asioissa tehdyt aloitteet ja niiden johdosta suoritettavat toimenpiteet.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 25 §:n mukaan kaupunginhallituksen tulee esittää valtuuston tietoon vuosittain viimeistään sen huhtikuussa pidettävässä kokouksessa valtuuston toimivaltaan kuuluvissa

asioissa kunnan asukkaan aloitteet ja niiden johdosta suoritettavat toimenpiteet. Käsiteltäessä kunnan asukkaan aloitteita valtuustossa sallitaan keskustelu. Kaupunginhallituksen on saatettava käydystä keskustelusta laadittu pöytäkirja kysymyksessä olevien asioiden valmistelussa huomioon otettavaksi. Päätöksentekoa yksittäisten aloitteiden osalta ei toivomusponsia lukuun ottamatta sallita.

Aloitteesta on saatu kaupunkisuunnitteluviraston ja rakennusviraston lausunnot. Lausuntojen mukaan Rautatieaseman ympäristön katukohde- teet ovat osa kaupunkisuunnitteluviraston kävelykeskustan periaate- suunnitelman laadintaa. Periaatesuunnitelman vuorovaikutus on käynnistynyt tammikuussa 2017, jonka jälkeen suunnitelma etenee keväällä kaupunkisuunnittelulautakunnan kautta lausunnoille. Periaatesuunnitelmaa käsitellään kaupunginhallituksessa ja kaupunginvaltuustossa syksyllä 2017. Kävelykeskustan periaatesuunnitelman lisäksi esimerkiksi Rautatieaseman ympäristön valaistuksen parantamiseksi laaditaan valaistuksen yleissuunnitelma. Sitä toteutetaan tulevien liikennejärjestely- ja perusparantamishankkeiden yhteydessä.

Radan alittavan pyörätunnelin suunnittelu on käynnissä yhteistyössä rakennusviraston kanssa.

Mikonkadun nopeusrajoitus on jo 30 km/h. Vilhonkadun nopeusrajoituksen muuttamista tullaan käsittelemään käynnissä olevan Helsingin nopeusrajoitusjärjestelmä -työn yhteydessä. Aseman ympäristön kadut ja aukiot ovat esteettömyyden erikoistason aluetta ylläpidossa, ja esteettömyyttä parannetaan rautatieaseman ympäristössä myös peruskorjaushankkeiden yhteydessä.

Tapahtumille ja tilapäisille palveluille on osoitettu useita paikkoja. Vuoden 2017 aikana laadittava keskustan alueiden käytön palvelulinjaus kokoaa palveluiden tarjonnan ja lupaehdot yhdeksi palvelukonseptiksi. Palveluille ja tapahtumille tarjottavaa sähkönjakelua parannetaan mahdollisuuksien mukaan peruskorjausten yhteydessä.

Monet suunnitteilla olevat hankkeet, kuten pikaraitiotierata pysäkkeineen, Pisararata ja tässä vastauksessa jo mainitut kävelykeskustan periaatesuunnitelma, valaistuksen yleissuunnitelma, keskustan alueiden palvelulinjaus sekä radan alittava pyörätunneli ottavat ajallaan kantaa esitettyihin parannusehdotuksiin.

Kävelykeskustan periaatesuunnitelmassa, kuten aloitteessa, pyrkimyksenä on parantaa kävely-ympäristöä monipuolisilla keinoin, jotta rautatieaseman ympäristössä kävely olisi sujuvaa, mukavaa, houkuttelevaa ja turvallista.

Aloitteen tekijälle on toimitettu kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan vastaus aloitteeseen.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Kunnan asukkaan aloite 20.10.2016, parempi kävely-ympäristö Rautatieasemalle

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 10.04.2017 § 362

HEL 2016-013124 T 08 00 04

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

10.04.2017 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Hannu Osalan ehdotuksesta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Kaupunginkanslia Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava apulaiskaupunginjohtaja 08.03.2017 § 16

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

HEL 2016-013124 T 08 00 04

Päätös

Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava apulaiskaupunginjohtaja päätti antaa seuraavan vastauksen kunnan asukkaan aloitteeseen, jossa esitetään useita parannusehdotuksia Rautatieaseman ympäristön kehittämiseksi:

***** ja 221 muuta asukasta ovat 20.10.2016 tehneet kunnan asukkaan aloitteen, jossa esitetään parempaa kävely-ympäristöä Rautatieasemalle. Aloitteesta on saatu kaupunkisuunnitteluviraston ja rakennusviraston lausunnot.

Lausuntojen mukaan Rautatieaseman ympäristön katukohteet ovat osa kaupunkisuunnitteluviraston kävelykeskustan periaatesuunnitelman laadintaa. Periaatesuunnitelman vuorovaikutus on käynnistynyt tammi-kuussa 2017, jonka jälkeen suunnitelma etenee keväällä kaupunkisuunnittelulautakunnan kautta lausunnoille. Periaatesuunnitelmaa käsitellään kaupunginhallituksessa ja kaupunginvaltuustossa syksyllä 2017. Kävelykeskustan periaatesuunnitelman lisäksi esimerkiksi Rautatieaseman ympäristön valaistuksen parantamiseksi laaditaan valaistuksen yleissuunnitelma. Sitä toteutetaan tulevien liikennejärjestely- ja perusparantamishankkeiden yhteydessä.

Radan alittavan pyörätunnelin suunnittelu on käynnissä yhteistyössä rakennusviraston kanssa.

Mikonkadun nopeusrajoitus on jo 30 km/h. Vilhonkadun nopeusrajoituksen muuttamista tullaan käsittelemään käynnissä olevan Helsingin nopeusrajoitusjärjestelmä -työn yhteydessä. Aseman ympäristön kadut ja aukiot ovat esteettömyyden erikoistason aluetta ylläpidossa, ja esteettömyyttä parannetaan rautatieaseman ympäristössä myös peruskorjaushankkeiden yhteydessä.

Tapahtumille ja tilapäisille palveluille on osoitettu useita paikkoja. Vuoden 2017 aikana laadittava keskustan alueiden käytön palvelulinjaus kokoaa palveluiden tarjonnan ja lupaehdot yhdeksi palvelukonseptiksi. Palveluille ja tapahtumille tarjottavaa sähkönjakelua parannetaan mahdollisuuksien mukaan peruskorjausten yhteydessä.

Monet suunnitteilla olevat hankkeet, kuten pikaraitiotierata pysäkkeineen, Pisararata ja tässä vastauksessa jo mainitut kävelykeskustan periaatesuunnitelma, valaistuksen yleissuunnitelma, keskustan alueiden palvelulinjaus sekä radan alittava pyörätunneli ottavat ajallaan kantaa esitettyihin parannusehdotuksiin.

Kävelykeskustan periaatesuunnitelmassa, kuten aloitteessa, pyrkimyksenä on parantaa kävely-ympäristöä monipuolisin keinoin, jotta rautatieaseman ympäristössä kävely olisi sujuvaa, mukavaa, houkuttelevaa ja turvallista.

Päätöksen perustelut

Kuntalain 28 §:n mukaan kunnan asukkaalla on oikeus tehdä kunnalle aloitteita sen toimintaa koskevissa asioissa. Aloitteen tekijälle on ilmoitettava aloitteen johdosta suoritettavat toimenpiteet ja valtuuston tietoon on saatettava vähintään kerran vuodessa sen toimivaltaan kuuluvissa asioissa tehdyt aloitteet sekä niiden johdosta suoritettavat toimenpiteet. Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 25 §:n mukaan kaupunginhallituksen tulee esittää valtuuston tietoon vuosittain viimeistään sen huhtikuussa pidettävässä kokouksessa valtuuston toimivaltaan kuuluvat aloitteet ja niiden johdosta suoritettavat toimenpiteet. Kaupunginhallitus tulee siis esittämään kaupunginvaltuustolle kunnan asukkaan aloitteen paremmasta kävely-ympäristöstä Rautatieasemalle.

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Kaupunkisuunnitteluvirasto 20.1.2017

HEL 2016-013124 T 08 00 04

Kaupunginkanslia pyytää kaupunkisuunnitteluvirastolta lausuntoa kunnan asukkaan aloitteesta, jossa esitetään parempaa kävely-ympäristöä Rautatieasemalle. Määräaika on 1.2.2017.

***** ja 221 muuta asukasta ovat tehneet 24.11.2016 kunnan asukkaan aloitteen, jossa on useita parannusehdotuksia Rautatieaseman ympäristöön.

Kaupunkisuunnitteluvirastossa on käynnissä Kävelykeskustan periaatesuunnitelman laadinta. Kunnan asukkaiden aloitteessa mainitut Rautatieaseman ympäristön katukohteet ovat mukana periaatesuunnitelmassa. Periaatesuunnitelman vuorovaikutus käynnistyy tammikuussa 2017, jonka jälkeen asia etenee keväällä kaupunkisuunnittelulautakunnan kautta lausunnoille. Syksyllä 2017 periaatesuunnitelma käsitellään kaupunginhallituksessa ja valtuustossa.

Radan alittavan pyörätunnelin suunnittelu on käynnissä yhteistyössä rakennusviraston kanssa.

18.04.2017

Mikonkadun nopeusrajoitus on jo nyt 30 km/h. Vilhonkadun nopeusrajoituksen muuttaminen tullaan käsittelemään käynnissä olevan Helsingin nopeusrajoitusjärjestelmä -työn yhteydessä.

Lisätiedot

Pekka Nikulainen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37122
pekka.nikulainen(a)hel.fi

Rakennusvirasto 19.12.2016

HEL 2016-013124 T 08 00 04

Kaupunginkanslia pyytää rakennusviraston lausuntoa kunnan asukkaan aloitteesta, jossa esitetään parempaa kävely-ympäristöä Rautatieasemalle. Määräaika on 15.1.2017.

Jukka Suomelan tekemä kuntalaisaloite esittää monia parannuksia rautatieaseman ympäristöön. Suurin osa kommenteista koskee kulkuyhteyksiä ja liikennesuunnittelua, joista vastaa kaupunkisuunnitteluvirasto.

Rautatieaseman ympäristöä koskevat monet muutostarpeet. Suunnitelmissa olevat hankkeet, kuten pikaraitiotierata pysäkkeineen, Pissararata, kävelykeskustan kehittäminen ja keskustan alueiden käytön palvelulinjauksen ottaminen ajallaan kantaa esitettyihin parannusehdotuksiin.

Kaduille ja puistoihin rakennettavat palvelut perustuvat pääsääntöisesti asemakaavaa ja toteutetaan sen mukaisesti. Tapahtumille ja tilapäisille palveluille on jo nyt osoitettu useita paikkoja. Vuoden 2017 aikana laadittava keskustan alueiden käytön palvelulinjauksen kokoa palveluiden tarjonnan ja lupaehdot yhdeksi palvelukonseptiksi. Palveluille ja tapahtumille tarjottavaa sähköjakelua parannetaan mahdollisuuksien mukaan peruskorjausten yhteydessä.

Aseman ympäristön kadut ja aukiot ovat esteettömyyden erikoistason aluetta ylläpidossa. Esteettömyyttä parannetaan rautatieaseman ympäristössä myös peruskorjaushankkeiden yhteydessä.

Rautatieaseman ympäristön valaistuksen parantamiseksi laaditaan valaistuksen yleissuunnitelma. Sitä toteutetaan tulevien liikennejärjestely- ja perusparantamishankkeiden yhteydessä. Ennen kuin valaistusta voidaan kokonaisvaltaisesti suunnitella, tulee olla selvillä ja päätettynä kävelykeskustan parantamisen maankäytönsuunnittelu ja liikenteen kehittämisperiaatteet. Näistä vastaa kaupunkisuunnitteluvirasto.

18.04.2017

Osa parannusehdotuksista koskee tonttialueita, kuten Ateneumin pihaa tai maanalaisten kiinteistöjen yhteyksiä, huoltoa tai vartiointia. Nämä alueet eivät ole kaupungin vastuulla.

Lisätiedot

Anu Kiiskinen, aluesuunnittelija, eteläinen suurpiiri, puhelin: 310 38419
anu.kiiskinen(a)hel.fi

Olli Haanperä, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38237
olli.haanpera(a)hel.fi

§ 412

Lausunto työ- ja elinkeinoministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista

HEL 2017-002549 T 03 00 00

Oike PK 20170623

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Otso Kivekkään ehdotuksesta.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Pilvi Karhula, ma. lakimies, puhelin: 09 310 25237
pilvi.karhula(a)hel.fi
Heikki Vento, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 23115
heikki.vento(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa työ- ja elinkeinoministeriölle seuraavan lausunnon:

Lausunnon tiivistelmä

Esityksen tavoitteista oikein asetettuja ovat alueiden kasvu ja elinvoimaisuus, alueellisten erityispiirteiden huomioiminen, työmarkkinoiden toimivuuden edistäminen ja palveluiden parempi vastaavuus asiakkaiden tarpeisiin. Keskeiseksi tavoitteeksi on nostettu myös kilpailullinen monituottajamalli, jossa rajataan julkinen palvelutuotanto pois lukuun ottamatta yhtiötettyä tuotantoa markkinapuutetilanteessa.

Sekä julkisen että yksityisen sektorin palvelutuotantoa hyödyntävä malli olisi esitettyä kilpailullista monituottajamallia parempi ja riskittömämpi ja mahdollistaisi erilaisten hybridimallien käytön palveluiden kehittämisessä. Julkisen sektorin oman palvelutuotannon kieltämisen arvioidaan

vaikuttavan erityisen negatiivisesti vaikeassa työmarkkina-asemassa olevien palveluihin.

Esitetty vaikutusten arviointi on teoreettinen ja valikoiva. Riittävä vaikutusten arviointi näin merkittävässä muutoksessa edellyttäisi suomalaiseseen yhteiskuntaan ja olemassa oleviin rakenteisiin perustuvia riittäviä kokeiluja ja niistä tehtäviä luotettavia johtopäätöksiä. Vaikutusten arviointi ei myöskään puolla monituottajamalliin siirtymistä esitetyllä tavalla.

Valtakunnallisten palvelukeskusten tehtävien toteutumista ei ole riittävästi määritellyt lakiesityksessä eikä niiden suhdetta maakuntien kasvupalvelutehtäviin pystytä arvioimaan lakiesityksen perusteella. Lisäksi esitettyä tarkempaa määrittelyä vaativat esimerkiksi järjestelmät ja tavat toteuttaa valtakunnallisesti sähköisiä rekrytointi- ja työnvälityspalveluita.

Esityksen keskeisten ehdotusten mukaan tehtävät, joita ei voida viedä markkinoille, kuuluvat 1) maakunnan viranomaistehtäviin tai 2) maakunnan järjestämistehtäviin. Esityksessä ei kuitenkaan määritellä miltä osin viranomaisilta yksityisille siirtyvät tehtävät sisältävät julkisia hallintotehtäviä. Siirrettäessä julkisia hallintotehtäviä yksityiselle on laintasaisesti säädettävä siitä, miten järjestäjä valvoo hyvän hallinnon vaatimusten toteutumista palveluntuottajan toiminnassa. Hyvän hallinnon turvaamiseksi olisi laissa myös syytä mainita erikseen, että näitä tehtäviä hoitaviin yksityisiin sovelletaan hallintolakia ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia.

Esitys on aluekehittämisen osalta pääosin riittävän selkeä, mutta ylikorostaa tulevien maakuntien asemaa aluekehityksessä. Esimerkiksi aluekehittämisen keskusteluiden osanottajissa ei ole huomioitu aluekehittämisen kaikkia tasoja. Keskusteluissa tulisi olla mukana myös suuret kaupungit, jotka solmivat kasvu- ja muita sopimuksia valtion kanssa. Suuret kaupungit vastaavat todellisuudessa merkittävilta osin alueiden kehityksestä.

Lausunto sisältää myös useita huomioita Uudenmaan erillisratkaisun lainsäädäntöesitykseen liittyen. Merkittävimpänä näistä kasvupalvelukuntayhtymään esitetyn äänileikkurin poistaminen sekä esitys oikeudesta sopia perussopimuksen ulkopuolella siitä, mitä kuntien tehtäviä kuntayhtymään mahdollisesti siirretään.

Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset (HE, luku 3)

1. Ovatko esityksen tavoitteet oikein asetettuja? (Kyselylomakkeen kohdat 5 ja 6)

Ei pääosin.

Esityksen tavoitteet, kuten alueiden kasvu ja elinvoimaisuus, alueellisten erityispiirteiden huomioiminen, työmarkkinoiden toimivuuden edistäminen ja palveluiden parempi vastaavuus asiakkaiden tarpeisiin ovat oikein asetettuja. Esityksen tavoitteeksi on nimetty myös monituottajamalli, yksityinen palvelutuotanto ja maakuntahallinto. Palveluiden saatavuuden, kustannustehokkuuden ja järjestelmän toimivuuden tulisi kuitenkin olla tavoitteina ensisijaisia palveluiden tuotantotapaan nähden.

Esityksen keskeiseksi tavoitteeksi on nostettu kilpailullinen monituottajamalli, jossa rajattaisiin julkinen palvelutuotanto pois lukuun ottamatta yhtiötettyä tuotantoa markkinapuutetilanteessa. Yksityisen ja julkisen sektorin palvelutuotannossa tavoitteet ovat kuitenkin erilaiset. Julkisen sektorin palvelutuotanto ei ensisijaisesti perustu kilpailuun ja voiton tavoitteluun vaan yhteiskunnallisten, tasavertaisten ja väestön hyvinvointia edistävien palvelujen tuotantoon. Malli, jossa maakunta pääsisi vapaasti hyödyntämään sekä yksityistä että julkista palvelutuotantoa ja palvelun tuotantotapa valittaisiin aidosti tarpeen mukaan, olisi esitettyä rajoittavaa mallia parempi. Monituottajamalli aidoimmillaan olisi kilpailukykyisen julkisen palvelutuotannon, yksityisten palveluntuottajien ja järjestöjen palvelutuotantojen kokonaisuus.

Julkisen palvelutuotannon kieltäminen voi myös johtaa tilanteeseen, jossa markkinoilla ei ole riittävästi asiantuntevia, monentasoista osaamista omaavia yksityisiä toimijoita, joiden palvelukokonaisuus sisältää esim. vammaisten tai kotoutujien pitkäaikaista neuvontaa ja ohjausta sekä monentasoisia yhteensovitettuja palveluja. Esitetty kilpailullinen monituottajamalli johtaa käytännössä siihen, että lakiluonnoksen tavoitteet eivät tule toteutumaan.

Esityksen mukaan (s.61) kunnat voisivat toimia maakunnallisten kasvupalvelujen tuottajina omistamiensa yhtiöiden kautta, jos yhtiö ei ole sidosyksikköasemassa kuntaan. Tämä kuntaomisteisten yhtiöiden mahdollisuus tuottaa palveluita ei korvaa edellä mainittua julkisen palvelutuotannon mukana oloa suunnitellussa monituottajamallissa.

2. Tukevatko keskeiset ehdotukset esityksen tavoitteita? (Kyselylomakkeen kohdat 7 ja 8)

Ei pääosin.

Viranomaisten uudet roolit ja yhteistyön edellytysten luominen ovat keskeinen keino tavoitteiden saavuttamisessa. Olennaista on aidon yhteistyön aikaansaaminen maakunnan ja alueen kuntien ja muiden toimijoiden kesken. Esityksen yhteistyötä koskevat pykälät ovat maakuntakeskeisiä, eivätkä ne tue aidon yhteistyön muodostumista.

Monituottajamalli kokonaan ilman julkista palveluntuotantoa ei kykene turvaamaan tavoitteiden toteutumista. Alueelliset erot tulevat olemaan yhdenvertaisen saatavuuden haasteena. Sääntelyn väljentäminen ja maakunnan harkintavaltaan perustuvat palvelut mahdollistavat toisaalta räätelöidymmän, asiakkaan tarpeita vastaavien palvelujen kokonaisuuden, mutta saattavat tuottaa alueellisia eroja alueilla, joissa kriteerit täyttäviä palveluntuottajia ei ole.

Esityksen keskeisten ehdotusten (s.66) mukaan tehtävät, joita ei voida viedä markkinoille, kuuluvat 1) maakunnan viranomaistehtäviin tai 2) maakunnan järjestämistehtäviin. Maakunnan viranomaistehtävistä säädetään lain 3 luvun 18 §:ssä. Perustuslain 124 §:n mukaan julkinen hallintotehtävä voidaan antaa muulle kuin viranomaiselle vain lailla tai lain nojalla, jos se on tarpeen tehtävän tarkoituksenmukaiseksi hoitamiseksi eikä vaarana perusoikeuksia, oikeusturvaa tai muita hyvän hallinnon vaatimuksia. Merkittävää julkisen vallan käyttöä sisältäviä tehtäviä voidaan kuitenkin antaa vain viranomaiselle. Merkittävää julkisen vallan käyttöä sisältävät tehtävät hoidetaan siis esityksen mukaan maakunnan viranomaistehtävinä. Esityksessä ei kuitenkaan määritellä miltä osin viranomaisilta yksityisille siirtyvät tehtävät sisältävät julkisia hallintotehtäviä. Perustuslain edellytys hyvän hallinnon vaatimusten turvaamisesta yksityisen hoitaessa julkista hallintotehtävää on pitkälti turvattu hallintolailla, jossa säädetään hyvän hallinnon perusteista sekä hallintoasiassa noudatettavasta menettelystä. Hallintolakia sovelletaan yksityiseen sen hoitaessa julkista hallintotehtävää.

Esityksessä tulee kuvata miltä osin yksityisille toimijoille siirtyvät tehtävät ovat julkisia hallintotehtäviä, ja miltä osin niihin sisältyy julkisen vallan käyttöä sekä miten perusoikeudet, oikeusturva ja hyvän hallinnon vaatimukset turvataan tehtävien siirtyessä viranomaisilta yksityisille toimijoille.

3. Voitaisiinko esityksen tavoitteet saavuttaa muilla keinoin? (Kyselylomakkeen kohdat 9 ja 10)

Kyllä.

Kaikkia asetettuja tavoitteita ei voida saavuttaa ehdotetulla mallilla. Nykyiset palvelut perustuvat julkiseen palvelutuotantoon, jonka rinnalla on ostettu merkittävässä määrin yksityisen sektorin palveluja. Nykyinen toimintamalli, joka perustuu julkisen ja yksityissektorin palvelutuotannon hyödyntämiseen, on toimiva ja käytännössä kokeiltu ratkaisu. Tätä toimintamallia kehittämällä ja yhteistyötä lisäämällä on mahdollista saavuttaa asetetut tavoitteet. Tunnetun mallin kehittäminen olisi riskittävämpi tapa pyrkiä tavoitteiden saavuttamiseen.

Esityksen mukaan uudistuksen toteuttamisvaihtoehtoina on tutkittu vain kahta muuta mallia, joista toisella ei ole arvioitu saavutettavan vaikutuksia kansantalouden tasolla. Tätä arviota ei kuitenkaan ole laajemmin perusteltu, joten jää epäselväksi, miksi näin on tulkittu. Tarkastellut vaihtoehdot ovat kaukana toisistaan eikä esityksessä ole huomioitu niiden väliin jääviä vaihtoehtoja, joissa myös julkiselle sektorille jäisi oikeus omaan palveluntuotantoon ilman yhtiöittämisvelvollisuutta ja muisakin kuin markkinapuutetilanteissa.

4. Muut vapaamuotoiset huomiot HE:n lukuun 3 (Kyselylomakkeen kohta 11)

Esityksessä ei mm. huomioida voimassa olevaa lakia kuntouttavasta työtoiminnasta tai miten kuntouttavan työtoiminnan lakia toteutettaisiin jatkossa. Jos laki jää voimaan, tulee kasvupalveluja edellyttää tekemään yhteistyötä pitkäaikaistyöttömien palvelujen suunnittelussa, asiakkaiden arvioinnissa ja palvelujen järjestämisessä.

Esityksen vaikutukset (HE, luku 4)

5. Ovatko esityksen vaikutukset tunnistettu riittävällä tasolla? (Kyselylomakkeen kohdat 12 ja 13)

Ei.

Esityksen perusteella jää epäselväksi mihin perustuu julkisen palvelutuotannon rajaaminen pois tuotantovaihtoehdoista, markkinapuutteessa tapahtuvaa yhtiöittämistä lukuun ottamatta. Sekä julkisen että yksityisen sektorin palvelutuotantoa hyödyntävä malli olisi esitettyä mallia parempi ja riskittämpi.

Esitetty vaikutusten arviointi ei puolla esitettyä monituottajamallia. Esityksessä (s.90) on julkisen ja yksityisen palvelutuotannon vaikutuksista todettu, että ”Vaikka tuloksissa on tiettyä heterogeenisuutta, ei niiden perusteella voida pitää yksityistä palvelun tuottajaa julkista parempana työllisyysvaikutusten osalta. Eri osatyömarkkinoilla ja tilanteissa löytyy näyttöä kumpaankin suuntaan. OECD havaitsi Ison-Britannian tulokset pettymykseksi, joskin eräissä muissa tutkimuksissa on saatu myönteisiä vaikutuksia, sen sijaan Australiassa yksityiset tuottajat näyttävät toimivan varsin tehokkaasti. Kokeellisissa tutkimuksissa näyttöä yksityisen sektorin paremmuudesta ei löytynyt. Suomea koskien ei ole yleistettävyydeltään ja tutkimusmetodeiltaan käytössä sellaista tutkimusta, jonka perusteella voitaisiin tehdä tätä lakimuutosta koskien muita kuin alustavia päätelmiä.”

Esityksessä toteutettu vaikutusten arviointi ei myöskään ole riittävän perusteellinen, kun kysymys on yhteiskunnallisesti merkittävien raken-

teiden perusteellisesta muuttamisesta. Arviointi on teoreettinen ja valikoiva. Riittävä vaikutusten arviointi edellyttäisi suomalaisen yhteiskuntaan ja olemassa oleviin rakenteisiin perustuvia riittäviä kokeiluja ja niistä tehtäviä luotettavia johtopäätöksiä.

Esityksen vaikutusten arvioinnissa tulisi myös arvioida, miten laissa kaavailtu siirtymäaika tulee riittämään markkinoiden syntymiseen ja mitä vaikutuksia mahdollisesti liian lyhyellä siirtymäajalla tulee olemaan palveluiden laatuun ja hintaan. Vaikutusten arvioinnissa tulisi arvioida myös järjestämistoiminnan, kuten kilpailutusten, markkinavuoropuhelun käymisen, sopimushallinnan, useiden yhteensovittamistehtävien ja valvonnan merkittävästä lisääntymisestä aiheutuvien kustannusten vaikutus palveluihin riittäviin resursseihin etenkin muutosvaiheessa.

Lakiesityksen kansantaloudellisten vaikutusten arviointiin liittyy epävarmuustekijöitä maakuntien erilaisesta markkinatilanteesta johtuen. Palvelutuottajayritykset ovat keskittyneet ja tulevat keskittymään suuriin kasvukeskuksiin ja paikkakunnille, joissa on toimivat työmarkkinat ja näin asiakkaan valinnanvapaus ei tule toteutumaan yhdenvertaisesti kaikissa maakunnissa. Yksityisille palvelutuottajille lakiesitys avaa mahdollisuuden uuteen liiketoimintaan ja palvelutuotannon kehittämiseen kasvupalveluiden tuottajina. Kasvupalvelujen palvelutuottajaksi rekisteröityminen ei sinänsä edellytä suuria investointeja, mutta tietojärjestelmävaatimukset, verkkopalvelujen kehittäminen ja käyttöliittymien ylläpitokustannukset voivat vaikeuttaa ainakin pienten yritysten mahdollisuutta toimia kasvupalvelujen tuottajina.

Lakiesityksen vaikutukset ovat suuret viranomaistoimintaan, viranomaistehtävien jakautumiseen sekä henkilöstön tehtäviin tai työskentelypaikkaan. Tiettyjä tehtäviä on nykyisessä palvelujärjestelmässä hoidettu keskitetysti seitsemässä ELY-keskuksessa (mm. maahanmuuttoon liittyviä keskitettyjä tehtäviä) ja haasteena on osaamisen varmistaminen, mikäli tehtävät hajautetaan kaikkiin maakuntiin.

Esityksen vaikutukset eri asiakasryhmiin

Vaikutusten arvioinnissa tuodaan esiin, että suurimmat epävarmuustekijät markkinaehtoisten palveluiden toimivuudessa liittyvät vaikeasti työllistettävien palveluiden organisointiin ja tuloksellisuuteen. Viime vuosina kasvanut pitkäaikaistyöttömyys ja sen osittainen rakenteellistuminen lisäävät tähän epävarmuustekijään liittyviä riskejä merkittävästi. Julkisen sektorin palvelutuotannon rajaaminen pois keinovalikoimasta vaikuttaa heikentävästi vaikeasti työllistyvien ja erityisryhmien kuten vammaisten palveluihin, joissa korostuvat moniammatilliset palvelut ja asiakkaan intensiivinen ja pitkäjänteinen ohjaaminen ja tukeminen eteenpäin kohti työmarkkinoita.

Yksityisen palvelutuotannon riskinä on, että palvelutuottajilla ei ole riittävää asiantuntemusta tai osaamista. Heikossa työmarkkina-asetmassa olevien ihmisten monenlaiset tilanteet asettavat haasteita palveluntuottajille osaamisen näkökulmasta. Markkinaehtoiset toimijat eivät välttämättä ole halukkaita hankkimaan asiantuntemusta riittävän monitasoiseen, pitkäkestoisiin ja räätälöityihin palvelukokonaisuuksiin. Tällöin on riskinä, että heikossa työmarkkina-asetmassa olevia henkilöitä ohjataan palvelusta toiseen, koska mikään taho ei halua ottaa kokonaisvastuuta.

KOMMENTIT LAKILUONNOKSEEN

Luku 1 Yleiset säännökset (1-5 §)

6. Vapaamuotoiset huomiot lakiehdotuksen lukuun 1 (Kyselylomakkeen kohta 16)

2 § Määritelmät

Pykälän 1 momentin 2 kohdassa määriteltäisiin kasvupalvelun käsite, jolla tarkoitettaisiin valtion ja maakunnan toimenpiteitä 1 §:ssä säädettyjen tavoitteiden toteuttamiseksi. Lainkohdan yksityiskohtaisten perustelujen (s. 96) mukaan kasvupalvelujen käsite olisi laaja ja sitä tarkennettaisiin laissa kunkin palvelukokonaisuuden osalta tarkemmin. Määritelmä on tällaisenaan epätarkka ja käsitteen määritelmän pilkkominen eri lainkohtiin lisää riskiä sen väärästä tulkinnasta.

2 §:n 1 momentin 13 ja 14 kohdissa määriteltäisiin työtön työnhakija. Monet vammaiset, esim. kehitysvammaiset nuoret/nuoret aikuiset, siirtyvät kuntoutusrahalta suoraan eläkkeelle. Heillä saattaa olla taustalla ammattiopinnot, jotka on suoritettu erityisammattioppilaitoksessa. Eläkeläinen ei täytä työttömän henkilön määritelmää vaan hänet luetaan työnhakijaksi. Lakiesityksessä tulee pitää huolta siitä, ettei osatyökykyisen eläkeläisen työllistyminen sekä mahdollisesti työllistymiseen tarvittavien tukitoimien (pitkäaikainen työvalmennus) saaminen vaaranna työttömän työnhakijan määritelmän vuoksi.

3 § Palvelujen kieli

Pykälässä säädettäisiin palvelujen järjestämisessä käytettävästä kielestä. Sen mukaan maakunnan olisi järjestettävä palvelut siten, että jokaisella olisi oikeus käyttää sekä suomea että ruotsia. Pykälän yksityiskohtaisissa perusteluissa tulisi ottaa kantaa siihen, miten maakunnat tosiasiallisesti voivat taata kielellisten oikeuksien toteutumisen, kun palvelujen tuottaminen siirretään markkinoille. Markkinapuutetilanteessa ruotsinkielisten palveluiden tosiasiallinen turvaaminen edellyttää julkisen palvelutuotannon mahdollisuutta.

Luku 2 Alueiden kehittäminen (6-12 §)

7. Säädetäänkö laissa riittävän selkeästi aluekehittämisen vastuista (7 §)? (Kyselylomakkeen kohdat 18 ja 19)

Kyllä pääosin.

Pykälän 1 momentin mukaan "Vastuu alueiden kehittämisestä on maakunnilla alueillaan ja kunnilla niiden alueilla. Valtio vastaa valtakunnallisesta alueiden kehittämisestä. Maakunta toimii oman alueensa aluekehittämisen viranomaisena, ja tekee tässä tehtävässä yhteistyötä alueen kuntien kanssa."

Pykälän mukaan kunnat ovat vastuussa alueiden kehittämisestä alueellaan. Alueiden kehittämistä koskeva toimivalta on kuitenkin esitetty annettavaksi maakunnalle, joten kunnilla ei voi olla vastuuta alueiden kehittämisestä. Pykälän yksityiskohtaisissa perusteluissa (s.101) muotoilu on lievennetty toteamalla "Kunnat hoitavat monia alueiden kehittämisen kannalta merkittäviä osa-alueita kuten elinvoimaan ja fyysiseen toimintaympäristöön, kulttuuriin, koulutukseen ja muuhun paikalliseen kehittämiseen liittyviä tehtäviä. Myös erilaisilla kuntien yhteistyöorganisaatioilla voi olla merkittäviäkin alueiden kehittämiseen liittyviä tehtäviä, ja niiden asiantuntevuus on tärkeää huomioida. Kunnat delegoivat usein merkittäviäkin niiden aluekehittämisen kokonaisuuteen liittyviä tehtäviä esimerkiksi kuntien kehittämissyhtiöille." Pykälän 1 momentti tulee korjata muotoon "Vastuu alueiden kehittämisestä on maakunnilla alueillaan. Valtio vastaa valtakunnallisesta alueiden kehittämisestä. Maakunta toimii oman alueensa aluekehittämisen viranomaisena, ja tekee tässä tehtävässä yhteistyötä alueen kuntien kanssa."

Esitys on pääosin riittävän selkeä, mutta ei ratkaise nykyisen aluekehittämisjärjestelmän ongelmaa ja ylikorostaa tulevien maakuntien asemaa aluekehityksessä. Nykyisen ja lakiluonnoksen aluekehittämisjärjestelmän ongelmat tiivistyvät Uudellamaalla siihen, ettei maakunnalla ole ollut konkreettisia välineitä tai resursseja aluekehitykseen.

Esityksessä sivuutetaan suuret maakuntien keskuskaupungit, joiden aluekehittämiseen käyttämät resurssit ja välineet, kuten maankäyttö ja verotusoikeus, ovat keskeinen osa aluekehittämistä. Keskuskaupunkien kehityksellä on niiden omaa aluetta laajempi vaikutus aluekehitykseen, koska suurin osa yrityksistä ja työpaikoista sijaitsee kaupungeissa. Myös kasvupotentiaali on suurin suurissa kaupungeissa. Epäsuhta on suuri etenkin Uudellamaalla, jossa maakunnan rooli aluekehittämis-tehtävissä on jäänyt vähäiseksi verrattuna kaupunkeihin, joiden resursseihin ja valtion kanssa tekemiin sopimuksiin perustuu valtaosa alueen kehittämisestä.

8. Säädetäänkö laissa riittävän selkeästi aluekehittämisen järjestelmäs-
tä, rakenerahastojen hallinnoinnista ja aluekehittämiseen liittyvästä
yhteistyöstä (8, 9,10,11 ja 32 §)? (Kyselylomakkeen kohdat 20 ja 21)

Kyllä pääosin.

Lakiesityksessä tulisi tuoda selkeämmin esiin suurten kaupunkien ja
niiden omien toimien ja verkostojen roolia ja sopimista valtion kanssa
aluekehitykseen liittyen. Käytännössä suuret kaupungit ovat tehneet
kasvu- ja muut aluekehittämisen sopimukset suoraan valtion kanssa ja
on ongelmallista, että maakuntaohjelma määrittää sopimusten sisältöä
lakiluonnoksen 11 § mukaan. Tähän mennessä kasvusopimusten sisäl-
tö on käytännössä ollut vuorovaikutteinen maakuntaohjelman kanssa
eikä maakuntaohjelma ole suoraan rajoittanut tai ohjannut sopimusten
sisältöä.

Luku 3 Kasvupalvelut ja niiden järjestäminen (13-20 §)

9. Säädetäänkö laissa riittävän selkeästi maakunnan vastuusta ja jär-
jestämistehtävistä? (Kyselylomakkeen kohdat 24 ja 25)

Kyllä pääosin.

Asiakkaiden palvelutarpeen arviointi on säädettävä ensisijaisesti maa-
kunnan viranomaistehtäväksi, koska arvioinnissa käytännössä pääte-
tään asiakkaan saamista palveluista ja/tai asiakkaan oikeudesta eri pal-
velukokonaisuuksiin. Palvelutarvearviointi sisältää siten merkittävää jul-
kisen vallan käyttöä. Toteutusta viranomaistehtävänä puoltaa myös se,
että palvelutarpeen arviointi on lakiluonnosten mukaan kytköksissä
työnhaun voimassaoloon ja siten henkilön toimeentuloon.

Esityksessä maakunnan järjestämistehtävistä ja vastuusta säädetään
laveasti, mikä voi aiheuttaa sen, että maakunnissa järjestetään erilaisia
kasvupalveluja. Maakunnan järjestämistehtävistä tulisi säätää minimi-
palvelut, joita maakunnan on järjestettävä. Esityksessä tulisi tarkemmin
säätää varsinaisessa pykäläehdotuksessa maakunnan järjestämisvas-
tuu heikossa työmarkkina-asemassa olevien palvelujen saatavuudesta
ja miten maakunta vastaa kyseisiä palveluista tilanteessa, jossa riittä-
vän monipuolisia ja asiantuntevia yksityisiä palveluntuottajia ei ole ole-
massa.

10. Tulisiko lailla säätää, mitkä palvelut maakunnan tulee minimissään
järjestää? (Kyselylomakkeen kohdat 26 ja 27)

Kyllä.

Tällä varmistettaisiin maakuntien palvelutarjonnan yhtenäisyys välttä-
mättömien kasvupalvelujen osalta. Osan palveluista tulee olla valtakun-

nallisia asiakasnäkökulmasta palveluiden/järjestelmän yksinkertaisuuden, ohjauksen ja neuvonnan keskittämishyötyjen ja työvoiman liikkuvuuden edistämiseksi. Esimerkiksi sähköiset työnvälitys- ja rekrytointipalvelut tai koulutusten tarjonta eivät voi olla täysin maakuntakohtaisia tai riippuvaisia siitä, mistä maakunnasta ja miltä palveluntuottajalta yritys- tai henkilöasiakas hakee palveluita.

11. Onko lakiluonnoksessa tuotu tarpeeksi selkeästi esiin mahdollisten valtakunnallisten palvelukeskustehtävien (toimitila- ja kiinteistö, talous- ja henkilöstö sekä ICT-tehtävät) suhde maakuntien kasvupalvelutehtäviin? (Kyselylomakkeen kohdat 28 ja 29)

Ei.

Valtakunnallisten palvelukeskusten tehtävien toteutumista ei ole riittävästi määritelty lakiesityksessä eikä niiden suhdetta maakuntien kasvupalvelutehtäviin pystytä arvioimaan lakiesityksen perusteella. Monituottajamallia ja järjestämisen ja tuottamisen erottamista ei ole arvioitu suhteessa siihen, kuinka keskitetyt tehtävät pystytään mallissa käytännössä hoitamaan. Maakuntia ei tule velvoittaa keskitettyjen palvelukeskusten käyttöön, vaan valinnanvapauden tulee ulottua myös tukipalveluiden tuotantotapaan.

12. Muut vapaamuotoiset huomiot lakiehdotuksen lukuun 3 (Kyselylomakkeen kohta 30)

14 § Kasvupalvelujen asiakkaat

Pykälän 3 momentin mukaan maakunnallisten kasvupalvelujen asiakkaalla on oikeus valita haluamansa palveluntuottaja maakunnan järjestämisvastuunsa mukaisesti nimeämien palveluntuottajien joukosta, jollei tässä tai muussa laissa toisin säädetä.

Pykälän yksityiskohtaisten perustelujen (s.106) mukaan ”momentin mukaan ellei tässä laissa tai muualla lainsäädännössä toisin säädetä, maakunnallisten kasvupalvelujen asiakkaalla olisi oikeus valita haluamansa palveluntuottaja maakunnan järjestämisvastuunsa mukaisesti nimeämien palveluntuottajien joukosta. Tällä tarkoitetaan asiakkaan oikeutta hyödyntää myös minkä tahansa muun maakunnan maakunnallisia kasvupalveluita, kunhan kyseisellä palvelulla tähdätään ko. palvelua järjestävän maakunnan alueen kasvuun. Käytännössä tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että asiakkaan olisi tarkoitus työllistää siihen maakuntaa, josta palvelua hakee tai voitaisiin tulkita, että yrityspalvelu kehittää ko. maakunnan elinkeinotoimintaa.” Rahoitusta koskevassa tähän esitykseen liityvässä lakiehdotuksessa tulisi turvata kasvupalveluiden rahoitus maakunnan ulkopuolisten asiakkaiden osalta.

15 b § Valtion ja maakunnan vastuu työllisyydestä

Pykälän kuvaus on niin puutteellinen, ettei siitä voida lausua.

16 § Maakunnalliset kasvupalvelut

Pykälän 1 momentin mukaan maakunnallisella kasvupalvelulla tarkoitetaan palveluja, jotka maakunta järjestää alueellaan ja jotka kuuluvat maakuntalain 6 §:n 1 momentin 9 kohdassa määriteltyyn maakuntien tehtävälään.

Maakuntien toimialan määrittelemisen ainoastaan viittaamalla maakuntalain sisältämään tehtäväluetteloon on ongelmallista. Kasvupalveluiden palvelukokonaisuuksia ja sisältöä on selostettu laajasti yksityiskohdaisissa perusteluissa, mutta maakunnalliset kasvupalvelut tulisi määritellä tarkkarajaisemmin kasvupalveluita koskevassa laissa.

Lisäksi tulisi määritellä miltä osin kasvupalveluissa on kysymys julkisista hallintotehtävistä, jotka siirretään viranomaisilta yksityisille palveluntuottajille. Perustuslain 124 §:n mukaan julkinen hallintotehtävä voidaan antaa muulle kuin viranomaiselle vain lailla tai lain nojalla, jos se on tarpeen tehtävän tarkoituksenmukaiseksi hoitamiseksi eikä vaaranna perusoikeuksia, oikeusturvaa tai muita hyvän hallinnon vaatimuksia. Merkittävää julkisen vallan käyttöä sisältäviä tehtäviä voidaan kuitenkin antaa vain viranomaiselle.

Perustuslain asettamat edellytykset korostavat tehtävää hoitavien henkilöiden koulutuksen ja asiantuntemuksen merkitystä sekä riittävää julkista valvontaa. Lisäksi siirron edellytyksenä on, että tehtävän hoitamisessa voidaan turvata muun muassa yhdenvertaisuus, yksilön kielelliset oikeudet, menettelylliset oikeudet ja muutoksenhakumahdollisuus sekä toimivat vastuujärjestelyt. Perustuslain edellytys hyvän hallinnon vaatimusten turvaamisesta yksityisen hoitaessa julkista hallintotehtävää on pitkälti turvattu hallintolailla, jossa säädetään hyvän hallinnon perusteista sekä hallintoasiassa noudatettavasta menettelystä. Hallintolakia sovelletaan yksityiseen sen hoitaessa julkista hallintotehtävää. Lakiehdotuksen 35 §:ssä hallintolain soveltamisala on kuitenkin rajoitettu julkisomisteisiin palveluntuottajiin, joten jää epäselväksi miten tosiasiallisesti varmistutaan siitä, että perusoikeudet, oikeusturva ja hyvän hallinnon vaatimukset on riittävällä tavalla turvattu.

Pykälässä tulisi myös määritellä riittävän tarkkarajaisesti mitkä yksityisten toimijoiden tuotettavaksi siirtyvistä julkisista hallintotehtävistä sisältävät julkisen vallan käyttöä. Hyvän hallinnon turvaamiseksi olisi syytä mainita erikseen, että näitä tehtäviä hoitaviin yksityisiin sovelletaan hallintolakia ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia. Jotta voitaisiin arvioida täyttyvätkö perustuslain edellytykset sille, että julkisia

hallintotohtäviä voidaan antaa yksityisen hoidettavaksi, on riittävän tarkkarajaisesti määriteltävä mitä nämä tehtävät ovat ja miten perusoikeudet, oikeusturva ja hyvän hallinnon vaatimukset turvataan tehtävien siirtyessä viranomaisilta yksityisille toimijoille. Yleisluonteiset viittaukset tuleviin substanssilakeihin eivät mahdollista sen arvioimista, että perustuslaissa asetetut edellytykset täyttyvät. Lakiluonnoksessa esitetyn perusteella ei voida varmistua siitä, että nämä seikat olisi riittävällä tavalla huomioitu.

Pykälän 6 momentin mukaan maakunnalliset kasvupalvelut olisivat harkinnanvaraisia, jollei 17 ja §:ssä säädetystä toisin johdu. Momentissa tulisi määritellä harkinnassa käytetyt kriteerit ja edellytykset, jotta voidaan varmistua siitä, että asiakkaita kohdellaan yhdenvertaisesti.

17 § Maakunnan järjestämisvastuu

Pykälässä säädettäisiin maakunnan järjestämisvastuuseen kuuluvista tehtävistä. Pykälän 1 momentin mukaan maakunnan järjestämisvastuuseen kuuluu: 1) palvelujen tarveharkinta ja maakunnan resurssien käyttämistä koskeva päätöksenteko; 2) palvelujen saatavuuden varmistaminen siten, että asiakas voi mahdollisimman monen palvelun osalta valita tarvitsemansa palvelun tuottajan useammasta kuin yhdestä vaihtoehdosta; ja 3) palvelujen tuottajana olevan maakunnan yhtiön ohjaaminen silloin, kun palvelujen saatavuutta ei muutoin ole voitu varmistaa.

Esityksen mukainen julkisen palvelutuotannon rajaaminen pois lukuun ottamatta yhtiötettyä toimintaa markkinapuutetilanteessa vaarantaa maakunnan mahdollisuuden tosiasiallisesti selviytyä sille asetetusta järjestämisvastuusta, kun maakunta ei voisi edes viimesijaisesti tuottaa omana toimintanaan palveluita, jotka sillä olisi lain mukaan velvollisuus järjestää.

18 § Maakunnan viranomaistehtävät

Pykälässä säädettäisiin maakunnallisiin kasvupalveluihin liittyvistä viranomaistehtävistä, joita ei voida siirtää yksityisen hoidettavaksi. Esityksen yksityiskohtaisten perustelujen (s.118) mukaan alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista säädettävän lain yksi keskeisin periaate on, että mahdollisimman paljon palveluita annettaisiin yksityisten tahojen tuotettavaksi ja viranomaistehtävinä hoidettaisiin vain se, mikä on välttämätöntä.

Pykälän yksityiskohtaisissa perusteluissa on huomioitu, että perustuslain 124 §:n mukaan merkittävää julkisen vallan käyttöä ei voida siirtää yksityisten hoidettavaksi.

Pykälässä säädettäisiin maakunnallisiin kasvupalveluihin liittyvistä viranomaistehtävistä, joita ei voida siirtää yksityisten hoidettavaksi. Esi-tyksen mukaan (s.149) lain 18 §:ssä (maakunnan viranomaistehtävät) säädettäisiin maakunnan kasvupalvelukokonaisuuteen kuuluvista tehtävistä, joihin liittyy merkittävää julkista valtaa tai julkista valtaa, jota ei ole tarkoituksenmukaista maakunnassa antaa muulle kuin viranomai- selle.

Merkittävää julkisen vallan käyttöä on itsenäiseen harkintaan perustuva oikeus käyttää voimakeinoja tai puuttua merkittävällä tavalla yksilön pe- rusoikeuksiin (PeVL 1/2008, 19/2005, 55/2005 ja 1/1998). Pykälässä tulisi määritellä, mitkä siinä luetellut tehtävät ovat tehtäviä, jotka sisältä- vät merkittävää julkisen vallan käyttöä ja mitkä taas tehtäviä, joiden osalta julkisen vallan käytön antamista yksityiselle ei pidetä tarkoituk- senmukaisena.

Asiakkaiden palvelutarpeen arviointi on säädettävä maakunnan viran- omaistehtäväksi, koska arvioinnissa käytännössä päätetään asiakkaan saamista palveluista ja/tai asiakkaan oikeudesta eri palvelukokonai- suuksiin. Palvelutarpeen arviointi on lakiluonnosten mukaan kytköksis- sä työnhaun voimassaoloon ja siten henkilön toimeentuloon. Palvelu- tarvearviointi sisältää siten merkittävää julkisen vallan käyttöä.

Pykälän 1 momentin 2 kohdan mukaan maakunnan tulee hoitaa viran- omaistehtävänä yritykselle myönnettävät muut tuet, jos haetun tuen ar- vo ylittää 10 000 euroa. Kyseisen kohdan perusteluista ei kuitenkaan il- mene onko kysymys yli 10 000 euron avustusten osalta merkittävästä julkisen vallan käytöstä ja jos on, miksi on katsottu, että alle 10 000 eu- ron avustusten myöntäminen eli julkisten varojen jakaminen ei sisältäisi merkittävää julkisen vallan käyttöä. Kohdan yksityiskohtaisten peruste- lujen mukaan ”Koska tuen myöntämisessä on kyse julkisen vallan käyt- tämisestä ja julkisten varojen jakamisesta, katsotaan tarpeelliseksi raja- ta tehtävän antamista muulle kuin viranomaiselle siten, että muut kuin viranomaiset voisivat maakunnan niin päättäessä myöntää enintään 10 000 euron suuruisia tukia.” Perusteluiden sanamuoto antaa kuvan, että maakunta voisi halutessaan myöntää tätä pienemmät tuet. Perustelut ovat kuitenkin ristiriidassa lakiehdotuksen 22 §:n kanssa, jonka mukaan maakunta saa tuottaa sen järjestämisvastuulle kuuluvia kasvupalveluja vain silloin, kun palveluja ei ole muutoin saatavilla, ja tällöinkin toiminta on yhtiötettävä. Maakunnan olisi siis annettava alle 10 000 euron suu- ruisten julkisista varoista maksettavien yritystukien myöntäminen yksi- tyisten hoidettavaksi. Esiytyksessä ei perustella, minkä vuoksi julkisista varoista annettavien alle 10 000 euron yritystukien myöntämisen siirtä- minen viranomaiselta yksityisille olisi tarkoituksenmukaista. Erottelu ja 10 000 euron raja vaikuttavat satunnaisesti keksityiltä.

Julkisista varoista myönnettävät yritystuet ovat EU:n valtiontukisäädösten perusteella valtiontukea. Yritystukia myöntäessään yksityisen olisi tunnettava EU:n valtiontukisäännökset voidakseen huolehtia niiden noudattamisesta. Näihin kuuluu esimerkiksi velvollisuus selvittää, onko tuki sallittu esimerkiksi de minimis -tukena tai ryhmäpoikkeusasetuksen perusteella tai koskeeko sitä ilmoittamisvelvollisuus. Esityksen perusteella jää epäselväksi, onko kysymystä otettu lainkaan huomioon tai miten se olisi huomioitu. Vaikka Suomen valtio on teknisesti vastuussa valtiontukisäännösten noudattamisesta, valtiolla ei olisi käytännössä mahdollisuutta valvoa tukia myöntäviä yksityisiä yrityksiä. Rikkomusten selvittäminen ja seuraamusten täytäntöönpano jäisi kuitenkin valtion tehtäväksi.

Luku 4 Kasvupalvelujen tuottaminen (21-24 §)

13. Onko monituottajamalliin pohjautuva ratkaisu tarkoituksenmukainen, jotta kasvupalvelu-uudistuksen tavoitteet saavutetaan? (Kyselylomakkeen kohdat 32 ja 33)

Ei.

Tuotantotapoja ei tulisi rajata asettamalla julkisen toimijan oma tuotanto viimesijaiseen asemaan ja velvoittamalla toiminnan yhtiöittämiseen. Toimiva monituottajamalli olisi julkisen palvelutuotannon, yksityisten palveluntuottajien ja järjestöjen palvelutuotantojen kokonaisuus, jossa hyödynnettäisiin kaikkien eri tuotantotapojen parhaita puolia.

Markkinoilla toimivalla tuottajalla voi olla intressi tarjota palveluita ensisijaisesti helpoimmille kohderyhmille, arvioida asiakkaan palvelutarve todellista pienemmäksi tai suuremmaksi tai hankkia asiakkaakseen helpoimmin työllistyviä. Tämä voi johtaa palveluiden määrän kasvuun väärillä kohderyhmillä ja joidenkin asiakasryhmien jäämiseen todellisuudessa vaille palveluita siitä huolimatta, että asiakas on palveluntuottajien listoilla.

Julkisen sektorin oman tuotannon rajaaminen pois valikoimasta estää myös erilaisten hybridimallien käytön palveluiden kehittämisessä. Palvelutuotannon kehittämiseen tarvitaan sekä yksityisen että julkisen sektorin osaamista ja panoksia. Lain tavoitteet eivät tule toteumaan, jos julkinen palvelutuotanto esitetyllä tavalla rajataan pois.

Esitys korostaa maakuntien itsenäistä roolia ja alueellisten tarpeiden huomiointia. Maakuntien vapaus toteuttaa järjestämistehtävänsä haluamallaan tavalla ei kuitenkaan toteudu, jos järjestämis- ja tuottamistapoja rajataan. Esityksellä kavennetaan myös mahdollisuuksia joustaviin ja toisiaan täydentäviin yksityisen ja julkisen sektorin kumppanuuksiin. Esityksen tavoitteissa tuodaan esiin, että maakunnille tulee markkinoita

hyödyntämällä ”aito mahdollisuus räätälöidä palveluiden sisältö alueen tarpeisiin parhaiten sopivaksi”, mutta samaan aikaan esityksessä lähdetään siitä, että markkinatoimijat rakentavat itse tulokselliset toimintamallit, mikä kaventaa maakunnan mahdollisuuksia räätälöidä palveluiden sisältöjä.

Esityksen mukainen aikataulu ja yhtiöittämisvelvollisuus sekä kilpailulistamisen toteuttaminen käytännössä kerralla ovat ristiriidassa sen kanssa miten lakiesityksessä arvioidaan sitä, miten ja millaisin resurssein kasvupalvelumarkkinat syntyvät ja toimivat.

14. Säädetäänkö laissa tarpeeksi selkeästi kasvupalvelun tuottajien velvoitteista (huomioiden myös 35 § Hallintomenettely ja julkisuus)? (Kyselylomakkeen kohdat 34 ja 35)

Ei.

23 § Maakunnallisen kasvupalvelun tuottajan velvollisuudet

Pykälässä tulisi yksilöidä julkisen hallintotehtävän hoitamisen edellytyksenä olevat velvollisuudet. Pykälän 2 momentin mukaan maakunnallisen kasvupalvelun tuottajan palveluksessa olevaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen hoitaessaan kasvupalveluihin liittyviä julkisia hallintotehtäviä. Rikoslain 40 luvun 12 §:n 1 momentin mukaan 40 luvun virkamiestä koskevia säännöksiä sovelletaan myös julkista luottamustehtävää hoitavaan henkilöön ja julkista valtaa käyttävään henkilöön. Luvun 11 §:ssä on määritelty mitä julkisen vallan käytöllä tarkoitetaan.

Maakunnallisen kasvupalvelun tuottajan palveluksessa olevan rikosvastuu määriteltäisiin siis julkisten hallintotehtävien, ei julkisen vallan käytön mukaan, kuten rikoslaissa. Tämä voi aiheuttaa käytännössä soveltamisongelmia jos virkavastuu on ulotettu koskemaan kaikkia kasvupalveluihin liittyviä julkisia hallintotehtäviä, myös sellaisia jotka eivät sisällä julkisen vallan käyttöä. Säännös on ongelmallinen sillä virkavastuuta koskevia rangaistussäännöksiä ei voida säätää, ellei selkeästi säädetä niistä vastuista, joiden rikkomista koskevia säännöksistä on kysymys. Hyvän hallinnon takeita, oikeusturvaa ja perusoikeuksien turvaamista koskevista vaatimuksista aiheutuvat velvollisuudet yksityiselle palveluntuottajalle on syytä yksilöidä riittävän tarkkarajaisesti, vähintäänkin viittauksella hallintolakiin ja niihin muihin lakeihin, joita julkisen hallintotehtävän hoitamiseen sovelletaan.

35 § Hallintomenettely ja julkisuus

Perustuslain 124 §:n mukaan julkinen hallintotehtävä voidaan antaa muulle kuin viranomaiselle vain lailla tai lain nojalla, jos se on tarpeen

tehtävän tarkoituksenmukaiseksi hoitamiseksi eikä vaaranna perusoi-
keuksia, oikeusturvaa tai muita hyvän hallinnon vaatimuksia. Merkittä-
vää julkisen vallan käyttöä sisältäviä tehtäviä voidaan kuitenkin antaa
vain viranomaiselle. Laissa tulee tarkkarajaisesti määritellä missä yksi-
tyisille tuotettavaksi annettavissa kasvupalveluissa on kysymys perus-
tuslain 124 §:n mukaisesta julkisen hallintotehtävän hoitamisesta.

Pykälän 1 momentin mukaan kasvupalveluja tuottavan maakunnan ja
kunnan määräysvallassa olevan yksikön ylläpitäjän toimintaan sovelle-
taan hallintolakia (434/2003) tämän lain mukaisessa toiminnassa myös
silloin, kun palvelun tuottaja on osakeyhtiö, yhdistys tai muu yhteisö.
Hallintolain esteellisyysäännöksiä sovelletaan kuitenkin kaikessa pal-
velun tuottajan toiminnassa. Mainitun lain 28 §:n 1 momentin 5 ja 6
kohtaa sovelletaan palvelun tuottajaan sekä palvelun tuottajan muo-
dostamaan kirjanpitolaissa (1336/1997) tarkoitettuun konserniin kuulu-
vaan yhteisöön vain asiassa, jossa palvelun tuottajan ja yhteisön edut
ovat ristiriidassa keskenään tai jossa asian tasapuolinen käsittely sitä
edellyttää.

Pykälän 1 momentin sanamuoto rajoittaa hallintolain soveltamisen vain
maakunnan ja kuntien omistamien palveluntuottajien toimintaan hallin-
tolain esteellisyysäännöksiä lukuun ottamatta, joita sovellettaisiin kaik-
kiin palveluntuottajiin. Hallintolakia ei siis esityksen mukaan sovellettai-
si yksityisten palveluntuottajien toiminnassa, lukuun ottamatta esteelli-
syysäännöksiä. Perustuslain 124 §:ssä tarkoitetut hyvän hallinnon
vaatimukset on kuitenkin pitkälti turvattu hallintolailla, jota hallintolain 2
§:n 3 momentin mukaan sovelletaan yksityiseen sen hoitaessa julkista
hallintotehtävää. Hallintolain soveltamista koskeva lakiluonnoksen 35
§:n 1 momentti tulisi muuttaa siten, että maakunnan ja kunnan mää-
räysvaltaa koskeva rajoitus poistettaisiin ja hallintolakia sovellettaisiin
kaikkiin palveluntuottajiin niiden hoitaessa julkisia hallintotehtäviä.

Myöskään 1 momentin palveluntuottajan esteellisyyttä koskevalle ra-
jaukselle ”tilanteisiin, joissa palvelun tuottajan ja yhteisön edut ovat ris-
tiriidassa keskenään tai jossa asian tasapuolinen käsittely sitä edellyt-
tää” ei ole perustetta. Yrityksiä koskeva yhteisöjäävin poikkeus poistet-
tiin myös kuntalaista sen uudistamisen yhteydessä, joten poikkeusten
rakentaminen maakuntalakiin ei ole perusteltua. Esteellisyys säädösten
tarkoituksena on taata puolueettomuus julkisen hallintotehtävän hoi-
dossa ja julkisen vallan käytössä. Julkista hallintotehtävää hoitavaan
tulee hyvän hallinnon toteuttamiseksi soveltaa esteellisyysäännöksiä
siitä riippumatta hoitaako julkista hallintotehtävää yksityinen vai julkinen
taho. Hallintolain 28 §:n 1 momentin mukaan virkamies on esteellinen:
5) jos hän tai hänen 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu läheisensä on
hallituksen, hallintoneuvoston tai niihin rinnastettavan toimielimen jäse-
nenä taikka toimitusjohtajana tai sitä vastaavassa asemassa sellaises-

sa yhteisössä, säätiössä, valtion liikelaitoksessa tai laitoksessa, joka on asianosainen tai jolle asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa; 6) jos hän tai hänen 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu läheisensä kuuluu viraston tai laitoksen johtokuntaan tai siihen rinnastettavaan toimielimeen ja kysymys on asiasta, joka liittyy tämän viraston tai laitoksen ohjaukseen tai valvontaan. Esitetty esteellisyys rajoitus tulee poistaa ja muotoilla pykälän 1 momentti ”Palvelun maakunnalliseen tuottajaan sovelletaan hallintolakia (434/2003).”

Pykälän 2 momentin mukaan edellä 1 momentissa tarkoitettujen palvelun tuottajan tämän lain mukaisen toiminnan julkisuuteen sovelletaan, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (jäljempänä julkisuuslaki, 621/1999) säädetään mainitun lain 4 §:n 1 momentissa tarkoitettujen viranomaisen toiminnan julkisuudesta. Pykälän yksityiskohteisissa perusteluissa (s.133) on todettu ”Säännöksessä on rajattu julkisuuslain soveltuvuus vain julkisomisteisiin yhtiöihin. Tätä voidaan perustella kasvupalvelujen luonteella sekä erityisesti sillä, että kasvupalvelut on tarkoitus tuottaa ensisijaisesti markkinamekanismeilla ja vasta viimesijaisesti julkisesti. Valmistelun yhteydessä ei ole nähty perusteita sille, että eri palveluja tuottaviin yksityisiin toimijoihin sovellettaisiin julkisuuslain velvoitteita 2 momentissa säädettyä laajemmin.”

Julkisuus on perustuslain 12 §:ssä turvattu perusoikeus. Julkisuusperiaatteen toteutuminen edellyttää, että julkisen hallintotehtävän hoitamiseen sovelletaan julkisuuslakia siitä riippumatta hoitaako tehtävää yksityinen vai julkinen taho. Julkisuuslain soveltamisen rajoittaminen vain maakunnan ja kuntien omistamien palveluntuottajien toimintaan ei ole perustuslain 124 §:n asettamien hyvän hallinnon vaatimusten ja perusoikeuksien vaarantumattomuuden edellytysten mukainen. Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lain 4 §:n 2 momentin mukaan sitä sovelletaan julkista hallintotehtävää hoitavaan yhteisöön. Viranomaisten toiminnan ja julkisten hallintotehtävien hoitamisen julkisuus on oleellinen osa hyvää hallintoa ja julkisen vallan käytön valvontaa. Julkisuusperiaatteen rajoittaminen vaatisi perusoikeuksien yleisten rajoitusedellytysten mukaisia painavia perusteita, joita ehdotuksessa ei ole esitetty. Julkisuuslain soveltamisalaa koskeva rajoitus tulee poistaa ja säätää siitä, että julkisuuslakia sovelletaan kaikkiin palveluntuottajiin niiden hoitaessa julkisia hallintotehtäviä.

15. Mahdollistaako laki riittävällä tavalla asiakkaan valinnanvapauden toteutumisen? (Kyselylomakkeen kohdat 36 ja 37)

Kyllä pääosin.

Valinnanvapaus on määritelty lakiluonnoksessa koskemaan tilanteita, joissa samaa palvelua tuottaa useampi palveluntuottaja. Esitys ei ota

tätä laajemmin kantaa valinnanvapauteen tai siihen, kuinka maakunta kilpailuttaa palvelut ja kuinka ne ryhmitellään asiakkaan saataville tai kuka arvioi palvelutarpeen ja asiakkaan oikeuden palveluihin. Nämä kaikki ovat keskeinen osa valinnanvapauteen liittyviä muuttujia.

Valinnanvapaus on myönteinen asia, mutta käytännössä valinnanvapauden taso määrittyy vasta kilpailutusten ja paikallisen tarjonnan kautta. Pääkaupunkiseudulla ja kasvukeskuksissa valintaan kykenevien ja motivoituneiden asiakkaiden vaikutusmahdollisuudet omiin palveluihinsa saattavat lisääntyä valinnanmahdollisuuksien kasvaessa. Valinnanvapaus voi jäädä mallissa valtakunnallisesti vähäiseksi. Valinnanvapautta merkittävämmäksi muodostuvat asiakkaan kannalta palveluiden sisältö, riittävyys, laatu ja monipuolisuus. Valinnan perusteena onkin oltava helposti saatavissa olevaa puolueetonta ja luotettavaa tietoa palveluntuottajista ja heidän tarjoamiensa palvelujen sisällöstä. Tiedon integraatio tulee mahdollistaa ja varmistaa, jotta asiakastieto liikkuu eri tuottajien välillä yhteen toimivien tietojärjestelmien ja yhteiskäyttöalustojen avulla. Hyvin toteutettuna asiakkaan kaikkia tarvittavia tietoja hyödyntävä ja yhdistävä asiakassuunnitelma auttaa asiakaskohtaisen integraation toteutumista.

Lakiluonnoksessa ja julkaistuissa sisältölakien raakaversioissa ei oteta kantaa tilanteisiin, joissa henkilöasiakas kieltäytyy palveluntuottajan taroituksenmukaisena pitämästä, laajempaan palveluketjuun tai palvelukokonaisuuteen kuuluvasta palvelusta vedoten valinnanvapauteen. Esi-tyksessä ei täsmennetä sitä, mikä on yksittäisen palveluntuottajan mahdollisuus ketjuttaa palveluita ja miten, missä vaiheessa ja millä perusteella asiakkaalla on oikeus valinnanvapauteen vedoten vaihtaa palveluntuottajaa tai olla vastaanottamatta palvelua. Palveluntuottajan vapaus räätälöidä palveluketjut ja asiakkaan vapaus valita palvelunsa ovat osittain ristiriidassa. Asiakkaan valinnanvapautta ei myöskään ole arvioitu riittävästi suhteessa lain 17 §:n palvelutarveharkintaan, kasvupalveluiden velvoittavuuteen ja moitittavasta menettelystä asiakkaalle aiheutuviin sanktioihin.

16. Muut vapaamuotoiset huomiot lakiehdotuksen lukuun 4 (Kyselylomakkeen kohta 38)

21 § Kasvupalvelujen tuottajat

Pykälän 3 momentiksi tulisi selvyiden vuoksi ottaa lisäys siitä, että kuntien omistamilla yhtiöillä on oikeus tuottaa palveluita koko maakunnan alueella.

22 § Järjestämisen ja oman palvelutuotannon erottaminen

Markkinapuutetilanne nähdään esityksessä ensisijaisesti tilanteena, jossa markkinoilla ei ole lainkaan palveluntuottajia. Markkinapuutetilanne on kuitenkin huomattavasti monimutkaisempi kokonaisuus ja täydellinen markkina mahdollista ainoastaan teoriassa. Tavoitteena oleva kilpailullisuus ja palvelurakenteen monipuolisuus jäävät ehdotuksessa vajaksi, koska mahdollisuus yhtiöttämättömään julkiseen palveluntuotantoon on suljettu pois.

Maakunnan oman tuotannon kieltäminen lukuun ottamatta markkinapuutetilannetta rajaa perusteetta tapaa tuottaa palvelut ja vähentää saatavilla olevien palveluiden monipuolisuutta. Laajasti ajatellen yhden tuotantotavan poissulkeminen rajoittaa kilpailun ehtoja ja siten tehokkuutta sekä järjestämisvastuullisen toimijan omaa valinnanvapautta ja autonomiaa. Palveluntuottajien lisäksi myös erilaisten tuotantotapojen tulee voida kilpailla keskenään tehokkuudessa ja palveluiden vaikuttavuudessa. Myös julkisen sektorin oman tuotannon muussakin kuin yhtiömuodossa, on voitava kilpailla yksityisen palvelutuotannon kanssa kustannustehokkuuden ja monipuolisen ja laadukkaan palvelutarjonnan varmistamiseksi. Palvelujen tarkoituksenmukaiseksi järjestämiseksi maakunnan tulisi voida tuottaa kasvupalveluja muulloinkin kuin markkinapuutetilanteessa.

Koska maakunta on vastuussa tarjottavista palveluista ja resurssien riittävydestä, olisi markkinapuutetilanne myös määriteltävä esitystä tarkemmin. Samasta syystä tulisi etukäteen määritellä myös keinot siihen, kuinka maakunta varmistaa palveluntuottajien riittävät resurssit ja kuinka toimitaan tilanteessa, jossa yksityinen palveluntuottaja ei pysty tuottamaan siltä tilattuja palveluja esimerkiksi mahdollisessa konkurssi- tai sopimusrikkomustilanteessa.

EU:n valtioneuvoston säädännön ja markkinapuutetilannetta koskevan yhtiöttämisvelvollisuuden sekä järjestämisvastuun välillä on ristiriita. Markkinapuutetilanne voi syntyä myös silloin, kun palvelun tuottaminen ei ole yksityisille yrityksille ja sijoittajille taloudellisesti kannattavaa. Markkinapuutetilannetta koskevaan yhtiöttämisvelvollisuuteen sisältyy riski tilanteista, joissa maakunnan on järjestettävä palvelu perustamalla yhtiö tuottamaan taloudellisesti kannattamatonta palvelua, mutta EU:n valtioneuvoston säädökset estävät tukemasta tätä markkinoilla toimivaa yritystä. Maakunta olisi kuitenkin edelleen palveluista järjestämisvastuussa maakunnan asukkaalle. Tämä voi johtaa tilanteeseen, jossa maakunta joutuu kannattamattoman yrityksensä konkurssin jälkeen aina perustamaan uuden yhtiön tuottamaan palveluita, tai maksamaan palvelun tuottamisesta niin paljon, että palvelun tuottaminen markkinoilla tulee yrityksille kannattavaksi. Tämän estämiseksi maakunnalla tulisi aina olla mahdollisuus omaan palveluntuotantoon muissakin muodoissa kuin yhtiötettynä, silloin kun maakunnalla on näistä palveluista lailla

säädetty järjestämisvastuu. Muussa tapauksessa järjestämisvastuusta huolimatta lakisääteisten kasvupalvelujen saatavuutta asiakkaalle ja palvelun kustannustehokkuutta ei voida varmistaa.

17. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset lakiehdotuksen lukuun 4 (Kyselylomakkeen kohta 39)

Järjestämisen ja oman tuotannon erottamista koskeva 22 § tulee poistaa lakiluonnoksesta.

Luku 5 Palvelujen monimuotoisuus ja yhteiset järjestelmät (25-28 §)

18. Vapaamuotoiset huomiot lakiehdotuksen lukuun 5 (Kyselylomakkeen kohta 40)

25 § Kasvupalvelujen monimuotoisuus ja yhdessä käytettävyys

Pykälän mukaan yritysasiakkaiden palveluille ei aseteta kiinteää toimipaikkaa koskevia vaatimuksia. Esityksestä ei käy ilmi, miten varmistetaan siitä, että ilman kiinteää toimipaikkaa toteutettavat yritysasiakkaiden palvelut eivät ole välillisesti syrjiviä esimerkiksi iäkkäille tai vammaisille yrittäjille. Samoin ilman toimipaikkaa järjestettävien palvelujen osalta on huolehdittava siitä, että jos maakunta on lakiluonnoksen 5 §:n mukaisesti päättänyt muiden kuin henkilöasiakkaiden palvelujen maksullisuudesta, toteutuu viranomaisen velvollisuus vastaanottaa käteistä rahaa.

26 § Kasvupalvelujen järjestämistä ja tuottamista tukevat järjestelmät

Pykälän yksityiskohtaisten perustelujen (s.127) mukaan ”Palveluintegraation kannalta on tärkeää myös, että esimerkiksi asiakastiedot ovat palvelun tuottajan käytettävissä. Tämän varmistamiseksi tulisi jokaisen maakunnalle kasvupalveluja tuottavan tahon tallentaa asiakastiedot yhteiseen asiakasrekisteriin yhteiskäyttöisiä valtakunnallisia tietojärjestelmäpalveluja käyttäen. Näin toimimalla jokaisen maakuntien järjestämisvastuulle kuuluvia palveluja saaneen asiakkaan tiedot ovat kootusti rekisterissä ja siten muiden palvelun tuottajien saatavissa sieltä. Edellä olevan johdosta on asiakastietojen käsittelyä ja rekisterinpitoa koskevaa lainsäädäntöä tarpeen uudistaa. Uudistuksen tavoitteena tulee olla esimerkiksi salassapidon, asiakkaan antaman valtuutuksen tai muiden käyttöoikeuksia koskevien säännösten yksinkertaistaminen.” Esityksen perusteella ei ole mahdollista arvioida, miten EU:n tietosuojasetus on tarkoitus huomioida lakiesityksessä. Jos mainituilla esimerkeillä säännösten yksinkertaistamisesta tarkoitetaan salassapitosäädösten löyhentämistä, henkilötietojen käsittelyn perusteena olevan suostumuksen muuttamista yleisluonteisemmaksi ja käyttöoikeuksien myöntämisen ja

valvonnan keventämistä, ovat tavoitteet mahdollisesti ristiriidassa EU:n tietosuojasetuksen kanssa.

27 § Järjestelmien avoimuus ja käytettävyys ja 28 § Järjestelmälustojen yhteisyys

27 §:n 3 momentin mukaan maakunnallisia kasvupalveluja tukevat järjestelmät tulee toteuttaa ja ylläpitää sellaisina, että kaikki maakunnat tukeutuvat palvelujen järjestäjinä samoihin järjestelmiin. 28 §:n mukaan työ- ja elinkeinoministeriö määrittää kasvupalveluja tukevien järjestelmälustojen yhteentoimivuuden periaatteet ja linjaukset sekä valtakunnallisten kasvupalvelujärjestelmien käyttövelvoitteet.

Tiedon integraatio tulee mahdollistaa ja varmistaa, jotta asiakastieto liikkuu eri tuottajien välillä yhteen toimivien tietojärjestelmien ja yhteiskäyttöalustojen avulla. Yhteisen tietojärjestelmän, digitaalisten alustojen sekä yhteisen asiakasrekisterin kehittäminen on keskeistä palvelujen integroinnille ja saumattomien palveluketjujen toteutumiselle.

Yhteisistä järjestelmistä ei kuitenkaan ole tarkoituksenmukaista säätää lailla. Laissa pitäisi määritellä eri toimijoiden roolit ja vastuut, näin myös tietojärjestelmien yhteentoimivuuden kehittämisen osalta. Lain pitäisi antaa puitteet, tarkempia määräyksiä voidaan antaa asetuksina ja JHS standardeina.

Luku 6 Erinäiset säännökset (26-37 §)

19. Tukevatko alueiden kehittämisen keskustelut valtakunnallisten ja alueellisten tavoitteiden yhteensovittamista ja alueiden ja valtion yhteistyötä? (Kyselylomakkeen kohdat 42 ja 43)

Kyllä pääosin.

Keskusteluiden osanottajissa ei ole huomioitu aluekehittämisen kaikkia tasoja. Keskusteluissa tulee olla mukana maakuntien ja valtion lisäksi myös suuret kaupungit, jotka solmivat kasvu- ja muita sopimuksia valtion kanssa. Suuret kaupungit vastaavat todellisuudessa merkittävilta osin alueen kehityksestä ja käytännössä valtaosa aluekehittämisen resursseista, intresseistä ja potentiaalista on alueiden kaupungeilla. Alueet eivät voi käytännössä kehittyä ilman suurten kaupunkien, maakunnan ja valtion tiivistä yhteistyötä. On perusteltua, että suuret kaupungit olisivat suoraan mukana alueiden ja valtion yhteistyössä.

20. Ohjaavatko kasvupalvelujen valtakunnalliset tavoitteet riittävästi kasvupalveluiden tuottamista maakunnissa? (Kyselylomakkeen kohdat 44 ja 45)

Kyllä pääosin.

Osan palveluista tulee olla valtakunnallisesti yhteneviä asiakasnäkökulmasta palveluiden/järjestelmän yksinkertaisuuden, ohjauksen ja neuvonnan keskittämishyötyjen ja työvoiman liikkuvuuden edistämiseksi. Esimerkiksi sähköiset työnvälitys- ja rekrytointipalvelut tai koulutusten tarjonta eivät voi olla täysin maakunta- ja tuottajakohtaisia tai riippuvaisia siitä, mistä maakunnasta ja miltä palveluntuottajalta yritys- tai henkilöasiakas hakee palveluita.

21. Onko kasvupalvelutoimijoiden ohjaus- ja valvontaroolit tarpeeksi selkeästi kuvattu, kun otetaan huomioon 20 §:n omavalvonta? (Kyselylomakkeen kohdat 46 ja 47)

Ei.

Maakunnan on järjestämisvastuullisena tahona valvottava hyvän hallinnon vaatimusten toteutumista yksityisten hoitaessa julkisia hallintotehtäviä. Siirrettäessä julkisia hallintotehtäviä yksityiselle on laintasoisesti säädettävä siitä, miten järjestäjä valvoo sitä, toteutuvatko laissa asetetut hyvän hallinnon vaatimukset palveluntuottajan toiminnassa. Oma-
valvontaohjelma ei ole riittävä, vaan valvonnan keinoista ja tietojensaantioikeudesta on säädettävä lain tasoisesti. Koska oikeusturvan, hyvän hallinnon takeiden ja perusoikeuksien turvaaminen ovat edellytyksiä julkisen hallintotehtävän antamiseksi yksityiselle, on laillisuusvalvontakoneisto määriteltävä konkreettisesti, jotta lain säätäminen olisi perustuslain vaatimusten mukaista.

22. Ovatko keskitetysti hoidettavat tehtävät tunnistettu kattavasti? (Kyselylomakkeen kohdat 48 ja 49)

Ei pääosin.

Osan palveluista tulisi olla valtakunnallisesti yhteneviä asiakasnäkökulmasta palveluiden/järjestelmän yksinkertaisuuden, ohjauksen ja neuvonnan keskittämishyötyjen ja työvoiman liikkuvuuden edistämiseksi. Esimerkiksi sähköiset työnvälitys- ja rekrytointipalvelut tai koulutusten tarjonta eivät voi olla täysin maakunta- ja tuottajakohtaisia tai riippuvaisia siitä, mistä maakunnasta ja miltä palveluntuottajalta yritys- tai henkilöasiakas hakee palveluita.

23. Muut vapaamuotoiset huomiot lakiehdotuksen lukuun 6 (Kyselylomakkeen kohta 50)

34 § Valvonta ja siihen liittyvä ohjaus

Pykälän mukaan kasvupalvelujen järjestämisen ja palvelurakenteen valvonta ja valvontaan liittyvä ohjaus kuuluu työ- ja elinkeinoministeriölle tai lailla erikseen nimetyille muulle viranomaiselle. Työ- ja elinkeino-

ministeriö tai sen valtuuttama toimija voi tehdä arviointikäyntejä maakuntiin ja maakuntien laitoksiin.

Pykälän 2 momentin mukaan kasvupalvelujen lainmukaisuuden valvonta kuuluisi uudelle maakuntaudistuksen yhteydessä perustettavalle uudelle valtion lupa- ja valvontavirastolle. Yksityiskohtaisten perustelujen mukaan (s.133) laillisuusvalvonnalle voidaan kuvata tarkempi sisältö siinä vaiheessa, kun uuden viraston valmistelu on pidemmällä. Julkisten hallintotehtävien järjestämisen laillisuusvalvonnan kuvausta ei voida lykätä sillä perusteella, että se tehtäisiin viraston valmistelun yhteydessä.

Luku 7 Voimaantulo ja siirtymäsäännökset (38-44 §)

24. Uskotteko, että alueellanne esiintyy kasvupalveluiden osalta markkinapuutetta vuonna 2019? (Kyselylomakkeen kohdat 52 ja 53)

Kyllä.

Markkinapuutteita tulee olemaan myös Uudellamaalla. Yksityisen tuotannon kapasiteetti ei riitä palvelemaan alueen työttömien määrää. Merkittävimpiä puutteita esiintyy vaikeasti työllistyvien palveluissa ja monialaisissa erityispalveluissa. Markkinapuutteet eivät lähtökohtaisesti estä markkinoiden käyttämistä palveluiden tuotantoon.

Toimivien markkinoiden ja kilpailutettavien palvelukokonaisuuksien rakentamisen ajan palveluostoihin ja hankintaosaamiseen tulee olla riittävästi resursseja. Siirtymäkausi kaikkienensa on lakiesityksessä arvioidun mukaisesti noin kymmenen vuotta. Näin ollen myös lisäresurssien tarve on noin kymmeneksi vuodeksi. Tämä on vakavassa ristiriidassa sen kanssa, että valtionalouden kehyksissä on neljäsosan leikkaus kasvupalveluihin vuodesta 2015 vuoteen 2019 mennessä.

25. Onko markkinapuutteen toteaminen kuvattu riittävällä tavalla lakiesityksessä? (Kyselylomakkeen kohdat 54 ja 55)

Ei.

Markkinapuute on todettu ilmiönä, mutta sitä ei ole konkretisoitu esityksessä. Markkinapuute on esityksessä kuvattu tilanteena, jossa tuottajia on vain yksi tai ei lainkaan. Oletamus on jyrkkä eikä se vastaa todellisuutta. Markkinapuutteita voi olla eritasoisia ja niistä voi olla erilaisia seurauksia. Esityksessä ei ole arvioitu esimerkiksi tilannetta, jossa yksityisiä tuottajia on tarjolla useampia, mutta niiden tarjoama volyyymi ei ole riittävä asiakaskunnan tarpeisiin.

Markkinapuutteen määrittämisen sijaan laissa tulisi antaa mahdollisuus julkisen sektorin omaan palvelutuotantoon ja sidosyksikköjen hyödyntä-

miseen kaikissa tilanteissa. Tämä turvaisi asiakkaalle palveluiden saannin sekä tukisi maakunnan itsemääräämisoikeutta ja mahdollisuutta käyttää vähenevät resurssit mahdollisimman tehokkaasti.

26. Onko uudistuksessa otettu riittävästi huomioon henkilöstön asema? (Kyselylomakkeen kohdat 56 ja 57)

Kyllä pääosin.

Henkilöstön asemaa ja henkilöstövaikutuksia on arvioitu siinä määrin kuin lainvalmistelussa on ollut mahdollista. Henkilöstön siirto toteutuu liikkeenluovutuksena voimassa olevien työehtojen mukaisesti. Henkilöstön tulevaa sijoituspaikkaa tai sijoituspaikan muutoksia ei ole lainvalmistelussa voitu arvioida. Siirtyvän henkilöstön määrittely edellyttää päätöksiä valtiolta maakuntiin siirtyvistä tehtävistä, maakuntien yhteistoiminnassa hoidettavista tehtävistä sekä maakuntien ja maakuntien valtakunnallisten palvelukeskusten työnjaosta.

27. Muut vapaamuotoiset huomiot lakiehdotuksen lukuun 7 (Kyselylomakkeen kohta 58)

Lakiluonnoksessa ei esitetä realistista suunnitelmaa ja perusteita yksityiseen palvelutuotantoon ja valinnanvapauteen siirtymisen aikataulusta ja siten esityksessä ei ole perusteita asetetuille päivämäärärajoille.

Kommentit lakiehdotukseen 2: Laki kasvupalvelujen järjestämisestä Uudenmaan maakunnassa (luonnos saatavissa 15.3.2017 alkaen)

28. Vapaamuotoiset huomiot 2. lakiehdotukseen (Kyselylomakkeen kohta 60)

Uudenmaan erillisratkaisu kykenee ottamaan huomioon alueen erityistarpeet väestön ja työttömien volyymin sekä kasvuyritysten ja maahanmuuttajien suuren määrän osalta. Ratkaisu huomioi pääkaupunkiseudun kuntien roolin alueellisen ja kansallisen kasvun vetureina ja oikein toteutettuna turvaa kasvun edellytykset tulevaisuudessa.

Kasvupalvelukuntayhtymä pystyy perusratkaisua paremmin sovittamaan yhteen koulutuskokonaisuudet opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamien, kuntayhtymän järjestämien työvoimakoulutusten ja kaupunkien tarjoamien koulutusten kesken. Tällä on myönteinen vaikutus etenkin maahanmuuttajien palveluihin. Kuntayhtymämalli mahdollistaa kansallista perusratkaisua paremmin myös tiiviin yhteyden rakentamisen kaupunkien vastuulla oleviin nuorten palveluihin, kuten etsivään nuorisotyöhön, Ohjaamoihin, nuorten työpajatoimintaan ja muihin palveluihin, joilla tuetaan nuorten siirtymistä perus- ja toisen asteen koulutuksesta työelämään.

Erilliskorjaus tukee Suomen talouskasvua sekä ulkomaisten investointien houkuttelua kytkemällä kansallisen tason kasvupalvelut (Team Finland) ja pääkaupunkiseudun kaupungit tiiviiseen yhteistyöhön. Erityisesti ulkomaisten investointien houkuttelussa yhteistyön ministeriöiden, pääkaupunkiseudun kaupunkien ja lähialueiden kesken tulee olla saumatonta, ilman organisatorisia tai hallinnollisia raja-aitoja. Erilliskorjaus mahdollistaa myös kaupunkien tarjoamien kasvuyrityspalveluiden paremman yhteensovittamisen kasvupalveluiden kanssa.

Myös rahoitusmekanismi, jossa kuntayhtymän rahoitus tulee suoraan valtiolta Uudenmaan maakunnan sijaan, on perusteltu ja kannatettava. Osa lakiluonnoksen keskeisistä kirjauksista ei kuitenkaan ole mahdollistavia. Luonnos on ongelmallinen edustuksellisuuden näkökulmasta. Yhtiöittämisvelvollisuus merkitsee kielteisiä kannustimia kuntien voimavarojen yhteensovittamiselle.

Toimintaympäristönä Uusimaa ja pääkaupunkiseutu eroavat muusta maasta mm. työmarkkinoiden, elinkeinorakenteen ja kansainvälisten työmarkkinoiden ja investointien määrän suhteen. Uudenmaan ja pääkaupunkiseudun maahanmuuttajien määrä poikkeaa muusta maasta. Uudenmaan erilliskorjaus ja pääkaupunkiseudun kuntayhtymän perustaminen olisi toisaalta perusteltua, jos julkisella palvelutuotannolla olisi mahdollisuus toimia palvelutuottajana monituottajamallissa. Erilliskorjauksen toivotaan varmistava pääkaupunkiseudun kuntien oma vahva kasvupalvelujen osaaminen sekä varmistaa Uudenmaan alueen kestävä, taloudellista kasvua mahdollistava kokonaisuus. Pääkaupunkiseudun erityinen piirre on maahanmuuttajien suuri määrä; koko maan vieraskielisistä pääkaupunkiseudulla asuu noin puolet. Erilliskorjauksen toivotaan mahdollistavan kielelliset palvelut, erikoistuvat neuvonta- ja ohjauspalvelut sekä työvoima- ja kotouttamisen osalta koulutuskokonaisuuden toteutuminen koordinoitusti yhteistyössä kuntien kanssa. Esityksen mukaan erilliskorjauksella turvataan myös heikossa työmarkkina- asemassa olevien ja etenkin kotoutumiseen liittyvien erityistehtävien asiantuntemus ja osaaminen pääkaupunkiseudun asukkailla.

Vaikeassa työmarkkina- asemassa olevien henkilöiden osalta erilliskorjauksen haasteena on, että kasvupalvelut sijaitsisivat hallinnollisesti eri organisaatioissa. Jatkovalmistelussa on varmistettava, että sosiaali- ja terveystieteiden ja työllisyyspalveluiden välinen yhteistyö, toimintakäytännöt- ja prosessit ja yhteistyörakenteet ja vastuut ovat selkeitä, jotta asiakkaiden palvelut toteutuisivat integroidusti.

Kuntayhtymällä tulee olla edustus myös alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista annetun lain 32 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa alueiden kehittämisen keskusteluissa. Alueiden kehittäminen perustuu yhteistyöhön ja lain tarkoitus alueiden kehittämisen ja kasvupalveluiden

yhdistämisestä toteutuu parhaiten tiiviillä ja aidolla yhteistyöllä. Uudenmaan erilliskorjausta koskevan lakiluonnoksen 7 § mukaan kuntayhtymällä on edustaja vain 3 momentin mukaisissa alueiden kehittämisen keskusteluissa.

Lakiluonnoksen 3 §:ssä on määritelty kuntayhtymän tehtävät. Pykälän yksityiskohtaisissa perusteluissa olisi syytä korostaa, että kyseessä ovat lakisääteiset tehtävät ja jos kunta toteuttaa itsenäisesti vastaavia tehtäviä, ovat ne edelleenkin kunnan yleiseen toimialaan kuuluvia tehtäviä. Pykälässä luoteltuihin lakisääteisiin tehtäviin liittyvät järjestelyt eivät koske kunnan yleiseen toimialaan kuuluvia tehtäviä, eivät siinäkään tilanteessa, että kunta antaa niitä koskevia tehtäviä kuntayhtymän hoitettavaksi.

Tarkoituksena on käynnistää kuntayhtymän valmistelu kaikkien osapuolten yhteistyössä, kun lausunnolla oleva lakiesitys tulee voimaan.

29. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset 2. lakiehdotukseen (Kyselylomakkeen kohta 61)

4 § Uudenmaan maakunnallisten kasvupalveluiden järjestämisvastuu

Pykälän 2 momentin mukaan ”Kuntayhtymä voi ottaa hoitaakseen jäsenkunnan yleiseen toimialaan kuluvia tehtäviä, jos tehtävien hoitamisesta sovitaan kuntayhtymän perussopimuksessa.” Tämä kohta tulee muuttaa muotoon ” Kuntayhtymä voi ottaa hoitaakseen jäsenkunnan yleiseen toimialaan kuluvia tehtäviä, jos perussopimuksessa on näin sovittu.” Perussopimus on kuntayhtymän perustamista, rakennetta, päätöksentekoa, taloudenpitoa jne. koskeva asiakirja, joka tehdään määrämuotoisesti ja jonka muuttaminen tapahtuu laissa säädettyä määränemmistöä noudattaen. Perussopimusta ei ole tarkoitettu kuntayhtymän ja yksittäisen jäsenkunnan välisten toimeksiantosuhteiden järjestämiseen. Perussopimuksessa on sen sijaan sovittava niistä mekanismeista, joilla tehtäviä voidaan siirtää.

5 § Sovellettava lainsäädäntö

Lakiluonnoksen 5 §:n mukaan kuntayhtymää ja sen tytäryhteisöjä koskee velvollisuus käyttää palvelukeskuksen palveluja maakuntalain 119 § mukaisesti. Tämä on muutettava muotoon, jossa kuntayhtymällä on oikeus valtakunnallisten palvelukeskusten käyttöön mutta myös oikeus järjestää tai tuottaa tarvitsemansa tukipalvelut vaihtoehtoisella tavalla. Laki on kirjoitettava mahdollistavasti ja siitä on poistettava säädösehdotukset, joka asettavat rajoitteita kasvupalveluiden järjestämiselle ja tuottamiselle alueellisista tarpeista lähtien.

Kuntayhtymän velvoite käyttää palvelukeskuksia on ristiriidassa myös kunnallisen itsehallinnon kanssa. Maakuntien palvelukeskusten osakkeiden jakaantumisesta maakuntien kesken säädetään esityksessä laiksi maakuntalain ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain voimaantulosta 39 §. Kuntayhtymälle ei esitetä lakiluonnoksissa omistusosuutta palvelukeskuksiin, joten sitä ei voi tältäkin kannalta velvoittaa käyttämään palvelukeskuksia.

6 § Kuntayhtymän jäseneksi ottaminen

Lakiehdotuksen 6 §:n mukaan ”Kuntayhtymän jäsenkunnaksi on oikeus tulla myös muulla Uudenmaan maakunnan kunnalla. Kuntayhtymän jäsenyys alkaa seuraavan kalenterivuoden alusta, jos kunta on ilmoittanut kuntayhtymälle jäsenyydestään vähintään kuusi kuukautta ennen jäsenyyden alkamista.”

Pykälän ensimmäinen lause tulisi muokata muotoon ”Kuntayhtymän jäsenkunnaksi on oikeus tulla myös muulla Uudenmaan maakunnan kunnalla siten kuin perussopimuksessa on määrätty.”

8 § Kasvupalveluiden järjestäminen ja tuottaminen

Lakiluonnoksen 8 §:n mukaan Kuntayhtymän on omissa toiminnassaan erotettava kasvupalvelujen järjestäminen ja palveluiden tuottaminen. Kuntayhtymä ei saa tuottaa järjestämisvastuulleen kuuluvia palveluja muutoin kuin markkinapuutetilanteessa. Jos kuntayhtymä tuottaa kasvupalveluja itse, sen on annettava palvelujen tuottaminen erillisen yhtiön hoidettavaksi tai kuntalain 9 luvussa tarkoitetun omistamansa kunnallisen liikelaitoksen hoidettavaksi (yhtiöittämisvelvollisuus). Kuntayhtymä hoitaa kasvupalveluiden viranomaistehtävät Uudenmaan maakunnassa. Uudenmaan maakunnan kasvupalveluiden tuottaja ei voi olla julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 15 §:ssä tarkoitettu sidosyksikkö, jonka kunta omistaa.

Luonnoksessa hallituksen esitykseksi alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista on todettu (s.61), että ”Kunnat voisivat myös toimia maakunnallisten kasvupalvelujen tuottajina omistamiensa yhtiöiden kautta, jos yhtiö ei ole sidosyksikkö-asetuksessa kunnan.” Selvyyden vuoksi pykälään tulee lisätä vähintään 4 momentti ”Kunnan omistamalla yhtiöllä on oikeus osallistua kuntayhtymän järjestämiin hankintalain mukaisiin tarjouskilpailuihin koko maakunnan alueella”.

Kuntayhtymän tapauksessa yhtiöittämisvelvollisuus ja sidosyksikköjen rooli on erityiskysymys, joka tulee huomioida erillisratkaisussa. Erillisratkaisun lisäarvo syntyy suurten kuntien ja kuntayhtymän resurssien tehokkaasta yhdistämisestä. Erillisratkaisu on maakuntaratkaisun erityistilanne, jossa on maakunnallisia kasvupalveluita laajemmin otettava

huomioon mallin kannattavuus jäsenkunnille. Kuntien sidosyksikköjen asemaa ei tule erilliskäytössä tiukentaa hankintalakiin nähden. Jos kuntaan sidosyksikköasemassa olevat yhtiöt eivät voi toimia kuntayhtymän palveluntuottajina, voi syntyä tilanne, jossa kunnan kannattaa tuottaa kasvupalvelut itsenäisesti tai hankkia ne sidosyksiköiltään sen sijaan, että se yhdistäisi voimavarojaan kuntayhtymän valtionosuuksina saamaan rahoitukseen. Tämä usean toimijan malli ylläpitää palveluketjujen ja asiakastietojen erillisyyttä sekä palveluiden päällekkäisyyttä nykyisellä tavalla.

EU:n valtioneuvoston päätöksen ja markkinapuutetilannetta koskevan yhtiöittämisvelvollisuuden sekä järjestämisvastuun välillä on ristiriita. Markkinapuutetilanne voi syntyä silloin, kun palvelun tuottaminen ei ole yksityisille yrityksille ja sijoittajille taloudellisesti kannattavaa. Markkinapuutetilannetta koskevaan yhtiöittämisvelvollisuuteen sisältyy riski tilanteista, joissa kuntayhtymän on järjestettävä palvelu perustamalla yhtiö tuottamaan taloudellisesti kannattamatonta palvelua, mutta EU:n valtioneuvoston päätökset estävät tukemasta tätä markkinoilla toimivaa yritystä. Kuntayhtymä olisi edelleen palveluista järjestämisvastuussa maakunnan asukkaalle. Yhtiöittämisvelvollisuus voi johtaa tilanteeseen, jossa kuntayhtymä joutuu kannattamattoman yrityksensä konkurssin jälkeen aina perustamaan uuden yhtiön tuottamaan palveluita, tai maksamaan palvelun tuottamisesta niin paljon, että palvelun tuottaminen markkinoilla tulee yrityksille kannattavaksi, vaikka palvelu olisi oma yhtiöittämättömänä toimintana parempaa ja kustannustehokkaampaa. Kuntayhtymällä tulisi aina olla mahdollisuus omaan palveluntuotantoon muissakin muodoissa kuin yhtiöitettynä, silloin kun kuntayhtymällä on näistä palveluista lailla säädetty järjestämisvastuu. Muussa tapauksessa järjestämisvastuusta huolimatta lakisääteisten kasvupalvelujen saatavuutta asiakkaalle ja palvelun kustannustehokkuutta ei voida varmistaa.

10 § Yhtymäkokous

Lakiluonnoksen 10 §:n mukaan yhden kunnan ääniosuus yhtymäkokouksessa voi olla enintään 34 prosenttia. Lakiehdotuksen 10 §:ään sisältyvä säännös enintään 34 prosentin ääniosuudesta yhtymäkokouksessa tulee poistaa lakiesityksestä.

Äänivallan tulee määräytyä kuntayhtymässä kuntien keskinäisellä sopimuksella, jäsenkuntien asukasluvun suhteessa ja vain perustuslain asettamin rajoituksin. Se poikkeaa maakuntamallista, jossa maakuntavaltuuston kokoonpano määrittyy suoraan vaalituloksen mukaan, ja on kuntien itsemääräämisoikeuden vastainen. Äänivallan kuntayhtymässä tulee määräytyä kuntien keskinäisellä sopimuksella, jäsenkuntien asukasluvun mukaisessa suhteessa ja vain perustuslain asettamin rajoituk-

sin. Perustuslakivaliokunta on käytännössään (esim. PeVL 67/2014 vp) antanut merkitystä sille, että kuntayhtymässä noudatettava päätöksentekojärjestelmä ei mahdollista yksittäiselle kunnalle määräävää asemaa. Sen sijaan ehdotetun mukainen äänileikkuri olisi kansanvallan periaatteen vastainen asettaessaan eri kuntien asukkaat perusteetta erillaiseen asemaan.

Kuntayhtymän vastuulla olisi järjestää kasvupalvelut koko Uudenmaan alueelle ja lain tarkoittamat palvelut rahoitettaisiin valtion erillisrahoituksella. Kansanvaltaisuuden toteuttamiseksi tulisi säätää siitä, että kunnalla, joka ei ole kuntayhtymän jäsen, olisi oikeus osallistua edustajansa välityksellä päätöksentekoon niissä asioissa, jotka liittyisivät lakisääteiseen kasvupalveluiden järjestämiseen, kun päätöksellä voisi olla vaikutusta kuntaan ja sen asukkaisiin. Näin varmistettaisiin, että maakunnan asukkailla olisi yhdenvertainen mahdollisuus vaikuttaa lakisääteisten palveluiden järjestämiseen.

Tällä tavalla turvattaisiin kaikille maakunnan asukkaille mahdollisuus vaikuttaa kuntayhtymän päätöksentekoon kasvupalvelulaissa tarkoitettujen tehtävien osalta siten kuin se on tavanomaisesti kuntayhtymissä järjestetty eli välillisen demokratian keinoin. Menettely olisi siten yhdenvertainen riippumatta siitä, missä asukkaan kotipaikka maakunnassa sijaitisi. Kaikilla maakunnan kunnilla olisi mahdollisuus osallistua kuntayhtymän ylimmän toimielimen päätöksentekoon kasvupalvelulaissa tarkoitettujen tehtävien osalta.

Henkilöstöä koskevia siirtymäsäännöksiä koskevan 2. lakiluonnoksen 13 §:n 2 momentin mukaan jos siirtyminen tapahtuu kuntayhtymän tytäryhtiöön, virkamies siirtyy työsopimussuhteeseen. Myös kuntayhtymään siirtyvä virkamies voi siirtyä työsopimussuhteeseen. Momenttiin tulisi lisätä, että kuntayhtymään siirtyvä valtion virkamies voi siirtyä myös kunnalliseksi viranhaltijaksi.

11 § Muutoksenhaku

Pykälässä säädetään, että kuntalain (410/2015) 16 luvussa säädetty muutoksenhakuoikeus on myös muun Uudenmaan maakunnan kunnan kuin tässä laissa tarkoitettun kuntayhtymän jäsenkunnan asukkaalla, kun päätös koskee alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista annetun lain tarkoittaman kasvupalvelun järjestämistä.

Muutoksenhausta säätäminen on tarpeen oikeusturvan ja yhdenvertaisuuden toteuttamiseksi kaikille maakunnan asukkaille, jotta myös muiden kuin jäsenkuntien asukkailla on yhtäläinen muutoksenhakuoikeus kuntayhtymän järjestämien lakisääteisten kasvupalveluiden osalta.

Esittelijän perustelut

Postiosoite PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginhallitus	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI0680001200062637 Alvno FI02012566
--	---	---	------------------------------	--

Sosiaali- ja terveyshuollon- (sote-uudistus) ja maakuntauudistus on suurimpia hallinnon ja toimintatapojen uudistuksia, mitä Suomessa on tehty. Maakunnille siirretään elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten (ELY-keskus), työ- ja elinkeinotoimistojen (TE-toimisto), alue-hallintovirastojen, maakuntien liittojen ja kuntien tehtäviä. Tavoitteena on, että sosiaali- ja terveystalouden järjestäminen ja muita alueellisia tehtäviä siirtyy maakunnille 1.1.2019. Muutos koskettaa satojen tuhansien ihmisten työtä ja kaikkien kansalaisten palveluja.

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista

Lain yleinen tavoite on yhdistää alueiden kehittämisen ja kasvupolitiikan tavoitteet laaja-alaiseksi kokonaisuudeksi, jonka elementtejä ovat alueiden kehittäminen, kestävä taloudellinen kasvu, osaamisen, sosiaalisen osallisuuden ja kotoutumisen edistäminen sekä työllisyyden, työllistymisen ja yritystoiminnan edellytysten edistäminen. Näistä tavoitteista yleisimmäksi sekä kaikille kasvupalveluja ja alueiden kehittämistä koskeville toimille yhteinen olisi kestävän taloudellisen kasvun tavoite.

Alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista säädettävän lain yksi keskeisin periaate on, että mahdollisimman paljon palveluita annettaisiin yksityisten tahojen tuotettavaksi ja viranomaistehtävinä hoidettaisiin vain se, mikä on välttämätöntä. Markkinoiden avaamisella ja kilpailullisuudella tavoitellaan asiakkaiden valinnanmahdollisuuksien lisäämistä, parempaa asiakaspalvelua, kustannusten säästöä, uusia palveluinnovaatioita ja tehokkaampia toimintatapoja. Lakiehdotus ei mahdollista julkista palveluntuotantoa. Sen sijaan esitetään, että kunnat voisivat osallistua palvelutuotantoon yhtiöidensä kautta ja markkinapuutetilanteessa myös maakunta (pääkaupunkiseudulla kuntayhtymä) yhtiöidensä kautta.

Maakunta ja kunta toimisivat edelleen kumppaneina elinvoimatehtäviin liittyvissä asioissa. Kasvupalvelu-uudistus ei siirtäisi kuntien nykyisiä elinvoimatehtäviä tai niiden resursseja maakunnille, vaan maakunta ottaisi vastatakseen ainoastaan entiset valtion ja maakuntien liittojen hoitamamat tehtävät.

Uudenmaan erillisratkaisu

Lakiesityksessä luodaan pääkaupunkiseudulle kuntayhtymään pohjautuva erillisratkaisu. Esityksen tarkoituksena on turvata laadukkaat kasvupalvelut ja asiakkaiden yhdenvertainen kohtelu Uudellamaalla. Lisäksi lain tarkoituksena on mahdollistaa Uudenmaan kuntien ja maakunnan voimavarojen yhteensovittaminen kasvupalvelu- ja elinvoimatehtävissä Uudenmaan taloudellisen ja toiminnallisen merkityksen hyödyntämiseksi tehokkaimmalla mahdollisella tavalla. Uudenmaan kuntien ja

maakunnan voimavarojen yhteensovittaminen koskee kuntien elinvoimamääräisiä ja kuntayhtymän kasvupalveluiden järjestämistehtävää.

Ehdotetussa laissa kasvupalveluiden järjestämisvastuu siirrettäisiin perustettavalle Pääkaupunkiseudun kasvupalvelukuntayhtymälle, jonka jäseninä olisivat pääkaupunkiseudun kaupungit. Kaupunkien merkittävä panos kasvupalveluiden järjestämisessä yhdistettäisiin alueellisiin ja kansallisen tason kasvupalveluihin siten, että niistä syntyisi asiakaslähäinen Uudenmaan ja koko Suomen kasvua sekä maahanmuuttajien kotoutumista edistävä kokonaisuus. Yhden järjestämisvastuullisen toimijan mallin mahdollistama palveluiden yhteensovittaminen tuottaisi lisäarvoa kasvupalveluiden yritys- ja henkilöasiakkaille.

Kasvupalvelukuntayhtymä tekisi laajasti yhteistyötä alueen muiden toimijoiden kanssa. Kasvupalvelukuntayhtymän perusrahoitus tulisi valtiolta samaan tapaan kuin kasvupalveluista järjestämisvastuussa oleville maakunnille. Jäsenkuntien ja Uudenmaan muiden kuntien rahoitusosuudet perustuisivat kuntien sopimusperusteisesti kuntayhtymälle siirtämiin tehtäviin. Kasvupalvelukuntayhtymälle kuuluisi järjestämisvastuu sille annettujen tehtävien osalta koko Uudenmaan maakunnan alueella. Lakisääteisiä tehtäviä hoitava kuntayhtymä voisi hoitaa myös muita, kuntien vapaaehtoisesti sille antamia tehtäviä, jos kuntayhtymän perussopimuksessa olisi näin sovittu. Muilla Uudenmaan maakunnan kunnilla olisi oikeus liittyä jäseneksi siten kuin siitä perussopimuksessa määrättäisiin.

Helsinki, Espoo, Kauniainen ja Vantaa ovat tehneet valtioneuvostolle pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteisen esityksen kasvupalveluiden järjestämisvastuuta koskevaksi pääkaupunkiseudun erillisratkaisuksi. Hallituksen esitysluonnoksen lopullinen muoto on päätetty valtioneuvostossa, mutta kaupungit ovat epävirallisesti osallistuneet 2. lakiehdotuksen valmisteluun.

Lausuntopyyntö ja lausunnon käsittely

Työ- ja elinkeinoministeriö on 1.3.2017 pyytänyt Helsingin kaupungilta ja lukuisilta muilta tahoilta lausunnon luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista. Lausuntopyyntöä on 15.3.2017 täydennetty 2. lakiehdotusluonnoksen ”Laki kasvupalveluiden järjestämisestä Uudenmaan maakunnassa” osalta. Lausuntopyyntöön tulee vastata sähköisellä kyselyllä 26.4.2017 klo 16.15. mennessä. Kaupunginkanslian oikeuspalvelut huolehtii sähköisen lomakkeen täyttämisestä kaupunginhallituksen lausunnon mukaisesti.

Kaupunginhallitus on 30.1.2017 § 79 päättänyt osaltaan tehdä valtioneuvostolle pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteisen esityksen kasvu-

palveluiden järjestämisvastuuta koskevaksi pääkaupunkiseudun erillisratkaisuksi.

Kaupunginhallituksen johtosäännön 14 §:n 5 kohdan mukaan kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajan tehtävänä on kunkin toimialallaan tehdä esityksiä ja antaa kaupunginhallitukselta pyydettyjä lausuntoja sekä huolehtia näihin rinnastettavista muista asioista, jollei asiaa sen periaatteellisen tai taloudellisen merkityksen johdosta ole saatettava kaupunginhallituksen käsiteltäväksi. Nyt annettava lausunto on sen periaatteellisen merkityksen vuoksi käsiteltävä kaupunginhallituksessa.

Lausunto on valmisteltu kaupunginkanslian oikeuspalveluissa yhteistyössä elinkeino-osaston, henkilöstöosaston ja hallinto-osaston kanssa. Lisäksi kaupunginhallituksen lausuntoa varten on pyydetty sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksesta lausunto asiassa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Pilvi Karhula, ma. lakimies, puhelin: 09 310 25237
pilvi.karhula(a)hel.fi
Heikki Vento, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 23115
heikki.vento(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Työ- ja elinkeinoministeriön saate 1.3.2017
- 2 Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö 1.3.2017, HE-luonnos laiksi alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista
- 3 TEM:n ilmoitus lisäyksistä lausuntopyyntöön 15.3.2017
- 4 Työ- ja elinkeinoministeriö, lausuntopyyntökysely tekstitiedostona
- 5 HE-luonnos laiksi alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista 1.3.2017
- 6 2. lakiehdotus: Kasvupalvelujen järjestäminen Uudenmaan maakunnassa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslian oikeuspalvelut
Kaupunginkanslian elinkeino-osasto
Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus 22.3.2017

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

18.04.2017

HEL 2017-002549 T 03 00 00

Sosiaali- ja terveystieteiden virasto antaa liitteenä olevan lausunnon koskien hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi alueiden kehittämisestä ja kasvupalveluista sekä Uudenmaan kasvupalvelujen järjestämisestä.

Lisätiedot

Maria Kahila, erityissuunnittelija, puhelin: 310 43087
maria.kahila(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 413

Kulttuuri ja vapaa-ajan toimialan nuorisoasiainjohtajan virkaan ottaminen

HEL 2017-002749 T 01 01 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Hannu Tuomisen ehdotuksesta.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Tommi Laitio, toimialajohtaja, puhelin: 310 89045
tommi.laitio(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää ottaa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisopalvelukokonaisuuden nuorisoasiainjohtajan virkaan teologian maisteri Mikko Vatkan 1.5.2017 lukien 7 000 euron kokonaiskuukausipalkan mukaan määräytyvin palkkaeduin.

Samalla kaupunginhallitus päättää määrätä Mikko Vatkan hoitamaan nykyisen nuorisoasiainkeskuksen läntisen nuorisotyön osaston osastopäällikön virkaa 31.5.2017 saakka uuden nuorisoasiainjohtajan viran ohella edellä mainitusta ajankohdasta lukien.

Lisäksi kaupunginhallitus päättää todeta, että mikäli virkaan otetaan henkilö, joka ei ole kaupungin palveluksessa, eikä terveydellisiä tietoja ole käytettävissä virkaan otettaessa, on päätös tällaisen henkilön osalta ehdollinen, kunnes henkilön terveydentilasta saadun selvityksen perusteella virkaan ottaminen on vahvistettu. Selvitys on esitettävä kuukauden kuluessa virkaan ottamista koskevan päätöksen tiedoksisaannista lukien.

Lisäksi kaupunginhallitus päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän kohdan osalta heti.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto päätti 22.6.2016, 196 § hyväksyä Helsingin kaupungin hallintosäännön johtamisjärjestelmää koskevat osat (jäljempänä hallintosääntö) 1.6.2017 lukien, ja että hallintosäännön täytäntöön pänemiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä ennen sen voimaantuloa.

Hallintosäännön 5 luvun 8 §:n mukaan nuorisopalvelukokonaisuutta johtaa nuorisoasiainjohtaja. Nuorisoasiainjohtaja vastaa nuorisolain edellyttämästä monialaisesta yhteistyöstä nuorten palveluissa. Nuorisoasiainjohtaja suorittaa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtajan määrittämät tehtävät.

Kaupunginhallitus päätti 21.11.2016, 1047 § perustaa palvelukokonaisuuksien johtajien virat. Palvelukokonaisuuksien johtajien virat ovat uusia virkoja kaupungin tulevassa organisaatiossa. Virat on tarkoituksenmukaista täyttää ennen uuden organisaation voimaantuloa palvelukokonaisuuksien suunnittelua ja käynnistämistä varten.

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n mukaan palvelukokonaisuuksien johtajat valitsee kaupunginhallitus.

Viran hakumenettely

Kaupunginhallitus päätti 13.2.2017, 152 § julistaa nuorisoasiainjohtajan viran julkisesti haettavaksi. Samalla se kehotti kaupunginkansliaa käynnistämään viran täyttämiseksi julkisen hakumenettelyn.

Nuorisoasiainjohtajan virka oli julkisesti haettavana 15.2.–6.3.2017. Hakuilmoitus julkaistiin Helsingin Sanomissa ja Hufvudstadsbladetissa 19.2.2017 sekä Metro-lehdessä 15.2.2017. Lehti-ilmoitusten lisäksi hakuilmoitus oli esillä kaupungin eRekry-palvelussa sekä Mol.fi-, Oikotie.fi- ja LinkedIn-palveluissa.

Hallintosäännön 23 luvun 1 §:n mukaan palvelukokonaisuuksien johtajien kelpoisuusvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto, kokemusta johtamistehtävissä sekä suomen kielen erinomainen ja ruotsin kielen tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito.

Muodollisten kelpoisuusvaatimusten lisäksi nuorisoasiainjohtajan hakuilmoituksessa edellytettiin kokemusta organisaation operatiivisesta johtamisesta ja näyttöä muutoksen aikaansaamisesta, samoin kuin hyviä vuorovaikutus- ja neuvottelutaitoja ja kykyä tehdä yhteistyötä kaupungin sisäisten ja ulkoisten sidosryhmien kanssa. Laajentuva kansainvälinen yhteistyö edellyttää myös sujuvaa englannin kielen taitoa. Lisäksi edellytettiin, että hakijalla on nuorisotyön tuntemusta.

Virkoja täytettäessä tulee ottaa huomioon perustuslain 125 §:ssä säädettyt yleiset nimitysperusteet julkisiin virkoihin eli taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto.

Valintaprosessi

Nuorisoasiainjohtajan virkaa haki hakuajan kuluessa 35 henkilöä. Liitteenä 1 on hakemusten perustella laadittu yhteenveto hakijoista.

Hakemusten perusteella haastatteluun kutsuttiin yhdeksän henkilöä: ***** ja Mikko Vatka.

Haastattelut suorittivat 13.3.2017 toimialajohtaja Tommi Laitio, toimialan hallintojohtaja Kirsti Laine-Hendolin ja rekrytointipäällikkö Riitta Hellman kaupunginkansliasta, sekä 14.–15.3.2017 ja 20.3.2017 toimialajohtaja Tommi Laitio ja hallintojohtaja Kirsti Laine-Hendolin.

Hakemusten ja haastattelujen perusteella psykologiseen henkilöarviointiin kutsuttiin neljä hakijaa: ***** ja Mikko Vatka. Henkilöarvioinnit suoritti Psycon Oy ajalla 27.–31.3.2017.

***** on suorittanut sosionomin ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon Laurea-ammattikorkeakoulussa vuonna 2014 pääaineena sosiaalialan käytäntöjen kansalais- ja aluelähtöinen

kehittäminen, sekä sosionomin ammattikorkeakoulututkinnon Diakonia-ammattikorkeakoulussa vuonna 2005. Hän on lisäksi suorittanut Seurakuntaopiston romanikulttuurin ohjaajan ammattitutkinnon vuonna 2015, keskijohdon valmennuksen vuonna 2015 ja johtamisen erikoisammattitutkinnon SLK-instituutissa vuonna 2011.

***** on toiminut vuodesta 2016 alkaen nuorisoasiainkeskuksen itäisen nuorisotyön osastopäällikkönä. Aiemmin hän on toiminut nuorisoasiainkeskuksen Haaga-Kaarelan nuorisotyöyksikön toiminnanjohtajana, Kannelmäen nuorisotalon johtajana sekä nuoriso-ohjaajana.

***** vahvuutena on pitkä ja monipuolinen kokemus nuorisotoimen työtehtävistä eri tasoilla. Hänen näyttönsä kahden kuluneen vuoden ajalta osastopäällikön tehtävästä ovat vahvat. ***** muutosjohtamisen ja yleisesti henkilöjohtamisen taidot ovat hyvät.

***** on suorittanut kasvatustieteen maisterin tutkinnon Helsingin yliopistossa vuonna 2013 pääaineena aikuiskasvatustiede. Hän on lisäksi suorittanut sosionomin alemman korkeakoulututkinnon vuonna 1983 ja opettajan pedagogiset opinnot Haaga-Helian ammatillisessa opettajakorkeakoulussa vuonna 2006. Lisäksi hän on suorittanut johtamisen erikoisammattitutkinnon SLK-instituutissa vuonna 2011.

***** on toiminut vuodesta 2014 alkaen Kotkan kaupungin nuorisotoimenjohtajana, vastuualueenaan nuorisotyön yksikön johtaminen ja moniammatillisen ja -toimijaisen työn kehittäminen. Aiemmin hän on työskennellyt eri tehtävissä Helsingin kaupungin nuorisotoimessa, josta viimeisin tehtävä on nuorisoasiainkeskuksen keskitettyjen palvelujen osaston osastopäällikkö. Hän on toiminut myös Suomen Demokraattisen nuorisoliiton piirisihteerinä, pääsihteerinä ja puheenjohtajana, juontaja-toimittajana Oy Yleisradio Ab:ssä sekä nuorisotyön ammattiainien lehtorina Kanneljärven opistossa.

***** vahvuutena on kattava kokemus nuorisotyöstä kunta- ja järjestöpuolella. Hän on vahva verkostoituja ja hänellä on monipuolista kokemusta julkisesta esiintymisestä.

***** on suorittanut kasvatustieteen maisterin tutkinnon Joensuun yliopistossa vuonna 2006 pääaineena kasvatustiede oppilaan- ja opinto-ohjaajien koulutuksessa. Hän on suorittanut ratkaisukeskeisen työnohjaajan tutkinnon Helsingin yliopiston koulutus- ja kehittämiskeskus Palmeniassa vuonna 2011 sekä opetushallinnon tutkinnon vuonna 2013. Lisäksi hän on suorittanut koulutusorganisaatioiden turvallisuusjohtamista koskevat erikoistumisopinnot Laurea-ammattikorkeakoulussa vuonna 2014 sekä erinäisiä esimiesvalmennuksia.

***** on toiminut vuodesta 2015 alkaen Stadin ammatti- ja aikuisopiston apulaisrehtorina. Aiemmin hän on toiminut yksikönjohtajana Ammattiopisto Luovissa, opiskelijapalvelupäällikkönä Helsingin Diakoniasopistolla sekä opinto-ohjauksen lehtorina Vuosaaren peruskoulussa.

***** vahvuutena on aloitteellisuus ja kyky toimeenpanna asioita. Hänellä on johtamiskokemusta erilaisista organisaatioista ja hänen työskentelytapansa on selkeä ja perustuu rakenteisiin ja prosesseihin.

Hakija Mikko Vatka on suorittanut teologian maisterin tutkinnon Helsingin yliopistossa vuonna 1997 pääaineena sosiaali etiikka. Hän on lisäksi suorittanut Helsingin kaupungin Aalto-yliopiston executive MBA-tutkinnon vuonna 2016.

Hakija Vatka on toiminut vuodesta 2016 alkaen nuorisoasiainkeskuksen läntisen nuorisotyön osastopäällikkönä. Aiemmin hän on toiminut nuorisoasiainkeskuksen alueellisten palvelujen osastopäällikkönä, koulutuspäällikkönä Helsingin Diakonissalaitoksen Säätiössä, kansalaistoitinnan ja nuorisotyön lehtorina Suomen Humanistisessa Ammattikorkeakoulussa, sekä nuorisosihteerinä Helsingin kaupungin itäisessä nuorisokeskuksessa.

Hakija Vatkan vahvuutena on hänen laaja osaamisensa niin nuorisotyön, ammatillisen koulutuksen kuin sosiaali- ja terveystyön alueilta,

osallistava ja kuunteleva johtamistapansa sekä hyvät verkostoitumis- ja neuvottelutaidot.

Kaikilla neljällä hakijalla on kokemusta nuorisotyön alueelta tai sen rajapinnassa työskentelystä, johtamistyöstä sekä muutosten läpiviemisestä. Kaikki ovat myös kehittäneet johtamisosaamistaan ja kaikilla on tehtävän hoidon edellyttämät vuorovaikutus- ja neuvottelutaidot sekä riittävä englannin kielen taito.

Perustelut valintaesitykselle

Palvelukokonaisuuksien johtajien tehtävä on suunnitella, seurata ja valvoa johtamiensa hallinnollisten kokonaisuuksien toimintaa sekä vastata niiden tuloksellisuudesta ja tavoitteiden saavuttamisesta. Heidän tehtävään on myös johtamiensa hallinnollisten kokonaisuuksien strateginen ohjaus sekä suorituskyvyn ja toiminnan tuloksellisuuden kehittäminen ja ylläpito.

Toimialansa johtavina viranhaltijoina palvelukokonaisuuksien johtajat ovat osaltaan kaupungin muutoksen onnistumisen kannalta keskeisessä asemassa. He varmistavat toiminnallaan, että kaupungin organisaation ja johtamisjärjestelmän uudistus muuntuu heidän johtamissaan palvelukokonaisuuksissa todeksi. Tämä tarkoittaa muun muassa toimintatapojen yhtenäistämistä, kulttuurien yhdistämistä ja vahvaa kaupungin uuden suunnan näyttämistä niin palvelukokonaisuuden kuin laajemmin toimialan sisällä, toimialojen välillä ja ulkoisiin sidosryhmiinkin päin.

Edellä kuvattuja kykyjä ja ominaisuuksia on kartoitettu työkokemuksen ja hakemuksen lisäksi haastatteluilla. Näiden tuloksena on muodostettu kokonaiskuva hakijoista ja päädytty esitettyyn henkilöön.

Mikko Vatkan valintaa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisopalvelukokonaisuuden nuorisoasiainjohtajaksi puoltaa vahva strateginen näkemys nuorisotyön paikasta osana nuoren elämää ja kaupungin palveluja, monipuolinen työhistoria vaativista johtamistehtävistä nuorisotyön ja koulutuksen kentältä, empaattinen mutta määrätietoinen johtamistyyli, todistettu kyky hallita ja valmistella laajoja taloudellisia ja toiminnallisia kokonaisuuksia sekä halu kehittää itseään johtajana jatkokouluttautumalla.

Kaikki hakuasiakirjat ja muut hakuprosessiin liittyvät asiakirjat ovat nähtävillä kaupunginhallituksen kokouksissa ja tätä ennen valmistelijalla.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

18.04.2017

Kj/4

Tommi Laitio, toimialajohtaja, puhelin: 310 89045
tommi.laitio(a)hel.fi

Liitteet

1 Hakijavertailu

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Virkaan valittu

Viran muut hakijat

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje, kaupungin-
hallitus

Oikaisuvaatimusohje, kaupungin-
hallitus

Tiedoksi

Toimiala
Kaupunginkanslia
Taloushallintopalvelut

§ 414

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 15 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

Kh:n puheenjohtaja

jaostot

- konserni 10.4.2017
- johtamisen
- tietotekniikka

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta 12.4.2017

johtokunnat

- Taloushallintopalvelu

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta 9.4.2017,
10.4.2017 ja
12.4.2017

vs. kaupunginjohtaja

- johtajiston asiat
- muut asiat

apulaiskaupunginjohtajat

- rakennus- ja ympäristötointa johtava
- sivistystointa johtava
- kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava
- sosiaali- ja terveystointa johtava

kaupunginkanslia

- kansliapäällikkö
- kansliapäällikkö/U
- elinkeinojohtaja
- hallintojohtaja
- henkilöstöjohtaja
- kaupunginlakimies

18.04.2017

- rahoitusjohtaja
- tietotekniikka- ja viestintäjohtaja
- tietotekniikkapäällikkö
- viestintäpäällikkö

Taloushallintopalvelu -liikelaitos
- toimitusjohtaja

henkilöstökassatoimikunta

toimialajohtajat

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali- ja terveystoimiala

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 415

Valtuutettu Ville Jalovaaran aloite roskakorien lisäämisestä Vuosaareen

HEL 2017-002205 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti katsoa valtuutettu Ville Jalovaaran aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Jalovaara Ville Aloite Kvsto 22022017 1

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Ville Jalovaara esittää aloitteessaan, että Vuosaareen lisätäisiin roska-astioita.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 22 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus vastaa valtuutettujen aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähemmän kuin 15 valtuutettua.

Esittelijä viittaa yleisten töiden lautakunnan lausuntoon ja toteaa, että rakennusvirasto lisää roska-astioita useisiin, aloitteessa mainittuihin kohteisiin Vuosaareessa. Lisäksi rakennusvirasto tarkastelee keväällä roska-astioiden lisäämistä Ramsinniemeen ja Meri-Rastilan syväkeräyssäiliön uusimista.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Jalovaara Ville Aloite Kvsto 22022017 1

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Yleisten töiden lautakunta 28.03.2017 § 116

HEL 2017-002205 T 00 00 03

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Vuosaaren kaupunginosassa suoritetaan joka arkipäivä roska-astioiden tyhjennyskierron rakennusviraston vastuulla olevilla yleisillä alueilla. Mikäli roska-astioiden liiallista täyttymistä havaitaan, siihen reagoidaan lisäämällä astioita tai astiakokoa. Rakennusvirasto on tarkastellut tilannetta roska-astioiden osalta aloitteessa esitetyissä paikoissa. Seuraavassa on esitetty rakennusviraston toimenpiteet sekä perustelut aloitteen mukaisiin ehdotuksiin koskien roska-astioiden lisäämistä Vuosaaren.

Gustav Pauligin kadulla on alueen muihin vastaaviin katuihin verraten vähän roska-astioita, tästä johtuen lisätään Gustav Pauligin kadulle kaksi uutta roska-astiaa. Pilvilinnankadulla ei ole tällä hetkellä yhtään roska-astiaa, sinne lisätään yksi astia. Ulappasaarentie 2 läheisyyteen lisätään roska-astia. Lisäksi Vuosaaren alueelle Solvikinpuistoon ja Aurinkolahden puistotielle ollaan lisäämässä myös roska-astioita.

Aurinkolahden ranta Solvikinkatu 21 kohdalla on liikuntaviraston hallinnoimaa aluetta. Liikuntavirastolla on Aurinkolahden uimarannalla kuusi kappaletta syväkeräyssäiliöitä. Liikuntavirasto tilaa kävelykadulle rannan puolelle, Solvikinkatu 21 lähetyville, tapahtumaroska-astian kesäkauden ajaksi jokavuotiseen tapaan. Aurinkolahden rannan lähetyvillä olevien rakennusviraston vastuualueella sijaitsevien roska-astioiden uudelleen sijoittamista tarkoituksen mukaisempiin paikkoihin tullaan tarkastelemaan. Rakennusvirastolla on hallinnoimillaan alueilla Aurinkolahden rannassa kulkevalla jalankulkualueella myös neljä uutta BigBelly älyroska-astiaa kokeilussa. Älyroska-astioiden tarkoitus on kehittää

puhtaanapitoa kustannustehokkaampaan suuntaan siten, että tyhjennykset optimoidaan astian täyttöasteen mukaan. Yhteen BigBellyyn mahtuu moninkertainen määrä prässättyä jätettä verrattuna tavalliseen roska-astiaan, lisäksi täyttöastetta pystytään seuraamaan etänä.

Ramsinniemen läheisyydessä Meri-Rastilan ulkoilualueella on kulkenut runsaslumisempina talvikausina liikuntaviraston latureitistö. Talvikunnossapidon puuttuminen reiteiltä sekä mahdolliset ladut estävät roska-astioiden tyhjennyksen huoltoajon talvikaudella. Tästä syystä alueella on syväkeräyssäiliö, joka tyhjenetään talvea varten ennen lumien tuloa. Kyseinen syväkeräyssäiliö ei tällä hetkellä ole käytössä, koska se on poltettu ilkeimmiten. Ramsinniemessä Ramsinniemen lehdossa sijaitsee luonnonsuojelualue. Paikkaan, josta luonnonsuojelualueen ulkoilureitit alkavat, on sijoitettu luonnonsuojelualueiden yhteydessä käytettävä puuverhoiltu 200 litran roska-astia. Pääsääntöisesti luonnonsuojelualueiden yhteyteen sijoitetaan roska-astia vain paikkaan, josta luonnonsuojelualueen reitit alkavat, niin että astian sijainti on kulkureitien sekä huoltoajon kannalta sopivassa paikassa. Talven jälkeen lumien sulettua tilannetta Ramsinniemen alueella tarkastellaan maastossa roska-astioiden lisäämiseksi sekä Meri-Rastilassa sijaitsevan syväkeräyssäiliön uusimiseksi.

Esittelijä

osastopäällikkö
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Tuomas Lautaniemi, puhelin
tuomas.lautaniemi(a)hel.fi

§ 416

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 15 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

yleisten töiden lautakunta

11.4.2017

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

18.04.2017

Sj/1

§ 417

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 15 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

eläintarhan johtokunta
kaupunginmuseon johtokunta
kaupunginorkesterin johtokunta
kulttuuri- ja kirjastolautakunta
liikuntalautakunta 11.4.2017

nuorisolautakunta
opetuslautakunta
opetuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto
opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto
ruotsinkielisen työväenopiston johtokunta
suomenkielisen työväenopiston johtokunta 10.4.2017

taidemuseon johtokunta
Henkilöstön kehittämispalvelut -johtokunta
Helsingin kaupungin työterveys -johtokunta
eläintarhan johtaja

museujohtaja
kaupunginorkesterin intendentti
ruotsinkielisen työväenopiston rehtori
suomenkielinen työväenopisto:

- rehtori
 - apulaisrehtori
 - osastopäällikkö (asiakaspalveluosasto)
 - osastopäällikkö (hallinto-osasto)
- taidemuseon johtaja

tietokeskus:

- johtaja
- tutkimuspäällikkö
- tietohuoltopäällikkö
- kehittämispäällikkö

työterveysjohtaja
Henkilöstön kehittämispalvelut

- toimitusjohtaja
Työterveys Helsinki

18.04.2017

Sj/1

- toimitusjohtaja

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi
Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi
Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 418

Valtuutettu Ville Jalovaaran aloite Liisankadun ja Maurinkadun risteyksen liikenneturvallisuuden parantamisesta

HEL 2016-010637 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti katsoa valtuutettu Ville Jalovaaran aloitteen loppuun käsittelyksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Jalovaara Ville Aloite Kvsto 28092016

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Ville Jalovaara esittää aloitteessaan, että kaupunki ryhtyy toimenpiteisiin Liisankadun ja Maurinkadun risteyksen liikenneturvallisuuden selvittämiseksi ja parantamiseksi niin, että kyseiseen risteykseen jalkakäytävälle rakennetaan nopeutta hillitsevät hidasteet tai ryhdytään muihin vastaaviin toimenpiteisiin, joilla alueen liikenneturvallisuutta voidaan riittävästi parantaa.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 22 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus antaa vastauksen aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähemmän kuin 15 valtuutettua.

Esittelijä viittaa kaupunkisuunnittelulautakunnan lausuntoon ja toteaa, että Liisankatu on Kruununhaassa sijaitseva kokoojakatu, jonka tehtävä on välittää liikennettä muuhun katuverkkoon. Liisankadun liikennemäärä on noin 5 000 ajoneuvoa vuorokaudessa ja nopeusrajoitus 30 km/h.

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi vuonna 2009 periaatteet ajonopeuksien hillitsemiseksi Helsingissä. Niiden mukaan kantakaupungin alueella vältetään rakenteellisia hidastetöyssyjä. Tiiviissä katurakenteessa nopeudet eivät nouse sille tasolle kuin esikaupunkialueilla, missä hidasteita pääasiassa käytetään. Keskusta-alueilla hidasteiden melu- ja päästöhaitat voivat kärjistyä katukuiluissa, sillä ajoneuvojen hidastukset ja kiihdytykset tuottavat melua ympäristöönsä. Lisäksi hidasteiden sovitaminen rakennushistoriallisesti arvokkaaseen kaupunkikuvaan on haasteellista. Liisankadun länsipäässä on nopeusnäyttötäulu tukemassa poliisin automaattista ja perinteistä nopeusvalvontaa.

Lopuksi esittelijä toteaa, että Liisankatu kuuluu pyöräilyn pääreittien taivoteverkkoon. Pyöräliikennejärjestelyjen suunnittelun yhteydessä tullaan tarkastelemaan Liisankatua kokonaisuutena, jossa otetaan huomioon niin Liisankadun historialliset ja kaupunkikuvalliset arvot kuin liikenneturvallisuusnäkökohdatkin, mukaan lukien keinot ajonopeuksien hillitsemiseksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Jalovaara Ville Aloite Kvsto 28092016

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 13.12.2016 § 448

HEL 2016-010637 T 00 00 03

Hankenumero 5264_67

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Liisankatu on Kruununhaassa sijaitseva paikallinen kokoojakatu, jonka tehtävä on myös välittää liikennettä muuhun katuverkkoon. Liisankadun

liikennemäärä on noin 5 000 ajoneuvoa vuorokaudessa. Kadun nopeusrajoitus on 30 km/h.

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi vuonna 2009 periaatteet ajoneuvojen hillitsemiseksi Helsingissä. Niiden mukaan kantakaupungin alueella vältetään rakenteellisia hidastetyssyjä. Tiiviissä katurakenteessa nopeudet eivät nouse sille tasolle kuin esikaupunkialueilla, missä hidasteita pääasiassa käytetään. Keskusta-alueilla on esikaupunkialueisiin verrattuna erityispiirteitä, jotka rajoittavat rakenteellisten hidasteiden käyttöä. Hidasteiden melu- ja päästöhaitat voivat kärjistyä katu-kuiluissa, sillä ajoneuvojen hidastukset ja kiihdytykset tuottavat melua ympäristöönsä. Lisäksi hidasteiden sovittaminen rakennushistoriallisesti arvokkaaseen kaupunkikuvaan on haasteellista. Liisankadun länsipäässä on lisäksi nopeusnäyttötäulu tukemassa poliisin automaattista ja perinteistä nopeusvalvontaa.

Liisankatu kuuluu pyöräilyn pääreittien tavoiteverkkoon. Pyöräliikennejärjestelyjen suunnittelun yhteydessä tullaan tarkastelemaan Liisankatua kokonaisuutena, jossa otetaan huomioon niin Liisankadun historialliset ja kaupunkikuvalliset arvot kuin liikenneturvallisuusnäkökohdatkin, mukaan lukien keinot ajoneuvojen hillitsemiseksi.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Reetta Putkonen

Lisätiedot

Juuso Helander, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37134
juuso.helander(a)hel.fi

§ 419

Valtuutettu Ville Jalovaaran aloite Vuosaarentien liikenneturvalli- suuden parantamisesta

HEL 2016-010640 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti katsoa valtuutettu Ville Jalovaaran aloitteen loppuun käsittelyksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Jalovaara Ville Aloite Kvsto 28092016

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Ville Jalovaara ja yksi muu valtuutettu esittävät aloitteessaan, että kaupunki ryhtyy toimenpiteisiin Vuosaarentie liikenneturvallisuuden selvittämiseksi ja parantamiseksi niin, että Vuosaarentie 10 kohdalla olevalle jalkakäytävälle rakennetaan nopeutta hillitsevät hidasteet.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 22 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus antaa vastauksen aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähemmän kuin 15 valtuutettua.

Esittelijä viittaa kaupunkisuunnittelulautakunnan lausuntoon ja toteaa, että liikennesuunnittelupäällikkö on päättänyt 30.8.2013/6224-7 hidasteiden rakentamisesta Vuosaarentie 10:n kohdalle. Hidasteita ei ole vielä toteutettu, mutta rakennusvirastoon on lähetetty pyyntö niiden rakennuttamiseksi kevään aikana. Pensaista aiheutunut huono näkyvyys Vuosaarentieltä Sorapolulle ratkaistiin karsimalla pensaita syksyllä

2016. Talven 2016 - 2017 aikana tullaan tekemään päätös Vuosaarentien itäpäähän yksisuuntaisista pyöräteistä. Suunnitelman yhteydessä tarkistetaan liikenneturvallisuusjärjestelyjä myös muilta osin.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Jalovaara Ville Aloite Kvsto 28092016

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 13.12.2016 § 449

HEL 2016-010640 T 00 00 03

Hankenumero 5264_66

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Liikennesuunnittelupäällikkö on päättänyt 30.8.2013/6224-7 hidasteiden rakentamisesta Vuosaarentie 10:n kohdalle. Hidasteita ei ole vielä toteutettu, mutta rakennusvirastoon on lähetetty pyyntö niiden rakentamiseksi ensi kevään aikana. Pensaista aiheutunut huono näkyvyys Vuosaarentieltä Sorapolulle ratkaistiin karsimalla pensaita syksyllä 2016.

Talven 2016-2017 aikana tullaan tekemään päätös Vuosaarentien itäpäähän yksisuuntaisista pyöräteistä. Suunnitelman yhteydessä tarkistetaan liikenneturvallisuusjärjestelyjä myös muilta osin.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Reetta Putkonen

Lisätiedot

Tuomas Vanne, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37429

18.04.2017

tuomas.vanne(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 420

Valtuutettu Seppo Kanervan aloite täydennysrakentamisen kitkojen poistamisesta

HEL 2016-007255 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti katsoa valtuutettu Seppo Kanervan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kanerva Seppo ym. valtuustoaloite Kvsto 15.6
- 2 Rakennusvalvontaviraston lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Seppo Kanerva ja viisi muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupungin johto informoisi rakennusvalvonnan virkamiehiä täydennysrakentamisen lisäämistarpeesta, jotta täydennysrakentamisen kitkat saataisiin poistettua.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 22 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus antaa vastauksen aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähemmän kuin 15 valtuutettua.

Esittelijä viittaa rakennusvalvontaviraston lausuntoon, jossa on käyty läpi aloitteessa käytetyn esimerkkitapauksen vaiheet. Helsingin asuntokysymys ja sen pullonkaulat ovat hyvin rakennusvalvontaviraston työntekijöiden tiedossa. Kaupungin strategioita, joista on johdettu viraston toiminnan omat painopisteet, on käyty läpi niin rakennusvalvontaviraston kuin sen eri osastojen tasolla säännöllisesti.

18.04.2017

Rakennusvalvontavirastossa käsitellään sinne jätettävät lupahakemukset säännösten ja määräysten edellyttämällä tavalla. Käyttötarkoituksen muutosten yhteydessä asiaan vaikuttavat sekä rakennuspaikkaa koskeva asemakaava ja sen määräykset että muutettavan tilan ominaisuudet ja soveltuvuus muutettavaan käyttötarkoitukseen.

Rakennusvalvontavirastossa ei ole tällä hetkellä vireillä kyseisen taloyhtiön taholta jätettyjä lupahakemuksia. Linjasaneerausta koskeva lupapäätös on tehty virastossa viranhaltijan toimesta 12.4.2016. Lupapäätös on koskenut vesi- ja viemärijärjestelmien, märkätilojen, keittiöiden ja WC:iden uusimista pääosin entisille paikoilleen.

Lopuksi esittelijä toteaa, että 1.6.2017 aloittavan Helsingin uuden organisaation kaupunkiympäristön toimialan yksi keskeinen tavoite on täydennysrakentamisen sujuvoittaminen nykyisiä prosesseja nopeuttamalla ja parantamalla.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kanerva Seppo ym. valtuustoaloite Kvsto 15.6
- 2 Rakennusvalvontaviraston lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 421

Lausunto ympäristöministeriölle laista asumisoikeusasunnoista sekä suuntaviivoista pitkän korkotukimallin kehittämiseksi

HEL 2017-002304 T 03 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa ympäristöministeriölle seuraavan lausunnon laista asumisoikeusasunnoista sekä suuntaviivoista pitkän korkotukimallin kehittämiseksi:

Asumisoikeuslakiesityksen ja korkotukimallin kehittämisen keskeisestä sisällöstä

Ympäristöministeriön lakiluonnos asumisoikeusasunnoista, aso-asunnoista, on valmisteltu pääministeri Juha Sipilän hallituksen hallitusohjelman kirjausten pohjalta. Uusi laki kumoaisi nykyisen lain asumisoikeusasunnoista (asumisoikeuslaki 650/1990). Keskeiset muutokset asumisoikeuslain uudistuksessa liittyvät asukasvalintaan, asunnonhakujärjestelmään ja asukashallinnon aseman vahvistamiseen.

Uudessa asumisoikeuslaissa ei oteta kantaa rahoitusjärjestelmään vaan pitkän korkotuen rahoitusmuodon kehittäminen tapahtuu erikseen ja sisältää niin asumisoikeus- kuin vuokra-asuntotuotannon rahoituksen. Valtion tukeman asuntotuotannon tukiehdoista säädetään vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeuslainojen korkotuesta annetussa laissa (korkotukilaki 604/2001). Korkotukilain uudistamiseksi ympäristöministeriö on pyytänyt kommentteja alustavista suuntaviivoista. Tämän lausunnon yhteydessä on otettu kantaa myös korkotukilain uudistamiseen.

Tukijärjestelmän kehittämisestä

Valtion tukema asuntotuotanto mahdollistaa kohtuuhintaisen vuokra- ja asumisoikeusasumisen asuntomarkkinoiltaan kireillä kasvuseuduilla. Kohtuuhintaisuus on viime vuosina turvattu erityisesti omakustannusperiaatteen avulla, koska varsinaista korkotukea ei matalan korkotason tilanteessa ole syntynyt yhtiölle maksettavaksi. Tukijärjestelmän kehittämisen tavoitteina tulee pitää kohtuuhintaisuutta asukkaille sekä tukimuodon kiinnostavuutta, jotta uudistuotanto kiinnostaa toimijoita.

Keskeinen ero korkotuettujen asumisoikeus- ja vuokra-asuntojen välillä on, että vuokra-asuntojen rajoitukset päättyvät laina-ajan jälkeen, mutta asumisoikeusasunnot ovat ikuisesti rajoitusten alaisuudessa. Asumisoikeusasukkaiden oma taloudellinen panostus asumiseen tuo omat huomiotavat erityispiirteet kehittämiseen.

Asumisoikeusasunnot voivat olla joko vapaarahoitteista tai korkotukilainsäädännön nojalla tuotettua asuntotuotantoa. Pääosin toteutetut asuntohankkeet ovat olleet säänneltyjä. Asumisoikeusyhdistyksiä koskee oma erillislainsäädäntönsä (asumisoikeusyhdistyslaki 1072/94). Tätä lainsäädäntöä ei kumota tässä yhteydessä. Olennaista asumisoikeusasumisen kehittämisessä on huomioida, että puolet koko Suomen aso-asuntokannasta sijaitsee Helsingin seudulla. Hallintamuotona aso-asuminen on erityisesti kasvukeskusten kireään asuntomarkkinatilanteeseen toimiva hallintamuoto.

Asumisoikeusjärjestelmän sisällä on kahden tyyppisiä asuntoyhtiöitä. Isot, institutionaalisten toimijoiden ja kuntien omistamat yhtiöt, ovat toiminnallaan vakaita ja kasvavat erityisesti kaupunkiseuduilla. Yhdistyspohjaiset aso-toimijat luonnollisesti luovat asukkaille merkittävästi enemmän mahdollisuuksia osallistua päätöksentekoon. Nämä yhdistyspohjaiset, pienempinä toimijoina, ovat herkempiä esimerkiksi asuntomarkkinoiden sekä kysynnän ja tarjonnan muutoksille. Yhtiöllä on lain mukaan velvollisuus lunastaa asumisoikeus takaisin kolmen kuukauden kuluessa asukkaan ilmoituksesta.

Asumisoikeusjärjestelmän asuntopoliittinen merkitys

Helsingissä asumisoikeusjärjestelmä toimii merkityksellisenä vaihtoehtona vuokra-asumisen ja omistusasumisen välillä. Korkean hintatason alueilla on tärkeää, että välimuodon hallintamuotoina tuotetaan uusia asumiskuluiltaan kohtuullisia asuntoja. Asumisoikeusasuntoja rakennetaan sekä uusille että täydennysrakentamisalueille. Tällä hallintamuodolla luodaan polkuja yksilöllisille asumisurille.

Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan asumisoikeusjärjestelmän uudistamisen ja kehittämisen keskeisinä piirteinä tulee pitää järjestelmän läpinäkyvyyttä, kustannustehokkuutta ja kohtuuhintaisuutta.

Eri hallintamuodoilla on iso merkitys asukasrakenteeltaan tasapainoisten asuinalueiden rakentamisessa ja kehittämisessä. Kaupungilla tulee olla tiedossaan eri asuntojen hallintamuotoihin liittyvät kysyntätilanteet. Kotitalouksien kiinnostus asumisoikeusasuntoihin, kokonaisvaihtuvuuden seuraaminen, vuokratyöntekijöiden siirtyvien asuntojen ja tyhjäkäynnin seuraaminen ovat osa kaupunkien kokonaisvaltaista asuntopoliittista. Puoltaessaan asumisoikeusasuntojen rakentamista kaupungilla tulee olla asuntomarkkinakysynnästä ajankohtaista ja alueellista tietoa.

Lakiesityksen mukaan kunnalla ei olisi enää mitään roolia asumisoikeusasuntojen asukasvalinnoissa ja hakuprosessissa, mitä ei ole tavoiteltavaa kunnan asuntopoliittisten tavoitteiden ja vastuun näkökulmasta.

Järjestysnumeron, asukasvalinnan ja hakuprosessin muuttaminen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Nykyisen lainsäädännön mukaan kunnat ylläpitävät järjestysnumerorekisteriä sekä hyväksyvät asukasvalinnat ja vahvistavat luovutushinnat. Kotitaloudet hakevat asumisoikeusasuntoja suoraan omistajayhteisöiltä. Lakiluonnoksessa ehdotetaan asukasvalinnan siirtoa kunnilta asumisoikeusyhteisöille. Järjestysnumerorekisterin ylläpito keskitettäisiin ARA:an ja ARA hoitaisi myös asukasvalintojen valvonnan.

Helsingin seudun kunnat ovat muodostaneet yhteisen asumisoikeuden hakualueen. Seudulla on yhteensä 25 600 asumisoikeusasuntoa, mikä on yli puolet Suomen asumisoikeusasuntokannasta. Kuntien asumisoikeuden viranomaistehtävät hoidetaan Helsingin kaupungin toimesta, Espoota lukuun ottamatta. Asumisoikeusasioita hoitaa kaksi asuntosihtööriä, jotka asukkaiden hyväksymispäätösten ja luovutushintojen vahvistusten ohella hoitavat myös asiakaspalvelun. Asiakaspalvelu kohdentuu sekä asukkaisiin että omistajayhteisöihin. Yhtenäiset tulkinnot ja periaatteet takaavat kaikkien asiakkaiden tasavertaisen kohtelun.

Lakiehdotuksessa esitetty valtakunnallinen järjestysnumeron haku ARA:n kautta helpottaisi työvoiman liikkuvuutta muualta Suomesta pääkaupunkiseudulle, esimerkiksi työn vuoksi muuttavia. Pääkaupunkiseudulle muuttavien osalta kriittistä asunnon järjestymisen osalta ei yleensä ole asumisoikeusnumeron puuttuminen vaan tyypillisesti ensimmäinen asunto on vuokra-asunto. Työvoiman saatavuuden kannalta keskeinen asuntokysymys on vuokra-asuntojen saatavuus hyvin saavutettavilla sijainneilla.

Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan asumisoikeusnumeroiden muuttaminen määräaikaiseksi on tarkoituksenmukaista, jolloin järjestelmä vastaisi paremmin kotitalouden kulloiseenkin todelliseen asunnon tarpeeseen. Tällä hetkellä on voimassa erittäin paljon numeroita ja samalla henkilöllä voi olla voimassa useita numeroita. Lakiehdotuksessa esitetty järjestysnumeroiden määräaikaisuus vuoden mittaisena on rakennusprojektien ja asukasvalintojen keston huomioon ottaen liian lyhyt. Uudiskohteiden rakennusprosessi ja asukasvalinnat kestävät usein 12 - 24 kk, jolloin vuoronumero ehtii vanhentua. Vuoronumeron kesto na kolme vuotta olisi tarkoituksenmukaisempi aika.

Asukasvalintojen hyväksymiskäytäntö toimii hyvin ja kustannustehokkaasti Helsingin seudulla. Omistajayhteisöt saavat asukkaiden hyväksymispäätökset ja hintojen vahvistuspäätökset jo saman päivän aikana. Kustannustehokkuus on saavutettu palvelun laatua ja sähköisiä asiointipalveluita kehittämällä. Koska tehtävä työ hoidetaan keskitetysti ja ohjelmiston ylläpitokustannukset jaetaan suurelle lopputuotteiden määrälle, ovat kustannukset alueen kunnille varsin kohtuullisia.

Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan asukasvalinnan siirto omistajille on ongelmallinen asukasvalintaperusteiden soveltamisen ja niiden tulkintojen hajautuessa usealle taholle yksittäisen kunnankin alueella. Tämä vaarantaa asukkaiden ja asunnonhakijoiden yhdenvertaisen kohtelun. Helsingin seudulla asukasvalintojen hajauttamista omistajille ei voida myöskään pitää kustannustehokkaana ratkaisuna mm. siirrosta omistajayhteisöille aiheutuvien välittömien kustannusten johdosta. Siirto edellyttää omistajayhtiöiltä paitsi asukasvalintajärjestelmien myös päätösten arkistointi- ja raportointijärjestelmien rakentamista. Tehtävien siirto voi myös aiheuttaa lisähenkilöstön tarpeen. Syntyvät kustannukset siirtyvät asumisoikeusasuntojen käyttövastikkeisiin, jolloin jo muutoinkin asumisoikeuden haltijoiden korkeina pitämät vastikkeet nousisivat nykyisestä. Asukasvalintojen jälkivalvonnan järjestäminen olisi liki mahdotonta, koska asumisoikeussopimukset olisivat jo omistajan ja asukkaan välille solmittu.

Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan eri vaihtoehtojen selvittelyä tulisikin jatkaa vielä ennen lopullisen esityksen antamista. Helsingin malli voisi toimia vertailussa sekä jatkokehittämisessä hyvänä pohjana. Tarkoituksenmukaista olisi myös nykyisin toimivien, hyvien käytänteiden hyödyntäminen.

Helsingin kaupunki haluaa korostaa, että yleisen luottamuksen säilyttäminen koko asumisoikeusjärjestelmään, asumisoikeusasukkaiden valintaan ja hintapäätöksiin edellyttää tuekseen luotettavaa ja tasapuolista viranomaisvalvontaa, joka hoidetaan kuntatasolla. Valvonnan asianmukainen hoitaminen ARA:n toimesta edellyttäisi lisäresursseja ja lisäksi valtiolle järjestelmästä aiheutuvia kustannuksia.

Omistajien ja asukkaiden yhteistoiminta

Asumisoikeuden haltijoiden mahdollisuuksia vaikuttaa omaan asumiinsa ehdotetaan parannettaviksi. Omistajan ja asukkaan yhteishallintoa koskevat säännökset keskitettäisiin asumisoikeusasunnoista annettuun lakiin, kun ne nykyisin ovat yhteishallinnosta säädetyssä laissa. Yhtiötason asioiden käsittelyyn ehdotetaan pakollista asumisoikeuden haltijoiden ja omistajan yhteistyöelintä. Yhteistyöelimen olisi ehdotuksen mukaan hyväksyttävä asumisoikeustalojen hoitojärjestelmää, huoltotehtävien järjestämistä, hankintojen kilpailutusta, korjaus- ja rahoitussuunnitelmaa sekä tasauserusteita koskevat yhtiön linjaukset. Tiedonantovelvollisuutta koskevia säännöksiä ja toimintatapoja selkiytettäisiin.

Esityksessä ehdotetaan lakiin 6 §:ksi otettavaksi määräys asumisoikeusyhteisön tai säätiön johdon velvollisuudesta huolellisesti toimien edistää asumisoikeuden haltijoiden etua. Voimassa olevan osakeyhtiölain

mukaan yhtiön johdon tehtävänä on huolellisesti toimien edistettävä yhtiön etua. Osakeyhtiölaki ei mahdollista yhtiön johdon edistävän minään yksittäisen ryhmän etua, vaan kokonaisvaltaisesti yhtiön etua. Vastaavasti voimassa olevan säätiölain mukaan säätiön johdon on huolellisesti toimien edistettävä säätiön tarkoituksen toteutumista ja säätiön etua. Ottaen huomioon osakeyhtiö- ja säätiölain säännökset osakeyhtiön ja säätiön johdon tehtävistä, hallituksen esityksessä ehdotettu johdolle asetettu nimenomainen velvollisuus edistää yhtiön ja säätiön yhden intressiryhmän eli asumisoikeuden haltijoiden etua ylitse muiden on ongelmallinen ja ristiriidassa osakeyhtiölain ja säätiölain kanssa. Sen sijaan toimiessaan yhtiön tai säätiön edun mukaisesti, asumisoikeustaloja omistavan osakeyhtiön tai säätiön johto luonnollisesti ottanee huomioon myös asumisoikeuden haltijoiden edun pitämään yhtiön kilpailukykyisenä asuntomarkkinoilla.

Esityksessä ehdotetaan lakiin 45 ja 46 §:iin määräyksiä omistajayhteisön tai säätiön ja asumisoikeuden haltijoiden välisestä yhteistyöelimestä, jonka työskentelyyn osallistuisivat sekä omistajan että asumisoikeuden haltijoiden edustajat. Yhteistyöelimen kokoonpanosta ei ole sisällytetty esitykseen selkeitä määräyksiä. Äänivaltaa yhteistyöelimestä säädetäisiin kuitenkin olevan vain asumisoikeuden haltijoilla, mutta ei lainkaan omistajan edustajilla, mikä muun muassa mitätöi yhteistyöelimeksi nimetyn toimijan luonteen ”yhteistyöelimenä”. Esityksen mukaan yhteistyöelimen rooli ja asema olisikin käytännössä yhteistyöelimen sijaan osakeyhtiön tai säätiön lakisääteisen ja pakollisen hallitus-toimielimen yläpuolella. Yhteistyöelimellä olisi veto-oikeus yhtiön tai säätiön hallituksen tai jopa yhtiön yhtiökokouksen päätettäväksi kuuluviin asioihin. Hallituksen esityksen perusteluosassa todetaankin suoraan, että asukkaiden vaikutusmahdollisuuksien lisääminen rajoittaa omistajien päätöksentekovaltaa. Tästä huolimatta yhteistyöelimen jäsenten vastuista tai velvollisuuksista ei esityksessä ole muuta mainintaa kuin että yhteistyöelimen tarkastelee asioita kokonaisvaltaisen yhtiön edun näkökulmasta. Sen sijaan osakeyhtiölain ja säätiölain nojalla viimekätisen vastuun omistajayhtiön ja –säätiön asioiden hoitamisesta niin vahingonkorvauskuin rikosoikeudellisestikin kantaa yhtiön tai säätiön johtoon kuuluvat henkilöt henkilökohtaisesti, hallituksen jäsenet mukaan lukien. Ottaen huomioon edellä mainitun, ehdotukset omistajayhtiön tai –säätiön hallituksen yläpuolelle asettuvan ”yhteistyöelimen” muodostamisesta, tehtävistä ja päätöksentekovallasta ovat ristiriidassa osakeyhtiö- ja säätiölain määräysten kanssa ja ongelmallisia muun muassa vastuukysymysten valossa.

Osakeyhtiölaissa ja säätiölaissa on säännökset, jotka mahdollistavat hallituksen toimintaa valvovan toimielimen eli hallintoneuvoston muodostamisen. Edellä mainittujen lakien mukaan hallintoneuvostosta tulee kuitenkin määrätä yhtiön yhtiöjärjestyksessä tai säätiön säännöissä. Li-

säksi hallintoneuvoston tehtäväksi ei voida antaa mitä tahansa tehtäviä, eikä esimerkiksi yhtiön ylin johto voi olla jäsenenä hallintoneuvostossa. Nyt kyseessä olevan esityksen säännösehdotukset yhteistyöelimistä eivät täytä myöskään hallintoneuvostosta osakeyhtiölaissa ja säätiölaissa annettuja määräyksiä.

Jaettuun päätöksentekovaltaan liittyviä riskejä on yritetty esityksessä vähentää rajaamalla asumisoikeuden haltijoiden päätöksenteko esityksen mukaan linjausasioihin, jotka eivät edellytä välitöntä toimenpiteiden toteutusta, edellyttämällä määränemmistöä veto-oikeuden käyttöpäätöksiltä ja sallimalla päätöksen toimeenpano toisen, yhteistyössä tehdyn valmistelun jälkeen, vaikka yhteistyöelin pysyisi edelleen veto-päätöksessään. Vaikka esityksen mukaan päätöksentekoon osallistuvien asumisoikeuden haltijoiden olisi katsottava päätöksenteossaan koko yhtiön etua ja talojen elinkaaritaloutta, ei tämä välttämättä toteudu käytännössä, kun päätöksentekovaltan ja -oikeuden vasapainoksi ei ehdoteta säädettävän yhteistyöelimen jäsenten mahdollisesta vahingonkorvausvastuusta tai rikosoikeudellisesta vastuusta, vaan niistä vastuun kantaisivat omistajayhteisöjen laki-, sääntö- ja yhtiöjärjestysmääräysten mukaisten toimielinten jäsenet. Yhtiön tai säätiön edun mukaisten päätösten tekeminen saattaisi myös viivästyä aiheuttaen haittaa yhtiölle sekä kaikille asumisoikeuden haltijoille. Lisäksi on haasteellista rakentaa toimielin, jolla on toiminnan laajuuden huomioiden riittävä tieto, taito ja päätöksentekoon vaadittava osaaminen ohjatakseen yhtiön pitkäjänteistä toimintaa.

Helsingin asumisoikeus Oy

Helsingin asumisoikeus Oy, Haso, on Helsingin kaupungin omistama yhtiö. Yhtiöllä on tällä hetkellä noin 3 800 asuntoa. Yhtiön asukasvaihtuvuus on pysynyt erittäin alhaisella tasolla, ollen vuonna 2016 alle viisi prosenttia ja asuntojen käyttöaste oli 99,5 %. Yhtiön kohteet ovat erittäin kysytyjä, eikä kohteita ole vuokratyössä. Yhtiöstä pois muutettaessa siirrytään joko toiseen asumisoikeusasuntoon tai omistusasuntoon. Sisäänmuuttajista monet tulevat vuokra-asunnoista tai asumisoikeusasunnoista.

Yhtiön kohteiden keskimääräinen vastike on 9,75 €/m²/kk. Yhtiön vanhin kohde on vasta 24-vuotias, joten peruskorjaukset eivät ole vielä ajankohtaisia, mutta tarkoituksenmukaiset kylpyhuoneremontit on vanhimmissa kohteissa tehty. Muutoin keskitytään huoltokorjaustyyppisiin toimiin.

Yhtiön hallituksen seitsemästä jäsenistä kolme on asukkaita. Yhtiön hallitus on lisäksi nimennyt kolmihenkisen työvaliokunnan, jonka jäse-

nistä kaksi on asukasedustajia. Työvaliokunta valmistelee hallituksen kokouksen asioita.

Yhtiön asuntokohteissa toimivat talohallitukset, joiden jäsenet valitsee asukaskokous. Kokous valitsee myös kohteelle puheenjohtajan tai yhteyshenkilön. Kullakin asuntokohteella on oma edustaja Hason puheenjohtajien kokouksessa. Puheenjohtajien kokous tekee ehdotuksen kaupungille asukasjäsenistä Hason hallitukseen. Hason hallituksen valitsee kaupunginhallituksen konsernijaosto. Talohallituksen tehtävänä on talokohtaisen talouden seuranta, talokohtaisen budjetin laadintaan osallistuminen, lausunnon antaminen yhtiön hallituksen budjettiesityksestä, ehdotuksen tekeminen vuosikorjauksista ja hankinnoista, korjaustoiminnan suunnitteluun, toteutukseen ja valvontaan osallistuminen, lausunnon antaminen teknisistä ja taloudellisista pitkän tähtäimen suunnitelmista, huolto- ja siivoustoiminnan palvelukuvausten laadintaan ja väestönsuojelu- ja turvallisuussuunnitteluun osallistuminen. Näiden lisäksi talohallitus edistää asukkaiden osallistumista talon hallintoon, päättää yhteisten piha-alueiden ja yhteistilojen käytön periaatteista, suunnittelee ja järjestää yhteisiä tilaisuuksia.

Yhtiön yhteistoiminta asukkaiden kanssa on nykyisin järjestelyin toteutettu tarkoituksenmukaisella tavalla eikä yhtiön näkökulmasta lakiin esitettyä yhteistyöelintä pidetä tarkoituksenmukaisena.

Helsingin kaupungin näkökulmasta on tärkeää, että asukkailla on selkeä rooli ja merkitys asumisoikeusyhtiöiden hallinnossa. Aukkaat ovat sijoittaneen omaa pääomaa asumiseensa 15 prosentin osuuden. Helsingin kaupungin omassa yhtiössä asukasyhteistyö on toiminut erittäin hyvin ja luontevasti edellä kuvatulla tavalla.

Helsingin kaupunki ei näe tarpeelliseksi eikä tarkoituksenmukaiseksi muuttaa nykyistä toimivaa järjestelmää lakiluonnoksessa olevan yhteistyöelimen kaltaiseksi.

Asumisoikeusjärjestelmän valvonta

ARA ohjaa ja valvoo asumisoikeusasuntojen käyttövastikkeiden määrätymisperusteita ja niistä asukkaille annettavia tietoja. Järjestelmää, jonka tarkoituksena on ylläpitää kohtuuhintaista asumista tuleekin valvoa systemaattisesti ja huolehtia, että käyttövastikkeet pysyvät kohtuullisina. Lakiehdotukseen on sisällytetty uudenlaisia seuraamusmenettelyjä väärinkäyttötilanteita varten.

Yleinen julkisuudessa asukkaiden esittämä kritiikki järjestelmää kohtaa liittyy pääosin vastikkeiden määrätymisen perusteisiin ja mahdollisuuteen vaikuttaa omaan asumiseen. Aso-järjestelmä mahdollistaa osittain kulujen tasaamisen kaikkien yhtiön kohteiden välillä. Asukaskokemuk-

set tasauksen oikeudenmukaisuudesta vaihtelevat. Mikäli valtakunnallinen yhtiö tasaa voimakkaasti yhteisiä kustannuksia koko kannassa, nousevat erityisesti pääkaupunkiseudun kohteiden vastikkeet korkeiksi. Tähän voidaan puuttua esimerkiksi tekemällä alueelliset tasausalueet.

Pitkän korkotukimallin kehittäminen

Ympäristöministeriö on pyytänyt kommentteja muistioon suuntaviivoista pitkän korkotukimallin kehittämiseksi.

Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan vuokra- ja asumisoikeusasuntojen tuotantoa ja perusparantamista koskevan pitkän korkotukilainoituksen ehtojen uudistaminen on erittäin tarpeellinen toimenpide kohtuuhintaisen tuotannon turvaamiseksi.

Ympäristöministeriön esityksessä pitkän korkotuen kehittämiseksi on monia kannatettavia kehittämis ehdotuksia. Esityksessä ei kuitenkaan ole pureuduttu riittävän voimakkaasti keskeisimpään syyhyn miksi pitkän korkotuen käyttö toimijoiden keskuudessa on vähentynyt. Uuteen esitykseen ei edelleenkään sisälly varsinaista korkotukea vaan ainoastaan optio mahdolliseen korkotukeen mikäli markkinakorkotasoa nousee nykyisestä tasosta. Rajoitusten ja tuen suhde jää edelleen epäkohdaksi. Korkotuettu tuotanto omaa hyviä ja kannatettavia ominaisuuksia, kuten omakustannusperiaatteen ja sen seurauksena kohtuuhintaisuuden sekä asuntojen kohdentumisen suoraan kuluttaja-asiakkaille. Asuntomarkkinoiden tasapainon vuoksi korkotuetulla tuotannolla on merkittävä rooli kasvavien kaupunkiseutujen kohtuuhintaisessa asuntotuotannossa.

Yhtenä ratkaisuna voisi olla, että omavastuukorko seuraisi automaattisesti yleisen korkotason muutoksia ja olisi sidottu esim. valtiovarainministeriön peruskorkoon ja marginaaliin. Tällaisessa mallissa olisi aina tukea, mutta myös omavastuu lainansaajalle.

Elokuussa 2016 voimaan tulleessa uudessa 10 vuoden korkotukimallisessa laina- ja tukiehdot ovat huomattavan edulliset verrattuna 40 vuoden korkotukimallin pysyviin ehtoihin. Vaikka asuntojen käyttöä ja luovutusta koskeva rajoitusaika on lyhyessä korkotukimallisessa huomattavasti pitkää korkotukimallia lyhyempi, siinä muun muassa sovellettava lainansaajan omavastuuosuus korkotukilainan korosta on pienempi ja korkotukea maksetaan koko rajoitusaika. Pitkän korkotuen vuokra-asuntojen osalta lainaehtoja on väliaikaisesti muutettu syyskuussa 2016 alentamalla omavastuukorko 3,4 prosentista 1,7 prosenttiin vuoden 2019 loppuun asti. Asumisoikeusasuntojen korkotuen rajana on edelleen 3,5 prosenttia ja asumisoikeusasuntojen rajoitukset jatkuvat ikuisesti lainoitusajan jälkeenkin. Helsingin kaupungin näkemyksen mu-

kaan asumisoikeusasuntojen lainaehdot tulisi tasapuolistaa vuokratulo-
laintojen kanssa.

Pitkän korkotukimallin osalta tärkeintä on siirtyä pitkäjänteisen asunto-
politiikan kehittämiseen. Valtion asuntopolitiikka on viime vuosina ollut
hyvin lyhytjänteistä ja se on omalta osalta osaltaan vaikeuttanut koh-
tuuhintaisen asuntotuotannon säännöllistä tuotantoa. Omavastuukoron
alentaminen ja käynnistysavustukset ovat oikeansuuntaisia toimenpitei-
tä kohtuuhintaisen valtion tukeman asuntotuotannon rakentamiseksi ja
omistamiseksi.

Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan on tarkoituksenmukaista, et-
tä korkotukilainan lyhennysohjelma muutetaan etupainotteisemmaksi.
Vuokrien ja vastikkeiden tasauksen ansiosta asialla ei ole merkittävää
kohdekohtaista vaikutusta. Lisäksi on hyvä, jos lainansaaja voisi itse
päättää, oman rahoitus- ja peruskorjaustilanteensa niin salliessa, mil-
loin se tekee lainoihin lisälyhennyksiä ja käyttääkö kiinteälyhenteistä
vai indeksisidonnaista lainaa.

Rakentamiseen ja peruskorjaamiseen on tarkoituksenmukaista luoda
yksi korkotukilaina, jolloin päästään nykyisestä tilanteesta, jossa perus-
korjauslainan ehdot ovat heikommat. Perusparannuskorkotukilainoihin
liittyvä kunnan puolto voidaan poistaa epätarkoituksenmukaisena. Ai-
noastaan uudiskohteiden puoltamisella on kunnan kannalta asuntopo-
liittista merkitystä. Hankintalainaan ehdotetut lievennykset ovat tarkoi-
tuksenmukaisia.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi

Liitteet

- 1 YM, lausuntopyyntö 23.2.2017
- 2 YM, esitysluonnos asumisoikeusasunnoista 23.2.2017
- 3 Suuntaviivat pitkän korkotukimallin kehittämiseen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ympäristöministeriö

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai
täytäntöönpano

Liite 1
Liite 2
Liite 3

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Ympäristöministeriö on pyytänyt 7.4.2017 mennessä Helsingin kaupungilta lausunnon hallituksen esityksestä laiksi asumisoikeusasunnoista. Samaan aikaan ympäristöministeriö julkaisi muistion Suuntaviivat pitkän korkotukimallin kehittämiseen, jota on pyydetty kommentoimaan samassa aikataulussa. Asiasta on pyydetty lausunnot asuntolautakunnalta ja asuntotuotantotoimikunnalta. Asuntolautakunta on antanut lausunnon 16.3.2017 ja asuntotuotantotoimikunta 8.3.2017. Lausunnot on liitetty asian päätöshistoriaan. Lausuntoa on valmisteltu lisäksi yhteistyössä Helsingin kaupungin asunnot Oy:n; Helsingin asumisoikeus Oy:n ja kaupunginkanslian oikeuspalveluiden kanssa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi

Liitteet

- 1 YM, lausuntopyyntö 23.2.2017
- 2 YM, esitysluonnos asumisoikeusasunnoista 23.2.2017
- 3 Suuntaviivat pitkän korkotukimallin kehittämiseen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ympäristöministeriö

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1
Liite 2
Liite 3

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 10.04.2017 § 373

HEL 2017-002304 T 03 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

10.04.2017 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Laura Rissasen ehdotuksesta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi

Asuntolautakunta 16.03.2017 § 12

HEL 2017-002304 T 03 00 00

Lausunto

Asuntolautakunta antoi kaupunginhallitukselle ympäristöministeriön la-
kiluonnoksesta seuraavan sisältöisen lausunnon:

Esityksen keskeinen sisältö

Esitys toteuttaa nykyisen hallituksen hallitusohjelman kirjausta asumi-
soikeusjärjestelmän kehittämisestä omana itsenäisenä hallintamuotona
rahoituksen, asukasvalinnan ja hakuprosessin osalta. Tavoitteena on
kehittää asumisoikeudesta varteenotettava kolmas hallintamuoto. Esi-
tyksellä uudistetaan asumisoikeuslaki. Nykyinen asumisoikeusasun-
noista annettu laki 16.7.1990/650 kumotaan.

Esityksessä asukasvalintaa ja hakujärjestelmää yksinkertaistetaan ja
nopeutetaan luopumalla ikuisesti voimassa olevista järjestysnumerois-
ta. Uudet määräaikaiset järjestysnumerot ovat voimassa vuoden ja nu-
meroiden määrä rajataan yhteen järjestysnumeroon henkilöä kohden.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Järjestysnumerot haetaan ARA:n ylläpitämästä, valtakunnallisesta järjestysnumerorekisteristä. Talojen omistajat hoitavat asukasvalinnan. Nykyisten asumisoikeusjärjestysnumeroiden haltijoiden asema turvataan siten, että vanhat järjestysnumerot ovat voimassa kaksi vuotta lain voimaantulon jälkeen.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan parannettavan asumisoikeuden haltijoiden mahdollisuuksia vaikuttaa omaan asumiseensa, mm. asukashallinnon asemaa vahvistamalla. Asumisen kohtuuhintaisuuden toteutumisesta edellytetään raportoitavan osana yhteisön toimintakertomusta. ARA:lle ehdotetaan laajempia valvontavaltuuksia ja uusia sanktioita, joilla turvataan luovutus,- asukasvalinta,- asukashallinto,- ja käyttövästikesäännösten noudattaminen. Lakiin esitetään myös yksityiskohtaisempia järjestelmän toimivuutta ja kohdentumista parantavia muutoksia.

Nykytilanne asukasvalinnan ja hakujärjestelmän osalta

Nykyisen lainsäädännön mukaan kunnat pitävät yllä järjestysnumerorekisteriä sekä hyväksyvät asukasvalinnat ja vahvistavat luovutushinnat. Kuluttajat hakevat asumisoikeusasuntoja omistajayhteisöiltä.

Helsingin seudun kunnat ovat muodostaneet yhteisen asumisoikeuden hakualueen. Seudulla on yhteensä 25 606 asumisoikeusasuntoa, mikä on yli puolet Suomen asumisoikeusasuntokannasta. Kuntien asumisoikeuden viranomaistehtävät on keskitetty Helsingin kaupungin kiinteistöviraston asunto-osastolle Espoota lukuun ottamatta. Asunto-osastolla asumisoikeusasioita hoitaa kaksi asuntosihteeriä, jotka asukkaiden hyväksymispäätösten ja luovutushintojen vahvistusten ohella hoitavat myös asiakaspalvelun. Yhtenäiset tulkinnat ja periaatteet takaavat kaikkien asiakkaiden tasavertaisen kohtelun.

Helsinki laskuttaa mukana olevia kuntia toteutuneiden suoritteiden perusteella. Vuoden 2015 asunto-osaston hallintokuluihin sekä asumisoikeuden kustannuksiin perustuva suoritteiden hinta oli 8.86 €/suorite. Hintaan sisältyy ATK-järjestelmän ylläpidosta ja pienkehittämisestä aiheutuneita kuluja 1€/suorite. Asumisoikeuden suoritteita ovat annetut järjestysnumerot ja tehdyt päätökset. Viime vuonna suoritteita oli yhteensä 20 268, näistä päätöksiä 6 219 ja annettuja järjestysnumeroita 14049. Asumisoikeuden kustannukset yhteensä olivat vajaat 180 000 euroa, josta Vantaan ja Kuuma-kuntien osuus noin 80 000 euroa.

Järjestelmä toimii hyvin ja kustannustehokkaasti. Omistajayhteisöt saavat asukkaiden hyväksymispäätökset ja hintojen vahvistuspäätökset jo saman päivän aikana. Kustannustehokkuus on saavutettu palvelun laadun ja sähköisiä asiointipalveluita kehittämällä. Koska tehtävä työ hoidetaan keskitetysti ja ohjelmiston ylläpitokustannukset ja jaetaan suu-

relle lopputuotteiden määrälle, muodostuvat kustannukset alueen kunnille varsin kohtuullisiksi.

Asukasvalinnan siirto kunnilta omistajille on ongelmallinen

Esityksessä ehdotetaan asukasvalinnan siirtoa kunnilta asumisoikesyhteisöille. Järjestysnumerorekisterin ylläpito keskitettäisiin ARA:an ja ARA hoitaisi myös asukasvalintojen valvonnan.

Esittelijän näkemyksen mukaan asukasvalinnan siirto omistajille on ongelmallinen asukasvalintaperusteiden soveltamisen ja niiden tulkintojen hajautuessa usealle taholle yksittäisen kunnankin alueella. Tämä vaarantaa asukkaiden ja asunnonhakijoiden yhdenvertaisen kohtelun. Helsingin seudulla asukasvalintojen hajauttamista omistajille ei voida myöskään pitää kustannustehokkaana ratkaisuna mm. siirrosta omistajayhteisöille aiheutuvien välittömien kustannusten johdosta. Siirto edellyttää omistajayhtiöiltä paitsi asukasvalintajärjestelmien myös päätösten arkistointi- ja raportointijärjestelmien rakentamista. Tehtävien siirto voi myös aiheuttaa lisähenkilöstön tarpeen. Syntyvät kustannukset siirtyvät asumisoikeusasuntojen käyttövastikkeisiin, jolloin jo muutoinkin asumisoikeuden haltijoiden korkeina pitämät vastikkeet nousisivat nykyisestä.

Lakiesityksen tulisikin perustua eri toteuttamisvaihtoehtojen objektiiviseen kustannus-hyötyvertailuun. Lausunnolla olevan lakiehdotuksen perusteluista ei näitä löytynyt. Eri vaihtoehtojen selvittelyä tulisikin jatkaa vielä ennen lopullisen esityksen antamista. Helsingin malli voisi toimia vertailussa sekä jatkokehittämisessä hyvänä pohjana. Tarkoituksenmukaista olisi myös nykyisin toimivien, hyvien käytänteiden hyödyntäminen. Vaihtoehtoisia malleja esitetyille ovat esimerkiksi malli, jossa asumisoikeuden tehtävät keskitetään maakuntien keskuskaupunkeihin, Helsinkiin, Turkuun, Tampereelle ja Ouluun, tai kuntien tehtävien keskittäminen kokonaisuudessaan ARA:n hoidettaviksi. Kaupungeista muilla, paitsi Turulla, on jo käytössään sama asumisoikeusjärjestelmä.

Asumisoikeusjärjestysnumero

Järjestysnumero valintakriteerinä on hyvä ja yksiselitteinen. Järjestysnumeroiden muuttaminen ikuisesti voimassa olevista määräaikaisiksi on perusteltu. Määräaikaa mietittäessä olisi kuitenkin hyvä ottaa huomioon omistajayhteisöjen näkemys numeron riittävästä voimassaolajasta mm. uudiskohteiden hakua ajatellen. Myös numeroiden määrän rajoittamista kerrallaan yhteen voidaan pitää perusteltuna etenkin, jos asuntoa vaihtaessaan ei asumisoikeudenhaltija enää tarvitse järjestysnumeroa.

Vanhojen numeroiden päättymiseen on ehdotettu kahden vuoden siirtymäaikaa lain voimaantulosta alkaen. Se, miten siirtymäajalla on järjestysnumerorekisteriä ajateltu hoidettavan ja kunnan rooli siinä eivät käy lakiesityksestä ilmi. Siirtymäajan tulee kuitenkin olla riittävän pitkä, jotta numeronsa aiemmin hakeneet ennättävät sen hyödyntää ja uusi rekisteri ennätetään perustaa.

Asumisoikeusjärjestelmän rooli kunnan asuntopolitiikassa

Asumisoikeusasunnot muodostavat itsenäisenä hallintamuotona vaihtoehtona vuokra- ja omistusasumiselle. Kuntien asuntopolitiikassa asumisoikeusjärjestelmällä on tärkeä rooli segregaaation ehkäisemisessä sekä monipuolisten asuinalueiden ja asumisvaihtoehtojen luomisessa. Helsingissä asumisoikeusjärjestelmän merkitys vaihtoehtona vuokra- ja omistusasumiselle on korostunut etenkin kireässä asuntomarkkinatilanteessa. Esittelijä pitääkin tärkeänä asumisoikeusjärjestelmän kehittämistä omana hallintamuotonaan siten, että asumisoikeusasuminen säilyy edelleen hyvänä ja toimivana asumisvaihtoehtona ja kuntien asuntopoliittiset tavoitteiden saavuttaminen on tältä osin jatkossakin mahdollista.

Käsittely

16.03.2017 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä päätti muuttaa esitystään siten, että kappaleiden (8) ja (9) välissä oleva väliotsikko "Asukasvalinnan siirto kunnilta omistajille" muutetaan muotoon "Asukasvalinnan siirto kunnilta omistajille on ongelmallinen".

Esittelijä

osastopäällikkö
Markku Leijo

Lisätiedot

Merja Liski, palvelupäällikkö, puhelin: 310 34184
merja.liski(a)hel.fi

Asuntotuotantotoimikunta 08.03.2017 § 49

HEL 2017-002304 T 03 00 00

Lausunto

Asuntotuotantotoimikunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Ympäristöministeriön lakiluonnoksessa hallituksen esitykseksi eduskunnalle ehdotetaan asumisoikeusasuntojärjestelmää muutettavaksi monin tavoin. Asuntotuotantotoimikunta keskittyy lausunnossaan asuntopoliittisten tavoitteiden kannalta keskeisiin näkökohtiin. Asumisoikeusjärjestelmällä on Helsingissä tärkeä tehtävä segregaaation ehkäisemisessä ja asukas- ja hallintamuotorakenteeltaan monipuolisten asuinalueiden ja asumisvaihtoehtojen järjestämisessä. Asumisoikeusasunnot ovat turvallinen, haluttu ja kohtuuhintainen vaihtoehto vuokra- ja omistusasumiselle. Asuntotuotantotoimikunta pitää tärkeänä, että järjestelmän toimivuus, omistusasumiseen rinnastettava pysyvä asumis- turva ja käyttövastikkeiden omakustannusperiaatteet säilytetään ja niitä kehitetään kuntien asuntopoliittiset tavoitteet ja toiminnan läpinäkyvyys säilyttäen.

Asukasvalintaan ja hakuprosessiin esitetään muutoksia

Lakiesitykseen sisältyviä merkittävimpiä muutoksia vaikutuksiltaan Helsingin kannalta ovat asukasvalintoihin ja hakujärjestelmään ehdotettavat uudistukset. Kun tällä hetkellä kunta ylläpitää asunnon haussa tarvittavaa järjestysnumeroa, lakiuudistus muuttaisi numeron valtakunnalliseksi ja siirtäisi järjestysnumerorekisterin pitämisen ARA:lle.

Nykyisen järjestelmän mukaisesti asumisoikeusyhtiöt ilmoittavat asunnot haettaviksi ja ottavat vastaan hakemukset, valitsevat asumisoikeuden saajat järjestysnumeron mukaisessa järjestyksessä sekä hyväksyvät kunnalla asunnon saannin edellytykset täyttävät hakijat. Kunta vahvistaa nykyisin mukaisesti asumisoikeusasunnon enimmäishinnan. Lakiehdotuksen mukaisesti niin asukkaiden valinta- kuin myös hintapäätökset siirtyisivät yhtiöille ja päätösten valvonta ARA:lle. Kunnalla ei näin ollen olisi lakiesityksen mukaan enää mitään roolia asumisoikeusasuntojen asukasvalinnoissa ja hakuprosessissa, mitä ei voitane pitää tavoiteltavana kunnan asuntopoliittisten tavoitteiden ja vastuun näkökulmasta.

Helsingin seudun vapaaehtoinen vastuukuntamalli toimii nykyisellään hyvin ja kustannustehokkaasti

Helsingin seudun 12 kuntaa ovat keskittäneet asumisoikeusasuntojen hakuprosessiin kunnalle kuuluvat tehtävät Helsingin kaupungille vapaaehtoisella sopimuksella. Alueella toimii tällä hetkellä yhteensä yhdeksän asumisoikeusasuntoja omistavaa yhtiötä tai yhdistystä, jotka omistavat alueella yhteensä 25 237 asumisoikeusasuntoa eli yli puolet koko Suomen asumisoikeusasunnoista.

Helsingin kaupunki vastuukuntana hoitaa järjestysnumeroiden seudullisen haun ja myöntämisen sähköisesti reaaliaikaisena. Asukkaiden hyväksymispäätökset ja hintojen vahvistuspäätökset tehdään yhtiöille 24

tunnin sisällä. Asiakkaita neuvoo sama työpari kaikissa prosessin vaiheissa, jolloin mahdolliset vaativimmat tulkinnot ja linjaukset ovat periaatteiltaan yhteneväiset kaikissa kunnissa ja yhtiöissä. Seudullinen malli takaa myös kaikille asukkaille tasapuolisen viranomaiskohtelun riippumatta kunnasta tai yhtiöstä. Keskitetty järjestelmä toimii kustannustehokkaasti ja säästää kuntien ja myös yhtiöiden resursseja, mikä vaikuttaa osaltaan myös omakustannusperiaatteella määriteltäviin käytösvastikkeisiin.

Asuntotuotantotoimikunta pitää vastuukuntamallia Helsingissä saatujen kokemusten perusteella säilyttämisen ja muuallakin maassa kehittämisen arvoisena lähtökohtana. Kunnilla on jatkossakin laaja vastuu asuntopoliittisten linjausten ja toimenpiteiden toteuttamisesta alueillaan. Merkittävä osa kaikista valtion korkotukilainoilla toteutettavista kohteista rakennetaan kuntien luovuttamille, ARA-hintaisille tonteille. Yleisen luottamuksen säilyttäminen koko asumisoikeusjärjestelmään, asumisoikeusasukkaiden valintaan ja hintapäätöksiin edellyttää tuekseen luotettavaa ja tasapuolista viranomaisvalvontaa, joka hoidetaan kuntatasolla. Valvonnan asianmukainen hoitaminen ARA:n toimesta edellyttäisi lisäresursseja ja lisäisi valtiolle järjestelmästä aiheutuvia kustannuksia.

Järjestysnumeroihin perustuvassa hakumenettelyssä kehittämisen varaa

Valtakunnallinen järjestysnumeron haku ARA:n kautta helpottaisi esimerkiksi työvoiman liikkuvuutta muualta Suomesta pääkaupunkiseudulle työn vuoksi muuttaville. Lakiehdotuksessa esitetty järjestysnumeroiden määräaikaisuus vuoden mittaisena on rakennusprojektien ja asukasvalintojen keston huomioon ottaen liian lyhyt. Uudiskohteiden rakennusprosessi ja asukasvalinnat kestävät usein 12-24 kk, jolloin vuoronumero ehtisi vanhentua. Vuoronumeron keston vähintään kolme vuotta olisi tarkoituksenmukaisempi aika.

Asukasvalinnoissa käytettävien vuoronumeroiden muuttaminen määräaikaisiksi vähentäisi nykyisen kaltaista numeroiden hallinnointia ja pitämistä varalla ilman todellista asunnon tarvetta tai edes tarkoitusta muuttaa asumisoikeusasuntoon. Tällä hetkellä Helsingin halutuimmilla paikoilla asumisoikeusasunnon saavat käytännössä ne, jotka ovat odottaneet hyvälle paikalle valmistuvia asuntoja jopa järjestelmän alkuvuosilta lähtien. Tämä ei enää palvele alkuperäistä asumisoikeusasuntojen tarkoitusta. Riittävän pitkä, vähintään kolmen tai neljän vuoden siirtymäaika tarvitaankin turvaamaan vanhoille vuoronumeroille tasapuolinen kohtelu.

Kahden viikon odotusajasta luopuminen tarjouskierrosten järjestämisen välissä nopeuttaa rakennuttajan prosessia ja asumisoikeussopimusten

solmimista. Se myös pienentää hakijan, asumisoikeusyhtiön ja rakennuttajan kuluja.

Asukasvalintojen siirtyminen talojen omistajille merkitsisi henkilöresursien tarpeen kasvamista valintatyön käytännössä tekeville. Samaten lisäresurssia rakennuttamisprosessiin edellyttää asunto-osakeyhtiölain elementtien tuominen asumisoikeuslakiin.

Suuntaviivat pitkän korkotukimallin kehittämiseen

Asuntotuotantotoimikunta pitää vuokra- ja asumisoikeusasuntojen tuotantoa ja perusparantamista koskevan pitkän korkotukilainoituksen ehtojen uudistamista erittäin tarpeellisena toimenpiteenä kohtuuhintaisen tuotannon turvaamiseksi. Elokuussa 2016 voimaan tulleessa uudessa 10 vuoden korkotukimallissa laina- ja tukiehdot ovat huomattavan edulliset verrattuna 40 vuoden korkotukimallin pysyviin ehtoihin. Vaikka asuntojen käyttöä ja luovutusta koskeva rajoitusaika on lyhyessä korkotukimallissa huomattavasti pitkää korkotukimallia lyhyempi, siinä muun muassa sovellettava lainansaajan omavastuuosuus korkotukilainan korosta on pienempi ja korkotukea maksetaan koko rajoitusaika. Myös vuokra-asuntojen osalta lainaehdot on väliaikaisesti muutettu syyskuussa 2016 alentamalla omavastuukorko 3,4 prosentista 1,7 prosenttiin vuoden 2019 asti.

Asumisoikeusasuntojen lainaehdot tulisi tasapuolistaa vuokratalolainojen kanssa. Omavastuukorkoa tulisi alentaa 3,5 prosentista ja lainojen takapainotteisuus korjata. Korkotuen maksuaikaa tulisi pidentää nykyisestä. Ylikorkoiset aravalainat tulisi voida konvertoida korkotukilainoiksi. Asuntotuotantotoimikunta pitää tärkeänä, että asumisoikeusjärjestelmän uudistamisen yhteydessä arvioitaisiin mahdollisuudet alentaa omavastuukorkoa ja kehittää tukiehtoja myös asumisoikeustalolainoissa, jotka ovat jääneet lainaehdoparannusten ulkopuolelle.

Hallituksen esityksen pääasiallinen sisältö:

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi, asumisoikeusasunnoista annettu laki, jolla kumotaan nykyinen asumisoikeusasunnoista annettu laki. Uusi laki sisältäisi selkeät säännökset valtion tukemalle ja vapaa-rahoitteiselle asumisoikeusjärjestelmälle. Uutena lakiin otettaisiin säännökset asukashallinnosta. Esitys toteuttaa pääministeri Juha Sipilän hallituksen hallitusohjelmassa olevaa kirjausta asumisoikeusjärjestelmän kehittämisestä.

Asukasvalintaa ja hakujärjestelmää ehdotetaan yksinkertaistettavan ja selkiytettävän. Asukasvalinnassa käytetyt järjestysnumerot olisivat jatkossa määräaikaista. Usean järjestysnumeron mahdollisuudesta ehdotetaan luovuttavan. Järjestysnumeroa haettaisiin jatkossa kunnan sijas-

ta Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA:n ylläpitämästä valtakunnallisesta järjestelmästä. Talojen omistajat suorittaisivat asukasvalinnan. Asuntoa keskenään tai taloyhtiössä vaihtavien asumisoikeusasukkaiden mahdollisuudet sujuvaan vaihtoon turvattaisiin asettamalla heidät etusijalle asukasvalinnassa. Nykyisten asumisoikeusjärjestysnumeroiden haltijoiden asema turvattaisiin siten, että vanhat järjestysnumerot olisivat voimassa kaksi vuotta lain voimaantulon jälkeen.

Tappiollisen asumisoikeustalon käyttö- ja luovutusrajoituksista vapauttamista ehdotetaan nopeutettavaksi sallimalla jäljellä olevien asumisoikeussopimusten irtisanominen poikkeustapauksissa, joissa asumisoikeusasukkaita olisi jäljellä enää alle puolessa talon huoneistoista, eikä asunnoille olisi enää kysyntää asumisoikeusasuntoina. Asumisoikeuden haltijalla olisi oikeus lunastaa asuntonsa omakseen. Asumisoikeussopimuksen irtisanominen olisi vasta viimesijainen vaihtoehto, ja se edellyttäisi ARA:n lupaa.

Asumisoikeuden haltijoiden mahdollisuuksia vaikuttaa omaan asumiseensa ehdotetaan parannettaviksi. Esityksessä ehdotetaan asukashallinnon aseman vahvistamista. Omistajan ja asukkaan yhteishallintoa koskevat säännökset keskitettäisiin asumisoikeusasunnoista annettuun lakiin, kun ne nykyisin ovat yhteishallinnosta vuokratiloissa annettussa laissa. Yhtiötason asioiden käsittelyyn ehdotetaan pakollista asumisoikeuden haltijoiden ja omistajan yhteistyöelintä. Yhteistyöelimen olisi ehdotuksen mukaan hyväksyttävä asumisoikeustalojen hoitojärjestelmää, huoltotehtävien järjestämistä, hankintojen kilpailutusta, korjaus- ja rahoitussuunnitelmaa sekä tasauserusteita koskevat yhtiön linjaukset. Tiedonantovelvollisuutta koskevia säännöksiä ja toimintatapoja selkiytettäisiin.

Asumisoikeustalojen omistajayhteisöjen toiminnan tavoitteena on kohtuuhintaisen asumisen tarjoaminen asumisoikeuksien haltijoille. Tavoitteen toteutumisesta edellytettäisiin raportointia osana yhteisön toimintakertomusta. Lakiin ehdotetaan ARA:lle laajempia valvontavaltuuksia ja uusia seuraamuksia, joilla turvataan luovutus-, asukasvalinta-, asukashallinto- ja käyttövastikesäännösten noudattamista: julkista varoitusta, seuraamusmaksua ja asuntojen menettämistä valtiolle. Lisäksi lakiin esitetään yksityiskohtaisempia järjestelmän toimivuutta ja kohdentumista parantavia muutoksia.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Sisko Marjamaa

Lisätiedot

Janne Paasimies, myyntipäällikkö, puhelin: 310 32351
janne.paasimies(a)att.hel.fi
Sisko Marjamaa, toimitusjohtaja, puhelin: 310 32300

18.04.2017

Kaj/4

sisko.marjamaa(a)att.hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 422

Lausunto liikenne- ja viestintäministeriölle hallituksen esityksestä tieliikennelainsäädännön ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

HEL 2017-001879 T 03 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa liikenne- ja viestintäministeriölle seuraavan lausunnon tieliikennelain kokonaisuudistusta koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta:

Yleinen arviointi

Tieliikennelainsäädännön kokonaisuudistusta on odotettu pitkään. Hallituksen esitysluonnos tieliikennelainsäädännön sisältää monia kannatettavia ja liikenneturvallisuutta parantavia uudistuksia. Uudistuksen myötä sääntelyä sujuvoitettaisiin korjaamalla voimassa olevan tieliikennettä koskevan lainsäädännön tulkinnanvaraisuuksia ja puutteita sekä varauduttaisiin tieliikenteen nopeaan tekniseen kehitykseen ja automaatioon.

Esitysluonnos selkeyttää raitioliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn liikennesääntöjä ja on myös monella tapaa selvä parannus pyöräilyn ja jalan- kulun olosuhteisiin. Raitioliikenteen liikennesääntöjen huomioiminen kokonaisuutena on positiivista.

Erityisesti liikenne- ja viestintäministeriön seuraamusjärjestelmän uudistaminen luo paremmat edellytykset liikenneturvallisuuden edistämiseksi taajaan alueella. Automaattisen kameravalvonnan soveltamisala liikenteenvalvonnassa laajenee selvästi. Kiinnijäämisriskin merkittävä kohominen vaikuttaa ajokäyttäytymiseen ja sitä kautta turvallisuuteen. Samalla on kuitenkin huolehdittava, että poliisilla on riittävät henkilöresurssit siirrettävien kameroiden kierrättämiseen ja automaattisen valvonnan avulla kerätyn aineiston käsittelemiseen.

Helsingissä ilmanlaatu on ajoittain huono tai jopa erittäin huono vilkasliikenteisessä ympäristössä. Terveystieteiden kannalta haitallisin karkeiden hengitettävien hiukkasten lähde on liikenteen aiheuttama katupöly. Alueellisen nastamaksun mahdollistava lainsäädäntö on tavoiteltavaa jo lähitulevaisuudessa ongelman ratkaisemiseksi. Askel oikeaan suuntaan on nastarenkailla varustetuilta moottorikäyttöisiltä ajoneuvoilta ajon kieltävä liikennemerkki.

Helsingin kantakaupunki on ahdas ja ruuhkainen. Kaikilla kulkijoilla (kävely, pyöräily, linja-autot, raitiovaunut, jakeluliikenne, autoliikenne yms.) tulisi olla mahdollisimman sujuva liikkuvuus. Tulevina vuosina jakeluliikenteen suhteellinen osuus on kasvamassa. Näin ollen on välttämätön-

tä, että tieliikennelain uudistus ottaa huomioon lisääntyvän jakeluliikenteen tarpeet ja varautuu yhä suurempiin ristiriitoihin jakelun ja muiden kulkijoiden välillä.

Kaupunginhallitus ehdottaa, että esitystä tulisi muuttaa niin, että jalkakäytävää ja pyörätietä ei saa käyttää pysäyttämiseen, ellei liikennemerkillä toisin osoiteta. Näin toimitaan jo mm. Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa. Suomessakin kaupunkijakelu tulee hoitaa ensisijaisesti ajoradan reunasta aina, kun se on mahdollista. Poikkeuksellisesti jakeluliikenteen paikat voidaan osoittaa jalkakäytävälle ja/tai pyörätielle esitysluonnoksen merkillä C43 (Kuormauspaikka) ja tiemerkinällä M5 (Pysäyttämisaikajako).

Lainsäädäntötyön keskeisiä tavoitteita oli, että uusi tieliikennelaki huomioi nykyistä paremmin liikenneturvallisuuden ja kansalaisten oikeusturvan. Tienkäyttäjryhmistä heikoimmassa asemassa ovat jalankulkijat, erityisesti lapset ja liikuntarajoitteiset, ja pyöräilijät. Heitä on liikenteessä erityisen paljon taajamissa. Yleisen nopeusrajoituksen alentaminen taajamissa on ollut keskusteluissa jo vuosia. Valtiovallan taholta tulisi antaa selkeä viesti taajamaan sopivasta yleisestä nopeusrajoituksesta.

Kaupunginhallitus ehdottaa, että esitysluonnosta tulisi täsmentää niin, että taajamissa ajoneuvojen suurin sallittu nopeus on 40 km/h, jollei liikennemerkillä ole osoitettu noudatettavaksi muuta nopeusrajoitusta. Nopeusrajoituksen muutos saisi kokonaisuudistuksen yhteydessä tarvitsemansa huomion. Taajaman nopeusrajoituksen päättämisessä tulisi ensisijaisesti ottaa huomioon liikenneturvallisuusseikat.

Pykäläkohtainen arviointi

Määritelmät, suojatie, 2 §

Suojatien merkintätapaa esitetään luonnoksessa muutettavaksi siten, että jatkossa suojatie merkittäisiin sekä liikennemerkillä että tiemerkinä.

Valtakunnallinen ohjeistuksen (mm. Kuntaliitto, Liikennemerkkien käyttö kaduilla) mukaan suojatiet merkitään nykyisinkin sekä liikennemerkillä että tiemerkinällä. Talviolosuhteiden takia näin toimitaan pääsääntöisesti, mutta nykyinen lainsäädäntö jättää harkintavaltaa tienpitäjälle.

Helsingissä on noin 150 valo-ohjattua risteystä, joista suojatiemerkit poistettiin ennen-jälkeen tutkimuksesta saatujen tulosten perusteella 1990-luvun puolivälissä. Vaikutuksia selvitettiin ennakkoon poistamalla 11 valo-ohjatusta risteyksestä suojatiemerkit kesällä 1991. Vuosijakso-

jen 1986-1990 ja 1992-1994 välillä niissä ei tapahtunut kielteistä onnettomuuskehitystä, ja noin 1000 liikennemerkkiä poistettiin.

Nykyään tavoitteena on laajentaa jalankulkualueita, ja niiden kautta kulkee pyöräteitä. Liikennemerkkejä näihin usein kaupunkikuvallisesti herkkiin ja arvokkaisiin kohteisiin (mm. Kansalaistori) halutaan asettaa mahdollisimman vähän, mutta suojateitä on osoitettu harkitusti tiemerkinnoilla. Jalankulkijan ja "ei moottoriajoneuvon" risteämiskohdissa tiemerkinä on ollut riittävä. Vastaavia jalankulkijan ja pyöräilijän risteämiskohtia ovat joukkoliikennepysäkit, joissa pysäkkikatokset muodostavat näkemäesteitä. Jalankulkijat on kaiteiden avulla ohjattu kauemmas katoksesta ja haluttuun pyörätien ylityskohtaan on jalankulkijoille ainoastaan maalattu suojatie. Autoliikenteen ja jalankulkijan risteämis-kohtiin suojatiet merkitään liikennemerkillä ja tiemerkinillä osaa valohjattuja suojateitä lukuun ottamatta. Esitysluonnosta tulisikin täsmentää niin, että suojatie on edelleen mahdollista merkitä joko tiemerkinillä tai liikennemerkillä taikka molemmilla.

On varmasti liikenneturvallisuussyitä perusteltua, että suojatie merkitään mahdollisimman selvästi molemmilla tavoilla eli liikenteenohjauslaitteella ja tiemerkinin. Kääntöpuolena asiassa on kuitenkin se, että suojatietä ei olisi ilman molempien kriteerien täyttymistä. Tämä saattaa muodostaa liikenneturvallisuusriskin, jos jalankulkija erehtyy suojatien olemassaolosta pelkkien tiemerkinöiden perusteella. Esimerkiksi kadunrakennuksen yhteydessä voi olla mahdollista, että tiemerkinät ja liikennemerkkien asentamiset toteutetaan eri aikaan. Lisäksi Suomen talviolosuhteista johtuen voi olla tilanteita, että ajoratamerkinät eivät näy, jolloin pelkkien liikennemerkkien perusteella ei voisi varmistua, onko kyseessä suojatie. Tiemerkinöiden tekeminen kylmään vuodenaikaan voi lisäksi olla teknisesti mahdotonta.

Risteys, 2 § 13 k

Esitysluonnoksen mukaan risteyksellä tarkoitetaan samassa tasossa oleva teiden risteämä, liittymä tai haarautuma. Risteykseen luettaisiin kuuluvaksi myös tällaisten risteämien, liittymien tai haarautumien muodostamat alueet.

Joidenkin liikennemerkkien vaikutusalue on sidottu risteykseen. Epäselvää on, muodostuuko risteys, kun esimerkiksi kadulta jalkakäytävän tai pyörätien ylityksen jälkeen tullaan ajoradalle, tai miten määritellään erillisen raitiotien ja kadun risteäminen. Myös esimerkiksi kadun ja huoltoaseman ajotie muodostaisivat tieliikennelaissa tarkoitettua risteystä. Risteysten määritelmää tulisikin täsmentää tai ainakin perusteluisa tulisi ottaa kantaa tavallisimpiin katuverkolla esiintyviin risteämistä-

pauksiin. Tällä on erityisesti merkitystä pysäyttämistä ja pysäköintiä koskevien liikennemerkkien asettamiseen.

Erotusalue, 2 ja 37 §:t

Esitysluonnoksessa on lisätty määritelmiin erotusalue, ja uutena liikennesääntönä erotusalueelle pysäyttämisen ja pysäköinti on kielletty. Erotusalueen määritelmää olisi syytä tarkentaa taajama-alueet huomioon ottaen, sillä taajama-alueilla olevat ajoradan ja jalkakäytävän tai pyörätien erottavat erotusalueet voisivat olla lyhytaikaiseen pysäyttämiseen kuormaamis- tai kuorman purkamistarkoituksessa paremmin soveltuvia alueita kuin jalkakäytävä, pyörätie tai ajorata.

Yleiset nopeusrajoitukset, 10 §

Lainsäädäntötyön keskeisiä tavoitteita oli, että uusi tieliikennelaki huomioi nykyistä paremmin liikenneturvallisuuden ja kansalaisten oikeusturvan. Tienkäyttäjryhmistä heikoimmassa asemassa ovat jalankulkijat, erityisesti lapset ja liikuntarajoitteiset, ja pyöräilijät. Heitä on liikenteessä erityisen paljon taajamissa. Yleisen nopeusrajoituksen alentaminen taajamissa on ollut keskusteluissa jo vuosia. Valtiovallan taholta tulisi antaa selkeä viesti taajamaan sopivasta yleisestä nopeusrajoituksesta.

Kaupunginhallitus ehdottaa, että esitysluonnosta tulisi täsmentää niin, että taajamissa ajoneuvojen suurin sallittu nopeus on 40 km/h, jollei liikennemerkillä ole osoitettu noudatettavaksi muuta nopeusrajoitusta. Nopeusrajoituksen muutos saisi kokonaisuudistuksen yhteydessä tarvitsemansa huomion. Taajaman nopeusrajoituksen päättämisessä tulisi ensisijaisesti ottaa huomioon liikenneturvallisuusseikat.

Kääntyminen, 23 §

Esitysluonnoksen 3 momentin mukaan risteyksestä saa poistua sopivinta ajokaistaa käyttäen muu liikenne huomioon ottaen, jos risteävällä ajoradalla on ajosuunnassa kaksi tai useampia ajokaistoja. Asetusta tieliikenteen liikennevaloista tulee tarkistaa tämän johdosta.

Polkupyöräilijän sekä taajaman ulkopuolella mopoilijan kääntyminen, 24 §

Esitysluonnoksen mukaan polkupyöräilijä saa jatkaa oikealla ajaen risteävän ajoradan yli. Esitystä tulisi täsmentää niin, että polkupyöräilijä saa jatkaa oikeanpuoleista suoraan ajavalle liikenteelle tarkoitettua ajokaistaa risteävän ajoradan yli.

Pysäyttämisen ja pysäköinti, pysäköinti vasemmalle puolelle, 36 §

Esitysluonnoksessa uutta on, että pysäköinti myös tien vasemmalle puolelle sallittaisiin kaksisuuntaisella tiellä taajamassa. Näin pysäköitäessä vaarana kuitenkin on, että kuljettaja ajaa pysäköintipaikalle ohittamatta pysäköintiä ohjaavaa liikennemerkkiä, jolloin liikenneturvallisuus saattaa vaarantua. Tähän liittyen olisi tarpeen täsmentää, että myös näin pysäköitäessä kuljettajan selonottovelvollisuuteen tulee kuulua pysäköintiä ohjaavien liikennemerkkien tarkistaminen.

Esitysluonnoksessa lisäksi mainitaan, että auton pysäköinti myös kaksisuuntaisen tien vasemmalle puolelle vähentää autoilua kaupunkien keskustoissa, jos pysäköintipaikka olisi helpoimmin saavutettavissa. Digitalisaation myötä on suunnitteilla myös muita pysäköintipaikan saavuttamista helpottavia ja autoilua keskustoissa vähentäviä palveluita, kuten ajantasainen tieto vapaista pysäköintipaikoista tietovaraston kautta.

Pysäköinti, selonottovelvollisuus

Pysäköinninvalvontaan liittyvien määritelmien ja liikennesääntöjen osalta esitysluonnoksessa nykytilaa kuvattaessa on kerrottu, että tienpitäjän asiana on merkkien kunnossapitäminen ja että pääsäännön mukaan tienkäyttäjän ei tarvitsisi pysähtyä ja puhdistaa liikennemerkkiä saadakseen selkoa esimerkiksi nopeusrajoituksesta. Kuitenkin esimerkiksi Helsingin hallinto-oikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisukäytännössä on todettu, että ajoneuvon kuljettajalla on selonottovelvollisuus pysäyttämistä ja pysäköintiä koskevista säännöistä ja merkeistä. Pysäköinninvalvonnan kannalta on erityisen tärkeää, että ajoneuvon kuljettajalla on edelleenkin selonottovelvollisuus pysäköintiä ja pysäyttämistä koskevista järjestelyistä.

Pyöräkaista, 37 §

Esitysluonnoksen mukaan pyöräkaistalla tarkoitetaan polkupyöräliikenteelle tarkoitettua, tiemerkinnoin osoitettua ajoradan pituussuuntainen osaa. Uutena liikennesääntönä pysäyttäminen ja pysäköinti pyöräkaistalle olisi kiellettyä. Suomen talviolosuhteista johtuen pelkät ajoratamerkinnot eivät kuitenkaan aina ole riittäviä, vaan pyöräkaista tulisi voida osoittaa myös liikennemerkillä.

Purku- ja lastaustoiminnot jalkakäytävällä ja pyörätiellä, 37 § 4 mom

Voimassa oleva tieliikennelaki sallii ajoneuvon pysäyttämisen jalkakäytävälle ja pyörätielle erityistä varovaisuutta noudattaen lyhyeksi ajaksi ajoneuvoon nousemista, siitä poistumista, sen kuormaamista tai kuorman purkamista varten, milloin läheisyydessä ei ole käytettävissä muuta pysäyttämiseen sopivaa paikkaa ja pysäyttämiseen on pakottavia syitä. Pysäytetty ajoneuvo ei kuitenkaan saa kohtuuttomasti haitata jal-

käytävällä ja pyörätiellä kulkemista. Kuljettajan on tällöin pysyteltävä ajoneuvonsa läheisyydessä ja tarvittaessa siirrettävä ajoneuvo paikkaan, jossa se ei häiritse muuta liikennettä.

Nykyisessä laissa on monta epämääräistä ilmaisua. Tulkinnanvaraista on, mitä tarkoitetaan erityisellä varovaisuudella, kuinka lähellä pysäköintiin soveltuvan muun paikan tulee olla, mikä on kohtuuton tai kohtuullinen haitta jalan tai pyörällä kulkemiselle tai kuinka lähellä kuljettajan on pysyteltävä. Lisäksi on vaikeaa tulkita, milloin pysäytetyllä ajoneuvolla hoidetaan jakelua ja milloin se on vain muuten pysäköity. Nykyinen käytäntö ei ole toimiva, koska jalankulkijat ja pyöräilijät joutuvat jatkuvasti kiertämään jalkakäytävälle tai pyörätielle pysäytettyjä autoja.

Hallituksen esitysluonnos vastaa lähestulkoon nykyistä lakia tai jopa huonontaa jalankulkijan ja pyöräilijän asemaa, koska kuljettajan velvollisuus pysytellä ajoneuvon läheisyydessä on poistettu.

Helsingin kantakaupunki on ahdas ja ruuhkainen. Kaikilla kulkijoilla (kävely, pyöräily, linja-autot, raitiovaunut, jakeluliikenne, autoliikenne yms.) tulisi olla mahdollisimman sujuva liikkuvuus. Tulevina vuosina juuri jakeluliikenteen suhteellinen osuus on kasvamassa, johtuen digitalisatiosta ja internetkaupan, kotijakelun ja ns. palvelullistumisen lisääntymisestä. Näin ollen on välttämätöntä, että tieliikennelain uudistus ottaa huomioon lisääntyvän jakeluliikenteen tarpeet ja varautuu yhä suurempiin ristiriitoihin jakelun ja muiden kulkijoiden välillä.

Nykytilanteessa jakelu- ja huoltoautot aiheuttavat erityisesti jalkakäytävillä ja pyöräteillä sekä kävelykaduilla ja -alueilla merkittäviä vaikutuksia viihtyisyyteen ja turvallisuuteen sekä ilmansaaste- ja melupäästöjä. Tämä vähentää kävelyn ja pyöräilyn houkuttelevuutta. Jalankulkijat ja pyöräilijät joutuvat jatkuvasti kiertämään jalkakäytävälle ja pyöräteille sekä kävelykaduille pysäytettyjä ajoneuvoja. Lainsäädännön valmistelun yhteydessä tehdyssä kansalaiskyselyssä asukkaista valtaosa (71 %) kannatti jakelupysäköinnin järjestämistä ajoradalla. Ainoastaan 21 % kannatti pysäköintiä jalkakäytävällä tai pyörätiellä.

Kaupunginhallitus ehdottaa, että esitystä tulisi muuttaa niin, että jalkakäytävää ja pyörätietä ei saa käyttää pysäyttämiseen, ellei liikennemerkillä toisin osoiteta. Näin toimitaan jo mm. Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa. Suomessakin kaupunkijakelu tulee hoitaa ensisijaisesti ajoradan reunasta aina, kun se on mahdollista. Poikkeuksellisesti jakeluliikenteen paikat voidaan osoittaa jalkakäytävälle ja/tai pyörätielle esitysluonnoksen merkillä C43 (Kuormauspaikka) ja tiemerkinällä M5 (Pysäyttämisa rajoitus).

Lisäksi ajoneuvon kuormaamisen ja purkamisen määritelmää olisi syytä täsmentää, tarvittaessa esimerkiksi viittauksin oikeuskäytäntöön.

Esimerkiksi Helsingin hallinto-oikeus ottaa toistuvasti kantaa siihen, mikä on ajoneuvon pysäyttämistä eli lyhytaikaista seisottamista kuorman purkamisen tai lastaamisen vuoksi. Esimerkiksi tavaroiden järjestelyä tai pakkaamista ei pidetä ajoneuvon kuorman purkamiseen tai lastaamisen nimenomaisesti liittyvänä toimintana.

Pysäköinti yksityiselle alueelle

Hallituksen esitysluonnoksesta puuttuu voimassa olevaan lakiin sisältyvä säännös luvattomasta pysäköinnistä yksityiselle alueelle. Voimassa olevan lain kaltainen lainkohta on tarpeellinen, jotta luvatonta pysäköintiä yksityiselle alueelle voidaan valvoa. Kielto pysäköidä yksityiselle alueelle ilman alueen omistajan tai haltijan lupaa soveltuisi säädettäväksi esimerkiksi 38 §:ssä.

Liikuntarajoitteisen pysäköintitunnus, 39 §

Voimassa olevan lain ja esitysluonnoksen nojalla liikuntarajoitteisen pysäköintitunnuksella saa pysäköidä pihakadulla myös merkittyjen paikkojen ulkopuolella. Selvyyden vuoksi tämä mahdollisuus samoin kuin mahdollisuus pysäköidä pyöräkadulle olisi tarpeen mainita tässä lainkohdassa

Lisäksi selvyyden vuoksi esitöissä olisi myös syytä mainita, että mainittu tunnus ei oikeuta pysäköimään linja-autoille tai muulle tietyille ajoneuvoryhmälle varatulle paikalle taikka sähköauton latauspaikalle. Lisäksi voisi olla syytä todeta, että mainitun tunnuksen nojalla pysäköity ajoneuvo ei saisi haitata kohtuuttomasti muuta liikennettä.

Pysäköinnin alkamisaika, 41 §

Hallituksen esitysluonnoksessa esitetään luovuttavaksi kokonaan määrämuotoisen pysäköintikiekon käyttämisestä. Pysäköinnin alkamisaika olisi jatkossa ilmoitettava selkeästi havaittavalla tavalla, esimerkiksi digitaalisella laitteella tai paperilla. Pysäköinninvalvonnan näkökulmasta sääntelemättömät ilmoitustavat aiheuttavat kuitenkin epäselviä tilanteita käytännön valvontatoiminnassa ja mahdollisesti oikeusturvan vaarantumista. Esimerkiksi käsialojen epäselvyys ja vaihtelevuus tai sotkuiset kojelaudat heikentävät aikarajoituksen tasapuolisia ja yhdenvertaisia valvontamahdollisuuksia. Lainsäädännön tulisi kannustaa käyttämään ennemmin digitaalisia pysäköintikiekkoja kuin paperilappuja.

Ajoneuvon pysäyttämiseen liittyvät toimet, 42 §

Laissa säädettäisiin ajoneuvon pysäyttämiseen liittyvistä toimista. Pykälässä mainitaan mm. että on varmistettava, että ajoneuvo ei lähde itsestään liikkeelle sen ollessa pysähtyneenä tai pysäköitynä.

Pykälän perusteluissa olisi huomioitavat ajoneuvojen automaatio ja etäohjaus sekä kuvattava, miten pykälää näissä tilanteissa sovelletaan. Älyliikenteen kokeiluja, kuten mm. itseohjautuvien autojen käyttöönotto, ei tulisi estää liian yksityiskohtaisella säätelyllä.

Ajoneuvon säilyttäminen tiellä, 43 §

Esitysluonnoksen mukaan tielle ei saa jättää eikä tiellä saa säilyttää tai varastoida ajoneuvoa, jota ei käytetä liikenteessä. Pykälä on lähes saman sisältöinen kuin voimassa olevassa laissa. Nykyisen lain odotusarvot olivat suuret vuonna 2008 sen voimaan tullessa, mutta käytännössä se osoittautui harvoin tilanteisiin sopivaksi.

Esitysluonnoksen tekstiä tulisi täsmentää. Lain yksityiskohtaisissa perusteluissa mainitaan, että "Liikennekäytöstä poisto tarkoittaa väliaikaista poistamista, eikä ole kohtuullista kieltää tällaisten ajoneuvojen säilyttämistä kadulla." Kaikenlaiseen pidempiaikaiseen säilyttämiseen tulisi voida puuttua, on se sitten ajoneuvon väliaikaista poistoa liikennekäytöstä tai trailerin/ peräkärryn käyttöä pari kertaa vuodessa. Säilyttäminen on väärin säännöllisesti kadunvarsipaikkoja tarvitsevia kohtaan. Omistajan vastuulla on etsiä säilytykseen sopivat paikat muualta kuin yleisiltä alueilta.

Kaupungeittain vaihtelevien soveltamiskäytäntöjen vuoksi ja siten vallitsevan oikeustilan selventämiseksi esimerkiksi esitöissä olisi tarpeen tarkemmin määritellä, mitä tosiasiallisella käyttämättömyydellä ja ilmeisen pysyvällä liikennekäytöstä poissaololla tarkoitetaan. Esimerkiksi jonkinlainen aikamääre katsastamattomuudelle tai määritelmä varastointitarkoitukselle selkeyttäisi lainkohdan tulkintaa ja epäselvää oikeustilaa. Esimerkiksi venetrailereiden pitkäaikaisesta säilyttämisestä rajoittamattomilla pysäköintipaikoilla pysäköinninvalvonta saa runsaasti palautetta.

Kävelykadulla ajaminen ja pysäköinti, 45 §

Kävelykadun ylittäminen moottorikäyttöisellä ajoneuvolla tulisi lisätä kävelykadun sääntöihin. Nykyisin se sallitaan lisäkilvellä.

Raitiovaunun kuljettamista koskevat muut liikennesäännöt, 64 § 2 mom

Esitysluonnoksen mukaan pihakadulla, kävelykadulla ja pyöräkadulla raitiovaunun nopeus on sovitettava jalankulun mukaiseksi, eikä se saa ylittää 20 kilometriä tunnissa. Tässä on ristiriita pyöräkadun liikennesäännön kanssa.

Liikenteenohjaus, liikenteenohjauslaitteet, 70 ja 71 §

Lausunnon antamista liikennemerkeistä, tiemerkinnoista ja liikennevaloista hankaloittaa se, ettei luonnosta Valtioneuvoston asetuksesta liikenteenohjauslaitteiden käytöstä tai Liikenteen turvallisuusviraston tarkemmista määräyksistä ole käytettävissä. Kun tarvittavat luonnokset ovat käytettävissä, on jatkovalmistelussa vielä syytä täsmentää erityisesti seuraavia asioita:

Esitysluonnoksen 2 momentin mukaan liikenteenohjauslaitteen asettaa kadulle, torille ja muulle vastaavalle liikennealueelle kunta. Muulle kuin maantielle ja edellä mainituille alueille merkit asettaa tienpitäjä saatuaan siihen kunnan suostumuksen.

Selvitysten mukaan suuri osa kunnista, mukaan lukien Helsinki, antaa suostumuksensa liikennemerkkien asettamiseen kaupungin omien alueiden ohella vain yksityisille teille. Nykykäytännön mukaan kunnat eivät osallistu muiden yksityisten alueiden suunnitteluun eivätkä myönnä suostumuksia liikenteen ohjauslaitteen asettamiseen

Esitysluonnoksen perusteluiden mukaan kunnan tulisi antaa suostumus sekä yleiselle liikenteelle tarkoitetun alueen että yleisesti liikenteeseen käytetyn alueen liikenteenohjauslaitteista riippumatta maa-alueen omistussuhteesta. Kyseisiä alueita olisivat mm. kauppojen, markettien, sairaaloiden ja virastojen pihat. Suostumuksen antaminen edellyttää hallintopäätöksen tekemistä. Kunta voisi esitysluonnoksen mukaan periä maksun suostumuksen käsittelystä aiheutuneista kustannuksista.

Nykykäytännön laajentaminen on resurssi- ja kustannusmielessä kyseenalaista saavutettavaan hyötyihin verrattuna. Hallintopäätös siirtää kuntien vastuulle yksityisten alueiden liikenteenohjausjärjestelyt. Hallintopäätösten määrän lisääminen on myös vastoin hallituksen norminpurkutalkoita.

Esitysluonnoksen perusteluissa mainitaan, että tieliikennelaissa säädetty liikenteenohjauslaitteet ovat tien tunnusmerkkejä. Niiden asettaminen muualle kuin tielle on kiellettyä. Asemakaavoissa on kuitenkin asuntorakentamiseen osoitetuilla tonteilla usein varattu alueen osia yleiselle jalankululle ja/tai pyöräilylle, joilla toisinaan on myös huoltoajo sallittu. Tämä tarkoittaa, että yksityisellä tontilla on tulevaisuudessa kahdenlaisia liikennemerkkejä; tieliikennelain mukaisia ja satunnaisia muunlaisia merkkejä. Osalle merkeistä vaaditaan kunnan suostumus, osalle ei. Tämä kehitys ei ole toivottavaa.

Esitysluonnoksen 4 momentin mukaan liikenteenohjauslaitteen asettamisesta on toimitettava tieto Liikennevirastolle liikenteenohjauslaitteen tallentamiseksi tie- ja katuverkon tietojärjestelmästä annetussa laissa säädettyyn tietojärjestelmään. Tarkoitus on hyvä ja kannatettava. Pitemmän ajan kuluessa tietoa on mahdollista hyödyntää automattisessa

ajamisessa, mutta alkuvaiheessa Helsingin valmiudet toimittaa tietoa järjestelmään ovat rajalliset ja pitkä siirtymäaika on tarpeen.

Oikeustilan selventämisen kannalta on hyvä, että esitysluonnoksessa on avattu, mitä liikenteenohjauslaitteen asettamisella tarkoitetaan ja että kyseessä on julkisen vallan käyttäminen. Oikeustilaa selventää myös päätöksentekoon liittyvä, esitysluonnoksessa yksiselitteisesti mainittu muutoksenhakumahdollisuus. Epäselväksi kuitenkin jää, koskevatko lainkohdassa kuvatut menettelytavat myös tilapäisistä liikennejärjestelyistä päättämistä esimerkiksi tiellä tehtävän työn tai järjestettävän taapahtuman vuoksi. Näissä tilanteissa olisi tarpeen tietää, voiko kunta esimerkiksi velvoittaa kadulla tai yleisellä alueella työtä tekevän tai työstä vastaavan asettamaan liikenteenohjauslaitteen tilapäistä liikennejärjestelyä koskevan päätöksen mukaisesti tai periä maksua siitä, että kunta asentaa päätöksen mukaiset merkit, kun työtä tehdään työstä vastaavan intressissä ja aloitteesta. Tilapäisistä liikennejärjestelyjä koskevat voimassa olevan lainsäädännön kohdat (tieliikenneasetus 182/1982, 49 ja 50 §:t) ovat osoittautuneet tältä osin puutteelliseksi ja epäselväksi, sillä ne sisältävät muun muassa viittauksen kumoutuneisiin kunnallisiin järjestyssääntöihin.)

Häiritsevän tai luvattoman laitteen asettaminen tielle, 73 §

Hallituksen esitysluonnoksen mukaan poliisi tai tienpitäjä voisi poistaa 1 momentin vastaisesti asetetun laitteen. Poistamisessa käytettävää menettelyä olisi tarpeen täsmentää esimerkiksi viittauksella hallintolain mukaiseen päätöksentekoon. Lainkohdassa tai perusteluissa tulisi myös kiinnittää huomiota vastaavaan järjestyslain (613/2003) säännökseen.

Liikennevalo-opastimet, 74 §

Esitysluonnoksen liitteen 2 kuvan 4 (nuolivalo) tekstiselitteeseen tulisi lisätä taulukon kohtien 1-3 ja 7 lisäksi viittaus kohtaan 5, mikä mahdollistaisi kuvan 5 kaltaisen opastimen käyttämisen tiettyyn suuntaan kääntyvälle liikenteelle.

Kuvassa 5 (vilkkuva punainen valo) uutena esitettävä vilkkuva punainen ilman samassa opastimessa olevaa keltaista valoa ei sovellu kovin hyvin käytettäväksi. Suoraan pimeästä opastimen tilasta syttyvä punainen valo ei anna tienkäyttäjälle aikaa reagoida veloitteeseen.

Kuvassa 8 (joukkoliikenneopastin) joukkoliikenneopastinta voinee luonnollisesti käyttää myös silloin, kun sillä ohjataan raitiovaunu- tai linja-autoliikennettä muusta liikenteestä erillään. Joukkoliikenneopastimiin on tarpeen lisätä nuolelle vaihtoehtoinen opastinkuva, joka sallii etenemisen varovaisuutta noudattaen. Opastinkuvaa käytettäisiin tilanteissa,

joissa ainoastaan osa raitioliikenteen konflikteista on ohjattu. Esimerkkinä tilanne, jossa kiertoliittymässä risteävä ajoneuvoliikenne pysäytetään, mutta risteävää jalankulkua ei ohjata. Näissä tilanteissa on tarpeen ilmaista raitiovaunun kuljettajalle, että ohjaus on toiminnassa. Opastinkuvan muodoksi esitetään kärjellään olevaa kolmiota, joka on käytössä Saksassa joukkoliikenneopastimissa.

Kuvassa 9 (polkupyöräopastin) polkupyöräopastimen kanssa ei ole teknisesti tai sekaantumisvaaran vuoksi järkevää käyttää erillisiä nuoliopastimia. Polkupyöräliikenteen ohjaaminen nuoliopastimen tapaan on kuitenkin tarpeellista, joten nuolikuviot tulisi tällaisissa tapauksissa integroida kunkin värin pyöräsymbolin yhteyteen. Kuvion mahdollisimman hyvän selkeyden vuoksi saattaisi tässä olla perusteltua käyttää kaikissa väreissä vihreän kaltaista nuolisymbolia (ei punaisessa ja keltaisessa käytettävää ääriviivanuolta).

Etujajo-oikeus- ja väistämismerkkit, 77 §

Esitysluonnoksen 2 momentin mukaan pyörätiellä merkki sijoitetaan sen oikealle puolelle. Jos tällä tarkoitetaan välittömästi ajoradan vieressä sijaitsevaa pyörätietä, lisääntyy ns. "kärkikolmioiden" määrä kaksintaikolminkertaisiksi tilanteesta riippuen. Nykyisen lain tulokinnassa on lähdetty siitä, että ajoneuvoliikenteen väistämisvelvollisuutta osoittavat merkit koskevat myös ajoradan rinnalla olevan pyörätien liikennettä, vaikka merkit sijaitsevatkin pyörätien vasemmalla puolella. Tätä olisi syytä täsmentää ja sallia nykyinen käytäntö.

Kielto- ja rajoitusmerkit, 78 §

Esitysluonnoksen mukaan merkki C35 (nopeusrajoitusalue päättyy) osoittaa merkillä C34 (nopeusrajoitusalue) osoitetun nopeusrajoitusalueen päättymisen. Nopeusrajoitusalue päättyy myös toista nopeusrajoitusalueutta osoittavaan merkkiin. Nopeusrajoitusalueen tulisi päättyä myös merkkiin E22 (taajama päättyy). Tämä vähentäisi merkkejä taajaman rajalla.

Sääntömerkit, 80 §

Raitioliikenteen pysäkeillä on pääsääntöisesti selkeästi erottuva pysäkkikoroke. Korokkeita on myös monilla linja-autopysäkeillä. Pysäkkikorokkeilla pysäkin pituutta ilmaisevia tiemerkintöjä ei käytetä ja koroke itsessään osoittaa selkeästi pysäkin pituuden. Tämä tulisi huomioida myöskin pysäkkien pysäyttämisen- ja pysäköintiäkiellon määrittelyssä esimerkiksi seuraavalla muotoilulla:

"Ajoneuvoa ei saa pysäyttää eikä pysäköidä pysäkkikorokkeen kohdalle, tai jos pysäkkilaituria ei ole, tiemerkinnöillä osoitetulla matkalla mer-

kin kummallekaan puolelle, tai jos merkintää ei ole, 12 metriä lähemmäksi merkkiä."

Raitiovaunupysäkkien osalta viimeinen 12 metrin sääntö on tarpeeton, koska nykyiset raitiovaunut ovat niin pitkiä, että koroketta tai merkintää on käytettävä.

Esitysluonnoksesta puuttuu liityntäpysäköintipaikan (E3) yhteydessä raitiovaunu. Liityntäpysäköintiviitassa (F18) raitiovaunu on esitetty.

Opastusmerkit, 81 §

Esitysluonnoksen yhteydessä ei ole kerrottu merkin sinisestä pohjaväristä. Kaikki muut värit on selitetty.

Jalankulkuopastus keskusta-alueiden lyhyillä opastettavilla reiteillä tulisi vapauttaa kokonaan tieliikennelainsäädännön ulkopuolelle. Näillä alueilla tienpitäjät voisivat käyttää oman brändinsä (väri, tunnukset) mukaisia jalankulkuopasteita.

Lisäkilpi, 82 §

Esitysluonnoksessa huoltoajon määritelmä on esitetty liitteen 3 taulukossa 8. Määritelmä on tärkeä ja sen siirtämistä yleisiin säännöksiin tulisi harkita.

Pituussuuntaiset merkinnät, 85 §

Esitysluonnoksen mukaan tilapäisissä liikennejärjestelyissä käytettävät pituussuuntaiset merkinnät olisivat keltaisia. Jos samanaikaisesti näkyisi sekä keltaisia että valkoisia pituussuuntaisia merkintöjä, olisi noudatettava ensisijaisesti keltaisia merkintöjä. Tällä seikalla voi olla liikenneturvallisuutta parantava vaikutus työmaihin ja muihin vastaaviin liittyvissä tilapäisissä liikennejärjestelyissä

Tiemerkinnät, 84-87 §

Esitysluonnoksen mukaan sulkuviivan, varoitusviivan ja sulkualueen väri olisi valkoinen myös kun merkintä erottaa vastakkaiset liikennesuunnat. Samassa yhteydessä tulisi selvittää jäljelle jäävien keltaisten viivojen käyttöalueet ja merkitys.

Keltaisella yhtenäisellä reunamerkinällä (M4) voidaan osoittaa linja-auton tai raitiovaunun pysäkkiin liittyvä pysäyttämisa rajoitus. Käytännössä uusien pysäkkien reunaan tehdään valkoisesta kivistä kiviraidat kontrastiksi näkövammaisia varten (kts. sääntömerkit). Vanhoilla pysäkeillä keltainen reunamerkintä voitaisiin korvata esim. leveällä valkoisella reunamerkinällä. Risteysruudutus (M18) oli jo liikenne- ja viestin-

täministeriön myöntämässä kokeiluluvassa valkoinen. Pysäyttämisrajoitus (M5) on usein maastossa toteutettu valkoisella vastoin kokeiluluvan keltaista väriä.

Keltaisesta tiemerkinväristä luopumista pysyvien järjestelyiden yhteydessä tulisi selvittää. Keltainen väri varattaisiin vain ja ainoastaan tilapäisten liikennejärjestelyiden tiemerkinnöille. Tällä saattaisi olla liikenneturvallisuutta parantava vaikutus.

Wienin tieliikennesopimuksen mukaan väistämisviivaa saa käyttää tehostamaan liikennemerkillä (B4 tai B5) osoitettua väistämisvelvollisuutta. Tanska on tehnyt sopimukseen varauman siten, että väistämisviivalta voidaan osoittaa myös liikennesääntöön perustuva väistämisvelvollisuus. Tällaiselle väistämisviivan käytölle olisi tarvetta Suomessakin. Tulisi selvittää kansallisen tiemerkinnän tarve, jolla voidaan tehostaa liikennesääntöön väistämisvelvollisuutta. Merkinnän tarve korostuu pyöräteillä.

Muut tiemerkinnät, 87 § Esitysluonnoksessa mainitaan, että pihakadulla pysäköintialue voidaan osoittaa ilman liikennemerkkiä eli ainoastaan valkoista "P"-merkintää (M11) käyttäen. Suomen talviolosuhteissa tällaisen pysäköintipaikan havaitseminen voi kuitenkin olla mahdotonta.

Teknisen laitteen käyttö, 98 §

Esityksessä säädettäisiin teknisen laitteen käytöstä ajon aikana. Erityisesti pykälässä viitattaisiin viestintälaitteen, siis esimerkiksi matkapuhelimen käyttöön ajon aikana. Luonnoksen pykälässä halutaan myös mahdollistaa ajoneuvon ohjaaminen sen ulkopuolella esimerkiksi pysäköintitilanteessa. Tällaisen tekniikan hyödyntäminen voi edellyttää ajoneuvon kontrolloimista matkapuhelimella, ja siten viestintälaitteen käyttöä ajon aikana. Ylipäätään ajoneuvon etäohjaus voi edellyttää viestintälaitteen käyttöä. Pykälän perusteluissa olisikin kuvattava tarkemmin pykälän soveltamista etäohjaustapauksia.

Muut moottorikäyttöisen ajoneuvon ja raitiovaunun kuljettajan liikennesääntörikkomukset, 165 §

Esitysluonnoksen mukaan liikennevalon osoittaman velvollisuuden noudattamatta jättämisestä voidaan määrätä 100 euron liikennevirhemaksu. Liikenneturvallisuuden näkökulmasta liikennevalon noudattamatta jättäminen on moitittavampaa kuin monet muut pykälän sääntörikkomukset. Tämän takia valojen noudattamatta jättämisestä tulisikin harkita suurempaa liikennevirhemaksua, esim. samaa kuin tienkäyttäjän yleisestä rikkomuksesta määrättävä 170 euron maksu.

Muut moottorikäyttöisen ajoneuvon ja raitiovaunun käyttöä koskevat rikkomukset, 170 §

Ehdotuksen liikennevirhemaksua koskevan osan 170 § 1 momentissa määriteltäisiin, että joutokäynnistä voitaisiin määrätä liikennevirhemaksu. Laissa pysäköinninvalvonnasta (727/2011) 3 § määritellään pysäköintivirheeksi joutokäyntirikkomus. Pysäköintivalvontalain 2 § soveltamisalan rajauksessa on todettu, että joutokäyntivirheestä ei anneta pysäköintivirhemaksua, mikäli asia käsitellään rikosasioista säädettyssä järjestyksessä. Tämä poistuisi rikesakon poistuessa. On ongelmallista, että samasta rikkeestä on annettavissa kaksi eriävää ja erisuuruista rangaistusta. Perusteltua olisi, että vain toinen näistä olisi voimassa.

Raitiovaunun nopeusrajoitukset

Raitiotien kulkiessa kadun vieressä tai kokonaan kadusta erillään, sille tulee voida osoittaa oma nopeusrajoitus. Pikaraitioteillä yleisemminkin nopeusrajoituksia asetetaan yleensä hienojakoisemmin kuin ajoneuvo-liikenteelle eli esimerkiksi risteyksien ja pysäkkien kohdalla on omat rajoituksensa. Näistä syistä olisi perusteltua varata raitioliikenteelle omat nopeusrajoitusmerkit. Selkeyden vuoksi näitä merkkejä olisi syytä käyttää myös silloin, kun raitioliikenne noudattaa kadun nopeusrajoitusta. Vastaava käytäntö on voimassa mm. Sveitsissä, Ranskassa, Espanjassa ja Iso-Britanniassa. Toissijaisesti raitioliikenteen omia nopeusrajoitusmerkkejä voitaisiin käyttää vain raitioteillä tai ajoradasta erillisillä raitioteillä.

Vastuu ajoneuvokohtaisesta liikennevirhemaksusta, 175 §

Hallituksen esitysluonnoksen mukaan liikennevirhemaksusta on vastuussa ajoneuvon omistaja tai haltija, kuten on myös pysäköinninvalvonnasta säädetyn lain mukaan. Ajoneuvon omistajan tai haltijan on esitettävä todennäköisiä syitä vastuusta vapautumisen perusteluksi. Esitysluonnoksessa on mainittu, että yksi tällainen perustelu voi olla ajoneuvolla väärin pysäköineen henkilön nimen ilmoittaminen valvontaviranomaiselle. Pysäköinninvalvonnan osalta asiaa on käsitelty korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisussa 2014:104, jossa ajoneuvon omistajan ilmoittama pelkkä nimitieto riitti vastuusta vapautumiselle. Hallituksen esityksen perusteluissa olisi hyvä käydä läpi, mitä yksilöintitietoja ajoneuvon kuljettajasta tulisi ilmoittaa, että virhemaksusta vastuussa oleva ajoneuvon kuljettaja voidaan tavoittaa.

Tien tilapäinen sulkeminen ja työn tekeminen tiellä, 189 ja 190 §:t

Esitysluonnoksen ehdotus vastaa pääosin nykyisin voimassa olevaa lainsäädäntöä (tieliikenneasetus 182/1982, 49 ja 50 §:t). Tiellä tehtävään työhön liittyvää liikenteenohjausta ja tilapäisiä liikennejärjestelyjä koskevaa sääntelyä olisi kuitenkin tarpeen tarkentaa erityisesti ylempänä kohdassa Liikenteenohjauslaitteet mainituin tavoin, erityisesti yleisötapahtumien osalta.

Akselille tai telille kohdistuva suurin sallittu massa, 116 §

Esitysluonnoksessa sallitaan, kuten nykyisin voimassa olevassa ajoneuvoasetuksessakin, ns. telikevennyksen salliminen luistonestojärjestelmänä, mikäli siitä ei aiheudu tielle vahinkoa. Siltojen kansilla tätä ei kuitenkaan tulisi sallia. Helsingin siltatyypit ovat tämän osalta haavoittuvampia kuin muualla Suomessa.

Helsingissä on lisäksi runsaasti erilaisia maanalaisia rakenteita, muun muassa kansirakenteita, joiden kantavuus ei kestä painavia ajoneuvoja. Sallittujen ajoneuvomassojen kasvaminen voi tulevaisuudessa muodostua ongelmaksi varsinkin tilanteissa, joissa suuria jakelu- tai muita ajoneuvoja kuljetetaan tai pysäytetään kantavuudeltaan rajoitetuilla katuosuuksilla, esimerkiksi kevyen liikenteen väylien silloilla tai kansilla. Pysäköinnin ja pysäyttämisen kieltämistä tällaisilla rakenteilla olisi siis tarpeen harkita.

Liikennemerkit, yleistä

Yleisesti liikenteeseen käytettyjen kauppojen, sairaaloiden ym. yksityisten piha-alueiden liikennemerkit tulisi luonnoksen mukaan hyväksyttävä kunnalla. Vaikka kunta voisi ehdotuksen mukaan periä luvista maksun, Helsinki ei pidä käytäntöä kustannustehokkaana eikä mielekkäänä.

Pysäköintipaikkaa osoittava liikennemerkki, E2

Voimassa olevassa lainsäädännössä ei ole määritelty pysäköintipaikkaa osoittavalle P-liikennemerkillä vaikutusalue. Vaikutusalue saattaa näin ollen olla hyvinkin pitkä. Selkeyden vuoksi päättymistä osoittavan liikennemerkin pitäisi olla pakollinen, kun vaikutusalue on yli 30 metriä, kuten esimerkiksi nykyisin on liikennemerkin 371 osalta (liikenneministeriön päätös liikenteen ohjauslaitteista 203/1982, 19 §). Pysäköintipaikkaa osoittavat tiemerkinnot eivät talviolosuhteissa aina ole näkyvissä, mikä saattaa aiheuttaa epävarmuutta pysäköinnin luvallisuuden arvioinnissa ja mahdollisesti liikenneturvallisuuden vaarantumista.

Siirtokehotusmerkki, I 13

Esitysluonnoksessa esitetään siirtokehotustaulua uudeksi liikennemerkiksi I 13. Tähän saakka siirtokehotustaulu ei ole ollut pysäköintiä ohjaava liikennemerkki, vaan sen tarkoituksena on ollut tiedottaa katualueella tehtävästä työstä ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain (828/2008) mukaisesti. Siirtokehotustaululla ei oikeuskäytännön nojalla ole ollut vaikutusta muiden liikennemerkkien voimassaoloon. Tämä tilanne on syytä säilyttää, sillä esimerkiksi siirtokehotuksen voimassaoloalueella muiden pysäköintiä ohjaavien liikennemerkkien peittäminen aiheuttaisi kohtuutonta viivästystä ja haittaa muun muassa kunnossa-

ja puhtaanapitotöille, tilapäisille liikennejärjestelyille sekä pysäköinninvalvonnalle. Selvyyden vuoksi siirtokehotustaulun oikeudellista määrittelyä, merkitystä ja vaikutusaluetta olisi tarpeen täsmentää esitysluonnoksessa esitetystä. Esimerkiksi Helsingin hallinto-oikeuden ratkaisukäytännön mukaan siirtokehotustaulun voimassaolo päättyy seuraavaan siirtokehotuskylttiin tai seuraavaan risteykseen.

Esitysluonnoksessa lisäksi mainitaan, että siirtokehotuksessa voidaan kertoa siirtokehotuksen syy, voimassaoloaika, yhteystiedot ja muita tarvittavia tietoja. On kuitenkin olennaista, että merkistä ilmenee sen syy ja voimassaoloaika, jotta ajoneuvoa pysäköitäessä on mahdollista varautua muuttuviin olosuhteisiin. Myös nykyisin merkin taustapuolella oleva kuva henkilöautoa hinaavasta hinausautosta on käytännössä havaittu tehostavan merkin havaittavuutta ja vähentämän toteutettuja ajoneuvojen siirtoja.

Muutos liikennemerkiksi esityksessä esitetystä muodossa on ongelmallinen. Täsmennyksenä tulisi kuitenkin lisätä ”Tienpitoon liittyvien töiden vuoksi asetettava siirtokehotus on pohjaväritään keltainen. Muiden syiden vuoksi asetettava siirtokehotus on pohjaväritään valkoinen.”

Perusteluna edellä esitetulle jaottelulle on, että katualueiden varauksissa käytettävissä merkeissä on osoittautunut olevan ongelmia merkittämisen- ja asettamiskäytännöissä. Nämä ovat aiheuttaneet ongelmia tienpitoon liittyvissä toiminnoissa. Siirtokehotuksien värierottelu tukisi nykyistä käytäntöä ja parantaisi tienpitoon liittyvien merkkien havaittavuutta.

Myös liikenteenohjauslaitteen asettamiseen esitysluonnoksen mukaisesti kuuluvan valituskelpoisen hallintopäätöksen teko esimerkiksi kunnossapitoon liittyvissä tilapäisissä liikennejärjestelyissä on niiden suuren määrän takia epärealistista toteuttaa suuruudeltaan Helsingin kokoisessa kaupungissa. Pelkästään tavanomaiseen kadun kunnossapitoon liittyviä tilapäisiä liikennejärjestelyjä, joihin liittyy ajoneuvojen siirtoja, tehdään Helsingissä noin neljä tuhatta vuosittain. Esitysluonnoksen mukainen menettely vaikeuttaisi kunnossapitotoimintaa ja sitoisi kohtuuttomasti resursseja.

Reunapaalu, I 12

Reunapaalun väriksi tulisi harkita keltaista. Reunapaalu muodostaa tärkeän optisen ohjauksen välineen alemman tieverkon teillä, jotka ovat usein kapeita ja reunapaalu on usein myös sijoitettu siten, että se jää osin auraslumen peittämäksi tai likaantuu herkästi. Paalun näkyvyyttä olisi mahdollista parantaa keltaisella värillä.

Risteylsruudukko

Esityksessä risteysruudukko on väriltään keltainen. Esitetään ruudukon väriksi jatkossakin valkoista nykykäytännön mukaan. Perusteluina voidaan esittää seuraavaa:

Käytännössä kaikki ruudukot ovat nykyisin valkoisia ja sijaitsevat käytännössä alueilla, jotka pidetään lumettomina läpi vuoden. Keltainen väri ei tuo siten havaittavuuteen merkittävää etua. Keltaisten merkintöjen tekeminen laadukkaasti on vaikeaa. Ristikot sijaitsevat tyypillisesti kohdissa, jossa on vilkas liikenne. Tällöin ainoa hyvin käyttöä kestävä tapa on tehdä ne massamerkintänä. Keltaisen massan käyttö tuo kuitenkin suuria haasteita, koska sen tarve on jatkossa erittäin vähäinen pituussuuntaisten keltaisten merkintöjen pääsääntöisesti poistuessa. Keltaisen massamerkinnän tekeminen edellyttää käytännössä kahta erillistä merkintäpataa, keltaiselle ja valkoiselle värille omansa, jotta värit pysyvät merkintävaiheessa halutunlaisina ja puhtaina. Kokemukselta tiedetään yhdellä padalla tehtävän keltaisen ja valkoisen johtavan helposti tulokseen, jossa valkoisen sävy on käytännössä kellertävä pitkään keltaisen massan käytön jälkeen seuraavissa massaerissä. Tämä kahden padan vaatimus rajaa heti sitä, missä määrin kunnat ja urakoitsijat pystyvät tekemään töitä suurten laitekulujen vuoksi. Tämä puolestaan edelleen rajaa sitä, kuinka nopeasti merkintöjä pystytään uusimaan tai korjaamaan. On tärkeää huomata ero muiden keltaisten merkintöjen (M4, M5) ja risteysruudukon (M18) välillä on työtekeminen ero, pysäyttämisrajoitus (M4) ja keltainen reunamerkintä (M5) joutuvat paljon pienemmälle kulutukselle, ovat laajuudeltaan pienempiä ja ne voidaan tehdä sijaintinsa vuoksi käytännössä aina maalaamalla, jolloin vaihto eri värien välillä ei ole samanlainen ongelma kuin massamerkinnoissä.

Ajoneuvon joutokäytön kiellot

Lakiesityksen 55 § Moottorikäyttöisen ajoneuvon tarpeettoman joutokäynnin kieltä, koskee ajoneuvojen joutokäyttöä. Joutokäyntirajoitus on osoittautunut ongelmalliseksi tarkkaan rajatuissa ajoneuvosiirtoon liittyvissä tehtävissä, eli siirronvalvojan tehtävissä. Siirronvalvojat ovat saaneet tienpidon tehtävää suorittaessaan pysäköintivirhemaksuja joutokäyntisäännöksen perusteella.

Siirronvalvonta on osa tienpitoa ja siihen käytetään pääsääntöisesti henkilöautoa, jota käytetään hyvin samantapaisesti kuin pysäköintivalvontaan käytettävää ajoneuvoa. Autoa joudutaan siirtokehotuskohdeissa siirtämään lyhyitä matkoja, osa kohteista saadaan kirjattua autosta, osassa käydään kävellen kirjaamassa. Joutokäyntirajoitus aiheuttaa tällaisessa työssä tietyissä sääolosuhteissa isoja ongelmia niin liikenneturvallisuuden (ikkunoiden huurtuminen jne.) kuin työturvallisuuden osalta autosta sisään ja ulos kuljettaessa ja siksi olisi perusteltua

antaa siirronvalvontaan käytettävälle ajoneuvolle poikkeus tyhjäkäyntisäännöksistä olosuhteiden sitä edellyttäessä

Poikkeus koskee hyvin rajattua ajoneuvojoukkoa koko maassa, kyseen tullee enintään muutama kymmenen autoa koko Suomessa. Näin ollen vaikutukset ympäristölle ovat minimaaliset, mutta kadunpidon sujuvuudelle ja taloudellisuudelle suuret. Sanamuoto voisi olla tällöin esimerkiksi:

[...] kiireellisessä tehtävässä olevan hälytysajoneuvojen, liikenteenvalvojan tai siirronvalvojan virkatehtävässä käyttämän ajoneuvon sekä katsastuksen osana toimitettavaan pakokaasumittaukseen odottavaa ajoneuvoa.

Muita näkökohtia

Yleisesti lakikokonaisuudessa tulisi huomioida hitaasti liikkuvien tai paikallaan olevien ajoneuvojen ja erityisesti työkoneneiden turvalliset sekä sujuvat toimintaedellytykset katu- tai piennaralueella suoritettavissa työtehtävissä. Lisäksi moottorityökoneelle on sallittava hinattavan lisälaitteen tai perävaunun hinaaminen liikenteessä.

Uudessa laissa on huomioitava jalankulkualueille, pyöräilyalueilla, ka-tualueilla ja välittömästi liikennealueen lähistöllä suoritettavien työtehtävien digitalisoinnin, automatisoinnin ja robotisoinnin mahdollistaminen. Lainsäädännön tulee mahdollistaa hyötyliikenteen nopea automatisointi sekä korkeasti automatisoidusti tai täysin automaattisesti suoritettavat työt liikenteen seassa.

Lakiin on kirjattava velvoite huomioida kadun koko poikkileikkauksen osalta ylläpidon tarvitsema tilaulottuma. Esteettömyyden varmistamiseksi on huomioitava katupinnan sekä siitä erotetun jalkakäytävän rakenteellinen tasaisuus. Tämä parantaa talvikunnossapidon toimintaedellytyksiä. Laissa on huomioitava sähköisen liikenteen latauspisteiden merkintäyksinkertaisella ja yksiselitteisellä liikennemerkillä. Ajoneuvojen latauspisteiden ennako-opastaminen on sallittava liikennemerkien

Käsittely

Vastaehdotus:
Hannu Tuominen:

Esitän kappaleen (25) viimeinen lause muutettavaksi:

"Suomen talviolosuhteista johtuen pelkät ajoratamerkinnot eivät kuitenkaan aina ole riittäviä, vaan pyöräkaista tulisi voida osoittaa myös liikennemerkillä."

Kannattaja: Laura Rissanen

Vastaehdotus:
Laura Rissanen:

Poistetaan kohdasta (9) seuraavat lauseet:

"Kaupunginhallitus ehdottaa, että esitysluonnosta tulisi täsmentää niin, että taajamissa ajoneuvojen suurin sallittu nopeus on 40 km/h, jollei liikennemerkillä ole osoitettu noudatettavaksi muuta nopeusrajoitusta. Nopeusrajoituksen muutos saisi kokonaisuudistuksen yhteydessä tarvitsemansa huomion."

Kannattaja: Arja Karhuvaara

1. äänestys:

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Hannu Tuomisen vastaehdotuksen mukaan

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 13

Veronika Honkasalo, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Silvia Modig, Osku Pajamäki, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Laura Rissanen, Pilvi Torsti, Hannu Tuominen, Mirka Vainikka

Tyhjä: 1
Tatu Rauhamäki

Poissa: 1
Lasse Männistö

Kaupunginhallitus hyväksyi Hannu Tuomisen vastaehdotuksen äänin 0 - 13 (1 tyhjä, 1 poissa).

2. äänestys:

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Laura Rissanen vastaehdotuksen mukaan

Jaa-äännet: 9

Veronika Honkasalo, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Silvia Modig, Osku

Pajamäki, Tuomas Rantanen, Pilvi Torsti, Hannu Tuominen, Mirka Vainikka

Ei-äännet: 5

Arja Karhuvaara, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki, Laura Rissanen

Poissa: 1

Lasse Männistö

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 9 - 5 (1 poissa).

Kaupunginhallitus hyväksyi Hannu Tuomisen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 31036024
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liikenne- ja viestintäministeriön lausuntopyyntö 15.2.2017
- 2 HE eduskunnalle tieliikennelaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi
- 3 lausunto Stara_170317.pdf
- 4 Ympäristökeskuksen lausunto kaupunginhallitukselle tieliikennelain kokonaisuudistuksesta allekirjoitettu.pdf
- 5 HKL:n lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Liikenne- ja viestintäministeriö

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa liikenne- ja viestintäministeriölle seuraavan lausunnon tieliikennelain kokonaisuudistusta koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvnro

F102012566

Yleinen arviointi

Tieliikennelainsäädännön kokonaisuudistusta on odotettu pitkään. Hallituksen esitysluonnos tieliikennelaiksi sisältää monia kannatettavia ja liikenneturvallisuutta parantavia uudistuksia. Uudistuksen myötä sääntelyä sujuvoitettaisiin korjaamalla voimassa olevan tieliikennettä koskevan lainsäädännön tulkinnanvaraisuuksia ja puutteita sekä varauduttaisiin tieliikenteen nopeaan tekniseen kehitykseen ja automaatioon.

Esitysluonnos selkeyttää raitioliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn liikennesääntöjä ja on myös monella tapaa selvä parannus pyöräilyn ja jalan kulun olosuhteisiin. Raitioliikenteen liikennesääntöjen huomioiminen kokonaisuutena on positiivista.

Erityisesti liikenneerikkomusten seuraamusjärjestelmän uudistaminen luo paremmat edellytykset liikenneturvallisuuden edistämiseksi taajaman alueella. Automaattisen kameravalvonnan soveltamisala liikenteenvalvonnassa laajenee selvästi. Kiinnijäämisriskin merkittävä kohoaaminen vaikuttaa ajokäyttäytymiseen ja sitä kautta turvallisuuteen. Samalla on kuitenkin huolehdittava, että poliisilla on riittävät henkilöresurssit siirrettävien kameroiden kierrättämiseen ja automaattisen valvonnan avulla kerätyn aineiston käsittelemiseen.

Helsingissä ilmanlaatu on ajoittain huono tai jopa erittäin huono vilkasliikenteisessä ympäristössä. Terveystieteiden kannalta haitallisin karkeiden hengitettävien hiukkasten lähde on liikenteen aiheuttama katupöly. Alueellisen nastamaksun mahdollistava lainsäädäntö on tavoiteltavaa jo lähitulevaisuudessa ongelman ratkaisemiseksi. Askel oikeaan suuntaan on nastarenkailla varustetuilta moottorikäyttöisiltä ajoneuvoilta ajon kieltävä liikennemerkki.

Helsingin kantakaupunki on ahdas ja ruuhkainen. Kaikilla kulkijoilla (kävely, pyöräily, linja-autot, raitiovaunut, jakeluliikenne, autoliikenne yms.) tulisi olla mahdollisimman sujuva liikkuvuus. Tulevina vuosina jakeluliikenteen suhteellinen osuus on kasvamassa. Näin ollen on välttämätöntä, että tieliikennelain uudistus ottaa huomioon lisääntyvän jakeluliikenteen tarpeet ja varautuu yhä suurempiin ristiriitoihin jakelun ja muiden kulkijoiden välillä.

Kaupunginhallitus ehdottaa, että esitystä tulisi muuttaa niin, että jalkakäytävää ja pyörätietä ei saa käyttää pysäyttämiseen, ellei liikennemerkillä toisin osoiteta. Näin toimitaan jo mm. Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa. Suomessakin kaupunkijakelu tulee hoitaa ensisijaisesti ajoradan reunasta aina, kun se on mahdollista. Poikkeuksellisesti jakeluliikenteen paikat voidaan osoittaa jalkakäytävälle ja/tai pyörätielle esitysluonnoksen merkillä C43 (Kuormauspaikka) ja tiemerkin M5 (Pysäyttämisauspaikka).

Lainsäädäntötyön keskeisiä tavoitteita oli, että uusi tieliikennelaki huomioi nykyistä paremmin liikenneturvallisuuden ja kansalaisten oikeusturvan. Tienkäyttäjryhmistä heikoimmassa asemassa ovat jalankulkijat, erityisesti lapset ja liikuntarajoitteiset, ja pyöräilijät. Heitä on liikenteessä erityisen paljon taajamissa. Yleisen nopeusrajoituksen alentaminen taajamissa on ollut keskusteluissa jo vuosia. Valtiovallan taholta tulisi antaa selkeä viesti taajamaan sopivasta yleisestä nopeusrajoituksesta.

Kaupunginhallitus ehdottaa, että esitysluonnosta tulisi täsmentää niin, että taajamissa ajoneuvojen suurin sallittu nopeus on 40 km/h, jollei liikennemerkillä ole osoitettu noudatettavaksi muuta nopeusrajoitusta. Nopeusrajoituksen muutos saisi kokonaisuudistuksen yhteydessä tarvitsemansa huomion. Taajaman nopeusrajoituksen päättämisessä tulisi ensisijaisesti ottaa huomioon liikenneturvallisuusseikat.

Pykäläkohtainen arviointi

Määritelmät, suojatie, 2 §

Suojatien merkintätapaa esitetään luonnoksessa muutettavaksi siten, että jatkossa suojatie merkittäisiin sekä liikennemerkillä että tiemerkinä.

Valtakunnallinen ohjeistuksen (mm. Kuntaliitto, Liikennemerkkien käyttö kaduilla) mukaan suojatiet merkitään nykyisinkin sekä liikennemerkillä että tiemerkinä. Talviolosuhteiden takia näin toimitaan pääsääntöisesti, mutta nykyinen lainsäädäntö jättää harkintavaltaa tienpitäjälle.

Helsingissä on noin 150 valo-ohjattua risteystä, joista suojatiemerkit poistettiin ennen-jälkeen tutkimuksesta saatujen tulosten perusteella 1990-luvun puolivälissä. Vaikutuksia selvitettiin ennakkoon poistamalla 11 valo-ohjatusta risteyksestä suojatiemerkit kesällä 1991. Vuosijaksojen 1986-1990 ja 1992-1994 välillä niissä ei tapahtunut kielteistä onnettomuuskehitystä, ja noin 1000 liikennemerkkiä poistettiin.

Nykyään tavoitteena on laajentaa jalankulkualueita, ja niiden kautta kulkee pyöräteitä. Liikennemerkkejä näihin usein kaupunkikuvallisesti herkkiin ja arvokkaisiin kohteisiin (mm. Kansalaistori) halutaan asettaa mahdollisimman vähän, mutta suojateitä on osoitettu harkitusti tiemerkinä. Jalankulkijan ja "ei moottoriajoneuvon" risteämiskohdissa tiemerkinä on ollut riittävä. Vastaavia jalankulkijan ja pyöräilijän risteämiskohtia ovat joukkoliikennepysäkit, joissa pysäkkikatokset muodostavat näkemäesteitä. Jalankulkijat on kaiteiden avulla ohjattu kauemmas katoksesta ja haluttuun pyörätien ylityskohtaan on jalankulkijoille ainoastaan maalattu suojatie. Autoliikenteen ja jalankulkijan risteämiskohtiin suojatiet merkitään liikennemerkillä ja tiemerkinä osaa valo-

ohjattuja suojateitä lukuun ottamatta. Esitysluonnosta tulisikin täsmentää niin, että suojatie on edelleen mahdollista merkitä joko tiemerkinällä tai liikennemerkillä taikka molemmilla.

On varmasti liikenneturvallisuuksyitä perusteltua, että suojatie merkitään mahdollisimman selvästi molemmilla tavoilla eli liikenteenohjauslaitteella ja tiemerkinöin. Kääntöpuolena asiassa on kuitenkin se, että suojatietä ei olisi ilman molempien kriteerien täyttymistä. Tämä saattaa muodostaa liikenneturvallisuusriskin, jos jalankulkija erehtyy suojatien olemassaolosta pelkkien tiemerkinöiden perusteella. Esimerkiksi kadunrakennuksen yhteydessä voi olla mahdollista, että tiemerkinät ja liikennemerkkien asentamiset toteutetaan eri aikaan. Lisäksi Suomen talviolosuhteista johtuen voi olla tilanteita, että ajoratamerkinät eivät näy, jolloin pelkkien liikennemerkkien perusteella ei voisi varmistua, onko kyseessä suojatie. Tiemerkinöiden tekeminen kylmään vuodenaikaan voi lisäksi olla teknisesti mahdotonta.

Risteys, 2 § 13 k

Esitysluonnoksen mukaan risteyksellä tarkoitetaan samassa tasossa oleva teiden risteämä, liittymä tai haarautuma. Risteykseen luettaisiin kuuluvaksi myös tällaisten risteämien, liittymien tai haarautumien muodostamat alueet.

Joidenkin liikennemerkkien vaikutusalue on sidottu risteykseen. Epäselvää on, muodostuuko risteys, kun esimerkiksi kadulta jalkakäytävän tai pyörätien ylityksen jälkeen tullaan ajoradalle, tai miten määritellään erillisen raitiotien ja kadun risteäminen. Myös esimerkiksi kadun ja huoltoaseman ajotie muodostaisivat tieliikenneläissa tarkoitetun risteuksen. Risteuksen määritelmää tulisikin täsmentää tai ainakin perusteluisa tulisi ottaa kantaa tavallisimpiin katuverkolla esiintyviin risteämispauksiin. Tällä on erityisesti merkitystä pysäyttämistä ja pysäköintiä koskevien liikennemerkkien asettamiseen.

Erotusalue, 2 ja 37 §:t

Esitysluonnoksessa on lisätty määritelmiin erotusalue, ja uutena liikennesääntönä erotusalueelle pysäyttämisen ja pysäköinti on kielletty. Erotusalueen määritelmää olisi syytä tarkentaa taajama-alueet huomioon ottaen, sillä taajama-alueilla olevat ajoradan ja jalkakäytävän tai pyörätien erottavat erotusalueet voisivat olla lyhytaikaiseen pysäyttämiseen kuormaamis- tai kuorman purkamistarkoituksessa paremmin soveltuvia alueita kuin jalkakäytävä, pyörätie tai ajorata.

Yleiset nopeusrajoitukset, 10 §

Lainsäädäntötyön keskeisiä tavoitteita oli, että uusi tieliikennelaki huomioi nykyistä paremmin liikenneturvallisuuden ja kansalaisten oikeusturvan. Tienkäyttäjryhmistä heikoimmassa asemassa ovat jalankulkijat, erityisesti lapset ja liikuntarajoitteiset, ja pyöräilijät. Heitä on liikenteessä erityisen paljon taajamissa. Yleisen nopeusrajoituksen alentaminen taajamissa on ollut keskusteluissa jo vuosia. Valtiovallan taholta tulisi antaa selkeä viesti taajamaan sopivasta yleisestä nopeusrajoituksesta.

Kaupunginhallitus ehdottaa, että esitysluonnosta tulisi täsmentää niin, että taajamissa ajoneuvojen suurin sallittu nopeus on 40 km/h, jollei liikennemerkillä ole osoitettu noudatettavaksi muuta nopeusrajoitusta. Nopeusrajoituksen muutos saisi kokonaisuudistuksen yhteydessä tarvitsemansa huomion. Taajaman nopeusrajoituksen päättämisessä tulisi ensisijaisesti ottaa huomioon liikenneturvallisuusseikat.

Kääntyminen, 23 §

Esitysluonnoksen 3 momentin mukaan risteyksestä saa poistua sopivinta ajokaistaa käyttäen muu liikenne huomioon ottaen, jos risteävällä ajoradalla on ajosuunnassa kaksi tai useampia ajokaistoja. Asetusta tieliikenteen liikennevaloista tulee tarkistaa tämän johdosta.

Polkupyöräilijän sekä taajaman ulkopuolella mopoilijan kääntyminen, 24 §

Esitysluonnoksen mukaan polkupyöräilijä saa jatkaa oikealla ajaen risteävän ajoradan yli. Esitystä tulisi täsmentää niin, että polkupyöräilijä saa jatkaa oikeanpuoleista suoraan ajavalle liikenteelle tarkoitettua ajokaistaa risteävän ajoradan yli.

Pysäyttäminen ja pysäköinti, pysäköinti vasemmalle puolelle, 36 §

Esitysluonnoksessa uutta on, että pysäköinti myös tien vasemmalle puolelle sallittaisiin kaksisuuntaisella tiellä taajamassa. Näin pysäköitäessä vaarana kuitenkin on, että kuljettaja ajaa pysäköintipaikalle ohittamatta pysäköintiä ohjaavaa liikennemerkkiä, jolloin liikenneturvallisuus saattaa vaarantua. Tähän liittyen olisi tarpeen täsmentää, että myös näin pysäköitäessä kuljettajan selonottovelvollisuuteen tulee kuulua pysäköintiä ohjaavien liikennemerkkien tarkistaminen.

Esitysluonnoksessa lisäksi mainitaan, että auton pysäköinti myös kaksisuuntaisen tien vasemmalle puolelle vähentää autoilua kaupunkien keskustoissa, jos pysäköintipaikka olisi helpoimmin saavutettavissa. Digitalisaation myötä on suunnitteilla myös muita pysäköintipaikan saavuttamista helpottavia ja autoilua keskustoissa vähentäviä palveluita, kuten ajantasainen tieto vapaista pysäköintipaikoista tietovaraston kautta.

Pysäköinti, selonottovelvollisuus

Pysäköinninvalvontaan liittyvien määritelmien ja liikennesääntöjen osalta esitysluonnoksessa nykytilaa kuvattaessa on kerrottu, että tienpitäjän asiana on merkkien kunnossapitäminen ja että pääsäännön mukaan tienkäyttäjän ei tarvitsisi pysähtyä ja puhdistaa liikennemerkkiä saadakseen selkoa esimerkiksi nopeusrajoituksesta. Kuitenkin esimerkiksi Helsingin hallinto-oikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisukäytännössä on todettu, että ajoneuvon kuljettajalla on selonottovelvollisuus pysäyttämistä ja pysäköintiä koskevista säännöistä ja merkeistä. Pysäköinninvalvonnan kannalta on erityisen tärkeää, että ajoneuvon kuljettajalla on edelleenkin selonottovelvollisuus pysäköintiä ja pysäyttämistä koskevista järjestelyistä.

Pyöräkaista, 37 §

Esitysluonnoksen mukaan pyöräkaistalla tarkoitetaan polkupyöräliikenteelle tarkoitettua, tiemerkinnoin osoitettua ajoradan pituussuuntainen osaa. Uutena liikennesääntönä pysäyttämisen ja pysäköinti pyöräkaistalle olisi kiellettyä. Suomen talviolosuhteista johtuen pelkät ajoratamerkinnot eivät kuitenkaan aina ole riittäviä, vaan pyöräkaistan osoittamista myös liikennemerkillä tulisi harvita.

Purku- ja lastaustoiminnot jalkakäytävällä ja pyörätiellä, 37 § 4 mom

Voimassa oleva tieliikennelaki sallii ajoneuvon pysäyttämisen jalkakäytävälle ja pyörätielle erityistä varovaisuutta noudattaen lyhyeksi ajaksi ajoneuvon nousemista, siitä poistumista, sen kuormaamista tai kuorman purkamista varten, milloin läheisyydessä ei ole käytettävissä muuta pysäyttämiseen sopivaa paikkaa ja pysäyttämiseen on pakottavia syitä. Pysäytetty ajoneuvo ei kuitenkaan saa kohtuuttomasti haitata jalkakäytävällä ja pyörätiellä kulkemista. Kuljettajan on tällöin pysyteltävä ajoneuvonsa läheisyydessä ja tarvittaessa siirrettävä ajoneuvo paikkaan, jossa se ei häiritse muuta liikennettä.

Nykyisessä laissa on monta epämääräistä ilmaisua. Tulkinnanvaraista on, mitä tarkoitetaan erityisellä varovaisuudella, kuinka lähellä pysäköintiin soveltuvan muun paikan tulee olla, mikä on kohtuuton tai kohtuullinen haitta jalan tai pyörällä kulkemiselle tai kuinka lähellä kuljettajan on pysyteltävä. Lisäksi on vaikeaa tulkita, milloin pysäytetyllä ajoneuvolla hoidetaan jakelua ja milloin se on vain muuten pysäköity. Nykyinen käytäntö ei ole toimiva, koska jalankulkijat ja pyöräilijät joutuvat jatkuvasti kiertämään jalkakäytävälle tai pyörätielle pysäytettyjä autoja.

Hallituksen esitysluonnos vastaa lähestulkoon nykyistä lakia tai jopa huonontaa jalankulkijan ja pyöräilijän asemaa, koska kuljettajan velvollisuus pysytellä ajoneuvon läheisyydessä on poistettu.

Helsingin kantakaupunki on ahdas ja ruuhkainen. Kaikilla kulkijoilla (kävely, pyöräily, linja-autot, raitiovaunut, jakeluliikenne, autoliikenne yms.) tulisi olla mahdollisimman sujuva liikkuvuus. Tulevina vuosina juuri jakeluliikenteen suhteellinen osuus on kasvamassa, johtuen digitalisatiosta ja internetkaupan, kotijakelun ja ns. palvelullistumisen lisääntymisestä. Näin ollen on välttämätöntä, että tieliikennelain uudistus ottaa huomioon lisääntyvän jakeluliikenteen tarpeet ja varautuu yhä suurempiin ristiriitoihin jakelun ja muiden kulkijoiden välillä.

Nykytilanteessa jakelu- ja huoltoautot aiheuttavat erityisesti jalkakäytävillä ja pyöräteillä sekä kävelykaduilla ja -alueilla merkittäviä vaikutuksia viihtyisyyteen ja turvallisuuteen sekä ilmansaaste- ja melupäästöjä. Tämä vähentää kävelyn ja pyöräilyn houkuttelevuutta. Jalankulkijat ja pyöräilijät joutuvat jatkuvasti kiertämään jalkakäytävillä ja pyöräteillä sekä kävelykaduille pysäytettyjä ajoneuvoja. Lainsäädännön valmistelun yhteydessä tehdyssä kansalaiskyselyssä asukkaista valtaosa (71 %) kannatti jakelupysäköinnin järjestämistä ajoradalla. Ai-noastaan 21 % kannatti pysäköintiä jalkakäytävällä tai pyörätiellä.

Kaupunginhallitus ehdottaa, että esitystä tulisi muuttaa niin, että jalkakäytävää ja pyörätietä ei saa käyttää pysäyttämiseen, ellei liikennemerkillä toisin osoiteta. Näin toimitaan jo mm. Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa. Suomessakin kaupunkijakelu tulee hoitaa ensisijaisesti ajoradan reunasta aina, kun se on mahdollista. Poikkeuksellisesti jakeluliikenteen paikat voidaan osoittaa jalkakäytävälle ja/tai pyörätielle esitysluonnoksen merkillä C43 (Kuormauspaikka) ja tiemerkinällä M5 (Pysäyttämisa rajoitus).

Lisäksi ajoneuvon kuormaamisen ja purkamisen määritelmää olisi syytä täsmentää, tarvittaessa esimerkiksi viittauksin oikeuskäytäntöön. Esimerkiksi Helsingin hallinto-oikeus ottaa toistuvasti kantaa siihen, mikä on ajoneuvon pysäyttämistä eli lyhytaikaista seisottamista kuorman purkamisen tai lastaamisen vuoksi. Esimerkiksi tavaroiden järjestelyä tai pakkaamista ei pidetä ajoneuvon kuorman purkamiseen tai lastaamisen nimenomaisesti liittyvänä toimintana.

Pysäköinti yksityiselle alueelle

Hallituksen esitysluonnoksesta puuttuu voimassa olevaan lakiin sisältyvä säännös luvattomasta pysäköinnistä yksityiselle alueelle. Voimassa olevan lain kaltainen lainkohta on tarpeellinen, jotta luvatonta pysäköintiä yksityiselle alueelle voidaan valvoa. Kielto pysäköidä yksityiselle alu-

eelle ilman alueen omistajan tai haltijan lupaa soveltuisi säädettäväksi esimerkiksi 38 §:ssä.

Liikuntarajoitteisen pysäköintitunnus, 39 §

Voimassa olevan lain ja esitysluonnoksen nojalla liikuntarajoitteisen pysäköintitunnuksella saa pysäköidä pihakadulla myös merkittyjen paikkojen ulkopuolella. Selvyyden vuoksi tämä mahdollisuus samoin kuin mahdollisuus pysäköidä pyöräkadulle olisi tarpeen mainita tässä lainkohdassa

Lisäksi selvyyden vuoksi esitöissä olisi myös syytä mainita, että mainittu tunnus ei oikeuta pysäköimään linja-autoille tai muulle tietylle ajoneuvoryhmälle varatulle paikalle taikka sähköauton latauspaikalle. Lisäksi voisi olla syytä todeta, että mainitun tunnuksen nojalla pysäköity ajoneuvo ei saisi haitata kohtuuttomasti muuta liikennettä.

Pysäköinnin alkamisaika, 41 §

Hallituksen esitysluonnoksessa esitetään luovuttavaksi kokonaan määrämuotoisen pysäköintikiekon käyttämisestä. Pysäköinnin alkamisaika olisi jatkossa ilmoitettava selkeästi havaittavalla tavalla, esimerkiksi digitaalisella laitteella tai paperilla. Pysäköinninvalvonnan näkökulmasta sääntelemättömät ilmoitustavat aiheuttavat kuitenkin epäselviä tilanteita käytännön valvontatoiminnassa ja mahdollisesti oikeusturvan vaarantumista. Esimerkiksi käsialojen epäselvyys ja vaihtelevuus tai sotkuiset kojelaudat heikentävät aikarajoituksen tasapuolisia ja yhdenvertaisia valvontamahdollisuuksia. Lainsäädännön tulisi kannustaa käyttämään ennemmin digitaalisia pysäköintikiekkoja kuin paperilappuja.

Ajoneuvon pysäyttämiseen liittyvät toimet, 42 §

Laissa säädettäisiin ajoneuvon pysäyttämiseen liittyvistä toimista. Pykälässä mainitaan mm. että on varmistettava, että ajoneuvo ei lähde itsestään liikkeelle sen ollessa pysähtyneenä tai pysäköitynä.

Pykälän perusteluissa olisi huomioitavat ajoneuvojen automaatio ja etäohjaus sekä kuvattava, miten pykälää näissä tilanteissa sovelletaan. Älyliikenteen kokeiluja, kuten mm. itseohjautuvien autojen käyttöönotto, ei tulisi estää liian yksityiskohtaisella säätelyllä.

Ajoneuvon säilyttäminen tiellä, 43 §

Esitysluonnoksen mukaan tielle ei saa jättää eikä tiellä saa säilyttää tai varastoida ajoneuvoa, jota ei käytetä liikenteessä. Pykälä on lähes saman sisältöinen kuin voimassa olevassa laissa. Nykyisen lain odotusarvot olivat suuret vuonna 2008 sen voimaan tullessa, mutta käytännössä se osoittautui harvoihin tilanteisiin sopivaksi.

Esitysluonnoksen tekstiä tulisi täsmentää. Lain yksityiskohtaisissa perusteluissa mainitaan, että "Liikennekäytöstä poisto tarkoittaa väliaikaista poistamista, eikä ole kohtuullista kieltää tällaisten ajoneuvojen säilyttämistä kadulla." Kaikenlaiseen pidempiaikaiseen säilyttämiseen tulisi voida puuttua, on se sitten ajoneuvon väliaikaista poistoa liikennekäytöstä tai trailerin/ peräkärryn käyttöä pari kertaa vuodessa. Säilyttäminen on väärin säännöllisesti kadunvarsipaikkoja tarvitsevia kohtaan. Omistajan vastuulla on etsiä säilytykseen sopivat paikat muualta kuin yleisiltä alueilta.

Kaupungeittain vaihtelevien soveltamiskäytäntöjen vuoksi ja siten vallitsevan oikeustilan selventämiseksi esimerkiksi esitöissä olisi tarpeen tarkemmin määritellä, mitä tosiasiallisella käyttämättömyydellä ja ilmeisen pysyvällä liikennekäytöstä poissaololla tarkoitetaan. Esimerkiksi jonkinlainen aikamääre katsastamattomuudelle tai määritelmä varastointitarkoitukselle selkeyttäisi lainkohdan tulkintaa ja epäselvää oikeustilaa. Esimerkiksi venetrailereiden pitkäaikaisesta säilyttämisestä rajoittamattomilla pysäköintipaikoilla pysäköinninvalvonta saa runsaasti palautetta.

Kävelykadulla ajaminen ja pysäköinti, 45 §

Kävelykadun ylittäminen moottorikäyttöisellä ajoneuvolla tulisi lisätä kävelykadun sääntöihin. Nykyisin se sallitaan lisäkilvellä.

Raitiovaunun kuljettamista koskevat muut liikennesäännöt, 64 § 2 mom

Esitysluonnoksen mukaan pihakadulla, kävelykadulla ja pyöräkadulla raitiovaunun nopeus on sovitettava jalankulun mukaiseksi, eikä se saa ylittää 20 kilometriä tunnissa. Tässä on ristiriita pyöräkadun liikennesäännön kanssa.

Liikenteenohjaus, liikenteenohjauslaitteet, 70 ja 71 §

Lausunnon antamista liikennemerkeistä, tiemerkinnoista ja liikennevalloista hankaloittaa se, ettei luonnosta Valtioneuvoston asetuksesta liikenteenohjauslaitteiden käytöstä tai Liikenteen turvallisuusviraston tarkemmista määräyksistä ole käytettävissä. Kun tarvittavat luonnokset ovat käytettävissä, on jatkovalmistelussa vielä syytä täsmentää erityisesti seuraavia asioita:

Esitysluonnoksen 2 momentin mukaan liikenteenohjauslaitteen asettaa kadulle, torille ja muulle vastaavalle liikennealueelle kunta. Muulle kuin maantielle ja edellä mainituille alueille merkit asettaa tienpitäjä saatuaan siihen kunnan suostumuksen.

Selvitysten mukaan suuri osa kunnista, mukaan lukien Helsinki, antaa suostumuksensa liikennemerkkien asettamiseen kaupungin omien alueiden ohella vain yksityisille teille. Nykykäytännön mukaan kunnat eivät osallistu muiden yksityisten alueiden suunnitteluun eivätkä myönnä suostumuksia liikenteen ohjauslaitteen asettamiseen

Esitysluonnoksen perusteluiden mukaan kunnan tulisi antaa suostumus sekä yleiselle liikenteelle tarkoitetun alueen että yleisesti liikenteeseen käytetyn alueen liikenteenohjauslaitteista riippumatta maa-alueen omistussuhteesta. Kyseisiä alueita olisivat mm. kauppojen, markettien, sairaaloiden ja virastojen pihat. Suostumuksen antaminen edellyttää hallintopäätöksen tekemistä. Kunta voisi esitysluonnoksen mukaan periä maksun suostumuksen käsittelystä aiheutuneista kustannuksista.

Nykykäytännön laajentaminen on resurssi- ja kustannusmielessä kyseenalaista saavutettaviin hyötyihin verrattuna. Hallintopäätös siirtää kuntien vastuulle yksityisten alueiden liikenteenohjausjärjestelyt. Hallintopäätösten määrän lisääminen on myös vastoin hallituksen norminpurkutalkoita.

Esitysluonnoksen perusteluissa mainitaan, että tieliikennelaissa säädetty liikenteenohjauslaitteet ovat tien tunnusmerkkejä. Niiden asettaminen muualle kuin tielle on kiellettyä. Asemakaavoissa on kuitenkin asuntorakentamiseen osoitetuilla tonteilla usein varattu alueen osia yleiselle jalankululle ja/tai pyöräilylle, joilla toisinaan on myös huoltoajo sallittu. Tämä tarkoittaa, että yksityisellä tontilla on tulevaisuudessa kahdenlaisia liikennemerkkejä; tieliikennelain mukaisia ja satunnaisia muunlaisia merkkejä. Osalle merkeistä vaaditaan kunnan suostumus, osalle ei. Tämä kehitys ei ole toivottavaa.

Esitysluonnoksen 4 momentin mukaan liikenteenohjauslaitteen asettamisesta on toimitettava tieto Liikennevirastolle liikenteenohjauslaitteen tallentamiseksi tie- ja katuverkon tietojärjestelmästä annetussa laissa säädettyyn tietojärjestelmään. Tarkoitus on hyvä ja kannatettava. Pidemmän ajan kuluessa tietoa on mahdollista hyödyntää automattisessa ajamisessa, mutta alkuvaiheessa Helsingin valmiudet toimittaa tietoa järjestelmään ovat rajalliset ja pitkä siirtymäaika on tarpeen.

Oikeustilan selventämisen kannalta on hyvä, että esitysluonnoksessa on avattu, mitä liikenteenohjauslaitteen asettamisella tarkoitetaan ja että kyseessä on julkisen vallan käyttäminen. Oikeustilaa selventää myös päätöksentekoon liittyvä, esitysluonnoksessa yksiselitteisesti mainittu muutoksenhakumahdollisuus. Epäselväksi kuitenkin jää, koskevatko lainkohdassa kuvatut menettelytavat myös tilapäisistä liikennejärjestelyistä päättämistä esimerkiksi tiellä tehtävän työn tai järjestettävän tapahtuman vuoksi. Näissä tilanteissa olisi tarpeen tietää, voiko kunta

esimerkiksi velvoittaa kadulla tai yleisellä alueella työtä tekevän tai työstä vastaavan asettamaan liikenteenohjauslaitteen tilapäistä liikennejärjestelyä koskevan päätöksen mukaisesti tai periä maksua siitä, että kunta asentaa päätöksen mukaiset merkit, kun työtä tehdään työstä vastaavan intressissä ja aloitteesta. Tilapäisiä liikennejärjestelyjä koskevat voimassa olevan lainsäädännön kohdat (tieliikenneasetus 182/1982, 49 ja 50 §:t) ovat osoittautuneet tältä osin puutteelliseksi ja epäselväksi, sillä ne sisältävät muun muassa viittauksen kumoutuneisiin kunnallisiin järjestyssäätöihin.)

Häiritsevän tai luvattoman laitteen asettaminen tielle, 73 §

Hallituksen esitysluonnoksen mukaan poliisi tai tienpitäjä voisi poistaa 1 momentin vastaisesti asetetun laitteen. Poistamisessa käytettävää menettelyä olisi tarpeen täsmentää esimerkiksi viittauksella hallintolain mukaiseen päätöksentekoon. Lainkohdassa tai perusteluissa tulisi myös kiinnittää huomiota vastaavaan järjestyslain (613/2003) säännökseen.

Liikennevalo-opastimet, 74 §

Esitysluonnoksen liitteen 2 kuvan 4 (nuolivalo) tekstiselitteeseen tulisi lisätä taulukon kohtien 1-3 ja 7 lisäksi viittaus kohtaan 5, mikä mahdollistaisi kuvan 5 kaltaisen opastimen käyttämisen tiettyyn suuntaan kääntyvälle liikenteelle.

Kuvassa 5 (vilkkuva punainen valo) uutena esitettävä vilkkuva punainen ilman samassa opastimessa olevaa keltaista valoa ei sovellu kovin hyvin käytettäväksi. Suoraan pimeästä opastimen tilasta syttyvä punainen valo ei anna tienkäyttäjälle aikaa reagoida veloitteeseen.

Kuvassa 8 (joukkoliikenneopastin) joukkoliikenneopastinta voinee luonnollisesti käyttää myös silloin, kun sillä ohjataan raitiovaunu- tai linja-autoliikennettä muusta liikenteestä erillään. Joukkoliikenne-opastimiin on tarpeen lisätä nuolelle vaihtoehtoinen opastinkuva, joka sallii etenemisen varovaisuutta noudattaen. Opastinkuvaa käytettäisiin tilanteissa, joissa ainoastaan osa raitioliikenteen konflikteista on ohjattu. Esimerkkinä tilanne, jossa kiertoliittymässä risteävä ajoneuvoliikenne pysäytetään, mutta risteävää jalankulkua ei ohjata. Näissä tilanteissa on tarpeen ilmaista raitiovaunun kuljettajalle, että ohjaus on toiminnassa. Opastinkuvan muodoksi esitetään kärjellään olevaa kolmiota, joka on käytössä Saksassa joukkoliikenneopastimissa.

Kuvassa 9 (polkupyöräopastin) polkupyöräopastimen kanssa ei ole teknisesti tai sekaantumisvaaran vuoksi järkevää käyttää erillisiä nuoliopastimia. Polkupyöräliikenteen ohjaaminen nuoliopastimen tapaan on kuitenkin tarpeellista, joten nuolikuvio tulisi tällaisissa tapauksissa in-

tegroida kunkin värin pyöräsymbolin yhteyteen. Kuvion mahdollisimman hyvän selkeyden vuoksi saattaisi tässä olla perusteltua käyttää kaikissa väreissä vihreän kaltaista nuolisymbolia (ei punaisessa ja keltaisessa käytettävää ääriiviivanuolta).

Etujajo-oikeus- ja väistämismerkkit, 77 §

Esitysluonnoksen 2 momentin mukaan pyörätiellä merkki sijoitetaan sen oikealle puolelle. Jos tällä tarkoitetaan välittömästi ajoradan vieressä sijaitsevaa pyörätietä, lisääntyy ns. "kärkikolmioiden" määrä kaksintaikolminkertaisiksi tilanteesta riippuen. Nykyisen lain tulkinnassa on lähdetty siitä, että ajoneuvoliikenteen väistämisvelvollisuutta osoittavat merkit koskevat myös ajoradan rinnalla olevan pyörätien liikennettä, vaikka merkit sijaitsevatkin pyörätien vasemmalla puolella. Tätä olisi syytä täsmentää ja sallia nykyinen käytäntö.

Kielto- ja rajoitusmerkit, 78 §

Esitysluonnoksen mukaan merkki C35 (nopeusrajoitusalue päättyy) osoittaa merkillä C34 (nopeusrajoitusalue) osoitetun nopeusrajoitusalueen päättymisen. Nopeusrajoitusalue päättyy myös toista nopeusrajoitusalueutta osoittavaan merkkiin. Nopeusrajoitusalueen tulisi päättyä myös merkkiin E22 (taajama päättyy). Tämä vähentäisi merkkejä taajaman rajalla.

Sääntömerkit, 80 §

Raitioliikenteen pysäkeillä on pääsääntöisesti selkeästi erottuva pysäkkikoroke. Korokkeita on myös monilla linja-autopysäkeillä. Pysäkkikorokkeilla pysäkin pituutta ilmaisevia tiemerkintöjä ei käytetä ja koroke itsessään osoittaa selkeästi pysäkin pituuden. Tämä tulisi huomioida myöskin pysäkkien pysäyttämisen ja pysäköintiä määrittelyssä esimerkiksi seuraavalla muotoilulla:

"Ajoneuvoa ei saa pysäyttää eikä pysäköidä pysäkkikorokkeen kohdalle, tai jos pysäkkilaituria ei ole, tiemerkinnöillä osoitetulla matkalla merkin kummallekann puolelle, tai jos merkintää ei ole, 12 metriä lähemmäksi merkkiä."

Raitiovaunupysäkkien osalta viimeinen 12 metrin sääntö on tarpeeton, koska nykyiset raitiovaunut ovat niin pitkiä, että koroketta tai merkintää on käytettävä.

Esitysluonnoksesta puuttuu liityntäpysäköintipaikan (E3) yhteydessä raitiovaunu. Liityntäpysäköintiviitassa (F18) raitiovaunu on esitetty.

Opastusmerkit, 81 §

Esitysluonnoksen yhteydessä ei ole kerrottu merkin sinisestä pohjaväristä. Kaikki muut värit on selitetty.

Jalankulkuopastus keskusta-alueiden lyhyillä opastettavilla reiteillä tulisi vapauttaa kokonaan tieliikennelainsäädännön ulkopuolelle. Näillä alueilla tienpitäjät voisivat käyttää oman brändinsä (väri, tunnukset) mukaisia jalankulkuopasteita.

Lisäkilpi, 82 §

Esitysluonnoksessa huoltoajon määritelmä on esitetty liitteen 3 taulukossa 8. Määritelmä on tärkeä ja sen siirtämistä yleisiin säännöksiin tulisi harkita.

Pituussuuntaiset merkinnät, 85 §

Esitysluonnoksen mukaan tilapäisissä liikennejärjestelyissä käytettävät pituussuuntaiset merkinnät olisivat keltaisia. Jos samanaikaisesti näkyisi sekä keltaisia että valkoisia pituussuuntaisia merkintöjä, olisi noudatettava ensisijaisesti keltaisia merkintöjä. Tällä seikalla voi olla liikenneturvallisuutta parantava vaikutus työmaihin ja muihin vastaaviin liittyvissä tilapäisissä liikennejärjestelyissä

Tiemerkinnät, 84-87 §

Esitysluonnoksen mukaan sulkuviivan, varoitusviivan ja sulkualan väri olisi valkoinen myös kun merkintä erottaa vastakkaiset liikennesuunnat. Samassa yhteydessä tulisi selvittää jäljelle jäävien keltaisten viivojen käyttöalueet ja merkitys.

Keltaisella yhtenäisellä reunamerkinnällä (M4) voidaan osoittaa linja-auton tai raitiovaunun pysäkkiin liittyvä pysäyttämisa rajoitus. Käytännössä uusien pysäkkien reunaan tehdään valkoisesta kivistä kiviraidat kontrastiksi näkövammaisista varten (kts. sääntömerkit). Vanhoilla pysäkeillä keltainen reunamerkintä voitaisiin korvata esim. leveällä valkoisella reunamerkinnällä. Risteysruudutus (M18) oli jo liikenne- ja viestintäministeriön myöntämässä kokeiluluvassa valkoinen. Pysäyttämisa rajoitus (M5) on usein maastossa toteutettu valkoisella vastoin kokeiluluvan keltaista väriä.

Keltaisesta tiemerkinväristä luopumista pysyvien järjestelyiden yhteydessä tulisi selvittää. Keltainen väri varattaisiin vain ja ainoastaan tilapäisten liikennejärjestelyiden tiemerkinnoille. Tällä saattaisi olla liikenneturvallisuutta parantava vaikutus.

Wienin tieliikennesopimuksen mukaan väistämisviivaa saa käyttää tehostamaan liikennemerkillä (B4 tai B5) osoitettua väistämisvelvollisuutta. Tanska on tehnyt sopimukseen varauksen siten, että väistämisviiva-

la voidaan osoittaa myös liikennesääntöön perustuva väistämisvelvollisuus. Tällaiselle väistämisviivan käytölle olisi tarvetta Suomessakin. Tulisi selvittää kansallisen tiemerkin tarve, jolla voidaan tehostaa liikennesääntöön väistämisvelvollisuutta. Merkin tarve korostuu pyöräteillä.

Muut tiemerkin, 87 § Esitysluonnoksessa mainitaan, että pihakadulla pysäköintialue voidaan osoittaa ilman liikennemerkkiä eli ainoastaan valkoista "P"-merkintää (M11) käyttäen. Suomen talviolosuhteissa tällaisen pysäköintipaikan havaitseminen voi kuitenkin olla mahdotonta.

Teknisen laitteen käyttö, 98 §

Esityksessä säädettäisiin teknisen laitteen käytöstä ajon aikana. Erityisesti pykälässä viitattaisiin viestintälaitteen, siis esimerkiksi matkapuhelimen käyttöön ajon aikana. Luonnoksen pykälässä halutaan myös mahdollistaa ajoneuvon ohjaaminen sen ulkopuolella esimerkiksi pysäköintitilanteessa. Tällaisen tekniikan hyödyntäminen voi edellyttää ajoneuvon kontrolloimista matkapuhelimella, ja siten viestintälaitteen käyttöä ajon aikana. Ylipäätään ajoneuvon etäohjaus voi edellyttää viestintälaitteen käyttöä. Pykälän perusteluissa olisikin kuvattava tarkemmin pykälän soveltamista etäohjaustapauksia.

Muut moottorikäyttöisen ajoneuvon ja raitiovaunun kuljettajan liikennesääntörikkomukset, 165 §

Esitysluonnoksen mukaan liikennevalon osoittaman velvollisuuden noudattamatta jättämisestä voidaan määrätä 100 euron liikennevirhemaksu. Liikenneturvallisuuden näkökulmasta liikennevalon noudattamatta jättäminen on moitittavampaa kuin monet muut pykälän sääntörikkomukset. Tämän takia valojen noudattamatta jättämisestä tulisikin harkita suurempaa liikennevirhemaksua, esim. samaa kuin tienkäyttäjän yleisestä rikkomuksesta määrättävä 170 euron maksu.

Muut moottorikäyttöisen ajoneuvon ja raitiovaunun käyttöä koskevat rikkomukset, 170 §

Ehdotuksen liikennevirhemaksua koskevan osan 170 § 1 momentissa määriteltäisiin, että joutokäynnistä voitaisiin määrätä liikennevirhemaksu. Laissa pysäköinninvalvonnasta (727/2011) 3 § määritellään pysäköintivirheeksi joutokäyntirikkomus. Pysäköintivalvontalain 2 § soveltamisalan rajauksessa on todettu, että joutokäyntivirheestä ei anneta pysäköintivirhemaksua, mikäli asia käsitellään rikosasioista säädettyssä järjestyksessä. Tämä poistuisi rikesakon poistuessa. On ongelmallista, että samasta rikkeestä on annettavissa kaksi eriävää ja erisuuruista rangaistusta. Perusteltua olisi, että vain toinen näistä olisi voimassa.

Raitiovaunun nopeusrajoitukset

Raitiotien kulkiessa kadun vieressä tai kokonaan kadusta erillään, sille tulee voida osoittaa oma nopeusrajoitus. Pikaraitioteillä yleisemminkin nopeusrajoituksia asetetaan yleensä hienojakoisemmin kuin ajoneuvo-liikenteelle eli esimerkiksi risteyksien ja pysäkkien kohdalla on omat rajoituksensa. Näistä syistä olisi perusteltua varata raitioliikenteelle omat nopeusrajoitusmerkit. Selkeyden vuoksi näitä merkkejä olisi syytä käyttää myös silloin, kun raitioliikenne noudattaa kadun nopeusrajoitusta. Vastaava käytäntö on voimassa mm. Sveitsissä, Ranskassa, Espanjassa ja Iso-Britanniassa. Toissijaisesti raitioliikenteen omia nopeusrajoitusmerkkejä voitaisiin käyttää vain raitioteillä tai ajoradasta erillisillä raitioteillä.

Vastuu ajoneuvokohtaisesta liikennevirhemaksusta, 175 §

Hallituksen esitysluonnoksen mukaan liikennevirhemaksusta on vastuussa ajoneuvon omistaja tai haltija, kuten on myös pysäköinninvalvonnasta säädetyn lain mukaan. Ajoneuvon omistajan tai haltijan on esitettävä todennäköisiä syitä vastuusta vapautumisen perusteluksi. Esitysluonnoksessa on mainittu, että yksi tällainen perustelu voi olla ajoneuvolla väärin pysäköineen henkilön nimen ilmoittaminen valvontaviranomaiselle. Pysäköinninvalvonnan osalta asiaa on käsitelty korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisussa 2014:104, jossa ajoneuvon omistajan ilmoittama pelkkä nimitieto riitti vastuusta vapautumiselle. Hallituksen esityksen perusteluissa olisi hyvä käydä läpi, mitä yksilöintitietoja ajoneuvon kuljettajasta tulisi ilmoittaa, että virhemaksusta vastuussa oleva ajoneuvon kuljettaja voidaan tavoittaa.

Tien tilapäinen sulkeminen ja työn tekeminen tiellä, 189 ja 190 §:t

Esitysluonnoksen ehdotus vastaa pääosin nykyisin voimassa olevaa lainsäädäntöä (tieliikenneasetus 182/1982, 49 ja 50 §:t). Tiellä tehtävään työhön liittyvää liikenteenohjausta ja tilapäisiä liikennejärjestelyjä koskevaa sääntelyä olisi kuitenkin tarpeen tarkentaa erityisesti ylempänä kohdassa Liikenteenohjauslaitteet mainituin tavoin, erityisesti yleisötapahtumien osalta.

Akselille tai telille kohdistuva suurin sallittu massa, 116 §

Esitysluonnoksessa sallitaan, kuten nykyisin voimassa olevassa ajoneuvoasetuksessakin, ns. telikevennyksen salliminen luistonestojärjestelmänä, mikäli siitä ei aiheudu tielle vahinkoa. Siltojen kansilla tätä ei kuitenkaan tulisi sallia. Helsingin siltatyypit ovat tämän osalta haavoittuvampia kuin muualla Suomessa.

Helsingissä on lisäksi runsaasti erilaisia maanalaisia rakenteita, muun muassa kansirakenteita, joiden kantavuus ei kestä painavia ajoneuvoja. Sallittujen ajoneuvomassojen kasvaminen voi tulevaisuudessa muo-

dostua ongelmaksi varsinkin tilanteissa, joissa suuria jakelu- tai muita ajoneuvoja kuljetetaan tai pysäytetään kantavuudeltaan rajoitetuilla ka-
tuosuuksilla, esimerkiksi kevyen liikenteen väylien silloilla tai kansilla.
Pysäköinnin ja pysäyttämisen kieltämistä tällaisilla rakenteilla olisi siis
tarpeen harkita.

Liikennemerkit, yleistä

Yleisesti liikenteeseen käytettyjen kauppojen, sairaaloiden ym. yksityis-
ten piha-alueiden liikennemerkit tulisi luonnoksen mukaan hyväksyttävä
kunnalla. Vaikka kunta voisi ehdotuksen mukaan periä luvista maksun,
Helsinki ei pidä käytäntöä kustannustehokkaana eikä mielekkäänä.

Pysäköintipaikkaa osoittava liikennemerkki, E2

Voimassa olevassa lainsäädännössä ei ole määritelty pysäköintipaik-
kaa osoittavalle P-liikennemerkillä vaikutusalue. Vaikutusalue saat-
taa näin ollen olla hyvinkin pitkä. Selkeyden vuoksi päättymistä osoitta-
van liikennemerkin pitäisi olla pakollinen, kun vaikutusalue on yli 30
metriä, kuten esimerkiksi nykyisin on liikennemerkin 371 osalta (liiken-
neminiisteriön päätös liikenteen ohjauslaitteista 203/1982, 19 §). Pysä-
köintipaikkaa osoittavat tiemerkinnot eivät talviolosuhteissa aina ole nä-
kyvissä, mikä saattaa aiheuttaa epävarmuutta pysäköinnin luvallisuus-
den arvioinnissa ja mahdollisesti liikenneturvallisuuden vaarantumista.

Siirtokehotusmerkki, I 13

Esitysluonnoksessa esitetään siirtokehotustaulua uudeksi liikennemer-
kiksi I 13. Tähän saakka siirtokehotustaulu ei ole ollut pysäköintiä oh-
jaava liikennemerkki, vaan sen tarkoituksena on ollut tiedottaa katualue-
ella tehtävästä työstä ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain
(828/2008) mukaisesti. Siirtokehotustaululla ei oikeuskäytännön nojalla
ole ollut vaikutusta muiden liikennemerkkien voimassaoloon. Tämä ti-
lanne on syytä säilyttää, sillä esimerkiksi siirtokehotuksen voimassa-
oal alueella muiden pysäköintiä ohjaavien liikennemerkkien peittäminen
aiheuttaisi kohtuutonta viivästystä ja haittaa muun muassa kunnossa-
ja puhtaanapitotöille, tilapäisille liikennejärjestelyille sekä pysäköinnin-
valvonnalle. Selvyyden vuoksi siirtokehotustaulun oikeudellista määrit-
telyä, merkitystä ja vaikutusalueita olisi tarpeen täsmentää esitysluon-
noksessa esitetystä. Esimerkiksi Helsingin hallinto-oikeuden ratkaisu-
käytännön mukaan siirtokehotustaulun voimassaolo päättyy seura-
vaan siirtokehotuskylttiin tai seuraavaan risteykseen.

Esitysluonnoksessa lisäksi mainitaan, että siirtokehotuksessa voidaan
kertoa siirtokehotuksen syy, voimassaoloaika, yhteystiedot ja muita tar-
vittavia tietoja. On kuitenkin olennaista, että merkistä ilmenee sen syy
ja voimassaoloaika, jotta ajoneuvoa pysäköitäessä on mahdollista va-

rautua muuttuviin olosuhteisiin. Myös nykyisin merkin taustapuolella oleva kuva henkilöautoa hinaavasta hinausautosta on käytännössä havaittu tehostavan merkin havaittavuutta ja vähentämän toteutettuja ajoneuvojen siirtoja.

Muutos liikennemerkiksi esityksessä esitetyssä muodossa on ongelmallinen. Täsmennyksenä tulisi kuitenkin lisätä ”Tienpitoon liittyvien töiden vuoksi asetettava siirtokehotus on pohjaväritään keltainen. Muiden syiden vuoksi asetettava siirtokehotus on pohjaväritään valkoinen.”

Perusteluna edellä esitetulle jaottelulle on, että katualueiden varauksissa käytettävissä merkeissä on osoittautunut olevan ongelmia merkitsemis- ja asettamiskäytännöissä. Nämä ovat aiheuttaneet ongelmia tienpitoon liittyvissä toiminnoissa. Siirtokehotuksien värierottelu tukisi nykyistä käytäntöä ja parantaisi tienpitoon liittyvien merkkien havaittavuutta.

Myös liikenteenohjauslaitteen asettamiseen esitysluonnoksen mukaisesti kuuluvan valituskelpoisen hallintopäätöksen teko esimerkiksi kunnossapitoon liittyvissä tilapäisissä liikennejärjestelyissä on niiden suuren määrän takia epärealistista toteuttaa suuruudeltaan Helsingin kokoisessa kaupungissa. Pelkästään tavanomaiseen kadun kunnossapitoon liittyviä tilapäisiä liikennejärjestelyjä, joihin liittyy ajoneuvojen siirtoja, tehdään Helsingissä noin neljä tuhatta vuosittain. Esitysluonnoksen mukainen menettely vaikeuttaisi kunnossapitotoimintaa ja sitoisi kohtuuttomasti resursseja.

Reunapaalu, I 12

Reunapaalun väriksi tulisi harkita keltaista. Reunapaalu muodostaa tärkeän optisen ohjauksen välineen alemman tieverkon teillä, jotka ovat usein kapeita ja reunapaalu on usein myös sijoitettu siten, että se jää osin aurauklumen peittämäksi tai likaantuu herkästi. Paalun näkyvyyttä olisi mahdollista parantaa keltaisella värillä.

Risteysruudukko

Esityksessä risteysruudukko on väritään keltainen. Esitetään ruudukon väriksi jatkossakin valkoista nykykäytännön mukaan. Perusteluina voidaan esittää seuraavaa:

Käytännössä kaikki ruudukot ovat nykyisin valkoisia ja sijaitsevat käytännössä alueilla, jotka pidetään lumettomina läpi vuoden. Keltainen väri ei tuo siten havaittavuuteen merkittävää etua. Keltaisten merkintöjen tekeminen laadukkaasti on vaikeaa. Ristikot sijaitsevat tyypillisesti kohdissa, jossa on vilkas liikenne. Tällöin ainoa hyvin käyttöä kestävä tapa on tehdä ne massamerkintänä. Keltaisen massan käyttö tuo kui-

tenkin suuria haasteita, koska sen tarve on jatkossa erittäin vähäinen pituussuuntaisten keltaisten merkintöjen pääsääntöisesti poistuessa. Keltaisen massamerkinnän tekeminen edellyttää käytännössä kahta erillistä merkintäpataa, keltaiselle ja valkoiselle värille omansa, jotta värit pysyvät merkintävaiheessa halutunlaisina ja puhtaina. Kokemuksista tiedetään yhdellä padalla tehtävän keltaisen ja valkoisen johtavan helposti tulokseen, jossa valkoisen sävy on käytännössä kellertävä pitkään keltaisen massan käytön jälkeen seuraavissa massaerissä. Tämä kahden padan vaatimus rajaa heti sitä, missä määrin kunnat ja urakoitsijat pystyvät tekemään töitä suurten laitekulujen vuoksi. Tämä puolestaan edelleen rajaa sitä, kuinka nopeasti merkintöjä pystytään uusimaan tai korjaamaan. On tärkeää huomata ero muiden keltaisten merkintöjen (M4, M5) ja risteysruudukon (M18) välillä on työtekninen ero, pysäyttämisaerä (M4) ja keltainen reunamerkintä (M5) joutuvat paljon pienemmälle kulutukselle, ovat laajuudeltaan pienempiä ja ne voidaan tehdä sijaintinsa vuoksi käytännössä aina maalaamalla, jolloin vaihto eri värien välillä ei ole samanlainen ongelma kuin massamerkinnoissä.

Ajoneuvon joutokäytön kiellot

Lakiesityksen 55 § Moottorikäyttöisen ajoneuvon tarpeettoman joutokäytön kiellon, koskee ajoneuvojen joutokäyttöä. Joutokäytörajoitus on osoittautunut ongelmalliseksi tarkkaan rajatuissa ajoneuvosiirtoon liittyvissä tehtävissä, eli siirronvalvojan tehtävissä. Siirronvalvojat ovat saaneet tienpidon tehtävää suorittaessaan pysäköintivirhemaksuja joutokäytösääntöjen perusteella.

Siirronvalvonta on osa tienpitoa ja siihen käytetään pääsääntöisesti henkilöautoa, jota käytetään hyvin samantapaisesti kuin pysäköintivalvontaan käytettävää ajoneuvoa. Autoa joudutaan siirtokehotuskohdeissa siirtämään lyhyitä matkoja, osa kohteista saadaan kirjattua autosta, osassa käydään kävellen kirjaamassa. Joutokäytörajoitus aiheuttaa tällaisessa työssä tietyissä sääolosuhteissa isoja ongelmia niin liikenneturvallisuuden (ikkunoiden huurtuminen jne.) kuin työturvallisuuden osalta autosta sisään ja ulos kuljettaessa ja siksi olisi perusteltua antaa siirronvalvontaan käytettävälle ajoneuvolle poikkeus tyhjäkäytösääntöjen osuhteiden sitä edellyttäessä

Poikkeus koskee hyvin rajattua ajoneuvjoukkoa koko maassa, kyseen tullee enintään muutama kymmenen autoa koko Suomessa. Näin ollen vaikutukset ympäristölle ovat minimaaliset, mutta kadunpidon sujuvuudelle ja taloudellisuudelle suuret. Sanamuoto voisi olla tällöin esimerkiksi:

[...] kiireellisessä tehtävässä olevan hälytysajoneuvojen, liikenteenvalvojan tai siirronvalvojan virkatehtävässä käyttämän ajoneuvon sekä

katsastuksen osana toimitettavaan pakokaasumittaukseen odottavaa ajoneuvoa.

Muita näkökohtia

Yleisesti lakikokonaisuudessa tulisi huomioida hitaasti liikkuvien tai paikallaan olevien ajoneuvojen ja erityisesti työkonekoneiden turvalliset sekä sujuvat toimintaedellytykset katu- tai piennaralueella suoritettavissa työtehtävissä. Lisäksi moottorityökoneelle on sallittava hinattavan lisälaitteen tai perävaunun hinaaminen liikenteessä.

Uudessa laissa on huomioitava jalankulkualueille, pyöräilyalueilla, katualueilla ja välittömästi liikennealueen lähistöllä suoritettavien työtehtävien digitalisoinnin, automatisoinnin ja robotisoinnin mahdollistaminen. Lainsäädännön tulee mahdollistaa hyötyliikenteen nopea automatisointi sekä korkeasti automatisoidusti tai täysin automaattisesti suoritettavat työt liikenteen seassa.

Lakiin on kirjattava velvoite huomioida kadun koko poikkileikkauksen osalta ylläpidon tarvitsema tilaulottuma. Esteettömyyden varmistamiseksi on huomioitava katupinnan sekä siitä erotetun jalkakäytävän rakenteellinen tasaisuus. Tämä parantaa talvikunnossapidon toimintaedellytyksiä. Laissa on huomioitava sähköisen liikenteen latauspisteiden merkintäyksinkertaisella ja yksiselitteisellä liikennemerkillä. Ajoneuvojen latauspisteiden ennako-opastaminen on sallittava liikennemerkein

Esittelijän perustelut

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää 21.4.2017 mennessä mm. Helsingin kaupungilta lausuntoa tieliikennelain kokonaisuudistuksesta (lausuntopyyntö ja hallituksen esitysluonnos tieliikennelainsäädännön liitteet 1 ja 2).

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi tieliikennelaki, jolla toteutetaan hallitusohjelman kärkihankkeita digitaalisen kasvu ympäristön rakentamiseksi sekä säädösten sujuvoittamiseksi. Esityksellä toimeenpannaan valtioneuvoston tekemä periaatepäätös tieliikenteen turvallisuudesta. Tieliikennelaissa koottaisiin yhteen liikenteessä käyttäytymisen säännöt. Näitä olisivat liikenteen yleiset periaatteet, liikennesäännöt ja ajoneuvojen käyttämisestä tiellä koskevat säännöt. Myös liikenteenohjauksesta ja liikenteenohjauksessa käytettävistä laitteista ja merkeistä säädettäisiin. Sen lisäksi säädettäisiin lain rikkomisesta määrättävästä liikennevirhemaksusta ja sen järjestelmästä.

Lain tavoitteena olisi muun muassa vähentää byrokratiaa ja lisätä tienkäyttäjien omaa vastuullisuutta liikenneturvallisuudesta, liikenteen sujuvuudesta ja ympäristöstä. Yksittäisten säännösten määrää kokonaisu-

dessa vähennettäisiin. Säännösten kirjoitustapaa täsmennettäisiin, yksinkertaistettaisiin ja nykyaikaistettaisiin.

Sääntelyä uudistamalla vastattaisiin paremmin perustuslain, kansainvälisten sopimusten ja EU:n lainsäädännön asettamiin vaatimuksiin. Tieliikenteen nopea tekninen kehitys ja automaatio otettaisiin voimassa olevaa lainsäädäntöä paremmin huomioon. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2017 aikana. Ehdotetussa tieliikennelaissa on joitain siirtymäaika koskevia säännöksiä.

Saadut lausunnot

Asiassa on saatu lausunnot kaupunkisuunnittelulautakunnalta, yleisten töiden lautakunnalta, HKL:ltä, Helsingin rakentamispalvelu Staralta ja ympäristökeskukselta. Lausuntoa on valmisteltu kansliassa yhdessä talous- ja suunnitteluosaston kanssa. Lausunnot ovat kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Kaupunkisuunnittelulautakunta katsoo mm., että esitysluonnos selkeyttää raitioliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn liikennesääntöjä ja on myös monella tapaa selvä parannus pyöräilyn ja jalankulun olosuhteisiin. Raitioliikenteen liikennesääntöjen huomioiminen kokonaisuutena on positiivista. Liikenneturvallisuuden edistämiseksi taajaman alueella. Alueellisen nastamaksun mahdollistava lainsäädäntö on tavoiteltavaa jo lähitulevaisuudessa ongelman ratkaisemiseksi. Askel oikeaan suuntaan on nastarenkailla varustetuilta moottorikäyttöisiltä ajoneuvoilta ajon kieltävä liikennemerkki. Lautakunta ehdottaa, että taajamissa ajoneuvojen suurin sallittu nopeus on 40 km/h, jollei liikennemerkillä ole osoitettu noudatettavaksi muuta nopeusrajoitusta. Lisäksi lautakunta esittää lukuisia täsmennyksiä lakiehdotuksen yksittäisiin pykäläkohtiin. Lautakunnan esitykset on sisällytetty lausuntotekstiin.

Yleisten töiden lautakunta uudistuksen tavoitteita tarpeellisina ja perusteltuina ja esittää lukuisia täsmennyksiä lakiehdotuksen yksittäisiin pykäläkohtiin. Lautakunnan esitykset on sisällytetty lausuntotekstiin.

HKL katsoo, että lakiehdotuksessa määritellään raitiovaunu siten, että raitiovaunu on kiskoilla kulkeva pakko-ohjattu laite, joka liikennöi raitioverkon avulla. Jatkossa jalankulkija ei pihakadulla ja kävelykadulla saisi tarpeettomasti estää ajoneuvo- ja raitiovaunuliikennettä. Lakiehdotuksessa raitiotie rinnastetaan ajorataan. Viestintävälinettä, esim. kännykkää, ei saisi käyttää ajon aikana siten, että pitää sitä kädessään. HKL haluaisi tähän poikkeuksen esimerkiksi raitiovaunujen hinaustilanteita varten. Jatkossa liikennesäännöissä määrättäisiin, että hälytysajoneuvon ja kulkueen lisäksi raitiovaunulle olisi annettava esteetön kulku.

Suojatiellä raitiovaunun kuljettajan olisi kuitenkin annettava jalankulkijalle esteetön kulku.

Helsingin rakentamispalvelu Stara katsoo, että yleisesti lakikokonaisuudessa tulisi huomioida hitaasti liikkuvien tai paikallaan olevien ajoneuvojen ja erityisesti työkonekoneiden turvalliset sekä sujuvat toimintaedellytykset katu- tai piennaralueella suoritettavissa työtehtävissä. Tietä kunnostavan ajoneuvon ohittamisesta tai sen kohtaamisesta on säädetty jo nyt laissa, mutta ei vielä riittävästi toiminnallisen turvallisuuden kannalta kunnossapidon tai ajoneuvosiirtojen tehtävissä. Lisäksi moottorityökoneelle on sallittava hinattavan lisälaitteen tai perävaunun hinaaminen liikenteessä.

Lisäksi Stara toteaa, että laissa on selkeästi mahdollistettava ammattimainen jakelupysäköinti ja -pysäyttäminen. Jakelupysäköintiä ja -pysäyttämistä ei saa kieltää. Lain on mahdollistettava toiminnallisesti sujuva ja turvallinen jakelu- ja huoltoliikenteen lastaaminen, purkaminen ja työskentely.

Uudessa laissa on huomioitava jalankulkualueille, pyöräilyalueilla, katualueilla ja välittömästi liikennealueen lähistöllä suoritettavien työtehtävien digitalisoinnin, automatisoinnin ja robotisoinnin mahdollistaminen. Lainsäädännön tulee mahdollistaa hyötyliikenteen nopea automatisointi sekä korkeasti automatisoidusti tai täysin automaattisesti suoritettavat työt liikenteen seassa.

Vielä Stara toteaa, että kaikkien eritasoisten tienkäyttäjien asema ja esteettömyys voidaan turvata liikenneympäristössä, on laissa otettava vahvasti kantaa myös tie- ja katualueen ylläpidettävyyteen koneellisesti. Liikennealueen suunnittelussa on suuri riski, että kadun tai tien ylläpitotehtävien tilatarvetta ei huomioida suunnittelussa tai liikennealueen toteutuksessa. Tästä aiheutuu varsinkin talvella erityisesti lasten, vammaisten ja vanhusten liikkumisen turvallisuutta vakavasti heikentäviä ongelmia. Tilanpuutteen aiheuttamia koneellisen ylläpitotyön ongelmia on tyypillisesti kaupunkialueen katutilan poikkileikkauksessa niin leveys kuin korkeussuunnissakin. Lakiin on kirjattava velvoite huomioida kadun koko poikkileikkauksen osalta ylläpidon tarvitsema tilaulottuma. Esteettömyyden varmistamiseksi on huomioitava katupinnan sekä siitä erotetun jalkakäytävän rakenteellinen tasaisuus. Tämä parantaa talvikunnossapidon toimintaedellytyksiä. Laissa on huomioitava sähköisen liikenteen latauspisteiden merkintäyksinkertaisella ja yksiselitteisellä liikennemerkillä. Ajoneuvojen latauspisteiden ennako-opastaminen on sallittava liikennemerkein. Staran lausumat on huomioitu lausunnossa.

Ympäristökeskus ehdottaa lausunnossaan, että jalkakäytävälle tai pyörätielle voitaisiin liikennemerkein osoittaa pysäköinti- tai pysäyttämipaikkoja, jotka on varattu ajoneuvoille, joilla on erityinen jakeluliiken-

teen pysäköintitunnus. Tarvittaessa, esimerkiksi kauppojen edustalla, ajoradan reuna pidettäisiin jakeluliikennettä varten vapaana muusta pysäköinnistä joko jatkuvalla tai aikarajoitetulla pysäköintikiellolla. Jakeluliikenteen pysäköintitunnukseen olisi mahdollisuus liittää esimerkiksi kannustimia vähäpäästöisen ja hiljaisen kaluston edistämiseksi. Pysäköintitunnuksen perustaminen Helsinkiin on kirjattu toteutettavaksi Helsingin Citylogistiikan toimenpideohjelmassa, mikäli tuleva lainsäädäntö sen mahdollistaisi. Älyliikenteen työkaluja käyttämällä olisi mahdollista kehittää muun muassa jakeluliikenteen pysähtymispaikkojentunnistamista ja varaamista, mikä edistäisi citylogistiikan toimivuutta.

Tieliikennelain keskeisiksi ehdotukset lakiluonnoksessa ovat seuraavat:

Suojatien määritelmä uudistettaisiin. Suojatie olisi merkittävä sekä liikennemerkillä että tiemerkinällä

Merkinnät parantavat suojatien havaittavuutta kaikkien tienkäyttäjien kannalta.

Raitiovaunun kuljettamisen sääntöjä täsmennettäisiin. Raitiovaunulle olisi annettava esteetön kulku

Suojatiellä raitiovaunun kuljettajan olisi kuitenkin annettava jalankulkijalle esteetön kulku. Pihakadulla tai kävelykadulla raitiovaunun nopeus olisi sovitettava jalankulun mukaiseksi eikä se saisi ylittää 20 kilometriä tunnissa

Raitiovaunua kuljettaessa noudatettavat ajoneuvon kuljettamiseen liittyvät säännöt on erikseen lueteltu.

Pyöräillä voisi yksisuuntaisella ajoradalla ajosuuntaa vastaan, jos tästä olisi ilmoitettu liikennemerkillä

Hajallaan olevat ajoneuvon väistämissäännöt koottaisiin yhteen pykälään. Uusi sääntö olisi se, että jalkakäytävän tai pyörätien ylittävän ajoneuvon olisi väistettävä jalankulkijaa, pyöräilijää sekä jalkakäytävän tai pyörätien takana olevan ajoradan liikennettä.

Ajoneuvon pysäköinti kulkusuunnassa myös vasemmalle puolelle tietä sallittaisiin, jos se tapahtuisi muita tienkäyttäjiä vaarantamatta ja haittaamatta. Sääntö sujuvoittaisi pysäköintiä kaupunkien keskustoissa

Liikenteen turvallisuusvirastosta tulisi keskeinen toimija liikenteenohjausjärjestelmässä. Virasto voisi kokeilutarkoituksessa myöntää luvan poiketa ohjauslaitteen käyttämisestä annetuista säännöksistä ja voisi lisäksi antaa tarkempia määräyksiä liikenteen ohjauslaitteiden väreistä, rakenteesta ja mitoituksesta.

Päätöksentekoa liikenteenohjauslaitteista tarkennettaisiin.

Ohjauslaitteista päättäisi maantielle tienpitoviranomainen.

Kadulle, torille ja muulle vastaavalle liikennealueelle laitteesta päättäisi kunta sekä muulle kuin edellä mainitulle teialueelle muu tienpitäjä saatuun siihen kunnan suostumukseen.

Pysyviä liikenteenohjauslaitteita koskeva päätös olisi toimitettava Liikennevirastolle ohjauslaitteita koskevan paikkatiedon tallentamiseksi. Avoin tieto mahdollistaa optimaalisten reittivalintojen tekemisen ja varoitusten saamisen ajoneuvon tietojärjestelmään. Pidemmän ajan kuluessa tietoa on mahdollista hyödyntää automaattisessa ajamisessa.

Joukkoliikenneopastin olisi uusi liikennevalo-opastin. Raitiovaunuille tarkoitettu valkoista valoa näyttävä liikennevalo-opastin laajennettaisiin koskemaan myös linja-autoja.

Polkupyöräopastimen ulkonäköä muutettaisiin niin, että opastimen valoaukossa olisi polkupyöräsymboli

Uusia kielto- ja rajoitusmerkkejä olisivat mm. nastarenkaiden käytön kieltä ja lastauspaikka.

Ajosuunnassa vasemmalla puolella sijaitsevan pyörätien käyttövelvollisuutta lievennettäisiin.

Sääntömerkeissä linja-auton pysäkkimerkit yhdistettäisiin. Pyöräkatu olisi uusi liikennemerkki.

Pyöräkadulla autoilijan tulisi muun muassa sovittaa nopeutensa pyörien liikenteen mukaiseksi.

Opastusmerkeissä suunnistustaulujen ja muiden opastusmerkkien ulkonäköä tarkistettaisiin sekä määriteltäisiin uusia tauluvaihtoehtoja niin auto- kuin polkupyöräliikenteelle.

Uusi lisäkilpi olisi muun muassa sähkökäyttöisen ajoneuvon lataukseen tarkoitettu paikka.

-Kaksisuuntaisesta pyörätiestä varoittavaa lisäkilpeä olisi aina käytettävä aina kärkikolmion yhteydessä, kun paikalla on kaksisuuntainen pyörätie.

Pyörätien jatke merkittäisiin tiemerkinä vain, kun autoilija olisi väistämismuuttainen liikennemerkkin perusteella tai liikennevalo-ohjatussa ylityksessä. Muutos olisi liikenneturvallisuusmielessä mielessä tärkeä väistämismuuttamisen ymmärrettävyyden kannalta. Muutoksella liikennesääntö ja liikennejärjestely saataisiin tukemaan paremmin toisiaan.

18.04.2017

Uusi tiemerkinä olisi mm. risteysruudutus, jolla pyritään vähentämään risteysten tukkoon ajamista.

Tieliikenteen vähäisten rikkomusten seuraamusjärjestelmä uudistettaisiin.

Rikesakkoihin ja sakkomenettelyyn liittyvästä järjestelmästä luovuttaisiin ja säädettäisiin uusi, laaja-alainen tieliikenteen sanktiomaksu, liikennevirhemaksu, järjestelmiseen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 31036024
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liikenne- ja viestintäministeriön lausuntopyyntö 15.2.2017
- 2 HE eduskunnalle tieliikennelaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi
- 3 lausunto Stara_170317.pdf
- 4 Ympäristökeskuksen lausunto kaupunginhallitukselle tieliikennelain kokonaisuudistuksesta allekirjoitettu.pdf
- 5 HKL:n lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Liikenne- ja viestintäministeriö

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Lausunnonantajat

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 10.04.2017 § 374

HEL 2017-001879 T 03 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Käsittely

10.04.2017 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle Hannu Oskalan ehdotuksesta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 31036024
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 28.03.2017 § 165

HEL 2017-001879 T 03 00 00

Hankenumero 5264_117

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Tieliikennelainsäädännön kokonaisuudistusta on odotettu pitkään. Hallituksen esitysluonnos tieliikennelaiksi sisältää monia kannatettavia ja liikenneturvallisuutta parantavia uudistuksia.

Erityisesti liikenerikkomusten seuraamusjärjestelmän uudistaminen luo paremmat edellytykset liikenneturvallisuuden edistämiseksi taajaman alueella. Automaattisen kameravalvonnan soveltamisala liikenteenvalvonnassa laajenee selvästi. Kiinnijäämisriskin merkittävä kohominen vaikuttaa ajokäyttäytymiseen ja sitä kautta turvallisuuteen. Samalla on kuitenkin huolehdittava, että poliisilla on riittävät henkilöresurssit siirrettävien kamaroiden kierrättämiseen ja automaattisen valvonnan avulla kerätyn aineiston käsittelemiseen.

Raitioliikenne laajenee lähitulevaisuudessa myös Helsingin ulkopuolelle. Raitioliikenteen liikennesääntöjen huomioiminen kokonaisuutena on positiivista. Kokonaisuudistus on myös monella tapaa selvä parannus pyöräilyn ja jalankulun olosuhteisiin.

Helsingissä ilmanlaatu on ajoittain huono tai jopa erittäin huono vilkasliikenteisessä ympäristössä. Terveystieteiden kannalta haitallisin karkeiden hengitettävien hiukkasten lähde on liikenteen aiheuttama katupöly. Alueellisen nastamaksun mahdollistava lainsäädäntö on tavoiteltavaa jo lähitulevaisuudessa ongelman ratkaisemiseksi. Askel oikeaan suun-

taan on nastarenkailla varustetuilta moottorikäyttöisiltä ajoneuvoilta ajon kieltävä liikennemerkki.

Määritelmät, suojatie, 2 §

Suojatien merkintätapaa on ehdotettu lakiluonnoksessa muutettavaksi siten, että jatkossa suojatie merkittäisiin sekä liikennemerkillä että tiemerkinnoin.

Valtakunnallinen ohjeistuksen (mm. Kuntaliitto, Liikennemerkkien käyttö kaduilla) mukaan suojatiet merkitään nykyisinkin sekä liikennemerkillä että tiemerkinnoilla. Talviolosuhteiden takia näin toimitaan pääsääntöisesti, mutta nykyinen lainsäädäntö jättää harkintavaltaa tienpitäjälle.

Helsingissä on noin 150 valo-ohjattua risteystä, joista suojatiemerkit poistettiin ennen-jälkeen tutkimuksesta saatujen tulosten perusteella 1990-luvun puolivälissä. Vaikutuksia selvitettiin ennakkoon poistamalla 11 valo-ohjatusta risteyksestä suojatiemerkit kesällä 1991. Vuosijaksojen 1986-1990 ja 1992-1994 välillä niissä ei tapahtunut kielteistä onnettomuuskehitystä, ja noin 1000 liikennemerkkiä poistettiin.

Nykyään tavoitteena on laajentaa jalankulkualueita, ja niiden kautta kulkee pyöräteitä. Liikennemerkkejä näihin usein kaupunkikuvallisesti herkkiin ja arvokkaisiin kohteisiin (mm. Kansalaistori) halutaan asettaa mahdollisimman vähän, mutta suojateitä on osoitettu harkitusti tiemerkinnoilla. Jalankulkijan ja "ei moottoriajoneuvon" risteämiskohdissa tiemerkinno on ollut riittävä. Vastaavia jalankulkijan ja pyöräilijän risteämiskohtia ovat joukkoliikennepysäkit, joissa pysäkkikatokset muodostavat näkemäesteitä. Jalankulkijat on kaiteiden avulla ohjattu kauemmas katoksesta ja haluttuun pyörätien ylityskohtaan on jalankulkijoille ai-noastaan maalattu suojatie.

Autoliikenteen ja jalankulkijan risteämiskohtiin suojatiet merkitään liikennemerkillä ja tiemerkinnoilla osaa valo-ohjattuja suojateitä lukuun ottamatta. Esitysluonnosta tulisikin täsmentää niin, että suojatie on edelleen mahdollista merkitä joko tiemerkinnoilla tai liikennemerkillä taikka molemmilla.

Määritelmät, risteys, 2 §

Esitysluonnoksen mukaan risteyksellä tarkoitetaan samassa tasossa olevaa teiden risteämää, liittymää tai haarautumaa mukaan luettuina tällaisten risteämien, liittymien tai haarautumien muodostamat alueet.

Joidenkin liikennemerkkien vaikutusalue on sidottu risteykseen. Epäselvää on, muodostuuko risteys, kun esimerkiksi kadulta jalkakäytävän tai pyörätien ylityksen jälkeen tullaan ajoradalle, tai miten määritellään

erillisen raitiotien ja kadun risteäminen. Risteyksen määritelmää tulisikin täsmentää tai ainakin perusteluissa tulisi ottaa kantaa tavallisimpiin katuverkolla esiintyviin risteämistapauksiin. Tällä on erityisesti merkitystä pysäyttämistä ja pysäköintiä koskevien liikennemerkkien asettamiseen.

Yleiset nopeusrajoitukset, 10 §

Lainsäädäntötyön keskeisiä tavoitteita oli, että uusi tieliikennelaki huomioi nykyistä paremmin liikenneturvallisuuden ja kansalaisten oikeusturvan. Tienkäyttäjryhmistä heikoimmassa asemassa ovat jalankulkijat, erityisesti lapset ja liikuntarajoitteiset, ja pyöräilijät. Heitä on liikenteessä erityisen paljon taajamissa. Yleisen nopeusrajoituksen alentaminen taajamissa on ollut keskusteluissa jo vuosia. Valtiovallan taholta tulisi antaa selkeä viesti taajamaan sopivasta yleisestä nopeusrajoituksesta. Esitysluonnosta tulisi täsmentää niin, että taajamissa ajoneuvojen suurin sallittu nopeus on 40 km/h, jollei liikennemerkillä ole osoitettu noudatettavaksi muuta nopeusrajoitusta. Nopeusrajoituksen muutos saisi kokonaisuudistuksen yhteydessä tarvitsemansa huomion. Taajaman nopeusrajoituksen päättämisessä tulisi ensisijaisesti ottaa huomioon liikenneturvallisuusseikat. Liikennemerkkien vaihtamisesta aiheutuvien kustannusten tulisi olla liikenneturvallisuusseikkoihin nähden toissijainen kriteeri.

Kääntyminen, 23 §

Esitysluonnoksen 3 momentin mukaan risteyksestä saa poistua sopivinta ajokaistaa käyttäen muu liikenne huomioon ottaen, jos risteävällä ajoradalla on ajosuunnassa kaksi tai useampia ajokaistoja. Asetusta tieliikenteen liikennevaloista tulee tarkistaa tämän johdosta.

Polkupyöräilijän sekä taajaman ulkopuolella mopoilijan kääntyminen, 24 §

Esitysluonnoksen mukaan polkupyöräilijä saa jatkaa oikealla ajaen risteävän ajoradan yli. Esitystä tulisi täsmentää niin, että polkupyöräilijä saa jatkaa oikeanpuoleista suoraan ajavalle liikenteelle tarkoitettua ajokaistaa risteävän ajoradan yli.

Purku- ja lastaustoiminnot jalkakäytävällä ja pyörätiellä, 37 § 4 mom

Voimassa oleva tieliikennelaki sallii ajoneuvon pysäyttämisen jalkakäytävälle ja pyörätielle erityistä varovaisuutta noudattaen lyhyeksi ajaksi ajoneuvon nousemista, siitä poistumista, sen kuormaamista tai kuorman purkamista varten, milloin läheisyydessä ei ole käytettävissä muuta pysäyttämiseen sopivaa paikkaa ja pysäyttämiseen on pakottavia syitä. Pysäytetty ajoneuvo ei kuitenkaan saa kohtuuttomasti haitata jalkakäytävällä ja pyörätiellä kulkemista. Kuljettajan on tällöin pysyteltävä

ajoneuvonsa läheisyydessä ja tarvittaessa siirrettävä ajoneuvo paikkaan, jossa se ei häiritse muuta liikennettä.

Nykyisessä laissa on monta epämääräistä ilmaisua. Tulkinnanvaraista on, mitä tarkoitetaan erityisellä varovaisuudella, kuinka lähellä pysäköintiin soveltuvan muun paikan tulee olla, mikä on kohtuuton tai kohtuullinen haitta jalan tai pyörällä kulkemiselle tai kuinka lähellä kuljettajan on pysyteltävä. Lisäksi on vaikeaa tulkita, milloin pysäytetyllä ajoneuvolla hoidetaan jakelua ja milloin se on vain muuten pysäköity. Nykyinen käytäntö ei ole toimiva, koska jalankulkijat ja pyöräilijät joutuvat jatkuvasti kiertämään jalkakäytävälle tai pyörätielle pysäytettyjä autoja.

Hallituksen esitysluonnos vastaa lähestulkoon nykyistä lakia tai jopa huonontaa jalankulkijan ja pyöräilijän asemaa, koska kuljettajan velvollisuus pysytellä ajoneuvon läheisyydessä on poistettu.

Esitystä tulisi muuttaa niin, että jalkakäytävää ja pyörätietä ei saa käyttää pysäyttämiseen, ellei liikennemerkillä toisin osoiteta. Näin toimitaan jo mm. Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa. Suomessakin kaupunkijakelu tulee hoitaa ensisijaisesti ajoradan reunasta aina, kun se on mahdollista. Poikkeuksellisesti jakeluliikenteen paikat voidaan osoittaa jalkakäytävälle ja/tai pyörätielle esitysluonnoksen merkillä C43 (Kuormauspaikka) ja tiemerkinä M5 (Pysäyttämisaika).

Ajoneuvon säilyttäminen tiellä, 43 §

Esitysluonnoksen mukaan tielle ei saa jättää eikä tiellä saa säilyttää tai varastoida ajoneuvoa, jota ei käytetä liikenteessä. Pykälä on lähes saman sisältöinen kuin voimassa olevassa laissa. Nykyisen lain odotusarvot olivat suuret vuonna 2008 sen voimaan tullessa, mutta käytännössä se osoittautui harvoin tilanteisiin sopivaksi.

Esitysluonnoksen tekstiä tulisi täsmentää. Lain yksityiskohtaisissa perusteluissa mainitaan, että "Liikennekäytöstä poisto tarkoittaa väliaikaista poistamista, eikä ole kohtuullista kieltää tällaisten ajoneuvojen säilyttämistä kadulla." Kaikenlaiseen pidempiaikaiseen säilyttämiseen tulisi voida puuttua, on se sitten ajoneuvon väliaikaista poistoa liikennekäytöstä tai trailerin/ peräkärryn käyttöä pari kertaa vuodessa. Säilyttäminen on väärin säännöllisesti kadunvarsipaikkoja tarvitsevia kohtaan. Omistajan vastuulla on etsiä säilytykseen sopivat paikat muualta kuin yleisiltä alueilta.

Kävelykadulla ajaminen ja pysäköinti, 45 §

Kävelykadun ylittäminen moottorikäyttöisellä ajoneuvolla tulisi lisätä kävelykadun sääntöihin. Nykyisin se sallitaan lisäkilvellä.

Raitiovaunun kuljettamista koskevat muut liikennesäännöt, 64 § 2 mom

Esitysluonnoksen mukaan pihakadulla, kävelykadulla ja pyöräkadulla raitiovaunun nopeus on sovitettava jalankulun mukaiseksi, eikä se saa ylittää 20 kilometriä tunnissa. Tässä on ristiriita pyöräkadun liikennesäännön kanssa.

Liikenteenohjauslaitteen asettaminen, 71 §

Esitysluonnoksen 2 momentin mukaan liikenteenohjauslaitteen asettaa kadulle, torille ja muulle vastaavalle liikennealueelle kunta. Muulle kuin maantielle ja edellä mainituille alueille merkit asettaa tienpitäjä saatuaan siihen kunnan suostumuksen.

Selvitysten mukaan suuri osa kunnista, mukaan lukien Helsinki, antaa suostumuksensa liikennemerkkien asettamiseen kaupungin omien alueiden ohella vain yksityisille teille. Nykykäytännön mukaan kunnat eivät osallistu muiden yksityisten alueiden suunnitteluun eivätkä myönnä suostumuksia liikenteen ohjauslaitteen asettamiseen.

Esitysluonnoksen perusteluiden mukaan kunnan tulisi antaa suostumus sekä yleiselle liikenteelle tarkoitetun alueen että yleisesti liikenteeseen käytetyn alueen liikenteenohjauslaitteista riippumatta maa-alueen omistussuhteesta. Kyseisiä alueita olisivat mm. kauppojen, markettien, sairaaloiden ja virastojen pihat. Suostumuksen antaminen edellyttää hallintopäätöksen tekemistä. Kunta voisi esitysluonnoksen mukaan periä maksun suostumuksen käsittelystä aiheutuneista kustannuksista.

Nykykäytännön laajentaminen on resurssi- ja kustannusmielessä kyseenalaista saavutettaviin hyötyihin verrattuna. Hallintopäätös siirtää kuntien vastuulle yksityisten alueiden liikenteenohjausjärjestelyt. Hallintopäätösten määrän lisääminen on myös vastoin hallituksen norminpurkutalkoita.

Esitysluonnoksen perusteluissa mainitaan, että tieliikennelaissa säädetty liikenteenohjauslaitteet ovat tien tunnusmerkkejä. Niiden asettaminen muualle kuin tielle on kiellettyä. Asemakaavoissa on kuitenkin asuntorakentamiseen osoitetuilla tonteilla usein varattu alueen osia yleiselle jalankululle ja/tai pyöräilylle, joilla toisinaan on myös huoltoajo sallittu. Tämä tarkoittaa, että yksityisellä tontilla on tulevaisuudessa kahdenlaisia liikennemerkkejä; tieliikennelain mukaisia ja satunnaisia muunlaisia merkkejä. Osalle merkeistä vaaditaan kunnan suostumus, osalle ei. Tämä kehitys ei ole toivottavaa.

Esitysluonnoksen 4 momentin mukaan liikenteenohjauslaitteen asettamisesta on toimitettava tieto Liikennevirastolle liikenteenohjauslaitteen tallentamiseksi tie- ja katuverkon tietojärjestelmästä annetussa laissa

säädettyyn tietojärjestelmään. Tarkoitus on hyvä ja kannatettava. Pidemmän ajan kuluessa tietoa on mahdollista hyödyntää automattisessa ajamisessa, mutta alkuvaiheessa Helsingin valmiudet toimittaa tietoa järjestelmään ovat rajalliset ja pitkä siirtymäaika on tarpeen.

Liikenteenohjaus

Lausunnon antamista liikennemerkeistä, tiemerkinnoista ja liikennevalloista hankaloittaa se, ettei luonnosta Valtioneuvoston asetuksesta liikenteenohjauslaitteiden käytöstä tai Liikenteen turvallisuusviraston tarkemmista määräyksistä ole käytettävissä. Kun tarvittavat luonnokset ovat käytettävissä, on jatkovalmistelussa vielä syytä täsmentää lausunnon liitteessä 1 kirjattuja asioita.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Reetta Putkonen

Lisätiedot

Jouni Korhonen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37080
jouni.korhonen(a)hel.fi
Lauri Kangas, projektipäällikkö, raitioliikenne, puhelin: 310 37455
lauri.kangas(a)hel.fi
Marko Mäenpää, toimistopäällikkö, liikennevalot, puhelin: 310 37339
marko.maenpaa(a)hel.fi

Rakentamispalvelu (Stara) 17.3.2017

HEL 2017-001879 T 03 00 00

Helsingin kaupungin rakentamispalvelu Stara lausuu Hallituksen esityksestä eduskunnalle tieliikennelainsäädännön ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi -kokonaisuudesta seuraavaa:

Asian valmistelu on kattavaa ja huomioi aikaisempaa paremmin liikenteen kokonaisuuden. Yleisesti lakikokonaisuudessa toivotaan erityisen painokkaasti huomioitavan hitaasti liikkuvien tai paikallaan olevien ajoneuvojen ja erityisesti työkonekoneiden turvalliset sekä sujuvat toimintaedellytykset katu- tai piennaralueella suoritettavissa työtehtävissä. Tietä kunnostavan ajoneuvon ohittamisesta tai sen kohtaamisesta on säädetty jo nyt laissa, mutta ei vielä riittävästi toiminnallisen turvallisuuden kannalta kunnossapidon tai ajoneuvosiirtojen tehtävissä.

Uudessa laissa on huomioitava jalankulkualueille, pyöräilyalueilla, katualueilla ja välittömästi liikennealueen lähistöllä suoritettavien työtehtävien digitalisoinnin, automatisoinnin ja robotisoinnin mahdollistaminen.

Lainsäädännön tulee mahdollistaa hyötyliikenteen nopea automatisointi sekä korkeasti automatisoidusti tai täysin automaattisesti suoritettavat työt liikenteen seassa.

Jotta kaikkien eritasoisten tienkäyttäjien asema ja esteettömyys voidaan turvata liikenneympäristössä, on laissa otettava vahvasti kantaa myös tie- ja katualueen ylläpidettävyyteen koneellisesti. Liikennealueen suunnittelussa on suuri riski, että kadun tai tien ylläpitotehtävien tilatarvetta ei huomioida suunnittelussa tai liikennealueen toteutuksessa. Tästä aiheutuu varsinkin talvella erityisesti lasten, vammaisten ja vanhusten liikkumisen turvallisuutta vakavasti heikentäviä ongelmia. Tilanpuutteen aiheuttamia koneellisen ylläpitotyön ongelmia on tyypillisesti kaupunkialueen katutilan poikkileikkauksessa niin leveys kuin korkeussuunnissakin. Lakiin on kirjattava velvoite huomioida kadun koko poikkileikkauksen osalta ylläpidon tarvitsema tilaulottuma. Esteettömyyden varmistamiseksi on huomioitava katupinnan sekä siitä erotetun jalkakäytävän rakenteellinen tasaisuus. Tämä parantaa talvikunnossapidon toimintaedellytyksiä.

Laissa on huomioitava sähköisen liikenteen latauspisteiden merkintä yksinkertaisella ja yksiselitteisellä liikennemerkillä. Ajoneuvojen latauspisteiden ennako-opastaminen on sallittava liikennemerkkein.

Moottoriyökoneelle on sallittava hinattavan lisälaitteen tai perävaunun hinaaminen liikenteessä.

Liikennenerkkomusten vastuun tulee aina olla kuljettajalla.

Jakeluliikenteen määrän oletetaan jatkossa lisääntyvän. Laissa on selkeästi mahdollistettava ammattimainen jakelupysäköinti ja -pysäyttäminen. Jakelupysäköintiä ja -pysäyttämistä ei saa kieltää. Lain on mahdollistettava toiminnallisesti sujuva ja turvallinen jakelu- ja huoltoliikenteen lastaaminen, purkamisen ja työskentely.

Lisäksi Stara lausuu yksityiskohtaisina huomioina seuraavaa:

1. SIIRTOKEHOTUSMERKKI I13

Muutos liikennemerkiksi esityksessä esitetyssä muodossa on ongelmallinen. YTLK:n lausunto olisi tältä osin sopiva Staran lausunnoksi myös (kohta Siirtokehotus, i13). Täsmennyksenä tulisi kuitenkin lisätä:

”Tienpitoon liittyvien töiden vuoksi asetettava siirtokehotus on pohjaväriiltään keltainen. Muiden syiden vuoksi asetettava siirtokehotus on pohjaväriiltään valkoinen.”

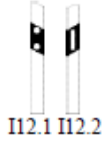

Perusteluna edellä esitetulle jaottelulle on, että katualueiden varauksissa käytettävissä merkeissä on osoittautunut olevan ongelmia merkittävissä ja asettamiskäytännöissä. Nämä ovat aiheuttaneet ongelmia tienpitoon liittyvissä toiminnoissa. Siirtokehotuksien värierottelu tukisi nykyistä käytäntöä ja parantaisi tienpitoon liittyvien merkkien havaittavuutta.

13	I13 Siirtokehotus		Merkkiä käytetään ajoneuvojen siirrosta annetun lain 6§:ssä määritetyissä tilanteissa. Merkissä voidaan kertoa siirtokehotuksen syy, voimassaoloaika, yhteystiedot ja muita tarvittavia tietoja.
----	-------------------	--	--

2. REUNAPAALU I12

Reunapaalun väriksi tulisi harkita keltaista. Reunapaalu muodostaa tärkeän optisen ohjauksen välineen alemman tieverkon teillä, jotka ovat usein kapeita ja reunapaalu on usein myös sijoitettu siten, että se jää osin auraslumen peittämäksi tai likaantuu herkästi. Paalun näkyvyyttä olisi mahdollista parantaa keltaisella värillä.

12	I12 Reunapaalu		Merkkiä I12.1 käytetään ajoradan vasemmalla puolella ja merkkiä I12.2 ajoradan oikealla puolella. <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-top: 10px;">Paalun-runkoväri on keltainen. ¶</div>
----	----------------	---	---

3. RISTEYSRUUDUKKO

Esityksessä risteysruudukko on väriltään keltainen. Esitetään ruudukon väriksi jatkossakin valkoista nykykäytännön mukaan. Perustelut:

- Käytännössä kaikki ruudukot ovat nykyisin valkoisia ja sijaitsevat käytännössä alueilla, jotka pidetään lumettomina läpi vuoden. Keltainen väri ei tuo siten havaittavuuteen merkittävää etua.
- Keltaisten merkintöjen tekeminen laadukkaasti on vaikeaa. Ristikot sijaitsevat tyypillisesti kohdissa, jossa on vilkas liikenne. Tällöin ainoa hyvin käyttöä kestävä tapa on tehdä ne massamerkintänä. Keltaisen massan käyttö tuo kuitenkin suuria haasteita, koska sen tarve on jatkossa erittäin vähäinen pituussuuntaisten keltaisten merkintöjen pääsääntöisesti poistuessa. Keltaisen massamerkinnän tekeminen edellyttää käytännössä kahta erillistä merkintäpataa, keltaiselle ja valkoiselle värille omansa, jotta värit pysyvät merkintävaiheessa halutunlaisina ja puhtaina. Kokemuksesta tiedetään yhdellä padalla tehtävän keltaisen ja valkoisen johtavan helposti tulokseen,

jossa valkoisen sävy on käytännössä kellertävä pitkään keltaisen massan käytön jälkeen seuraavissa massaerissä.

- Tämä kahden padan vaatimus rajaa heti sitä, missä määrin kunnat ja urakoitsijat pystyvät tekemään töitä suurten laitekulujen vuoksi. Tämä puolestaan edelleen rajaa sitä, kuinka nopeasti merkintöjä pystytään uusimaan tai korjaamaan.
- On tärkeää huomata ero muiden keltaisten merkintöjen (M4, M5) ja risteysruudukon (M18) välillä on työtekninen ero, pysäyttämismääritys (M4) ja keltainen reunamerkintä (M5) joutuvat paljon pienemmälle kulutukselle, ovat laajuudeltaan pienempiä ja ne voidaan tehdä sijaintinsa vuoksi käytännössä aina maalaamalla, jolloin vaihto eri värien välillä ei ole samanlainen ongelma kuin massamerkinnöissä.

18	M18 Risteysruudukus		Valkoisella-risteysruudukuksella- voidaan-osoittaa... ¹
----	---------------------	---	---

4. AJONEUVON JOUTOKÄYTÖN KIELLOT

Lakiesityksen 55 § Moottorikäyttöisen ajoneuvon tarpeettoman joutokäynnin kiello, koskee ajoneuvojen joutokäyttöä. Joutokäyntirajoitus on osoittautunut ongelmalliseksi tarkkaan rajatuissa ajoneuvojen siirtoon liittyvissä tehtävissä, eli siirronvalvojan tehtävissä. Siirronvalvojat ovat saaneet tienpidon tehtävää suorittaessaan pysäköintivirhemaksuja joutokäytisäännöksen perusteella.

Siirronvalvonta on osa tienpitoa ja siihen käytetään pääsääntöisesti henkilöautoa, jota käytetään hyvin samantapaisesti kuin pysäköintivalvontaan käytettävää ajoneuvoa. Autoa joudutaan siirtokehotuskohdeissa siirtämään lyhyitä matkoja, osa kohteista saadaan kirjattua autosta, osassa käydään kävellen kirjaamassa. Joutokäyntirajoitus aiheuttaa tällaisessa työssä tietyissä sääolosuhteissa isoja ongelmia niin liikenneturvallisuuden (ikkunoiden huurtuminen jne.) kuin työturvallisuuden osalta autosta sisään ja ulos kuljettaessa ja siksi olisi perusteltua antaa siirronvalvontaan käytettävälle ajoneuvolle poikkeus tyhjäkäyntisäännöksistä olosuhteiden sitä edellyttäessä.

Poikkeus koskee hyvin rajattua ajoneuvojoukkoa koko maassa, kyseen tullee enintään muutama kymmenen autoa koko Suomessa. Näinollen vaikutukset ympäristölle ovat minimaaliset, mutta kadunpidon sujuvuudelle ja taloudellisuudelle suuret.

Sanamuoto voisi olla tällöin esimerkiksi:

[...]kiireellisessä tehtävässä olevan hälytysajoneuvojen, liikenteenvalvojan tai siirronvalvojan virkatehtävässä käyttämän ajoneuvon sekä katsastuksen osana toimitettavaan pakokaasumittaukseen odottavaa ajoneuvoa.

Lisätiedot

Sami Aherva, yksikönjohtaja, puhelin: 310 78571
sami.aherva(a)hel.fi

Mika Honkasalo, tuotantopäällikkö, puhelin: 310 78530
mika.honkasalo(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 14.03.2017 § 89

HEL 2017-001879 T 03 00 00

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunginhallitukselle tieliikennelain kokonaisuudistuksesta seuraavan lausunnon:

Hallituksen esitysluonnoksen mukaan uudistuksen tavoitteena on parantaa liikenneturvallisuutta, selkeyttää sääntelyä ja huomioida perustuslain lainsäädännölle asettamat vaatimukset. Yleisten töiden lautakunta pitää uudistuksen tavoitteita tarpeellisina ja perusteltuina.

Pysäköinninvalvontaan liittyvien määritelmien ja liikennesääntöjen osalta yleisten töiden lautakunta toteaa esitysluonnoksesta seuraavaa:

Kuljettajan selonottovelvollisuus

Hallituksen esitysluonnoksessa nykytilaa kuvattaessa on kerrottu, että tienpitäjän asiana on merkkien kunnossapitäminen ja että pääsäännön mukaan tienkäyttäjän ei tarvitsisi pysähtyä ja puhdistaa liikennemerkkiä saadakseen selkoa esimerkiksi nopeusrajoituksesta. Kuitenkin esimerkiksi Helsingin hallinto-oikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisukäytännössä on todettu, että ajoneuvon kuljettajalla on selonottovelvollisuus pysäyttämistä ja pysäköintiä koskevista säännöistä ja merkeistä. Pysäköinninvalvonnan kannalta on erityisen tärkeää, että ajoneuvon kuljettajalla on edelleenkin selonottovelvollisuus pysäköintiä ja pysäyttämistä koskevista järjestelyistä.

Risteys, 2 §

Esitysluonnoksessa esitetään uutena risteuksen määritelmää. Risteys olisi samassa tasossa oleva teiden risteämä, liittymä tai haarautuma. Risteykseen luettaisiin kuuluvaksi myös tällaisten risteämien, liittymien tai haarautumien muodostamat alueet.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Hallituksen esitysluonnoksen mukaan tiellä tarkoitettaisiin maantietä, katuja, yksityistä tietä, moottorikelkkatietä tai muuta yleiselle liikenteelle tarkoitettua taikka yleisesti liikenteeseen käytettyä aluetta. Luonnoksessa ei varmaankaan ole tarkoitettu, että kaikkien näiden edellä mainittujen teiden risteämät, liittymät tai haarautumat muodostaisivat risteyksen, joka vaikuttaisi liikennemerkkien voimassaoloon tai tieliikennelain pysäyttämistä ja pysäköintiä koskevat säännökset tulisivat sovellettaviksi. Tällöin esimerkiksi kadun ja huoltoaseman ajotie muodostaisivat tieliikennelaissa tarkoitettua risteyksen. Näin ollen risteyksen määritelmää tulisi tarkentaa.

Erotusalue, 2 ja 37 §:t

Esitysluonnoksessa on lisätty määritelmiin erotusalue, ja uutena liikennesääntönä erotusalueelle pysäyttäminen ja pysäköinti on kielletty. Erotusalueen määritelmää olisi syytä tarkentaa taajama-alueet huomioon ottaen, sillä taajama-alueilla olevat ajoradan ja jalkakäytävän tai pyörätien erottavat erotusalueet voisivat olla lyhytaikaiseen pysäyttämiseen kuormaamis- tai kuorman purkamistarkoituksessa paremmin soveltuvia alueita kuin jalkakäytävä, pyörätie tai ajorata.

Suojatie, 2 §

Esitysluonnoksessa esitetään suojatien merkintätapaa muutettavaksi siten, että jatkossa suojatie merkittäisiin sekä liikennemerkillä että tiemerkinnoin. Tiemerkinntä ei kuitenkaan tarvitsisi merkitä sellaiseen tiehen, johon se ei ole teknisesti mahdollista, esimerkiksi soratiehen. Merkintätavan muutos vaikuttaisi tienpitäjien toimintaan niin, että tilapäisjärjestelyihin olisi panostettava. Jos esimerkiksi päällystystyön vuoksi suojatien tiemerkinntä poistettaisiin, myös liikennemerkki pitäisi poistaa.

On varmasti liikenneturvallisuussyitä perusteltua, että suojatie merkitään mahdollisimman selvästi molemmilla tavoilla eli liikenteenohjauslaitteella ja tiemerkinnoin. Kääntöpuolena asiassa on kuitenkin se, että suojatietä ei olisi ilman molempien kriteerien täyttymistä. Tämä saattaa muodostaa liikenneturvallisuusriskin, jos jalankulkija erehtyy suojatien olemassaolosta pelkkien tiemerkinntöjen perusteella. Esimerkiksi kadunrakennuksen yhteydessä voi olla mahdollista, että tiemerkinntät ja liikennemerkkien asentamiset toteutetaan eri aikaan. Lisäksi Suomen talviolosuhteista johtuen voi olla tilanteita, että ajoratamerkinntät eivät näy, jolloin pelkkien liikennemerkkien perusteella ei voisi varmistua, onko kyseessä suojatie.

Tiemerkintöjen tekeminen kylmään vuodenaikaan voi lisäksi olla teknisesti mahdotonta. Tästä syystä ei voi olla tarkoituksenmukaista eikä perusteltua, että suojatie poistettaisiin kokonaan käytöstä talviajaksi sen vuoksi, että tiemerkinntöjä ei katutöiden yhteydessä ole voitu tehdä.

Myös tilapäisten liikennejärjestelyjen osalta vaatimus suojatien merkitsemisestä sekä liikennemerkillä että tiemerkinnoin voi osoittautua haasteelliseksi: tiemerkinnoin merkittyjen tilapäisen suojateiden poistaminen haastavaa ja saattaa johtaa siihen, että tilapäisjärjestelyissä ei oteta riittävällä tavalla huomioon tarvetta tilapäiselle suojatielle.

Kuten esitysluonnoksessakin todetaan, suojatien merkintöjen uudistamisesta aiheutuu tienpitäjälle lisää kustannuksia.

Pysäköinti vasemmalle puolelle, 36 §

Esitysluonnoksessa uutta on, että pysäköinti myös tien vasemmalle puolelle sallittaisiin kaksisuuntaisella tiellä taajamassa. Näin pysäköitäessä vaarana kuitenkin on, että kuljettaja ajaa pysäköintipaikalle ohittamatta pysäköintiä ohjaavaa liikennemerkkiä, jolloin liikenneturvallisuus saattaa vaarantua. Tähän liittyen olisi tarpeen täsmentää, että myös näin pysäköitäessä kuljettajan selonottovelvollisuuteen tulee kuulua pysäköintiä ohjaavien liikennemerkkien tarkistaminen.

Esitysluonnoksessa lisäksi mainitaan, että auton pysäköinti myös kaksisuuntaisen tien vasemmalle puolelle vähentää autoilua kaupunkien keskustoissa, jos pysäköintipaikka olisi helpoimmin saavutettavissa. Digitalisaation myötä on suunnitteilla myös muita pysäköintipaikan saavuttamista helpottavia ja autoilua keskustoissa vähentäviä palveluita, kuten ajantasainen tieto vapaista pysäköintipaikoista tietovaraston kautta.

Pyöräkaista, 37 §

Esitysluonnoksen mukaan pyöräkaistalla tarkoitetaan polkupyöräliikenteelle tarkoitettua, tiemerkinnoin osoitettua ajoradan pituussuuntainen osaa. Uutena liikennesääntönä pysäyttäminen ja pysäköinti pyöräkaistalle olisi kiellettyä. Suomen talviolosuhteista johtuen pelkät ajoratamerkinnot eivät kuitenkaan aina ole riittäviä, vaan pyöräkaistan osoittamista myös liikennemerkillä tulisi harvita.

Pysäyttäminen jalkakäytävälle, 37 §

Hallituksen esitysluonnoksesta puuttuu voimassa olevan lain maininta velvollisuudesta pysytellä ajoneuvon läheisyydessä, mikäli ajoneuvo pysäytetään jalkakäytävälle tai pyörätielle.

Lisäksi ajoneuvon kuormaamisen ja purkamisen määritelmää olisi syytä täsmentää, tarvittaessa esimerkiksi viittauksin oikeuskäytäntöön. Esimerkiksi Helsingin hallinto-oikeus ottaa toistuvasti kantaa siihen, mikä on ajoneuvon pysäyttämistä eli lyhytaikaista seisottamista kuorman

purkamisen tai lastaamisen vuoksi. Esimerkiksi tavaroiden järjestelyä tai pakkaamista ei pidetä ajoneuvon kuorman purkamiseen tai lastaamisen nimenomaisesti liittyvänä toimintana.

Pysäköinti yksityiselle alueelle

Hallituksen esitysluonnoksesta puuttuu voimassa olevaan lakiin sisältyvä säännös luvattomasta pysäköinnistä yksityiselle alueelle. Voimassa olevan lain kaltainen lainkohta on tarpeellinen, jotta luvatonta pysäköintiä yksityiselle alueelle voidaan valvoa. Kielto pysäköidä yksityiselle alueelle ilman alueen omistajan tai haltijan lupaa soveltuisi säädettäväksi esimerkiksi 38 §:ssä.

Liikuntarajoitteisen pysäköintitunnus, 39 §

Voimassa olevan lain ja esitysluonnoksen nojalla liikuntarajoitteisen pysäköintitunnuksella saa pysäköidä pihakadulla myös merkittyjen paikkojen ulkopuolella. Selvyyden vuoksi tämä mahdollisuus samoin kuin mahdollisuus pysäköidä pyöräkadulle olisi tarpeen mainita tässä lainkohdassa.

Lisäksi selvyyden vuoksi esitöissä olisi myös syytä mainita, että mainittu tunnus ei oikeuta pysäköimään linja-autoille tai muulle tietyllä ajoneuvoryhmälle varatulle paikalle taikka sähköauton latauspaikalle. Lisäksi voisi olla syytä todeta, että mainitun tunnuksen nojalla pysäköity ajoneuvo ei saisi haitata kohtuuttomasti muuta liikennettä.

Pysäköinnin alkamisaika, 41 §

Hallituksen esitysluonnoksessa esitetään luovuttavaksi kokonaan määrämuotoisen pysäköintikiekon käyttämisestä. Pysäköinnin alkamisaika olisi jatkossa ilmoitettava selkeästi havaittavalla tavalla, esimerkiksi digitaalisella laitteella tai paperilla. Pysäköinninvalvonnan näkökulmasta sääntelemättömät ilmoitustavat aiheuttavat kuitenkin epäselviä tilanteita käytännön valvontatoiminnassa ja mahdollisesti oikeusturvan vaarantumista. Esimerkiksi käsialojen epäselvyys ja vaihtelevuus tai sotkuiset kojelaudat heikentävät aikarajoituksen tasapuolisia ja yhdenvertaisia valvontamahdollisuuksia.

Lainsäädännön tulisi kannustaa käyttämään ennemmin digitaalisia pysäköintikiekoja kuin paperilappuja.

Ajoneuvon säilyttäminen tiellä, 43 §

Kaupungeittain vaihtelevien soveltamiskäytäntöjen vuoksi ja siten vallitsevan oikeustilan selventämiseksi esimerkiksi esitöissä olisi tarpeen tarkemmin määritellä, mitä tosiasiallisella käyttämättömyydellä ja ilmeisen pysyvällä liikennekäytöstä poissaololla tarkoitetaan. Esimerkiksi

jonkinlainen aikamääre katsastamattomuudelle tai määritelmä varastointitarkoitukselle selkeyttäisi lainkohdan tulkintaa ja epäselvää oikeustilaa. Esimerkiksi venetrailereiden pitkäaikaisesta säilyttämisestä rajoittamattomilla pysäköintipaikoilla pysäköinninvalvonta saa runsaasti palautetta.

Muut tiemerinnät, 87 §

Esitysluonnoksessa mainitaan, että pihakadulla pysäköintialue voidaan osoittaa ilman liikennemerkkiä eli ainoastaan valkoista "P"-merkintää (M11) käyttäen. Suomen talviolosuhteissa tällaisen pysäköintipaikan havaitseminen voi kuitenkin olla mahdotonta.

Vastuu ajoneuvokohtaisesta liikennevirhemaksusta, 175 §

Hallituksen esitysluonnoksen mukaan liikennevirhemaksusta on vastuussa ajoneuvon omistaja tai haltija, kuten on myös pysäköinninvalvonnasta säädetyn lain mukaan. Ajoneuvon omistajan tai haltijan on esitettävä todennäköisiä syitä vastuusta vapautumisen perusteluksi. Esitysluonnoksessa on mainittu, että yksi tällainen perustelu voi olla ajoneuvolla väärin pysäköineen henkilön nimen ilmoittaminen valvontaviranomaiselle. Pysäköinninvalvonnan osalta asiaa on käsitelty korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisussa 2014:104, jossa ajoneuvon omistajan ilmoittama pelkkä nimitieto riitti vastuusta vapautumiselle. Hallituksen esityksen perusteluissa olisi hyvä käydä läpi, mitä yksilöintitietoja ajoneuvon kuljettajasta tulisi ilmoittaa, että virhemaksusta vastuussa oleva ajoneuvon kuljettaja voidaan tavoittaa.

Pysäköintipaikkaa osoittava liikennemerkki, E2

Voimassa olevassa lainsäädännössä ei ole määritelty pysäköintipaikkaa osoittavalle P-liikennemerkillä vaikutusalueita. Vaikutusalue saattaa näin ollen olla hyvinkin pitkä. Selkeyden vuoksi päättymistä osoittavan liikennemerkin pitäisi olla pakollinen, kun vaikutusalue on yli 30 metriä, kuten esimerkiksi nykyisin on liikennemerkin 371 osalta (liikenneministeriön päätös liikenteen ohjauslaitteista 203/1982, 19 §). Pysäköintipaikkaa osoittavat tiemerinnät eivät talviolosuhteissa aina ole näkyvissä, mikä saattaa aiheuttaa epävarmuutta pysäköinnin luvallisuuden arvioinnissa ja mahdollisesti liikenneturvallisuuden vaarantumista.

Siirtokehotus, I13

Esitysluonnoksessa esitetään siirtokehotustaulua uudeksi liikennemeriksi I13. Tähän saakka siirtokehotustaulu ei ole ollut pysäköintiä ohjaava liikennemerkki, vaan sen tarkoituksena on ollut tiedottaa katualueella tehtävästä työstä ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain (828/2008) mukaisesti. Siirtokehotustaululla ei oikeuskäytännön nojalla ole ollut

vaikutusta muiden liikennemerkkien voimassaoloon. Tämä tilanne on syytä säilyttää, sillä esimerkiksi siirtokehotuksen voimassaoloalueella muiden pysäköintiä ohjaavien liikennemerkkien peittäminen aiheuttaisi kohtuutonta viivästystä ja haittaa muun muassa kunnossa- ja puhtaanapitotöille, tilapäisille liikennejärjestelyille sekä pysäköinninvalvonnalle. Selvyyden vuoksi siirtokehotustaulun oikeudellista määrittelyä, merkitystä ja vaikutusalueita olisi tarpeen täsmentää esitysluonnoksessa esitetystä. Esimerkiksi Helsingin hallinto-oikeuden ratkaisukäytännön mukaan siirtokehotustaulun voimassaolo päättyy seuraavaan siirtokehotuskylttiin tai seuraavaan risteykseen.

Myös liikenteenohjauslaitteen asettamiseen esitysluonnoksen mukaisesti kuuluvan valituskelpoisen hallintopäätöksen teko esimerkiksi kunnossapitoon liittyvissä tilapäisissä liikennejärjestelyissä on niiden suuren määrän takia epärealistista toteuttaa suuruudeltaan Helsingin kokoisessa kaupungissa. Pelkästään tavanomaiseen kadun kunnossapitoon liittyviä tilapäisiä liikennejärjestelyjä, joihin liittyy ajoneuvojen siirtoja, tehdään Helsingissä noin neljä tuhatta vuosittain. Esitysluonnoksen mukainen menettely vaikeuttaisi kunnossapitotoimintaa ja sitoisi kohtuuttomasti resursseja.

Esitysluonnoksessa lisäksi mainitaan, että siirtokehotuksessa voidaan kertoa siirtokehotuksen syy, voimassaoloaika, yhteystiedot ja muita tarvittavia tietoja. On kuitenkin olennaista, että merkistä ilmenee sen syy ja voimassaoloaika, jotta ajoneuvoa pysäköitäessä on mahdollista varautua muuttuviin olosuhteisiin. Myös nykyisin merkin taustapuolella oleva kuva henkilöautoa hinaavasta hinausautosta on käytännössä havaittu tehostavan merkin havaittavuutta ja vähentämän toteutettuja ajoneuvojen siirtoja.

Liikenteenohjauslaitteisiin ja tiellä tehtävään työhön liittyen yleisten töiden lautakunta toteaa esitysluonnoksesta seuraavaa:

Liikenteenohjauslaitteet, 70 ja 71 §:t

Oikeustilan selventämisen kannalta on hyvä, että esitysluonnoksessa on avattu, mitä liikenteenohjauslaitteen asettamisella tarkoitetaan ja että kyseessä on julkisen vallan käyttäminen. Oikeustilaa selventää myös päätöksentekoon liittyvä, esitysluonnoksessa yksiselitteisesti mainittu muutoksenhakumahdollisuus. Epäselväksi kuitenkin jää, koskevatko lainkohdassa kuvatut menettelytavat myös tilapäisistä liikennejärjestelyistä päättämistä esimerkiksi tiellä tehtävän työn tai järjestettävän tapahtuman vuoksi. Näissä tilanteissa olisi tarpeen tietää, voiko kunta esimerkiksi velvoittaa kadulla tai yleisellä alueella työtä tekevän tai työstä vastaavan asettamaan liikenteenohjauslaitteen tilapäistä liikenne-

nejärjestelyä koskevan päätöksen mukaisesti tai periä maksua siitä, että kunta asentaa päätöksen mukaiset merkit, kun työtä tehdään työstä vastaavan intressissä ja aloitteesta. Tilapäisiä liikennejärjestelyjä koskevat voimassa olevan lainsäädännön kohdat (tieliikenneasetus 182/1982, 49 ja 50 §:t) ovat osoittautuneet tältä osin puutteelliseksi ja epäselväksi, sillä ne sisältävät muun muassa viittauksen kumoutuneisiin kunnallisiin järjestyssääntöihin.

Häiritsevän tai luvattoman laitteen asettaminen tielle, 73 §

Hallituksen esitysluonnoksen mukaan poliisi tai tienpitäjä voisi poistaa 1 momentin vastaisesti asetetun laitteen. Poistamisessa käytettävää menettelyä olisi tarpeen täsmentää esimerkiksi viittauksella hallintolain mukaiseen päätöksentekoon. Lainkohdassa tai perusteluissa tulisi myös kiinnittää huomiota vastaavaan järjestyslain (613/2003) säännökseen.

Pituussuuntaiset merkinnät, 85 §

Esitysluonnoksen mukaan tilapäisissä liikennejärjestelyissä käytettävät pituussuuntaiset merkinnät olisivat keltaisia. Jos samanaikaisesti näkyisi sekä keltaisia että valkoisia pituussuuntaisia merkintöjä, olisi noudatettava ensisijaisesti keltaisia merkintöjä. Tällä seikalla voi olla liikenneturvallisuutta parantava vaikutus työmaihin ja muihin vastaaviin liittyvissä tilapäisissä liikennejärjestelyissä.

Tien tilapäinen sulkeminen ja työn tekeminen tiellä, 189 ja 190 §:t

Esitysluonnoksen ehdotus vastaa pääosin nykyisin voimassa olevaa lainsäädäntöä (tieliikenneasetus 182/1982, 49 ja 50 §:t). Tiellä tehtävään työhön liittyvää liikenteenohjausta ja tilapäisiä liikennejärjestelyjä koskevaa sääntelyä olisi kuitenkin tarpeen tarkentaa erityisesti ylempänä kohdassa Liikenteenohjauslaitteet mainituin tavoin, erityisesti yleisötapahtumien osalta.

Teiden kantavuuksiin osalta yleisten töiden lautakunta toteaa esitysluonnoksesta seuraavaa:

Akselille tai telille kohdistuva suurin sallittu massa, 116 §

Esitysluonnoksessa sallitaan, kuten nykyisin voimassa olevassa ajoneuvoasetuksessa, ns. telikevennyksen salliminen luistonestojärjestelmänä, mikäli siitä ei aiheudu tielle vahinkoa. Siltojen kansilla tätä ei kuitenkaan tulisi sallia. Helsingin siltatyypit ovat tämän osalta haavoittuvampia kuin muualla Suomessa.

18.04.2017

Helsingissä on lisäksi runsaasti erilaisia maanalaisia rakenteita, muun muassa kansirakenteita, joiden kantavuus ei kestä painavia ajoneuvoja. Sallittujen ajoneuvomassojen kasvaminen voi tulevaisuudessa muodostua ongelmaksi varsinkin tilanteissa, joissa suuria jakelu- tai muita ajoneuvoja kuljetetaan tai pysäytetään kantavuudeltaan rajoitetuilla kaatuosuuksilla, esimerkiksi kevyen liikenteen väylien silloilla tai kansilla. Pysäköinnin ja pysäyttämisen kieltämistä tällaisilla rakenteilla olisi siis tarpeen harkita.

Esittelijä

osastopäällikkö
Nea Kielenniva

Lisätiedot

Suvi Kokkonen, lakimies, puhelin: 310 39952
suvi.kokkonen(a)hel.fi
Antti Mäkinen, lakimies, puhelin: 310 39748
antti.makinen(a)hel.fi

Pelastuslaitos Pelastuskomentaja 03.03.2017 § 15

HEL 2017-001879 T 03 00 00

Päätös

Pelastuslaitoksella ei ole asiassa lausuttavaa.

Lisätiedot

Henri Nordenswan, hallintopäällikkö, puhelin: 310 30010
henri.nordenswan(a)hel.fi

§ 423

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 15 ja tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

asuntotuotantotoimisto
- toimitusjohtaja

10., 11. ja 13.4.2017

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

§ 424

Oy Apotti Ab:n osakassopimuksen muuttaminen ja uusien kuntien liittyminen järjestelmän käyttäjiksi

HEL 2017-003483 T 00 01 05

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Esteelliset: Sami Sarvilinna

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Otso Kivekkään ehdotuksesta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää

- hyväksyä osaltaan Oy Apotti Ab:n osakkeenomistajien välisen liitteen mukaisen uuden osakassopimuksen sekä muutokset yhtiön yhtiöjärjestykseen,
- hyväksyä osaltaan liitteen mukaisen uusien osakkaiden liittymisen ehtoja koskevan merkintä- ja liittymissopimuksen,
- hyväksyä osaltaan Keravan ja Tuusulan liittymisen asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttäjiksi, sekä
- kehottaa kaupunginkanslian oikeuspalvelut-osastoa kaupungin puolesta allekirjoittamaan osakassopimuksen sekä Keravan ja Tuusulan liittymiseen liittyvät merkintä- ja liittymissopimukset sekä tekemään sopimukseen tarvittaessa teknisluonteisia tai muuten vähäisiä muutoksia.

Samalla kaupunginhallitus päättää, että päätöksen täytäntöönpanon edellytyksenä on, että Vantaan kaupunki, Kauniaisten kaupunki, Kirkkonummen kunta sekä Helsingin ja Uudenmaan Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä tekevät omalta osaltaan vastaavat päätökset yhtiön asiakirjojen muutoksista ja uusien osakkaiden hyväksymisestä järjestelmän käyttäjiksi.

Esittelijän perustelut

Oy Apotti Ab

Kaupunginhallitus päätti 1.6.2015 hyväksyä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastietojärjestelmiin liittyviä palveluja omistajilleen omakustannushintaan tuottavan Oy Apotti Ab -nimisen osakeyhtiön perustamisen yhdessä Vantaan kaupungin, Kauniaisten kaupungin, Kirkkonummen kunnan sekä Helsingin ja Uudenmaan Sairaanhoidopiirin kuntayhtymän (HUS) kanssa. Samalla hyväksyttiin myös yhtiön osakkaiden välillä laadittu osakassopimus. Osakassopimus allekirjoitettiin 24.6.2015. Oy Apotti Ab merkittiin kaupparekisteriin 15.7.2015.

Osakassopimuksen muuttaminen ja merkintä- ja liittymissopimuksen tekeminen

Alkuperäisessä osakassopimuksessa uusien osakkaiden liittymistä koskevat ehdot on määritelty vaillinaisesti. Sopimuksen mukaan uuden osakkaan on ennen osakkeiden omistusoikeuden siirtymistä tai uusien osakkeiden merkitsemistä allekirjoitettava liittymissopimus, jolla liittyy osakassopimuksen osapuoleksi sekä sitoudutaan yhtiön hallinnoiman asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttäjäksi. Liittymissopimus jäi myöhemmin laadittavaksi.

Uusien osakkaiden liittyminen on nyt tullut ajankohtaiseksi ensimmäisten HUS-alueen kuntien ilmaistua halukkuutensa liittyä järjestelmän käyttäjiksi. Osakassopimusta on siten tarpeen päivittää uusien osakkaiden liittymistä koskevien ehtojen osalta.

Yhtiön omistajien kesken on edellä mainitussa tarkoituksessa valmisteltu liitteenä oleva merkintä- ja liittymissopimusmalli, jonka allekirjoittamalla kunta voi liittyä Oy Apotti Ab:n osakkaaksi sekä asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttäjäksi. Merkintä- ja liittymissopimuksessa määritellään liittymisen ehdot. Samalla myös osakassopimusta ja yhtiöjärjestystä muutetaan vastaamaan merkintä- ja liittymissopimuksen ehtoja.

Uuteen osakassopimukseen on lisätty ehdot koskien uusien osakkaiden liittymistä ja liittymisen ehtoja. Samalla osakassopimukseen on tehty merkittävä määrä teknisiä ja vähämerkityksisempiä muutoksia, joiden johdosta sopimus on käytännössä kirjoitettu kokonaan uusiksi.

Alkuperäisessä osakassopimuksessa määritellyt keskeiset periaatteet pysyvät ennallaan:

- perustajaosakkailla säilyy hankintasopimuksen mukainen oikeus hyväksyä järjestelmän uudet käyttäjät;
- uudet osakkaat vastaavat osaltaan hankinnan ja järjestelmän käytön kustannuksista,
- osapuolet ovat sitoutuneet neuvottelemaan maakuntauudistuksen osakassopimukseen edellyttämistä muutoksista,
- yhtiö toimii julkisista hankinnoista annetun lain tarkoittamassa mielessä osakkaiden sidosyksikkönä.

Lisäksi Helsingin kaupungilla on osakassopimuksen mukaisesti edelleen oikeus nimetä yhtiön hallitukseen puheenjohtaja ja yksi jäsen.

Päivitetyn osakassopimuksen ja uuden liittymissopimuksen myötä myös Oy Apotti Ab:n yhtiöjärjestystä on tarpeen päivittää vastaavasti.

Yhtiötä koskevat asiakirjat on valmisteltu yhteistyössä yhtiön alkuperäisten osakkeenomistajien kesken.

Uusien osakkaiden liittyminen

Asiakas- ja potilastietojärjestelmää koskevan hankintasopimuksen mukaan muut HUS-alueen kunnat, joiden puolesta KL-Kuntahankinnat Oy on kilpailuttanut järjestelmähankinnan puitejärjestelyinä, voivat myöhemmin liittyä asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttäjiksi hankintaa koskevien ehtojen mukaisesti.

KL-Kuntahankinnat on kilpailuttanut hankinnan yhteishankintana seuraaville kunta-asiakkailleen:

Askola, Espoo, Hanko, Hyvinkää, Inkoo, Järvenpää, Karkkila, Kerava, Lapinjärvi, Lohja, Loviisa, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen, Porvoo, Raasepori, Sipoo, Siuntio, Tuusula, Vihti.

Yllä mainitut kunnat voivat hankintasopimuksen ehtojen mukaisesti liittyä puitejärjestelyyn ja Oy Apotti Ab:n osakkaaksi. Tämän jälkeen järjestelmätoimittaja toimittaa järjestelmän sekä siihen liittyvät palvelut kunnan käyttöön järjestelmää koskevan palvelusopimuksen mukaisesti. Sama oikeus koskee kuntarakenteen muutosten tai sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestämistä ja tuottamista koskevien organisaatiomuutosten seurauksena kunnan sijaan tullutta organisaatiota.

Hankintasopimuksen ehtojen mukaan järjestelmän käyttäjäksi liittymisen edellyttää alkuperäisten osakkaiden hyväksyntää sekä liittymistä yhtiön osakkaaksi. Kun kukin alkuperäinen osakas on hyväksynyt liittymisen, uusi osakas allekirjoittaa liitteen mukaisen merkintä- ja liittymis-sopimuksen. Allekirjoituksella liittyvä kunta tulee yhtiön osakassopi-muksen osapuoleksi ja sitoutuu samalla:

- asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttäjäksi,
- suorittamaan osakassopimuksen mukaiset sijoitukset yhtiön sijoite-tun vapaan oman pääoman rahastoon,
- takaamaan omistusosuuttaan vastaavan osuuden yhtiön ottamista lainoista,
- maksamaan yhtiölle sen tuottamista palveluista,
- laatimaan yhtiön kanssa henkilöresurssien käyttöä koskevan sopi-muksen, sekä
- muihin osakassopimuksen mukaisiin osakkaiden velvollisuuksiin.

Liittymisen periaatteet ovat samat kullekin liittyvälle kunnalle.

Esittelijä

Muista HUS-alueen kunnista Tuusula ja Kerava ovat ensimmäiseksi il-moittaneet halustaan liittyä järjestelmän käyttäjiksi. Helsingin tulee osaltaan hyväksyä niiden liittyminen järjestelmän käyttäjiksi.

Uusien osakkaiden liittyminen järjestelmän käyttäjiksi paitsi vähentää alkuperäisten hankintayksiköiden hankintaan liittyviä kustannuksia, myös muun muassa parantaa Uudenmaan alueen kuntien asiakas- ja potilastietojärjestelmien yhteensopivuutta. Samalla liittyvät kunnat saa-vat käyttöönsä ajantasaisen asiakas- ja potilastietojärjestelmän ja pää-sevät osaksi Apotti-järjestelmän kasvavaa käyttäjäyhteisöä. Uusien käyttäjien mukaantulo on siten kaikkien osapuolten etu.

Tuusulan ja Keravan maksu- ja kustannusosuusarviot on esitetty liit-teissä. Rahastosijoituksen suuruuteen vaikuttaa osaltaan Oy Apotti Ab:n liikevaihto, joka otetaan lopullisissa laskelmissa huomioon per liit-tymishetki.

Oy Apotti Ab:n perustajaosakkaiden hyväksyttyä Tuusulan ja Keravan järjestelmän käyttäjiksi, yhtiö vastaa liittymisprosessin läpiviennistä ja valmistele liittymisiä koskevan esityksen ylimääräisen yhtiökokouksen käsiteltäväksi. Ylimääräiseen yhtiökokoukseen liittyvät kaupungin pää-tökset valmistellaan päätöksentekoon erikseen myöhemmin.

18.04.2017

Stj/1

Päätösesitys perusteluineen vastaa kaupunginhallituksen konsernijaoston esitystä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Osakassopimusluonnos
- 2 Yhtiöjärjestysluonnos
- 3 Liittymissopimusluonnos
- 4 Kustannusosuusarvio_Tuusula
- 5 Kustannusosuusarvio_Kerava

Oheismateriaali

- 1 Voimassaoleva osakassopimus
- 2 Voimassaoleva yhtiöjärjestys

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Vantaan kaupunki

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri

Kauniaisten kaupunki

Kirkkonummen kunta

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Liite 1

Liite 2

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

KL-Kuntahankinnat Oy	Liite 3 Oikaisuvaatimusohje, kaupungin- hallitus Liite 1 Liite 2 Liite 3
Keravan kaupunki	Oikaisuvaatimusohje, kaupungin- hallitus Liite 1 Liite 2 Liite 3
Tuusulan kunta	Oikaisuvaatimusohje, kaupungin- hallitus Liite 1 Liite 2 Liite 3

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kaupunginhallituksen konsernijaosto 10.04.2017 § 63

HEL 2017-003483 T 00 01 05

Eesitys

Kaupunginhallituksen konsernijaosto esitti kaupunginhallitukselle seuraavaa:

Kaupunginhallitus päättää

- hyväksyä osaltaan Oy Apotti Ab:n osakkeenomistajien välisen liitteen mukaisen uuden osakassopimuksen sekä muutokset yhtiön yhtiöjärjestykseen,
- hyväksyä osaltaan liitteen mukaisen uusien osakkaiden liittymisen ehtoja koskevan merkintä- ja liittymissopimuksen,
- hyväksyä osaltaan Keravan ja Tuusulan liittymisen asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttäjiksi, sekä
- kehottaa kaupunginkanslian oikeuspalvelut-osastoa kaupungin puolesta allekirjoittamaan osakassopimuksen sekä Keravan ja Tuusulan liittymiseen liittyvät merkintä- ja liittymissopimukset sekä teke-

mään sopimukseen tarvittaessa teknisluonteisia tai muuten vähäisiä muutoksia.

Samalla kaupunginhallitus päättää, että päätöksen täytäntöönpanon edellytyksenä on, että Vantaan kaupunki, Kauniaisten kaupunki, Kirkkonummen kunta sekä Helsingin ja Uudenmaan Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä tekevät omalta osaltaan vastaavat päätökset yhtiön asiakirjojen muutoksista ja uusien osakkaiden hyväksymisestä järjestelmän käyttäjiksi.

Käsittely

10.04.2017 Ehdotuksen mukaan

Esteelliset: Pia Panhelainen, Sami Sarvilinna

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

18.04.2017

Stj/2

§ 425

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 15 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

sosiaali- ja terveyslautakunta

11.4.2017

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi
Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi
Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 426

Iltakouluasia: Helsingin kaupungin brändikonseptin soveltamisen eteneminen

HEL 2017-004315 T 00 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä saadun selvityksen tiedoksi.

Käsittely

Asian aikana kuultavina olivat Saila Machere ja Outi Leppälä. Asian aikana paikalla olivat asiantuntijoina myös Björn Månsson ja Terhi Pelto-korpi. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Saila Machere, yksikön päällikkö, puhelin: 310 25903
saila.machere(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus hyväksyi Helsingin kaupungin brändikonseptin ja kaupungin markkinointistrategiset linjaukset 23.5.2016 (§ 505). Samalla kaupunginhallitus kehotti kaupungin hallintokuntia noudattamaan ja soveltamaan brändikonseptia ja markkinointistrategian linjauksia toiminnassaan ja markkinoinnissaan. Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että brändikonseptin soveltamisen etenemisestä raportoidaan kaupunginhallitukselle vuosittain.

Kaupunkimarkkinoinnin tavoitteena on Helsingin tunnettuuden ja viihtyisyyden kasvattaminen. Helsingin identiteetin vahvistaminen ja yhtenäisempi markkinointi parantaa kaupungin kilpailukykyä ja hyödyttää kaikkia osapuolia, niin kaupunkilaisia kuin elinkeinoelämää.

Keinovalikoima brändikonseptin ja markkinointistrategisten linjausten toteuttamiseen on erittäin laaja, ja eri toimijat voivat hyödyntää brändikonseptia omasta näkökulmastaan. Brändin hyödyntäminen, vaikuttavuus ja siitä viestiminen vaatii systemaattista jalkauttamista ja soveltamista, koska toteuttajia on tuhansia. Vuoden 2016 aikana kaupunkimarkkinointiyksikön edustajat kiersivät yhteensä 40 sisäisessä ja 30 ulkoisessa infotilaisuudessa. Lisäksi luotiin uusi kahdeksan kuukautta kestävä Helsingin lähettiläät -valmennuskokonaisuus Oiva Akatemian kanssa sekä lyhyempi Helsinki Brand Camp -valmennus kehitysprojektien palvelumuotoiluun.

Osana brändityötä kaupungille suunniteltiin yhtenäinen visuaalinen ilme. Helsinki-tunnus, Helsingin kaupungin visuaalisen ilme ja sen elementit, brändihierarkia sekä graafinen ohjeistus on hyväksytty huhtikuussa niin, että tulevat voimaan 1.6.2017 alkaen.

Brändikonsepti ja markkinoinnin strategiset linjaukset alkoivat vaikuttaa markkinoinnin, tapahtumien sekä kehitysprojektien suunnitteluun ja toteutukseen kesästä 2016 alkaen. Brändikonseptin myötä yhdessä tekeminen on vahvistunut ja markkinoinnin linjaukset ovat selkeyttäneet tavoitteita ja keinoja.

Kaupunkimarkkinointi-yksikön päällikkö Saila Machere ja markkinointipäällikkö Outi Leppälä esittelevät asiaa kaupunginhallituksen iltakoulussa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Saila Machere, yksikön päällikkö, puhelin: 310 25903
saila.machere(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

§ 427

Ilta- ja iltakouluasia: Maahanmuutto ja työllisyys – tilannekatsaus Helsingin tilanteeseen sekä Helsingin osaamiskeskus kotouttamisen uudistajana

HEL 2017-000338 T 00 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi tilannekatsauksen.

Käsittely

Asian aikana kuultavina olivat Liisa Pohjolainen, Ilkka Haahtela ja Arja Koli. Asian aikana paikalla olivat asiantuntijoina myös Björn Månsson ja Terhi Peltokorpi. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Matleena Sierla, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36495
matleena.sierla(a)hel.fi
Ilkka Haahtela, maahanmuutto- ja työllisyysasioiden päällikkö, puhelin: 310 25565
ilkka.haahtela(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Katsaus työllisyyteen
- 2 Kotoutumisen erillismäärärahan hankkeet -väliraportti

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Työllisyystilanne

Helsingin työpaikkamäärä kasvoi vuonna 2016 yhteensä 2,4 prosentilla 421 500:een. Myös Helsingissä asuvien työllisten määrä kasvoi viime vuonna 2,6 prosenttia. Työttömien määrän kasvu pysähtyi Helsingissä vuoden 2016 joulukuussa viisi vuotta jatkuneen negatiivisen kehityksen jälkeen. Vuoden 2016 lopussa Helsingissä oli 41 300 työtöntä työnhaki-

jaa. Myönteinen vire työmarkkinoilla näyttää jatkuvan – vuoden 2017 helmikuussa työttömien määrä oli Helsingissä viisi prosenttia pienempi kuin vuotta aiemmin.

Nuorten työttömien määrä kääntyi Helsingissä laskuun vuoden 2015 syksyllä, ja suuntaus on toistaiseksi jatkunut myös vuonna 2017. Vuoden 2016 lopussa nuorten työttömien määrä oli edelleen viisi prosenttia pienempi kuin vuoden 2015 lopussa. Vuoden 2017 helmikuussa alle 25-vuotiaita nuoria oli työttöminä työnhakijoina 3 159. Vuoden 2017 helmikuussa 25–29-vuotiaita työttömiä työnhakijoita oli Helsingissä 4 535.

Vuoden 2016 lopussa Helsingissä oli 8 370 alle 30-vuotiasta työtöntä. Heistä 1 600:lla työttömyys oli kestänyt yhtä jatkoisesti vähintään vuoden. Vuosina 2014–2016 nuorten pitkäaikaistyöttömyys on kasvanut rajusti, ja vuoden 2016 lopussa alle 30-vuotiaita pitkäaikaistyttömiä oli kolmannes enemmän kuin vuotta aiemmin.

Vuoden 2016 lopussa Helsingin reilusta 41 000 työttömästä 26 prosenttia eli 10 800 henkilöä puhui äidinkielenään muuta kuin suomea tai ruotsia. Vieraskielisten työttömien määrä on kasvanut voimakkaasti, vuoden 2009 lopusta yli 80 prosentilla. 39 prosenttia vieraskielisistä työttömistä kuului pitkäaikaistyttömiin.

22 prosenttia Helsingin alle 30-vuotiaista työttömistä on muun- kuin suomen- tai ruotsinkielisiä. Vieraskielisiä alle 30-vuotiaista oli vuoden 2016 lopussa työttömänä 1 800 henkilöä. Määrä aleni vuosista 2015 ja 2014, mutta on kasvanut verrattuna vuosikymmenen vaihteeseen. Helsingissä vuonna 2014 kokonaan koulutuksen ja työn ulkopuolisia perusasteen tutkinnon suorittaneita 16–29-vuotiaita nuoria on 8932 ja näistä vieraskielisten nuorten osuus on 53 prosenttia eli 4707 nuorta. Luvussa on mukana myös Suomesta poismuuttaneita ja ulkomailla tutkinnon suorittaneita, joten määrä on todellisuudessa maltillisempi.

Pitkäaikaistyöttömien määrä kasvoi Helsingissä rajusti vuodesta 2013 aina vuoden 2016 loppuun saakka. Joulukuussa 2016 pitkäaikaistyöttömien määrä oli Helsingissä edelleen yhdeksän prosenttia korkeampi kuin vuotta aiemmin. Pitkäaikaistyöttömien osuus kaikista työttömistä oli 43 prosenttia eli 17 800 henkilöä. Pitkäaikaistyöttömistä 80 prosenttia on yli 50-vuotiaita.

Vuoden 2016 aikana toteutetut kaupungin työllisyyspalvelut ja maahanmuuton ja työllisyyden toimintaympäristön tulevat muutokset

Työllisyydenhoidon määrärahat vuonna 2016 olivat kaupunginkanslialla 33,6 miljoonaa euroa, sosiaali- ja terveystalolla 6 miljoonaa euroa ja opetusvirastolla 300 000 euroa. Lisäksi vuonna 2016 työmarkkinatuen

kuntaosuutta maksettiin 60,6 miljoonaa euroa, kun sitä vuonna 2015 maksettiin 56 miljoonaa euroa. Työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvu on johtunut pitkäaikaistyöttömyyden kasvusta.

Määrärahoista jäi käyttämättä 4,8 miljoonaa euroa. Tämä johtui muun muassa siitä, että oppisopimusten aloitusmäärät jäivät ennakoitua pienemmiksi ja yritykset hakivat Helsinki-lisiä arvioitua vähemmän. Valtio myönsi Kuntakokeiluhankkeen jatkona toteutettavaan Työrasti-hankkeeseen vähemmän määrärahaa kuin talousarviossa oli arvioitu. Palkkatukityöhön siirrettiin muista palveluista käyttämättä jääneitä määrärahoja, mutta kaikkiin näihin lisäpaikkoihin ei saatu rekrytoitua työttömiä TE-toimiston kautta.

Määrärahoilla on toteutettu muun muassa palkkatukityötä, työkokeilua, ammatillista kehittymistä tukevia palveluita, henkilökohtaista ohjausta ja uravalmennusta. Lisäksi on toteutettu muun muassa monialaista TYP-palvelua, kuntouttavaa työtoimintaa sekä nuorten työpajatoimintaa. Työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvua on hillitty kohdentamalla palveluita erityisesti työmarkkinatuen kuntaosuuden piirissä oleville. Lisätoimenpiteinä on toteutettu muun muassa työkokeilun kiintiöiminen virastoille ja Työrasti – hanke.

Kaupungin työllisyyspalveluissa on toteutettu vuoden 2016 aikana uudistus, jossa on koottu kaikki keskeiset työllisyyspalvelut yhden hallinnon alle. Uudistuksen tavoitteina on parantaa työllisyysenhoidon palveluiden saatavuutta ja vaikuttavuutta.

Merkittäviä tulevia uudistuksia, joihin tulee varautua, ovat sote-uudistus ja maakunta-uudistus. Uudistuksessa siirretään palveluita ja vastuuta maakunnalle tai Uudenmaan erillisratkaisussa kuntayhtymälle. Samalla uudistetaan merkittäväällä tavalla myös palveluiden tuottamista.

Katsaus Helsingin kotoutumispalveluiden erillismäärärahan hankkeisiin

Kaupunginhallitus kohdensi päätöksellään 21.3.2016 (§ 248) vuoden 2016 talousarvion 10 miljoonan euron määrärahan turvapaikanhakijoiden kotoutumisen edellytysten ja maahanmuuttajien hyvän kotouttamisen varmistamiseksi. Määräraha jaettiin sosiaali- ja terveystieteiden, varhaiskasvatusviraston, kaupunginkanslian, opetusviraston ja nuorisosiainkeskuksen käytettäväksi.

Erillismäärärahan hankkeiden avulla on: tuettu lasten, nuorten ja perheiden kotoutumista sekä avoimessa leikki- ja nuorisoyhteisötoiminnassa että peruskouluissa; yhdistetty uudella tavalla ammatillista koulutusta, työllistymistä ja kuntoutusta; kehitetty uusia yhteistyön malleja terveysasematyön, psykiatrian, toiminnallisen sosiaalisen kuntoutuksen ja maahanmuuttoyksikön kesken; lisätty matalan kynnyksen toimintamahdollisuuksia.

suuksia liikunnan ja kulttuurin keinoin sekä tekemällä ihmisten kohtaaminen mahdolliseksi; turvapaikanhakijanuoria ja maahanmuuttajataustaisia nuoria on tuettu jalkautuvan nuorisotyön sekä yksilö- ja ryhmätöiminnan keinoin. Hankkeiden toiminnan tulokset on esitetty väliraportissa.

Stadin osaamiskeskus

Osaamiskeskus-hankkeen tavoitteena on pilotoida monialaista kokonaisuutta, jonka avulla ammatillisen osaamisen tunnistaminen, ammatilakohtainen kielitaito, yritysysteistyö ja kuntoutumisen palvelut yhdistyvät. Stadin aikuisopistoon sijoittuvassa palvelussa työskentelee opettajia, työelämävalmentajia, yrityskoordinaattori, sosiaali- ja terveystieteiden asiantuntijoita sekä TE-hallinnon asiantuntijoita.

Toiminnan lähtökohtana on työelämän ja asiakkaan tarpeista käsin rakentuvat räätälöidyt palvelut, jotka johtavat sujuvammin tutkintoon joltavaan koulutukseen sekä työhön. Palveluita ovat muun muassa moniammatillinen asiantuntija-arvio, osaamisen kartoittaminen, ammattipajat, S2- eli suomi toisena kielenä -tuetut tutkinnot ja opiskeluvalmiuksia parantavat opinnot, oppisopimus ja jalkautuva S2-tuki, kuntouttavat jaksot, työelämävalmennus, yritysysteistyön palvelut työnantajille, työelämäpalvelut henkilöasiakkaille, erilaiset luku- ja kirjoitustaidon koulutukset ja kielikoulutukset.

Uusina palveluina on pilotoitu ammattipajoja, joissa yhdistyvät ammatillinen ja alakohtainen kielitaidon kehittäminen ja työelämävalmennus. Lisäksi on pilotoitu kuntouttavaa orientaatiojaksoa, jossa yhdistyvät kuntouttava toiminta, oppimisvalmiudet ja suomen kielen taito. Kurssi on suunnattu henkilöille, jotka eivät kykene osallistumaan kotoutumiskoulutukseen muun muassa psyykkisen esteen, sairauden tai oppimisvaikeuksien vuoksi. Uutena palveluna on kokeiltu myös omakielistä työelämävalmennusta ja työpaikalla tapahtuvaa suomi toisena kielenä -opetusta.

Asiakkaiden mahdollisuudet saavuttaa tutkintotavoitteinen opiskelupaikka tai väylä työhön ovat toiminnan avulla parantuneet. Osaamiskeskuksen alla on syntynyt 102 työnantajakontaktia. Opettajan ja maahanmuuttoyksikön kuntoutus- tai sosiaaliohjaajan yhteistyönä järjestettävä suomea ja oppimisvalmiuksia -kurssi on järjestetty syksyn 2016 aikana yhteensä noin 50 eri henkilölle.

Osaamiskeskukseen on ohjattu yhteensä 925 asiakasta 6.6.2016–8.3.2017 välisenä aikana. Vuoden 2017 alusta uusia asiakkaita oli 8.3.2017 mennessä ohjattu osaamiskeskukseen yhteensä 326 henkilöä. Osaamiskeskuksen asiakkaista pääosa eli noin 60 prosenttia on ohjautunut TE-toimistosta.

Osaamiskeskuksessa oli 17.3.2017 yhteensä 706 asiakasta. Heistä 221 on ammattipajassa, 124 tutkintoa tai sen osaa suorittamassa, 57 kieli- ja luku- ja kirjoitustaidon pajassa, 40 oppisopimuksessa, 34 työelämävalmennuksessa, 20 työkokeilussa, 17 työllistynyt työsuhteeseen. 15 asiakasta on käynyt ammattipajan, mutta jatkopolutus on kesken. Asiakkaista 15 on niin sanotulla suomirasti-kurssilla. Kaikkiaan 57 henkilön asiakkuus on päättynyt, koska he ovat aloittaneet koulutuksen, esimerkiksi kotoutumiskoulutuksen tai ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavan VALMA-koulutuksen. Yhteensä 39 henkilön asiakkuus on päättynyt muusta syystä. Asiakkaista 66 henkilöä ei saapunut koulutuksiin.

Valtaosa asiakkaista kuuluu pakolaisryhmiin: 41 prosenttia puhuu äidinkielenään arabiaa, 12 prosenttia somalia, 11 prosenttia kurdia, kuusi prosenttia venäjää, kuusi prosenttia daria ja kuusi prosenttia farsia. Muita äidinkieliä puhuu 20 prosenttia asiakkaista. Asiakkaat ovat pääosin nuoria, ja alle 29-vuotiaita asiakkaista on lähes 40 prosenttia. Asiakkaista miehiä on 67 prosenttia ja naisia 33 prosenttia.

Vuonna 2017 keskitytään erityisesti työelämäpalveluiden ja yritysyhteistyön kehittämiseen. Palveluvalikkoa laajennetaan nopeasti työmarkkinoille suuntaaville asiakkaille sekä työhön päässeiden asiakkaiden kielikoulutuksen parantamiseen. Lisäksi jatketaan ammatillisen koulutuksen, työelämän ja kielikoulutuksen yhdistämisen palveluja. Kuntouttavien elementtien kehittäminen koulutuksen osana jatkuu.

Vuonna 2016 opetusvirastolle suunnatusta 4,8 miljoonan euron määrärahasta käytettiin 30 prosenttia eli 1 450 000 euroa ja vuodelle 2017 siirtyi 3 350 000 euroa. Kaupunginkanslialle myönnetystä 0,2 miljoonan euron määrärahasta käytettiin 32 prosenttia eli 64 008 euroa ja vuodelle 2017 siirtyi 135 992 euroa. Sosiaali- ja terveysvirastolle suunnatusta 2,5 miljoonan euron määrärahasta käytettiin 22 prosenttia eli 551 061 euroa ja vuodelle 2017 siirtyi 1 948 939 euroa.

Kokouksessa asiasta alustaa opetustoimen johtaja Liisa Pohjolainen, projektipäällikkö Arja Koli ja maahanmuutto- ja työllisyysasioiden päällikkö Ilkka Haahtela.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Matleena Sierla, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36495
matleena.sierla(a)hel.fi

Ilkka Haahtela, maahanmuutto- ja työllisyysasioiden päällikkö, puhelin: 310 25565
ilkka.haahtela(a)hel.fi

18.04.2017

Sj/2

Liitteet

- 1 Katsaus työllisyyteen
- 2 Kotoutumisen erillismäärärahan hankkeet -väliraportti

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Sosiaali- ja terveystoimi
Varhaiskasvatusvirasto
Nuorisosiainkeskus
Opetusvirasto

18.04.2017

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426 ja 427 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §

ANVISNINGAR FÖR SÖKANDE AV ÄNDRING

1

FÖRBUD MOT SÖKANDE AV ÄNDRING

381 och 394 § i protokollet.

Ändring i beslutet får inte sökas eftersom beslutet gäller beredning eller verkställighet.

Tillämpat lagrum: 91 § i kommunallagen

18.04.2017

Kaupunginhallitus

Tatu Rauhamäki
puheenjohtaja

Lauri Menna
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Tuomas Rantanen

Mika Raatikainen

Osku Pajamäki
379 - 425 §:t

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä Helsingin kaupungin kirjaa-
mossa (Pohjoisesplanadi 11-13) 26.04.2017.